2

Poſtilla Guillerini ſuper Epiſtolas et Euangelia de tempore et de ſanctis et pro defunctis, ſumma diligentia iterum bene emendata.

Tabula

¶ Tabula Epl'aꝝ ꝛ Euāgelioꝝ ꝑ totū annū ſcd̄m numerum et ordinem paginarum diligenter collecta. Et primo de aduē tu domini.

Dn̄ica ṗma aduē.	Epl'a Fratres ſcientes	pagina	prima
	Euā. Cum appropin.	pagina	lxxvii
Dn̄ica ſcd̄a aduen.	Epl'a Frēs q̄cunq̃ ſcripta	pagina	.i.
	Euā. erunt ſigna in ſole.	pagina	lxxviii.
Dn̄ica tercia	Epl'a Sic nos exiſtimet	pagina	.ſcd̄a.
	Euā. Cum audiſſet ioan.	pagina	lxxx.
Dn̄ica quarta	Epl'a Gaudete in dn̄o	pagina	tercia.
	Euā. Miſerunt iudei	pagina	lxxxi
In natiuitate dn̄i ad ṗmam miſſam	Epl'a Apparuit eī grā	pagina	tercia.
	Euā. exiit edictum a ce.	pagina	lxxxii.
In ſcd̄a miſſa	Epl'a Apparuit benig.	pagina	quarta
	Euā. Paſtores loquebant̄	pagina	lxxxiiii
Ad ſummā miſſam	Epiſtola Multi farie	pagina	quarta
	Euā. In ṗncipio erat vbū	pagina	lxxxv.
Dn̄ica īfra oc. na.	Epl'a Quanto tempore	pagina	.v.
	Euā. erant Ioſeph	pagina	lxxxvi
In feſto circūciſio.	Epiſtola Priuſq̃ veniret	pagina	v.
	Euan. Poſtq̃ conſūmati	pagina	lxxxvii
In epiphenia domī.	Epiſtola Surge illuminare.	pagina	vi
	Euā. Cum natus eſſet ieſus.	pagina	lxxxviii.
Dn̄ica īfra oc. ephię.	Epiſtola Obſecro nos	pagina	vii
	Euan. Cum factus eſſet ieſus.	pagina	xc
Dn̄ica prima poſt octa. epiphanię	Epl'a Habentes donationis.	pagina	vii
	Euan. Nuptię factę ſunt.	pagina	xci
Dn̄ica ſecunda	Epl'a Nolite eſſe prudentes.	pagina	viii
	Euan. Cū deſcēdiſſet ieſus	pagina	xcii.
Dn̄ica tercia	Epl'a Nemini quicq̃	pagina	ix
	Euan. Aſcendēte ieſu.	pagina	xciii
Dominica quarta.	Epiſtola Induite vos	pagina	ix.
	Euan. Simile eſt factum reg.	pagina	xciiii
Dn̄ica in lxx.	Epl'a Neſcitis ꝙ hi	pagina	x
	Euan. Simile eſt regnum	pagina	xcv.
Dominica in lx.	Epl'a. Frēs libenter ſuffertis	pagina	x
	Euan. Cum turba plurima	pagina	xcvi
Dominica in .l.	Epl'a Si linguis	pagina	xii
	Euangeli. Aſſumpſit ieſus.	pagina	xcviii
Dominica ṗma in xl.	Epl'a Hortamur vos	pagina	xiii
	Euan. Ductus eſt ieſus	pagina	xcix.
Dominica ſcd̄a in xl.	Epl'a Frēs rogamus vos	pagina	xiiii
	Euangelium. egreſſus ieſus	pagina	C.
Dominica tercia.	Epl'a eſtote imitatores	pagina	.xv.
	Euangeli. erat ieſus eiiciens.	pagina	c.ii.
Dn̄ica q̄rta Letare.	Epl'a Frēs ſcriptum eſt	pagina	xv.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Tabula

	Euã. Abijt ieſus trans	pagina	L iij.
Dñica in paſſione	Epl'a Chriſtus aſſiſtens	pagina	xvij
	Euan. Dicebat ieſus	pagina	cv.
Dñica palmaꝝ	Epl'a Frẽs Hoc ſentite	pagina	xvij
	Euã. Cũ appropinquaſſet	pagina	cvi
In die ſcõ paſche	Epl'a Frẽs expurgate	pagina	xviij
	Euã. Maria magdalena	pagina	cvij
Secunda feria.	Epl'a Stans petrus	pagina	xviij.
	Euã. Duo ex diſcipu. ieſu	pagina	cviij
Tercia feria	Epl'a Surgens paulus	pagina	xix
	Euã. Stetit ieſus in me.	pagina	c ix
Quarta feria	Epl'a Aperiens petrus os	pagina	xix
	Euan. Manifeſtauit	pagina	c xi
Dñica p̄ma ⁊ in octa ua paſche	Epl'a Omne qd̃ natum eſt	pagina	xx
	Euan. Cum ſero eſſet	pagina	c xij
Dñica. ij. poſt paſ.	Epl'a Chriſtus paſſus eſt	pagina	xx
	Euan ego ſum paſtor	pagina	cxiij.
Dñica iij. pꝰ paſ.	Epl'a Frẽs obſecro vos	pagina	xxi
	Euan. Modicum et iam	pagina	cxiiij
Dñica quarta	Epl'a Omne datum opti.	pagina	xxij
	Euan. Vado ad eum qui	pagina	cxv
Dñica v. ſ. roga.	Epl'a eſtote factores	pagina	xxij
	Euã Amen amẽ dico vobis	pagina	cxvij
Feria ſcda rogatio.	Epl'a Cõfitemini alterutrũ	pagina	xxiij
In die aſcenſiõis.	Epl'a Primũ q̃dem ſer.	pagina	xxiiij
	Euã. Recumbentibꝫ vnde	pagina	cxvij.
Dñica poſt aſcen	Epl'a eſtote prudentes	pagina	xxv
	Euan. Cũ venerit paclitus	pagina	cxix
In feſto penthe.	Epl'a Dũ cõplerent dies	pagina	xxv
	Euan. Si quis diligit me	pagina	cxx
Feria ſecunda	Epl'a Aperiens petrꝰ os ſu.	pagina	xxvi
	Euan. Sic deus dilexit	pagina	cxxi
Feria tercia	Epl'a Cũ audiſſent apl'i	pagina	xxvij
	Euan Qui non intrat	pagina	cxxij
Feria quarta	Epl'a Per manus apoſto.	pagina	xxvij
	Euan. Dixit ieſus turbis	pagina	cxxii
In octa. pẽthe. in q̃. eſt feſtũ ſcẽ trinita.	Epl'a vna Gaudete ꝑfecti	pagina	xxviii
	Altera O altitudo	pagina	eadem
	Euã. erat hõ ex pharizeis	pagina	cxxiii.
In feſto corpis chr̃i.	Epl'a Conuenientibus	pagina	xxviii
	Euã. Caro mea vere eſt cibꝰ	pagina	cxxiiii
	Aliud euã. ego ſum panis	pagina	c lxxx
Dñica p̄. pꝰ trini.	Epl'a Deus charitas	pagina	xxix
	Euan Hõ quidã erat diues.	pagina	cxxv
Dñica ij. pꝰ trini.	Epl'a Nolite mirari	pagina	xxxi
	Euã. Hõ quidã fecit cenã	pagina	cxxvi

Tabula

Dñica .iij.	Epl'a Humiliamĩ ſub	Pagina	xxxi.
	Euãgeliũ Erãt appropin.	Pagina	cxxvij
Do. iiij. p⁹ tri.	Epl'a Existimo q̃ nõ.	Pagina	xxxij.
	Euã. estote miſericordes	pagina	cxxix.
Dñica q̃nta	Epl'a Oẽs vnanimes	pagina	xxxij.
	Euã. Cũ turbe irruerẽt	pagina	cxxx.
Dñica ſex.	Epl'a Quicũq; baptiza.	pagina	xxxiij.
	Euã. Niſi abũdauerit	pagina	cxxxi.
Dñica ſep.	Epl'a Humanũ dico	pagina	xxxiiij.
	Euã. Cũ turba plurima	pagina	cxxxij.
Dñica octa.	Epl'a Debitores ſumus	pagina	xxxiiij.
	Euã. Attẽdite a fal.	pagina	cxxxij.
Dñica no.	Epl'a Nõ ſim⁹ ꝯcupiſcẽ.	pagina	xxxv.
	Euã. Hõ quidã erat di.	pagina	cxxxiij.
Dñica de.	Epl'a Scitis q̃m cum	pagina	xxxvi.
	Euã. Cũ appin. ie. hie.	pagina	cxxxv.
Dñica vnde.	Epl'a Notũ vobis facio	pagina	xxxvij.
	Euã. Dixit ieſus ad quoſ.	pagina	cxxxvi.
Dñica .xij.	Epl'a Fiduciã talem	pagina	xxxvij
	Euã exiẽs ieſus de finib⁊	pagina	cxxxvij.
Dñica .xiij	Epl'a Abrae dicte ſunt	pagina	xxxviij
	Euã. Btĩ oculi q̃ vidẽt	pagina	cxxxviij
Dñica xiiij	Epl'a Spũ ambulate	pagina	xxxix.
	Euã. Dum iret ieſus in ĩhie	pagina	cxxxix.
Dñica xv	Epl'a Si ſpũ viuimus	pagina	xl
	Euã. Nemo pt duo. dñis	pagina	cxl
Dñica xvi	Epl'a Obſecro vos ne defi.	pagina	xli
	Euã. Ibat ieſus in ciui.	pagina	cxlij
Dñica xvij	Epl'a Obſecro vos ego	pagina	xli
	Euã. Cũ intraret ieſus in	pagina	cxliij.
Dñica xviij	Epl'a Grãs ago deo meo	pagina	xlij.
	Euã. Pharizei audiẽtes	pagina	cxliiii
Dñica xix	Epl'a Renouamini ſpũ	pagina	xlii
	Euã. Aſcẽdens ie. in naui.	pagina	cxlv.
Dñica xx	Epl'a Uidete quõ caute.	pagina	xliii
	Euã. Loquebat̃ ieſus	pagina	cxlvi.
Dñica xxi	Epl'a Cõfortami in dño	pagina	xliii
	Euã. Erat q̃dam regulus	pagina	cxlviii.
Dñica xxii	Epl'a Cofidim⁹ in dño	pagina	xliiij
	Euã. Sile ẽ reg. cœ. hoi re.	pagina	cxlix
Dñica xxiii	Epl'a Imitatores mei	pagina	xliiii
	Euã. Abeũtes pharizei	pagina	c.l.
Dñica xxiiii	Epl'a Nõ ceſſamus	pagina	xlv
	Euã. Loquente ieſu	pagina	c.li.
Dñica xxv	Epl'a Ecce dies veniũt	pagina	xvi
	Euã. Cũ ſubleuaſſet ieſus	pagina	c.lii.

Tabula

In feſto dedicatõis.	Epl'a Vidi i ciuitatem	Pagina	xlvi
	In angeliũ. Egreſſus ieſus	Pagina	c.lij

Sequit̃ nũc tabula Epiſtolarũ z Euangelioꝝ de ſanctis per circulũ anni cum poſtillis ſcõm ordinem paginarum vtſup̃

In feſto ſci Andree	Epl'a. Corde credit̃ ad iuſti.	Pagina	xlvij
	Euã. Ambulãs ie. iuxta	Pagina	cliij.
In feſto ſci Nico.	Epl'a. Ecce ſacerdos magnꝰ	Pagina	lxx
	Euã. Sint lumbi veſtri	Pagina	cliiij
In feſto cõceptõs	Epl'a Dñs poſſedit me.	Pagina	xlviij.
	Non habetur ſpeciale euangelium		
In fe. ſcĩ Tho. a.	Epl'a. Iã nõ eſtis hoſpites	Pagina	lxv.
	Euã. Thomas vnꝰ ex duodecĩ	Pagina	cliiij
In feſto ſci Ste.	Ep l'a Stephanus plenus	Pagina	xlviij
	Euã. ecce ego mitto ad.	Pagina	cliiij
In feſto ſcĩ io. euã.	Epl'a. Qui timet deũ	Pagina	lxv
	Euã. Dixit ieſus petro	Pagina	clv
In feſto Innocẽ.	Epl'a Vidi ſupra montem	Pagina	xlix
	Euã. Angelꝰ dñi appa.	Pagina	clvi
In cõuer. ſcĩ pau.	Epl'a. Saulꝰ adhuc ſpirãs.	Pagina	.l.
	Euã. Dixit ſymõ petrꝰ ad ie.	Pagina	clvi
In feſto purificat.	Epl'a. ecce ego mitto angelũ	Pagina	li.
	Euã. Poſt cõple. ſunt dies	Pagina	clvij.
In cathedra ſcĩ p.	Epl'a Petrus apl's	Pagina	lij.
	Euã Venit ieſus in ptes	Pagina	clviij
In feſ. ſcĩ Mathie	Epl'a. exurgẽs petrꝰ	Pagina	liij
	Euã. Rñdẽs ieſus dixit	Pagina	clviij
In fe. annũciatõis	Epl'a vna egredie. v. de ra.	Pagina	liiij
	Altera Locutꝰ ẽ dñs ad achas	Pagina	eadem
	Euã. Miſſus ẽ an. gabriel	Pagina	clviij
In feſto ſcõꝝ Phi lippi z Iacobi apo.	Epl'a Stabũt iuſti	Pagina	lv
	Euã. Nõ turbet̃ cor.	Pagina	clx
In inuẽtõe ſcẽ cru.	Epl'a Cõfido de vobis	Pagina	lv
	Euã. erat hõ ex phariſeis	Pagina	clxi.
In feſ. ſcĩ Io. bap.	Epl'a Audite inſule	Pagina	lvi
	Euã. elizabeth imple eſt	Pagina	clxi
In feſto ſcõꝝ petri et pauli apl'orũ	Epl'a. Miſit hero. rex.	Pagina	lvi
	Euã. Venit ieſus in ptes ceſa.	Pagina	clxi.
In feſ. viſitatõis	Epl'a. ecce iſte venit	Pagina	lvij
	Euã. exurgẽs maria	Pagina	clxij
In feſto marie Magdalene	epl'a vna Mulierẽ fortẽ	Pagina	lviij.
	Altera Sicut p vnꝰ delic.	Pagina	lix
	euã. Rogabat ie. q. pha.	Pagina	clxiij
In feſto ſcĩ Iaco	epl'a. Iã nõ eſtis hoſpites	Pagina	lxv
	euã. Acceſſit ad ieſum	Pagina	clxiiij
In fe. ſcĩ pe. ad vin.	epl'a Miſit herodes rex	Pagina	lvi

	Euā. Uos eſtis ſal terrę	pagina	clxiiij
In feſto inuētionis	Epl'am ꝛ euan. q̄re ſm directoriū tuę dioceſis.		
ſancti ſtephani.	Euā. Uenit ieſus in ptes	pagina	clxii
In feſto ſci Laurē.	Epl'a Qui parce ſeminat	pagina	lx
	Euā. Niſi granum frumēti.	pagina	c lxxi
In feſto aſſumptio	Epl'a In oibus requiem	pagina	lx
nis marię	Euā. Intrauit ieſus in qd̄.	pagina	clxv
In feſto natiuita.	Epl'a ego quaſi vitis	pagina	lxi
tis marię	Euā. Liber gn̄ationis. de hoc nō eſt poſtilla		
In feſto exaltatio	Epl'a Hoc ſentite in vobis	pagina	xvli
nis ſanctę crucis	euan. Dixit ieſus turbis iu.	pagina	clxvi
In feſto ſci Ma	epl'a Unicuiqꝫ nrm̄ da.	pagina	lxij
thei apoſtoli	euan. Cū tranſiſſet ieſus	pagina	clxvii
Ju feſto Michae	epl'a Significauit deus	pagina	lxii
lis archangeli	euan Acceſſerunt diſcipuli	pagina	clxvii.
In feſto ſcoꝝ ſymo/	Epl'a Scimus qm̄ diligen	pagina	lxiii
nis ꝛ iudę aploꝝ	euan. Uidens ieſus tur.	pagina	clxxi
In feſto omnium	epl'a ecce ego ioannes	pagina	lxiii
ſanctorum	euan. Uidens ieſus turbas	pagina	c lxxi
In feſto ſci martini.	Epl'a ecce ſacerdos magnus	pagina	lxx
	euan. Sint lumbi veſtri	pagina	c lxxv.
In feſto ſanctę Ka.	epl'a Qui gloriatur in	pagina	lxxiii.
therinę virginis	euan. Sile eſt regnū cœloꝝ.	pagina	clxxviii.

¶ Sequitur tabula de cōi ſanctorum. et primo de apoſtolis.

De apoſtolis	epl'a Scimus qm̄ diligen.	pagina	lxiiii
	euan. Hoc eſt p̄ceptū meuꝫ	pagina	clxix.
	epl'a Jam non eſtis hoſpi.	pagina	lxv
	euan. Hęc mando vobis	pagina	clxix
De euangeliſtis	epl'a Qui timet deum	pagina	lxv
	euange. ego ſum vitis vera	pagina	c lxx
	epl'a Beatus vir qui	pagina	lxvi
	euan. Si quis vult venire	pagina	clxx
De martyribus	epl'a Btūs homo qui īuenit.	pagina	lxvi
	euan. Niſi granum frumen.	pagina	c lxxi
	epl'a Btūs vir qui in ſapia	pagina	lxvii
	euange. Uidens ieſus tur.	pagina	c lxxi
De martyribus	Alia epl'a Juſtus cor ſuum	pagina	lxvii
	euan. Deſcendens ieſus de	pagina	clxii
	Alia epiſto. Juſtoꝝ anię	pagina	.lxvii
	euan. Cum audieritis p̄lia	pagina	clxviii
	Alia epiſto. Juſti āt in ppe.	pagina	lxviii.
	euange. Attendite a fermē.	pagina	clxxiiii
	Alia epiſtola. Reddet de⁹.	pagina	lxviii
De martyribus	Alia epiſtola Lingua ſapiē.	pagina	lxix
	Alia epiſtola expectatio iuſ.	pagina	ibidem
	Alia epiſtola. Sancti p fidē.	pagina	lxx.

Tabula

De confeſſoribus	Ep̄la. Ecce ſacerdos magnus	Pagina lxx.
	Euā. Sint lumbi veſtri	Pagina clxxv
	Alia epiſtola. Iuſtū deduxit	Pagina lxxi.
	Euā. Nemo accendet lu.	Pagina clxxv
	Alia epiſtola. Optaui ⁊ da.	Pagina lxxij
	Euā. Hō quidam nobilis	Pagina clxxvi.
De confeſſoribus	Alia ep̄la. Delectus deo	Pagina lxxi
	Euā. Hō ꝗdam peregre	Pagina clxxvij.
	Alia. Omnis pontifex	Pagina lxxij
	Euā. Uigilate q꞉ neſcitis	Pagina clxxvij
De virginibus	Ep̄la. Qui gloriat̄ in dn̄o	Pagina lxxiij.
	Alia. De virginibꝫ preceptū	Pagina eadem
	Euā. Silē eſt reg. coeloꝝ the.	Pagina clxxviij.
	Alia epiſtola. Cōfitebor	Pagina lxxiiij
De virginibus	Alia. Sapientia vincit	Pagina eadem
	Euā. Silē ē reg. coeloꝝ decē v.	Pagina clxxix.
Pro defunctis	Epiſtola. Nolumus vos	Pagina lxxv
	Euā. Dixit martha ad ieſuꝫ	Pagina clxxx.
	Alia ep̄la. Audiui vocem	Pagina lxxv
	Euā. Amen dico vobis	Pagina clxxxi
Pro defunctis	Alia ep̄la Uir fortiſſimus	Pagina lxxvi
	Euā. Sicut pater ſuſcitat	Pagina clxxxi
	Aliud. Omne qđ dat mihi	Pagina clxxxij

Uitam bonam ⁊ exitū btm̄. Ego frater Guillerm⁹ ſacre theologie ꝓfeſſor minimus pariſius educat⁹ Sacroꝝ euāgelioꝝ ac ep̄laꝝ de tp̄e diebꝫ dn̄icis ⁊ ſcis. etiā ſup cōe ap̄loꝝ martyruꝫ confeſſorū v̄ginū. ⁊ ꝓ defunctis expoſitōes in vnū colligere volumen minus exptis clericis ac inſipientibus p̄dicatoribꝫ pnecāriuꝫ fore iudicaui. Cōſiderās nōnullos cancelliſtas minus caute ac impite euāgelia ⁊ ep̄las vulgo chriſtiano pnunciātes ꝓcedere. Nō habētes eorundē expoſitionū ſciam q̄ neceſſaria eſt. Cōpoſui igit̄ ⁊ hūc librū ꝓ eiſdē vt ſupra. ac ꝓ omībus ſacrorū euangelioꝝ ⁊ ep̄laꝝ expōnem cupiētibꝫ. Nō meū (qđ exiguū eſt) ingeniū cōſului ꝓprias dictans expōnes. ſed alioꝝ ſacre pagine doctorū libris innitens eas quas melius ſcripſerūt poſtillas ⁊ expōnes pſunctorie exarādo poſt quelibet paſſum textus ponēs cū ꝑmiſſione tituli vniuſcuiuſqꝫ quod ſcripſit. Adijcienſqꝫ poſt qualibet dn̄icalis euangelij expoſitionem neceſſaria notabilia pro materia textus. Ex ſermonibus de tempore eximij doctoris Hugonis de prato ſumpta

¶ Sunt aūt hec doctoꝝ noīa ſci Auguſtini. ſci Gregorij. ſci Hieronymi. ſci Ambroſij. venerabilis Bede in ipoꝝ omelijs Gloſe interlinaris Gloſe ordiārie Nicolai de lyra Nicolai de gor. ſup quattuor euāgeliſtas ſci Thome de aq̄no ſup Joānē Guilhelmi lugdunen̄ in ſermonibꝫ de tēpore Jordani ex ſermonibꝫ de tp̄e Rabani Uincētij Quoꝝ modus penes titulos abbreuiatos legēdi talis eſt. ¶ Ly. id eſt Nicolaus de lyra. Gor. id ē Nicolaus de gorra ¶ Glo. interli. id eſt gloſa interliniaris. Glo. or. id eſt Gloſa ordinaria ¶ Ra. id eſt Rabanus Tho. id eſt ſanctus Thomas de aquino.

Tabula

Guil. legdō. id eſt Guilhelmus lugdunenſis
Vin. id eſt Vincentius ¶ Ior. id eſt iordanis

¶ Ad quos ſanctus Paulus ſcribit epl'as ¶ Rhomani

¶ Sunt qui in partib' italię de iudęis ⁊ gentib' cōuerſi ſunt ad fidez catholicam ꝑ Paulū apl'm quib' ſcribit epl'am ꝑ Thimotheū diſcipulum ſuū a corintho ciuitate quę eſt in achaia. ⁊ habet capl'a xvi.

¶ Corinthij

¶ Sūt achaici ſicut pariſiēſis gallici. Corinthus ē ciuitas metropolis in achaię ꝑtib'. Achaia ṽo eſt qdđā territoriū in terra grecię. ⁊ illis ſcripſit primā epl'am ab epheſo ꝑ Thimotheū diſcipulū ſuū ⁊ habet ca. xvi Scdam vero ſcripſit eis a troade ꝑ tytum. habet ca. xiij

¶ Galathę

¶ Sunt greci. ⁊ Galathia eſt nomen regionis grecię ⁊ illis ſcripſit ab epheſo. ⁊ habet capitula vi.

¶ Epheſij

¶ Sunt aſiani ab aſia minori quę eſt pars grecię. illis ſcripſit de Roma de carcere per Tytum. ⁊ habet capitula vi.

¶ Philippenſes

¶ Nominātur a ciuitate Philippis q̄ eſt in grecia quā ędificauit Philippus rex pater Alexandri magni. ⁊ eā ſic noīauit. quibus ſcripſit Apoſtolus a Rhoma de carcere ꝑ epaphroditum ⁊ habet capitula. iiij.

¶ Coloſſenſes

¶ Sunt aſiani quibus ſcripſit apoſtolus ab epheſo ꝑ Tithicū diaconū et Oneſymū acolitum. ⁊ habet capitula. iiij

¶ Theſſalonicenſes

¶ Nominātur a ciuitate theſſalonica quę eſt metropolis in Macedonia quę eſt q̄dam pars grecię. his ſcripſit Apoſtolus duas epiſtolas ab athenis per Tithicum diaconum ⁊ Oneſymum acolitum Prima habet capitula. v. Secunda capitula. iij.

¶ Thimotheus

¶ Eſt ꝑ Paulū cōuerſus ad fidē catholicaȝ. ⁊ epūs ab eo ordinatus cui ſcripſit p̄mam epiſtolā a Laodicia. ꝑ Tithicum diaconum ⁊ habet capitula vi. Secundam ſcripſit ei a rhoma. habet capitula. iiij.

¶ Tytus

¶ Eſt diſcipul' ſcī Pauli ab eo cōuerſus ad fidē catholicā ⁊ Archiepūs Cretenſis ordinatus. ⁊ huic ſcripſit apoſtolus a nicopoli. ⁊ hȝ ca. iij.

¶ Philemon

¶ Ciuis fuit Coloſſenſis vir laudabilis in plębe Hunc rogabat apoſtolus. vt Oneſymum ſeruum ſuum benigne ſuſcipiat. ſcribens ei per eundē a Rhoma de carcere. ⁊ habet capitulum vnum

¶ Hebrei

¶ Sunt q̄ cōuerſi ſunt de iudaiſmo ad fidē catholicā. quib' oſ̄dit apl'us defectū legis moſaycę ⁊ ꝑfectionē legis euāgelicę. ⁊ hȝ ca. xiiij.

FRatres Scientes quia hora eſt iam nos de ſomno ſurgere. Uerba prepoſita originaliter ad Rho. xiii. ca. ſunt ſcripta in epiſtola hodierna lectionaliter recitata Ante inicium illi⁹ ep'le ſcribit ſanctus Paulus in eo. ca. dicẽs Nemini quicq̃ʒ de beatis niſi vt inuicem diligatis. Qui em̃ diligit proximum legem impleuit. Poſt hoc ſequitur epiſtola hodierna. Scientes quia hora eſt iã. ꝛc. Ubi ſciendum ꝙ epiſtola hodierna et euangelium hodiernum concordãt quia in euangelio intimatur nobis aduentus regis celeſtis. Sic in ep'la

Dominica prima in aduentu dñi. ad Rhomanos. xiij.

FRatres Scientes q̃a hora ẽ iã nos de ſomno ſurgere. Nũc ei ꝓpior eſt nrã ſalus q̃ʒ cũ credidim⁹ Nox preceſſit: dies aũt appropinquabit. Abijciamus ergo opera tenebraꝝ ꝛ īduamur arma lucis ſic vt in die honeſte ambu

monet nos apoſtolus Paulus vt preparem⁹ nos ad aduentum tanti regis dicens (Frẽs). Ubi notandum ꝙ ſanctus Paulus apoſtol⁹ communiter in ſuis epiſtolis premittit fratres Et rõ ẽ illa. Quia in ſuis epiſtol' nititur hoĩes inducere ad amorem fraternitatis. Etiam pñtem epiſtolã ſcribit rhomanis. Et rhomani ſunt qui in ptib⁹ italie de iudeis et gentibus ↄuerſi ſunt ad fidem per doctrinam ipſius apoſtoli. Unde ſcribit ipſis per Thimotheum diſcipulum ſuum a corintho ciuitate. que eſt in achaia dicens (Scientes quia hora eſt) ſcʒ in tpe gratie (iam nos de ſomno ſurgere) Lyra. de ocio ſurgere ad opera charitatis Gregorius Charitas operatur magna ſi eſt. ſi autem operari rennuit charitas nõ eſt (Nũc em̃) id eſt tempore gratie (propior eſt noſtra ſalus). Lyra. quia per chriſtum ianua ſalutis eſt aperta que tempore legis eſt clauſa. Ideo ſubditur (quã cum credidimus) id eſt plus q̃ʒ ante aduentum chriſti. tunc em̃ ſciebant ſe patres antiqui deſcenſuros ad limbum Unde patriarcha Jacob dicit Geneſis. xxxvii. Deſcendam ad filium meum lugens in infernũ. ꝛc (Nox preceſſit) Lyra. id eſt obſcuritas figurarum veteris legis (dies aũt appropinquabit) id eſt claritas veritatis reuelata eſt in noua lege (Abijciamus ergo opera tenebrarum) Lyra. id eſt peccata que ad tenebras ducunt. Mathei. xxii. (et induamur arma lucis) id eſt virtutes que illuminant mentem et finaliter ad vitam eternam perducunt (ſic vt in die) Lyra. iudicii extremi (honeſte ambulemus) ſcʒ ad gloriam (Non) ſcʒ ambulemus (in comeſationibus) ſcʒ vitando peccata gule (et ebrietatibus) id eſt potationibus immoderatis (non in cubilibus) Gor. id eſt pigriciis dormientiuʒ (ꝛ impudiciciis) id eſt luxurioſis actibus qui proueniunt ex ſuperfluitate cibi ꝛ potus et ſomni (Non in contentione) ſcilicet quo vnus contendit contra alium (et emulatione) Gor. quo vnus alteri inuidet de ſua proſperitate. Sed induimini dominum ieſum chriſtum) Lyra ſcilicet. imitando ſanctitatem conuerſationis ſue quia ſm Auguſtinum. non eſt

lemus. Nõ in ꝯmeſationib⁹ ⁊ ebrietatibus. non in cubilib⁹ ⁊ impudicicijs non in contentione et emulatione. ſed induimini dñm ieſum chriſtum

¶ Dñica ſecunda in aduentu domini. ad Rhomanos. xv.

FRēs Quęcunqꝫ ſcripta ſunt ad nrãm doctrinã ſcripta ſũt vt ꝑ patiẽtiã ⁊ ꝯſolatõeȝ ſcripturaꝝ ſpem habeamus Deus auteȝ patientię ⁊ ſolatij det vobis id ipm ſapere in alterutꝝ ſm ihm chrm̃ vt vnanimes vno ore hõrificetis deũ ⁊ prẽm

veſtigia chriſti. ¶ Poſtilla. FRatres. Quęcunqꝫ ſcripta ſunt ad noſtram doctrinam ſcripta ſunt Ad Rho. xv. Ante initium iſtius epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus in principio illius capli dicens Debemus autem nos firmiores imbecillitates infirmorum ſuſtinere ⁊ non nobis placere. ¶ Poſt hoc ſequitur epiſtola hodierna. Quęcunqꝫ ſcripta ſunt. ⁊c̄. Concordant epiſtola ⁊ euangelium. quia in euãgelio hodierno agitur de aduentu chriſti ad iudicium. vbi quędam ad terrorem malorum quędam ad conſolationem bonorum tanguntur. Sic etiam apoſtolus in epiſtola hadierna adducit ſacram ſcripturam quę hominez ad preparandum ſe ad iſtum aduentum dirigit ⁊ informat dicens (Fratres Quęcunqꝫ ſcripta ſunt). Gorra de domino noſtro Ieſu chriſto i diuinis libris ⁊ etiam de ſanctis veteris teſtamenti. Sicut de iacob ⁊ de Thobia. Et etiam ſanctis noui teſtamenti. ſcz de apoſtolis de martyribus. et de alijs ſanctis (ad noſtram doctrinam ſcripta ſunt) quia omnis ſacra ſcriptura diuinitus inſpirata vtilis ē ad docendum. ii. Thimo. iii. (vt per patientiam) ſcz in aduerſis (⁊ conſolationem ſcripturarum). id eſt conſolationem quam dant ſcripturę. Conſulantur enim nos ſcripturę in incolatu vitę pręſentis (ſpem habeamus) ſcilicet de beatitudine ęterna quę ex ſcripturis promittitur (Deus autem patientię) id eſt deus qui eſt dator patientię in aduerſis (⁊ ſolatii) id eſt conſolationis poſt tribulationem Quia ipſe conſolatur nos in omni tribulatione noſtra. ii. Corin. p̄. (det vobis idipſum ſapere). id eſt ſentire (in alterutꝝ) id eſt conformiter ſm ieſum chriſtum). id eſt ſm doctrinam ieſu chriſti (vt vnanimes). id eſt eadem voluntate (vno ore) id eſt eadem vocis confeſſione (honorificetis deum ⁊ patrem domini noſtri ieſu chriſti). Lyra quantum ad vnitatem operis. quia fides ſine operibus mortua eſt Iacobi. ii. (propter quod ſuſcipite inuicem) ſcilicet infirmos ad conſolandum (ſicut ⁊ chriſtus ſuſcepit vos) infirmos (in honorem dei) id eſt vt in vobis honorificetur deus (dico enim ieſum chriſtum miniſtrum) id eſt predicatorem fuiſſe (circunciſionis) predicando iudęis circunciſis. Ideo ipſe chriſtus dixit. Mat. xv. Non ſum miſſus niſi ad oues q̄ perierunt domus Iſrahel (propter veritatem dei). Glo. id eſt vt deus verax habeatur (ad confirmandas promiſſiones patrum) factas ipſis quia iudeorum aſſumptio ad fidem et ad ſalutem fuit ex debito per promiſſionem patribus eorum factam. Luce primo. Sicut locutus eſt ad pa/

tres noſtros abraham et ſemini eius in ſecula(gentes autem)id eſt paga/ni ſcilicet debent (honorare deum ſuper miſericordia)eis exhibita ſine p̄/cedente promiſſione.quia gentium aſſumptio ad fidem ⁊ ſalutem.fuit ex ſola miſericordia ſine promiſſione.quia lex non fuit data patribus eorū neq̃ prophete ſicut iudeis (ſicut ſcriptum eſt)in p̄s.xvii.vbi chriſtus loquitur ad patrem(propterea confitebor tibi in gentibus domine(.id eſt faciam tibi gentes confiteri voce laudando(et nomini tuo cantabo) Bor ra.id eſt faciam tibi cantare canticum laudis.ps̄.xcv.Cantate domino can

dn̄i noſtri ieſu chriſti.ꝓpter quod ſuſci/pite inuicē ſicut ⁊ chriſtꝰ ſuſcepit vos in honorē dei.dico eīm xp̄m ihm̄ mini/ſtrū fuiſſe circūciſionis ꝓpter ꝟitatem dei ad cōfirmādas ꝓmiſſiones patrū gentes aūt ſup mia honorare deū ſicut ſcriptū eſt.ꝓpterea ꝯfitebor tibi in gen tibus dn̄e ⁊ noī tuo cātabo Et iterū dī Letamī gentes cum plebe eius Et ite/rū Laudate dn̄m oēs gentes ⁊ magni ficate eum oēs ꝑp̄li. Et rurſum eſaias ait Erit radix ieſſe ⁊ qui exurget regere gentes in eum gentes ſperabunt. Deꝰ aūt ſpei repleat vos omni gaudio ⁊ pa ce in credendo. vt abundetis in ſpe ⁊ ꝟ tute ſpiritusſancti.

ticum nouum(Et iterū dī)ſcꝫ ſcriptura Eſaie. xxxv.(Letamini gen/tes)id eſt pagani cōuer ſi ad fidem (cum plebe eius) id eſt cum iudeis Factum eſt vnum ouile de iudeis ⁊ gentibus vn de Joan.x.Et fiet vnū ouile ⁊ vnus paſtor(Et iterum)dicit Dauid in p̄s.xcvi.(Laudate do/minum omnes gentes) id eſt pagani cōuerſi ad fidem(⁊ magnificate eū omnes pôpuli)Glin id eſt omnes tribus filio/rum iſrahel(Et rurſuꝫ eſaias ait)xi.cap.(Erit radix ieſſe)ſcilicet qui ē Jſai pater dauid pri. Regum xvi.de qua ſtir pe natus eſt chriſtus ſm carnem(et qui exurget regere gentes)ſcilicet in fide ⁊ bonis operibus et(gentes)conuerſe ad fidem(in euꝫ ſperabūt) Geneſis xlix.Jpſe erit

Dominica tercia in aduentu domi/ni.prima Corinthiorum.iiij.

FRatres Sic nos exiſtimet hō vt miſtros chriſti ⁊ diſpenſato

expectatio gentium quia habent ſpem per ipſum conſequi vitam eternaꝫ (deus autem ſpei)in quo ſperandum eſt(repleat vos omni gaudio ſcilicet ſpirituali(et pace in credendo vt abundetis in ſpe). Lyra per cumulum meritorum(et virtute ſpiritusſancti) Lyra cuius ſunt principaliter om nia opera meritorum quia ſine charitate ſpiritusſancti nulle virtutes vel opera placent deo.

Poſtilla

FRatres Sic nos exiſtimet homo vt miniſtros chriſti .ꝑ. Cor.iiii. Ante initiū illiꝰ ep̄le ſcribit ſcūs Paulus dī. Templum dei factū eſt qd

eſtis vos Si quis inter vos videt ſapiens in hoc ſeculo ſtultus fiat vt ſit ſapiens Sapientia em̄ huius mundi ſtulticia eſt apud deum Tunc poſt hoc ſequitur ep̄la hodierna (Sic nos exiſtimet hō) Sciendum ꝙ ep̄la et euangelium concordant. qꝛ in euangelio agitur de ſpūali aduentu chriſti in ſignum huius tūc euangelium dr̄ de ſancto Joanne qui interp̄tatur ī quo eſt grā Sic etiam ap̄ls paulus in ep̄la hodierna ſuadet p̄latis ꝙ debeant diligenter exequi ſibi iniunctū officium et miniſterium ergo dicit. (Sic nos ꝛc̄.) ꝛ hanc ep̄lam ſcribit corinthus Et corinthii noīantur a q̄dam ciuitate que dr̄ corinthus ꝛ ē metropolis in achaie ꝑuīc Achaia vero ē qͦdam tritoriū in terra grecie Et illos arguit de iudicio temerario qꝛ nimis temerarie iudicabāt ap̄lum cū ſuis .ḡ dr̄ (Sic nos exiſtimet hō vt miſtros chriſti) Uin q.d. talit̄ viuim⁹ ꝛ ꝯuerſamur ꝙ q̄libet homo poſſit vere exiſtimare de nobis ꝙ ſum⁹ fideles miniſtri chriſti Unde Bonauentura doctor ſacre theologie ſuper quarto libro ſententiarum diſtinctione. decima ſexta De quolibet preſumendum eſt bonum. niſi ꝓbetur contrarium (ꝛ diſpenſatores) Bozra. id ē diſtributores (myſteriorum dei) id eſt ſacramentorum diuinoꝝ (Hic iam queritur) a nobis (inter diſpenſatores vt fidelis quis inueniatur) Prouerbiorum decimoquinto. Multi homines vocantur miſericordes. virum aūt fidelem quis inueniet? Thomas Fidelis miniſter eſt q̄ in oībus intēdit honorē dei ꝛ vtilitatē ꝑpl̄i. ſed ipſi corinthii iudicabant plures eſſe infideles nec aliquē putātes eſſe fidelem (mihi aūt pro mīmo eſt) Bor.i. paꝝ reputo (vt a vobis iudicer). Tho ſ. eē fidel' vel infidel' (aut ab hūano die). i. ab hōie dū eſt in ſuo die. i. in p̄nti tp̄e (ſed neqꝫ meip̄m iudico) Uin. Fidelē vel infidelē miſtꝝ chri eē cū non poſſum ſcire certitudinali ſciētia. ſed ex coniecturis exiſtimo me bene eſſe fidelem diſpenſatorem Unde dr̄ Eccleſiaſtes nono Neſcit homo an odio vel amore dignus ſit (nihil em̄ mihi ꝯſcius ſum) i. in nullo remordet me conſcientia mea (ſed nō in hoc iuſtificatus ſum (Bozra. i. nō id̄ me iuſtum reputo. qꝛ pōt eſſe aliqd̄ delictū qd̄ neſcio. p̄s. decimooctauo. Delicta q̄s intelligit (qui aūt iudicat me dn̄s ē) qui ſolus nouit ſecreta cordis mei. melius ꝙ egoipſe (itaqꝫ nolite ante tp̄s iudicare) ſcꝫ iudicii extremi qꝛ modo non eſt tempus iudicādi (quouſqꝫ veniat dominus) ſupple ad iudicandū (q̄ ꝛ illumīabit) id eſt aperta faciet abſcondita tenebrarum) id eſt occulta peccata (et manifeſtabit conſilia cordium) id eſt cogitata. quia tunc libri conſcientiarum aperientur (et laus erit) id eſt remuneratio (vnicuiqꝫ a deo) bene agenti vel cogitanti.

res myſterioꝝ dei. Hic iā querit̄ inter diſpenſatores vt fidelis q̄s inueniat̄. Mihi āt ꝓ mīmo eſt vt a vobis iudicer aut ab hūano die ſed neqꝫ meip̄um iudico Nihil em̄ mihi ꝯſcius ſum. ſed nō in h̄ iuſtificat⁹ ſum. Qui āt iudicat me dn̄s eſt Itaqꝫ nolite añ tp̄s iudicare quoadiuſqꝫ veniat dn̄s q̄ ꝛ illuminabit abſcondita tenebraꝝ. ꝛ manifeſtabit conſilia cordiū. et tunc laus erit vnicuiqꝫ a deo.

Gaudete in dño ſp iteꝝ dico ꝛc. Philipenſes.iiii. Añ initium illius eplę ſcribit ſcũs Paulus di. Fr̃es nrã ꝯuerſatio in cœlis ẽ Uñ ſaluatorẽ expectamꝰ dñm nrm̃ ieſum chr̃m q̃ reformabit corpus humilitatis nrẽ ꝯfiguratũ corpi claritatis ſuę. Tunc ſequit̃ epl'a hodierna (Gaudete in dño ſp ꝛc.) Sciendũ ꝙ epl'a ꝛ euangeliũ concordãt. qꝛ in euangelio docemur qualiter dño viã ꝑparare debemꝰ ꝑ verã pniam vt eũ digne ſuſcipe poſſimꝰ iam ventuꝝ in carne. Et debꝫ hoc fieri cum gaudio ſpũali qđ gaudiũ neccãrium ẽ in tꝑe tribulatõis ſm illud Ja.i. Oẽ gaudiũ eſtiate fr̃es cũ i varias tẽptatões icideritis. Et cum illo gaudio ſpũali; bñ ſtat contritio cordis. qꝛ ſm Augꝰ. penitẽs de pctis dolꝫ ꝛ de dolore gaudet. Sic etiam apl's Paulꝰ in epl'a hodierna nos iformat q̃liter in dño gaudere debemꝰ di. (gaudete in dño). Et pñtem epl'am ſcribit philippenſibus et philippẽſes noiant̃ a ciuitate philippis q̃ eſt in grecia Uñ dr(Fr̃es. Gaudete in dño) nõ in ſeculo. Ratio illius eſt. quia ſicut nemo poteſt duobus dominis ſeruire. Mathei.vi Sic nemo poteſt gaudere in hoc ſeculo ꝛ cum hoc in dño (ſp) Ly non vna hora ſed quotidie (iteꝝ dico gaudete) non ſolum exterius ſed etiam in corde interius (Modeſtia vrã) Lyra in cõuerſatione ꝛ vita (no ta ſit oĩbus hoĩbꝫ) Uincentius. tam malis ꝙ̃ bonis Lyra vt boni meliores fiant veſtro exemplo. ꝛ alij mali conuertantur (dñs eñi prope ẽ) Gor. ideo debetis gaudere quia dñs prope eſt ꝛ ꝑatus dare quod neccãrium eſt (nihil ſolliciti ſitis) Uin. ſcꝫ de rebus tꝑalibus ſed iactantes curam vrãm in dño ꝛ ipſe vos enutriet. Juxta illud Mat.vi. Nolite ſolliciti eſſe dicẽtes. quid manducabimus aut bibemus ꝛc. (ſed in omni oratione ꝛ obſecratione) Uin. de quibuſcunqꝫ rebus (cum grãrum actione) quia qui vult alia impetrare gratus debet eſſe de ꝑteritis. Unde Chriſ. ſuper Matheum. grãrum actio eſt imitatio ad plus dandum (petitiones veſtrę innoteſcant apud deum) id eſt feruentes ſint vt ad deum ꝑueniant (ꝛ pax dei) id ẽ deus qui eſt pax ꝛ quies mentis (quę exuperat) id eſt excedit (omnem ſenſum). Uincentius. id eſt omnem intellectum tam angelicum ꝙ̃ humanum (cuſtodiat corda veſtra) id eſt voluntates veſtras in bono (ꝛ intelligẽtias veſtras in chriſto ieſu domino noſtro). Gorra. vt nihil extra ipſum appetatis vel intelligatis.

¶ Dominica quarta in aduentu dñi
Ad Philippenſes.iiij.

Gaudete in dño ſp iterum dico gaudete. Modeſtia veſtra nota ſit omnibus hominibꝫ. Dominus eñi prope ẽ. Nihil ſolliciti ſitis ſed in omni orõne ꝛ obſecratione. cum grãꝝ actõne petitiones veſtrę innoteſcant apud deum. ꝛ pax dei quę exuperat omnem ſenſum cuſtodiat corda veſtra et intelligentias veſtras. In chriſto ieſu domino noſtro.

¶ Poſtilla

Apparuit. Ad Tytum ſecundo. Hodie ab eccleſia dei celebratur natiuitas dñi. ſicut chr̃s dñs nr̃ de ꝟgine maria natꝰ ẽ verꝰ d̃s ꝛ

verus homo in quo miſericordiam magnam hominibus oſtendit. quia non ex opib⁹ iuſticię q̄ fecim⁹ nos. ſed ſm magnā miam ſuam ſaluos nos fecit. Ergo aplus Paulus in officio pmę miſſe q̄ in media nocte celebrat͂ in ſinuat dei miſericordiā nobis exhibitā di.(Apparuit em̄ grā) ⁊c. Ante initium illius eplę ſcribit ſcūs paul⁹ exhortādo tytū diſcipulū ſuū dicens loquere q̄ decent ſanā doctrinā. ſenes vt ſobrij ſint pudici prudentes ſani in fide. in delectatione ⁊ patiētia. Et in omnib⁹ teipm̄ prębe exemplum bonorum operum.

In nocte Natiuitatis dn̄i ad pmā miſſam Epla ad Tytum ij

Apparuit em̄ gratia dei ſaluatoris noſtri omnibus hominib⁹ erudiens nos. vt abnegantes impietatem ⁊ ſęcularia deſideria ſobrie et iuſte et pie viuamus in hoc ſęculo: expectantes beatam ſpem et aduentū glorię magni dei et ſaluatoris noſtri ieſu chriſti qui dedit ſemetipſum pro nobis vt nos redimeret ab omni iniquitate ⁊ mundaret ſibi populum acceptabilem ſectatorem bonorum operū hęc loquere et exhortare in chriſto ieſu domino noſtro.

Tunc ſequitur pręſens epiſtola(Apparuit ei gratia dei ſaluatoris noſtri) Ly. in carne pro nobis aſſumpta(oībus hominibus) Glozra. id eſt ad voluntatem omniū hominū(erudiens nos) ꝟbo ⁊ exemplo(vt abnegantes impietatem) Ly. id eſt idolatriam ſicut ⁊ p o ppoſitum pietas dicitur cultus diuinus(⁊ ſęcularia deſideria) Ly. quę tendūt ad diuitias ⁊ honores ⁊ delitias corporis(ſobrie) Ly. in nob(⁊ iuſte) ad proximum(⁊ pie) ad deum(viuamus ī hoc ſęculo) id eſt in mūdo fragili ⁊ tranſitorio(expectātes beatam ſpem) id eſt beatitudinem ſperatam. vt per hoc libentius ⁊ facilius faciamus bona opera(⁊ aduentum glorię) id eſt manifeſtationem glorioſam(magni dei ⁊ ſaluatoris noſtri ieſu chriſti) Glozra. id eſt aduentum chriſti ad iudicium qui eſt magnus deus ⁊ ſaluator noſter. Nam in primo aduentu venit vt puer paruulus. In ſecundo aduentu venit vt deus magnus cum poteſtate et maieſtate(Qui) ſupple chriſtus(dedit) gratis ⁊ ſine meritis(ſemetipſum) in pręcium ⁊ nullam aliam creaturam(pro nobis adhuc inimicis(vt nos redimeret) per pręcium ſanguinis(ab omni iniquitate) tam actuali q̄ꝫ originali(⁊ mundaret ſibi populum) per ſacramentum baptiſmi(acceptabilem) id eſt gratum per charitatem(ſectatorem bonorum operum) Lyra. ita q̄ gratia quę datur in baptiſmo non datur inuacuum. ſed ad bene operandum(hec loquere) Lyra ignorantes docendo(⁊ exhortare) iam ſcientes ad melius inducendo(In chriſto ieſu domino noſtro).

Epiſtola in ſecunda miſſa

Apparuit benignitas ⁊ humanitas ſaluatoris nrī dei ⁊c. ad Tytum. iij. Añ initiū illius eplę ſcribit ſcūs Paulus Tyto diſcipu

lo ſuo dicens. Loquere ꝛ exhortare illos pͥncipibꝫ ꝛ poteſtatibus ſubdi-tos eſſe ad omne opus bonū ꝑatos eſſe. ꝛ poſt pauca ſequit̃ ep̄l'a hodier-na (Apparuit benignitas ꝛ humanitas ſaluatoris noſtri dei) qꝛ magnā miſericordiā nobis d̃s exhibuit in hoc ꝙ ꝓ nobis hūanitatem aſſumpſit (nō ex opibꝫ iuſticię q̄ fecim⁹ nos) Goꝛ. quia nulla bona fecim⁹. imo poti⁹ cū inimici eſſem⁹ reconciliati ſum⁹ deo (ſed ſcd̄m ſuā miſericordiā ſaluos nos fecit) Ly. Salus eīm̄ ęterna excedit totaliter facultatē humanę na-turę ꝓpter quod non p̄t attingere eā q̇s niſi ex largitate diuinę miſericordię (ꝑ lauacrū regñationis) id ē baptiſmi ꝑ quē fit regeneratio a culpa. Generatio enim inquinat. Ps̄. Ecce enim in iniquitatibus cōceptus ſum ꝛc̄. Sed regñatio lauat. Joā. iij. Niſi q̇s renat⁹ fuerit ex aq̄ ꝛ ſp̄ū ſcō nō p̄t intrare in regnū dei (ꝛ renouationis ſp̄ūſſancti) qꝛ ſp̄ūs ſcūs in baptiſmo dat⁹. termīat vitā veterē q̄ ē ſub pctō ꝛ inchoat nouā q̄ eſt ſub grā (quē effudit in nos abunde) Ly. ad deletionē oīm peccatorum et copiam virtutum (ꝑ ieſum chriſtum ſaluatorem nrm̄.) Lyra. ex cuius paſſione habet efficatiam ſacramentum baptiſmi (vt iuſtificati grā ipſi⁹ heredes ſimus) Lyra qꝛ grā facit nos filios dei adoptiuos ꝛ heredes regni (ſm̄ ſpem) in p̄ñti (vitę ęternę) ſcꝫ in futuro.

In ſcda miſſa Natiuitatis chri. ſcꝫ in diluculo Ep̄l'a ad Tytū. iij.

Apparuit benignitas ꝛ humanitas ſaluatoris nr̄i dei. non ex operibus iuſticię q̄ fecimus nos. ſed ſcd̄m ſuam miam ſaluos nos fecit per lauacrū regenerationis renouationis ſpirituſſancti. quē effudit in nos abunde ꝑ ieſum chrūm ſaluatorē nrm̄. vt iuſtificati grā ipſius heredes ſimus ſcd̄m ſpeꝫ vitę ęternę. in chriſto ieſu domino noſtro.

In die natiuitatis dn̄i ad ſummam miſſam Ep̄l'a ad Hebreos. primo.

Multifarie multiſqꝫ modis olim deus loquēs patribꝫ in ꝓphetis. nouiſſime diebus iſtis locutus eſt nobis in filio quem conſtituit heredem vniuerſorum. per quē fe-

Postilla

Multifarie multiſqꝫ modis. ad Hebreos p̄. ca. Hanc ep̄l'am ſcri-bit ſanctus Paulus ad Hebreos Et hebrei ſunt q̇ ſunt ↄuerſi ad fidē chriſti de iudaiſmo Et in alia ep̄l'a ponit dignitatem noui teſtamenti reſpcū veteris teſtamēti ꝙuis vtrūqꝫ teſtamentū ſit a deo datū Ven⁹ tn̄ tradidit ꝑ angelū q̇ loq̄bat̃ moyſi in ꝑſona dei. vt habet̃ Actuū. vij. ca. et Joā. ix. Nos ſcim⁹ qꝛ moyſi locut⁹ eſt d̃s. Nouū āt teſtamētū tradidit d̃s ꝑ ſeipm̄ qꝛ ꝑ filiū ſuū incarnatū q̇ eſt vn⁹ d̃s cum prē Itē qꝛ vet⁹ teſtamentū traditū eſt obſcure ſub velamibꝫ ꝛ figuris Nouū āt teſtamētū traditū eſt lucide ꝛ apte. ꝛ in ſignū hui⁹ dr̄ ap̄l's (Frēs multifarie). i. multis locutio

nibus ſcꝫ abrahe. iſaac ⁊ iacob ⁊ ceteris. ⁊ eiſdem ſepe (multiſq; modis). quia modo ꝑ ſomnia vt Danieli. modo apta voce. vt Moyſi. modo in interiori inſpiratione. vt Dauid (olim deus loquẽs patrib⁹ in ꝓphetis) Ly. id eſt ꝑ ꝓphetas quib⁹ angeli reuelabant occulta diuina ⁊ ipſi vlterius populo nũciabant (nouiſſime dieb⁹ iſtis). Lyra. tpe grẽ ⁊ ꝟitatis reuelate. locutus eſt nobis in filio. id ẽ ꝑ filiũ incarnatũ qui maioꝛ ẽ ꝓphetis (quẽ) filiũ ſm humanã naturã de⁹ pat (ꝯſtituit heredẽ) id ẽ dñm ꝑpetuũ (vniuerſoꝝ) ſup oẽm creaturã.

citꝫ ſecula. Qui cũ ſit ſplẽdoꝛ glẽ ⁊ figura ſubſtantie eius. poꝛtanſq; omnia ꝟbo virtutis ſue purgationem pctõꝛuꝫ faciens ſedet ad dexteram maieſtatis in excelſis. tanto melioꝛ angel' effectus quanto differẽti⁹ ꝑ̃ illis nomẽ hereditauit. Cui em̃ dixit aliquando angeloꝛũ filius meus es tu. ego hodie genui te? Et rurſum. Ego ero illi in patrem. et ipſe erit mihi in filium. Et cum iterum.

(ꝑ quẽ) Goꝛ. ſupple xp̃s ſecundũ diuinã naturã ſm quam coeternus eſt pri (fecit) nõ ſolum inuiſibilia. ſed (⁊ ſecula) contra manicheos Joã. ꝑ. Oĩa ꝑ ipſum facta ſũt (Qui cũ ſit ſplẽdoꝛ glorie) quia filius procedit a prẽ. vt ſplẽdoꝛ a ſole (⁊ figura ſubſtãtie eius) id eſt eiuſdem ſubſtantie cũ prẽ (poꝛtans) id ẽ ſuſtẽtans ⁊ ꝯſeruãs in eſſe (oĩa) id eſt coeleſtia ⁊ terreſtria (ꝟbo ꝟtutis ſue) id eſt ſolo impio ptãtis ⁊ bonitatis ſue (purgationem pctõꝝ faciens). Goꝛ. tam oꝛiginalium q̃ actualiũ. ⁊ ipſe chꝛiſtus (ſedet) id eſt quieſcit ⁊ regnat poſt multum laborem ⁊ humiliationem ſublimatus (ad dexteram) id eſt ad equalitatem paterne (maieſtatis in excelſis) id eſt in potioꝛibus bonis patris (tanto melioꝛ) ſcꝫ proportionabiliter (angelis effectus. quanto differentius ꝑ̃ illis nomen hereditauit). Lyra. quia ipſe dr̃ verus deus ⁊ dñs conſubſtantialis pri. ipſi aũt angeli dñi ſerui (cui em̃ dixit aliquã angeloꝛum) Goꝛ. non ſolum minoꝝ ſed etiam maioꝛum (Filius meus es tu?) id eſt mihi propꝛius ⁊ ſubſtantialis (ego hodie genui te) id eſt eternaliter. quia eius generatio non tranſit in p̃teritum (Et rurſum) ſupple dr̃ de⁹ pater (ego ero illi in patrem). Goꝛ. eũ protegendo. ⁊ ipſe erit mihi in filiũ. mihi ꝑ oĩa obediendo (⁊ eũ iterꝝ) Goꝛ. ſcꝫ de⁹ pat (itroducit ꝑmogenitũ. filiũ ſuũ. in oꝛbem terre) id ẽ cum eũ q̇ prius erat in mundo inuiſibilis mundo apparere viſibilem fecit. dr̃. ſcriptura de chꝛiſto (Et adoꝛent eũ) ſcꝫ hoiem chꝛiſtũ ſm humanitatem paſſum ⁊ moꝛtuum (oẽs angeli dei) ſcꝫ iuſſioni eius obtꝑando (ad ãgelos q̇dem dr̃ qui facit angelos ſuos) id eſt nũcios ſuos cũ leuia nũciant (ſpũs) Goꝛ. coeleſtes (⁊ miſtros ſuos facit flãmã ignis) cũ eos ad exercitiũ vindicte mittit. ſicut fuerũt duo angeli miſſi in Sodomã. Geñ. xix. (ad filiũ ãt dr̃ deus pater. thronus tuus) id ẽ regnũ tuũ. deus. o de⁹ fili (in ſcl'm ſcl'i) id ẽ ꝑmanet in eternũ (Virga equitatis) id ẽ regula directa eſt (ꝟga regni tui) id ẽ diſciplina qua bonos regis. ⁊ malos ꝑcutis (dilexiſti iuſticiã) Goꝛ. id ẽ omne bonũ (⁊ odiſti iniquitatem) id eſt omne malum (propterea) id eſt. quia hoc facis (vnxit te) ſm hoiem vt regem ⁊ põtificem (de⁹ deus tuus) id eſt ipſe deus pater (oleo exultationis) Goꝛ. i. grẽ ꝯſcientiam

exhilarantis propter peccati immunitatem pre pticipibus tuis. id eſt pre omnibus ſanctis qui de plenitudine tua pticipant. ⁊ tu dñe. ſcȝ fili dei in principio. rerum creandarum. terram fundaſti. id eſt creaſti. ⁊ opa manuū tuarum ſunt cœli. Glos. ⁊ dñr cœli ſpecialiter opera manuum eius qui a in ipſis maxime relu-cet eius potentia et bonitas. Potentia in magnitudine. Bonitas in vtilitate. ipſi. cœli. peribunt. quantum ad for-mam non quantum ad ſubſtantiam. tu autem permanebis. ſcȝ immu-tabilis. ⁊ omnes. celi ae-rei. vt veſtimentum ve-teraſcent. Glos. id eſt ad interitum accedent. ⁊ velut amictum mutabis eos ⁊ mutabuntur in nouam figuram. Un-de Apocalypſ. xxi. Uidi cœlos nouos ⁊ terrā nouam. tu autem. ſcilȝ deus fili. idem ipſe es. omnino immutabilis. ⁊ anni tui non deficient id eſt eternitas tua non habebit finem.

introducit primogenitū in orbeȝ terre dicit. Et adorēt eū oēs āgeli dei. Ad angelos quidē dt. Qui facit angelos ſu-os ſpūs. ⁊ miſtros ſuos flāmaȝ ignis. Ad filium āt. Thronꝰ tuus deus in ſe-culū ſeculi. virga equitatis vga regni tui. Dilexiſti iuſticiā ⁊ odiſti iniqtatē. ppterea vnxit te deꝰ ds tuꝰ oleo exulta-tionis p̄ pticipibꝫ tuis. Et tu in princi-pio dñe terrā fundaſti. ⁊ opa manuum tuaꝝ ſunt celi. Ipi peribūt tu āt pma-nebis. ⁊ oēs vt veſtimentū veteraſcēt. Et velut amictū mutabis eos et mu-tabuntur. tu aūt idem ipſe es ⁊ anni tui non deficient.

¶ Dñica infra octauas natiuitatis domini. Ad Gala. iiij.

Fres. Quāto tpe heres puulꝰ eſt. nihil dr̄t a ſeruo cuȝ ſit dñs om. ſed ſub tutoribus ⁊ actoribus eſt

¶ Poſtilla

Quanto tempore. ⁊c. ad Gal. iiij. Ante initium illius epiſtole ſcribit ſanctus Paulus dicens. Omnes em̄ vos vnum corpus eſtis in chriſto ieſu. Si aūt vos chriſti. ergo ſemen abrahe eſtis ſcdm promiſſionem heredes. Tunc ſtatim ſequitur epiſtola hodierna. Quanto tempore heres puulus eſt. ⁊c. Hanc autem epiſtolam ſcribit ſanctus Paulus ad Galathas. Et galathe ſunt greci. Et galathia eſt nomen regionis grecie. Ex quo illo ſacro tempore natiuitatis chriſti ſancta mater eccleſia recolit qualiter ille qui ſine eſtimatione magnus eſt. pro nobis puulus factus ſit. Tunc epiſtola ⁊ euangelium concordāt. quia euangeliū dt quomodo puer ieſus creſcebat ⁊ confortabatur plenus ſapientia et gratia. Sic apoſtolus Paulus in epiſtola hodierna exprimit effectum ⁊ vtilitatem dñice natiuitatis chriſti ſm carnē. quia de ſeruitute tranſimus in filiorum adoptionem. ſicut in epiſtola preſenti patet. vnde dicit. Fratres. Quanto tpe. Uin. id eſt p quantum tps. heres. id eſt filius cui de iure debet hereditas. puulus eſt. ſcȝ infra annos diſcretōis. nihil differt a ſeruo. Glos. q2 ad modū ſerui cogitur. nec habet aliquā poteſtatē reꝝ ſuarum. cū

ſit dñs oim̄)ſcꝫ bonoꝝ paternoꝝ (ſed ſub tutoribus ꝛ actorib9 eſt) Glo. Tutores dr̄ q eum tuentur ꝯtra aduerſarios Actores qui agūt cauſas eius (vſqꝫ ad prefinitū tps a prē) Ly.i.vſqꝫ ad ętatem adultam (ita ꝛ nos cū eſſemus puuli) Alin.intellectu et ſapia (ſub elementis mundi huius eramus ſeruientes) Glo. ra.i. ſubiecti ſeruituti legis. ¶ Sciendum ꝙ legales obſeruantię fuerunt figurę diſponētes ad chriſtum. Jō in eius aduentu ſunt dimiſſę. ergo ſubdit (At vbi venit plenitudo tpis).i.tēpus gratię (miſit deus filiū ſuum) non angeluꝫ (factū ex muliere) Ly. ꝗtum ad corpus ſumptum de maria virgine. (factum ſub lege) quia voluit legalia ſeruare. (vt eos q ſub lege erant) Lyra. ſcilicet legalib9 obſeruātijs obligati (redimeret) per paſſionem ſuam (vt adoptionē filioꝝ dei reciperem9).ſcꝫ per chriſtū qui ē naturalis filius dei (quoniam autē eſtis filij dei miſit deus ſpm̄ filij ſui Ly. id ē ſpirit9 ſancti.q dicitur ſpūs filij ſicut ꝛ patris ex eo ꝙ procedit ab vtroqꝫ (in corda vrā) p infuſionē grē (clamantē Abba pater).id eſt pater noſter (Itaqꝫ iam nō eſt ſeruus ſed filius) Lyra quicunqꝫ fideliter ꝯfitetur deū prēm (ꝙ ſi filius) Alin.in pñti p grām (ꝛ heres) ſcꝫ erit in futuro (p deum) qui ipſum adoptauit in heredem cęleſtis patrię.

vſqꝫ ad prefinitum tps a patre. Ita et nos cum eſſemus puuli ſub elementis huius mundi eramus ſeruientes. At vbi venit plenitudo temporis miſit deus filium ſuum factum ex muliere factum ſub lege. vt eos qui ſub lege erant redimeret. vt adoptionem filiorum dei reciperemus. Quoniam autem eſtis filij dei miſit deus ſpūm filij ſui in corda veſtra clamantem Abba pater Ita qꝫ iam non eſt ſeruus ſed filius. quod ſi filius et heres per deum.

¶ In feſto circunciſionis domini Ad Galathas. iij

Rēs Priuſqꝫ veīret fides ſub lege cuſtodiebamur ꝯcluſi in eā fidē q reuelāda erat. Itaqꝫ lex pędagogus noſter fuit in chriſto. vt ex fide iuſtificemur At vbi venit fides iā non ſub pędagogo ſumus Omnes eñ filij

¶ Poſtilla.

Riuſqꝫ veniret fides ſub lege cuſtodiebamur. Ad Gal.iij. Ante iniciū illius epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus in eodē capitulo dicens Credidit abraham deo ꝛ reputatum eſt ei ad iuſticiam Tunc ſequit epiſtola hodierna Priuſqꝫ veniret fides.quia hodie agitur de circunciſione domini. Et in veteri teſtamento hoc fecit circunciſio.quod hodie facit baptiſmus.preterqꝫ ianuam cœli non aperuit ſed circunciſi venerunt ad limbum ſanctorum patrum ꝛ ibi expectabant aduentum chriſti. Baptizati aūt iam abſqꝫ vllo medio euolaut ad cœlū quod in hoc figuratū fuit quia chriſto baptizato cœlum aptum eſt ſup ipſum Unde Euangelium

et epiſtola cōcordāt. quia euangeliū dicit de circūciſione. ſilr ⁊ in epl'a ha/
betur de circūciſione ⁊ de baptiſmo q̄ datur loco circūciſionis. Unde dicit
apoſtolus Paulus(Frēs. Priuſquā veniret fides) Lyra. ſcʒ reuelata ⁊ ex
plicata in euāgelio(ſub lege cuſtodiebamur) Gorra. id eſt ſub legis onere
(cōcluſi) id eſt timore legis ligati ⁊ cōpreſſi ne defluerem⁹ ad vicia(in eā
fidem que reuelāda erat) tpe gratie. ¶ Sciendū ꝙ eadē fides eſt in nouo et
veteri teſtamento. ſed in veteri erat implicita ⁊ figuris velata. in nouo ve
ro explicita ⁊ reuelata(Itaqʒ lex pedagogus noſter fuit in chriſto ieſu)
Ly. id ē ad chriſtū diſponēs ſicut pedagogus diſponit puerū ad ꝟtutē tpe
futuro habendā ꝑuulorū eſt habere pedagogos quouſqʒ creſcūt in viros
perfectos qui eos ad recta dirigunt timore pœnarum(vt ex fide(Lyra. re
uelata(iuſtificemur) iuſticia infuſa(At vbi venit fides) id eſt poſtq̄ʒ reuela
ta eſt fides chriſti que erat occulta antiquis patribus(iam non ſub peda/
gogo ſumus) Gorra. id eſt coactione ⁊ ſeruitute legis ſed ſub euangelica li
bertate. Lyra. Sicut puer adueniente etate adulta iam nō eſt amplius

dei eſtis per fidem que eſt in chriſto Je
ſu. Quicunqʒ em̄ in chriſto baptizati
eſtis chriſtū induiſtis. Nō eſt iudeus
neqʒ grecus. non eſt ſeruus neqʒ liber.
nō eſt maſculus neqʒ femina. oīs em̄
vos vnū eſtis in chriſto Jeſu. Si au
tēʒ vos chriſti. ergo abrahe ſemē eſtis
ſcd̄m ꝓmiſſionem heredes. In chriſto
ieſu domino noſtro.

ſub pedagogi diſciplina
Et eadem ratione adue
niēte euangelio ceſſant
legalia(Omnes em̄ fi/
lij dei eſtis) Gorra. non
ſerui(per fideʒ que eſt in
chriſto Jeſu) Fides em̄
facit filium dei Joānis
ꝑmo dedit eis poteſtatē
filios dei fieri his q̄ cre
dunt in nomine eius
(Quicunqʒ em̄ in chri/
ſto baptizati eſtis) id eſt
in fide ieſu chriſti(chri/
ſtum induiſtis) id eſt chriſto conformes facti eſtis per vite conformitatē ⁊
ſacramenti ſuſceptionem. Pulchra em̄ veſtis eſt indui chriſtum. ipſe em̄ ē
ſol iuſticie. Unū in ſignū innocētie datur veſtis candida puero baptizato
(nō eſt iudeus) ſcʒ ſub lege moyſi(neqʒ grecus) ſub lege naturali(nō eſt ſer
uus neqʒ liber) ſcʒ melior ſeruo(nō eſt maſculus neqʒ fœīa) ſcʒ dignior al/
ter altero in fide chriſti(oēs em̄ vos eſtis vnū) Gorra. nō differētes in aliq̄
(in chriſto ieſu) id ē in fide chriſti(Si aūt vos chriſti) ſcʒ ꝑ fidem(ergo ſe/
mē abrahe eſtis) ꝑ imitatōem iuſticie(ſm ꝓmiſſionē heredes) q̄ʒtum ad fu
turā btitudinē(In chriſto ieſu dn̄o noſtro) ¶ Poſtilla

Urge illumiare ⁊c. Un̄ initiū illius ꝓphetie ſcribit Eſaias ꝓphe/
ta dicens. Spūs meus q̄ eſt in te ⁊ ꝟba mea q̄ poſui in ore tuo nō
recedēt de ore tuo. et de ore ſeminis tui. dicit dn̄s. amodo ⁊ vſqʒ in ſempi/
ternum: Tunc ſtatim ſequitur ꝓphetia iſta. Surge illuiare ⁊c̄. Feſtum
hodiernū a fidelibus epiphania nūcupatur pro eo ꝙ ſtella trib⁹ magis ap
paruit. ipoſvſqʒ ad p̄ſepium dn̄i tredecima die a natiuitate chriſti ꝑduxit
Et dr̄ ab epi quod eſt ſupra ⁊ phanos apparitio. Et de hoc agit in epl'a ⁊
in euāgelio. nam in euangelio dicitur. Obtulerunt magi dn̄o aurū thus
et mirrham. ſimiliter in epiſtola dr̄. Oēs de ſaba venient auruʒ ⁊ thus ⁊c̄.

Unde dicit Eſaias ꝓphetando de natiuitate chriſti (O hieruſalē) id ē eccleſia (Surge illumiare. q2 venit lumē tuū) id eſt chriſtus hō factus qui ē lux vera que illumiat oēm hoīem venientē in hunc mundū. Joānis pmo. quia nullus illumiaṫ niſi ꝑ ipm (⁊ gloria dñi) id eſt filius dei q̇ eſt glīa patris (ſup te orta eſt) Ly. natura humana aſſumpta (q2 ecce tenebre) infidelitatis ⁊ ignorantie hic in pñti (opient terram) id eſt hoīes carnales terrena amantes (⁊ caligo) peccatorum (populos. ſup te aūt orietur dominus) quaſi ſol verus (⁊ gloria eius in te videbitur) Lyra. per opationem miraculorum. ſcz leproſorum mundationem. cecorum illuminationez. mortuorum reſuſcitationem (Et ambulabunt gentes) que primo in tenebris idolatrie fuerunt (in lumine tuo) Lyra. id eſt in lumine fidei chriſtiane (et reges in ſplendore ortus tui) hoc intelligitur de tribus regibus venientibus orta ſtella ad preſepiuz domini (Leua in circuitu) ſcz mundi (oculos tuos) Lyra. ad omnez ſcz differentiaz orbis reſpectu hieruſalem vbi primo p̄dicatum eſt euangelium. ⁊ inde alibi per chriſti diſcipulos deriuatum (Et vide) id eſt intellige (omnes iſti congregati ſunt) fideles in vnitate fidei chriſtiane. (venerunt tibi. filij tui) id eſt paruuli in chriſto (de longe venient ⁊ filie tue de latere) Lyra. id eſt de prope (ſurgent) ꝑforato in cruce chriſti latere ⁊ effluxit ſāguis redēptionis ⁊ aqua baptiſmi. de quib9 facta eſt eccleſia. ſicut ex coſta lateris ade facta eſt eua mater oīm hominū viuentiū (tunc videbis) Lyra: multitudinē credentium (⁊ afflues) cōſolationibus diuinis (⁊ mirabitur) Lyra. tam veloci multiplicatione. q2 a tpe apoſtolorum deriuata eſt fides chriſtiana ad omnes partes terre habitabiles (⁊ dilatabitur cor tuum) Lyra. pre gaudio (quando conuerſa fuerit ad te multitudo maris) Lyra. id eſt habitantium in inſulis. ſicut patet de Sicilia Anglia. ⁊ alijs inſulis maris (fortitudo gentium) Lyra. imperium rhomanū qd̄ toti mūdo dñabitur (venerit tibi) qd̄ impletum eſt tpe Cōſtantini impatoris (Inundatio camelorū operiet te) Lyra. Cōſtantinus eñ impator ⁊ multi alij potētes exēplo impatoris annuatim diuitias multas ꝑ orbē miſerūt ſup talia aīalia ad ſuſtentatōem miniſterioꝝ eccleſie ⁊ paupeꝝ chriſti. ⁊ edificatōem ecclʼaꝝ (dromedarij madian ⁊ effa) Madian ⁊ effa regiones ſunt trans arabiam. ⁊ in iſtis terris naſcuntur talia

In Epiphania dñi. Eſaie. lx.

Surge illuminare hierl'm. q̇a venit lumē tuum. ⁊ gloria dñi ſup te orta eſt. Quia ecce tenebre operient terraz ⁊ caligo ꝓplos. ſup te aūt orietur dñs ⁊ gloria eius in te videbitur. Et ambulabūt gentes in luīe tuo. ⁊ reges in ſplēdore ortus tui. Leua in circuitu oculos tuos ⁊ vide. omnes iſti cōgregati ſunt venerunt tibi. Filij tui de longe venient ⁊ filie tue de latere ſurgent. Tūc videbis ⁊ afflues et mirabiṫ ⁊ dilatabiṫ cor tuuz. quādo cōuerſa fuerit ad te multitudo maris et fortitudo gentium venerit tibi. Inundatio camelorum operiet te drome

animalia fortia. Et dromedarius eſt aĩal camelo minus. ſʒ velocius. Vñ
Plinius dicit ꝙ dromedarius ē aĩal velociſſimū gracile ⁊ neruoſum camelo minus ſʒ lõga hñs crura ⁊ lõgiſſimū paſſum tã ſuauē ꝙ ſine magno labore ⁊ ſine fatigatõe magna dromedãtis id ē inſidētis ipſi aĩali currit infra diē naturalē centū ꝑua miliaria. cortices arborū comedit. aut modicū fenū vel oſſa dactiloꝝ. hec ille (Oēs de ſaba veniēt aurū ⁊ thus deferētes

darij madian ⁊ effa. Omñs de ſaba venient aurũ ⁊ thus deferētes. ⁊ laudem domino annunciantes

Dñica īfra octa. epiphanie Rho. xij

FRēs Obſecro vos ꝑ miam dei vt exhibeatis corpa veſtra hoſtiã viuentē ſcãm deo placentē rõnabile obſequm vr̃m. Et nolite cõformari huic ſeculo ſed reformamī in nouitate ſenſus veſtri vt ꝓbetis q̃ ſit volũtas dei bona ⁊ bñplacēs ⁊ ꝑfecta Dico em̃ per grãm q̃ data eſt mihi oībus q̃ ſunt inter vos nõ plus ſape quã oportʒ ſape ſʒ ſape ad ſobrietatē. ⁊ vnicuiqʒ ſicut deꝰ diuiſit menſuram fidei Sicut em̃ in vno corpe multa mēbra habemꝰ oīa aũt mēbra nõ eundē actū habēt. ita multi vnū corpus ſumꝰ in chriſto Singuli aũt alter alterius mēbra in chriſto ieſu domino noſtro.

et laudē domino annūciantes) Lyra. hoc impletum eſt in illis tribꝫ regibus qui venerūt ad adorandū chriſtū natū.

Poſtilla

Obſecro vos ꝑ miſericordiã dei ⁊c̃. Ante initiū illius ep̃le ſcribit ſcūs Paulꝰ rhomanis dicēs. O altitudo diuitiarū ſapiētie et ſciētie dei. q̃ʒ incomphēſibilia ſunt iudicia eiꝰ ⁊ inueſtigabiles vie eius. Tūc poſt hoc ſequitur ep̃la hodierna. Obſecro vos ⁊c̃. Ep̃la ⁊ euãgeliū cõcordant qꝛ duo ſunt homini neceſſaria ad ſalutem ſcʒ humilitas mentis. ⁊ mundicia carnis Ad humilitatē mētis incitamur in euãgelio exēplo chriſti cuʒ in fine euangelij dr̃. Et erat ſubditus illis: ſcʒ Marie ⁊ ioſeph. Ad mundiciam carnis incitamur in epiſtola hodierna vbi apoſtolus dicit (Obſecro vos ꝑ miſericordiam dei) ſcʒ exhibitam vobis a deo (vt exhibeatis) ſcʒ voluntarie (corpora veſtra) Lyra. non aliena contra illos qui ſaluari credunt per penitentiam aliorum (hoſtiam viuentem ſanctam deo placentem) id eſt ꝙ hoſtia ſit viuens ſancta ⁊ deo placēs (rationabile) ſcilicet ſit (obſequium veſtrum) Borra. vt ſic mortificentur vitia vt ſeruetur natura. In omni enim ſacrificio in veteri teſtamento p̃cipitur offerri ſal. Leuitici ſecundo. Quicquid obtuleris ſacrificij ſale cõdies. Et ſal ſignificat ſapientiam ſiue diſcretionem (Et nolite conformari huic ſeculo) id eſt malis hominibus. Anima em̃ habet ſe ſicut ſpeculum quia ſicut ſpeculum oſtendit ſimilitudinem illius rei que ſibi obijcitur. ſic anima illis que diligit conformatur. Auguſtinus. Si terram diligis terra es. ſi deum diligis deus es. ſi aurum diligis aurum es. ꝑticipatiue ſcḋm illud Pſal. lxxxi. Ego dixi dij eſtis (ſed reformamini in nouitate ſenſus

veſtri) Lyra. imago eñ dei ad quã ſumus formati deformaṫ in nobis ꝑ peccatũ. ſed ꝑ gratiam dei reformaṫ (vt ꝓbetis) Lyra. id eſt experiri poſſitis per ſpiritum ſanctum habitantem in vobis (que ſit voluntas dei bona quantum ad in[ſ]ipientes (⁊ beneplacens) quantum ad proficientes (⁊ perfecta) quãtum ad ꝑfectos (dico eñ) id eſt p̄cipio vobis (ꝑ gratiam) apoſtolatus que data eſt mihi (omnibus qui ſunt inter vos) cuiuſcũq́ ſtatus vel conditionis (non plus ſapere) Gorra. de diuinis myſterijs (q̃ oportet ſapere) Damaſcenus. Omnino non audendum eſt de deo dicere vltra hec q̃ tradita ſunt nobis a ſanctis prophetis ⁊ a ſanctis apoſtolis. ⁊ etiã a ſanctis doctoribus (ſed ſapere ad ſobrietatem) Gorra. id eſt ſine preſumptione. Eccleſi. tercio. Altiora te ne queſieris ⁊c. ſed que precepit tibi deus illa cogita ſemper (vt vnicuique) ſcilicet debere ſapere (ſicut deus diuiſit) deus enim dat vnum donum vni (alterum alteri. ⁊ idem donum dat vni magis excellenter. ⁊ alteri minus. ſcđm menſuram fidei quia huiuſmodi dona donantur. ẛm quod homo plus vel minus meretur per fidem (ſicut eniz in vno corpore) Gorra. Naturali multa membra habemus diſtincta (omnia autem mẽbra non eundem actum habent) hoc patet quia oculi vident manus tangunt. pedes ambulant. et cetera (ita multi vnũ corpus ſumus) Gorra. id eſt vna eccl'ia (in chriſto) id eſt in capite. ſinguli autem alter alterius membra) inuicem ſum miniſtrando. Hoc fit quando homo illud quod deus ſibi contulit alteri libenter impertitur. Gorra. Corpus eſt eccleſia caput chriſtus. membra fideles. Fœlix membrum quod viuit in hoc corpore ſub hoc capite.

Dominica ꝓma poſt octauas epiphanie Rhomanorum. xij

Hñtes habẽtes donationis ẛm grãm que data ẽ vobis differẽtes ſiue ꝓphetiã ẛm rõem fidei Siue miniſteriũ in miſtrando Siue q̇ docz in doctrina Qui exhortatur in exhortãdo Qui tribuit in ſimplicitate Qui preeſt in ſollicitudĩe Qui miſereṫ in hilaritate Dilectio ſine ſimulatõe. odiẽtes malũ adherẽtes bono Charitate fraternitatis inuicem diligẽtes. honore inuicem preueniẽtes. ſollicitudine nõ pigri ſpiritu feruentes dño ſeruientes. ſpe gaudentes in tribulatione pa[//]

Poſtilla.

Habentes donationes ſcđm gratiam ⁊c. Ante initium illius epiſtole ſcribit ſanctus Paulus dicens. Sicut in vno corpore multa habemus membra omnia autem membra eundem actum non habent ita multi vnum corpus ſumus in chriſto. Singuli autem alter alterius membra ⁊c. Tunc ſequitur ſtatim epiſtola hodierna (Habentes donationes) qualiter autem epiſtola cum euangelio hodierno conueniat. Eſt notandum q̈ in euangelio hodierno agitur de nuptijs in quibus chriſtus in conſolationem conuiuantium aquam in vinum conuertit. Que nuptie facte ſunt in chana galilee. Et ſignificãt ſpirituales nuptias quas chriſtus habet cũ anima fideli ad quas ſpirituales nuptias req̇runtur virtu[-]

tes quas apoſtolus in ep̄la hodierna enumerat dicens(Habentes dona
tiones ſm grāz que data eſt vobis differētes)id eſt vos qui habetis diuer
ſa dona ⁊ diuerſa officia donata vobis ex grā dei diuerſimode vnus alteri
ex charitate fraternali debet ſummiſtrare ⁊ impriri ⁊ communicare ſicut
membra corporis(Siue ꝓphetiam ſm rationem fidei)Glin.in donuz re/
uelationis futurorum occultorum ſm quod exigit fides(Siue miniſteriū
in miniſtrando)ſcȝ ſacramenta(ſiue qui docet in doctrina)id eſt gratiā ha
bet docendi(Qui exhortatur in exhortando)Gorra.id eſt grām exhorta
tionis habet ſicut membra cōmunicare.proximis(Qui tribuit)ſcȝ elemo
ſynas(in ſimplicitate)id eſt in ſimplici intentione ſcȝ ſola intentione vite
eterne.vt neſciat ſiniſtra tua quid faciat dextera tua.Matthei.vi.(Qui
preeſt)id eſt qui gratiam p̄lationis habet(in ſollicitudine)quia rationem
redditurus eſt(Qui miſeretur)id eſt q̄ habet miſericordiam compatien/
do afflictis(in hilaritate)Lyra.hoc facit contra illos qui auſteritatem in
vultu ⁊ verbis oſtendunt miſeris anteꝗ̄ releuant eos in aliquo(dilectio ſi

tientes orōni inſtantes neceſſitatibus
ſanctorū cōmunicantes hoſpitalitatē
ſectantes.Benedicite perſequētibus
vos bñdicite ⁊ nolite maledicere gau
dete cum gaudentibus flete cum flen/
tibus.Idipſum inuicem ſentientes
non alta ſapientes.ſed humilibus cō
ſentientes.

¶ Dñica ſcda poſt octauas epipha/
nie.ad Rhomanos.xij.

FRēs nolite eē prudētes apd̄ voſ

ne ſimulatione(Gorra.
vt dilectio proximi ſit
vera ⁊ non falſa nec fic/
ta.p̄mo.Ioānis tercio
Filioli nō diligamus ꝟ
bo neꝗ̄ lingua ſed ope/
re ⁊ v̄itate(odiētes ma/
lum)ſcȝ in proximis(ad
herentes bono Charita
tem fraternitatis inui/
cem diligentes)Glincē.
non ſolū diligatis vos
mutuo ſed etiam de hoc
gaudentes quod alij ſe
mutuo diligunt(honore inuicem preuenientes)Lyra.quilibet eīm deficit
in aliquo bono quod eſt in altero.⁊ ſic poteſt eū cōſiderare vt meliorem ſe
et ſic honore ꝑuenire(ſollicitudine nō pigri)Lyra.preſtando humanitatē
proximis in effectu(ſpiritu feruētes)Lyra.vt hoc fiat bono affectu(dño
ſeruientes)Glin.vt ꝑ ea q̄ proximis impendatis deo ſeruiatis(ſpe gaudē
tes)Glin.vt ex executione ꝓmiſſorum.ſperetis eterna gaudia)in tribula/
tione patientes orōni inſtantes)Glin.nō ſolū ꝑ ſalute veſtra.ſed etiam ꝑ
ſalute ꝓximorum(neceſſitatib)Gorra.id eſt penurijs(ſcōrum)vobiſcum
cōmorantiū(cōmunicātes)veſtra bona temporalia(hoſpitalitatē ſectan/
tes)quo ad ꝑegrinos exemplo Abrahe ⁊ Loth q̄ receperunt angelos in
forma hoīm in hoſpicio.Geñ.xix.(Bñdicite ꝑſequētib vos)Gorra.id ē
bona eis optate(bñdicite ⁊ nolite maledicere)q2 maledicti regnuz dei non
poſſidebunt(gaudete cū gaudētibus)ſcȝ cōgratulādo eis(flete cū flenti/
bus)ſcȝ cōpatiendo eis(idipſum inuicem ſentientes)ſcȝ cū alijs fratribus
(non alta ſapientes)Lyra.proximum conculcando(ſed humilibus con/
ſentientes)cum eis humiliter conuerſando. ¶ Poſtilla.

NOlite eſſe prudētes apud ⁊c̄.Illa ep̄la immediate ſequitur ep̄lam
precedentis dominice.⁊ concordat cum euangelio.q2 in euangelio

Pagina

legiť de leproſo quē chriſtus ſolo verbo curauit dicens. volo mūdare. Et
curatio leproſi ſignificat myſtice mundatōēm animę a lepra pctōꝝ. Sic
etiā in ep̄la hodierna apl's Paulus diſſuadet nobis ꝑ quę anima macula
tur ⁊ hortať nos ad virtutes per quas anima mundatur ⁊ decorať dicens.
(Fratres Nolite eſſe prudentes apud vos metipſos)id eſt nō tantam cō
fidentiā habeatis in ingenio veſtro ꝙ magis ꝓprio ſenſui velitis credere
q̄ꝫ alieno.q2 illud eſt teſtamentū ſcī Bernardi ꝙ quilibet homo debet ma
gis credere ſenſui alieno q̄ꝫ ꝓprio(Nulli malū pro malo reddētes)id ē nul

metipſos nulli malū pro malo reddē
tes prouidentes bona non tm̄ coram
deo ſed etiā corā omnibꝫ hominibus.
Si fieri poteſt qꝺ ex vobis eſt cū om/
nibꝫ hoībus pacē hn̄tes nō voſmetip
ſos defendētes chariſſimi.ſ3 date locū
irę. Scriptū eſt em̄ Mihi vindictā et
ego retribuā dicit dn̄s Sꝫ ſi eſurierit
inimicus tuꝰ ciba illū ſi ſitit.potū da
illi. Hoc em̄ faciēs carbones ignis cō
geres ſuꝑ caput eiꝰ Noli vinci a malo
ſed vince in bono malum

li iniuriā pro iniuria in
ferentes.Gorra. Mul
tominus malū ꝑ bono
Ps.xxxiiij. Retribue/
bāt mihi mala ꝓ bonis
etcꝫ.(prouidentes bona
nō tantum coram deo)
Gorra.id eſt in ſecreto
cordis.q2 deus intuetur
cor(ſed etiā corā omībꝫ
homībus)id eſt in mai/
feſto.ne ꝓximus ſcāda/
lizetur.q2 ſcandalū vita
re debemus q̄ꝫtū poſſu/
mus Juxta illꝺ Mat.
xviij. Ve homi ꝑ quem
venit ſcandalū(Si fie/
ri pōt qꝺ ex vobis eſt cū omnibus hominibus pacem habentes)id ē q̄ꝫtū
in vobis eſt nō detis occaſionē diſcordię vł diſtractionis pacis(nō voſmet
ipſos defendentes)id ē nō ſitis repercutientes aduerſarios veſtros ſed fa
cite ſicut chriſtus dicit. Lucę ſexto. Si quis te percuſſerit ad vnam ma/
xillam p̄be ei ⁊ alteram(chariſſimi.ſed date locum irę)Gorra.id ē vindictę
Jra dr̄ hic diuinū iudiciū ergo dr̄ dies irę(Scp̄tū eſt em̄)Deutero.xxxij
(Mihi vindictā)ſcꝫ reſeruate(⁊ ego retribuam)id ē vindicabo(dicit dn̄s)
Damaſcenus. Quādo em̄ vos puniretis eos iam deo locus non eſt in eis
vt eos puniat in die irę. Seipſum em̄ vindicare eſt rapinam cōmittere et
deum cōtemnere(Sed ſi eſurierit inimicus tuus ciba illum ſi ſitit potum
da illi)id eſt porrige ei neceſſaria in extrema neceſſitate(Hoc em̄ faciens)
ſcꝫ cibando ⁊ potando illum(carbones ignis) id eſt ardorem charitatis.
(congeres)id eſt congregabis(ſuper caput eius) Prouerbioꝝ.xxv.id eſt ſu
per mentem eius quatenus tua benignitate incipiat diligere te quem pri/
us oderat(Noli vinci) per impatientiam(a malo)ſupple homine(ſed vin
ce in bono)ſcꝫ patientię(malum)ſupple hominem

Poſtilla.

NEmini quicq̄ꝫ debeatis niſi vt inuicem diligatis ⁊cꝫ. Jn̄ initium
illius ep̄lę ſcribit ſcūs Paulus dicēs. Omnis aīa p̄tātibꝫ ſubli/
mioribus ſubdita ſit. Nō eſt em̄ p̄tās niſi a deo. Jtaq̄ꝫ q̄ reſiſtit p̄tāti dei
ordinationi dei reſiſtit. Tunc ſeq̄tur ep̄la p̄n̄s(Nemini quicq̄ꝫ) Epiſtola
et euangelium concordant.q2 in euangelio legitur quomō chriſtus fuit

tum diſcipulis ſuis in nauicula ad tranſfretandum. ⁊ orta eſt tempeſtas
magna in mari per quam tempeſtatem deſignatur magna tentatio hu9
ſeculi. Sic etiam Paulus apoſtolus in epiſtola hac docet nos quomodo
debeamus tranſmigrare ⁊ tentationes vincere per virtutes quas enume
rat in epiſtola hodierna dicens. (Nemini quicꝗ̄ debeatis. niſi vt inuicem
diligatis. Qui enim diligit proximum legem impleuit) Lyra. omnia eñ
mandata decalogi ordinantur ad actum diligendi. quia precepta prime ta
bule ordinantur ad diligendum deum. Et precepta ſecunde tabule ordi/
nantur ad diligendum proximum ⁊ ita in dilectione impletur lex (nam
non adulterabis). Horra hic prohibetur nocumentum proximi in perſo
na ſibi coniuncta nā (non occides) in quo prohibetur nocumetum proxi/
mi in ꝓpria ꝑſona (nō furaberis) in quo ꝓhibetᷣ nocumentū ꝓximi ī reb9
tꝑalib9 (nō falſum teſtimoniū dices) in quo prohibetur nocumētū ꝓximi

Dn̄ica tercia poſt octauas epipha//
nie ad Rhomanos. xiij

FRēs Nemini quicꝗ̄ debea//
tis niſi vt iuicē diligatis Qui
enī diligit ꝓximū legē impleuit Nam
non adulterabis nō occides. nō fura//
beris nō falſū teſtioniū dicēs non ꝯcu
piſces rem ꝓximi tui. Et ſi qđ ē aliud
mādatū ī hoc verbo īſtauratᷣ. diliges
ꝓximū tuū ſicut teipſū dilectio proxi//
mi malum nō opatur plenitudo ergo
legis eſt dilectio

Dn̄ica quarta p9 octauas epipha//
nie ad Coloſſenſſes. iij.

FRēs. Induite vos ergo ſicut
electi dei ſcī et dilecti viſcera
mie beniguitatē humilitatē modeſtiā
patientiam ſupportātes inuicem. Et
donātes vobiſmetipſis ſi quis aduer//
ſus aliquem habet querelā ſicut ⁊ do//

in verbo (nō cōcupiſces
rē ꝓximi tui) hoc ē vxo
rem vel aliā rem (Et ſi
quod eſt aliud manda/
tū in hoc ꝟbo inſtaura
tur) id ī impletur (dili/
ges proximū tuū ſicut
teipſum) Hor. Sic de/
bes diligere ſicut teipſū
in bono. ⁊ non in malo
Tho. ſic ꝙ nihil illic i/
tum ꝓpter amorem pro
ximi cōmittas (dilectio
proximi malū nō ope/
ratur) id eſt cauet inferre
malū proximo (Pleni/
tudo ergo legis eſt dile
ctio) Tho. i. ꝑ dilectio/
nem lex impletur.

Poſtilla.

Induite vos ergo ſi
cut electi dei ſancti. ⁊c.
Ante initium iſtius e/
piſtole ſcribit ſanctus
Paulus dicens. Noli/
te mentiri inuicem. ex/
poliantes vos veterem
hominē cū actibus iu
ſ[t]is. ⁊ induentes nouū hoīem q̄ renouatᷣ in agnitione dei ſꝫm imaginē eius
q̄ creauit illū. Tūc poſt hoc ſeq̄tᷣ ep̄l'a hodierna quā ſcripſit coloſſenſib9.
Et coloſſenſes noīantur a ciuitate coloſſis (Frēs iduite vos). ſ. veſte ſpūa
li ſicut electi dei) ꝑ fidem (ſcī) per ſpē (⁊ dilecti) ꝑ charitatē. l' ſic (electi dei)
Ly. per eternā p̄deſtinatōez (ſcī) ꝑ ſacramēto ꝝ ꝑceptōem (⁊ dilecti) ꝑ aug
mentū grē. viſcera mie. Ly. ꝗ̄tuꝫ ad pietatis effectū (benignitatē) ꝗ̄tum

ad eius effectum(humilitatem)quę eſt virtutum cuſtodia ꝛ fundamentū
(modeſtiam)bene vtendo proſperis(patientiam)bene habendo ſe in ad/
uerſis(ſupportantes inuicem)in infirmitatibus.oneribus impoſitis ꝛ de
fectibus(ꝛ donantes vobis metipſis) Lyra offenſas remittendo quod eſt
neceſſitatis(ſi quis aduerſus aliquem habet querelam)id eſt quęrelę ma/
teriam(ſicut dominus donauit vobis)id eſt pure ꝛ integre(ita et vos)in/
uicem remittite peccata (Super omnia āt hęc charitatem habete)quę eſt
maior cęteris ꝩtutibus(quod eſt vinculū ꝑfectionis) Gor.qꝛ omnia q̄ ad
ꝑfectionem ꝑtinent ſibi ligat(ꝛ pax chriſti) Ly.data ꝛ ꝯmēdata a chriſto
(exultet).i.ſit cauſa exultatōis(in cordibꝫ vr̄is in qua ꝛ vocati eſtis in v/
no corpore)ſcꝫ eccl'ę ſub capite chriſto Gorra omēs em̄ vnum corpus ſu/
mus in chriſto(ꝛ grati
eſtote)ſcꝫ deo datori de
tāto bn̄ficio(ꝩbū chri/
ſti)id ē doctrina euāge/
lij q̄ ſpecialr ꝩbuꝫ chri
ſti ē.qꝛ de eius ore ꝓceſ
ſit habitet in vobis) ſ.
per iugem eius medita
tionem(abundanter) id
eſt non ſolum ad vrām
ſed aliorum ędificatio/
nem(in omni ſapientia
id eſt in omni ſcriptura
rum intelligētia.vt om
nium ſcripturaꝝ intel/
ligentiam ꝛ intellectum habeatis(docentes)ſcꝫ ignaros(cōmonentes)ſci
licet pigros(voſmetipſos)id eſt vnus alium vos mutuo ad diuinas lau/
des excitando ꝛ hoc(in pſalmis hymnis ꝛ canticis ſpiritualibus) Gor.de
ęternis bonis agentibus ꝛ cęleſtē iucunditatem oſtendentibus(in ḡtia).
Gorra.id eſt in conſideratione beneficioꝝ dei erga vos(cantantes in cor
dibus veſtris) Gor.id eſt nō tantū labijs ſicut illi de quibus dr̄ Eſa.xxix
Populus hic labijs me honorat cor āt eoꝝ longe eſt a me(deo)id eſt ad
honorem dei(in chriſto Jeſu domino noſtro)

min⁹ donauit vobis.ita ꝛ vos. Sup
om̄ia aūt hęc charitatē habete:quod
eſt vīculū ꝑfectiōis ꝛ pax chriſti exul/
tet in cordibꝫ vr̄is ī qua ꝛ vocati eſtis
in vno corpore ꝛ grati eſtote:verbum
chriſti habitet in vobis abundāter.in
omni ſapientia docētes ꝛ cōmonētes
voſmetipſos in pſalmis hymnis ꝛ cāti
cis ſpiritualibꝫ in grā.cantātes in cor
dibus veſtris deo.ī chrō ieſu dn̄o nr̄o.

¶ Poſtilla

NEſcitis quod hi qui in ſtadio currunt.ꝛc̄. Ante initiū illius ep̄lę
ſcribit ſanctus Paulus dicens Factus ſum infirmis infirmus vt
infirmos lucrifacerem. Omnia antem facio propter euangelium vt par/
ticeps eius efficiar. Tunc ſequitur Epiſtola preſens Neſcitis quod hi qui
in ſtadio currunt.¶ Notandum quod tempus quod hodie eccleſia inci/
pit eſt tempus deuotionis et penitentię. In ſignum huius ſancta mater
eccleſia in hoc ſacro tempore in cantu ꝛ lectionibus.in matutinis nobis
inſinuat quod a deo ſumus elongati ꝛ ſpiritualibus bonis ſpoliati.prop
ter inobedientiam Adę ꝛ Eucę. Unde epiſtola ꝛ euangelium in hoc con/
cordant. Quia enim depauperati ſumus ſanctus Matheus in euangeli
o hodierno inuitat nos ad laborandum in vinea domini vt dicemur. Et
quia etiam a deo elongati ſumus.ſanctus Paulus in epiſto.hodierna pro

ponit nobis curſum vt ad brauium diuine viſionis redeamus dicẽs (Fratres. Neſcitis quod hi qui in ſtadio currunt. omnes quidem currunt) quia omnes homines ad beatudinẽ nituntur peruenire quocunqȝ diuerſo tramite incedunt. Sicut dicit Boetius de conſolatione Philoſophie. libro tercio. proſa ſcd̃a (ſed vnus accipit brauium) id eſt premium curſus.

¶ Notandum quod ſtadium eſt ſpacium in quo pedites currunt. quod Hercules dicitur ſtatuiſſe. Perficiunt autem vnum ſtadium. cxxv. paſſus Et ſtadium dicitur a ſtando. quia poſtquam Hercules tot paſſus currebat ſtabat et reſpirabat. In fine huius ſpacij ponebatur aliquod quod erat premium curſus. Ut equus vel purpureus pannus Et hoc dicitur brauiuȝ Et licet omnes in hoc ſtadio currerent vnus tamen ſolus accipiebat hoc brauium ſcilicet q̃ citius preueniebat Sic in curſu ſpirituali vnus tantum ſcilicet perſeuerans. accipit brauium. quia qui perſeuerauerit vſqȝ in finem hic ſalu⁹ erit (Sic currite) ſcilicȝ per bona opera (vt comprehendatis) ſcilicet brauium eternum (Omnis enim qui in agone) id eſt in pugna (contendit) cum aduerſario (ab omnibus ſe abſtinet) ſcilicet que impediunt ipſum pro aſſecutione victorie (Et illi quidem vt corruptibilẽ coronam accipiant. nos autem incorruptam) Lyra q. d. ſi hoc faciunt ꝓ tpali precio. multomagis debemus hoc facere pro eterno premio abſtinẽdo ab omnibus impedimentis noſtre ſalutis exercitando nos in omnib⁹ promotiuis (Ego igitur ſic curro) Gloſa bonum operando (non quaſi in incertum) Lyra quia ſanctus Paulus certus erat de beatitudine futura per reuelationem diuinam (ſic pugno) ſcilicet contra temptationes (non quaſi aerem verberans) id eſt non inaniter ſicut ille qui aerem percutit ꝓ hoſte (ſed caſtigo corpus meum) Gloſa id eſt motus carnis illicitos reprimo (⁊ in ſeruitutem redigo) ſcilicet per operationem boni (ne forte cum alijs predicauerim) Lyra ſcilicet inducendo eos ad opera perfectionis (ipſe reprobus efficiar) Gloſa id eſt a deo reprobatus quod turpe eſſet (Nolo enim vos ignorare Fratres) Lyra ſed diligenter attendere (quoniam patres noſtri omnes) tam boni q̃ mali (ſub nube fuerũt) ſcȝ eos ꝓtegẽte ab

¶ Dominica in ſeptuageſima. i. Corinthiorum. nono.

FRẽs Neſcitis qꝫ hi q̃ in ſtadio currũt oẽs qdẽ currũt ſȝ vn⁹ accipit brauiũ Sic currite vt comprehendatis. Omnis enim qui in agone cõtendit ab õnibus ſe abſtinet. Et illi quidem vt corruptibilem coronã accipiant nos autem incorruptam. Ego igitur ſic curro. non quaſi in incertum ſic pugno non quaſi aerem verberans ſed caſtigo corpus meũ ⁊ ĩ ſeruitutem redigo. ne forte cum alijs p̃dicauerim ipſe reprobus efficiar Nolo eñ vos ignorare frates. quoniam patres noſtri omnes ſub nube fuerunt. ⁊ omẽs mare tranſierunt ⁊ õnes in Moyſe bap/

ꝗſtu de die in diẽ. Exodi.xiij.(Et oẽs mare trãſierũt.⁊ omnes in Moyſe baptizati ſunt in nube ⁊ mari) Ly.i.ſignum baptiſmatis receperunt qꝛ tranſitus iſte maris ⁊ protectio nubis figura fuit baptiſmatis(Et omẽs eandẽ eſcam ſpiritalẽ manducauerũt) Ly.i.manna quę dicitur eſca ſpiritalis.qꝛ non ꝟtute naturę.ſed naturę diuinę potentię fuit data de cœlo. Et etiam fuit figura euchariſtię ꝙ ſpũalem hoiem nutrit(⁊ oẽs eundem potũ ſpiritalem biberunt)ſcꝫ aquã de petra educãam ꝟtute diuina: ꝗndo Moyſes bis ꝑcuſſit petrã. Exodi.xvij.(Biberunt aũt de ſpiritali)id eſt potum datum virtute chꝛiſti quia figurabat aquã gratię ꝑ chꝛiſtum dandam(conſequente eos petra) Gloſa. aquę vbiqꝫ ſequebantur eos (Petra ãt erat chꝛiſtꝰ) Lin.non in re ſed in figura.de qua petra fluxit ſanguis et aqua.ꝑ aptionem lateris chꝛiſti.in die paraſceues.

tizati. ſunt in nube ⁊ mari. Et omnes eandem eſcam ſpiritalem mãducauerunt ⁊ omnes eundem potũ ſpiritalez biberunt Bibebant autem de ſpiritali conſequente eos petra Petra autem erat chꝛiſtus.

Dñica in ſexageſima ij Coꝝ.xi.

FRẽs Libẽter ſuffertis inſipientes cũ ſitis ipſi ſapiẽtes Suſtinetis em̃ ſi quis vos in ſeruitutez redi

Poſtilla.

LIbenter ſuffertis inſipientes.⁊c. Ante initium illius Epiſtolę ſcribit ſcũs Paulus di. Ipſe em̃ ſathanas tranſfigurat ſe in angelum lucis Non eſt ergo magnũ ſi miniſtri eius tranſfigurentur velut miniſtri iuſticię Tunc ſequitur epl'a hodierna. Epl'a ⁊ euangelium concordant.qꝛ euangelium dĩ de ſeminatoꝛe ꝙ exijt ſeminare ſemen ſuum ſic etiam Epl'a dĩ de pꝛedicatoꝛe.ſcꝫ ſcõ Paulo qui ſemen ꝟbi dei ſeminauit per totum mundũ Sicut pꝫ in Collecta de ſcõ Paulo Deus ꝙ vniuerſuz mundum bti Pauli pꝛedicatione docuiſti da nobis ꝗs.⁊c. Fratres libenter ſuffertis ⁊c. Pꝛo intellectu huius eplę notandum eſt ꝙ tpe aploꝛum erant ꝗdam pſeudo apl'i ꝗ gloꝛificabant ⁊ iactabant ſe eſſe iudęos natiõe ⁊ de ſemine abꝛahę dñdiſſe.⁊ hoc faciebant vt per hoc in maioꝛi autoꝛitate haberentur ⁊ eoꝝ falſę doctrinę magis crederetur et nitebantur Coꝛinthios a libertate euangelij reducere ad obſeruantiam legis moſaycę.⁊ ipſi coꝛinthij ſufferebant eos ⁊ eis bene faciebant.⁊ eos apoſtolo pꝛeferebant.minus reputantes apl'm ꝙ̃ illos. Et de hoc apl's eos repꝛehendit in hac epl'a.⁊ oñdit quomodo hẽat maioꝛẽ materiam gl'andi ꝙ̃ iſti ſi expediat. Et in pñti epl'a enũerat apl'us pl'ima martyꝛia ſua ⁊ bñficia ⁊ opera bona facta pꝛo vtilitate eccl'ę. Etiã enũerat pl'ima ꝙ paſſus eſt pꝛo fide et pꝛo noĩe ieſu chꝛi ⁊ hoc apl's faciebat vt illoꝝ pſeudo aploꝝ falſitatẽ repelleret ⁊ maioꝛẽ fructũ facerꝫ ad dĩ laudẽ ⁊ fideliũ ſalutẽ ꝓpt qđ ſua gl'atio erat ꝟtuoſa.illoꝝ ãt vicõſa vñ dĩ(Frẽs) Lin.vos frẽs coꝛithij(libenter ſuffertis).id ẽ ſuſtiẽtis patiẽter(inſipiẽtes).i.falſos apl'os de falꝰ falſe gl'antes qđ ꝓpꝛiũ eſt inſipientiũ(cũ ſitis ipſi).i.eſſe debeatis(ſapientes) ꝙ talibus falſis apl'is ⁊ ſeductoꝛibus non crederet is(ſuſtinetis em̃ ſi quis)

Ly.pſeudo apoſtolorū(vos)ſcʒ libertate chriſti ⁊ euāgelij(in ſeruitutem
redigit)id ē in obſeruantiā legis volebant em eos ſubijcere ſeruituti legis
dicentes debere eos ſeruare legalia euangelio(ſi quis deuorat) Ly.quia de
bonis chorintheoꝝ laute viuebāt(ſi quis accipit)bona veſtra decipiendo
vos falſis ⁊ mendacibus verbis(ſi quis extollitur)quia pſeudo apl'i iacta
bant ſe ſuꝑ chorintheos dicentes ſe eſſe filios abrahe Corinthios aūt fili/
os gentilium idolatrie deditoꝝ ⁊ incircūciſorū(ſi quis vos in faciem cedit
Gor.id ē in pſentia vos vituperat improperando ſcʒ vobis genus ꝙ ſitis
gentiles.Vñ Ambroſius in faciem ceditur cui iniuria irrogat(ſcd̄m igno
bilitatē dico) Gor.quam vobis obijciunt quidam iudei de ſemine abra/
he ſe iactantes ⁊ vos ſpernētes tanꝙ ignobiliores ipſis(quaſi nos infirmi
fuerimus in hac parte)id eſt impotentes gloriari de gentis nobilitate. ſʒ
non ſumus(in quo quis audet in inſipientia dico) Gor.qꝛ inſipientiaʒ eſti
mat ſeipm̄ iactare ⁊ laudare(audeo ⁊ ego)id eſt audere poſſum ⁊ ego(He
brei ſunt) Ly.id eſt de lingua ⁊ natione hebraica gloriātur(⁊ ego)ſcʒ ſum

git.ſi quis deuorat ſi q̇s accipit.ſi q̇s
extollitur.ſi quis in faciem vos cedit.
Secundum ignobilitatem dico qua
ſi nos infirmi fuerimus in hac parte.
in quo quis audʒ in īſipientia dico.au
deo ⁊ ego Hebrei ſunt ⁊ ego. Jſraheli/
te ſunt ⁊ ego. Semen abrahe ſunt ⁊ e
go. Miniſtri chriſti ſunt ⁊ ego. Ut mi
nus ſapiens dico.plus ego in labori/
bus plurimis.in carceribus abundā
tius.in plagis ſupra modum. in mor
tibus frequenter. A iudeis quinq̇es q̄
dragenas vna minus accepi. Ter vir
gis ceſus ſum.ſemel lapidatus ſuʒ ter
naufragium feci.nocte ac die in pro/
fundo maris fui.in itineribus ſepe. pe
riculis fluminum.periculis latronuʒ
periculis ex genere.periculis ex genti
bus.periculis in ciuitate.periculis in
ſolitudine . periculis in mari.ꝑiculis

ſicut ipſi ſunt(Jſraheli
te ſunt)id eſt gloriantꝰ ꝙ
de patriarcha Jacob de
ſcenderūt)⁊ ego)ſimilit
deſcendi(Semē abrahe
ſunt) Lyra cuius ſemi
facte ſunt repromiſſio/
nes(⁊ ego)ſcʒ ſum de eo
dem genere.⁊ ideo de oī
bus iſtis poſſum gl'iari
(miniſtri chriſti ſunt)id
eſt dicūt ſe miſtros chri
ſti(⁊ ego)ſcʒ ſum ſimilit
(vt minus ſapiens dico
qꝛ nō eſt hominis ſapiē
tis ſeipm̄ laudare.⁊ per
hoc oſtendit ſe coactum
in laudem ſuam proru/
piſſe(plus ego)ſcilicʒ ſū
miniſter chriſti ꝙ ipſi.
hoc patet ex eo(qꝛ plu/
ra paſſus ſum propter
miniſterium chriſti.
Tunc enumerat dicēs.
(in laboribus plurimꝭ)
Lyra.in iudeorum per
ſecutione ſupple fui. plꝰ
ꝙ ipſi(in carceribus abundatiꝰ)Lyra.propter predicationem euangl'ij
(in plagis ſupra modum)id eſt vltra menſuram aliorum(in mortibus fre
quenter)id eſt in periculo mortis fui(A iudeis quinquies)id eſt quinꝙ vi
cibus(quadragenas)ſcilicet percuſſiones vel plagas (vna minus) hoc eſt
trigintanouem(accepi)preceptum enim erat in lege. Deute.viceſimoq̇rto

Si eñ qui peccauerat dignum viderent plagis. proſtrauerunt eũ ante ſe
et coram ſe fecerunt verberari pro menſura peccati. erat ⁊ modus plaga/
rum ita dũtaxat vt quadragenarium numerũ non excederent. Ne igitur im
miſericordes viderẽtur. ſubtrahebant minus quod poterant ſcʒ vnã pla
gam (ter virgis ceſus ſum) ſcʒ hoc a gentibus paſſus ſum (ſemel lapidatus
ſum) a iudeis. Actuum. xiiij. Lapidantes paulum traxerunt eum extra ci
uitatem eſtimantes eum mortuum eſſe (ter naufragium feci) id eſt pertuli
(nocte ⁊ die in profundo maris fui) ¶ Lyra. ſcʒ ad diuerſas partes terre ⁊
inſulas nauigando ꝓpter p̃dicationem euangelij ¶ Alij exponunt dicẽtes
naufragium paſſus ſtetit ſub aqua per diem ⁊ noctem virtute diuina ip/
ſum protegente (in itineribus ſepe) ſupple fui ꝓpter p̃dicationem euange/
lij (periculis fluminum) Lyra. in hyeme inundantium. Et ſic ſunt mgña
pericula in tranſitu aq̃
rum (periculis latronũ)
diabolo eos concitante
contra Paulum vt pre
dicatio verbi dei ⁊ ſal⁹
animarum impediretur
(pericul' ex genere) ſup/
ple meo id eſt a iudeis
volentibus Paulum oc
cidere. Ideo quia lege
eorum deſerta ad chri/
ſtum ſe conuertit (peri/
culis ex gentibus) Ly.
id eſt ex gẽtilibus mor/
tem eius querentib⁹ q̃a
contra idolatriam pre/
dicabat. Et ſic nec inter
ſuos nec inter alienos
ſecurus fuerat (p̃iculis
in ciuitate) Lyra. ſup/
ple commota contra me (periculis in ſolitudine) Lyra. id eſt a beſtijs oc/
currentibus (periculis in mari) a piratis ⁊ naufragijs (periculis in falſis
fratribus) Lyra. quod eſt periculoſius quia nulla peſtis efficatior ad nocẽ
dum q̃ʒ familiaris inimicus (in labore) ſup̃ manuali (⁊ erũna) .i. in paup̃/
tate (in vigilijs multis) ꝓpter laborẽ manualẽ ⁊ etiã orõem (in fame ⁊ ſiti
in ieiunijs multis in frigore ⁊ nuditate) q² nõ habebat q̃n̄qʒ ſufficientem
victũ ⁊ amictũ (p̃ter illa que intrinſecus ſunt) Lyra. id eſt p̃ter mala iam
enumerata que me exterius affligũt. Sunt alia que affligũt me interius
ſcʒ (inſtãtia mea quottidiana) Glo. q̃ nec vna hora remittitur (ſollicitudo
omnium eccleſiarum) Lyra. incumbebat eñ ſibi quottidie intendere re/
gimini ſollicite eccleſiarum in magna affectione mentis. Ideo ſubditur
(quis infirmatur) Lyra. in fide ⁊ moribus (⁊ ego non infirmor) dolens de
malo eius quaſi dicat nullus (Quis ſcandalizatur) Lyra. ſcilicet ruens
in peccatum exemplo alterius (⁊ ego non vror) per compaſſionem Qua/
ſi diceret nullus (Si) pro quia (gloriari oportet) Quia oportebat Pau/

in falſis fratribus. In labore ⁊ erũn
na in vigilijs multis. in fame ⁊ ſiti in
ieiunijs multis. in frigore ⁊ nuditate.
Preter illa que intrinſecus ſunt inſtã/
tia mea quottidiana ſolicitudo omni
um eccleſiarum. Quis infirmatur et
ego non infirmor: q̃s ſcãdalizatur ⁊ e/
go non vror: Si gl'ari oportet q̃ infir/
mitatis mee ſunt gloriabor. Deus et
pater dñi noſtri ieſu chriſti ſcit q̇ eſt be
nedictus in ſecula q̃ nõ mentior. Da/
maſci p̃poſit⁹ gentis Arethe regis cu
ſtodiebat ciuitatẽ damaſcenoꝝ vt me
cõprehenderet ⁊ p̱ feneſtram in ſporta

lum ſic facere ad repellandam iactantiam ⁊ ſuperbiam pſeudo apoſto/
lorum(que infirmitatis mee ſunt) ¶ Lyra. id eſt que pertinent ad infirmi
tatem meam(gloriabor) Hoc dicit contra falſos apoſtolos qui de nobili/
tate generis gloriabantur(Deus ⁊ pater domini noſtri ieſu chriſti ſcit.
qui eſt benedictus in ſecula ꝙ non mentior). ¶ Tunc ibi conſe/
quenter enumerat mala que euaſit Dum enim pergeret damaſcum ad p/
ſequendum chriſtianos miraculoſe fuit conuerſus ⁊ poſt baptiſmum in
trauit ſynagogam ⁊ confundebat iudeos qui habitabant damaſci. Prop
ter quod ſuaſerunt prepoſito ciuitatis vt caperetur. vt habetur Actuum
nono. Ergo dicit(Damaſci prepoſitus gentis Arethe regis cuſtodiebat

demiſſus ſum p muꝝ ⁊ ſic effugi ma/
nꝰ eiꝰ Si gl'ari opꝫ nō expedit quidē
Veniā aūt ad viſiones ⁊ reuelatōnes
dñi. Scio hoīem in chriſto añ annos
quattuordecim. ſiue ī corpe ſiue extra
corpꝰ. neſcio. deꝰ ſcit Raptū huiōi vſ/
qꝫ ad terciū celū. Et ſcio huiōi hoīem
ſiue in corpe ſiue extra corpꝰ. neſcio. de
us ſcit. qm̄ raptꝰ ē in padyſuꝫ. ⁊ audi/
uit arcana verba que nō licet homī lo
qui. Pro huiōi gl'abor. p me aūt nihil
niſi in infirmitatibꝫ meis Nā ⁊ ſi vo/
luero gloriari nō ero inſipiēs. Verita
tē em̄ dicā. Parco aūt ne ꝗs me exiſti/
met ſupra id qđ videt in me aut audit
aliquid ex me. Et ne magnitudo reue/

ciuitatem damaſceno/
rum) id eſt cuſtodiri fe/
cit per homines arma/
tos(vt me comprehen/
deret) Lyra. vt trade/
ret iudeis ad occidendū
(⁊ per feneſtram in ſpor
ta demiſſus ſum per mu
rum) ſcilicet a chriſtia/
nis(⁊ ſic effugi manus
eius(Si pro quia glo/
riari oportet) me com/
mendādo propter pſeu
do apoſtolos(non expe
dit quidem) propter me
licet expediat propter
veſtram vtilitatem(Ve
niam aūt ad viſiones ⁊
reuelationes domini.
Scio hominem) Gloſa
De ſe tanquam de alio
loquitur in ſui commē
dationem vt vitet iac/
tantiam(in chriſto)
manentem per gratiam ⁊ ſibi vnitum per fidem ⁊ charitatem(ante ānos
quatuordecim) Tot enim anni fluxerunt inter viſionem ⁊ narrationem
Ex quo apparet eum hoc enarrare non ex iactantia ſed ex neceſſitate pro
pter vtilitatem(ſiue in corpore) Gloſa ſcilicet manente anima(ſiue extra
corpus) aſſumpta(neſcio. deus ſcit) raptum huiuſmodi vſqꝫ ad tercium ce
lum. id eſt empireum. ¶ Creditur raptus iſte fuiſſe in ſua conuerſione
quando fuerat tribus diebus ⁊ tribus noctibus nec comedens nec bibēs.
Et ſcio huiuſmodi hominem ſiue in corpore. ſiue extra corpus. neſcio de/
us ſcit quoniam raptus eſt in paradyſum. Gloſa. in eam tranquillita/
tem qua fruunt illi ꝗ ſunt in celeſti hieruſalem(⁊ audiuit) id eſt percepit.
arcana verba. de dei eſſentia(que non licet) id eſt non eſt poſſibile(homi/
ni loqui) id eſt verbis explicare(pro huiuſmodi) ſcilicet viſionibus

(gloriabor)⁊ recte(pro me aūt nihil) Lyra. id eſt a me nullam habeo ma/
teriam gloriandi(niſi in infirmitatibus meis)id eſt in tribulationibꝰ me/
is quas patior non qꝛ in ſe ſint glorioſe. ſed qꝛ ſunt materia glorie acquirē/
de(Nam etſi voluero gloriari) Lyra. de donis mihi a deo datis(non ero
inſipiens)qꝛ hoc non facio inaniter ⁊ ſine cauſa(veritatem eñ dicam par/
co aūt) Lyra. id eſt parce me laudo(ne quis exiſtimet me)ſcꝫ inaniter glo/
riari(ſuper id quod videt in me)id eſt in conuerſatione mea(aut audiat a/
liquid de me)id eſt in doctrina mea. Multa eñ dona dei latebant in apo
ſtolo que nō manifeſtabat. niſi ꝓut ⁊ qꝫtum ad dei gloriam ⁊ fidelium ſa/
lutem expediebat(⁊ ne magnitudo reuelationum/ Lyra. diuinarum (ex/
tollat me inſuperbiam
(datus eſt mihi ſtimulꝰ
carnis mee) Gorra. id ē
tentatō libidinis(ange
lus ſathane)id ē angelꝰ
malignus miſſus a ſa/
thana ad meā ſubuer
ſionem(qui me colaphi
zet)id eſt me affligat(ꝓ
pter quod ter dominuꝫ
rogaui vt diſcederꝫ a me
et dixit mihi ſufficit ti/
bi gratia mea(Lyra.
quaſi diceret non eſt ti/
bi neceſſarium vel vtile
qꝫ a te diſcedat tentatio
carnis(nam virtus ī in
firmitate perficit) Gor.
quia dum certat ⁊ vin/
cit roboratur ⁊ augetur
(Libenter igit gloria/
bor in infirmitatibꝫ meis) Gor. nō in vna tm̄. ſꝫ plibꝫ(vt inhabitet in me
virtus chriſti)vt grā in me cōſummet ⁊ ꝑficiat

lationum extollat me. datus eſt mihi
ſtimulus carnis mee angelus ſathane
vt me colaphizet. Propter qꝫ ter domi
num rogaui vt diſcederet a me ⁊ dixit
mihi. Sufficit tibi gratia mea. Nam
virtus in infirmitate perficitur. Libē
ter igitur gloriabor in infirmitatibus
meis vt inhabitet in me virtus chriſti

¶ Dominica in quinquageſima. pri/ma. Corin. xiii

FRēs. Si linguis hoīm loquar
et angelorꝫ charitatē aūt nō habe
am factus ſum velut es ſonās aut cim
balū tinniēs. Et ſi habuero ꝓphetiā et
nouerim myſteria oīa ⁊ oēm ſcientiaꝫ

¶ Poſtilla.

SI linguis hoīm loquar ⁊ angelorꝫ ⁊c. Añ initiū iſtius eplē ſcribit
ſanctus Paulus dicens. Si quid patitur vnum membrum com/
patiuntur omnia membra. Si gloriatur vnum membrum cōgau
dent omnia membra. Tunc ſequitur epiſtola hodierna Fratres. Si lin/
guis hominum loquar ⁊ angelorum. ¶ Apoſtolus in hac epiſtola maxi
me cōmendat charitatem dei ⁊ proximi. Unde epiſtola ⁊ euangelium cō/
cordant. quia euangelium dicit de paſſione domini noſtri ieſu chriſti. quō
eſt traditus. illuſus. conſputus. flagellatus. crucifixus. In qbus omnibꝫ
nobis oſtendit ſuam maximam charitatem. Joannis. xv. Maiorē cha/
ritatē nemo habet niſi vt aīam ſuam ponat qs ꝓ amicis ſuis. Silr in epi
ſtola hodierna apoſtolus Paulus oſtendit nobis vtilitatem charitatis
dicēs. (Si linguis hoīm loquar) Gor. id eſt oīm hoīm ꝑ donū linguarum
(et angelorum)ſcꝫ quod plus eſt(charitatē aūt nō habeam. factus ſum ve
lut es ſonans)ſcꝫ alijs ſeruiens ⁊ ſeipſum deſtruens (aut cimbalum tin

niens) ſcʒ alios delectans ⁊ ſeipſum conſumens (Et ſi habuero oẽm ꝓphetiam) Goꝛ. qua occulta diuĩa manifeſtantur ⁊ reuelantur (⁊ nouerim myſteria omnia) id eſt occulta veteris ⁊ noui teſtamenti (⁊ omnem ſcientiam) ſcʒ diuinam ⁊ humanam (Et ſi habuero omnem fidem) ſcʒ tam ꝑfectam (ita vt montes transferam) virtute fidei de loco ad locum (charitatem aũt non habuero nihil ſum) Lyꝛa. q̃ꝫtum adeſſe grẽ (Et ſi diſtribuero) Goꝛra id eſt pluribus diuiſero (in cibos pauperum) Goꝛra non in conuiuia diuitum (omnes facultates meas) non alienas (⁊ ſi tradidero coꝛpus meum). Goꝛra voluntarie ad martyꝛium (ita vt ardeam) id eſt ad comburendum ſicut beatus. Laurentius quod ẽ acerbiſſimuʒ martyꝛium (charitateʒ autem non habuero nihil mihi pꝛodeſt) ad vitam ęternam (charitas patiens eſt). Lyꝛa. id ẽ facit patientiam in malis ſuſtinendis (benigna eſt) id eſt facit benignitatem in bonis operandis (chaꝛitas non ęmulatur) id ẽ non inuidet. (non agit perperam) id eſt peruerſe ſcʒ impediẽdo bona ne fiant (non inflatur) contra pꝛoximũ etiam ſi pꝛoſpere ſuccedat ſibi (non ẽ ambitioſa) id ẽ alijs non vult ꝑponi (non quęrit quę ſua ſunt) tantum. ſed etiã quę alioꝛum ſunt pꝛocurat (non irritat) Goꝛra id ẽ non pꝛouocatur ad iram vel vindictam pꝛopter iniurias ſibi illatas (non cogitat malum) id ẽ non permittit hominem cogitare qualiter perficiat malum in opere (non gaudet ſuper iniquitate) Goꝛra. ſed potius dolet ſi videt aliquẽ peccare (congaudet autem veritati) id eſt verbis veritatis (omnia ſuffert) Lyꝛa. infirmitates pꝛoximi charitatiue ſuppoꝛtando (omnia credit) Goꝛra. ſcilicet quę diuinitus ſunt tradita (omnia ſperat) ſcilicet diuitus pꝛomiſſa (omnia ſuſtinet). Lyra per longanimitatem patienter expectãdo pꝛomiſſa (. Charitas nunq̃ꝫ excidit) nec in hoc ſęculo nec in futuro. ſed potius augmentabitur (. Siue pꝛophetię) ſcilicet futuroꝛum (euacuabuntur) in futuro quando omnia erunt pręſentia ſiue linguę ceſſabunt) ſcilicʒ in futuro quando non erunt diuerſę linguę ſicut iam. ſed tunc omnes vna

et habuero õnem fidem. ita vt montes transferam. charitatẽ aũt nõ habuero nihil ſum. Et ſi diſtribuero in cibos pauperum omẽs facultates meas. ⁊ ſi tradidero coꝛpus meum ita vt ardeaʒ charitatem aũt non habuero nihil mihi pdeſt. Charitas patiens eſt. benigna eſt. Charitas non ęmulatur. non agit perperam. non inflatur. non eſt ambitioſa. non quęrit quę ſua ſunt. non irritatur non cogitat malũ. non gaudet ſup iniquitate. cõgaudet autẽ veritati. oĩa ſuffert. oĩa credit. oĩa ſperat. omina ſuſtinet. charitas nunq̃ꝫ excidit. Siue ꝓphetię euacuabuntur. ſiue linguę ceſſabunt. ſiue ſcientia deſtruetur. Ex parte eẽm cognoſcimus ⁊ ex parte ꝓphetamus. Cum autẽ venerit quod ꝑfectuʒ eſt euacuabitur quod ex parte eſt. Cuʒ eſſem paruulus loquebar vt paruulꝰ ſapiebam vt paruulus. cogitabam vt paruulus

et eadem lingua laudabūt deum(ſiue ſcientia)ſcʒ acquiſita(deſtruatur)q̄ꝫ
tum ad actum rōcinandi(ex parte em̄ cognoſcimus) Gorra.id eſt imper/
fecte cognoſcimus deum ꝓpter impfectionem intellectus ⁊ tenebroſitatē
preſentis ſtatus(⁊ ex parte ꝓphetamus)id ē imperfecte futura predicimꝰ.
(Cum autem venerit quod perfectum ē)id eſt futura beatitudo.(euacua/
bitur quod ex parte eſt):id eſt quod imperfectum eſt.ſcilicet ſcientia. pro/
phetia.fides. Et iam di
cta apoſtolus declarat
per ſimile de ſtatu pue/
rili imperfecto.qui ceſ/
ſat aduenientе ſtatu viri/
rili perfecto ergo dicit.
(Cum eſſem puulus).ſ.
etate(loquebar vt par/
uulus)imperfecte more
pueri balbucientis(ſapi
ebam vt vt paruulus).
ſcʒ res humanas (cogi/
tabā vt puulus)ſcʒ va/
na ⁊ inutilia(qn̄ aūt fa
ctus ſum vir.)Gor.i.p
fecte etatis(euacuaui e
a que erant paruuli) Vin.ſcʒ in loquendo cogitando ⁊ ſapiendo.(Vide/
mus nunc).id ē in preſenti deum(per ſpeculum in enigmate).id ē obſcure
hoc ē per creaturas.quia in magnitudine potentiam in pulchritudine ſa/
pientiam in vtilitate bonitatem(tunc autem)id ē in futura beatitudine.
(facie ad faciem) Lyra.id ē clare ⁊ nude videbimus diuinam eſſentiā(nūc
cognoſco)ſcʒ deum(ex parte).id ē imperfecte ⁊ obſcure.(tunc aūt) .id ē in
futuro(cognoſcam)perfecte ⁊ pn̄tialiter deum(ſicut ⁊ cognitus ſum) id ē
preuiſus cognoſcere(nunc aūt)id ē in tempore vite(manent fides)in ratio
nabili(ſpes)in iraſcibili(charitas)in ꝯcupiſcibili(tria hec Maior āt hoꝝ
ē charitas Gorra.quia ceteris decedentibus permanebit.

Cum aūt factus ſum vir.euacuaui q̄
erant puuli. Videmus nūc p ſpeculū
in enigmate.tunc aūt facie ad faciem.
nunc cognoſco ex pte.tūc āt ꝯgnoſcā ſi
cut ⁊ cognitus ſum Nūc āt manent fi
des.ſpes.charitas tria hec.maior autē
horum eſt charitas

¶ Dnica ꝓma in.xl.ij. Coꝛ.vi.

F Rēs. Hortamur vos ne inua
cuū grāʒ dei recipiatis Ait em̄
Tpe accepto exaudiui te.⁊ in die ſalu/

¶ Poſtilla.

HOrtamur vos ne inuacuum gratiam.⁊c̄. Ante initium illiꝰ Eplē
ſcribit ſanctus Paulus dicens. Omnes nos manifeſtari oportet ā
te tribunal chriſti.vt referat vnuſquiſqꝫ propria corporis prout geſſit ſi
ue bonum ſiue malum. Tunc poſtmodum ſequitur epiſtola hodierna
Et in preſepti Epiſtola hortatur nos apoſtolus ad gratie habite exercita
tionem dicens(Fratres hortamur vos). Vin.ammonitione charitatiua
inducendo(ne inuacuum gratiam dei recipiatis) Vin.gratia inuacuum
recipitur quando homo poſt peccatorum dimiſſionem ſe nō exercet in bo
nis opibus(Ait em̄)dominus Eſaie.xlix.(tempore accepto) Lyra.id ē tē
pore noue legis quod ē tps gratie(exaudiui te)id ē orantem pro pctis(in
die ſalutis)in qua poteſt homo ſalutem ſuā operari(audiui te) Lyra.ſcʒ
opera tua perficiendo(Ecce nunc tempus acceptabile. Vin.id ē ad merē
dum(ecce nunc dies ſalutis)quantum ad p̄mium conſequendū.quia nunc
ſtatim poſt obitū ſalus datur fidelibus Sed in veteri teſtamēto differe/

datur. vñ Lu. xxiij. Hodie mecum eris in paradyſo. nemini dantes vllã
offenſionem. Gorra. id ẽ neminem verbo vel facto ſcandalizantes. vt nõ.
ſupple per vos. vitupetur miniſteriũ nr̃m̃. Lyra quia mala ſubditoꝝ re
dundant in vituperiũ prelatoꝝ. ſed in õnibus exhibeamus noſmetipſos
ſicut dei miniſtros. id ẽ chriſti chriſto nos ↄformando ꝙ̃tum poſſimus
in multa patientia. Gorra. ſcilicet cordis oris ⁊ operis. in tribulationibꝰ.
ſcȝ multiplicibus. in neceſſitatibus. ſcȝ victus ⁊ veſtitus. in anguſtijs. i. in
curis. in plagis. id ẽ in veribus corporis. in carceribus. Lyra. ne poſſimꝰ
ad predicandum diſcurrere. in ſeditionibus. id ẽ in cõmotionibus popu-
li contra me. in laboribus. ſcȝ manuum. in vigilijs. in ieiunijs. in caſtita-
te. ſcȝ mentis ⁊ corporis. in ſcientia. ſcipturarum. in longanimitate. ſciliȝ

tis audiui te. Ecce nunc tp̃s accepta-
bile. Ecce nunc dies ſalutis. nemi dan
tes vllã offenſionẽ. vt non vituperetur
miniſteriũ noſtrum. ſed in omĩbus ex-
hibiamus noſmetipſos ſicut dei mi-
niſtros. In multa patientia. in tribu-
lationibus. in neceſſitatibus. in angu-
ſtijs. in plagis. in carceribus. in ſedi-
tionibus. in laboribus. in vigilijs. in
ieiunijs. in caſtitate. in ſcientia. in lõga
nimitate. in ſuauitate. in ſpiritu ſanc-
to. in charitate non ficta. in verbo ve-
ritatis. in virtute dei. Per arma iuſti-
ciẽ a dextris dei ⁊ a ſiniſtris. Per glo-
riam ⁊ ignobilitatem. per infamiam ⁊
bonam famam. vt ſeductores ⁊ vera-
ces ſicut qui ignoti ⁊ ↄgniti. Quaſi mo
rientes. Et ecce viuimus vt caſtigati ⁊

expectatione premij. in
ſuauitate. in ſpiritu ſan
cto. Lyra. qui facit ho
minem dulcem ⁊ ſuauẽ
proximo verbo ⁊ facto
in charitate non ficta.
id ẽ non ſimulata con-
tra hypocritas. in ver-
bo veritatis. ſcȝ loquen
do cum proximo. in vir
tute dei. id ẽ in deo. non
in nobis ſperando ⁊ cõ
fitendo. per arma iuſti-
ciẽ. id ẽ opa iuſticiẽ nos
protegentia. A dextris
Lyra. id ẽ ne in proſpe
ris per ſuperbiam eleue
mur. ⁊ a ſiniſtris. id eſt
ne in aduerſis deijcia-
mur. per gloriam ⁊ ig-
nobilitatem. Lyra ali
quando apl'i reputati
fuerunt ab hominibus
valde glorioſi. Et conuer
ſo aliquãdo incarcerati
fuerunt vt viles ⁊ abiecti. ſicut patet in legendis apl'orum ⁊ aliorũ ſanc-
torum. per infamiam ⁊ bonam famã. Lyra. quia ab aliquibus diceban-
tur ſeductores. Ab alijs vero dicebantur apoſtoli veritatis predicatores
vt ſeductores. ſcilicet reputati in eſtimatione malorum hominum. quia
chriſtus qui eſt veritas dictus eſt ſeductor. ¶ Mathei. xxij. et veraces. a
pud deum. ſicut qui ignoti. Lyra. id eſt reprobati a malis. quaſi morien
tes. id eſt periculis mortis expoſiti. ⁊ ecce viuimus. ſcilicet deo per fidem
⁊ grãm. vt caſtigati. Gorra flagellis ⁊ preſſuris vt ſcȝ ceſſaremus a p̃di-
catione. non mortificati. ſcȝ deſiſtendo a predicatione vel moriẽdo corpa
liter. quaſi triſtes ſcȝ reputati. ſp aũt gaudẽtes. ſcȝ veraciter in dño ſicut
egentes. id eſt mendici ⁊ pauperes. multos autẽ locupletantes. ſciliȝ diui

tr̄is ſpiritualibus(tanq̄ȝ nihil habentes) Lyra q꞉ ap̄li ꝓpter chriſtum oı̄a tp̄alia reliquerunt(omnia poſſidentes)ſcȝ non ſolum ſpiritualia ſed etiam temporalia q꞉ timentibus deum nihil eſt difficile.

non mortificati. Quaſi triſtes. ſemper aūt gaudentes ſicut egentes. multos autem locupletantes. tanq̄ȝ nihil habē tes ꝛ omnia poſſidentes.

¶ Dñica ſcd̄a in quadrageſima Ad theſſalonicenſes. quarto.

FRēs. rogamus vos ꝛ obſecra/mus in domino Jeſu vt quem/admodum accepiſtis a nobis q̄ modo vos oporteat ambulare ꝛ placere deo. ſic ꝛ ambuletis vt abūdetis magis. Scitis eñ que pręcepta dederim

¶ Poſtilla

ROgamus ꝛ obſecramus ꝛc. Ante initium illius epiſtolę ſcribit. ſanctus paulus dicens. Cum eſſemus apud vos ꝛ predicabamus vobis paſſuros vos tribulationes ſicut ꝛ fcm̄ eſt. Tunc ſequiť epiſtola iſta quam ſcribit ſanctus Paulus theſſalonicenſibus. Et theſſalonicenſes nominantur a ciuitate theſſalonica quę eſt metropolis in macedonia quę eſt quędam ꝑs grecię. ¶ Ubi notandum ꝙ epiſtola ꝛ euangelium concordāt. Nam euangelium dicit. de muliere chananea. quę cum clamoribus petiuit a domino ieſu chriſto ſanationem filię suę que grauiter vexabatur a demonio. Sed quia clamores ꝛ petitiones noſtras deus non exaudit niſi a mundo corde procedant Ideo apoſtolus Paulus in epiſtola hodierna ad mundationem ꝛ ſanctificatōem nos inducit ꝛ dicit (Fratres Rogamus ꝛ obſecramus vos) Uincentius. Rogare eſt ſimpliciter petere Sed obſecrare eſt cum neceſſitate rogare. ꝛ propter hoc addit apoſtolus (in domino ieſu vt quemadmodum accepiſtis a nobis) ſcilicet a me ꝛ Thimotheo ꝛ Siluano. verbo ꝛ exemplo (quomodo vos oporteat ambulare) ſcilicet proficiſcendo per viam mandatorum dei (ꝛ placere deo). Lyra caſte ꝛ munde viuendo (ſic ꝛ ambuletis). Gorra ſcilicet in bonis proficiendo. ꝛ perſeuerando (vt abundetis magis) id ē vt creſcatis in virtutibus ꝛ meritis. (Scitis enim) id eſt ſcire debetis (quę pręcepta) ſcilicet euangelica (dederim vobis per dominum Jeſum). id eſt de mandato ipſius cui ſimpliciter eſt obediendum. (Hęc enim eſt voluntas dei). Uincentius. ſcilicet bene placens. (ſanctificatio veſtra). id eſt vt ſanctificemini in virtutibus (vt abſtineatis vos a fornicatione). Lyra tanq̄ȝ a deo prohibita (vt ſciat vnuſquiſq̄ȝ veſtrum ſuum vas poſſidere). id eſt vxorem propriam (in ſanctificatione ꝛ honore). Gloſa. vt ſciat quā doq̄ȝ etiam ab vſu licito abſtinere locis ꝛ temporibus ſacris. Et etiam tempore puerperij ꝛ menſtrui (non in paſſione deſiderij) id eſt non ſemper ſatiſfaciendo deſiderijs carnis (ſicut ꝛ gentes) ſupple faciunt. (quę ignorāt deum). Uincentius per veram fidem propter quod non debetis aſſimilari eis. (Et ne quis ſupergrediatur). ſcilicet per violentiam (neq̄ȝ circumueniat) per fraudulentiam (in negocio) occulto (fratrem ſuum) id eſt proxi/

mium ſuum (quoniam vindex eſt dñs). id eſt vindictam facit (de omnibus his) id eſt de omni immundicia. de omni iniudia. ꝛ de omni fraudulentia (ſicut p̄diximus vobis) in doctrinis noſtris (ꝛ teſtificati ſumus) id eſt oſtẽdimus teſtimonio ſcripturarum (non em̄ vocauit nos deus) Uincentius per internam inſpirationem ꝛ apertam p̄dicatõem (in imundiciam) .i. vt imundicię ſeruiam⁹ (ſʒ in ſcĩficatõem) vt ſcẽ viuam⁹ ꝛ in ſcĩtate ei ſeruiamus (in chriſto ieſu dño nrõ) Uin. i. cũ auxilio ꝛ adiutorio dñi nri ieſum chriſti.

¶ Poſtilla

Eſtote imitatores dei. ꝛc. Ante initium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus dicẽs Omnis ſermo malus ex ore veſtro nõ procedat ſed ſi quis bonus eſt ad ędificationem fidei vt det gratiam audientibus. Tunc ſequitnr pręſens epiſtola. ꝛ in hac epiſtola apoſtolus Paulus proponit doctrinam exemplarem qua inducere poſſet nos ad declinationem mali ꝛ operationez boni. ꝛ proponit nobis in exemplum dñm nrm̄ ieſum xp̄m. quia ipſe ẽ exemplar veriſſimuꝫ oĩm bonoꝝ dicens (Fratres Eſtote imitatores dei ſicut filij chariſſimi) Uin. mandatis ei⁹ obtꝑando. qꝛ charus fili⁹ mãdatis p̄nalib⁹ obtꝑat ¶ Nota ꝙ ſumus filij chari propter imaginẽ creatiõis. chariores ꝓpter imaginẽ recreatiõis chariſſimi ꝓpter imaginẽ gl̃ificationis. (ꝛ ãbulate in dilectiõe) vera ꝛ reali (ſicut ꝛ chriſtus dilexit vos) ſincere ꝛ ex corde (ꝛ tradidit ſemetip̄m) nõ aliũ (pro nobis (cũ adhuc inimici erant us. Rhomanorum vi. (oblationem ꝛ hoſtiam deo) in cruce (in odorẽ ſuauitatis) Lyra quę oblatio acceptiſſima fuit deo. quia proceſſit ex maxima charitate (Fornicatio aũt) id ẽ luxuria (ꝛ omnis immũdicia) Ly. vt per hoc includantur omnia ad vitium luxurię pertinentia (aut auaricia) id ẽ immoderata cupiditas habendi tꝑalia (nec nommetur in vobis). Uin. id ẽ nõ debet famari de vobis (ſicut decet ſanctos) id eſt chriſtianos qui dicuntur ſancti quaſi ſanguine tincti. quia chriſti ſanguine redempti (aut turpido) Gorra quę fit oculis ꝛ amplexibus mulierum (aut ſtultiloquium) Uincentius. id ẽ inhoneſtus ꝛ indecens ſermo (aut ſcurrilitas). Gorra. ſcilicet in verbis iocoſis. ꝛ ad riſum prouocantibus. (quę ad rem non pertinet). Uincentius quę non eſt ędificatiua proximi nec vtilis lo/

cepta dederim vobis ꝑ dñm ieſũ. Hęc eſt em̄ voluntas dei ſanctificatio vrã. vt abſtineatis vos a fornicatiõe. vt ſciat vnuſquiſqꝫ vrm̄ ſuuꝫ vas poſſidere in ſanctificatõe ꝛ honore. non in paſſione deſiderij. ſicut ꝛ gentes q̃ ignorant deũ Et ne q̇s ſupgrediatᷣ neqꝫ circumueniat in negocio frẽm ſuum. qm̄ vindex eſt domin⁹ de his oĩb⁹: ſicut p̄diximus vobis ꝛ teſtificati ſumus Nõ em̄ vocauit nos deus in immundiciaꝫ ſed in ſanctificationem. in chriſto Jeſu domino noſtro.

¶ Dñica. iij. in. xl. Ad Ephe. v.

FRẽs Eſtote imitatores dei ſicut filij chariſſimi. ꝛ ãbulate in dilectione. ſicut ꝛ chriſtus dilexit vos ꝛ tra

quenti(ſed magis gratiarum actio)ſupple magis nominet in vobis(hoc autem ſcitote intelligentes)ſcʒ ſcripturas diuinas(quod omnis fornica/tor)id ē luxurioſus cum ſoluta(aut immundus)quocūq; alio modo luxurioſus(aut auarus)Gorra.id ē vſurpans res alienas ⁊ nimis diligens ꝓprias(quod)ſcʒ auarum eſſe(ē idolorum ſeruitus)quia cultum deo debitū offert auro ⁊ argento(non habet hereditatem in regno chriſti ⁊ dei)Gor/ra.id ē in regno cœlorum quod eſt dei ⁊ chriſti.quia homo interior reficit in viſione diuinitatis.homo exterior in viſione humanitatis chriſti.(Nemo vos ſeducat).Vlin.

didit ſemetipm̄ pro nobis. oblationē ⁊ hoſtiam deo in odorem ſuauitatis Fornicatio aūt.⁊ omnis immundicia aut auaricia nec nominetur in vobis ſicut decet ſanctos.aut turpitudo.aut ſtultiloquiū . aut ſcurrilitas que ad rē non ꝑtinet.ſed magis gratiarum actio Hoc āt ſcitote intelligentes ꝙ omnis fornicator aut immūdus:aut auarus quod eſt idolorum ſeruitus non habet hereditatem in regno chriſti ⁊ dei Nemo vos ſeducat inanibus verbis.propter hec enī venit ira dei in filios diffi/dentię.nolite ergo effici participes eorum.Eratis enī aliqn̄ tenebrę.nunc āt lux in domino.vt filij lucis ambulate. Fructus eī lucis eſt in omni bonitate ⁊ iuſticia ⁊ veritate.

id ē ſeorſum a veritate doctrinę chriſti ducat.(inanibus verbis)id eſt perſuaſionibus decep/torijs(propter hec em̄)quę dicta ſunt ⁊ prohi/bita(venit ira dei)id eſt vindicta(in filios diffi/dentię)id ē in pctōres q̄ de ſalute propria diffi/debant(nolite ergo fie/ri ꝑticipes eorum).eos imitando(Eratis em̄ aliquando tenebrę)Ly/ra.i.inuoluti tenebris ignorantię tempore gē/tilitatis(nunc aūt).id ē poſt conuerſionem vrā ad fidem chriſti.(lux in domino)id ē lucidi fac/ti eſtis per donum gra/tię quę illuſtrat intellectū in fide(vt filij lucis ambulate) Lyra procedendo de virtute in ꝟtutem(fructus em̄ lucis). id ē ſanctę vitę ſcʒ eſt(in oī bonitate)ſcʒ cordiū(⁊ iuſticia)operum(⁊ veritate)verborum

¶Domica quarta in quadrageſima. Ab Gal.iiij.

FRẽs Scriptū eſt qm̄ Abrahā duos filios hūit.vnū de ancilla

¶Poſtilla.

SCriptum ē quoniam abraham.⁊c.Añ initium illius Eplę ſcribit ſanctus Paulus dicens.Emulamini aūt in bono ſemper.⁊ non tā tum cum p̄ſens ſum apud vos filioli mei quos iterum ꝑturio donec chri/ſtus reformetur in vobis. Tunc poſt pauca ſequitur epiſtola hodierna. Scriptum eſt quoniam abraham duos filios habuit).¶Vbi notandū ꝙ nos omnes filij dei ſumus per creationem.ſed non omnes per gratiam Et qui hic in preſenti filius dei per gratiam nō fuerit.in futuro filius glorię non erit.Et ſic duplices filios habet deus de quibus dicitur in hodierna epiſtola per typum filiorum Abrahę cum dicitur(ſcriptum eſt ei)Gen̄

xxi. quoniam Abraham duos filios habuit) Iſmahel ⁊ Iſaac (vnum) ſcꝫ Iſmahelem (de ancilla) ſcꝫ Agar. que erat ancilla Sare vxoris Abrahe (⁊ vnuꝫ de libera) ſcꝫ de vxore propria. ſcꝫ Iſaac quē Sara genuit (ſed is qui de ancilla) id ē Iſmahel (ſm carnem natus ē) id ē per modum naturalem ſicut alij homines. ⁊ ſine vlla promiſſione natus ē (qui aūt de libera) id ē de vxore propria ſcꝫ Iſaac (per repromiſſionem) ſcꝫ diuinam quia ex promiſſione angeli. Sara concepit. ⁊ cum miraculo. quia pater centum annorum erat. ⁊ mater nonaginta annorum (que ſunt ꝑ allegoriam dicta). i. ꝑ ſenſum alterum ꝙ̄ videntur verba ſonare. quia iam dicta dn̄t intelligi myſtice. quia myſticum ſenſum hn̄t. ¶ Pro quo notandum ꝙ ē quadruplex ſacre ſcripture ſenſus. Hiſtoricus qn̄ ſcḿ narratur. Tropoloicus cum ex his que facta ſunt aliqua facienda oñduntur. Allegoricus cū ꝑ id qđ factū eſt aliqđ futurꝫ itelligit. Anagoric⁹ ſm Aug⁹. ē ꝑ quē de ſupnis ⁊ eternis tractatur. Uer. Lrā geſta docet qđ credas allegoria. Moralꝭ quid agas. quo tendis anagoria (Hec em̄ ſūt) id ē ſnt (duo teſtamēta) ſcꝫ vet⁹ ⁊ nouū (vnū quidem) datum ſcꝫ vet⁹ teſtamentū (in mōte. Syna) ſcꝫ qn̄ dn̄s dedit p̄cepta ipſi Moyſi in duabꝰ tabulis lapideis (in ſeruitutē generās) . ſup. iudeos. q̄ timore pene et promiſſione temporaliū ſeruierūt ⁊ obedierūt deo nō filialꝛ ſꝫ ſuiliter (q̄ ē Agar) i. q̄ ſcatꝭ per agar ācillā. (Syna em̄ mōs eſt in Arabia) ſcꝫ minori ſm Haymonē q̄ ſuā magitudīe diuerſas ꝓuincias tangit et ſua extremitate vicinus eſt terre promiſſionis (qui cōiunctus eſt) id ē vicinus eſt (ei) ſcꝫ terre ꝓmiſſionis (que nunc eſt hierl'm. ⁊ ſeruit cū filijs ſuis) Ly. i. cum iudeis in ſeruitute legis (Illa aūt hieruſalem). i. eccleſia de gētibus congregata (q̄ ſurſum eſt) quo ad effectōem vel ſpem cœleſtiū (libera eſt). Glin. id ē in libertate euangelij poſita eſt (que ē mater nrā) ſcꝫ ſpūalꝛ nos generās ꝑ baptiſmū (de qua ſcriptū eſt) Eſaie. liiij. (Letare ſterilis q̄ nō paris) Lyra. id eſt eccleſia gentiū. de qua venit chriſtianitas q̄ erat ſterilis ab opibus bonis an̄ aduentū chrī (erumpe) ſcꝫ ꝙ̄tum ad gaudiū intrīſecū (⁊ clama) ꝙ̄tum ad gaudiū extrinſecum (que non parturis) Hortā ad gn̄anduꝫ filios chriſto non conaris (quia multi filij deſerte) id eſt de ſeruitute gentili-

et vnū de libera. Sꝫ qui de ancilla ſm carnē natus ē Qui āt de libera ꝑ repromiſſionē. Que ſunt ꝑ allegoriam dicta Hec em̄ ſunt duo teſtamēta. Unū quidem in monte ſyna in ſeruitutem generās q̄ eſt Agar. Syna ei mons eſt in arabia q̄ ꝯiūctus ē ei q̄ nūc eſt hierl'm et ſeruit cū filijs ſuis. Illa autē q̄ ſurſum eſt hierl'm libera eſt q̄ eſt mr̄ nrā. Scriptū eſt em̄. Letare ſterilis q̄ non paris erūpe ⁊ clama que nō ꝑturis. qꝛ multi filij deſerte magis ꝙ̄ eius q̄ habet virū. Nos āt frēs ſm Iſaac promiſſiōis filij ſumus. ſed quō tūc is q̄ ſm carnem nat⁹ fuerat ꝑſeq̄batur eū qui ſm ſpm̄ ita ⁊ nūc. Sed quid dt ſcriptura. eijce ancillā ⁊ filiū eius. Non em̄ heres erit

ratis ad chriſtum conuerſę quę ante erat deſerta a deo propter eius idolatriam (magis q̄ eius quę habet virum) id ē ſynagogę quę in monte ſynai deſponſata fuit deo in ſuſceptione legis quia ſicut mulier regitur a viro. ſic ⁊ iudei in veteri teſtamēto regebantur per legem moyſi. (Nos autem fratres) ſcȝ chriſtiani (ſm Iſaac id ē ad ſimilitudinem eius (promiſſionis filij ſumus) ſcȝ geniti per gratiam in baptiſmo (ſed quomodo) id ē quēadmodum (tunc is) id ē iſmahel (qui ſm carnē natus fuerat perſequebatur eum qui ſm ſpiritum) id ē Iſaac qui ſm ꝓmiſſionem ſcȝ ſpūſſancti ex matre ſterili natus ē (ita ⁊ nūc) id ē in pn̄ti mali ꝑſequuntur bonos/ Sed quid dr̄ (ſcriptura) Gen̄. xxi. (Ejce ancilā) id ē ſynagogā (⁊ filiū ei⁹) id ē quēlibet de ſynagoga. Gor. id ē ad lrām. Cum eīn vidiſſet Sara iſmahel ludentē cum filio ſuo Iſaac. ⁊ non placuiſſet ei ludus iſte. dixit Abrahę Ejce ancillam ⁊ filium eius qui āmohitus a dn̄o acquieuit ei. ⁊ eiecit Agar et iſmahel Per qđ figuratū fuit ꝙ ſynagoga cū cerimonialibus ⁊ obſeruatōibus ſuis a conſortio fidelium erat in aduentu chrī abijcienda (Nō ei heres erit filius ancillę) Gor. i. iude⁹ fili⁹ ſynagogę (cū filio liberę) id ē cū chriſtiano filio eccleſię. In bonis ei tpalibus ꝑmixti ſunt mali cum bonis. immo qn̄qȝ mali plus hn̄t de tpalibus. ſed in hereditate ſoli boni ꝑticipant. vn̄ Abraham filijs ꝯcubinarum largitus eſt munera. ſed Iſaac ſeruauit hereditatem. Gen̄. xxv. Itaqȝ fratres non ſumus ancillę filij) Gorra. id ē ſynagogę vt ſeruiam⁹ legi ⁊ ſeruituti legalium ſubiecti (ſed liberę). id ē eccleſię militantis (qua libertate) ſcilicet a ſeruitute legis (chriſtus nos liberauit) Lyra. qui per ſuam benedictam paſſionem legalia euacuauit.

filius ancillę cū filio liberę. Itaqȝ frēs nō ſumus ācillę filij: ſed liberę. qua libertate chriſtus nos liberauit.

Dn̄ica in paſſiōe dn̄i ad Heb. ix.

FRēs. Chriſtus aſſiſtēs pōtifex futuroꝝ bonoꝝ peramplius et perfectius tabernaculum nō manufactū. id ē nō huius creatōis. neqȝ ꝑ ſanguinē hircoꝝ aut vituloꝝ. ſȝ ꝑ ꝓprium ſanguinem introiuit ſemel in ſancta eterna redēptione inuēta. Si ei ſāguis hircorum ⁊ thaurorum. ⁊ cinis vitule

¶ Poſtilla.

FRatres. Chriſtus aſſiſtens pontifex. ⁊c. Ante initium illius Ep̄lę ſcribit ſcūs Paulus di. ꝙ erat in veteri teſtamēto tabernaculū factum p̄mū. in quo erāt cādelabra ⁊ menſa ⁊ ꝓpoſitio panū. qđ dr̄ ſcā Poſt ſecundū tabernaculū quod dicit̄ ſancta ſanctoꝝ. aureum habens thuribulum ⁊ arcam teſtamenti circumtectā ex omni parte auro. in qua erat vrna aurea ⁊ manna ⁊ virga aaron quę frōduit ⁊ tabulę teſtamēti In p̄ori quidē tabernaculo ſemper introibant ſaccrdotes ſacrificioꝝ officia ꝯſummātes In ſecundo autem ſemel in anno ſolus pontifex non ſine ſanguine quem offerret pro ſua ⁊ populi ignorantia. Quę parabola eſt temporis inſtantis. Tunc ſequitur. Epiſtola hodierna in qua agitur de chriſti ſanguinis aſperſione ⁊ ſuę mortis paſſione. Et oſtendit Paulus efficatiam

dominicē paſſionis in redemptōe humani gnīs dicēs (Chriſtus aſſiſtens) ſcꝫ deo prī ad interpellandū pro nobis. vn̄ Joā. ij. Aduocatū habemus apud prēm chriſtū Jeſum qui eſt ꝓpiciatio pro pctīs nrīs (pontifex) Gorra ad hoſtiā pro nobis offerendā ⁊ dator (futuroꝝ bonorū) ſcꝫ grē ⁊ glē. ps̄ lxxxiij. Grām ⁊ glām dabit dn̄s. Iſte (introiuit tabernaculū) id ē cœlum (peramplius. i. valde amplum. qꝛ plures capit ſcꝫ oēs ſanctos (⁊ perfectius tabernaculum) Lyra. qꝛ fuit tabernaculū Moyſi. qd̄ fuit mobile ⁊ portabile de loco ad locum. Iſtud aūt eſt immobile ⁊ ęternū (nō manufactū) id eſt nō huius creatōis. i. humanę factionis. ſed ope diuino creatū eſt cœlum (neqꝫ per ſanguinē hircoꝝ. aut vitulorū) ſicut intrabat pontifex veteris teſtamēti (ſed p ꝓprium ſanguinem) quē pro nobis effudit (introiuit) in aſcēſione (ſemel) Lyra. qꝛ totū tps nō eſt niſi vnus annus reſpectu pōtificatus chriſti ⁊ ideo exquo ſemel intrauit ſemp eſt ibi (in ſcā). i. in cœlum. (ęterna redemptione inuēta) Vlin. quę nō poterat inueniri in veteri teſtamento (Si em̄ ſanguis hircoꝝ ⁊ tauroꝝ ⁊ cinis vitulę) mixtus aqua (aſpſus) qui ſignificabat futuram paſſionē chriſti (inquinatos ſanctificat ad emundatōem carnis) Gor. i. pœnę carnalis ſm legem. Omnis em̄ aīa quę tetigerat morticinū immūda erat ſeptem diebus. ita vt nō liceret ei ingredi tabernaculū. p aſperſionem em̄ aquę expiationis mundabat quo ad emundatōem carnis qꝛ animā emūdare non poterat (q̄tomagis ſanguis chriſti q̄ p ſpiritū ſanctum) ſcꝫ iubentē (ſemetipm obtulit) voluntarie (immaculatū) id ē abſqꝫ omi peccato (deo) patri (emūdauit) id eſt pfecte mūdauit (cōſcientiam noſtrā) id eſt nō ſolū carnem ſed etiā animaꝫ (ab operibus mortuis) Vlin. id eſt a pctīs mortalibus quę dicuntur opera mortua. quia auferunt vitam gratię ⁊ faciūt obnoxium mortis ęternę (ad ſeruiendum deo viuenti). i. ſimus apti ⁊ idonei ſeruitores dei viuentis (⁊ ideo) Jeſus chriſtus (noui teſtamenti mediator eſt) inter deum ⁊ homines (vt morte intercedente) Lyra. id eſt chriſti morte interueniente. per quā nouum teſtamentū eſt confirmatū. qꝛ chriſti paſſio fuit noui teſtamenti cōfirmatio (in redemptōem earum p̄uaricationum) id eſt tranſgreſſionum (quę erant ſub priori teſtamento) id eſt in veteri teſtamento quas p̄uaricatōes vetus teſtamentū auferre nō poterat. ſed per chriſti mortem ſunt ablatę (repromiſſionem ęternę hereditatis) id eſt ęternā hereditatē ſępe ꝓmiſſam (accipiāt p efficaciaꝫ paſſionis chriſti (qui vocati ſunt) Vlin. id eſt q̄ p̄deſtinati ſunt ad ęternam vitam (In chriſto Jeſu domino noſtro) ¶ Poſtilla.

aſpſus inq̄natos ſanctificat ad emundationē carnis. quātomagis ſanguis chriſti q̄ p ſpm̄ ſcm̄ ſemetipm obtulit immaculatū deo emūdauit cōſciētiaꝫ noſtrā ab opibꝫ mortuis ad ſeruiēdū deo viuēti. Et ideo noui teſtamēti mediator eſt: vt morte intercedēte in redēptionem earū p̄uaricationū quę erant ſub priori teſtamēto repromiſſionē accipiāt q̄ vocati ſunt ęternę hereditatis In chriſto ieſu domino noſtro

¶ Dn̄ica in ramis palmaꝝ ad Phi. ij.

Pagina

Hoc ſentite in vobis ⁊c̄. Ante initium illius epiſtolę ſcribit ſan/
ctus Paulus dicens. Implete gaudium meum vt idem ſapiatis
eandem charitatem habentes. nihil per contentionem agentes neq̄ per
inanem gloꝛiam. ſed in humilitate ſuperioꝛes inter ſe inuicem arbitran/
tes. Tunc ſequitur epiſtola hodierna. Hoc ſentite in vobis q̄d ⁊ in chꝛi/
ſto i eſu. Ubi ſciendum ꝙ ſequens ſeptimana maioꝛ vocatur. eo ꝙ maius
et pꝛolixius habet officium. ⁊ per hoc nobis datur intelligi ꝙ iſto ſacra/
tiſſimo tempoꝛe magis q̄ȝ alijs tempoꝛibus deo ſeruire debemus. Item
dicitur ſancta quoniam in ea impij iuſtificantur. quia in ea penitentes ab
ſoluuntur ⁊ eccleſię recōciliantur. Item dicitur pœnoſa. qꝛ dominus no/
ſter ieſus chꝛiſtus in ea laboꝛauit. ⁊ pœnas pꝛo nobis ſuſtinuit. ⁊ nos per
ſuam amaram paſſionem redemit. Idcirco apoſtolus Paulus in hac epi
ſtola hoꝛtatur nos ad chꝛiſti imitationem dicens. Fratres Hoc ſentite.
Hoꝛra. id eſt experimento agnoſcite. in vobis. ſcȝ mēbꝛis qꝛ mēbꝛa debēt

Fratres Hoc ſentite in vobis
quod ⁊ in chꝛiſto ieſu. Qui cū
in foꝛma dei eſſet nō rapinam
arbitratus eſt eſſe ſe ęqualem deo ſed
ſemetipſm̄ exinaniuit foꝛmam ſerui ac
cipiens in ſimilitudinem hominuȝ fa
ctus ⁊ habitu inuentus vt homo Hu
miliauit ſemetipſm̄ factus obediens
vſq̄ȝ ad moꝛtem. moꝛtem autē crucis
Pꝛopter quod ⁊ deus exaltauit illū ⁊
donauit illi nomē q̄d eſt ſup oē nomen
vt in noīe ieſu oīe genu flectatur cęle

ſentire doloꝛem capitis
quod ⁊ in chꝛiſto ieſu. ſ.
qui fuit humilis. quam
humilitatē habere debe
tis iteriꝰ ī coꝛde. ⁊ nō ſo
luȝ exterius ſicut hypo
critę (Qui) ſcȝ chꝛiſtus
(cum in foꝛma dei eſſet)
id eſt vnus in eſſentia
cum deo patre (nō rapi
nam arbitratus ē) dicen
do (eſſe ſe ęqualē deo) ſcȝ
pꝛī ſ̄ȝ diuinā naturā. ſi
cut āgelꝰ lucifer ⁊ pꝛimi
parētes q̇ ſ̄ȝ Augꝰ. vo/
luerūt rape diuītatē. ⁊ p
diderūt fœlicitatē (ſȝ ſe/
metipſum exinaniuit. id ē maxime humiliauit. foꝛmā ſerui accipiēs Uin
centius. id ē humanitatem aſſumens in qua nobis ſeruiret in ſimilitudi/
nem hominum factus. ſcilicet paſſibilis ⁊ moꝛtalis ſimilis alijs homini
bus ⁊ alios defectus naturę humanę aſſumendo. ⁊ habitu. id ē in conuer
ſatione. inuentus. ſupple eſt. vt homo. quia inter homines duxit vitam
communem. Lucę ſeptimo. Uenit filius hominis manducans ⁊ bibēs.
humiliauit ſemetipſum. Lyra. ad dandum nobis exemplum. factus obe
diens. ſcilicet deo patri. vſq̄ȝ ad moꝛtem, moꝛtem autem crucis. ¶ Hoꝛra.
quę erat pœna latronum. Sapientię ſcđo. Moꝛte turpiſſima condemne
mus eum. pꝛopter quod ⁊ deus. ſcȝ pater. exaltauit illum. Lyra in ſua re
ſurrectione ⁊ aſcenſione chꝛiſtus gloꝛiam ſui coꝛpoꝛis ⁊ eius exaltationeȝ
ad cœlos meruit per ſuam paſſionem. Et donauit illi nomen quod eſt ſu/
per omne nomen. Hoꝛra. hoc nomen ſcȝ deus. vt ſcilicet ille qui eſt homo
dicatur deus. ⁊ veraciter ſit. vt in nomine ieſu omne genu flectatur cœle
ſtium terreſtrium ⁊ infernoꝛum. Lyra. id eſt vt omnes ſibi exhibeant re/
uerentiam. angeli homines ⁊ demones. Et omnis lingua confiteantur.

ſcilicet corporalis ⁊ ſpiritualis. ideſt humana ⁊ angelica. quia dominus ieſus chriſtus in gloria eſt dei patris. Lyra. quia ſcdm deitatem eſt vna gloria patris ⁊ filij.

ſtium. terreſtrium. ⁊ infernorum. Et omnis lingua cõfiteatur. qꝛ dñs ieſus chriſtus in gloria eſt dei patris

In die paſche primo. Corinthiorũ quinto.

FRatres Expurgate vetus fermentũ vt ſitis noua conſperſio ſicut eſtis azimi. Etenim paſcha noſtrũ immolatus ẽ chriſtus. itaq; epulemur non in fermẽto veteri. neq; in fermẽto malicie ⁊ nequicie. ſed in azimis ſinceritatis ⁊ veritatis

Poſtilla.

EXpurgate vetus fermentum vt ſitis noua ⁊c. Ante initium illius epiſtole ſcribit ſanctus Paulus dicens. Neſcitis quia modicũ fermentum totam maſſam corrumpit. Tunc ſequitur epiſtola hodierna. Ubi notandum ꝙ hoc tempore chriſtus tranſiuit a mortalitate ad immortalitatem. ad quam etiam in generali reſurrectione facit nos tranſire qui paſcha digne celebramus ⁊ digne communicamus. Et ad hoc monet nos apoſtolus in preſenti epiſtola dicens (Expurgate vetus fermentum) id eſt corruptionem cuiuſlibet peccati mortalis. Sciendum ꝙ per fermentum hic apoſtolus intelligit peccatum ꝗa ſicut fermentum corporale ſi diu manet ĩ maſſa antequã ex eo fit panis totam maſſam corrumpit ⁊ immutat facitq; ipſam acidam. Sic ipſum peccatum totam maſſam generis humani corrupit in tranſgreſſione primi hominis. Et adhuc immutat hominem ⁊ opera. Et vocatur peccatum hic vetus fermentum. qꝛ facit homines fieri ſimiles ade. facitq; nos diſſimiles ieſu chriſto. cuius vita erat in nouitate ſanctitatis ⁊ veritatis ⁊ gratie (vt ſitis) id eſt eſſe poſſitis (noua conſperſio) id eſt munda farina ⁊ alba aqua gratie conglutinata. Eſt autem conſperſio farina per aquam conglutinata ſine fermento ⁊ ſignificat chriſtifideles aqua baptiſmatis ablutos in charitate conglutinatos. Nota vetus fermentum dicitur dye olde ſuerdeych. Noua conſperſio dye nye beſprenginghe (ſicut eſtis azimi) id eſt ſicut fuiſtis in baptiſmo ſine fermento peccati puri effecti ſic maneatis. quaſi diceret. Uos tenemini eſſe noua conſperſio. quia facti eſtis azimi. id eſt puri in baptiſmo (etenim) id eſt propterea (chriſtus) qui eſt (paſcha noſtrum) id eſt verus agnus paſchalis (immolatus eſt) ſupple in cruce corporaliter. ⁊ in altari ſacramẽtaliter (itaq;) id eſt propterea (epulemur) id eſt manducemus cibum iſtum (non in fermento veteri) Uincentius. id eſt in conſcientia alicuius peccati mortalis (neq; in fermento nequicie ⁊ malicie) Thomas. malicia peccatuz dicitur quod quis committit in alium. Nequicia in ſemetipſum (ſed in azimis) Borra. id eſt in puritate (ſinceritatis) ſcilicet ad deum (et veritatis) ad proximum.

Poſtilla.

Pagina

STans petrus in medio plębis ꝛc. Añ initiũ illius ep̄l'ę ſcribit ſan
ctus Lucas ꝙ ſcũs Petrus apl's dixit. In veritate comperi quo/
niam nõ eſt pſonarum acceptoꝛ deus ſed in om̃i gẽte quę timeteum ꝛ ope
ratur iuſticiam acceptus eſt illi. Tũc ſeqtur pñs ep̄l'a (In dieb⁹ ill' Stãs
petrus in medio plębis dixit. Uiri fratres vos ſcitis) Lyra. qꝛ inter iudę
os habitaſtis (quod factum eſt verbum) Uin. id eſt res ꝑ verbũ ſignata (ꝑ
vniuerſam iudęam. In
cipiens eĩ a galilęa) ibi
incepit ieſus p̄dicare. vt
habet Lucę. iiij. (poſt
baptiſmũ) qꝛ ante nõ le
gitur publice prędicaſſe
ꝙ pręedicauit Joannes
ieſum a nazareth. id eſt
quod myſterium chꝛiſti
venturi ioannes pręedi/
cauit vt patet in euãge
lijs. quomodo vnxit eũ
deus. ſcꝫ ieſum in huma
na natura. ſpiritu ſanc/
to. id eſt plenitudĩe gra
tię. ꝛ virtute. in operatõ
ne miraculoꝛum. Qui ꝑ
tranſiuit benefaciendo.
quãtum ad informatio
nem populi. ꝛ ſanando.
mente ꝛ coꝛpoꝛe. omnes
oppreſſos a diabolo q̊/
niam deus erat cum il/
lo. per plenitudinez gra
tię. Et nos teſtes ſum⁹
omnium quę fecit in regione iudęoꝛum ꝛ hieruſalem quem occiderunt ſuſ
pendentes in ligno. Hunc deus ſuſcitauit tercia die ꝛ dedit eum manife/
ſtum fieri. Lyra. per multa argumenta reſurrectionem ſuam declarando
non omni populo. ſed teſtibus pręoꝛdinatis a deo. ¶ Lyra. Reſurrectio
chꝛiſti pꝛimo manifeſtata eſt apoſtolis ꝛ exiſtentibus cum ipſis per quos
poſtmodum alijs manifeſtata eſt. nobis qui manducauimus ꝛ bibimus
cum illo ad declarandam veritatem ſuę reſurrectionis. poſtꝙ̃ reſurrexit
a moꝛtuis ꝛ p̄cepit nobis pręedicare populo. ꝛ teſtificari. quia ipſe eſt qui
cõſtitutus eſt a deo. ſcilicet patre. iudex viuoꝛum id eſt iuſtoꝛum ſcilicet q̊
viuunt vita gratię. ꝛ moꝛtuoꝛum. id eſt iniquoꝛum qui moꝛtui ſunt moꝛ
te culpę pꝛopter quod dicitur Joannis ſexto. Pater omne iudicium dedit
filio. huic omnes pꝛophetę teſtimonium perhibent. quaſi diceret. Nos ſo
li non ſumus teſtes eius ſed etiam omnes pꝛophetę antiqui diuinitus in
ſpirati qui pꝛophetauerunt de chꝛiſto. remiſſionem peccatoꝛum accipere
per nomen eius. Joannis ſecundo Quicunꝗ inuocauerit nomen domini
ſaluus erit. omnes qui credunt in eum. Gloſa oꝛdĩaria. fide cuꝫ operibus

¶ Feria ſcda paſche ¶ Actuũ. x.

IN diebus illis. Stans petr⁹
in medio plębis dixit. Uiri
fratres vos ſcitis qd̊ factum ē
verbum per vniuerſam iudęam Inci
piens em̃ a galilęa poſt baptiſmuꝫ qd̊
pręedicauit Joãnes Jeſuꝫ a nazareth
quõ vnxit eũ deus ſpũſctõ. ꝛ virtute q̊
pertrãſiuit bñfaciẽdo ꝛ ſanãdo om̃es
oppꝛeſſos a diabolo. qm̃ deus erat cũ
illo. Et nos teſtes ſumus oĩm quę fe/
cit in regione iudęoꝛum ꝛ hieruſalem
quẽ occiderũt ſuſpendentes in ligno.
Hũc deus ſuſcitauit tercia die. Et de
dit eũ manifeſtũ fieri nõ omni populo
ſed teſtibus pręoꝛdinatis a deo nobis
qui mãducauimus ꝛ bibimus cũ il/
lo poſtꝙ̃ reſurrexit a moꝛtuis. Et pręe

nomen domini ſaluus erit(omnnes qui credunt in eum)Gloſa ordinaria
fide cum operibus

¶ Poſtilla

SUrgens paulus ⁊ manu ſilentium indicens Ante initium iſtius
eplē ſcribit ſcūs Lucas.ꝙ ſanctus Paulus dixit iudeis.Quomō
olim filij iſrael poſtulauerunt ſibi regem ⁊ dedit illi deus Saul filiuz eis
virum de tribu beniamin annis.xl.Et poſt hunc dedit illis Dauid regē
de cuius ſemine natus eſt chriſtus ſaluator p̄dicante ioanne añ aduentuz
eius baptiſmum penitentię omni populo iſrael.Cum autem impleret Jo
annes curſum ſuum di
cebat.Quem me arbi/
tramini eſſe nō ſum ego
Sed ecce venit poſt me
cuius non ſum dignus
calciamenta pedum ſol
uere Tunc ſequitur epi
ſtola p̄ſens(In diebus
illis.Surgeus paulus
et manu ſilentium indi
cens)Ly.vt meliꝰ in tā
ta multitudine audiret
(ait Uiri fratres filij ge
neris abraham.⁊ qui in
vobis timent deum vo
bis verbū)ſcꝫ incarnatū
(ſalutis huius miſſum
eſt)ſcilicet principaliter
Tum quia ieſus chri/
ſtus iudeis in ꝓpria per
ſona predicauit.Tum
quia in medio iudeę.ſcꝫ
in hieruſalem opatus ē
ſalutem(Qui em̄ habi
tant hierl'm)Ly.ꝗ̄tuꝫ
ad vulgares(⁊ pricipes

cepit nobis predicare populo.⁊ teſtifi
cari.quia ipſe eſt qui conſtitutus eſt a
deo iudex viuorum ⁊ mortuorū.Hu
ic omnes prophetę teſtimonium per/
hibent remiſſionem peccatorum acci
pere per nomen eius omnes qui cre/
dunt in eum.

¶ Feria tercia paſchę ¶ Actuū.xiij.

IN diebus illis Surgens pau
lus ⁊ manu ſilentiū indicēs ait
Uiri frēs filij generis abrahā ⁊ qui in
vobis timent deum.vobis verbū ſalu
tis huius miſſum eſt.Qui em̄ habitāt
hieruſalem ⁊ p̄ncipes eius hunc igno
rantes.⁊ voces ꝓphetarum quę p̱ om
ne ſabbatum leguntur.iudicantes im
pleuerunt.Et nullam cauſam mortis
inuenientes in eo .petierunt a pylato
vt interficerent eum.Cumq̨ conſum/

eius)ꝗ̄tum ad maiores(ignorantes hunc)ſcilicet Jeſum nazarenum eſſe
chriſtum verum deum ⁊ ſaluatorem hominum(⁊ voces ꝓphetarum quę
per omne ſabbatum leguntur iudicantes)ſcꝫ ieſum morte eſſe dignū(im/
pleuerunt)ꝓphetias predictas de eius paſſione.ſm quod dicitur Eſa.liij.
Tanq̄ ouis ad occiſionem ducetur.Item Hieremię ix.Ego quaſi agnꝰ
manſuetus qui portatur ad victimam(⁊ nullam cauſam mortis inuenien
tes in eo)Sicut patet in euangelio.⁊ pilati teſtimonio(petierunt a pila/
to vt interficerent eum)per milites ipſius.Et licet primo reſtiterit tamen
finaliter petitioni eorum acquieuit iudeorum fauore ⁊ cęſaris timore(Cū
q̨ conſummaſſent omnia)ſcꝫ ipſi peruerſi iudei(quę de eo)ſcilicet chriſto
(ſcripta erant.deponentes eum de ligno)ſcilicet boni iudei Joſeph de ari
mathia ⁊ Nycodemus(poſuerunt eum in monumēto.Deus vero)ſcilicet

pater(ſuſcitauit eum)id eſt hoīem chriſtū)a mortuis tercia die.qui viſus
eſt)viuens(ꝑ dies multos)id ē quadraginta(his)id ē ap̄lis(qui ſimul aſcē
derant cū eo de galilea,in hieruſalē qui vſq̄ nunc ſunt teſtes eius ad plebē
per opationem miraculorum in nomīe ipſius(ꝛ nos vobis annūciamus
eam quę ad patres noſtros repromiſſio facta eſt)ſcȝ de chriſti incarnatiōe
et paſſione.ꝛ eius reſurrectōe(qm̄ hāc deus adimpleuit filijs vrīs.reſuſci/
tans ieſum chriſtū dn̄m noſtrum) ¶.Poſtilla

APeriēs petrus os ſuum dixit ꝛc̄.Añ initiū illius ep̄lę ſcribit ſan
ctus Lucas in eodē cap̄lo ꝙ ſcūs Petrus dixit ad quendā virum
claudum ex vtero matris ſuę.Argentum ꝛ auꝝ nō eſt mihi.qđ aūt habeo
hoc tibi do.In nomīe ieſu nazareni ſurge ꝛ ambula.Qui ſtatim ſurrexit
et ambulauit.Et omnis pp̄ls ammirabatur in eo qđ cōtigerat illi.Tūc
ſtatim ſeq̄tur ep̄la hodierna(In dieb᷒ illis.Aperiēs petrus os ſuuȝ dixit
Viri iſrahelitę ꝛ qui timetis deum audite.Deus abrahā.ꝛ deus iſaac.et
deus iacob) Ly.vtitur hoc mō loquēdi .q2 cōmunis erat apud iudęos in
aſſertionib᷒ ꝟitatis ta/
liter iurare(deus patrū
noſtroꝝ)qui ē omnipo/
tēs(glorificauit filiū ſu
um Jeſum)eū reſuſcitā
do.ꝛ ad ſuam dexteraȝ
collocādo(quē vos ꝗdē
tradidiſtis).ſ.pilato ad
interficiēdū (ꝛ negaſtis
añ faciē pilati)dicendo.
nō hēmus regē niſi cęſa
rē(iudicāte illo)ſcȝ pila
to(dimitti) ſupple debe
re ieſum ſicut innocēteȝ
Joā.xix.(Vos āt ſctm̄
et iuſtū negaſtis.ꝛ peti/
ſtis viꝝ homicidam do
nari vob)ſcȝ Barrabā
qui ꝓpter ſeditōem ꝛ ho
micidiū miſſus erat in
carcerē(auctorē ꝟo vitę)
ſcȝ ſpūalis ꝛ corꝑalis(in/
terfeciſtis)in humanita
te aſſumpta(quē de᷒ ſuſ
citauit a mortuis(ꝑ ſu/
am omnipotentiam(cuius nos teſtes ſumus)quia comedimus ꝛ bibim᷒
cum eo poſt reſurrectionem ſuam(ꝛ nunc fratres) Lyra.dulciter eos allo
quitur vt verbum eius magis recipiatur(ſcio quia per ignorantiam feci
ſtis ſicut ꝛ principes veſtri) Lyra.alia tamen fuit ignorantia hic ꝛ ibi
Nam principes qui erant litterati per ſcripturas quę p̄dictę erāt de chrō
per eius opa.primo cognouerūt de ieſu nazareno ꝙ erat chriſtus in lege ꝛ
prophetis p̄miſſus.ſed quia cœpit p̄dicare contra vitia eorū publice.con

maſſent omnia quę de eo ſcripta erant
Deponētes eum de ligno:poſuerūt in
monumento.Deus ꝟo ſuſcitauit eū a
mortuis tercia die.qui viſus eſt ꝑ dies
multos his qui ſimul aſcenderāt cum
eo de galilea in hieruſalē:qui vſq̄ nūc
ſunt teſtes ei᷒ ad plebē.Et nos vobis
annūciamus eā q̄ ad patres nrōs rep
miſſio facta ē.qm̄ hanc deus adimple
uit filijs veſtris reſuſcitās Jeſuȝ chri
ſtum dominum noſtrum

¶Feria quarta paſchę. Actuū.iij.

IN diebus illis. Aperiens pe/
trus os ſuum dixit. Viri iſra/
helitę ꝛ qui timetis deum audite.De᷒
abraham.ꝛ deus iſaac. ꝛ deus iacob.
deus patrum noſtrorum glorificauit
filium ſuum ieſum quē vos ꝗdē tradi

ceperunt cōtra eū inuidiā ꝛ odiuꝫ. ꝛ ſic in eis fuit ſubuerſa dicta noticia. qꝛ corruptio affectōis corrumpit iudicium rationis. ꝛ in augmentum ſue malicie deceperunt populum ſimplicem inducentes eum ad petendū mortem chriſti. vt habetur Mat. xxvij. Principes aūt ſacerdotuꝫ ꝛ ſeniores perſuaſerunt populis vt peterent barrabam Jeſum vero perderent. Et ſic patet q̄ ignorantia principum fuit multo grauior q̄ꝫ populorum(De/

diſtis ꝛ negaſtis ante faciē pilati iudicante illo dimitti. Uos aūt ſcm̄ ꝛ iuſtum negaſtis. ꝛ petiſtis virū homicidam donari vobis. auctoreꝫ vero vite interfeciſtis. quē deꝰ ſuſcitauit a mortuis. cuius nos teſtes ſumus Et nunc fratres ſcio qꝛ ꝑ ignorantiā feciſtis: ſicut ꝛ p̄ncipes veſtri. Deꝰ aūt q̄ p̄nūciauit ꝑ os oīm ꝓphetaꝝ pati chriſtum ſuum ſic impleuit. Penitemini igit̄ ꝛ cōuertimini vt deleant̄ pctā veſtra

us autē qui p̄nunciauit per os oīm ꝓphetarum) Glo. ordi. Uno ore locuti ſunt omnes ꝓphete de chriſto(pati chriſtuꝫ ſuū ſic impleuit Penitemini igitur) quia feciſtis per ignorantiam(et conuertimini) de malis veſtris(vt deleantur peccata veſtra)

¶ Dn̄ica p̄ma poſt paſcha. Joānis. v

Chariſſimi. Omne quod natum eſt ex deo vincit munduꝫ Et hec eſt victoria que vincit mundū fides noſtra. Quis eſt autem qui vincit mundum: niſi qui credit quoniam Jeſus eſt filius dei? Hic eſt qui ve/

¶ Poſtilla

Omne qđ natum eſt ex deo vincit. ꝛc. Añ initiū illius ep̄le ſcri. ſcūs Joannes dicēs Hec eſt enim charitas dei vt mandata eius cuſtodiamus ꝛ mandata eius grauia non ſunt. Tunc ſeq̄tur ep̄la p̄ns. Omne quod natum eſt ex deo ꝛc. In illa epiſtola ſanctus Joannes cōmendat fidem catholicam. quia nihil ea potentius nec nobilius. nec vtilius. nec verius. nec certius. Sicut patet in textu ꝛ gloſa p̄ntis ep̄le. Uñ dicit(Omne qđ natuꝫ eſt ex deo) Uin. ſpūali generatōe. Hec aūt ſpūalis natiuitas fit per duo. Primo baptiſmali lauacro. Secūdo ſpirituali remedio (vincit mnduꝫ) Lyra. Tētationes diaboli ꝛ ꝑſecutiones mundi(Et hec eſt victoria que vincit mundum) Uincen. Qua temptatio humana ſupatur(fides noſtra per fidem em̄ habitat chriſtus in cordibꝰ fideliū in quo ē victoria(Quis eſt aūt qui vincit mundū niſi qui credit qm̄ Jeſus ē filius dei?) ſcilicet naturalis ꝛ eiuſdem nature cū eo(Hic eſt qui venit) ſupple ad ſaluanduꝫ homines(per aquā) baptiſmi(ꝛ ſanguinē) paſſionis ꝛ redēptōis(ieſus chriſtus. Nō in aqua ſolū) Uin. id ē nō ſolū ſanctificauit aquā baptiſmi(ſed in aqua ꝛ ſanguine) que fluxerūt de latere eius in cruce. dedit etiam ꝟtutem ceteris ſacramentis. Joan. xix. Unus militū lancea latus eius ꝑforauit ꝛ cōtinuo exiuit ſanguis ꝛ aqua(Et ſpūſſcūs eſt qui teſtificatur) id ē teſtimonium dedit(quoniā chriſtus ē veritas). i. verus deus et verus homo(Quia tres ſunt qui teſtimonium dant in coelo). Uin. de diuinitate

chriſti(pater verbum ꝛ ſpiritus ſanctus) Pater in babtiſmo chriſti dedit teſtimonium de deitate chriſti vbi vox patris audita eſt Hic eſt filius meus dilectus. Matthei.iij. Item in monte transfigurationis quando iterum vox patris audita eſt. Hic eſt filius meus dilectus. Matthei.xvij. Similiter verbum vnitum carni in vtero virginis teſtimoniū dedit ſuę deitatis. Primo naſcendo de virgine ſine corruptione virginis. Secundo in humanitate multa miracula faciendo.quę ſoli deo competebant. Similiter ſpiritusſanctus teſtimonium dedit de deitate chriſti in baptiſmo qñ in ſpecie columbę ſuper eum deſcendit(ꝛ hi tres vnum ſunt)q̄ītuꝫ ad eſſentię vnitatem(ꝛ tres ſunt qui teſtimonium dant in terra)ſupple de humanitate chriſti quę de terra formata eſt ſcđm carnem(ſpiritus)id eſt anima quam emiſit in cruce(aqua ꝛ ſanguis)quę fluxerunt de latere eius pendētis in cruce(Si teſtimonium hominum accipimus) Lyra.tanquā ſufficiens in rebus humanis. Vñ de hoc habet Deuteronomij.xix. In ore duorum vł trium teſtium ſtabit omne verbum(teſtimonium dei) ſcꝫ patris(maius eſt q̄niam hoc eſt teſtimonium dei quod maius eſt quia teſtificatus eſt de filio ſuo)ſcꝫ ī baptiſmo et trāſfiguratione ſicut iam dictum eſt(qui credit in filium dei habet teſtimonium dei patris in ſe)q̄ verum teſtificatus ſit de filio ſuo.

nit per aquam ꝛ ſanguinem ieſus chriſtus. Non in aqua ſolum ſed in aqua et ſanguine. Et ſpiritus eſt qui teſtificatur quoniam chriſtus eſt veritas. Quia tres ſunt qui teſtimonium dāt in cęlo pater. verbum. ꝛ ſpiritusſanct⁹ et hi tres vnum ſunt. Et tres ſunt qui teſtimonium dant in terra. ſpiritus. aqua. ꝛ ſanguis. Si teſtimonium hominum accipimus: teſtimonium dei maius eſt. Quoniam hoc eſt teſtimonium dei quod maius eſt. quia teſtificatus eſt de filio ſuo. Qui credit in filium dei habet teſtimonium dei patris in ſe.

¶ Dominica ſecunda poſt feſtum paſchę. prima Petri. ij.

Chariſſimi. Chriſt⁹ paſſus ē p nobis vob relinquēs exēplū vt

¶ Poſtilla

Chriſtus paſſus eſt pro nobis ꝛc. Añ initiū illius epłę ſcribit ſcūs Petr⁹ di. Serui ſubditi eſtote in oī timore dñis vris:nō tm̄ bonis ꝛ modeſtis:ſꝫ etiā diſcol'. Hęc ē eniꝫ grā dei in chrō ieſu. Tūc ſeq̄tur pñs epła:in q̄ ſcūs Petr⁹ ꝓponit nob chriſti paſſionē.q2 iā paſchali tp̄e plus ſeuit hoſtis nr̄ diabol⁹ ꝯtra nos vt nos econuerſo in ſuam redigat ptātem.ſed paſſio chriſti ē ſcutū cōtra omnia temptamēta vitiorum. Armamur aūt per chriſti paſſionem cōtra ſuperbiam.quia chriſtus humilis ꝛ abiectus nudus ꝛ nouiſſimus virorum in cruce pependit. Item contra auariciam qui tantum proprium non habuit vbi caput ſuum reclinaret. Matthei octauo. Item contra gulā. q̄a aceto ꝛ felle potatus. Item contra luxuriam q2 flagellatus eſt ꝛ eum ſpi

nis coronatuu. Item contra accidiam. quia exultauit vt gigas ad curren
dam viam. Psal. xviij. ſcilicet paſſionis. Item contra iram. qꝛ male eum
tractantibus nō cōminabit. Item ꝯtra inuidiam. qꝛ ꝑ ſuis crucifixoribꝰ
orauit. Unde epiſtola ꝛ euangelium cōcordant. quia euāgelium loquitur
de bono paſtore. ſimiliter epiſtola dicit quomodo chriſtus pro ouibus ſu
is mortuus eſt. Unde petrus apoſtolus dicit in verbis premiſſis (Chriſ
tus paſſus eſt pro nobis) Vincentius. id ē pœnam mortis eterne huma/

ſequamini veſtigia eius. Qui peccatū
nō fecit nec inuentus eſt dolus in ore e
ius Qui cum malediceretur non ma/
ledicebat Cum pateretur non cōmina
batur Tradebat aūt iudicanti ſe iniu/
ſte. Qui peccata noſtra ipſe pertulit in
corpore ſuo ſuper lignum. vt peccatis
mortui iuſticie viuamus. cuius liuore
ſanati eſtis. Eratis enī ſicut oues errā
tes. ſed conuerſi eſtis nunc ad paſtorē
ꝛ epiſcopum animarum veſtrarum.

no generi debitam exol
uit per ſuam paſſionem
(vobis relinquens exē
plum) quod ſemper attē
dere ꝛ aſpicere debetis
vt ſequamini veſtigia e
ius) Vincentius. q̄ fue
erunt vie humilitatis
patientie ꝛ obedientie
ꝛ charitatꝰ vſqꝫ ad mor
tem (qui peccatum non
fecit) Vincentius. im/
mo nec facere potuit qꝛ
deus erat (nec inuentus
eſt dolus in ore eius) id
eſt in ſermone eius qui
a veritas eſt (qui cum malediceretur) Gorra. id ē blaſphemaretur in cruce
pendens quando iudei dixerunt. Uach qui deſtruis templum dei. Si fili
us dei es deſcende nunc de cruce. Alios ſaluos fecit. ſeipſum non poteſt ſal
uum facere (non maledicebat) ſed orabat patrem pro eis. pater ignoſce il/
lis quia neſciunt quid faciunt. Luce. xxiij. (Cum pateretur) Vincentius
mortis ſupplicium in cruce (non comminabatur). ſupple crucifixoribus
ſuis qer eternam pœnam vel temporalem. ſed plus ſalutem eorum ſitie/
bat dicens. ſitio. Joannis. xix. (Tradebat autem) id ē tradi ſe permit/
tebat ſponte (iudicanti ſe iniuſte). Lyra. id ē pilato qui iudeorum fauore
ꝛ ceſaris timore condemnauit eum iniuſte ad mortem (qui peccata noſtra
ipſe pertulit in corpore ſuo). Lyra. pœnam pro ipſis debitam ſuſtinen/
do (ſuper lignum) crucis in quo affixus erat. Et hoc fecit ideo (vt peccatis
mortui) id ē a peccatis ſeparati (iuſticie viuamus) ſcilicet chriſto ieſu (cuiꝰ
liuore) id ē paſſione (ſanati eſtis) a peccatorum infirmitatibus (eratis enī
aliquando) id ē ante conuerſionem (ſicut oues errantes) Gorra. ſine paſto
re / (ſed conuerſi eſtis nunc) ſcilicet ſpirituſancto cooperante (ad paſtorem)
id ē ad chriſtum qui paſcit vos corpore ꝛ ſanguine ſuo (ꝛ epiſcopum ani/
marum veſtrarum). Lyra. earum ſaluti ſuper intendendo et eas a malo
cuſtodiendo.

¶ Sequitur dominica tercia Poſtilla

Obſecro vos tanqꝫ aduenas. ꝛc. Ante initium illius epiſtole ſcri
bit ſanctus Petrus dicens. Qui aliquando non populus dei. nūc
autem populus dei. Qui non conſecuti miſericordiam. nunc au/
tem miſericordiam conſecuti Tunc ſtatim ſequitur preſens epiſtola (Ob

ſecro vos.ꝛc.) Sed ex quo modo eſt tempus magis aptum medicinis corporalibus. Iſto modo habet ſe eccleſia iſto tempore quod eſt aptum medicine ſpirituali que multo plus eſt deſideranda ꝛ querenda quam medicina corporalis. quia ſanitatem eternam conſeruat. Et oſtendit nobis magnum medicum animarum beatum Petrum. cuius medicinam ſi fuerimus imitati quaꝫ nobis in epiſtola hodierna proponit eternaliter ſani erimus Et ad iſtam medicinam ſumendam. maxime illo tempore hortatur nos idem medicus beatus. Petrus apoſtolus dicens. (Obſecro vos tanquam aduenas ꝛ peregrinos) Lyra. ſcilicet a ciuitate cœleſti. Heb. xiij. Non habemus hic manentem ciuitateꝫ ſꝫ futuram inquirimus. i deo peregrini ſumus. (abſtinete vos a carnalibus deſiderijs) id eſt ab his que carnis ſunt. ſicut opera gule. luxurie (que militant aduerſus animam) reddentes eam fetidã. immo mortem eternam inferunt. Apoſtolus. Si ſm carnem vixeritis moriemini. Rhomanorum. viij. (conuerſationem veſtram inter gentes) id eſt inter viuentes gentiliter. quia multi chriſtiani gentiliter viuunt. licet fideꝫ habeant. tamen non opera (habentes bonam). non ad propriam laudem ſed ad laudem dei ꝛ proximi edificationem (vt in eo quod detractãt de vobis). Vincentius. detractorie loquuntur de vobis (tanquam de malefactoribus) ac ſi eſſetis malefactores (ex bonis operibus) que facitis. (vos conſiderantes) id eſt diligentius intuentes (glorificent deum) omnis boni auctorem (in die viſitationis) id eſt in die iudicij. que erit in futuro quando viſitabuntur boni premio. mali ſupplicio (ſubiecti eſtote omni humane creature) id eſt omni homini in poteſtate conſtituto (propter deum) Vincentius. id eſt in cognitione iſtius quoniam omnis poteſtas ſit a deo (ſiue regi quaſi precellenti) id eſt qui eſt maior precellens alios in dignitate ꝛ poteſtate (ſiue ducibus) id eſt inferioribus rectoribus (tanquam ab eo) id eſt rege (miſſis ad vindictam) id eſt pœnam (malefactorum laudem vero bonorum) id eſt remunerationis glorie (Quia ſic eſt voluntas dei) ſcilicꝫ vt ita faciatis (vt benefacientes) id eſt bene conuerſantes (obmuteſcere faciatis) ſcilicet ſubtrahendo illis materiam loquendi ꝛ detrahendi (imprudentium hominum ignorantiam) quia ignorantes bonitatem veſtram detra-

Dominica tercia poſt feſtum paſche primo. Petri. ij.

Chariſſimi. Obſecro vos tanquam aduenas ꝛ peregrinos abſtinere vos a carnalibus deſiderijs que militant aduerſus animam. Conuerſationem veſtraꝫ inter gentes habentes bonam vt in eo quod detractant de vobis tanquam de malefactoribus. ex bonis operibus vos conſiderãtes glorificent deuꝫ in die viſitationis Subiecti eſtote omni humane creature propter deum Siue regi quaſi precellenti. ſiue ducibus tanquam ab eo miſſis ad vindictaꝫ malefactorum. laudem vero bonorum. quia ſic eſt voluntas dei. vt benefacientes obmuteſcere faciatis imprudentiuꝫ hominum

hent vobis(quaſi liberi)ſcꝫ ex oratione non ex timore ſeruiatis(ꝛ non q̃
ſi velamen habentes malicię libertatem)Uincentius vt ſic libertas eſſet
vobis occaſio ꝛ excuſatio mala in peccatis.vt ſcꝫ tanto liberius peccare/
tis q̃to minus iugo ſeruitutis premimini(ſed ſicut ſerui dei)humiliter ſer
uientes(omnes honorate)vnumquẽqꝫ ſm ſtatum ſuum honore reueren/
tię(fraternitatem diligite)id eſt fratribus affectuoſam dilectionem corde

ignorantiam Quaſi liberi ꝛ non quaſi
velamen hñtes malicię libertatẽ ſed ſi
cut ſerui dei. Oẽs honorate fraternita
tem diligite.deum timete.regẽ honori/
ficate.ſerui ſubditi eſtote in om̃i timo/
re dñis.nõ tantũ bonis ꝛ modeſtis ſed
etiaꝫ diſcholis Hęc ẽ em̃ grã dei in chri
ſto ieſu dño nrõ

ore ꝛ opere exhibete(de
um timete)ſcilicet timo
re filiali non ſeruili(re/
gem honorificate). Ly
ra.inquantum gerit ꝑ/
ſonam dei (ſerui ſubdi/
ti)id eſt obedientes(eſ/
tote in omni timore) id
eſt in reuerentia(domi/
nis)ſupple veſtris (non
tantum bonis)id eſt vir
tuoſis(ꝛ modeſtis. ſed
etiam diſcholis) .id eſt
indiſciplinatis. (hęc eſt
enim gratia dei) Lyra.
id eſt res gratioſa coraꝫ
deo (in chriſto ieſu do/
mino noſtro)

¶Dñica.iiij.poſt paſcha.Jacobi.p̊.

Chariſſimi. Oẽ datum optimũ
ꝛ om̃e donũ ꝑfectũ deſurſum eſt

¶Poſtilla.

Omne datum optimum ꝛ omnꝫ donum perfectum.ꝛc̃. Ante ini/
tium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Jacobus dicens. Peccatum
cum conſummatum fuerit generat mortem ¶Nolite itaqꝫ errare
fratres mei dilectiſſimi. Sequitur ſtatim preſens epiſtola in qua ſancta
mater eccleſia oſtendit per verba beati Jacobi apoſtoli ꝙ medicina ſpiri
tualis nullibi querenda ſit niſi apud deum datorem eius a quo deſcendit
ꝛ hęc medicina eſt optima quia ad optimam ꝛ ęternam ſanitatem perdu/
cit vitę ęternę.vbi eſt clara viſio ęternę trinitatis in qua omnia cognoſ/
cuntur. Unde dicit(Omne datum optimum)quod eſt bonum meritori/
um faciens hominem vitę ęternę dignum ꝛ omne donum perfectum).id
eſt bonum glorię quo habito nil remanet imperfectum.(deſurſum eſt).
Gorra.a deo non ab homine(deſcendens a patre luminum) Uincenti/
us.a quo omnis homo illuminatur. Joannis.p̊. Erat lux vera quę illu/
minat omnem hominem venienteꝫ in hunc mundũ(apud quẽ nõ eſt trãſ
mutatio)qꝛ oĩno immutabilis eſt. Malachię.iij .Ego deus ꝛ nõ mutor
(nec viciſſitudis obumbratio) Uin.i.obſcuratio intelligẽtię ꝑ ſucceſſio/
nes ↄgnitionũ ſicut fit in nobis.qꝛ ipſe vna ꝛ eadẽ ſciã ꝛ ↄgnitione õnia
intelligit. Gorra. Non em̃ ſuccedunt in eo viciſſim bona ꝛ mala.quia ſo/
la bona dat mala autem culpę non dat. Gloſa interlinialis. Ubi vi/
ciſſitudo ibi ꝛ bona ꝛ mala.ſed ipſe ſola bona dat.(voluntarie em̃).id eſt
gratis ſine meritis(genuit nos)filio grẽ qui ṗus eramus filij irę(verbo ve/
ritatis)ideſt euangelij chriſti qui veritas eſt(vt ſimus initium aliquod)id
eſt caput(creaturę eius)ſcꝫ principatum habendo in omnibus creaturis

Pagina

eius inferioribus recuperando principatum p̱ grām quem primi paren/
tes perdiderunt p̱ culpam(Scitis).i.ſcire debetis(fratres mei dilectiſſi/
mi)ſcꝫ hoc qḋ(Sit omnis homo velox ad audiendum)ea q̄ ſunt ſalutis
tardus aūt ad loquendū.id ē cauere ſe debet a multiloquio.quia Sapien
tię.x.dꝛ In multiloquio non deerit pctm̄.⁊ tardus ad iram.Ly.Nam
ira mentis oculū excecat Catho.Ira īpedit aīm ne poſſit cernere verum
ira em̄ viri.Gorra.i.fortis⁊ deliberata.Non dꝛ ira pueri q̄ cito tranſit.
iuſticiā dei nō oꝑatur.Glin.i.impedit executionē iuſticię.propter quod
abijcientes omnem immundiciam.Vincentius.id eſt peccatum carnis
⁊ abundantiam malicię.id eſt omne peccatum mortale quod efficit ho/
minem malum.in manſuetudine.id eſt in omni tranquillitate animi.ſuſ
cipite in ſitum verbum
Gor.i.vbū fidei qḋ mē
tibꝫ humanis debet in/
ſeri. Guil.Sicut enim
ramuſculus qui trūco
agreſti inſeritur.totuꝫ
truncum operari facit
ſecundum naturam ſu
am.⁊ cum prius nō fer
ret niſi fructus agreſtes
ſolis porcis vtiles.po/
ſtea fert fructus homi/
nibꝫ delectabiles. Sic
homo qui ante ſuſcep/
tionem verbi dei inuti
lis erat faciens oꝑa cuꝫ
quibus porci īfernales
paſcuntur.Poſt ſuſce/
ptionem verbi dei erit
arbor ferens fructū gra
tum deo ⁊ hominibus
⁊ angelis.Quod poteſt
ſaluare animas vrās.
Guil.Verbum dei po
tens eſt ſaluare animas
in preſenti ⁊ in futuro.
In pn̄ti a morte culpę.
vn̄ Pſal.cxviij.In cor/
de meo abſcondi eloq/
a tua vt non peccem tibi.In futuro vero a morte gehennę.Joannis.viij
Amen amen dico vobis ſi quis ſermonem meum ſeruauerit.mortem nō
videbit in ęternum.

deſcēdens a patre luminū apud quem
nō eſt tranſmutatio.nec viciſſitudinis
obūbratio.voluntarie enī genuit nos
verbo veritatis.vt ſimus initium ali/
quod creaturę eius. Scitis frēs mei
dilectiſſimi. Sit āt omis hō velox ad
audiendum.tardus āt ad loquendū.⁊
tardus ad iram.Ira enī viri iuſticiam
dei non oꝑatur.Propter qḋ abijcien/
tes omnem immundiciam ⁊ abundā/
tiam malicię in manſuetudine ſuſcipi/
te inſitum verbum.quod poteſt ſalua/
re animas veſtras.

¶ Domica.v.poſt paſcha ſcilicet ro/
gationum Jacobi.p̄mo.

Charissimi.Eſtote factores ver
bi dei ⁊ non auditores tm̄ fallē
tes voſmetipſos qꝛ ſi quis auditor eſt
verbi ⁊ nō factor.hic ꝯparabitur viro cō
ſideranti vultum natiuitatis ſuę in ſpe
culo. Conſiderauit enim ſe ⁊ abijt.⁊
ſtatim oblitus eſt qualis fuerit. Qui

¶ Poſtilla.

Eſtote factores vbū dei ⁊ nō auditores.⁊c̄.Añ initium illius epl'ę
ſcribit ſcūs Jaco.di.Sit oīs hō velox ad audiēdū.tardus ad loqn̄
dū.⁊ tardus ad irā.Tunc ſequitur epla hodierna.(Eſtote factores verbi)

Ad proficiendum in bono neceſſarium eſt audire verbum dei ſicut in pre
cedenti dominica dictum eſt. Sed quia modicum valet audire verbū dei
niſi opere compleatur. Ideo in preſenti epiſtola ſanctus Jacobus nos in
ſtruit vt qđ nos audimus ꝑ opera cōpleamus dicens (Eſtote factores v/
bi dei) Vin id eſt ſcđm verbum dei operamini (ꝛ non auditores tantum)
Gloſa. Nō ſolo auditu ꝑcipite verbum ſed opere implete (fallētes voſmet
ipſos) Gloſa. Si ꝑ ſolum auditum vos ſaluandos putatis (quia ſi quis
auditor eſt verbi dei ꝛ non factor hic cōparabitur viro conſideranti vul/
tum natiuitatis ſue in ſpeculo) Gorra. quē non habet a natiuitate vł a na
tura ſcʒ vultum corporalem in qua natus eſt (conſiderauit em̄ ſe) id eſt i/

autem perſpexerit in lege perfecte li/
bertatis et permanſerit in ea. non au/
ditor obliuioſus factus. ſʒ factor ope
ris hic beatus in facto ſuo erit. Si qs
autem putat ſe religioſum eſſe non re
frenans linguam ſuam ſed ſeducens
cor ſuum. huius vana eſt religio. Re/
ligio munda ꝛ immaculata apud de/
um ꝛ patrem. hec eſt viſitare pupil/
los ꝛ viduas in tribulatione eorum.
et immaculatum ſe cuſtodire ab hoc
ſeculo.

maginem ſuaʒ (ꝛ abijt)
ſupple ad negocia ſua a
uertendo ſe a ſpeculo (et
ſtatim oblitus eſt qua/
lis fuerit) ſupple diſpoſi
tio vultus ſui. Gor. pro
tanto ponitur hic hec ſi
militudo. quia ſicut ni/
hil prodeſt homī in ſpe
culo vidiſſe maculam
ſui vultus ſi illam non
abſtergit ſic homini ni
hil prodeſt audire ver/
bum p̄dicationis niſi il
lud impleat ope. ¶ No
ta verbū predicationis
eſt ſicut ſpeculū in quo
cognoſcit homo defectus ſuos (Qui autem proſpexerit in lege perfecte li
bertatis) i d eſt in lege euangelica que dicitur lex libertatis. quia reſtituit
libertatem a culpa in preſenti per gratiam iuſtificationis ꝛ a miſeria in fu
turo per gloriam immortalitatis (ꝛ permanſerit in ea) ſecundū eam viuē
do (non auditor obliuioſus factus ſed factor operis) ſcilicet implendo qđ
docet euangelium (hic beatus in facto ſuo) id eſt ex opere ſuo (erit. Si quis
autem putat ſe religioſum eſſe) Lyra. id eſt verum ꝛ perfectum chriſtianū
eſſe (non refrenans linguam ſuam) Vincentius. a verbis impudicicie. de/
tractionis. maledictionis. blaſphemie ꝛ mendacij (ſed ſeducens cor ſuum)
in hoc ꝙ putat ſe hoc eſſe in corde quod non eſt in re (huius vana eſt reli/
gio) nihil habens in ſe veritatis (religio) Gorra. chriſtiana (munda) ſcilicʒ
in cordis intentione (ꝛ immaculata) in operis executione (apud deum ꝛ pa
trem) ſcilicet accepta (hec eſt viſitare pupillos) corporaliter in conſolatio/
ne verborum. ꝛ erogatione numerum ꝛ protectione malorum (ꝛ viduas
in tribulatione eorum) ſcilicet tam corporali ꝙ̄ ſpirituali (ꝛ immaculatuʒ
ſe cuſtodire ab hoc ſeculo) inquinato. Lyra. ſenſus eſt ꝙ religio chriſtia/
na eſt exercere ſe in operibus miſericordie erga proximum. ꝛ in operibus
mundicie erga ſeipſum.

¶ Poſtilla.

Confitemini alterutrū pctā ꝛc. An initiū illius eplē ſcribit ſcūs
Jacobus dicens. Infirmatur quis in vobis inducat preſbyteros

eccleſię vt orent ſuper eum vngentes cum oleo in nomine domini. Et oratio fidei ſaluabit infirmum ⁊ alleuiabit eum dominus. Et ſi in peccatis ſit dimittentur ei. Tunc ſequitur pręſens epiſtola (Confitemini alterutrū peccata ueſtra) non aliena (⁊ orate pro inuicem) Nicolaus de lyra. Nam confeſſor tenetur orare pro confitente. et econuerſo (vt ſaluemini) quia petendum eſt quod pertinet ad ſalutem (Multum enim valet deprecatio iuſti aſſidua) Nicolaus gorra. Non peccatoris. quia peccatores non ſunt digni vt exaudiantur. Joannis; nono. Scimus quoniam peccatores deus non exaudit (Helias erat homo ſimilis nobis paſſibilis) id eſt fragilis. nam timore mortis fugit a facie hieſabelis tercio Regum decimonono. quia nondum in paradyſum fuit tranſlatus (et oratione) ſcilicet vna (orauit) corde ⁊ ore. (vt non plueret ſup terram) ſcilicet iſrael ſpecialiter (⁊ non pluit ānos tres ⁊ menſes ſex) Lyra nam propter maliciam regis achab fuit illa plaga inducta ad domandam ipſius ſuperbiam et idolatrię duriciam. (Et rurſuȝ orauit) Gloſa ordinaria. poſtquam per tanti temporis inediam cor regis ⁊ populi ad penitentiam inflexum vidit. Tūc (⁊ rurſum orauit ⁊ cœlum dedit pluuiam ⁊ terra dedit fructum ſuum)

Feria ſecunda rogationum. Jacobi vltimo.

Chariſſimi. Confitemini alterutrum peccata veſtra orate pro inuicē vt ſaluemini. Multum enim valet deprecatio iuſti aſſidua. Helias homo erat ſimilis nobis paſſibilis. ⁊ oratione orauit vt non plueret ſuper terram ⁊ non pluit annos tres ⁊ menſes ſex. Et rurſum orauit ⁊ cęlum dedit pluuiam ⁊ terra dedit fructum ſuum. Fratres mei ſi quis ex vobis errauerit a veritate. et conuerterit quis eum ſcire debet quoniam qui conuerti fecerit peccatorem ab errore vitę ſuę ſaluabit animam eius a morte. et operit multitudinem peccatorum.

Si ergo Helias vna oratione tanta impetrauit. quid ergo multi fideles multis orationibus impetrare non valent (Fratres mei ſi quis ex vobis errauerit a veritate) Lyra. fidei vel morum (et conuerterit quis eum) Nicolaus de lyra. id eſt ad viam veritatis reduxerit (ſcire debet quoniam qui conuerti fecerit peccatorem ab errore vitę ſuę) Nicolaus gorra. id eſt vitę. Nam vita noſtra eſt quędam via. aut in infernum. ſi eſt mala aut in paradyſum. ſi eſt bona (ſaluabit animam eius a morte) Nicolaus gorra. id eſt ęterna. Si magnę mercedis eſt a morte eripere corpus cito moriturum quanti meriti eſt a morte liberare animam in cœleſti patria ſine fine victuram (Et operit multitudinem peccatorum) ab aſpectu eterni iudicis. ad ea punienda.

Sequitur de aſcenſione domini noſtri.

Poſtilla.

PRimum quidem sermonē feci ꝛc. ¶ Notanduz ꝙ christus domi
nus noster ascendere volens. Primo discipulis suis apparuit et
eos de incredulitate eorū redarguit ꝛ cū eis comedit ꝛ eos extra ci
uitatem in montem exire p̄cepit. Ubi eū viderūt ascendere post quadra/
ginta dies a resurrectione computando. sicut manifeste habet in Epistola
et in euangelio hodiernę festiuitatis. Unde dicit sanctus Lucas in epistola
pręsentiꝗ quę habetur in p̄ncipio Actuum apostolorum ¶ (Primum qui/
dem sermonem feci) scꝫ in euangelio quod ego scripsi (de omnibus) Lyra.
non dicit omnia. quia omnia facta christi nō possunt per singula scribi. se
cundum ꝙ dixit Joannis vltimo. Sūt aūt ꝛ alia multa quę fecit Jesus
quę si scribantur per singula nec ipsum arbitror mundum capere eos qui
scribendi sunt libros.

¶ In die ascensionis domini. Actuum primo

PRimum quidem sermonez fe
ci de omnibus o Theophile
quę cępit Jesus facere ꝛ doce
re vsqꝫ in diem qua pręcipiens aposto
lis per spiritumsanctum quos elegit
assumptus est. Quibus ꝛ prębuit seip
sum viuum post passionem suam. in
multis argumentis. per dies quadra/
ginta apparens eis ꝛ loquēs de regno
dei. Et conuescens pręcepit eis ab hie
rosolymis ne discederent. sed expecta
rent promissionem patris. quam au/
distis inquit per os meum. quia Jo/
annes quidem baptizauit aqua. vos
autē baptizabimini spiritusancto nō
post multos hos dies. Igitꝰ qui conue

Sed notanter dicit (de
omnibus) quia de perti
nentibus ad christi con
ceptionem natiuitatem
vitam ꝛ mortem. resur/
rectionem ꝛ ascensionē
aliqua scripsit (O theo
phile) hic erat quidā epi
scopus Asyę cui scripsit
euangelium. ꝛ eidez scri
psit hunc librū scꝫ Actꝰ
apostolorum de quo li/
bro p̄sens epistola sum
pta est (quę cœpit iesus
facere ꝛ docere) Ly. be/
ne eīm docere ꝛ male vi/
uere nihil aliud est ꝗꝫ se
sua voce damnare (vsqꝫ
in diem) scꝫ ascensionis
suę (qua pręcipiens apo
stolis per spiritum san
ctum) Lyra. ꝙ p̄dicarēt
euangeliū ꝑ vniuersum
orbē (quos elegit) p̄ cęte
ris ad hoc officiū apostolatus (assumptus est) de terra ad cœluz in sua hu
manitate (quibꝰ ꝛ p̄buit seip̄m viuū post passionē suā in multis argumen
tis) q꞉ comedit cū eis. ꝛ palpabilē p̄buit se eis. ꝛ sic de alijs argumētis (per
dies quadragita apparēs eis) qd sic nō est intelligendū ꝙ in illis quadra/
ginta diebꝰ cōtinue fuerit cū eis. Sed q꞉ in illo tp̄is spacio frequenter eis
apparuit (ꝛ loquēs de regno dei) id est de beatitudie cœlesti (ꝛ cōuescēs) id ē
comedēs cū ap̄lis apparuit eis recumbentibꝰ in die ascēsionis. vt patꝫ in
euāgelio hodierno (p̄cepit eis ab hierosolymis ne discederēt) Ly. donec ꝑ
spiritū scm̄ redderentur apti ad publicandū euangeliū (sed expectarent p/
missionem patris. quā audistis inquit per os meum) Joannis. xiiij. Pa/
raclitus autem spiritussanctus quem mittet pater in nomine meo. ille

vos docebit omnia)ſcꝫ neceſſaria vobis ⁊ aliȷ̈s ad ſalutē(quia Joannes quidem baptizauit aqua) Lyra.ſolum. Nam eius baptiſmus gratiaꝫ nō conferebat(vos aūt baptizabimini ſpiritu ſancto) hoc em̄ intelligendum eſt de receptione ſpirituſſancti in ſigno viſibili(non poſt multos hos dies)id eſt in diebus penthecoſtes(igitur qui conuenerant) Gloſa ordīaria. id eſt preſentes aderant(interrogabant eum dicentes. Domine ſi in tempore hoc reſtitues regnum iſrael?) Sciendum ſm Nicolaum de lyra. ꝙ multi de diſcipulis chriſti de regno eius adhuc carnaliter ſentiebāt. vt pote nondum recepta ſpirituſſancti gratia eſtimantes ipm temporaliter regnaturum ꝓpter quod filȷ̈ zebedei petierunt ꝙ vnus ad dexteram ⁊ alius ad ſiniſtram eius ſederꝫ Et credebant regnū tēporale qđ ablatum erat a iudeis per romanos ſtatim reſtituendū ideo queſierunt. Dn̄e ſ in tēpore hoc reſtitues regnum iſrael? Et qm̄ hec queſtio erat ſtulta. ideo repulit eam. Unde ſeq̄tur(Dixit aūt eis. non eſt veſtrum noſſe tempora vel momenta que poſuit pater in ſua poteſtate)quaſi diceret. non pertinet ad vos hoc ſcire vel querere(ſed accipietis virtutem ſuperuenientis ſpirituſſancti in vos)ad conſtanter ⁊ efficaciter euangelium predicandum per orbem vniuerſum(Et eritis mihi teſtes)Gloſa ordinaria. Reſurrectōnis mee verbo ⁊ exēplo ⁊ ſignis(in hieruſalem ⁊ in om̄i iudea ⁊ ſamaria ⁊ vſqꝫ ad vltimū terre. Et cum hec dixiſſet videntibus illis eleuatus eſt) de terra in coelum(⁊ nubes ſuſcepit eū ab oculis eorū. Cūqꝫ intuerent̄ in coelū euntē illum)ammirantes aſcenſionem tam glo̍ſam(ecce duo viri)id eſt duo angeli in ſpecie virorū(aſtiterūt iuxta illos in veſtib9 albis)ad deſignandum ſolēnitatem aſcēſionis huius ſm Gregoriū(qui ⁊ dixerunt Uiri galilei) natione. Eſt em̄ galilea q̄dam ps iudee de qua erant apl'i ſaltē ꝑ maiori parte(quid ſtatis aſpiciētes in coelū?)quaſi diceret Nō putetis ꝙ ille amplius habitet vobiſcum ſicut ante fecit Uidebitis tamen eum in fine mūdi venientē ad iudiciū Jdeo ſeq̄tur(hic Jeſus q̄ aſſumptus eſt a vobis in coelū. ſic veniet quēadmodū vidiſtis eū euntē in coelū)id eſt ſicut aſcēdit in forma humanitatis. Gloſa. ſic ad iudicandū veniet

nerant interrogabant eum dicentes Dn̄e ſi in tempe hoc reſtitues regnū iſrahel? Dixit aūt eis. Non eſt veſtrum noſſe tempora vel momenta. que pater poſuit in ſua poteſtate. Sed accipietis virtutem ſuperuenientis ſpirituſſancti in vos. Et eritis mihi teſtes in hieruſalem ⁊ in omni iudea ⁊ ſamaria ⁊ vſqꝫ ad vltimū terre. Et cum hec dixiſſet: videntibus illis eleuatus eſt et nubes ſuſcepit eum ab oculis eorū Cūqꝫ intuerentur in celum euntem illum. ecce duo viri aſtiterūt iuxta illos in veſtibus albis q̄ ⁊ dixerūt. Uiri galilei q̄d ſtatis aſpicientes in celum: hic Jeſus qui aſſumptus eſt a vobis in celum: ſic veniet quemadmodum vidiſtis eum euntem in celum

Poſtilla

Eſtote prudentes .⁊c̄. Ante initium iſtius Ep̄l'e ſcribit ſanctus Pe‑
trus ap̄l's dicens Et reddent rōem ei qui paratus ē iudicare viuos
⁊ mortuos. Tunc ſequitur pn̄s Ep̄l'a in qua btūs Petrus hortatur nos
ad v̾tutes q̄ nos aptos faciunt ad recipiendū ſpm̄ ſcm̄ dicēs (Eſtote pru‑
dētes) Gorra ſcȝ futura p̄uidentes. vn̄ Deu. xxxij. Vtinā ſapnt ⁊ intelli‑
gerēt ac nouiſſima p̄uiderēt (⁊ vigilate in orōibꝫ) Gloſa. ne animus aliud
cogitet q̄ȝ id qđ p̄catur Nam iſto ſacro tp̄e deuotiōi ⁊ orōni vacare debe‑
mus. ⁊ hoc exemplo Marię m̄ris chrī ⁊ diſcipuloꝝ. Legit̄ eī q̄ tp̄e medio
inter aſcenſionē chriſti ⁊ miſſionē ſpūſſcī fuerunt cum ſcīs mulieribus in
orōne expectantes ſpm̄ ſcm̄ eis p̄miſſum. Unde Actuum primo dr̄. Hi

Dominica infra octauas aſcenſiōis dn̄i prima Petri .iiij.

Chariſſimi. Eſtote prudentes ⁊ vigilate in orōnibꝫ Añ omnia aūt mutuam in vobiſmetipſis charitatē continuam hn̄tes. q2 charitas operit multitudinem pctōꝝ. Hoſpitalitates inuicem ſine murmuratione vnuſq̄ſqꝫ ſicut accepit grām in alterutꝝ illā ad miniſtrantes ſicut boni diſpenſatores multiformis gratię dei. Si quis loquitur quaſi ſermones dei. Si quis miniſtrat tanq̄ȝ ex virtute quā ammiſtrat deus. vt in oībꝫ honorificet̄ deus Per ieſum chriſtum dn̄m noſtrum

In die pēthecoſtes Act. ij.

In diebꝫ illis. Dum complerē‑

omnes erant vnanimi‑
ter cum mulieribus in
orōe .⁊ Maria matre
Jeſu ⁊ frībꝫ ſuis. Exem‑
plo ergo illoꝝ dn̄t fide‑
les eſſe in tp̄e iſto in p̄‑
paratione ⁊ expectatio‑
ne ſpūſſancti intenti. p̄
paratis em̄ debito mo‑
do dabit̄ ſpūſſanct⁹ ad
id qđ indigebūt. p̄mo.
Coꝝ xij vnicuiqꝫ datur
manifeſtatio ſpirit⁹ ad
vtilitatem (Ante omni‑
a autem mutuam in vo‑
biſmeptipſis charitatē
continuam habentes).
q2 charitas excellentior
eſt cęteris virtutibus q̄
a cęterę virtutes ſine ea
nihil valent ad meritū
(quia charitas operit
multitudinem pctōrū)
Gor .ne appareant ad
puniēdum (hoſpitalita‑
tes inuicem) Gorra id eſt ſuſceptores hoſpitum (ſine murmuratione) ſed
hilariter hoc facite (vnuſquiſqꝫ) ſiue ſit de maioribus ſiue de mediocribus
ſiue de minoribus (ſicut accepit gratiam) Gorra .id eſt quodlibet donum
gratuitum (in alterutrum illam amminiſtrantes) alijs communicantes
gratis ⁊ benigne ſicut membra in vno corpore ſibijnuicem ſeruiunt Ocu‑
lus em̄ videt toti corpori. ⁊ pes portat totum corpus (ſicut boni diſpen‑
ſatores multiformis gratię dei) Uincentius id ē multiformium donorū
gratuitorum a deo collatorum quia non debet eſſe diſpenſator p̄cus vbi
paterfamilias ē largus (Si quis loquitur) Lyra. exhortationis verba.
(quaſi ſermones dei) id ē totum bonum attribuat deo. ⁊ non ſibijpſi (Si
quis miniſtrat) egentibus bona temporalia (tanq̄ȝ ex virtute quam am‑
miniſtrat deus) id eſt attribuat deo. qui dedit ſibi voluntatem ⁊ faculta‑

tem hoc faciendi(vt in oībꝫ) ꝟbis ⁊ factis vris(honorificet deꝰ).i.tota ſi/
et ad honorē dei(ꝑ ieſum chriſtū dn̄m nrm̄) q̄ ē mediator dei ⁊ hoim

¶ Poſtilla.

In diebꝫ illis. Dum ꝯple. ⁊c. An̄ initiū illius epiſtolę ſcribit ſanctꝰ
Lucas ꝙ poſt aſcenſionē chriſti vndecim apl'i ꝯgregati. ſtatuerūt
duos viros ſcꝫ Joſeph q̄ ꝯgnoīatus ē iuſtus ⁊ Mathiā ⁊ orātes dixerūt
Tu dn̄e q̄ corda noſti oīm. on̄de quē elegeris vnū ex his duobꝫ accipere lo
cum miniſterij huius ⁊ aptatus de quo p̄uaricatus eſt Judas vt abiret in
locum ſuum. Et dederunt ſortes eis. ⁊ cecidit ſors ſuper Mathiam ⁊ an
numeratus eſt cum vndecim apl'is. Et ſtatim ſequit̄ epl'a pn̄s(Dum com

tur dies penthecoſtes erāt omēs diſci
puli ꝑiter in eodē loco. Et factus eſt re/
pēte de cęlo ſonus tan̄q̄ ꝑaduenientis ſpi
ritus vehemētis. ⁊ repleuit totam do/
mum vbi erant ſedentes. Et apparue/
rūt illis diſꝑtitę linguę tan̄q̄ ignis. ſe/
ditq; ſupra ſingulos eorum. Et repleti
ſunt omnes ſpirituſancto. et cęperunt
loqui varijs linguis. prout ſpirituſ/
ſcūs dabat eloqui illis. Erant autem

plerentur dies pētheco
ſtes) Hodie celebrat ſcā
mater eccl'a ſolēnitatē
ſpūſſci in q̄ chrūs ſe on̄t
eſſe deū. Nā p̄us oſten/
derat ſe eſſe dn̄m terrę ⁊
eoꝝ q̄ in terra ſunt infir
mos ſanādo. mortuos
reſuſcitando. Oſtende/
rat ſe etiam dn̄m maris
⁊ eoꝝ q̄ in mari ſunt cū
ſuꝑ mare ambulauit. ⁊
mare ſolidū ſe ei prębu
it. Et cū ſtaterē in ore
piſcis dixit inueniendū
Oſtenderat etiam ſe dn̄m inferni ⁊ eoꝝ quę ī inferno ſunt. quando contri
uit portas inferni. ⁊ oēs aīas de limbo inferni eduxit. Oſtenderat etiam
ſe dn̄m aeris ⁊ eoꝝ quę in aere ſunt. Et etiam dn̄m cœli ⁊ eoꝝ quę in cœlo
ſunt. cum in die aſcenſionis ꝓpria virtute aſcendit ꝑ aerem nube lucida ſi
bi obſequente. ⁊ aſſumptus ē in cœlū. Oſtenſo ergo ꝙ erat dn̄s oīm ho/
die oſtendit ſe veꝝ deum. qn̄ ſpm̄ ſcm̄ qui deꝰ ē miſit apl'is. Hodie rex nr̄
Jeſus chriſtus. xij. principes fecit aſſocians eis ſeptuaginta duos milites
Principes fuerunt duodecim apl'i. Septuaginta duo milites fuerunt ſe
ptuaginta duo diſcipuli chriſti. quos hodie adeo roborauit ꝙ per eos to
tū mundū ſibi ſub iugauit. vnde Bern̄. licet magna ⁊ diuina fuerūt pla
ne miracula quę deus geſſit in terris hoc tamē bonū ſuꝑ omnia alia emi
cuit ꝙ in paucis ſimplicibꝫ totum mundum ⁊ oēm ſapientię altitudinem
ſibi ſubiugauit. vn̄ hic dr(Duꝫ ꝯplerentur dies pēthecoſtes) Lyra a paſ
cha ꝯputando quinquaginta dies Quinquageſima namq; dies a paſcha
te in quo iudei comedebant agnū paſchalem celebris erat in veteri teſta/
mento apud iudęos in memoriam bn̄ficij legis datę quę fuit data in mō
te ſyna: quinquageſima die a principio egreſſionis de ęgypto. vt habetur
Exo. xix. Et ꝯuenienter illa die infuſum fuit apl'is ſpūſſancti donum. per
quod lex euāgelica impreſſa fuit ⁊ firmiter radicata in cordibus eoꝝ(erāt
ōēs diſcipuli ꝑiter in eodē loco). i. cœnaculo grandi ſtrato vbi p̄us chrūs cū
eis cœnā fecit. Et nō ſolū apl'i. ſꝫ etiā alij fideles ⁊ mulieres ꝑiter erant in
eodem loco. Et ipſis ſic congregatis inſimul corde ⁊ animo(factus eſt re/

pente de cœlo) Vin. i. de aere (ſonus tanq̄ aduenientis ſpūs vehementis). Ly. i. venti vel tonitrui. Non tñ aplı̄ ⁊ alij cū eis exñtes fuerūt territi, deo hoc faciēte in ſignū qđ dabaꝶ eis ſpūſſcūs qui ē ꝯſolator cordium (⁊ repleuit totā domū) inſolita claritate (vbi erāt ſedentes) id ē manentes (⁊ apparuerūt illis) viſibiliter oculis corꝑalib⁹ (diſꝑtitę lı̄guę) id ē diuiſę linguę (tanq̄ ignis) id ē hn̄tes colorē ignis. Ad deſignandū ſigno viſibili exterius inuiſibilem grām ſpūſſci receptā interius. ꝑ quā eſſent feruidi in amore dei ⁊ eloquentes omnib⁹ linguis ad publicationem euangelij (ſeditq̄ ſupra ſingulos eorum) id eſt ſuper quemlibet diſcipulorum inſedit vnus radius igneus hn̄s figuram linguaꝝ (⁊ repleti ſunt omnes ſpū ſcō) Vin. ſic ꝙ corda eorum penitus illuſtrata ſunt grā ſpiritusſancti. Sic ꝙ hodierna die diſcipuli receperunt ſpm̄ ſcm̄ in maiori copia q̄ prius habuerunt. qꝛ non ſolum receperunt ad ſufficientiā. ſed etiā ad redundantiam qꝛ ſcitas quā ſpūſſcūs in aplı̄s oꝑatus ē redundabat in totam ecclam. Unde ſequitur

in hieruſalem habitantes iudei viri religioſi ex omni natiōe q̄ ſub celo eſt. Facta autem hac voce. conuenit multitudo ⁊ mente confuſa eſt. quoniam audiebat vnuſquiſq̄ lingua ſua illos loquentes. Stupebant omnes et mirabantur dicentes. Nonne ecce omnes iſti qui loquuntur galilei ſunt? Et quomodo nos audiuimus. vnuſquiſq̄ linguam noſtram in qua nati ſumus:

(⁊ ceperūt loqui varijs linguis ꝓut ſpūſſanct⁹ dabat eloq̄ illis) Gloſa aplı̄ nō ſolū loq̄bant et intelligebant oīa ideomata ſed ipſis loq̄ntib⁹ in vno ideomate qđcunq̄ eſſet illud oēs audiētes q̄tumcūq̄ eēnt diuerſoꝝ ideomatū intelligebāt q̄libet ideoma ꝓpriū diuina ṽtute hoc faciēte. ſicut em̄ ꝑ rebellionē ad deū diuiſę ſunt linguę. vt pꝫ. Gen. xxi. Ita ꝑ infuſionem ſpūſſancti ſunt vnitę (Erant aūt in hierl'm) Vincenti⁹. quę erat ciuitas metropolis in iudęa (hitantes iudęi viri religioſi) Lyra. in cultu diuino deuoti ꝓpter hoc templum viſitabant ⁊ ibi ſacrificia offerebant (ex omni natione quę ſub cœlo eſt) quia iudęi erant diſperſi in omnes nationes. ⁊ aliqui eorū magis deuoti ꝓpter reuerentiam templi veniebant aliqñ in hierl'em maxime in ſolemnitatib⁹ magnis quaꝝ vna erat ſolemnitas penthecoſtes (Facta aūt hac voce) Vincen. id ē poſtquam talis ſonus in aere vehemēter inſonuit (cōuenit multitudo) ſupple ciuitatum ⁊ prouinciaꝝ circūiacentiū (⁊ mente confuſa ē) Lyra. id ē ſtupefacta ſeu admirata (quoniam audiebat vnuſquiſq̄ lingua ſua illos loquentes) Lyra. qꝛ nunq̄ fuit auditū vel viſum tale miraculū (Stupebāt aūt omēs ⁊ mirabanꝶ dicentes Nōne ecce iſti omnes qui loquuntur galilęi ſunt? Vin. q. d. vtiq̄. (⁊ quō nos audiuimus vnuſquiſq̄ linguā ſuā) id ē ꝓpriam (in qua nati ſumus) Vin. q. d. vtiq̄ mirabile ē vel ſuꝑnaturaliter. Ex iſto ſumitur hic ꝙ ꝑmitiui chriſtiani fuerunt galilęi (Parthi ⁊ Medi). Lyra. hic nominātur habitatores diuerſaꝝ regionum in quibus ſunt diuerſa ideomata (⁊ elamitę. ⁊ qui hitant meſopotamiā) Glo. or. Eſt regio q̄ duob⁹ ambiꝶ fluminib⁹ tigri ⁊ eufrate (iudęā ⁊ capadociā. pontū et

Aſiam)ſcꝫ minorē(phꝛigiā ⁊ phamphꝛliāegyptū ⁊ ꝑtes libię quę ē circa cyrenē.⁊ aduenę rhomani).id ē ꝑegrinantes rhomani(iudęi q̃cꝫ).id ē illi de tribu iuda(⁊ proſeliti.⁊ cretes ⁊ arabes) Lyra.id ē conuerſi de gentili/tate ad iudaiſmum(audiuimus eos)ſcꝫ apl'os(loquentes nr̄is linguis) id ē nr̄is ideomatibꝯ(magnalia dei).i.mirabilia dicta vel fcā dei. ¶ Poſtilla In diebus illis. Aperiens petrus.⁊c̄. Ante initium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Lucas in eodem capitulo.ꝙ ſanctus Petrus dixit iudęis de Jeſu chꝛiſto. Qui pertranſiuit benefaciendo ⁊ ſanando omnes oppꝛeſſos a diabolo. Et nos teſtes ſumus omnium quę fecit in regione iudeorum ⁊ hieruſalēꝫ. quem occiderunt ſuſpē dentes in ligno. Hunc deus ſuſcitauit tertia die.⁊ dedit eum mani/feſtum fieri non omni populo.ſed teſtibus pręordinatis a deo nobis qui manducauimus et bibimus cum illo.poſt quam reſurrexit a mortuis. Et tunc ſequitur epiſtola hodierna(In diebus illis). Aperiens Petrus os ſuum dixit. Viri patres ⁊ fratres. nobis)ſcilicet qui manducauimus ⁊ bibimus cū illo poſt reſurrectio/nem ſuam(precepit do/minus predicare popu/lo ⁊ teſtificari quia ipſe ē qui conſtitutus ē a deo)ſcꝫ patre (iudex viuorum ⁊ mortuorum/ Lyra.qui viuunt vita gratię.ſcilicet iuſtorum.⁊ eti/am iniquorum qui mortui ſunt morte culpę(Huic omnes prophetę teſtimonium per hibent)quod dt. Nos ſoli non ſumus teſtes eius.ſed etiam oēs ꝓphetę antiqui diuinitus inſpirati qui de eo ſcripſerunt ⁊ predixerūt (remiſſionem peccatorum accipere ꝑ nomen eius)vt patet Johelis.ij. Quicunq̧ inuocauerit nomen domini ſaluus erit(omnes qui credunt in eum)tam iudęi q̧̃ gentiles(Adhuc loquente petro verba hęc cecidit ſpiritusſanctus ſuper omnes qui audiebant verbum)ſcꝫ ſuper Cornelium.et ſuper omnes qui cum eo ꝯgregati erant in ſigno viſibili.ſcꝫ igneis ling/uis(⁊ obſtupuerunt ex circūciſione fideles q̇ venerant cum petro. Quia ⁊ in nationes)id ē in gentes(grā ſpūſſancti effuſa eſt)admirantes ꝙ tan/ta grā daretur gentilibꝯ ſicut ⁊ iudęis nutritis in lege ⁊ ꝓphetis. (audie/bant em̄ illos loquētes linguis)ſcꝫ varijs(⁊ magnificātes deum. Tūc re/ſpondens Petrus).id eſt illis qui cum eo venerant admirantibus.(nun/

Parthi ⁊ medi ⁊ elamitę.⁊ q̇ habitāt meſopotamiam iudęam ⁊ capadociā pontum ⁊ aſiam phꝛigiā ⁊ pamphili/am ęgyptuꝫ ⁊ partes libię q̄ eſt circa cyrenem ⁊ aduenę rhomani. Judęi quoq̧ ⁊ pſeliti.cretes ⁊ arabes Audiuimꝰ eos loq̄ntes nr̄is liguis magnalia dei.

¶ Feria ſcd̄a pēthecoſtes Actu.x.

In diebꝯ illis. Aperiens Petrꝰ os ſuum dixit. Viri pr̄es ⁊ fr̄es nobis p̄cepit dn̄s p̄dicare ꝓplo ⁊ teſti/ficari.qꝛ ipſe eſt q̇ ꝯſtitutus eſt a deo iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Huic omnes ꝓphetę teſtimonium ꝑhibent remiſſio/nem peccatoꝝ accipe ꝑ nomē eiꝰ oēs qui credunt in eum. Adhuc loquente petro v̄ba hęc. cecidit ſpiritusſanctus

quid aquam quis prohibere poteſt vt nō baptizentur hi qui ſpm̄ ſanctū acceperunt ſicut ⁊ nos)quaſi diceret non. Ex quo ſpūſſanctus non diſtin/xit inter nos ⁊ ipſos(Et iuſſit eos baptizari)ſcilicet a ſocijs ſuis(in nomine domini noſtri Jeſu chriſti) In hac enim forma dabatur baptiſmus in primitiua eccleſia.

¶ Poſtilla.

In diebus illis. Cum audiſſent apoſtoli. ⁊c̄. Ante initium illius e/piſtole ſcribit ſanctus Lucas in eodem capitulo ꝙ ſanctus Philippus deſcendit in ciuitatem ſamarie. ⁊ predicabat illis chriſtū Intēdebant autem turbe his que a Philippo dicebantur vnanimiter audientes et videntes ſigna que fa/ciebat. multi' em̄ eorum qui habebant ſpiritus immundos clamantes voce magna curabant Multi autē paraliti/ci ⁊ claudi curati ſunt. Factum eſt aūt gaudiū magnū in illa ciuitate. Tūc ſequit̄ preſens epiſtola(Cum audiſſent apoſtoli) Circa quod ſciēdum ſm̄ Nicolaum de Lyra. ꝙ Philippus iſte erat tm̄ dyaconus ꝓpter quod licet poſſet baptizare. non tamen manus imponere. Nec per conſequens donum ſpūſſancti dare in ſigno viſibili. hoc em̄ ꝑtine/bat ad apoſtolos. Vn̄ eſt qd̄ ſoli Epiſcopi in nouo teſtamento qui ſunt ſucceſſores apoſtolorum manus imponūt Propter quod philippus ſignificauit apoſtolis vt aliqui eorum venirēt in ſamariam ⁊ ſupplerent illud quod ad eius officium non ſpectabat. Et hoc eſt quod hic dicitur(Cum audiſſent apoſtoli qui erant hieroſolymis quia recepiſſet Samaria verbum dei. miſerunt ad ipſos petrum ⁊ ioan/nem). Gloſa ordinaria qui erant columne. (qui cum veniſſent orauerunt pro ipſis vt acciperent ſpiritum ſanctum nondum em̄ in quenꝗ͡ illorum venerat) Lyra. ſcȝ ſigno ſenſibili. venerat tn̄ in eos inuiſibiliter. ſicut et modo in baptizatos(ſed baptizati tm̄ erant in noīe dn̄i ieſu tūc impone/bant manus ſuper illos. ⁊ accipiebant ſpm̄ ſcm̄.

ſuper omnes qui audiebant verbum. Et obſtupuerunt ex circumciſione fi/deles qui venerant cum Petro: quia ⁊ in nationes gratia ſpirituſſancti effuſa eſt. Audiebant em̄ illos loquentes linguis ⁊ magnificantes deum Tunc rn̄dit petrus. Nunquid aquam quis prohibere pt̄ vt nō baptizentur hi qui ſpm̄ ſanctum acceperunt ſicut et nos. Et iuſſit eos baptizari in nomine do/mini noſtri ieſu chriſti.

¶ Feria. iij. pēthecoſtes. Actu. viij.

In diebꝰ illis. Cum audiſſent apoſtoli qui erant hieroſolymis qꝛ recepiſſet ſamaria verbum dei miſerūt ad eos petꝝ ⁊ ioannē Qui cum ve/niſſent orauerūt ꝓ ipſis vt acciperent ſcm̄ ſcm̄ Nondū em̄ in quenꝗ͡ illorū venerat. ſed baptizati tm̄ erant in noīe dn̄i Jeſu Tunc imponebant manꝰ ſup illos ⁊ accipiebant ſpm̄ ſcm̄.

¶ Poſtilla.

Pagina

In diebus illis. Per manus apoſtolorum ⁊c. Ante initium illius Epiſtole ſcribit ſanctus Lucas ꝙ vir quidam Ananias cum Saphira vxore ſua vendidit agrum ⁊ defraudauit de precio agri conſcia vxore ſua. Et partem precij ad pedes apoſtolorum miſerunt. ⁊ ambo ſubitanee obierant. Et factus eſt timor magnus in vniuerſa eccleſia ⁊ in omnes qui audierunt hec. Tunc ſtatim ſequitur epiſtola preſens (Per manus apoſtolorum fiebant ſigna ⁊ prodigia multa). Gloſa ordinaria. Unde ſuccendebatur zelus ſacerdotum ⁊ iudeorum (in plebe) Lyra non dicit in principibus quia non credebant in chriſtum. paucis exceptis qui occulti chriſtiani erant. vt Gamaliel. Nycodemus. et aliqui alij (Et erant omnes vnanimiter) ſcilicet apoſtoli (in porticu ſalomonis) vbi erat locus orationis ⁊ predicationis (ceterorum autem) ſcilicet infidelium. (nemo audebat coniungere ſe illis). ſcilicet ficte timentes penam que venerat ſuper Ananiam ⁊ vxorem eius (Sed magnificabat eos populus) propter egros ⁊ miracula que faciebant ⁊ etiam quia bona pro malis ſuis perſecutoribus reddebant (magis autem augebatur credentium in domino multitudo virorum ac mulierum)

Feria. iiij. penthecoſtes. Actuum. v.

In diebus illis. Per manus apoſtolorum fiebant ſigna et prodigia multa in plebe. Et erant vnanimiter omnes in porticu ſalomonis. Ceterorum autem nemo audebat coniungere ſe illis. ſed magnificabat eos populus. Magis autem augebatur credentium. in domino multitudo virorum ac mulierum ita vt in plateas eijcerent infirmos ⁊ ponerent in lectulis ⁊ grabatis. vt veniente petro ſaltem vmbra illius obumbraret quemcumque illorum ⁊ liberarentur ab infirmitatibus ſuis Concurrebat autem ⁊ multitudo vicinarum ciuitatum hieruſalem afferentes egros ⁊ vexatos a ſpiritibus immundis qui curabantur omnes ⁊ magnificabant ieſum chriſtum

Nullus enim ſexus a regno dei excluditur (ita vt in plateas) que late erant (eijcerent infirmos. ⁊ ponerent in lectulis ⁊ grabatis (vt veniente Petro ſaltem vmbra illius obumbraret quemcumque illorum. ⁊ liberarentur ab infirmitatibus ſuis) Lyra. in quo ponitur differentia Petri ad alios apoſtolos in operatione miraculorum. Nam alij apoſtoli curabant alios infirmos per tactum manuum ſicut iam supradictum eſt. Per manus autem ⁊c Petrus autem non ſolum per tactum. ſed etiam per vmbram quod maius eſt Quod fiebat ad oſtendendum ꝙ erat principalis apoſtolus. Ergo nominatur princeps apoſtolorum. Et quia chriſtus non legitur curaſſe per vmbram ſicut Petrus. ideo in petro videtur impletum fuiſſe quod dixit chriſtus Joannis. xiiij. Qui credit in me opera que ego facio ⁊ ipſe faciet. et maiora horum faciet (Concurrebat autem ⁊ multitudo vicinarum ciuitatum in hieruſalem afferentes egros ⁊ vexatos a ſpiritibus immundis. qui curaban-

nit omnes ⁊ magnificabant Jeſum chriſtum)

Poſtilla.

Gaudete.perfecti eſtote.exhortamini ⁊c̃. Añ initium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus in eodē capitulo. In ore duoꝝ vel trium teſtium ſtet omne verbum. Tunc ſequitur pręſens epiſtola. Gaudete perfecti eſtote. Quia hodie feſtum ſanctę trinitatis peragimus neceſſe eſt aliqua de ſancta trinitate breuiter loqui. Unde Auguſtinus primo libro de trinitate. Hoc itaqꝫ vera ⁊ pia fide credendum eſt quod trinitas ſit vnus ſolus ⁊ verus deus.ſcȝ pater ⁊ filius ⁊ ſpiritusſanctus.⁊ hęc trinitas vnius eiuſdemqꝫ ſubſtantię vel eſſentię creditur quę eſt ſummum bonuȝ Item Auguſtinus dt. Hęc vera ſancta trinitas nihil maius eſt in trib⁹ perſonis ſimul nominatis qꝫ in vna qualibet ſemel ⁊ ꝑ ſe dicta.quia vnaquęqꝫ ꝑſona plœna eſt ſubſtantia in ſe.non tamen tres ſubſtantię ſūt. ſed vnus deus ⁊ vna ſubſtantia vna potentia.vna ęternitas vna magnitudo.vna bonitas.⁊ vna eſſentia pater filius et ſpiritusſanct⁹.

In die ſanctę Trinitatis. ſecundo Corinthiorum.xiij

Fratres. Gaudete ꝑfecti eſtote exhortamini.idipſum ſapite. pacem habete.et deus pacis ⁊ dilectionis erit vobiſcum. Salutate inuicem in oſculo ſancto. Salutant vos omnes ſancti. Gratia domini noſtri. Jeſu chriſti.et charitas dei.et communicatio ſanctiſpiritus ſit ſemper cū omnibus vobis Amen.

Itē ſciendum ꝙ beata trinitas fideliter eſt credenda.⁊ non curioſe inueſtiganda. Unde Bernardus. Scrutari hęc temeritas eſt.credere pietas noſſe vita ęterna (Fratres) Lyra. In veritate fidei perſiſtentes (gaudete). Lyra.ad virtuoſum enim pertinet de operibus virtutuȝ gaudere(perfecti eſtote) id ē ad perfectionem conſequendam tendite. Quia ſicut nauis in flumine poſita per aquę motum deſcendit niſi remigetur in contrarium. Sic anima ex corruptiōe carnis ⁊ prouitate continuo ad malum deſcendit a perfectione niſi conetur in cōtrarium(exhortamini)vos maiores illos qui ſunt minores(idipſum ſapite)ſcilicet vos minores cum maioribus(pacem habete) Lyra. quam chriſtus nobis hereditarie conſeruandam reliq̇t.vt patet. Joannis.xiiij. Pacē relinq̊ vobis.pacē meā do vobis(⁊ de⁹ pacis).i. dator ⁊ amator pacis (⁊ dilectōis Salutate inuicē i oſculo ſcō Salutāt vos oēs ſci)q: charitas ꝯcomitat verā pacē eo ꝙ ꝑ charitatē deus ē in hoīe ⁊ ipſe in eo(erit vobiſcū)ꝑ grāam in pn̄ti.⁊ gloriā in futuro(Gratia domini noſtri Jeſu chriſti ⁊ charitas dei.⁊ communicatio ſanctiſpiritus) Guil.lugdu. In illis verbis innuit trinitatem ꝑſonarum. Primo ꝑſonam filij. Ibi Gratia domini noſtri Jeſu chriſti. Secundo perſonam patris. Ibi ⁊ charitas dei.ſcilicet patris Tercio perſonam ſpiritusſancti. Ibi. Et communicatio ſanctiſpiritus ſit ſemper cum omnibus vobis Amen

Poſtilla in eodem feſto.

O Altitudo diuitiarum. etc. Ubi initium illius Epl'e ſcribit ſctūs Paulus in eodē cap'lo di. Noli altū ſape. ſed time. Tunc ſequitur pñs epiſtola (O altitudo diuitiarum) Hoꝛra. i. abundantie ꝛ capioſitatis (ſapientie) q̄ eſt de diuinis ꝛ de ſpūalib⁹. de qua Elaie. xl. dr̄ Nō eſt inueſtigatio ſapientie eius. Et in ps. cxlvi. Et ſapie eius nō ē numerus (ꝛ ſciētie dei) que ē de rebus humanis. Ad Coloſ. .iij. In ipſo ſunt oēs theſauri ſapientie ꝛ ſcie (q̄ȝ incōpꝛehenſibilia ſunt iudicia eius) Hoꝛra. i. diſpoſitiones eius de omnibus reb⁹. Ubi pſal. xxxv. Judicia eius abyſſus multa/ ꝛ inueſtigabiles vie eius) id ē impletōes diſpoſitionis. in quib⁹ omnibus ē mia ꝛ veritas. Ubi pſal. Uniuerſe vie dn̄i miſericoꝛdia ꝛ veritas. Quorum rationes a nobis non poſſunt attingi. Unde eccleſiaſtes. viij. Intellexi q̄ omnium operum domini nullam poſſit homo inuenire rationem (Quis em̄ ꝯgnouit ſenſum dn̄i?) de diſpotione rerum q. d. nullus. (aut quis conſiliarius eius fuit) Uincenti⁹. dans ei conſilia qualiter ſic vel ſic res diſponeret. q. di. nullus (aut quis pꝛioꝛ dedit illi et retribuetur ei?) q. d. nullus. q2 hoc ē impoſſibile. q2 omnem virtutē non ſolum operandi ſed etiam cogitādi ꝛ eſſendi ab ipſo habemus qd̄ declarat hic cōſequenter dicens (qm̄ ex ipo ꝛ p ipm̄ ꝛ in ipſo ſunt omnia) Hoꝛra. ſuperioꝛa inferioꝛa. ꝛ media ſpūalia. ꝛ coꝛpoꝛalia. ꝛ ex vtriſq3 cōpoſita Et in iſtis verbis innuit apl's trinitatem pſonarum in eſſentia diuina p hoc quod d̄r. ex ipſo innuit pſonam pr̄is. p hoc quod d̄r p ipm. innuit pſonam filij. p hoc quod d̄r in ipſo innuit pſonam ſpūſſancti. Ecce diſtinctio ſeu pluralitas pſonarum (Ipſi honoꝛ ꝛ gloꝛia) ecce vnitas eſſentie. Non em̄ dicit ipſis. ſed ipſi honoꝛ ꝛ gloꝛia (in ſecula ſeculoꝛum Amen)

Alia ep'la in eodē feſto. Rhoma. xi.

O Altitudo diuitiarum ſapiētie ꝛ ſcientie dei q̄ȝ incōpꝛehēſibilia ſūt iudicia ei⁹. ꝛ inueſtigabiles vie eius. Quis enī ꝯgnouit ſenſum dn̄i aut q̄s cōſiliari⁹ eius fuit: aut q̄s pꝛoꝛ dedit illi ꝛ retribuet̄ ei. Qm̄ ex ipſo ꝛ p ipm̄ et in ipſo ſunt oīa. Ipſi honoꝛ ꝛ gloꝛia in ſecula ſeculorum Amen.

In feſto coꝛpoꝛis chꝛiſti. p̄mo. Coꝛinthiorum. xi.

FRēs. Cōuenientib⁹ ergo vobis in vnū. iam non eſt dn̄ica3 cenā manducare. Unuſquiſq3 ei ſuā cenam pſumit ad manducandum. Et alius quidē eſurit. alius autem ebꝛius eſt. Nunquid domos non habetis ad manducandum. et bibendum: Aut ec

Poſtilla.

C Onuenientib⁹ ergo vobis. etc. Ubi initiū illius epl'e ſcribit ſanctus Paulus in eodē ca. ipis Coꝛinthijs di. Si q̄s aūt videt̄ contentioſus eſſe. nos talem ꝯſuetudinē nō habemus. neq3 eccleſia dei. Hoc autem pꝛecipio non laudās q̄ nō in melius. ſed in deterius cōuenitis. Tūc poſtmodum ſequitur pñs ep'la (Cōuenientib⁹ vobis in vnū) Sed ex quo ho/

die peragitur feſtum coꝛpoꝛis chꝛiſti. ſicut hoc ſacramentum poſt cœnam a chꝛiſto inſtitutū eſt. Euangeliū ⁊ ep'la cōcoꝛdāt. qꝛ in euāgelio habetur de fructu digne cōmunicātium. vbi dicit. Qui māducat hūc panem viuet in eternū. Sic ꝑ oppoſitū in ep'la hodierna habet de ꝑiculis indigne cō-municantiū ſicut patet in textu ep'le p̄ſentis (Frēs Conuenientib⁹ vobis in vnum) Lyra. ad ꝑcipiendū euchariſtie ſacramentū (iam non eſt) id ē nō licet vobis (dominicā cœnā manducare. Unuſquiſq; eñ ſuam cœnam p̄-ſumit ad manducandū) Lyra. ante ſumptionē ſacramēti ꝑpasabant ſibi cibaria. ⁊ poꝛtabant ad eccleſiam comedētes ⁊ bibētes anteq̄ ſumerēt ſacramentum. ⁊ ſic diuites laute comedebāt ⁊ bibebāt. paupes autem eſu-riebant Ergo dicit (⁊ alius q̄dem eſurit alius aūt ebꝛius eſt Nūquid do-mos non habetis ad manducandū ⁊ bibendum?) ſcʒ domos non conſecra-

cleſiam dei contemnitis ⁊ confundi-tis eos qui non habent. Quid dicam vobis? Laudo vos. in hoc non laudo Ego eñ accepi a domino quod ⁊ tra-didi vobis. quoniam dominus ieſus in qua nocte tradebatur accepit panē. et gratias agens fregit ⁊ dixit. Accipite ⁊ manducate. hoc eſt coꝛpus meum quod pꝛo vobis tradetur. Hoc facite in meam commemoꝛationem. Similiter et calicem poſtq̄ cenauit dicens. Hic calix nouum teſtamentum eſt in meo ſanguine. Hoc facite quotienſcū q; bibetis in meam commemoꝛatio-nem. Quotienſcunq; eñ manducabi-tis panem hunc. ⁊ calicē bibetis. moꝛtem domini annūciabitis donec veni-et Itaq; quicūq; manducauerit panē

tas aut eccleſiam dei cō-temnitis) Ly. quaſi di-ceret certitudinaliter in hoc eſt cōtemptus eccl'e que conſecrata eſt (⁊ confunditis eos) id eſt pau-peres (qui non habent) ſcʒ laute comedere coꝛā tanta multitudine (q̄d dicam vobis?) Ly. ſupple d̄ hoc facto (Laudo vos) ſupple in alijs (in hoc nō laudo) ſed vitu-pero (Ego eniʒ accepi a domino) Ly. mihi reuelante (quod ⁊ tradidi vobis. qm̄ dn̄s Jeſus) qui eſt inſtitutoꝛ ſacramentoꝛum. ⁊ nō alius (in q̄ nocte tradebatur) Goꝛ. id eſt imminēte paſſio-ne cuius nocte traditio facta eſt in veſpera noc-tis (accepit panē ⁊ bene dixit) vt habet Mat.

xxvi. (⁊ grās agēs) Ly. vt doceret nos ī oib⁹ grās agere (fregit ⁊ dixit Accipite ⁊ māducate hoc eſt coꝛpus meū) ſcʒ cōtentū ſub ſpē panis. qꝛ panis trāſſubſtantialiter in veꝝ coꝛpus chꝛiſti diuīa ꝟtute ꝑ couerſionē ſolis accidentib⁹ remanētibus (qđ pꝛo vobis tradetur. Hoc facite in meā cōme-moꝛatōem) Goꝛ. i. in memoꝛiā mee moꝛtis ⁊ paſſionis (Similiter ⁊ calicem) ſcʒ accepit (poſtq̄ cœnauit) ⁊ vinū in calice cōtentuʒ cōſecrauit in ſanguinem ſuū (dicēs. Hic calix) Goꝛ. id eſt contentum in hoc calice (nouum teſtamentum eſt in meo ſanguine) Lyra. qꝛ nouū teſtamentū cōfirmatuʒ eſt in ſanguine chꝛiſti effuſo (Hoc facite quotienſcunq; bibetis) Goꝛra. ſcilicet ſanguinem meum in ſpecie vini (in meam commemoꝛatōnem) id eſt

memoriam paſſionis meę(quotienſcūqꝫ em̄ manducabitis panem hunc ꝛ calicem bibetis) Lyra. id eſt hoc ſacramentū. in quo ſub ſpecie panis cō/tinetur verū corpus chriſti ꝛ ſub ſpecie vini verus ſanguis chriſti(mortē domini annunciabitis)ipām repſentando ꝑ hoc ſacramentū(donec veni/at)ſcꝫ ad iudiciū ꝑ qđ intelligitur ꝙ celebratio huius ſacramenti non de/ficiet in eccleſia vſqꝫ in finem mūdi. Mat. vltimo. Ecce ego vobiſcū ſum omnibus diebus vſqꝫ ad conſummationem ſeculi (Itaqꝫ quicunqꝫ man ducauerit panem ꝛ biberit calicem domini indigne) Lyra. ſcꝫ cum volun tate peccandi mortaliter de futuro vel impenitens de pterito(reus erit cor poris ꝛ ſanguinis domini) Gloſa. id eſt pœnas mortis chriſti exoluet id ē punietur. ac ſi chriſtum occideret(Probet aūt ſeipſum homo) Lyra. ſcili cet ꝓpriam conſcientiam diligenter examinando ꝛ emundando(ꝛ ſic de pa ne illo edat)ſcilicet fructuoſe(ꝛ de calice bibat) Lyra. fit autē hic mentio de duplici ſpecie ſcilicet panis ꝛ vini Nam in ꝓ mitiua eccleſia ſic daba tur fidelibus. ſꝫ propter periculū effuſionis ſan guinis. modo datur tan tum laicis ſub ſpecie pa nis. Sacerdos tamē ce lebrans accipit ſub vtra qꝫ. Non tantum cele/brās pro ſe ſed etiā pro alijs(Qui em̄ mandu/cat ꝛ bibit īdigne) Gloꝛ ra. id eſt irreuerenter vł exiſtens in crimine(iudi ciū ſibi manducat ꝛ bi bit)id eſt ad ſuam dam nationem ſumit(non diiudicans corpus domini) Lyra. id eſt diſcernens ab alijs cibis ſumens eodem modo ſicut alios cibos corporales.

et biberit calicem domini indigne re/us erit corporis ꝛ ſanguinis domini. Probet autem ſeipſum homo. ꝛ ſic de pane illo edat ꝛ de calice bibat. Qui e nim manducat ꝛ bibit indigne. iudici um ſibi manducat ꝛ bibit. non diiudi cans corpus domini

¶ Dominica prima poſt feſtum trini/tatis. prima. Joannis. iiij.

CHariſſimi. Deus charitas ē. In hoc apparuit charitas dei in nobis. qm̄ filiū ſuū vnigenitum miſit

¶ Poſtilla

DEus charitas eſt ꝛ cetera. Ante initium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Joannes dicens. Ipſi de mundo ſunt ꝛ ideo de mundo loquuntur ꝛ mundus eos audit. Nos ex deo ſumus chariſſimi. diligamus inuicem. quia charitas ex deo eſt. Tunc ſequitur epiſtola hodierna. De/us charitas eſt. Ubi ſanctus Joannes apoſtolus ꝛ euangeliſta quem chriſtus prę ceteris dilexit maxiē cōmendat nobis charitatē dei ꝛ ꝓximi. Sic ſimiliter in euangelio hodierno ſanctus Lucas dicit nobis de quo dam diuite qui nec circa deum nec circa proximum ſcilicet pauperem laza rum aliqua dilectione mouebatur. ſed induebatur purpura ꝛ byſſo. ꝛ epu labatur quotidie ſplendide. Ideo ſepultus eſt in inferno. Et ſi volumus hoc malum euadere. tunc debemus deum ꝛ proximum diligere quia (de/us charitas eſt) Lyra. increata ſicut eſt bonitas ꝛ ſapientia(in hoc) velut in certiſſimo ſigno(apparuit charitas dei in nobis)id eſt oſtenſa eſt erga nos(quoniam filium ſuum vnigenitum)non ſeruum (miſit) ſcilicet deus

pater(in mundum)ſcilicet humanitate aſſumpta(vt viuamus per eum) Vincentius.vt non iudicemur per eum(in hoc)id eſt in hac miſſione(eſt charitas)manifeſta(non quaſi nos dilexerimus deum.ſed quoniam ipſe ꝓ or dilexit nos)ſcilicet predeſtinando.vocando.iuſtificando(⁊ miſit filium ſuum propiciationem)Vincentius.vt deus nobis propicietur per ipſum (pro peccatis noſtris)ſcilicet tollendis(Chariſſimi ſi deus dilexit nos. et

deus in mundum vt viuamus per eũ In hoc eſt charitas non quaſi nos dilexerimus deum.ſed quoniam ipſe ꝓor dilexit nos.⁊ miſit filium ſuum propiciationez pro peccatis noſtris Chariſſimi ſi deus dilexit nos. ⁊ nos debemus alterutrum diligere. Deum nemo vidit vnq̃. Si diligamus inuicẽ deus in nobis manet. ⁊ charitas eius in nobis perfecta eſt. In hoc intelligimus quoniam in eo manemus ⁊ ipſe in nobis. quoniam de ſpiritu ſancto dedit nobis. Et nos vidimus ⁊ teſtificamur.quoniam pater miſit filium ſuum ſaluatorem mũdi. vt viuamus per eũ Quiſquis ꝯfeſſus fuerit q̃m ieſus eſt filiꝰ dei.deꝰ in eo manet ⁊ ipſe in deo Et nũc cognouimꝰ ⁊ credimꝰ cha

nos debemus alterutrꝫ) ſcʒ exemplo chriſti inuicem (diligere)Vincentius.ſi deus diligit nos tunc debemus diligere. id quod deus diligit.ſed deus diligit omnem hominem ergo ⁊ nos quẽlibet hominem debemꝰ diligere(Deum nemo vidit vnq̃)Vincentius.In pñti deus non poteſt videri ſicut eſt ſʒ ſolũ in futura vita.Vñ Auguſtinus dicit.qđ conceſſum fuit paulo et moyſi videre diuinam eſſentiam.ſed hoc fuit in raptu tranſitorie.et non manſiue quia tunc fuerunt rapti extra ſenſus corporis(Si diligamus inuicem)ſcʒ ex ſincera charitate(deus in nobis manet)per gratiam inhabitantem(charitas eius in nobis perfecta eſt)Tũc enim charitas dei perfecta eſt in nobis quando eum diligimus.non ſoluʒ in ſe. ſed etiam in ſua imagine.id eſt in homine(in hoc intelligimus)id eſt cognoſcimus)quoniam in eo manemus)per charitatem qua deum diligimus(et ipſe in nobis)per charitatem qua nos diligit(quoniam de ſpiritu ſancto) ſcilicet ab ipſo procedente(dedit nobis ⁊ nos)Nicolaus de lyra.id eſt ego ioannes ⁊ alij apoſtoli mecum(vidimus)ſcilicet eius humanitatem oculis corporalibus ⁊ eius diuinitatem oculis mentalibus. non in ſe. ſed in effectibus ſuis.quia viderunt eum facientem miracula virtutem tocius nature create tranſcendentia(et teſtificamur)de viſis que vidimus)quoniam pater miſit filium ſuum)eiuſdem nature et poteſtatis cum eo (ſaluatorem mundi)per paſſionem humanitate aſſumpta(ꝙſꝗs cõfeſſus fuerit) Hoc.ſ.cõfeſſione ꝑfcã cordis oris ⁊ opis Nõ diminuta neq; ſolius vocis. Vñ apl's dicit Cõfitẽtur ſe noſſe deum.factis aũt negant eum(quoniam

Pagina

ritati quã habet de⁹ in nobis De⁹ cha/ritas eſt. ⁊ q̄ manet in charitate in deo manet ⁊ deus in eo In hoc perfecta eſt charitas dei nobiſcũ vt fiduciã habea/mus in die iudicij. qꝛ ſicut ille ē ⁊ nos ſumus in hoc mũdo. timoꝛ nõ ē in cha/ritate. ſꝫ ꝑfecta charitas foꝛis mittit ti/moꝛē. qm̄ timoꝛ pęnã habet. Qui autē timet nõ ē ꝑfectus in charitate. Nos ergo diligamus deũ. qm̄ deus ṗoꝛ di/lexit nos. Si quis dixerit quoniã di/ligo deum ⁊ fratrem ſuum oderit men

ieſus eſt filius dei) ita ꝙ idem eſt filius dei ⁊ filius homīs (deus in eo ma/net) ſcꝫ per grãm (⁊ ipe in deo) vt in refugio. Vñ pš. lxxxix. Dñe refugiũ factus es nobis (⁊ nos) ſcꝫ apl'i (cognouimus) ſcꝫ ꝙ ieſus eſt filius dei (⁊ cre/dimus charitati quã habet deus in nobis) Ly. id eſt credimus ipm ſpeci/aliter habitare nobiſcũ ꝑ charitatē (deus charitas eſt) Vñ Auguſtinus ſu/per illo v̄bo Si in ſingulis locis ſacrę ſcripturę nihil aliud diceret de cha/ritate. niſi ꝙ deus charitas eſt. nõ aliđ q̃ charitatē q̄rere deberemus Nõ em̄ charitas poterat altius cõmendari q̃ ꝙ deus diceret charitas (⁊ qui manet in charitate in deo manet) Vlin. tanq̃ palmites in vite. tanq̃ mē/brum in coꝛꝑe (⁊ deus in eo) manet tanq̃ habitatoꝛ in domo. tanq̃ ſpon/ſus in thalamo. tanq̃ ſacerdos in tēplo. Vñ Bernar. qꝛ deus charitas ē et ideo charitati nihil melius eſt. ⁊ q̄ manet in charitate in deo manet. idõ charitati nihil ē ſecurius (⁊ deus in eo) ⁊ idõ charitati nihil lucidi⁹ (in hoc perfecta eſt charitas di nobiſcũ) id ē ꝑfecta eſſe oſtēditur (vt fiduciã ha/beamus in die iudicij) Vlin. ſi talē fiduciã ha/bemus ad deum ꝙ aude/mus ſecure apparere in conſpectu eius ⁊ reddere ei votũ tũc indubitāter habemus ꝑfectã chari/tatē (qꝛ ſicut ille eſt) Ly/ra. bñfaciēs de cœlo iu/ſtis ⁊ iniuſtis (⁊ nos ſu/mus in hoc mũdo) ſcꝫ ꝓ amore eius amicos ⁊ in/imicos diligēdo (timoꝛ non eſt in charitate) qđ intelligitur de timoꝛe ſeruili inquantum ſeruilis eſt. Non autem intelli/gitur de filiali. quia ille timoꝛ ſtat cum charitate perfecta (ſed ꝑfecta cha/ritas foꝛis m'ctit timoꝛem) quia charitas etiam quęcunq̃ excludit timo/rem ſeruilem (quoniam timoꝛ pœnam habet) id eſt timoꝛe ſeruili pœna debetur. quia facit cauere peccatum ſolummodo ne puniatur. non ꝓp/ter deteſtationem vicij. nec ꝓpter vitandam offenſam dei. ſicut fur quã/doq̃ dimittit furari ꝓpter ſuſpendium (Qui autem timet) Lyra. hoc modo (non eſt perfectus in charitate. id eſt non habet charitatem ipſum perficientem. nos ergo diligamus deum. Goꝛra. dilectione perfecta. quo/niam deus prioꝛ dilexit nos. q̃ nos ipſum. immo cum adhuc inimici eſſe/mus dilexit inimicos vt faceret amicos. dilexit iniuſtos vt faceret iuſtos. dilexit ęgros vt faceret ſanos. Si quis dixerit quoniam diligo deum ⁊ fra/trem ſuum oderit. qui eſt imago dei. mendax eſt. Nicolaus de lyra. Quia dilectio pꝛoximi includitur in dilectione dei. qui non diligit fratrem ſuum quem videt. Nicolaus goꝛra. quia eum plenius cognoſcit. deum quem nõ videt. id eſt quem minus cognoſcit. quomodo poteſt diligere? Vñ Aug⁹. Inuiſa quippe diligere poſſumus incognita nequaq̃. et hoc mandatum

habemus a deo)ſcꝫ de dilectione dei ⁊ proximi(vt qui diligit deum)Gor. propter ſe(diligat ⁊ fratrem ſuū) propter deum. Duo em̄ ſunt mandata charitatis ſcꝫ dei ⁊ proximi.nec poteſt vnus diligi ſine alio ❡ Poſtilla

Nolite mirari ſi odit uos mundus ⁊c. Añ initium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Joannes in eodem capitulo dicẽs. Chariſſimi hęc eſt annunciatio quam audiſtis ab initio vt diligatis alterutrum. non ſicut cayn qui ex maligno erat ⁊ occidit fratrẽ ſuum.⁊ ꝓpter quid occidit eum quoniam opera eius maligna erant fratris autem eius iuſta

dax eſt. Qui em̄ non diligit fratrẽ ſuū quẽ videt.deum quẽ nõ videt quomodo poteſt diligere? Et hoc mandatum habemus a deo vt qui diligit deuꝫ diligat ⁊ fratrem ſuum.

❡ Dominica ſecunda poſt feſtum trinitatis.primo. Joannis.iij.

Chariſſimi. Nolite mirari ſi odit vos mundus. Nos ſciamus quoniam tranſlati ſumus de morte ad vitam quoniam diligimus fratres. Qui non diligit. ma

Tunc ſtatim ſequitur pręſens epiſtola quę cõcordat cum euãgelio hodierno.in quo euãgelio agitur de cœna vitę ęternę ad quã cœnam peruenitur per charitatẽ dei ⁊ proximi. De qua habetur plenius in epiſtola pręſenti. Unde dicit ioannes(Chariſſimi Nolite mirari)quaſi inſolitum(ſi odit vos mundus)id eſt mundi amatores.quia non eſt nouū illud iurgium.ſed fuit a principio mundi inter bonos ⁊ malos.ſicut patet inter Cayn ⁊ Abel inter Jſaac ⁊ Jſmahel.⁊ Jacob ⁊ Eſau(Nos ſcimus) Lyra.certitudine fidei(qm̄ trãſlati ſumus de morte)ſcꝫ culpę(ad vitam)gratię(qm̄ diligimus fratres)quia opera bona in charitate facta meritoria(qui non diligit manet in morte .quia caret charitate quę eſt vita animę(Omnis qui odit fratrem ſuum homicida eſt.qꝛ pͥmo occidit animam propriam ſcd̄o animã proximi inq̄ꝫtum in ſe eſt.qꝛ prouocat ip̄m ad odium mutuum(Et ſcitis qm̄ omnis homicida nõ habet vitam ęternam)Gorra.id eſt nõ habet chriſtum qui eſt vita ęterna(in ſe manenteꝫ)hoc dicit ad differentiam vitę naturę q̄ eſt vita trãſiens(in hoc)tanq̄ꝫ in ſigno certiſſimo(cognouimus charitatem dei)id eſt chriſti erga nos(qm̄ ille pro nobis)indignis.animã ſuam)id eſt vitam corporaleꝫ(poſuit)id eſt morti crucis expoſuit(⁊ nos exemplo)eius(debemus animas) Lyra.id eſt vitam corporaleꝫ(pro fratribus ponere)id eſt pro ſalute eorum ſpirituali ponere. Et hoc debitum patet ex ordine charitatis. ſm̄ quem deus eſt ſuper omnia diligendus.⁊ poſt ipſum anima propria. et tercio loco anima proximi.quarto ⁊ vltimo proprium corpus(qui habuerit ſubſtantiam huius mundi) Hin.id eſt bona temporalia(et viderit fratrem ſuum)id eſt proximum(neceſſe habere) Lyra.ſcilicet neceſſitatẽ extremã(⁊ clauſerit viſcera ſua ab eo)id eſt affectū interioreꝫ nõ cõpatiendo ei ⁊ ſubuentionem denegando(quomodo charitas dei) Gorra.quę a deo infunditur.⁊ qua deus diligitur(manet in eo?)quaſi diceret nullo modo.quia non poteſt diligi deus ſine proximo.nec econuerſo.etiam qꝛ chari

tas benigna eſt.id eſt larga egenis.ꝛ in caſu extreme neceſſitatis teneretur etiam quilibet de neceſſario dare. Vñ Ambroſius. Paſce fame morientem. ſi non paviſti. occidiſti (Filioli mei (ſcȝ quos per euangelium genui. (non diligamus verbo neqȝ lingua) verbo tm̃ diligit qui hoc qd̓ promittit non ſoluit (ſed opere) id eſt exhibitione beneficij (et veritate) ſcȝ pure intentionis. Gloſa. vt ſimplici intentione beneficia preſtemus. non propter iactantiam. nec propter temporale lucrum.

¶ Poſtilla.

Humiliamini ſub potenti manu dei ꝛc. Ante initium illius epiſtole ſcribit ſanctus Petrus in eodem capitulo. Deus ſuperbis reſiſtit humilibus autem dat gratiam. Tunc ſequitur epiſtola preſens in qua beatus Petrus docet nos quomodo habere debeamus nos ad deum dicens (Humiliamini) Hortatur humilitate voluntaria non coacta (ſub poteti manu dei) vel nos humiliabimus nos ei vel ipſe opprimet nos. quia manum eius effugere impoſſibile eſt (vt vos exaltet) qꝛ omnis qui ſe humiliat exaltabitur. ut patet Luce xviij (in tempore viſitationis) id eſt in die iudicij quando deus iudicabit mundum. ꝛ reddet tunc vnicuiqȝ ſcḋm opera ſua (omnem ſollicitudinem veſtram) ſcȝ corporis ꝛ anime (proijcientes in eum) Unde Auguſtinus. Proijce te in deū nō eſt tā crudelis vt ſe ſubtrahat. ꝛ te cadere pmittat (qm̃ ipſi cura ē de vobis) ſcȝ ſpecialis (Sobrij eſtote) in victu ꝛ veſtitu (ꝛ vigilate) id ē diligēter a pctis cauete (qꝛ aduerſarius veſter diabolus) q̇ ſp bonis ꝛ fidelib' aduerſatur (tanqȝ leo rugiēs) p ſeuitiā (circuit) p maliciam (querēs quē devoret) incorporando ſibi p mortalē culpā (cui reſiſtite) Hortatur. eius ſuggeſtionibus nō acqeſcendo. Vñ Jacobi. iiij. Reſiſtite diabolo ꝛ fugiet a vobis (fortes in fide) tanqȝ in ſcuto (ſcientes eandem paſſionem) id eſt conſimilem tribulationem ꝛ tētationem quā vos ſuſtinetis (ei) fieri ſcȝ a diabolo (que in mūdo eſt veſtre fraternitati) id eſt veſtris fratrib' p mundū diſperſis. quaſi diceret. nō putetis vos temptatōe carere eo qd̓ fideles eſtis. im-

net in morte. Omnis qui odit fratrem ſuum homicida eſt. Et ſcitis quoniā omnis homicida non habet vitam eternam in ſe manentem. In hoc cognovimus charitatem dei. qm̃ ille pro nobis animam ſuam poſuit: ꝛ nos debemus animas pro fratribus ponere. Qui habuerit ſubſtantiā huius mundi. ꝛ viderit fratrē ſuū neceſſe habere. et clauſerit viſcera ſua ab eo. quomodo charitas dei manȝ in eo. Filioli mei nō diligamus verbo neqȝ lingua. ſed opere ꝛ veritate

¶ Dominica tercia poſt feſtum trinitatis. pmo. Petri. v.

Chariſſimi Humiliamini ſub potēti manu dei: vt vos exaltet in tempe viſitatōis oēm ſollicitudinē veſtrā pijcientes in eū. qm̃ ipſi cura eſt de vobis. Sobrij eſtote

mo magis temptabimini ergo cauete vos diligenter ne ſuperabimini. vn
de Eccleſi. ſecundo. Fili accedens ad ſeruitutem dei. ſta in iuſticia ⁊ timo/
re. ⁊ prępara animam tuam ad tentationem (deus autem) ſcilicet qui eſt da
tor (omnis gratię) Glo:ra. quia bonorum temporalium. naturalium. ſpiri
tualium. ⁊ ęternorum (qui vocauit nos) vocatione interiori per inſpiratio
nem ⁊ exteriori per prędicationem (in ęternam ſuam gloriam) ſcilicet fina
liter conſequendam (in chriſto ieſu) id eſt per chriſtum ieſum (modicum
paſſos ipſe perficiet confirmabit conſolidabitq;) quia ipſe ſe pro nobis
morti expoſuit (ipſi gloria ⁊ imperium) ſcʒ ad alios (in ſęcula ſęculorum)
id eſt in ęternum. Amen

et vigilate. quia aduerſarius veſter di
abolus tanq̃ leo rugiens circuit quę/
rens quem deuoret. Cui reſiſtite for/
tes in fide ſcientes eandem paſſionem
ei quę in mundo eſt veſtrę fraternitati
fieri. Deus aũt omnis gratię qui voca
uit nos in ęternam ſuam gloriã in chri
ſto ieſu. modicum paſſos ipſe perfici/
et confirmabit conſolidabitq;. ipi glo
ria ⁊ imperium in ſęcula ſęculorum.
Amen.

¶ Dominica quarta poſt feſtum trini
tatis. Rhomanorum. viij.

FRatres. Exiſtimo ꝙ non ſunt
condignę paſſiones huius tē
poris ad futuram gloriam q̃
reuelabitur in nobis. Naʒ expectatio
creaturę reuelatõem filiorũ dei expec/
tat. Vanitati em̃ creatura ſubiecta eſt
non volens. ſed propter eum qui ſubie

¶ Poſtilla

EXiſtimo enim
ꝙ non ſunt con
dignę ⁊c. Ante initium
illius epiſtolę ſcribit ſã
ctus Paulus in eodem
capitulo dicens. Si fi/
lij ⁊ heredes. heredes q̃
dem dei. coheredes autē
chriſti. ſi tamen compa
timur vt ⁊ ſimul glorifi
cemur. Tunc ſtatim ſe
quitur pręſens epiſtola.
in qua apoſtolus Pau
lus hortatur nos vt pa
tienter toleremus paſſi
ones ⁊ perſecutõnes hu
ius mundi. quia ad fu/
turam gloriam non per
uenitur. niſi per tolerã/
tiam patienter paſſio/
num. ⁊ qualeſcunq; ſint
tales paſſiones tempo/
rales. non tamē ſunt cõ
dignę ad futuram glori
am. Hoc oſtendit apo/
ſtolus Paulus qui fuit
raptus vſq; ad tercium
cœlum ⁊ vidit magnitu
dinem glorię cœleſtis. Et viſis illis gaudijs poſt hoc dixit (Frēs exiſtimo)
Vin. id eſt vere ſcio (qđ nõ ſunt condignę) id eſt ęquales (paſſiones huius
temporis) Glo:ra. id eſt temporales ⁊ momentanee (ad futuram gloriam)
ſcilicet promerendam (quę reuelabitur in nobis) Vincentius. Tam ma/
lis quã bonis. ſed diuerſimode. quia quamuis gloria futura ab omnibus
cognoſcetur ⁊ videbitur. tamen hoc erit bonis ad gaudium ⁊ ad ſalutem
Malis ad omnem triſticiam ⁊ pœnam. Nam expectatio creaturę. Lyra
id eſt hominis qui eſt omnis creatura. vt patet Matthei vltimo. Prę/

Pagina

dicate euangelium omni creaturę id eſt homini(reuelationem filiorū dei) Lyra. in beatitudie cœleſti. vbi deus clare videbitur(expectat) ſcꝫ per pacientiaꝫ(Vanitati eṁ)id eſt paſſibilitati morti ⁊ incinerationi(creatura) id eſt humana natura(ſubiecta eſt non volens)id eſt non propria voluntate. ⁊ hoc propter peccatum Adę quod non eſt voluntarium in nobis(ſꝫ propter eum)id eſt propter deum(qui ſubiecit eam in ſpe)ſcilicet reſurrectionis futurę)quia ⁊ ipſa creatura)id eſt humana natura(liberabitur a ſeruitute corruptionis)ſcilicet quando in reſurrectione ex gloria animę erit corpus immortale(Scimus eṁ quod omnis creatura)ſcilicet irrationalis(ingemiſcit ⁊ parturit vſqꝫ adhuc)hic apoſtolus inducit nos ad tolerātiam paſſionum duplici exemplo. Primum ē creaturarum irrationalium quę ſuſtinent multa. ⁊ tamen non habent ſpem remunerationis ſicut nos habemus. Secundum exemplum eſt ipſorum apoſtolorum qui primitus ⁊ plenius cęteris credentibus ſpiritum ſanctum ſuſceperunt. ⁊ tamen patienter tolerabāt multa aduerſa ⁊ dilationem glorię in ſpe reſurrectionis futurę. ergo dicit(Non ſolum autem illa)ſcꝫ irrationalis creatura(ſed et noſipſi)ſcꝫ apoſtoli(primitias ſpūs habentes) Lyra. id eſt in maiori plenitudine ſpm̄ ſanctū habētes(⁊ ipſi ītra nos gemimus) exiſtentes in tribulationibus(adoptionem filiorum dei expectantes) id eſt premium quod reſeruatur filijs adoptionis(redemptionem corporis noſtri)qꝛ tunc erit corpus immortale. ⁊ ſic redimetur a corruptione(in chriſto Jeſu domino noſtro)

cit eam in ſpe. Quia ⁊ ipſa creatura liberabitur a ſeruitute corruptionis in libertatem glorię filiorum dei. Scimus eṁ quod omnis creatura ingemiſcit ⁊ parturit vſqꝫ adhuc Nō ſolū aūt illa. ſed ⁊ noſipſi p̄mitias ſpiritus habentes Et ipſi intra nos gemimus adoptionem filioruꝫ dei. expectantes redemptionē corporis noſtri. In chriſto ieſu domino noſtro

¶ Dominica quinta poſt feſtum ſancte trinitatis. p̄ma. Petri. iij.

Chariſſimi. Omnes vnanimes in oratione eſtote compatientes. fraternitatis amatores. miſericordes. modeſti. humiles. non reddentes malum pro malo. vel maledictum pro maledicto. ſed econ-

¶ Poſtilla

OMnes vnanimes in oratione ⁊c̄. Ante initiuꝫ illius epiſtolę ſcribit ſcūs Petrus in eodē caplo dicēs Mulieres ſubditę ſint viris ſuis. ſicut Sara obediebat Abrahę dn̄m eū vocās cuius eſtis filię bn̄facientes. Tūc ſeq̄tur epl'a hodierna in qua apl'us Petrus inſtruit nos quō vnuſquiſqꝫ ſe ad alteꝝ habere debeat dicēs(Omnes vnanimes in orōne eſtote) Gorra. i. cor vnum ⁊ aīam vnā habentes. non diſſentientes (compatientes)ad inuicem ſicut membra vnius corporis myſtici ipſius chriſti

per hoc eſt alleuiat ille qui patitur cū pcipit alios ſibi cōpatientes. vt de phūs. ij. rhetoricoꝝ (fraternitatis amatores) id eſt fraterne vnitatis ꝛ cō cordie cōſeruatores (miſericordes) ſcȝ elemoſynas indigentibꝰ tribuendo (modeſti) ſcȝ in oībꝰ debitum modū ſeruando (humiles). ſcȝ oīa bona deo attribuendo ꝛ nihil vobis (nō reddētes malū pro malo) in factis iniurio ſis (nec maledictū pro maledicto) verbis ꝯtētioſis (ſed ecōtrario bñdicen tes) verbis benignis ꝛ pacificis (qꝛ in hoc vocati eſtis) ſcȝ ad fidem chriſti (vt bñdictionem) ſcȝ dei de qua dr Mat. xxv Venite bñdicti pr̄is mei. ꝛc. (hereditate poſſideatis) ſcȝ cœlēſte regnū qđ nō dat maledicis. Unde apl's. Neq̄ maledici ne q̄ rapaces regnum dei poſſidebunt (q̄ eni vult vitā diligere) ſcȝ vitā beatā in qua null' morit. (ꝛ videre dies bonos). ſ. in beatitudine cœleſti vbi dies noctibꝰ nō interrumpunt faciat ſcȝ qđ ſeqtur (coerceat linguā ſuā a malo) id ē a malo colloqo in apto Vñ p. Coꝝ. xv. Corrumpunt bonos mores colloqa praua (ꝛ labia eius ne loquant dolum) id ē malum in occulto pximū decipiendo (declinet aūt a malo) in ope. (ꝛ faciat bonū) He ei ſunt due ptes iuſticie (inquirat pacem (cū pximo etiam iniurioſo (ꝛ ſequat eā) ſcȝ pfecte (quia oculi dñi ſup iuſtos) ad remunerandū (ꝛ aures eius) id ē volūtates (in pces eoꝝ) exaudiendi (vultus aūt dm̄) ſcȝ ire ꝛ indignatōis (ſuper facientes mala) ad puniendū eos (ꝛ quis eſt) hō vel etiā diabolus: (qui vobis noceat id ē nocere poſſet ſcȝ a bono violenter retrahendo. q. d. nullus (ſi boni) Nota boni eſt hic gtī caſus (emulatores) id ē amatores (fueritis. Sed ꝛ ſi quid) id ē modicū (patimini) in pn̄ti tpe (ꝑpter iuſticiam beati) eſtis iam in ſpe tandem in re. vt dr Mat. v. Beati qui pſecutōem patiuntur ꝑpter iuſticiam. qm̄ ipſoꝝ ē regnū cœloꝝ (Timorē aūt eoꝝ ne timueritis) Lyra. id ē timorem deijcientē a bono ꝟtutis (vt non ꝯturbemini). impatienter aduerſa ſuſtinendo (dñm aūt chriſtum ſcificate) id ē firmate (in cordibus vr̄is) id ē ſibi firmiter adherendo.

trario bñdicentes. qꝛ in hoc vocati eſtis: vt benedictionē hereditate poſſideatis. Qui eni vult vitam diligere ꝛ videre dies bonos. coerceat linguam ſuā a malo ꝛ labia eius ne loquantur dolū declinet aūt a malo ꝛ faciat bonum. Inquirat pacem ꝛ ſequatur eam quia oculi domini ſup iuſtos. ꝛ aures eius in pces eoꝝ. vultus aūt domini ſup faciētes mala. Et quis eſt q̄ vobis noceat ſi boni emulatores fueritis. Sed ꝛ ſi qđ patimini ꝑpter iuſticiam beati. Timorem āt eoꝝ ne timueritis vt nō ꝯturbemini. Dñm aūt chriſtū ſanctificate in cordibus veſtris.

¶ Dñica ſexta poſt feſtum trinitatis.

Rhomanorum. vi.

FRēs. quicūq̄ baptizati ſumꝰ in chriſto ieſu. i morte xp̄iꝰ baptiza

¶ Poſtilla.

QUicūq̄ baptizati ſumus in chriſto Jeſu. ꝛc. Añ initiū illius epl'e

Pagina

ſcribit ſanctus Paulus dicens. Ubi abūdauit delictum ſuꝑabundauit et grā. Et ſicut regnauit peccatum in morte. ſic ⁊ gratia regnat ꝑ iuſticiā in vitam eternam ꝑ Jeſum chriſtum dn̄m noſtꝝ. Tūc ſequitur Epiſtola hodierna in qua apoſtolus hortatur nos ad vitę ꝑfectionē quę ↄſiſtit in hoc. ꝙ peccatis mortui ſoli deo viuamus. Unde dicit (Fratres Quicūqȝ baptizati ſumus) id ē nos cuiuſcūqȝ cōditionis ⁊ ſexus fuerimus (in chrō Jeſu) id ē in forma tradita a chriſto in euangelio. Mat. vltimo. Euntes in mundū vniuerſum prędicate euangelium omni creaturę baptizantes eos in noīe patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti. Illa forma verborum non debet

ti ſumus. Cōſepulti eñ ſumus cū illo per baptiſmuȝ in mortem. vt quomodo ſurrexit chriſtus a mortuis ꝑ gloriā patris. ita ⁊ nos in nouitate vitę ambulemus. Si enim complantati facti ſumus ſimilitudini mortis eius. ſimul et reſurrectionis erimus. Hoc ſcientes quia vetus homo noſter ſimul crucifixus eſt vt deſtruatur corpus peccati. vt vltra non ſeruiamus peccato. Qui enim mortuus eſt iuſtificatus eſt a peccato. Si autem mortui ſumus cū chri

mutari. ⁊ nihil debet addi vel minui (in morte ipſius baptizati ſumus). id eſt in virtute mortis ipſius. Baptiſmus eñ habet virtutē ex paſſione chriſti. In cuius ſignum de latere ipſius chriſti exiuit ſanguis ⁊ aqua. vt patet. Joannis. xix. vt ſignificaret quod aqua baptiſmi habet virtutem a ſanguine paſſionis chriſti (Conſepulti enim ſumus cum illo per baptiſmuȝ in mortem) quaſi diceret. in baptiſmo ſimiles ſumus morti chriſti. ¶ Ubi notandum qđ baptiſmus tenet ſimilitudinem mortis chriſti in tribus. Primo quia baptiſmus totum baptizatum in ſe concludit ⁊ tegit. ſicut ſepultura totum chriſtum incluſit. Secundo quia ſicut triduo fuit ibi incluſus ſic fit trina immerſio in baptiſmo niſi vſus aliter habeat. Tercio quia ſicut ſepultᵃ plene quieſcit ab omni moleſtia. ſic baptizatus ab omni culpa ⁊ pœna q̄ a totum relaxatur in baptiſmo (vt quomodo ſurrexit chriſtus a mortuis) id eſt a loco mortuorum ſcilicet de ſepulchro (per gloriam dei patris) id eſt ad laudem ⁊ gloriam dei patris. (ita ⁊ nos in nouitate vitę ambulemus de bono in melius proficiendo (ſi enim complantati) Uincentius. id ē firmiter adherentes chriſto ſicut radix plantę adheret (facti ſumus ſimilitudini mortis eius) id eſt ſicut chriſtus poſt mortem reſurrexit corporaliter ſic ⁊ nos poſtquam ſemel mortui fuerimus peccato. debemus fieri noui homines ſpiritualiter (ſimul ⁊ reſurrectionis erimus) id eſt ſicut ipſe ſurrexit a morte pœnę ad vitam glorię. ſic ⁊ nos a morte culpę ad vitam gratię (hoc ſcientes quia vetus homo noſter) id eſt fomes peccati quem ab adam qui eſt vetus homo traximus (ſimul crucifixus) id eſt delibutus eſt in baptiſmo vt iam nos cogere non poſſit ad peccandum. (vt deſtruatur corpus peccati). id eſt congeries prauorum operum (vt vltra non ſeruiamus peccato) ſed deo. quia nemo poteſt duobus dominis ſeruire. Mat. vi. qui enim mortuus eſt peccato) Lyra. id eſt configuratus morti chriſti

per baptiſmum(iuſtificatus eſt a peccato)quia baptiſmus delet' culpam ⁊ pœnam(ſi autem mortui ſumus cum chriſto credimus quia ſimul etiã viuemus cum eo).Gorra ſcilicet in gloria cœleſti((ſcientes ꝙ chriſtus re/ ſurgens ex mortuis iam non moritur mors illi vltra non dominabitur). Lyra.quia ſurrexit ad vitam immortalez (ꝙ em̄ mortuus eſt peccato)ſci licet chriſtus pro peccato tollendo.(mortuus eſt ſemel).quia vnica mors chriſti ſufficit ad tollendum omnia peccata preterita;preſentia ⁊ futura.

ſto credimus quia ſimul etiam viue/ mus cum eo. Scientes ꝙ chriſtus re/ ſurgens ex mortuis iam non moritur mors illi vltra non dominabitur.quod enim mortuus eſt peccato mortuus ē ſemel Quod autem viuit viuit deo.ita et vos exiſtimate vos.mortuos quidē eſſe peccato;viuentes autez deo in chri ſto Jeſu domino noſtro.

¶Dñica ſeptima.Ad Rhoma.vi.

Fres. Humanũ dico ꝓpter infir mitatē carnis vr̄e ſicut enī exhi

(ꝙ autem viuit) ſcilicet ipſe chriſtus(viuit deo) id eſt ad ſimilitudinem dei patris.vt ſicut pa/ ter non poteſt mori. ſic chriſtus filius dei ⁊ ho minis(ita ⁊ vos eſtima te vos mortuos quidez eſſe peccato)per totalez dimiſſionem culpę.Et notanter dicit eſtimate non pro certo reputate quia neſcit homo ſi fina liter mortuus eſt pecca to.Juxta illud Eccleſi aſtes.ix. Neſcit hõ an odio vel amore dignus ſit(viuentes autem deo) id eſt ad honorem dei(in chriſto Jeſu domīo noſtro)id eſt in fide ieſu chri ſti.

¶Poſtilla.

Humanum dico propter infirmitatem.⁊c̄. Ante initium illius e/ piſtolę ſcribit ſanctus Paulus in eodem capitulo dicēs Fratres ſer ui fuiſtis peccati liberati autem nunc a peccato ſerui facti eſtis iuſticię. Tunc ſtatim ſequitur preſens epiſtola.in qua apoſtolus paulus horta/ tur nos ad faciendum bona opera ⁊ ad viuendum ſecundum iuſticiam di gens(Humanum dico). Gorra.id eſt quoddam leue vobis precipio. Onus enim iuſticię quod vult eis imponere leue eſt vt patet Matthei. xi.Jugum enim meum ſuaue ē,⁊ onus meum leue(propter infirmitatem carnis veſtrę).caro enim in principio creationis fuit fortis ⁊ ſana et ſub obedientia animę. ſed per peccatum eſt facta debilis ⁊ infirma. aggra/ uans ⁊ deprimens animam.vnde Sapientię.ix .Corpus quod corrum/ pitur aggrauat animam(ſicut enim exhibuiſtis membra veſtra ſeruire immũdicię).Gorra.id eſt ad ſeruiendum peccatis mortalibus(et iniqui/ tati)id eſt peccatis ſpiritualibus(ad iniquitatem)id eſt ad mali conſum/ mationem(ita nunc exhibete membra veſtra). Lyra.per bonam conſue tudinem habilitantes ea(ſeruire iuſticię)quaſi diceret.illud eſt leue.ſcilicz quod non plus laboris requiritur in ſeruitio dei qui ducit ad gloriam ꝙ̄ in ſeruitio diaboli qui ducit ad gehennam(in ſcificatõem)id ē ſanctitatis ɔ̃ſummatõem(Cum em̄ ſerui eſſetis peccati liberi fuiſtis iuſticię) Lyra

id eſt ſpoliati a bono iuſticię (quem ergo fructum) id eſt vtilitatem (habuiſtis tunc in illis) ſupple peccatis (in quibus nunc) id eſt poſt pœnitentiaz (erubeſcitis) quaſi diceret nullam vtilitatem habuiſtis ſed maximum dānum. Ideo ſubditur. (nam finis illorum) .ſcilicet peccatis ſeruientium (mors eſt) ſcilicet ęterna (nunc vero liberati a peccato) Lyra. per eius dimiſſionem (ſerui autem facti deo) per iuſticię operationem (habetis fructum veſtrum) Vincentius. id ē vtilitatem veſtram (in ſanctificatōez) Lyra. id eſt in gratiam in pręſenti (finem vero) ſcilicet vltimum (vitam ęternam) id eſt in futuro gloriam ęternam (ſtipē dia enim peccati) Vincentius id eſt premiationes quę debentur militibus diaboli (mors ē). ſcilicet culpę ⁊ conſequēter ęternę pœnę (gratia autem dei) id eſt premium pro bono opere in gratia dei factum (vita ęterna. In chriſto ieſu domino noſtro) id ē per chriſtum ieſum dominum noſtrum tanꝗ mediatorem.

buiſtis membra veſtra ſeruire immūdicię ⁊ iniquitati ad iniquitatem. ita nunc exhibete mēbra veſtra ſeruire iuſticię in ſanctificatōem. Cum eni ſerui eſſetis pcti. liberi fuiſtis iuſticię. quem ergo fructum habuiſtis tunc in illis in quibus nunc erubeſcitis? Naz finis illoꝝ mors eſt. Nunc vero liberati a peccato. ſerui āt facti deo habetis fructuz veſtrū in ſcificatōem. finem vero vitaz ęternam. Stipendia enī peccati mors eſt. gratia aūt dei vita ęterna. In chriſto Jeſu dn̄o noſtro.

Dn̄ica. viij. Ad Rhoma. viij.

FRēs. Debitores ſumus nō carni vt ſecundū carnez viuamus. Si enī ſecunduz carnē vixeritis moriemini. Si autem ſpiritu facta carnis mortificaueritis viuetis. Quicunqꝫ eī ſpū dei agunt. hi ſunt filij dei. Non em̄

Poſtilla.

DEbitores ſumus non carni vt ſecū dum carnem viuamus .⁊c. Ante initium illiꝯ epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus dicens. Qui em̄ ſecundum carnem ſunt quę carnis ſunt ſapiunt qui vero ſecundum ſpiritum ſunt quę ſunt ſpiritus ſentiunt. Nam prudē tia carnis mors eſt. prudentia aūt ſpiritus vita ⁊ pax. Quoniam ſapientia carnis inimica eſt deo. Tunc ſequitur pręſens epiſtola .in qua apoſtolus hortatur nos ad mortificationem carnis ⁊ ad imitationem ſpiritus vel rationis. vt ſecundum ſpiritum viuamus. Et ad hoc adducit ratiōes ſcilicet propter debitum ⁊ propter futurę mercedis magnitudinem. Unde dicit (Fratres Debitores ſumus) ſcilicet ſpiritui ſancto vel rationi proprię (non carni vt ſecundum carnem viuamus) .ſcilicet in voluptatibus carnis. (ſi enim ſecundum carnem). Gorra. id eſt ſecundum carnis deſideria et voluptates. (vixeritis) .vita corporali. (moriemini) morte ſpirituali et etiam ęterna. (ſi autem ſpiritu) .id ratione. (facta). id eſt opera. (carnis mortificaueritis) .pœnitus ea abijciendo et fugiendo. (viuetis vita

ſpirituali hic in iuſticia. et in futuro in gloria. (quicunqꝫ enim ſpiritu dei aguntur). Gorra. id eſt reguntur. (hi filij dei ſunt) ſeruientes ei non timore ſeruili ſed filiali (non enim accepiſtis ſpiritum ſeruitutis iterum in timore) ſicut in veteri lege. que fuit lex timoris (Sed accepiſtis ſpiritum adoptionis filiorum dei) id eſt ſpiritum ſanctum datorem bonorum per quem ſit adoptio filiorum dei quod ex bonitate eſt. ꝛ miſericordia dei (in q̄ clamamus Abba pater) Nicolaus de lyra. Abba pater duo ſunt nomina idem ſignificantia. vnum hebraicum. alterum latinum. ad ſignificandum duplicem dei paternitatem. Una eſt communis bonis ꝛ malis quia eſt pater creationis omnium hominum. Alia eſt ſpecialis qua pater eſt per gratie adoptionem. de qua hic dicitur. (Ipſe enim ſpiritus teſtimonium reddit ſpiritui noſtro) cum eniꝫ ſpiritus noſter per ſpirituꝫ ſanctum bonum agit quod eſt ſignum diuine filiationis. Hoc autem ſigno quaſi quodam teſtimonio nos certificat (ꝙ ſumus filij dei) Uincentius. Non per naturam ſicut chriſtus. ſed per adoptionem per ſpiritum ſanctum (ſi auteꝫ filij dei) Gorra. ſumus. (et heredes) erimus (heredes quidem dei) cuius beatitudīe fruimur (coheredes autem chriſti) in quo et cum quo beati erimus

accepiſtis ſpiritum ſeruitutis iterū in timore. ſed accepiſtis ſpiritū adoptionis filiorum dei. in quo clamam⁹ Abba pater. Ipſe em̄ ſpiritus teſtimoniū reddit ſpiritui noſtro. ꝙ ſum⁹ filij dei. Si autem filij ꝛ heredes Heredes quidem dei. coheredes aūt chriſti

Dominica nona. primo Corinthiorum decimo.

Fratres Nō ſimus cōcupiſcētes malorū ſicut ꝛ illi ꝯcupierūt. neqꝫ idolatre efficiamī. ſicut q̄dā ex ipſis. queadmodū ſcriptū eſt. Sedit populus manducare ꝛ bibere ꝛ ſurrexerūt ludere. Neqꝫ fornicemur. ſicut q̄dam ex ipſis fornicati ſunt Et ceciderūt vna die vigintitria millia. Neqꝫ temptemus chriſtū. ſicut q̄dam eorū temptauerūt. ꝛ a ſerpentibꝫ perierūt. neqꝫ murmuraueritis ſicut

Poſtilla

Non ſimus concupiſcētes malorum ꝛ cetera Pro intellectu illius epiſtole attendere oportet beneficia populo iudaico in deſerto exhibita a deo. ſcilicet tranſitum per mare rubrum. defenſionem columne. cibationem manne. ꝛ ſic de alijs. que omnia deus miraculoſe eis exhibuit. Ipſi autem de tantis beneficiis ingrati exiſtentes concupierunt carnes comedere. paruipendentes manna. Item idolatriam commiſerunt. adorando vitulum. Item fornicati ſunt cum madianitis contra preceptum domini. Item contra Moyſen et Aaron murmurauerunt. ꝛ ſic de alijs. Et ideo plagas in hodierna Epiſtola expreſſas incurrerunt. Monet ergo nos ſanctus Paulus in hodier-

Pagina

na epiſtola ne talia faciamus.quia ſi ſimiles eis fuerimus in culpa. eri/
mus ⁊ ſimiles in pœna. Ergo dicit(Fratres. Non ſimus concupiſcentes
malorum)quo ad affectum(ſicut ⁊ illi concupierūt(de quibus dicitur pſ̄.
lxxvij . Concupierunt concupiſcentiam ⁊c̄. Et Numeri.xi.dicitur ꝙ vul
gus promiſcuum flagrauit deſiderio carnium ⁊c̄. quaſi diceret non pecce
mus ſicut ⁊ illi ne ſimiliter puniamur ſicut ⁊ illi(neq̄ꝫ idolatrę efficiami/
ni) Vincentius.honorem ſoli deo debitum idolis ⁊ creaturis nullo mo/
do exhibeatis(ſicut quidam ex ipſis)ſcilicet ex filijs iſrael fuerunt qui ſibi
vitulum conflatilem fecerunt ⁊ ipſum pro deo adorauerunt. Ut habetur
Numeri.xxv.(quemadmodum ſcriptum eſt) Exodi.xxxij.(Sedit popu/
lus manducare)coram idolo ſcilicet vitulo(⁊ ſurrexerunt ludere)id eſt lu/
dos facere.ſicut choreas in venerationem vituli ¶ Notandum ꝙ ſicut o/
lim fuerunt diuerſa idola inter infideles.ita ⁊ nūc inter chriſtianos.quia
aliqui colunt diuitias. Aliqui honores.aliqui corporis delitias.aliqui pu
eros ⁊ vxores. Unde Auguſtinus.hoc ab homine colitur quod prę cęte/
ris diligit(neq̄ꝫ fornicemur) Vincentius.id eſt actum luxurioſum extra
propriam coniugem nullo modo perpetremus(ſicut quidam ex ipſis for/
nicati ſunt) Lyra. ſcili
cet cum mulieribus ma
dianitis vt habetur Nu
meri.xxv(Et ceciderunt
vna die vigintitria mil
lia) Lyra.nec eſt hoc cō
tra illud quod dicitur.
Numeri.xxv.Et cecide
runt vna die vigintiq̄t
tuor millia. Lyra.qđ
ceciderunt vigintiquat/
tuor millia.quia minor
numerus includitur in
maiori.⁊ ideo concluditur quod verum eſt de maiori.eſt etiam verum de
minori(neq̄ꝫ tentemus chriſtum) Borra.id eſt diffidendo de eius potentia
(ſicut quidam eorum tentauerunt)ſcilicet ipſum deum vel chriſtuꝫ in moy
ſen dicentes illud.pſ̄.lxxviij. Nunquid poterit parare menſam in deſerto
(et a ſerpentibus perierunt)quia dominus iratus miſit contra eos ſerpen
tes ignitos.⁊ quoſcunq̄ꝫ momorderunt ſtatim moriebantur donec Moy
ſes ex iuſſu domini ſerpentem ęneum erexit.ad cuius aſpectum ſanabant
vt habetur Numeri.xxi.(neq̄ꝫ murmurauerit is)ſcilicet contra deum vel
pręlatos eius(ſicut quidam eorum murmurauerunt)contra moyſen. Nu/
meri.xvi. Murmurauit omnis congregatio filiorum iſrael contra moy
ſen(⁊ perierunt ab exterminatore)ſcilicet ab angelo eos percutiente extra
terminos terrę promiſſionis(Hęc autem omnia in figura contingebant
illis)ſcilicet ad deſignandum ꝙ ſic vel grauius fiet nobis ſi fuerimus ſimi
les eis(Scripta ſunt autem ad correptionem noſtram) Vincentius. pu/
nitiones ⁊ pœne inflictę iudęis in veteri teſtamento ſunt ſcriptę ad noſtrā
correptionem vt viſis vel auditis illis pœnis caueamus peccata conſimi
lia ne in illas vel maiores pœnas incidamus(in quos fines ſęculoruꝫ de/

quidā eorū murmurauerūt ⁊ perierūt
ab exterminatore. Hęc autē omnia in
figura contingebant illis. Scripta
ſunt autem ad correptionem noſtram
in quos fines ſęculorum deuenerunt.
Itaq̄ꝫ qui ſe exiſtimat ſtare videat ne
cadat. Temptatio vos non appre/
hendat niſi humana.fidelis autem de

uenerunt) Lyra. id eſt in nos qui ſumus iam in ſexta ętate ſęculi ⁊ durat
vſq; in finem mundi (itaq; qui ſe exiſtimat ſtare) Uincentius. id eſt opina
tur ſe eſſe in in gratia ſiue in charitate dei (videat) id eſt caueat (ne cadat) ſci
licet ab illa gratia per peccatum mortale (Temptatio vos non apprehē/
dat niſi humana) Uincentius. quaſi diceret. ſi temptatio conſurgit in vo/
bis. videatis quod vos non apprehendat per conſenſum. Quia ſi conſen/
ſum adhibueritis. non eſt temptatio humana. ſed diabolica. Unde Gre
gorius in paſtorali. Humanum eſt in corde temptationem perpeti demo
niacum vero in temptationis certamine ſuperari (Fidelis autē deus eſt)
Lyra. in promiſſis implendis (qui non patitur vos temptari ſuper id qđ
poteſtis) quia promiſit adiutorium in temptationibus poſitis. ſi fideliter
recurrant ad ipſum (ſed faciet cum temptatione etiam prouentum) vos ad
iuuando vt ipſa temp/
tatio vobis proueniat
ad augmentum meriti
per eius ſuperationem.
(vt poſſitis ſuſtinere)
Uincentius. Ne cada/
tis in peccatum ⁊ in cō
ſenſum. Unde Augu/
ſtinus dicit Diabolus
plerumq; vult nocere ⁊
non poteſt. quia pote/
ſtas eius eſt ſub poteſta
te dei. Nam ſi tantum
poſſet nocere diabolus
quantum vellet aliquis
iuſtorum non remane/
ret.

us eſt qui non patietur vos temptari
ſuper id quod poteſtis. Sed faciet cū
temptatione etiam prouentum vt poſ
ſitis ſuſtinere

¶ Dominica decima. prima Corin/
thiorum duodecimo

FRatres. Scitis qm̄ cū gētes
eſſetis ad ſimulachra muta p
ut ducebamini eūtes. Jđ notū vobis
facio q; nemo in ſpiritu dei loquēs di

¶ Poſtilla.

SCitis quoniam cum gentem eſſetis ad ſimulachra ⁊ cętera. Ante
initium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus dicens. q; ſi noſmet
ipſos diiudicaremus non vtiq; diiudicaremur. Dum autem iudicamur a
domino corripimur. vt non cum hoc mundo damnemur. Tunc ſequi/
tur epiſtola hodierna. in qua apoſtolus loquitur de donis ſpiritusſancti
oſtendens q; omnium donorum auctor eſt ſpiritusſanctus. ⁊ nullus po/
teſt facere aliquod bonum meritorium. ſaltem vitę ęternę. niſi in ſpiritu/
ſancto. Et hoc apoſtolus oſtendit experimento vitę pręterite dicens (Sci
tis quoniam cum gentes eſſetis) Lyra. ſcilicet gentiliter viuētes abſq; dei
gratia ante conuerſionem ad fidem (ad ſimulachra muta euntes) ea ado/
randa. Colebant enim gentes idola martis. mercurij. ſolis. ⁊ ſic de alijs.
Et dicebantur muta. quia per ſe vel ex ſe non habebant aptitudinem lo/
quendi q̄uis diabolus per ea quandoq; dedit reſponſa (prout ducebami/
ni) Horta. ſcʒ a maligno ſpiritu ſicut equus ⁊ mulus. quibus non eſt in/
tellectus (Jdeo notum vobis facio. quod nemo in ſpiritu dei loquēs) Ly
ra. gratia dei vtēs (dicit anathema Jeſu) id eſt blaſphemiā aliquam de ie
ſu domino noſtro (Et nemo poteſt dicere dominus Jeſus) confitendo ip/
ſum dominū ⁊ ſaluatorē. ſcʒ q; ipſe ſit veraciter dominus ⁊ ipſe ſeruus eius.

niſi in ſpiritu ſancto)id eſt per ſpm̄ ſcm̄ a quo eſt om̄e verū. Vn̄ Ambro.
Om̄e verū a quocūqꝫ dicat͛ a ſpū ſcō eſt(diuiſiones vero gratiarum ſunt)
Nota ꝙ gratias hic appellat diuerſos gradus. ⁊ ordines qui ſunt in eccl'a
(idem aūt ſpiritus)ſcꝫ ſcūs eſt diſtributor graduū ⁊ ordinū ⁊ officiorū(et
diuiſiones miniſtrationū ſunt)id eſt diuerſi effectus grē quibꝫ alij ſeruiūt
alijs. ⁊ ſic ordinātur in proximū. Hoc exemplū dedit nobis chriſtus. vn̄
Mat. xx. Filius hoīs nō venit miſtrari ſed miſtrare. Itē. pri. Pe. q̄rto.
Vnuſquiſqꝫ ſicut accepit grām in alterutrū. illā adminiſtrātes(idē aūt do-
minus)id ē chriſtus fili
us dei dans ſingulis ꝓ
voluntate ſua(⁊ diuiſio
nes oꝑationū ſunt) id ē
diuerſi actus grē q̄ſtum
ad ſe. ꝑ quā grām facit
oꝑa meritoria. q̄dā ma
iora. q̄dā minora opera
(idē ꝟo deus)id ē pater.
Et notandū ꝙ apl's po
nit hic tria noīa vt intel
ligaturꝙ totius trinita
tis ſunt dona grāꝝ quo
ad ꝑſonā ſpūſſancti di-
cit idem autē ſpūs. quo
ad ꝑſonam filij. idē aūt
dn̄s. quo ad ꝑſonā pr̄is
dicit aūt idem deus Sꝫ
ne videret͛ diſtinctio ſub
ſtantie ⁊ oꝑatōis ſubiū
git idēptitatem ſubſtā-
tię et operationis triuꝫ
perſonarum. q̄ꝝ. ſcilicet deus pater. deus filius. ⁊ deus ſpirituſſanctus. v
nus exiſtens deus. operatur omnia. ſcilicet neceſſaria ſaluti. in omnibus
non omnia in ſingulis. quia vni non tribuit omnia. ſed in omnibus om̄ia
vt quod quis in ſe nō habeat in alio ſit ſicut in humano corpore oculus
ſolus videt ſed nō ſibi ſoli. ſed toti corpori. vt ſic maneat charitas ⁊ humi
litas. vn̄ Eſaie. xxvi. Om̄ia oꝑa noſtra oꝑatus es in nobis. vnicuiqꝫ autē.
ſcꝫ fidelium(datur manifeſtatio ſpiritus)id eſt gratia quę manifeſtat ſpi-
ritum ineſſe(ad vtilitatem)ſcilicet eccleſię(Alij quidem per ſpiritum)ſcili
cet ſanctum(datur ſermo ſapientię)ſcilicet loquendi de contemplatione cę
leſtium(Alij autem ſermo ſcientię)ſcilicet loquendi de actione temporali
um ſcd̄m eūdē ſpiritum. Alteri fides)id eſt conſtantia vel ſermo fidei(In
eodem ſpiritu. Alij gratia ſanitatum)ſcilicet curandi infirmos. in vno ſpi
ritu Alij operatio virtutum. id eſt miraculorum quę ſunt ſupra naturaꝫ
Alij prophetia. ſcilicet prędicare futura. Alij diſcretio ſpirituum. Nico-
laus gorra. id eſt gratia diſcernendi quo ſpiritu ducuntur. id eſt bono vel
malo. quia etiam diabolus bona ſeductorie dicit. Alij genera linguarum
id eſt loqui diuerſis linguis. Alij interpretatio ſermonum. id eſt interpre

cit anathema ieſu. Et nemo poteſt di-
cere dominus Jeſus niſi in ſpiritu ſan
cto. Diuiſiones vero gratiarum ſunt.
idem autem ſpiritus. ⁊ diuiſiones mi
niſtrationum ſunt idem autem domi-
nus. Et diuiſiones operationuꝫ ſunt:
idem vero deus qui operatur omnia
in omnibus. Vnicuiqꝫ autem datur
manifeſtatio ſpiritus ad vtilitatem.
Alij quidem per ſpiritum datur ſer-
mo ſapientię. Alij autem ſermo ſcien-
tię ſcd̄m eundem ſpirituꝫ. Alteri fides
in eodē ſpiritu. Alij grā ſanitatum in
vno ſpiritu. Alij operatio virtutum.
Alij ꝓphetia Alij diſcretio ſpūuꝫ Alij
genera linguaꝝ. Alij interpretatio ſer-

ratio obſcuritatū ſcripturę. quę ſunt in ꝓphetis ⁊ euangelijs ⁊ in epl'is. Hęc aūt oīa. licet diuerſa ſint. opatur vnus atq idem ſpūs diuidens ſingulis ꝓut vult. id ē gratis. ⁊ ſicut cuiq ſit expedire.

¶ Poſtilla.

Notum vobis facio euangelium. ⁊c. Ante initium illius epl'e ſcribit ſanctus Paulus dicens. Si quis ignorat ignorabitur omnia autem honeſte ⁊ ſcdm ordinem fiant in vobis. Tunc ſtatim ſeqtur preſens epl'a. in qua apl'us commendat nobis doctrinam euangelicā per quam peruenitur ad gloriam reſurrectionis dicens. Fratres. id eſt o Corinthij. qui eſtis fratres in chriſto ſicut omnes in chriſto per fidem geniti. notum vobis facio. Lyra. id eſt ad memoriam reduco. euangelium.

monū Hęc āt oīa opatur vnus atq idem ſpūs diuidēs ſingulis ꝓut vult

¶ Dñica. xi. ꝑ. Choꝛ. v.

Fratres. Notū vobis facio euangelium qd pdicaui vobis. qd ⁊ accepiſtis. in quo ⁊ ſtatis. p qd ⁊ ſaluamini. qua ratione predicauerim vobis ſi tenetis. niſi fruſtra credidiſtis. Tradidi enim vobis in primis quod et accepi. quoniam chriſtus mortuus eſt pro peccatis noſtris ſecundum ſcripturas. ⁊ quia ſepultus eſt. ⁊ quia reſur

id eſt doctrinam euangelicā. quod predicaui id ē denunciaui. vobis quod ⁊ accepiſtis. Uincentius. corde credendo ⁊ ore confitendo in quo ⁊ ſtatis. id ē permanere ⁊ ſtare debetis. p quod ⁊ ſaluamini. iam in ſpe ⁊ tandem in re. qua ratione predicauerim vobis) Gorra. ſcilicet per chriſti reſurrectionem aſtruendo nrām reſurrectionē (niſi fruſtra credidiſtis) id ē ſine aliqua vtilitate. qa fides ſine operibus mortua eſt.

(Tradidi enī vobis in primis) Lyra. id ē inter principialia credenda. qa articuli fidei ſunt principia ex quibus alia credenda deducuntur (quod et accepi) per reuelationem a ſpirituſancto (qm̄ chriſtus mortuus ē pro peccatis noſtris) Lyra. Non ſuis. vt patet Eſaię. liij. Propter ſcelus populi mei percuſſi eum. Item in eodem capitulo. Ipſe aūt vulneratus ē propter iniquitates noſtras (ſecundum ſcripturas) ſcȝ ipſoꝝ ꝓphetaꝝ qui paſſionem chriſti predixerunt. Unde Hieremię. xi. Ego quaſi agnus manſuetus qui portatur ad victimam. Item Eſaię. liij. Sicut ouis ad occiſionem ducetur. ⁊ quaſi agnus coram tondente ſe obmuteſcet. ⁊ nō apiet os ſuum (⁊ quia ſepultus ē) Lyra. vt veritas mortis eius probaretur (⁊ qa reſurrexit tercia die ſm ſcripturas) vnde Oſeę. vi. Uiuificabit nos poſt duos dies. ⁊ tercia die ſuſcitabit nos (Et quia viſus ē) Lyra. poſt reſurrectionem ſuam (cephę) id ē petro (⁊ poſt hoc vndecim) id ē apoſtolis quę apparitio fuit poſt dies octo ſuę reſurrectionis preſente Thoma. Joannis. xx. (Deinde viſus ē plus q̄ quingentis fratribus ſimul) Et illa apparitio facta fuit in galilea. in qua apparuit apoſtolis et multis alijs chriſtifidelibus (ex quibus multi manent vſq adhuc) viuentes in illo tempore. Gorra. qui teſtes ſunt huius. ſi ab eis requiratur. (Quidam autem dor/

mierunt)ſcilicet morte corporali quę dicitur dormitio.quia erit in ſpe re/
ſurrectionis futurę(Deinde viſus eſt Jacobo)ſcilicet alphęi.qui dictus ē
frater domini.⁊ qui fuit Epiſcopus hieroſolymitanus.qui etiam ſicut di
cit Haymo vouerat ſe non manducaturum quouſq̄ dominum poſt reſur
rectionem vidiſſet.ideo chriſtus ei apparuit.tamen hoc non legitur in euā
gelio(Deinde apoſtolis omnibus)ſcilicet viſus ē.⁊ hoc factum ē in die aſ
cenſionis vt patet Marci vltimo(Nouiſſime autem omnium)id eſt poſt
aſcenſionem chriſti in cœlum(tanq̄ abortiuo viſus eſt ⁊ mihi)ſcilicet invi
a quando iui Damaſcum vt patet Actuum.ix. Lyra.vocat autem ſe ab
ortiuum.quia abortiuus dicitur fœtus qui naſcitur extra tempus debitū
vel qui cum violentia e
ducitur de vtero. ſic a/
poſtolus.quia alij rena
ti fuerunt ante aduen /
tum ſpiritusſancti. ipſe
autem poſt .Item alij
conuerſi fuerunt ſponte
ipſe vero quaſi violēter
in actu perſecutionis fi
dei(Ego enim ſum mi /
nimus apoſtolorum) q̄
ſi vltimus tempore(qui
non ſum dignus vo /
cari apoſtolus) .ſcilicet
ſi mea precedentia meri
ta attendantur(quoniā
perſecutus ſum eccleſiā
dei) Lyra.quod alij nō
fecerunt ⁊ in hoc minor
fuit apoſtolis Licet ex
gratia dei factus fuerit
valde magnus .(gratia
autem dei ſum id quod
ſum) .ſcilicet apoſtolus
chriſti quia ſine gratia
dei homo nihil ē(⁊ gra
tia eius in me vacua non fuit(id eſt carens bonis operibus.Sequitur in
textu poſt epiſtolam illam(ſed in omnibus illis abundantius laboraui).
nullus em̄ apoſtolorum legitur in tot terris ⁊ prouintijs prędicaſſe nec
tot tribulatōes in terra ⁊ in mari ſuſtinuiſſe.

rexit tercia die ſcd̄m ſcripturas ⁊ quia
viſus eſt cephe.et poſt hoc vndecim.
Deiñ viſus eſt plus q̄ quingentis fra
tribus ſimul ex quibus multi manent
vſq̄ adhuc.quidam aūt dormierunt.
Deiñ viſus eſt Jacobo Deinde aplis
omnib⁹. Nouiſſime aūt oīm tanq̄ ab
ortiuo viſus eſt ⁊ mihi. Ego em̄ ſum
minimus aploꝝ.qui non ſum dignus
vocari apoſtolus.quoniam pſecutus
ſum eccleſiam dei. Gratia autem dei
ſum id quod ſum Et grā eius in me va
cua non fuit ſed abundantius illis om
nibus laboraui.

¶ Dominica duodecima. ij. Co/
rinthiorum.iij.

Frēs. Fiduciam talē habem⁹ p
chriſtum ad deū.nō qd̄ ſuffici

¶ Poſtilla.

Fiduciam talem habemus per chriſtum ad deum.⁊c̄. Ante initiū
illius epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus dicens.Chriſti bonus odor
ſumus deo in his qui ſalui fiunt ⁊ in his qui pereunt ⁊ alijs qui/
dem odor mortis in mortem.alijs autem odor vitę in vitam.Tunc ſe/
quitur pręſens epiſtola in qua apoſtolus oſtendit confidendū eſſe in deo

Et hoc propter noſtrum defectum ⁊ diuinum eius adiutorium. quod ſpecialiter modo tempore gratię deus paratus eſt nobis impendere. Unde dicit (Fiduciam talem habemus ad deum) ſcilicet qui eſt vnus in ſubſtantia ⁊ trinus in perſonis (per chriſtum) id eſt ꝙ ex merito paſſionis chriſti ⁊ per gratiam chriſti poſſumus ſaluari (non ꝙ ſufficientes ſumus cogitare aliquid, ſupple boni (a nobis quaſi ex nobis) q̄ꝫuis em̄ omne bonū quod agimus ſit a nobis vt cauſa ſecundaria. non tamen ex nobis vt a cauſa ꝑmaria. Deus em̄ eſt qui operatur in nobis velle ⁊ perficere (ſed ſufficientia noſtra). Horra. cogitandi. volendi. faciendi bonum. (ex deo eſt). vt patet. Joannis. xiiij. Sine me nihil poteſtis facere (qui ⁊ idoneos nos fecit miniſtros) ſcilicet vita ⁊ ſcientia (noui teſtamenti) id eſt euangelij (non lit-

entes ſumus cogitare aliquid a nobis quaſi ex nobis. ſed ſufficientia noſtra ex deo eſt. Qui ⁊ ideoneos nos fecit miniſtros noui teſtamenti. non littera. ſed ſpiritu Littera em̄ occidit. ſpiritus autem viuificat. quod ſi miſtratio mortis litteris deformata in lapidibus fuit in gloria. ita vt non poſſent intendere filij iſrahel in faciem Moyſi. propter gloriã vultus eius quę euacuatur quomō non magis miniſtratio ſpūs erit in gloria Nā ſi miſtratio dānatiōis in glā eſt. multo magis abundat miniſterium iuſticię in gloria.

tera) id ē non ex̄ñtis in littera tantum. ſicut lex moyſi quia euãgelij parabolas non ſemper ad litteram intelligimus. (ſed ſpiritu) id eſt ad ſenſum ſpiritualem (Littera em̄ occidit) quia teſtamentum vetus cognitionem peccati dabat non tamen gratiã (ſpiritus autem) id eſt ſpiritus ſanctus qui datur in ſacramentis noui teſtamenti. (viuificat). id eſt viuere facit. (ꝙ ſi miniſtratio mortis). id eſt legis moſaycę mortem temporalem inferentis tranſgreſſoribus (litteris deformata in lapidibus). id eſt ſcripta in tabulis lapideis. (fuit in gloria). id eſt reuerentia. (ita vt non poſſent intendere filij iſrahel in faciem moyſi). ¶ Nota ꝙ Exodi triceſimo ſecundo dicitur quod ex colloquio dei cum moyſe in monte ſynai facies moyſi fuit facta quaſi cornuta. non q̄ꝺ fuiſſent realia cornua. ſed quaſi quidam radij procedentes ſurſum angulariter in figura cornuum. Et dicitur ibidem quod filij iſrahel non potuerunt intendere in faciem eius. Et cum deberet eis loqui oportebat quod velamen opponebat ante faciem eius. (⁊ hoc propter gloriam). id eſt claritatem. (vultus eius quę euacuatur). quia illa gloria in moyſe non diu permanſit. ſed tranſiuit. (quomodo non magis m iniſtratio ſpiritus) id eſt noui teſtamenti. (erit in gloria). ſupple ęterna. (Nam ſi miniſtratio damnationis). id eſt veteris legis. quę ideo dicitur miniſtratio damnationis. eo quod nēo poterat ab ea ſaluari. (in gloria eſt multomagis miniſterium iuſticię). id eſt legis euangelicę. (abundat in gloria). id eſt perducit ad gloriam.

¶ Poſtilla.

Pagina

Abrahe dicte ſunt promiſſiones.⁊c̃. Añ initium illius epl'e ſcribit ſcũs Paulus dicens Scriptũ eſt Geñ.xv. Credidit abraham deo ⁊ reputatum ẽ ei ad iuſticiam. Tunc ſeqtur pñs epl'a(Abrahe dicte ſunt promiſſiones).⁊c̃. Ubi notandum quod Galathe gentiles fuerũt greci.⁊ per apl'm Paulum ad fidem chriſti conuerſi ſunt. Et recedente ab eis apoſtolo ꝑ pſeudo apoſtolos fuerunt ſeducti ⁊ decepti.ita ꝙ ad obſeruationem legalium veteris teſtamenti verterentur.quaſi per fidem chriſti abſqꝫ legaliũ obſeruatione ſaluari non poſſent.quod falſum ẽſt.

Dñica.xiij. Ad Galathas.iij.

Fres. Abrahe dicte ſunt promiſſiones:⁊ ſemini eius. Non dẽt et ſeminibus quaſi in multis. ſed quaſi in vno ⁊ ſemini tuo qui ẽ chriſt9 Hoc aũt dico teſtamentũ ꝯfirmatum a deo q̃ poſt q̃dringẽtos ⁊ triginta annos facta eſt lex. Non irritum facit ad euacuandam ꝓmiſſionem. Nam ſi ex lege hereditas.iam nõ ex promiſſione. Abrahe aũt ꝑ repromiſſionẽ donauit deus. Quid igitur lex ꝓpter tranſgreſſo

Quos apoſtolus ad veram fidem reuocat.in epiſtola hodierna dicens(Fratres Abrahe dicte ſunt ſupple a deo(promiſſiones)eterne(⁊ ſemini ei9) ſcilicet chriſto.quia per eum promittebatur dãda benedictio vt patet. Geneſis.xxij. In ſemĩe tuo benedicẽtur omnes gentes(Non dicit et ſeminibus quaſi in multis.ſed q̃ſi in vno.et ſemini tuo qui ẽ chriſtus) Uincenti9 Illa promiſſio Abrahe impleta fuit quando Chriſtus ex Maria virgine natus fuit.⁊ poſt chriſti aduentum ceſſauit lex in cerimonijs ⁊ figuris.(Hoc autem dico teſtamentum confirmatum a deo)id ẽ promiſſiones ille per modum teſtamenti ſunt cõfirmate a deo cum iuramento diuino vt patet. Geñ.xxij. Per memetipſum iuraui dicit dominus.⁊c̃. Uincentius. Teſtamentum dicitur ſcriptura autentica voluntate teſtatoris ⁊ teſtium roborata.⁊ quia promiſſio illa fuit iuramento dei firmata ideo bene dicitur teſtamentum(que poſt quadringentos ⁊ triginta annos facta eſt lex. ¶ Nota littera ſic conſtruẽda eſt. Lex que poſt quadrĩgentos ⁊ triginta annos facta eſt id ẽ data ẽ in monte .Synai a promiſſione . Abrahe ipſi Moyſi . Et per tantum tempus fuerunt filij iſrahel in egypto.vt habetur Exodi.xij. Illis annis expletis eadem die egreſſus ẽ omnis exercitus. Computantur aũt hi anni a promiſſione prima facta Abrahe vſqꝫ ad dationem legis(non irritum facit ad euacuandam promiſſiõem) Lyra.id ẽ non euacuat promiſſiõem Abrahe fcã̃m quaſi irritam quod tñ faceret ſi daretur hereditas ⁊ bñdictio ex lege(nam ſi ex lege hereditas)id ẽ btĩtudo eterna(iam non ex ꝓmiſſione)⁊ ita euacuaret̃ ⁊ fruſtraret̃ ꝓmiſſio facta Abrahe.ꝙ aũt hoc non ẽ hoc probat dicẽs(Abrahe ãt ꝑ repromiſſionẽ donauit deus)ſupple beatitudinẽ ⁊ gl'am ⁊ bñdictiõem.non ꝓpter legem ſed ꝓpter ꝓmiſſionem hoc eſt ꝓpter fidem chriſti ſepe ꝓmiſſi.qꝛ Abrahã hoc credidit qđ deus ſibi ꝓmiſit Et ſic patet ꝙ omnes antiqui qui iuſtificati ſunt ex ipſa fide chriſti iuſtificati ſunt ,et non propter opera legis, Nam ipſi crediderunt hoc

futurum quod nunc credimus pteritum. ⁊ ideo iuſtificati ſunt ⁊ nō ꝓpter legem q꞉ abraham iuſtificatus ē. ⁊ tamen legem non habuit. quia multo tempore ante legem vixit. Uñ Berñ. dicit. Multi ante ſaluatoris aduē tum deum omnipotentem timentes ⁊ diligentes ſuę ſalutis gratiſſimum promiſſorem credentes. in promiſſionē fidelium ſperantes certiſſimū redē ptorem in hac fide ⁊ expectatōe ſaluati ſunt. vñ Aug⁹. Nemo liberatur a damnatione quę facta ē per adam. niſi ꝑ fidem dñi nrī ieſu chriſti (quid i gitur lex?) Lyra. id ē ad quid fuit vtilis. q. d. q꞉ ergo lex nō iuſtificauit ſed ſola fides quare ergo poſita ē ⁊ data? Ad hoc reſpōdetur ꝙ tamen non in utiliter ē data. (ꝓpter tranſgreſſores poſita ē) id ē ꝓpter punitiōnes pecca torum. q꞉ in lege deter minant̄ graues pœnę ꝓ determinatis vitijs q̄ rum terrore cohibeban tur homiēs a pctīs (do nec veniret ſemen) id eſt chriſtus. (cui). id de quo (promiſerat) vt p꞉ Geñ xxij. In ſemine tuo be nedicentur omnes gen tes (ordinata per ange los) id ē miniſterio an gelorum Lyra. Lex ei non fuit data immedia te a deo. ſed per angelū qui loquebatur moyſi in monte ſynai. (in ma nu mediatoris) id eſt in poteſtate chriſti. vt ſcilicet duraret q̄diu vellet quia venit in mūdum qñ ſibi placuit non ſtatim poſt hominis caſum (mediator āt vnius non ē) ſed duoꝝ extremoꝝ q̄ ꝯiungit (deus aūt vnus ē) ſcꝫ chrūs qui ē vnus cū prē ⁊ ſpūſcō. ⁊ hoc ē ſcd̄m diuinā naturam Et ē etiam mediator dei ⁊ hoīm recō cilians hoīes deo prī. ⁊ hoc ſcd̄m humanā naturam (lex ergo aduerſus pro miſſa dei? abſit) Uincen. q. d. nullo mō lex fuit contra ꝓmiſſa dei. q̄uis ꝓ miſſio fcā fuit ꝑfectior q̄ lex (Si eñ data eſſet lex q̄ poſſet viuificare) id ē vitā ęternā ꝯferre (vere ex lege eſſet iuſticia) non ex ꝓmiſſione abrahę fac ta (ſed ꝯcluſit ſcriptura) id ē lex moyſi. quę ē lex ſcripta (oīa ſub peccato) Lyra. inquantum oſtendebat peccatum. nec tamen mundabat. (vt pro miſſio) ęternę beatitudinis (ex fide ieſu chriſti daretur credentibus) Ly ra fide formata quę facit tendere in deum.

res poſita eſt donec veniret ſemen cui promiſerat ordinata ꝑ angelos in ma nu mediatoris. Mediator aūt vnius non eſt deus aūt vnus eſt. Lex ergo ad uerſus promiſſa dei? abſit. Si eñ da ta eſſet lex q̄ poſſet viuificare vere ex le ge eſſet iuſticia. Sed concluſit ſcriptu ra oīa ſub peccato. vt ꝓmiſſio ex fide ie ſu chriſti daretur credētib⁹

Dñica. xiiij. Ad Gala. v.

FRēs. Spū ābulate ⁊ deſideria carnis nō ꝑficietis. Caro enim

Poſtilla.

SPiritu ambulate ⁊ deſi. ⁊c. An̄ initiū illi⁹ epl̄ę ſcribit ſcūs Paulus di. Omnis lex in vno ſermone implet̄. Diliges proximum tuum ſicut teipſum Tunc ſtatim ſequit̄ p̄ſens epl̄a. Ubi notandum ꝙ epl̄a hodierna ⁊ euāgeliū hodiernū in hoc ꝯcordāt. q꞉ ſicut euāgeliū ōt de decē leproſis q̄ ſunt a chriſto mūdati Sic epl̄a enūerat opa carnis quę lepraꝫ ſpūalem quę horribilior ē lepra corporali inducunt Hortatur autem nos

apoſtolus in hac epiſtola vt caute ambulemus dicens (Spiritu ambu/
late) Vincentius. id eſt ſecundum ſpiritum diuinum opera veſtra facite.
(⁊ deſideria carnis) id eſt delectationes ⁊ concupiſcentias quas caro ſug/
gerit (non perficietis) id ē opere non implebitis. (caro enī concupiſcit ad/
uerſus ſpiritum) Lyra. id ē ſenſualitas contra rationem (ſpiritus autem)
ſupple econuerſo (aduerſus carnem. Hęc enim ſibi inuicem aduerſantur).
ſcilicet caro ⁊ ſpiritus. Caro enī natione terreſtris. Spiritus autem cœ/
leſtis. ⁊ dum vnumquodqꝫ ad patriam ſuam tendit fit pugna vehemens
intantum (vt non quę/
cunqꝫ vultis) ſecundum
rationem (illa faciatis)
impediti motu ſenſuali
tatis (ꝙ ſi ſpiritu duci/
mini). Lyra. ſequentes
inſtinctum ſpiritus ſanc
ti (non eſtis ſub lege).
Gor. q̄ ꝓ male agentib9
poſita ē vt puniātur ꝓ
exceſſibus ſuis. (manife
ſta ſunt autē opera car
nis) quia ſunt ſenſibili
a (quę ſunt fornicatio).
Lyra quantum ad con
cubitum ſoluti cū ſolu
ta (immundicia) Gorra
id eſt peccatum contra
naturam quod eſt inno
miabile (impudicicia).
hoc eſt in geſtib9 vel ta
ctib9 vł oſculis vł aliis
circūſtātiis illicitis (lu/
xuria) eſt nomē genera
le ad viciū illud (idolorum ſeruitus) Lyra. vt patet de ſalomone rege. iii.
Regum. xi. qui ex ardore libidinis cum mulieribus alienigenis motus fu
it ad ſequendum deos eorum (veneficia). Lyra. id ē ſortilegia quę ratione
libidinis ſolent fieri. (inimicicię) Lyra. latentes animo (contentiones) in
verbis clamoroſis (ęmulationes). in factis. (irę rixę). in affectu nocendi vt
quando ſeinuicem percutiunt vel lędunt. (diſſenſiones) id eſt quando par/
tes fieri incipiūt ⁊ ſciſmata (ſectę hereſes) vitia fidei (inuidię) in animo (ho
micidia) in facto (ebrietates) Gorra. id eſt aſſiduę potationes ſuperflue q̄
ad ſuperfluitatem in potu (comeſationes) ſuperfluę quo ad cibum (et his ſi
milia) ad q̄ caro eſt prona ſicut ſuꝑfluitas veſtimētorꝫ ⁊ lectorꝫ ⁊ mollicies
ba lneorum ⁊ ſic de aliis (quę prędixi vobis) ſcilicet anteqꝫ veniet dies iu/
dicii. quia tunc pœnitere non poteritis (ſicut prędixi) vobis ante hanc epi
ſtolam (qm̄ qui talia agunt) id eſt aliquid horꝫ (regnum dei non ꝯſequent)
Vin. ex hoc ſequitur ꝙ illa pctā iam enūerata in lrā ſunt pctā mortalia
ꝙ nihil ſepat a deo niſi mortale peccatū Poſt hoc deſcribit vitā ſpūalem

concupiſcit aduerſus ſpiritū. ſpiritus
autem aduerſus carnem. Hęc enī ſibi
inuicem aduerſantur. vt non quęcun/
qꝫ vultis illa faciatis. ꝙ ſi ſpiritu duci
mini non eſtis ſub lege. Manifeſta au
tem ſunt opera carnis. quę ſunt forni/
catio. immundicia. impudicicia. luxu
ria. idolorum ſeruitus. veneficia. ini/
micicię. contentiones. ęmulatōnes. irę
rixę. diſſenſiones. ſectę. hereſes inuidię
homicidia. ebrietates. comeſationes ⁊
his ſimilia. Quę prędico vobis ſicut p̄
dixi. qm̄ qui talia agunt regnuꝫ dei nō
conſequentur Fructus āt ſpūs ē chari
tas. gaudium. pax patientia. longani/
mitas. bonitas. benignitas. manſue/
tudo. fides. modeſtia. ꝯtinentia. caſti/

dicens(fructus aũt ſpũs)id eſt opus ſpũſſancti(eſt charitas)ſine qua ea q̄ ſequuntur non valent ideo preponitur(gaudium)id eſt puritas conſciẽtie ⁊ exultatio mentis ⁊ hec eſt digna leticia(pax)id eſt concordia ad proxi-mum quando ſe non inquietant ⁊ turbant(patientia)ſcilicet in toleranti a aduerſitatum(longanimitas)ſcilicet in expectatione premiorum (boni tas)id eſt dulcedo animi interius.(benignitas)id eſt largitas rerum oſten

tas aduerſus huiuſmodi non eſt lex.
Qui aũt ſunt chriſti carnẽ ſuam cruci
fixerũt cũ vitijs ⁊ ꝯcupiſcentijs.

Dñica.xv. Ad Galathas. vi.

FRẽs. Si ſpũ viuimus ſpũ et ã
bulemus. Non efficiamur ina
nis glorie cupidi inuicem prouocan-
tes inuicem inuidentes. Fratres ⁊ ſi p̄
occupatus fuerit homo in aliquo de-
licto vos qui ſpirituales eſtis huiuſ-
modi inſtruite in ſpiritu lenitatis con-
ſiderans teipſum ne et tu tempteris.

dens bonitatem animi extra per opera.(man-ſuetudo)qua ẽ tractabi lis ⁊ conuerſatiuus cũ alijs(fides)id eſt certitu do de inuiſibilibus.'vt credat omnia credenda et non alia.(modeſtia). vt homo ſeruet modũ in' dictis ⁊ in factis ⁊ in omnibus agendis(con-tinentia) vt homo etiã aliquando a licito ſe ab ſtineat propter deum. (caſtitas). vt recte vtat licitis vt vxore ⁊ huiuſ modi(aduerſus huiuſ-modi) ſcilicet opera non eſt lex)quia iuſto non eſt lex poſita ſed malis impoſita eſt lex vt iniquitas eorum per poenas legis puniatur ſed bonis impoſita eſt crux chriſti ergo dicit(qui autem ſunt chriſti).id eſt boni chriſti imitatores.(carnem' ſuam crucifixerunt).id eſt chriſto crucifixo'ſe conformauerunt affligendo car-nem ſuam.(cum vicijs et concupiſcencijs).Lyra.ita q̄ concupiſcentie et vicia mortua ſunt in eis.

Poſtilla.

SI ſpiritu viuimus ſpũ ⁊ ambulemus.⁊c̄. Ante initium illius epi ſtole ſcribit ſanctus Paulus dicens. Qui ſunt chriſti carnem ſuã crucifixerunt cum vicijs ⁊ concupiſcentijs. Tunc ſtatim ſequitur p̄ ſens epiſtola que euangelio hodierno concordari poteſt hoc modo In euã gelio dicitur. Nemo poteſt duobus dominis ſeruire. Duo domini ſunt caro ⁊ ſpiritus. In epiſtola vero dicit qualiter ſpiritu ſit ambulandum ⁊ non ſecundum carnem. Item in euangelio prohibetur ſollicitudo vite p̄-ſentis. In epiſtola hortamur ad opera ſpiritus viuificantis. Unde apoſ tolus dicit(Fratres.ſi ſpiritu viuimus)id ẽ per ſpiritum ſanctum(ſpiritu ⁊ ambulemus)ſequendo inſtinctum ſpirituſſancti in operibus noſtris vl' dictamen recte rationis. Et quia bonum opus prout freqnenter eſt oc-caſio vane glorie.ideo ſubdit. (non efficiamur inanis glorie cupidi inui-cem prouocantes). Lyra.verbis iniurioſis(inuicem inuidentes) de bõis proximorum dolentes poſt hoc apoſtolus inducit nos ad mutuam ſup-portationem di.(Frẽs ⁊ ſi p̄occupatus fuerit homo). Lyra.per aliquam paſſionẽ inſurgentẽ vel p aliquã ignorãtiã(in aliquo delicto) Ubi ſciẽdũ

ꝙ peccatum ē perpetratio mali ⁊ deſertio boni(vos qui ſpirituales eſtis)
id ē perfectiores in vita ⁊ ſcientia(huiuſmodi inſtruite)id ē ad bonum re/
ducite(in ſpiritu lenitatis)id eſt rationabiliter ⁊ leniter non in impetu fu/
roris(conſiderans teipſum)id eſt fragilitatem propriam(ne ⁊ tu tempte/
ris)id eſt in ſimile peccatum cadere permittaris.ſicut Petrus cadere per
miſſus eſt vt ſciret compati caſibus ſubditoruꝫ(Alter alterius onera por
tate)id eſt infirmitates mutuas ⁊ labores ſubueniendo mutuo(⁊ ſic ad/
implebitis legem chriſti)quę eſt lex charitatis.Gorra.Lex enim Moyſi
fuit lex terroris lex autem chriſti lex amoris Unde Auguſtinus Breuis
differentia legis ⁊ euangeliȷ̄.timor ⁊ amor.(Nam ⁊ ſi quis exiſtimat ſe a
liquid eſſe)id eſt magnū
quid ſe ſentiens in ſup/
bia(cum nihil ſit) de ſe
niſi vanitas ⁊ peccatuꝫ
vt pꝫ.pmo Cor.iiij.qd
habes quod non acce/
piſti(ipſe ſe ſeducit).id ē
ſeorſum a veritate ſe du
cit.quia per hoc in con
temptum fratris.⁊ in a
lia peccata cadit.id ſub
ditur(opus autem ſuū
probet vnuſquiſqꝫ).id ē
diligenter examinet.(et
ſic in ſemetipſo tantuꝫ)
id eſt in teſtimonio pro
prie conſcientię(gloriaꝫ
habebit ⁊ non in alte/
ro)id eſt in falſa laude
alterius cui non eſt cre
dendum(vnuſquiſqꝫ ei
onus ſuum portabit) id
eſt mercedem boni vel
mali operis(communi
cet autem is)id eſt ille(qui cathezíſatur)id eſt inſtruitur(verbo)ſcilicet do
ctrinę(ei) Lyra.ſcilicet doctori ⁊ prelato(qui ſe)id eſt qui eum(cathezíſat)
id eſt inſtruit(in omnibus bonis)quę dicit ⁊ docet non in malis quę facit
vt patet Matthei Uiceſimo tercio.quę dicunt facite.ſecundum opera
vero illorum nolite facere.(nolite errare).ſcilicet credendo.quod poſſitis
eis conformari in malis et illicitis.ſicut dicunt quidam.quare non faci/
am hoc ex quo ſacerdos meus facit(deus non irridetur).Gorra.id eſt non
poteſt falli.(quę enim ſeminauerit homo).in pręſentis vitę labore.(hęc et
metet)in futura retributione.(quoniam qui ſeminat in carne ſua).ſcilicet
fouendo vitia carnalia.(de carne ⁊ metet corruptionem)ſcilicet pœnę ęter
nę(qui autem ſeminat in ſpiritu)id eſt in ſpiritualibus operibus(de ſpū).
id eſt virtute ſpiritusſancti(metet vitam ęternā)pro pmio(bonum āt facie
tes nō deficiamus)ſcꝫ a bono inchoato(tempe em ſuo metemus nō defici

Alter alteri⁹ onera portate.⁊ ſic adim/
plebitis legem chriſti Nam ſi qs exiſti
mat ſe aliquid eſſe cum nihil ſit ipſe ſe
ſeducit.Opus autem ſuum probet v/
nuſquiſqꝫ.Et ſic in ſemetipſo tantum
gloriam habebit.⁊ non in altero. U/
nuſquiſqꝫ enim onus ſuum portabit.
Communicet autē is qui cathezíſatur
verbo ei qui ſe cathezíſat in omnibus
bonis. Nolite errare. deus non irri/
detur.Quę em̄ ſeminauerit homo.hęc
et metet.quoniam qui ſeminat in car/
ne ſua.de carne et metet corruptionem
Qui autē ſeminat in ſpiritu de ſpiritu
metet vitam ęternam Bonum aūt faci
entes nō deficiamus.tpe em̄ ſuo me/
temus non deficientes.Ergo dum

entes) qꝛ merces erit ęterna) ergo dum tempus habemus) ſcilicet merendi quod breue eſt (operemur bonū ad omnes) ſcilicet generaliter (maxime autem ad domeſticos fidei) Gorra. ad chriſtianos fideles qui domeſtici dicūtur. quia nobiſcum ſunt de familia eiuſdem domus ſcilicet eccleſię quę eſt domus dei.

¶ Poſtilla.

Obſecro vos ne deficiatis in tribulationibus ꝛc. Ante initium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus dicens ipſis epheſijs. Vos qui aliquando eratis longe facti eſtis prope in ſanguine chriſti Tunc ſequitur pręſens epiſtola. in qua apoſtolus Paulus docet nos qualiter non ſolum in proſperitatibus. ſed etiam in tribulationibus a bono deficere ꝛ retrocedere non debemus dicens (Fratres Obſecro vos ne deficiatis) Vincentius. ſcilicet in fide ꝛ bonis operibus. ſcilicet me exiſtēte (in tribulationibus meis)

tempus habemus opemur bonū ad oēs maxime aūt ad domeſticos fidei.

¶ Dn̄ica. xvi. ¶ Ad Epheſ. iij

FRatres. Obſecro vos ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis. quę eſt glīa vrā Huius rī gratia flecto genu a mea ad patrem domini noſtri ieſu chriſti. ex ꝗ omnis paternitas in cęlo ꝛ in terra nominatur vt det vobis ſcd̄m diuitias glorię ſuę virtutem corroborari ꝑ ſpiritū eius in interiori homine habitare chriſtū ꝑ fidē in cordib vrīs. in charitate radicati ꝛ fundati vt poſſitis cōprehendere cū oībus ſanctis quę ſit latitudo. lōgitudo. ſublimitas. ꝛ profun

id ē in vinculis ꝛ in carceribus (pro vobis) id ē pro doctrina ꝛ fide quā vobis prędicaui (quę) ſcilicet fides (eſt gloria veſtra) id eſt meritum glorię ęternę (huius rei gratia) id eſt ꝓpter hāc cauſam. ſcꝫ vt non deficiatis in fide ꝛ ſanctitate vitę (flecto genua mea) ſcilicet cordis ꝛ corꝑis. (ad patrem domini noſtri ieſu chriſti) Lyra. i. ipſum deuote depcando (ex quo omnis paternitas) ſcilicet tanꝗ ab auctore (in cœlis) id eſt in cœleſtibus angelis (ꝛ in terra) id eſt in terreſtrib hominibus (nomiatur

vt det vobis ſcd̄m diuitias glorię ſuę) id eſt ſcd̄m abundantiam bonitatis ſuę (virtutem) Lyra. patientię in aduerſis (corroborari per ſpiritum eius) id eſt per ſpiritum ſanctum (in interiori homine) ſcilicet in voluntate ꝛ intellectu (habitare chriſtum in cordibus veſtris per fidem) quę purificat habitaculum cordis veſtri (in charitate radicati) ſcilicet quemadmodum arbor quę quanto profundius figit radices in terra. tāto minus euelli poteſt (et fundati) ad ſimilitudinem ſtabilis edificij quia quāto plus ꝛ melius domus fundatur. tanto diutius ſtat (vt poſſitis comp̄hendere) id eſt ꝑfecte intelligere (cū omibus ſanctis) ſcilicet apoſtolis. martyribus. confeſſoribus ꝛ virginibus. ꝛ cum perfectis fidelibus (quę ſit) Gor. id ē quāta debet eſſe (latitudo) charitatis qꝛ in extēſione beneficiorū vſqꝫ ad inimicos vt patet Matthei. quinto. Diligite inimicos veſtros (longitudo) ſcꝫ charitatis qꝛ in ꝑſeuerantia meritorū. vt patet Mat. x. Qui autem ꝑſeue/

rauerit vſq₃ in finem hic ſaluus erit (ſublimitas) ſcȝ charitatis q̄ꝛ in intentione cœleſtium p̄miorū. Vñ Col. iij. Que ſurſum ſunt querite (⁊ ꝓfundum) ſcȝ charitatis. q̄ꝛ in humilitate ex cōſideratōe iudiciorum dei. Vñ pſ̄. xxxv. Judicia dei abyſſus multa. Item oro vt poſſitis (ſcire) id eſt intelligere (etiam ſupereminentem ſcientię charitatē chriſti) q̄ꝛ aīam ſuaȝ ꝓ nobis poſuit. vt patet Joã. xiiij. Maiorem charitatē nemo habet q̄ꝫ vt aīam ſuam ponat q̄s pro amicis ſuis (vt impleamī in oēm plenitudinem dei) Vin. id eſt in omī fructu iuſticię in p̄ñti. ⁊ tandem omni fructu glorię in futuro (ei aūt) id eſt deo patri (q̄ potēs eſt oīa facere) id eſt omnipotēs eſt (ſuperabundanter) Gorra. id eſt ſupra meritū. vt patet ad Romanos viij. Nō ſunt cōdignę paſſiones huius tp̄is ad futuram gl̄am (q̄ꝫ petim⁹) id eſt plus q̄ꝫ petere ſciamus vel pręſumamus. (aut intelligimus) id eſt plus q̄ꝫ ītelligere poſſumus. Ratio q̄a noſtra intellectio ſemper ē finita. ſed ſuū poſſe ē infinitū. igit̄ (ſm virtutē) ſcilicet, diuinaȝ (quę oꝑatur in nobis) Gor. vltra q̄ꝫ petere p̄ſumemus. ſcȝ vt deus hō fieret. ⁊ ꝙ pro nobis moreret̄ (Jp̄i). ſ. deo patri ſit (gl̄ia in ecclesia) Vin. quā in ſanguine filij ſui lauit (et in chriſto Jeſu) id eſt in eius filio (in oēs generationes ſeculi ſeculoruȝ) id eſt in tota cōgregatōne mundi. vbi vna generatio preterit ⁊ altera aduenit. ⁊ ſic quodammodo ſuccedunt ſecula ſeculis.

dum. Scire etiam ſuꝑeminentē ſcientię charitatem chriſti: vt impleamini in omnem plenitudinem dei. Ei auteȝ qui potens eſt omnia facere ſuꝑabundanter quā petimus aut intelligimus ſm virtutem quę oꝑatur in nobis. ipſi gloria in eccl̄a. ⁊ in chriſto ieſu in omnes generationes ſeculi ſeculoꝝ. Amē.

¶ Dñica. xvij. Ad Epheſios. iiij.

FRatres Obſecro vos ego vinctus in domino: vt digne ambuletis vocatōe q̄ vocati eſtis. cū omni humilitate ⁊ manſuetudine. cū patientia ſupportantes inuicem in cha⸗

¶ Poſtilla.

OBſecro vos ego vinctus ⁊c̄. Ante initium illius epl̄ę ſcribit ſanctus Paulus dicēs. Deus qui potens eſt omnia facere ſuꝑabundanter q̄ꝫ petimus aut intelligimus ſm virtutem quę oꝑatur in nobis. Tunc ſequitur p̄ñs epiſtola ¶ Notandū ꝙ pręſens epiſtola ⁊ euāgeliū hodiernū concordant in hoc. q̄ꝛ euangeliū dicit de hydropico quē dominus Jeſus chriſtus curauit. ⁊ poſt hoc ſuꝑbiam phariſeorū increpando cōcludit dicēs. Qui ſe exaltat humiliabit̄. ⁊ q̄ ſe humiliat exaltabit̄ Sic apl̄s Paulus in epl̄a hodierna docet nos humilitatē. patiētiam. ⁊ māſuetudinē. ſicut in epl̄a patebit. Ergo dicit (Frēs Obſecro vos) id ē peto dās per hoc ſuperbis non ſemper imꝑandi poteſtatem ⁊ exercendi. ſed pie ammonendi. q̄ꝛ ſicut Seneca dicit Generoſus animus homīs potius vult ꝓborum dulcedine duci q̄ꝫ importunitate trahi. i. facilius ducitur pia ammonitione. q̄ꝫ violenter trahatur imperio ⁊ poteſtate (ego) ſcilicȝ Paulus (vinctus) id eſt ligatus in carcere. ſcripſit eīm hanc epiſtolam de rhoma de

tentus in carcere per Thimotheum diſcipulum ſuum (in dño) id eſt ꝓpter dominū (vt digne ambuletis) procedēdo de ꝟtute in virtutē (vocatione q̄ vocati eſtis) ſcʒ ad fidē catholicā per p̄dicationes meas (cum omni humili tate) Lyra. ſcʒ interiori ꝗ̄tum ad mentem. ⁊ exteriori ꝗ̄tum ad conuerſa tionem (⁊ manſuetudine) vt tractabiles ſitis (cum patientia) aduerſorum (ſupportantes inuicem) in defectibus ⁊ infirmitatibꝫ (in charitate) ſcʒ dei ⁊ proximi (ſolliciti) ſupple ſitis (ſeruare vnitatem ſpiritus) id ē vnitatē eccle ſię quā fecit ſpirituſſanctus ⁊ per oppoſituʒ eius ſciſma facit diabolus (in vinculo pacis) Sicut eñ vinculum corporale vnit ligata inter ipſum . ſic pax ⁊ tranquillitas ſeruant vnitatem credentiū (vnum corpus) ſupple ſi tis quod eſt corpus chriſti myſticuʒ. Ergo debemus eſſe in charitate ſicut membra corporis (et vnus ſpiritus) Vincentius. id eſt idem velle ⁊ nolle. (ſicut vocati eſtis in vna ſpe) ſcilicet beatitudinis ęternę (vocationis vrē) ad fidem catholicam per quā habebitis vitam ęternam (vnus dominus) ſcilicet cui ſeruitis (vna fides) quia licet articuli ſint multi in fide catholica tamē vna eſt tm̄ fides (vnum baptiſma) Vincē tius. quo regeneramur (vnus deus ⁊ pater om nium) ſcilicet per creatō nem ⁊ ideo nemo poteſt ſe alteri preferre (qui eſt per omnes) ſcilicet crea turas per excellentiam. (et per omnia) per gene ralem reruʒ gubernatio nem (et in omnibus no bis) ſcilicʒ fidelibus ſpe cialiter eſt per gratiam. (qui eſt benedictus in ſę cula ſeculorum Amen.

ritate. Solliciti ſeruare vnitatem ſpi ritus in vinculo pacis. Vnum corpꝰ et vnus ſpiritus ſicut vocati eſtis in v na ſpe vocationis veſtrę. Vnus dñs. vna fides. vnū baptiſma. vnus deus et pater omnium qui ſuper omnes ⁊ ꝑ omnia ⁊ in omnibus nobis. Qui eſt benedictus in ſęcula ſęculoꝝ. Amen

¶ Dñica. xviij. ꝑ. Corin. pri.

Fratres Grās ago deo meo ſꝑ pro vobis in grā dei q̄ data ē vobis in chrō ieſu. qꝛ in oībꝫ diuites fcī eſtis

¶ Poſtilla

GRatias ago deo meo. ⁊c. Ante initiū illius epl'ę ſcribit ſcūs Pau lus apl's ſalutās Corin. dicēs. Grā vobis ⁊ pax a deo prē nrō et dño ieſu chriſto. Tūc ſequitur pn̄s epl'a que cōcordat cū euāgelio hodier no in hoc. qꝛ in euāgelio legiť de magno mādato dilectionis qđ abſqꝫ do no gratię ꝑfici nō poteſt vt ergo hoc mandatum implere poſſimus. tūc apl's paulus in epl'a hodierna nos inducit ad grām obtinendā. ⁊ p̄ncipali ter ꝑ grāꝝ actōes. qꝛ grāꝝ actio eſt ad plus dandū inuitatio. Ergo apl's dicit in epl'a (Grās ago) Glo. corde ore. ⁊ ope. Hic mos ē apl'i. qꝛ fere oēs epl'as ſuas incipit a grāꝝ actōe (deo meo ſemꝑ) Lyra. i. in oībꝫ horis mi hi ad orandū cōgruis ⁊ deputatis (ꝓ vobis) ſicut pro filijs meis chariſſi mis (in grā dei) id eſt ꝓpter grām dei (quę data eſt vobis in chriſto Ieſu) Vincentius. id eſt ex meritis ⁊ virtute Ieſu chriſti (quia in oībus) ſcilicet pertinentibus ad ſalutem (diuites facti eſtis in illo) ſcilicet chriſto (in om ni verbo) doctrinę (et in omni ſcientia) id eſt intelligentia ſcripturarum. (ſicut teſtimonium chriſti) Vt dicit Gorra. id eſt teſtimonium noſtrum

de chriſto (confirmatum ē in vobis) id ē a vobis firmiter retentum (ita vt nihil vobis deſit in vlla gratia ad ſalutē neceſſariũ (expectātibus reuelationem) Glo. id eſt claram viſionem ⁊ cognitionem (domini noſtri Jeſu chriſti) que erit in patria cœleſti (qui ⁊ confirmabit vos) in donis collatis (vſq; in finem) id ē vſq; ad mortem. vt ſitis (ſine crimine) Lyra. id eſt ſine peccato mortali q2 peccatum veniale nō poteſt etiā a ꝑfectis omnino vitari. Vñ prouerbio ꝝ. xxv. Septies in die cadit iuſtus ⁊ reſurget. in die aduentus domini nr̄i Jeſu chriſti. id ē in die iudicij. q2 qui ſine crimine mortali in die mortis inuenietur. in die iudicij ſine crimine ꝑſentabitur.

¶ Poſtilla.

Renouamini ſpiritu ⁊c. Ante initium illius epiſtole ſcribit ſanctus Paulus in eodem capitulo dicens. Unus dominus. vna fides. vnum baptiſma. vnus deus ⁊ pater omnium. Tunc ſequitur epiſtola hodierna que in hoc cōcordat cum euangelio hodierno. q2 in euāgelio hodierno legitur de paralitico quem dominus curauit. Sic in epiſtola apoſtolus monet paraliticos in anima vt erigātur ſpiritualiter a paraliſi ad bona opera dicēs. Renouamini. Lyra. per gratiā dei. ſpiritu mentis veſtre. id ē in ſpiritu qui ē mens vrā. et induite nouū homi nem. Tho. Uetus homo eſt Adam. per quē peccatum in omnes homines introiuit. Sed nouus hō ē chriſtus q ē primum ꝑncipiũ innouatōis ⁊ renouationis. Qm̄ ſicut in adā oēs moriunt̄. ita ⁊ in chrō oēs viuificabunt̄. q. ſ. nouus hō chrs. ſm deũ creatus ē. i. a ſpũ ſcō cōceptus ē in vtero ꝟgis. ⁊ de ea natus ē. in iuſticia. opis ⁊ ſcītate. cordis. ꝟitatis. oris. Ly. q2 nō fuit in chrō duplicitas vl' falſitas aliq̄ vl' hypocriſis. vt pz. ꝑ. Pe. ij. Qui pctm̄ nō fecit nec inuētus ē dolus in ore eius. ꝓpter qd deponētes mendaciũ. Ly. per qd ꝓximus defraudat̄. loqmini ꝟitatē vnuſquiſq; cũ ꝓximo ſuo. ꝑ quā cũ eo recte viuetis. qm̄ ſumus inuicē mēbra. Glo. nā vnũ mēbꝝ non decipit alterũ in eodem corꝑe. ſed plus cōdolet ⁊ adiuuat alterũ Sic ꝙ os ſeruit capiti. oculi pedib9. ⁊ ſic de alijs mēbris. Jraſcimini. contra peccatores. ⁊ nolite peccare. nimis aſpere arguendo. vñ Eccl'aſtes. vij. Noli eſſe iuſtus

in illo in omi ꝟbo ⁊ in omni ſcientia. ſicut teſtimoniũ chriſti cōfirmatū eſt in vobis. ita vt nihil vobis deſit in vlla grā expectātibus reuelatōnem dñi nr̄i ieſu chriſti. qui ⁊ cōfirmabit vos vſq; in finem ſine crimine in die aduentus domini noſtri Jeſu chriſti.

¶ Dñica. xix. ¶ Ad Epheſ. iiij.

Frēs. Renouami ſpũ mentis veſtre. ⁊ induite nouũ homiē qui ſcdm deũ creatus ē. in iuſticia ⁊ ſcītate veritatis. propter quod deponentes mendaciũ loquimini veritatē vnuſquiſq; cũ proximo ſuo. qm̄ ſumus inuicem membra. Jraſcimini et nolite peccare. Sol non occidat ſuper iracundiam veſtram. Nolite locũ dare diabolo. Qui furabatur, iam non

multum (Sol non occidat super iracundiā veſtram) id eſt non duret vſqueꝫ ad occaſum ſolis (nolite locum dare diabolo) Uincen. ſcꝫ in ira perſeuerando (qui furabatur) Lyra. ante conuerſionem de errore gentili (iam non furetur) ſcꝫ chriſtianitatis tp̄e (magis aūt laboret operando manib⁹ ſuis Glo. vnuſquiſqꝫ op̄nādo manib⁹ ſuis diligenter ⁊ ſtrennue. q: qui nō laborat nō mādúcet (qđ bonū eſt) .i. vtile ⁊ honeſtū (vt habeat) nō tm̄ vñ viuat ſed et (vñ tribuat neceſſitatē patienti) id eſt indigenti. ¶ Poſtilla.

Uidete quomodo caute. ⁊c̄. Ante initiū illius epiſtole ſcribit ſanctus Paulus dicens. Surge qui dormis ⁊ exurge a mortuis ⁊ illuminabit te chriſtus. Tunc ſequitur epiſtola hodierna que concordat cum euangelio hodierno. Nam in euangelio legitur de nuptijs et

furetur. Magis aūt laboret op̄ando manib⁹ ſuis qđ bonum eſt vt habeat vnde tribuat neceſſitatē patienti

¶ Dominica. xx. Ad epheſios. v.

Fratres. Uidete q̄modo caute ambuletis. Non quaſi inſipientes ſed vt ſapientes redimentes tempus quoniam dies mali ſunt. Propterea nolite fieri imprudētes ſed intelligentes que ſit voluntas dei. Et nolite inebriari vino in quo eſt luxuria ſed impleamini ſpirituſancto

quomodo quidam qui non fuit indutus veſte nuptiali traditus fuit ad tenebras exteriores ſic in epiſtola preſenti apoſtolus Paulus monet nos vt caute ⁊ ſapienter ambulemus ad illas nuptias. de quibus dicit euangelium. ne veſtem nuptialeꝫ ſine qua ad tenebras exteriores proijcimur ꝑdamus dicens (Frēs) Glo. filij eiuſdem ſcꝫ patris dei ⁊ eiuſdem matris. ſcilicet eccleſie (Uidete) Glo. oculo interiori. non tantum exteriori (quomodo caute ambuletis) propter vie pericula que ſunt multa ⁊ varia (Non quaſi inſipientes ſed vt ſapientes) in omnibus prouidentes (redimentes tempus) Lyra. ſcꝫ bonis operibus inſiſtentes (quoniam dies mali ſunt) Uincentius. dies ſcḋm ſe boni ſunt. ⁊ a deo per omnia bene ordinata ſed dicuntur mali occaſionaliter vel per accidens propter miſeriam ⁊ pœnalitatem quas patiuntur homines diebus iſtis vel ꝓpter peccata vel malicias hominum que ſuperabundant diebus iſtis. Quia iam totus mundus in maligno poſitus eſt (propterea) quia dies mali ſunt (nolite fieri imprudentes ſed intelligentes que ſit voluntas dei) Uin. vt ſcḋm illam operemini vt ſic voluntas veſtra diuine voluntati cōformetur (⁊ nolite inebriari vino) Uin. Ultra neceſſitatem ⁊ menſuram vti vino (in quo eſt luxuria) ſcꝫ non formaliter ſed effectiue ⁊ cauſaliter vt patuit in Loth. q̇ poſt vinū cōmiſit inceſtū. vt patet Geñ. xix. (ſed impleami ſpū ſcō) Ly. q̇ dat ſobrijs ⁊ caſtis (loquentes vobiſmetipſis) Uin. inſtruētes nō ſolū alios ſꝫ etiā voſmetipſos (in pſalmis) id eſt in v̄bis ſacre ſcripture ad bñ op̄andum incitantib⁹ (hymnis) .i. in v̄bis ſacre ſcripture que agūt de laude dei (⁊ in cāticis ſpūalib⁹) .i. in verbis ſacre ſcripture de gaudijs eternis tractātib⁹ (cātantes ⁊ pſallentes in cordibus veſtris dño) Uin. i. ad honorem domini (gratias agentes ſemper pro

omnibus.ſcilicet donis quia gratitudo beneficij accepti diſponit ad rece/ptionem alterius in nomine domini nr̄i Jeſu chriſti. Gorra.id eſt ad ex/altationem domini noſtri Jeſu chriſti.qui dicitur dominus propter pote/ſtatem.noſter propter charitatem Jeſus propter ſalutem.chriſtus prop/ter benignitatem.deo ⁊ patri.ſcilicet deo per creationem.patri per gubernationem ⁊ conſeruationem.Subiecti inuicem.non ſolum ſubditi prelatis humiliter ⁊ cum timore obediendo.ſed etiaꝫ prelati humiliter cum timore curam eorum ſollicite gerendo.in timore chriſti.qui eſt cuſtodia omnium predictorum.

¶ Poſtilla

Confortamini in domino.⁊ cetera. Ante initium illius epiſtole ſcribit ſanctus Paulus in eodem capitulo dicens. Serui obedi/te dominis veſtris carnalibus cum omni timore in ſimplicitate cordis veſtri ſicut chriſto. Nō ad oculum ſeruientes quaſi hominibus placētes. ſed vt ſerui chriſti facientes voluntatem dei ex animo cum bona volū/tate ſeruiētes ſicut do/mino ⁊ nō hominibus. Tunc ſequitur preſens epiſtola in qua apoſto/lus nos inſtruit de bel/lo ⁊ armis contra dia/bolum qui nos multi/pliciter impugnat dicēs (Cōfortamini in domino) Gorra.contra bellū diaboli(⁊ in potētia virtutis eius) Jpſe enim dat virtutem ⁊ fortitu/dinem plebi ſue(induite vos armaturam dei) Lyra.id eſt virtutibꝰ que ſunt arma militum chriſti.vt poſſitis ſtare.abſq; caſu peccati mortalis.aduerſus inſidias diaboli.quia eſt mille artifex.quoniam non eſt no/bis colluctatio aduerſus carnem ⁊ ſanguinem.id eſt aduerſus homines ꝗ ſunt caro et ſanguis.⁊ per conſequens viſibiles.ſed aduerſus principes et poteſtates. Uincentius.per principes intelliguntur mediocres demones qui preſunt minoribus.⁊ per poteſtates intelliguntur maiores demones Nam de ſingulis ordinibus ceciderunt aliqui in quibus naturalia remā/ſerunt integra.vt dicit Dionyſius in de cœleſti hierarchia. Et inferiores demones obediunt ſuperioribus.vt magis ⁊ magis poſſent nocere homi/nibus.aduerſus mundi rectores.id eſt aduerſus demones qui regunt mū/dum.id eſt mundialiter viuentes.tenebrarum harum.ſcilicet qui homi/mines mundiales habent tenebroſas animas.⁊ ſunt in tenebris vitioruꝫ

loquētes vobiſmetipſis.in pſalmis.⁊ hymnis.⁊ canticis ſpūalibꝰ.cantātes et pſallētes in cordibꝰ veſtris domino Grās agētes ſp̄ pro oībus in noīe dn̄i noſtri Jeſu chriſti deo ⁊ patri. Subiecti inuicem in timore chriſti

¶ Dominica.xxi.ad Epheſios.vi.

Frēs. Cōfortamini in dn̄o. ⁊ in potentia virtutis eius Jnduite vos armaturaꝫ dei vt poſſitis ſtare aduerſus inſidias diaboli. Qm̄ non eſt in nobis colluctatio aduerſus carnē ⁊ ſanguinē.ſꝫ aduerſus p̄ncipes et ptātes.aduerſus mūdi rcōres tenebrarū harū.cōtra ſpūalia neqcie in ce/leſtibꝰ.ꝓpterea accipite armaturaꝫ dei

et perducentur poſt hec ad tenebras exteriores(contra ſpiritualia nequi
cię)id eſt cōtra malignos ſpiritus(in cœleſtibus)id eſt exiſtentes in hoc ae
re caliginoſo. De quibus dicitur Mat. xiij. Aues cœli comederunt illud
ſcꝫ ſemen ſeminatuꝫ. id eſt verbū dei(propterea accipite armaturam dei)
id eſt virtutes quibus deus ſuos milites armat. Non armaturam mūdi.
qꝛ cū hoſtes ſint ſpirituales nihil valet contra eos armatura corporalis.
(ut poſſitis reſiſtere) Lyra. inſultibus demonum(in die malo)id eſt in p̄-
ſenti vita. vbi imminet pugna tēptationū(⁊ in omnibus)tam proſpis q̄s
aduerſis(perfecti ſtare)ita q̄ nō frangamini in aduerſis nec eleuamini in p
ſperis(ſtate ergo ſuccincti lumbos veſtros)id eſt carnales cōcupiſcentias
cingulo caſtitatis frenātes(in veritate) Glo. non ſimulatorie. vt hypo-
critę qui ſunt quaſi virgines fatuę habentes vaſa ſine oleo(⁊ induti loricā
iuſticię) Lyra. ſicut em̄ lorica cooperit totum corpus ſic iuſticia reddit v
nicuiqꝫ debitū(⁊ calciati pedes)id eſt affectiones veſtrę ſint minutę virtu
tibus. ne a vitijs deturpentur(in pręparationem euangelij pacis) vt ſitis

vt poſſitis reſiſtere in die malo ⁊ in oī
bus perfecti ſtare. State ergo ſuccin-
cti lumbos veſtros in v̄itate. ⁊ induti
loricā iuſticię ⁊ calciati pedes in p̄pa-
rationem euangelij pacis In omnibꝫ
ſumētes ſcutum fidei. in quo poſſitis
omnia tela nequiſſimi ignea extingue
re. ⁊ galeā ſalutis aſſumere ⁊ gladium
ſpiritus quod eſt verbum dei

Dn̄ica. xxij. ad Philippeñ. iij.

Fratres. Cōfidimus in dn̄o ieſu qꝛ q̄
cepit in vobis opus bonū pficiet

pręparati ad p̄dicandū
euangelium chriſti qui
annunciat pacem ęter-
nam(in omnibus) Glo-
ra. ſcꝫ pręlijs ſiue ilia-
tis a carne ſiue a mūdo
ſiue a diabolo(ſumētes
ſcutum fidei) Glin. id ē
fidem pro ſcuto de quo
dicit̄. pſ̄. xc. Scuto cir-
cūdabit te veritas eius.
Sicut em̄ ſcutū primo
recipit ictus. ſic primę
impugnationes ſunt ex
parte fidei. Sicut ſcuto
protegitur ſiniſtra pars
corporis. ſic fides habet
ſolum protegere in hac vita qꝛ nō erit fides poſt hanc vitam(in quo poſſi
tis omnia tela nequiſſimi) Glo. id eſt omnes acutas temptationes diabo
li(ignea)id eſt de vitio ad viciū inflammātia(extinguere)id eſt ſuperare (et
galeam ſalutis aſſumere)id eſt charitatem ſicut galea ſupraponitur alijs
armis. ſic charitas alijs virtutibus pręponitur(⁊ gladium ſpiritus)id eſt
gladium ſpiritualem(quod eſt verbum dei)dicitur aūt verbum dei gladi-
us. qꝛ pcuſſus v̄bo dei diuiditur a mūdo. de hoc gladio dicit̄ Matthei. x
Nō veni mittere pacem ſed gladium

Poſtilla

Confidimus in domino ⁊c. Ante initium illius epiſtolę ſcribit ſā
ctus Paulus ſalutando Philippeñ dicens. Gratia vobis ⁊ pax
a deo patre noſtro ⁊ domino ieſu chriſto. Tunc ſequitur pręſens
epiſtola. Ubi notandum q̄ epiſtola ⁊ euangelium hodiernum concordāt.
Quia in euangelio monemur ad habendam charitatem. Non vt tm̄ bn̄-
faciamus proximo. ſed etiā vt dimittamus iniurias nobis ab eo illatas.
vt patet in euangelio. Et ad illam pfectā charitatē inducit nos apl̄us in

Pagina

pꝛ͛ſenti epiſtola. vt patebit in textu dicẽs (Frẽs cõfidimus) Vin. id eſt fi
duciam habemus (in domino Jeſu) non in aliqua alia creatura (quia qui
cœpit in vobis opus bonum perficiet) Lyra. Sicut eñ inchoatio operis
boni eſt a deo. ita continuatio ⁊ conſummatio (vſqꝫ in diem Jeſu chꝛiſti)
Vin. id eſt vſqꝫ ad moꝛtem cuiuſlibet hoīs. tũc deus manifeſtabit ſe cuili
bet homini. ⁊ tũc reddet vnicuiqꝫ iuxta opa ſua (Sicut eſt mihi iuſtũ hoc
ſentire) id eſt bonã opinionem habere (pꝛo omnibꝫ vobis) quia dilectio fa
cit bonum opinari de dilecto. Ergo ſubditur (eo ꝙ habeam vos in coꝛde)
Boꝛra id eſt in intimo affectu charitatis (⁊ in vinculis meis) Boꝛra. id eſt
in vinculis pꝛo euangelio patiendo (⁊ in defenſione euangelij) id eſt dum
euangelium contra infideles defendo (⁊ in confirmatione) id eſt dum infir
mos in doctrina euangelij confirmo. tamen in omnibus his iam enume/
ratis memoꝛ veſtri ſum deſiderans (vos omnes eſſe ſocios gaudij mei) id
eſt future remunerationis. quia quanto plures ſocij tanto maius gaudiũ
(Teſtis eñ mihi eſt deus) Vincentius. id eſt pꝛ͛bet teſtimonium (quomo
do cupiam vos omnes in viſceribus Jeſu chꝛiſti) id eſt in intimo amoꝛe
ieſu chꝛiſti (⁊ hoc oꝛo vt
charitas veſtra magis
ac magis abundet) Ly
ra. quia caritas ſemper
creſcere poteſt (in omni
ſcientia) ſcilicet diſcretõ
nis vt ametis pꝛoxi/
mos. ⁊ vitia eoꝛum non
ametis (et in omni ſen/
ſu) ſcilicet diligenter ꝗ a
omnibus bonis que vi/
det in eo quem amat cõ
gaudet. ⁊ malis eius cõ
patitur (vt pꝛobetis po
tioꝛa) Vincentius. id ē
pꝛobare poſſitis non ſo
lum bona. ſed etiam po
tioꝛa. id eſt melioꝛa ea
ſequendo (vt ſitis ſince/
res. id eſt puri ⁊ mundi
in vobis. ⁊ ſine offenſa.
ſcilicꝫ pꝛoximis veſtris
in diem chꝛiſti. id eſt vſ/
qꝫ in finem vite. repleti
fructu iuſticie. id eſt bo
nis operibus que ſunt fructus iuſticie. per Jeſum chꝛiſtum. a cuius gra/
tia venit omne meritũ. in laudem ⁊ gloꝛiaꝫ dei. Vin. vt digne poſſitis de
um laudare ⁊ gloꝛificare.

vſqꝫ in diem chꝛiſti Jeſu. ſic eſt mihi
iuſtum hoc ſentire pꝛo omnibus vo/
bis eo ꝙ habeã vos in coꝛde. ⁊ in vin
culis meis ⁊ in defenſione. ⁊ in confir
matione euangelij ſocios gaudij mei
omnes vos eſſe Teſtis eñ mihi eſt de
us. quomodo cupiam vos omnes in
viſceribus Jeſu chꝛiſti. ⁊ hoc oꝛo vt
charitas veſtra magis ac magis abũ
det in omni ſcientia ⁊ in omni ſenſu:
vt pꝛobetis potioꝛa vt ſitis ſinceres ⁊
ſine offenſa in diem chꝛiſti. repleti fru/
ctu iuſticie per Jeſum chꝛiſtum in lau
dem ⁊ gloꝛiam dei

¶ Dñica. xxiij. ad Philippeñ. iij.

FRatres. Jmitatoꝛes mei eſtote
et obſeruate eos q̇ ita ambulãt
ſicut habetis foꝛmã noſtrã Multi eñ

¶ Poſtilla

IMitatoꝛes mei eſtote. ⁊ obſeruate ⁊c. Añ initium illius epiſtole
ſcribit ſcũs Paulꝰ in eodẽ capl̃o dicẽs. Frẽs. ego nõ arbitroꝛ me/
tpm cõpꝛ͛hendiſſe. adhuc vnũ aũt. Lyra. ſupple eſt quod de me aſſero que

quidem retro ſunt obliuiſcens ad ea vero que ſunt priora extendēs meipm
Tunc ſeqtur pñs ep̄la. Ubi notandū ꝙ epiſtola ⁊ euangeliū cōcordant
Nam in euangelio legitur qualiter imaginem dei. id eſt aīam ſimilitudīe
ſua inſignitā deo reddere debemus. Cum dr̄. Reddite que ſunt ceſaris ce/
ſari. ⁊ que ſunt dei deo Sic in ep̄la hodierna ap̄ls hortat̄ nos vt reddam⁹
deo imaginem ſuā. ⁊ hoc fit imitando doctrinam ip̄ius ap̄li. Ergo dr̄.
(Frēs. Imitatores mei eſtote) ſcʒ in fide ⁊ charitate (⁊ obſeruate eos). id
eſt attendite diligenter vt vos eis conformetis (qui ita ambulant) de vir/
tute in virtutem (ſicut habetis formā nr̄ām) ſcʒ viuendi vobis traditam
verbo. exemplo. ⁊ ſcripto (multi eīm ambulant) ſcʒ via peruerſa (quos ſepe
dicebam vobis) cum eſſem pñs vobiſcum (Nunc autem ⁊ flens dico) Hic

ambulant quos ſepe dicebam vobis. Nunc autem et flens dico inimicos crucis chriſti. quorum finis interitus. quoꝝ deus venter eſt. ⁊ gl'a in ꝯfuſione ipſoꝝ qui terrena ſapiunt Noſtra au/tem ꝯuerſatio in celis eſt vnde etiā ſal/uatorem expectamus dominum no/ſtrum Jeſum chriſtum qui reforma/

notatur compaſſio a/
poſtoli qui fleuit alioꝝ
miſeriam ⁊ perditionē
⁊ per hoc inducere nos
volens ad ꝯpaſſionē p
ximoꝝ (inimicos cruc̄
chriſti) quia eorum vita
erat cruci chri ꝯtraria
qr in delicijs viuebant
quales fuerunt guloſi ⁊
luxurioſi. (quoꝝ finis ī
teritus) ſcʒ eternus. q̄a
in fine conſequuntur poenam eternā (quoꝝ deus venter ē) qr ſtudent ei ſa
tiſfacere in omnib⁹. ⁊ quicq̄d faciunt pro ventre faciunt. ⁊ ipſum tanq̄ de
um colūt (⁊ gl'a eorum) ſcʒ tp̄alis (in confuſione ipſoꝝ) id ē p̄ducet eos ad
confuſionem eternā (qui terrena ſapiunt) Lyra. tm̄ modo ⁊ non coeleſtia.
(noſtra āt conuerſatio in coelis eſt) Borra. id ē ſil'is conuerſationi coeleſti
um q̄uis ſumus in terra (vñ etiam ſaluatorem). Borra. id ē tam aīarum
q̄ corpoꝝ (expectamus) ventuꝝ ad iudicium (dn̄m nr̄ūm ieſum chriſtum.
qui reformabit) ſcʒ in gn̄ali reſurrectione (corpus humilitatis nr̄e) Lyra
nam in nobis modo eſt humiliatōis occaſio. eo ꝙ eſt corruptibile ⁊ putre
factibile ⁊ corrodetur a vermibus. ⁊ in cineres reſoluetur (ꝯfiguratum) id
ē aſſimulatum (corpori claritatis ſue) quia ſcī reſurgent in corpore glorio
ſo. ſicut ⁊ chriſtus reſurrexit (ſc̄m op̄ationem) id ē potentiā op̄andi. (q̄ poſ
ſit etiā ſubijcere ſibi oīa) per creatōem eīm oīa ſunt ſibi ſubiecta que de nul
lo fcā ſunt. ⁊ niſi ꝯſeruarent̄ a deo in eſſe in nihil redigerentur (Itaq̄ fra/
tres mei chariſſimi) Lyra mihi iuncti dilectione ſpūali (⁊ deſideratiſſimi
quia deſiderabat eos videre tp̄aliter hic ī vita ⁊ eternaliter in patria (gau
dium meum) de veſtro p̄fcū (⁊ corona mea) doctoribus eīm debet̄ corona
ſpecialis. que dr̄ aureola (ſic ſtate) ſcʒ firmi contra tribulationes huius mū
di (in domino chariſſimi) ita ꝙ ab eo nullo modo euellamini (Euchodiam
rogo ⁊ ſynthicem dep̄cor idip̄m ſap̄e in dn̄o) Lyra. id ē firmiter ſtare Iſte
erant due mrōne quas ꝯfortat ſpecialiter ap̄ls. Tum propter fragilitatē
ſexus Tum quia miniſtrauerant ſibi nccāria. ⁊ alijs p̄dicatorib⁹ vt oñ
deret ſe gratum (Etiam rogo et te germane). eſt nomen propriū (compar)
id eſt ſocius ⁊ adiutor meus in p̄dicatione (adiuua illas) ſcilicet mulie/

tes(quę mecum laborauerunt in euangelio)ſcilicet mihi neceſſaria mini/ſtrando.Et non ſolum mecum ſed(cum Clemente ⁊ cęteris adiutoribus meis)in predicatione verbi dei ipſis ſcꝫ ſicut ⁊ mihi neceſſaria miniſtrãdo

¶ Poſtilla.

NOnceſſamus pro vobis orãtes.⁊c̃.In initium illius ep̃lę ſcribit ſanctus Paulus in eodẽ cap̃lo ſalutãdo amicabil'r Coloſſenſes di/cẽs Grã vobis ⁊ pax a deo prẽ nrõ et dño nrõ Jeſu chriſto.grãs agi/mus deo ⁊ pri dñi nri ie ſu chriſti ſp̃ pro vobis orãtes ſcꝫ ego paulus ⁊ Thimotheus diſcip̃ls meus audiẽtes fideꝫ ve ſtram in chriſto Jeſu ⁊ dilectionem quam ha/betis in oẽs ſcõs prop/ter ſpem quę repoſita ẽ vobis in coelis.Tunc ſe quitur pñs ep̃la.¶ No tandum q̃ euangeliũ et epiſtola pñs ꝯcordant. Quia in euangelio le/gitur de filia Archiſy/nagogi Jairi mortua quã dñs ad deuotã peti tionem pris reſuſcita/uit.Hic etiã in ep̃la pñ ti ap̃ls hortat̃ nos ad deuotã orõem per quaꝫ mens in deũ eleuatur di cens(Fratres Non ceſ/ſamus)Gorra.horis o/portunis(p̃ vobis oran tes)Ly.mẽte(⁊ poſtu/lantes)ſcꝫ ore(vt imple amini agnitione volun tatis eius).vt plœnius voluntatem diuinam cagnoſcatis quid velit ⁊ quid non(in omni ſapiẽtia) q̃ꝫtum ad cognitionem rerum ad vitam actiuam p̲tinentium(⁊ intellectu ſpiritali)q̃ꝫtum ad cognitionem ſpiritualium ad contemplatiuam vitaꝫ p̲tinentium(vt ambuletis digne)ſcꝫ per viam huius vitę ad patriam(deo p̲ omnia placentes)per rectam intentionem ⁊ bonam voluntatem(in om ni opere bono fructificantes)id eſt per bonam operationem ad deum.ad proximum.⁊ ad ſeipſum(⁊ creſcentes in ſcientia dei)id eſt in cognitione di uinitatis(In omni virtute confortati ſecundum potentiam claritatis e/ius)id eſt ſecundum filium qui eſt claritas patris per quam confortamur

bit corpus humilitatis nrẽ configura tum corpori claritatis suę ſcd̃m op̲ati onem qua poſſit etiã ſubijcere ſibi om nia.Itaq̃ frẽs mei chariſſimi et deſide ratiſſimi gaudium meuꝫ et corona me a ſic ſtate in dño chariſſimi. Euchodi am rogo ⁊ ſynthicen dep̃cor.idipſum ſapere in dño.Etiã rogo ⁊ te garmane ꝯpar adiuua illas q̃ mecũ laborauerũt in euãgelio cũ Clemẽte ⁊ cęteris adiu/toribus meis

¶ Dñica.xxiiij.Ad Coloſſenſes.i.

FRẽs.Nõ ceſſamꝰ p̃ vobis orã/tes ⁊ poſtulantes vt impleami ni agnitione voluntatis eius.in omni ſapientia ⁊ intellectu ſpiritali.vt ãbu/letis digne.deo p̲ omnia placentes in omni op̲e bono.fructificantes et creſ/centes in ſcientia dei.In omni virtute cõfortati ſm̃ potentiã claritatis eius. In omni patientia ⁊ lõganimitate.cũ gaudio gratias agentes deo ⁊ pri.qui dignos nos fecit in p̲teꝫ ſortis ſcõꝝ in

in bono (in oĩ patiã) Lyra. p̱ aduerſoꝝ tolerantiam (ꝛ longanimitate) p̱
certã premio ꝛ expectatõem (cum gaudio) Gorra. nõ ex triſticia aut neceſ/
ſitate (in chriſto Jeſu domino noſtro)

¶ Poſtilla.

Ecce dies veniũt dicit dominus. ꝛc. Ante initium illius prophetie
Locutus eſt dñs deus p̱ ꝓphetã Hieremiã dicentem. Ue paſtori/
bus qui diſp̱gunt ꝛ dilacerãt gregẽ paſcue mee dicit dominus. Jdeo hec
dicit dñs deus iſrahel ad paſtores qui paſcunt populũ meum Uos diſp̱/
ſiſtis gregem meum ꝛ eieciſtis eos. ꝛ non viſitaſtis eos. Ecce ego viſitabo
ſuper vos maliciam ſtudioꝝ vrõꝝ dt dñs Ecce congregabo reliquias gre
gis mei de omnibus terris ad quas eieceram eos Poſt hoc ſequitur epiſto
la hodierna que eſt vltima dñica anni Pro quo notandum ꝙ in prima et
vltima dñica eccleſia agit de aduentu chriſti in ſignum ꝙ ipſe eſt alpha ꝛ
o. primus ꝛ nouiſſimus. primus in dignitate nouiſſimus in ſeruitute. Elñ

lumine. Qui eripuit nos de poteſtate
tenebraꝝ. ꝛ trãſtulit in regnũ filij dilec
tionis ſue in quo habemus redempti/
onẽ ꝛ remiſſionẽ pctõꝝ. p̱ Jeſum chri/
ſtum dominum nrm̃

¶ Dñica. xxv. Hiere. xxiij

Ecce dies veniunt dicit domin⁹
et ſuſcitabo dauid germe*z* iuſtũ
et regnabit rex et ſapiens erit. et
faciet iudiciu*z* ꝛ iuſticiã in terra Jn di
ebus illis ſaluabitur iuda ꝛ iſrahel ha
bitabit confidenter. Et hoc eſt nomen
quod vocabunt eum dominus iuſtus

Bernñ. Nemo illi ſubli
mior. nemo illi humili
or. Jtem in ſignum ꝙ
cuncta noſtra operatio
ab ipſo ſemper incipiat
ꝛ p̱ ipſum cepta finitur
(Ecce dies veniunt dicit
dñs) Lyra. ſcꝫ chriſti ve
ri dei ꝛ hominis (ꝛ ſuſci
tabo dauid germen iu/
ſtum) id eſt chriſtum ꝙ
factus eſt ex ſemine Da
uid ſm carnem (et reg/
nabit rex) Mat. xxviij
Data eſt mihi omnis
poteſtas in coelo et in
terra (et ſapiens erit) ſa
pĩa increata ꝛ creata (ꝛ
faciet iudicium) diſcre/
tionis in preſenti diſcernendo fideles ad infidelibus vocando aliquos ad
fidem. et alios dimittendo ſuo iuſto iudicio licet nobis occulto (ꝛ iuſticiã
in terra). ſcilicet dando legem euangelicam que continet perfectam iuſti/
ciam. (Jn diebus illis ſaluabitur iuda). id eſt quicunqꝫ veraciter confite/
bitur corde ꝛ ore nomen domini (ꝛ iſrahel habitabit confidenter). Jſtud re
fertur ad ſtatum eccleſie triumphantis vbi eſt ſumma ſecuritas (ꝛ hoc eſt
nomen ꝙ vocabunt eum dominus iuſtus noſter) ſcilicet iuſtificans nos (ꝓ
pter hoc ecce dies veniũt. dt dñs. ꝛ nõ dicẽt vltra viuit dñs ꝗ eduxit filios
iſrahel de terra egypti) ſcꝫ p̱ Moyſen qꝛ ſicut ad pñtiam maioris lumis
minus offuſcatur ſic adueniẽte bñficio incarnatõis Jeſu chriſti ꝛ redem/
ptionis noſtre p̱ eum pfecte obfuſcata ſunt oĩa bñficia ꝗ fuerunt in vete
ri lege tanqꝫ modica aut nulla reſpectiue (ſed viuit dñs qui eduxit nos et
adduxit). Gloſa ordinaria per chriſtum. (ſemen domus iſrahel de terra a
quilonis. ꝛ de cũctis terris. ad quas eieceram eos illuc) Ly. iſta adductio

intelligitur de vocatione ad fidem chriſti. quia de omnibus partibus ter/
rę ſunt aliqui vocati. ꝛ iſta vocatio maior eſt ꝛ excellentior in compara/
biliter omnibus beneficijs veteris teſtamenti (ꝛ habitabunt in terra ſua)
in eccleſia militante ꝛ poſtea triumphante. quę eſt terra viuentium pmiſ/
ſa fidelibus in premium. dicit dñs omnipotēs.

¶ Poſtilla.

Vidi ciuitatem ſanctam hieruſalem. ꝛc. Ante initium illius epiſ/
tolę ſcribit ſanctus Joannes in eodem capitulo dicens. Vidi cœ
lum nouum ꝛ terram nouam. primum em̄ cœlum ꝛ prima terra
abijt. Lyra. hęc omnia in fine mundi innouabuntur. ꝛ in melius muta/
buntur in claritate. vt
patet Lucę. xxi. Cœ/
lum ꝛ terra tranſibunt
Non quantum ad ſub
ſtantiam. ſed quantum
ad formam. ꝛ hoc totū
cedet ad gloriam electo
rum q̄ ex creaturis lau
dant deum. Tunc ſeq̄/
tur pręſens epiſtola In
diebus illis. Hic ſanc/
tus Joannes deſcribit
innouationem huma/
nę naturę q̄ꜩtum ad elec
tos dicens. Vidi ciuita
tem ſanctam hieruſalē
Lyra. id eſt electorum
ſocietatem perfecta cha
ritate vnitam nouam.
Lyra. q̄ꜩtum ad corpo
ris gloriam. Corpora e
nim ſanctorum quę mo
do ſunt corruptibilia
groſſa ponderoſa ꝛ ob/
ſcura. Reſurgent im/
mortalia. ſubtilia. agi/
lia. clara. ꝛ hoc fiet ex
gloria animarum ad corpora redundantem. ideo ſubditur. deſcendentem
de cœlo. Lyra. nam animę beatę deſcendent de cœlo vt corpora reſumāt.
ꝛ in iudicio cōpareant. a deo paratam. Lyra. dotibꝫ animę ꝛ corporis. ſi
cut ſponſam ornatam. virtutibus. viro ſuo. id ē ad honorē viri ſui. ſcilicꝫ
chriſti. Et audiui vocem magnā de throno. ſcilicet diuinę maieſtatis. dicē
tem. Ecce tabernaculū dei cum hominibꝫ. ꝛ habitabit cum eis. Lyra ha
bitatio cū dei cum hominibus erit inſeparabilis quia bti ſp habebunt
eam pręſentem per apertam viſionem ꝛ perfectam fruitionem. Et ipſi po
pulus eius erunt. ſcilicet beati erunt ſicut ꝛ ipē beatus eſt. Unde in Pſal
mo. cxliij. Beatus populus cuius dominus deꝰ eius Unde ꝛ Leui. xxvi

noſter. Propter hoc ecce dies venient
dicit dñs. ꝛ non dicent vltra. viuit do/
minus qui eduxit filios iſrahel de ter/
ra ęgypti. ſed viuit dñs qui eduxit ꝛ ad
duxit ſemen domus iſrahel de terra a/
quilonis. et de cunctis terris ad quas
eiecerā eos illuc. ꝛ habitabunt in terra
ſua dicit dñs omnipotens.

¶ In feſto dedicationis templi. Apo/ calipſis. xxi.

In diebꝫ illis Vidi ciuitatē ſan
ctam hierl'm nouam deſcenden
tem de cęlo a deo paratam ſicut
ſpōſam ornatā viro ſuo. Et audiui vo
cem magnā de throno dicentē. Ecce ta
bernaculum dei cū hominibꝫ ꝛ habita
bit cū eis. Et ipſi populus eius erunt
et ipſe deus cum eis erit eorum deus.
Et abſterget deus omnem lachrymā

Ego ero veſter deus. voſqꝫ eritis mihi populus. ⁊ ipſe deus cum eis erit eorum deus. Gloſa or. Quia nunq̄ꝫ ab eis expelletur. quia nunq̄ꝫ pecca/bunt contra deum. Et abſterget deus oēm lachrymam ab oculis eorum. Diuerſe ſunt lachryme quibus in hac vita affligūtur electi. Et ideo in fu/turū fugatis doloribꝰ omnis lachryma ab oculis eorū dicit̄ abſtergi. Et mors vltra nō erit. id eſt ſeꝑatio aīe ⁊ corꝑis. neqꝫ luctus. pro alienis miſe/rijs. neqꝫ clamor. ſcꝫ pro pugna ſpiritus ad carnē. neqꝫ dolor. de pctīs ꝓ/prijs erit vltra. Unde Eſaie. li. Leticia ſempiterna ſuꝑ capita eorū. gau/dium ⁊ leticiam timebūt et fugiet dolor ⁊ gemitus. qꝛ p̄ma abierūt. Hay/mo. In pn̄ti vita boni hec iam enumerata ſu/ſtinēt. Sꝫ in futura vi/ta nihil mali ſuſtinebūt (Et dixit qui ſedebat in throno) ſcꝫ deus om̄ipo/tens q̄ p̄ſidet eccl'ie ſue. (Ecce noua facio om̄ia) Ly. ſcꝫ coelos ⁊ elemen/ta ⁊ electoꝝ corpora. vt parꝫ Eſaie. lix. Ecce ego creo coelos nouos ⁊ ter/ram nouam

ab oculis eorum. ⁊ mors vltra non e/rit. neqꝫ luctus neqꝫ clamor neqꝫ dolor erit vltra quia prima abierunt. Et di/xit qui ſedebat in throno. Ecce noua facio omnia.

Incipit vlterius poſtilla ſuper epi/ſtolas de ſanctis ꝑ anni circulum ſ̄m ſenſum litteralem. Primo ſancti An/dree apoſtoli. ad Rhomanos. x.

FRatres. Corde creditur ad iu/ſticiam. ore aūt cōfeſſio fit ad ſalutem. Dicit enim ſcriptura Omnis qui credit in illū non confundetur. Nō em̄ eſt diſtinctio iu/dei ⁊ greci. Nam idem dn̄s oīm diues in omnes qui inuocant illum. Om̄is em̄ quicūqꝫ inuocauerit nomē dn̄i ſal/uus erit. Quō ergo inuocabunt in quē non crediderunt: quomodo credent ei

Poſtilla

Orde credit̄ ad iuſticiā ⁊c. Ante initiū illius ep'le ſcribit ſcūs Paulus in eodem cap'lo dicēs. Si cōfitea/ris in ore tuo dn̄m Je/ſum. ⁊ in corde tuo cre/dideris qꝛ deus illū exci/tauit a mortuis ſaluus eris. Tunc ſtatim ſeq̄/tur pn̄s ep'la (Frēs Cor/de creditur ad iuſticiā) Gorra. id eſt iuſtificationem habendam (ore aūt confeſſio fit ad ſalutem) id eſt ad perfectōem ſalutis. Neceſſe eſt em̄ fidem cōfiteri pro loco ⁊ tꝑe. In ſignū huius recipit homo ſacramentū confirmatōis in fronte. Unde dicitur in decretis. Confirmatio iō in fronte ponitur. vt a recipiente fides ſine erubeſcentia publicetur de cōſe. diſ. v. Nouiſſime. vnde Lu. xij. Qui me confeſſus fuerit coram hominibus. confitebor ⁊ ego eum coram patre meo (Dicit em̄ ſcriptura) ſacra veraciter (Omnis qui credit in illū nō cō/fundetur) ſupple eternaliter (Nō em̄ eſt diſtinctio iudei ⁊ greci) Lyra. q̄n/tum ad iuſticiam que eſt per fidem chriſti (Nā idem dominus omnium) ſcꝫ iudeorum ⁊ gentiliū (diues in oēs) Gor. id eſt ditans omnes) qui inuocant illū) ſcꝫ fide ⁊ opere (Omnis eniꝫ quicunqꝫ inuocauerit) non verbotenus

quem nō audierunt. Quomodo autē audient ſine p̄dicante: quomodo vero prędicabunt niſi mittantur? Sicut ſcriptum eſt. Quaȝ ſpecioſi pedes euā gelizantium pacem. euangelizantiuȝ bona. Sed nō oēs obediūt euangelio Eſaias em̄ dicit. Dn̄e quis credidit auditui nr̄o. ergo fides ex auditu auditus aūt per verbum chriſti Sed dico Nunquid nō audierūt? Et quidem in omnem terram exiuit ſonus eorum: et in fines orbis terrę verba eorum

¶ In feſto ſcī Nicolai epi ꝛ ꝯfeſſoris

Ecce ſacerdos magnus q̄ in ꝛc̄. Quere infra in ꝯmuni ſanctorum de confeſſoribus.

ſed corde intimo (nomen domini) id eſt filium patris. in quo ſicut pro nomine eſt notificatio patris (ſaluus erit) ab ęterno ſupplicio (Quomodo ergo inuocabunt in quem non crediderunt?) Lyra. quaſi diceret nullo modo quia oratio pręſupponit fidem orantis (aut quomodo credent ei quem nō audierunt?) quia fides pręſupponit auditum vel a deo intus per inſpiratōnem. vel ab homine exterius per prędicationem (Quomodo autem audient ſine prędicante?) Actus autem prędicandi pręſupponit auctoritatem officij ideo dicitur (quomodo vero prędicabunt niſi mittantur?) ſcilicet a deo ſicut olim prophetę vel apoſtoli vel eius locum tenens ſicut prędicatores alijs. Gorra. aliter autem non eſt prędicandum. ſicut nec ipſe chriſtus filius dei prędicare voluit. niſi miſſus a patre. vt patet Lucę. quarto Oportet me etiam alijs ciuitatibus euangelizare regnuȝ dei. quia ad hoc miſſus ſum (Sicut ſcriptum eſt) Eſaię. lij (Quam ſpecioſi) id eſt. bene fortunati (ſunt pedes euangelizantiuȝ pacem) id eſt reconciliationem hominis ad deum (euangelizantium bona) ſcilicet futura (ſed nō omnes obediunt euangelio) Gorra. quaſi diceret. Omnes quidem audiunt. ſed non omnes obediunt euangelio prę́dicationem eius recipiendo. quia gentiles ꝛ iudei ꝛ hęretici non obediunt ſed ſolum boni chriſtiani (Eſaias em̄ dicit) vt habetur Eſaię. liij. (Domine quis credidit auditui noſtro?) Gorra. quod a nobis audiuit vel quod a te audiuimus. q̄ſi diceret aliqui credent. ſed non omnes (Ergo fides ex auditu) Gorra. et ſi deus intus doceat. tamen prędicator exterius nunciat (auditus auteȝ per verbum chriſti) loquentis in apoſtolis. Ut patet Matthei. x. Non enim eſtis vos qui loquimini ſed ſpiritus patris veſtri qui loquitur in vobis. Item Lucę. x. Qui vos audit me audit ꝛc̄. (Sed dico Nunquid non audierunt?) Lyra. id eſt habent ne excuſationem ſuę infidelitatis propter defectum publicationis? quaſi diceret. non ad quod inducit autoritatem p̄phetę Dauid quę habetur in pſalmo. xviij. (Et quidem) Gorra. id eſt certe (in omnem terram) quātum ad terras medias (exiuit ſonus) id eſt fama (eoꝝ. ꝛ in fines orbis terrę) id ē in terras extremas (verba eorum) id eſt prędicatio vel auditus p̄dicationis eorum

¶ Poſtilla.

Dominus poſſedit me. ⁊c. In feſto cōceptonis beatę Marię virginis pro epiſtola pſens lectio ſm ſeculares legitur. quę lectio pncipaliter exponitur de ęterna ſapientia quę chriſtus eſt filius Marię virginis. honor aūt filij eſt honor matris. ⁊ econuerſo. honor matris eſt honor filij. vnde Bernardus Omel. iiij. ſuper miſſus eſt. dicit Non eſt dubium quicquid in laudibus matris proferimus ad filium pertinere. Et rurſum. cum filium honoramus a laudibus matris non recedimus. Unde dicit ęterna ſapientia (Dominus poſſedit me ab initio viarum ſuarum) Lyra id eſt operum ſuorum (anteq̄ȝ quicq̄ȝ faceret a principio) id eſt ante

¶ In feſto cōceptionis glorioſiſſimę virginis marię. Prouerbiorum. viij

Dominus poſſedit me ab initio viarū ſuarū anteq̄ȝ q̄cq̄ȝ faceret a principio ab ęterno ordinata ſum. ⁊ ex antiquis anteq̄ȝ terra fieret. Necdum erant abyſſi. ⁊ ego iam cōcepta erā. Necdū fontes aquarum eruperāt Necdū mōtes graui mole cōſtiterāt Ante oēs colles ego parturiebar adhuc terram nō fecerat ⁊ flumina et cardines orbis terrę Quando pparabat cęlos aderam Quādo certa lege ⁊ gyro vallabat abyſſos. Qn̄ ęthera firmabat ſurſum. ⁊ librabat fontes aq̄rum Quādo circūdabat mari terminū ſuum. ⁊ legem ponebat aquis ne tranſirent fines ſuos. Quando appendebat fundamenta terrę. cum eo eram cuncta componens. Et delectabar per

oēm creatōem. ſ. cœli et oīȝ q̄ cœli ābitu cōtinētur (ab ęterno ordinata ſum) Necdū erāt abyſſi ⁊ ego iam cōcepta eram. Necdum fontes aquarū eruperant) ſcȝ de locis ſubterraneis (necdum montes graui mole conſtiterant) id eſt ſup terrā planam eleuati (Ante oēs colles ego parturiebar) id eſt procedebam a fecunditate paterna (adhuc terram non fecerat et flumina) id eſt creaturam viſibilem (⁊ cardines orbis terrę) id ē partes mundi principales quę ſunt. oriens. occidēs auſtrū ⁊ aquilo (Quando pparabat cœlos aderam) indiuiſa enī ſunt opa trinitatis. Et ideo filius qui eſt ſapiētia genita. ſemp opatur cum patre. vt patet. Joānis quinto. Pater meus vſq̄ȝ modo opatur ⁊ ego operor (qn̄ certa lege ⁊ gyro vallabat abyſſos) id eſt concauitates vbi congregatę ſunt aquę. vt appareret arida habitationi hoīm ⁊ aīalium terreſtrium apta (quando ęthera firmabat ſurſum) id eſt ſphęrā ignis quę naturalr ſurſum fertur Illa enim pars elemētorū quę cōtigua eſt ſphęre lunę ęther vocatur (⁊ librabat fontes aquarū) cōſtituēs eos in pōdere in numero ⁊ menſura (quādo circūdabat mari terminū ſuū. ⁊ legem ponebat aquis ne trāſirent fines ſuos) ne efflueret ⁊ operiret aridam (qn̄ appēdebat fundamenta terrę) id eſt ptes inferiores terrę circa centrū. quę ſunt quędam fundamenta ſupiorū ptiū (cum eo erā cūcta cōponēs) qr indiuiſa ſunt opa trinitatis (⁊ delectabar per ſingulos dies) id eſt generaliter gaudebam cum patre et ſpiritu ſancto (ludens

coram eo in omni tempore. ⁊ ludens in orbe terrarum) id eſt ludū faciens de orbe terrarum qui ſimilis eſt ludo pilę quę de vno tranſfertur ad alium ſm quandam reuolutionem. quia regna terrę tranſfert atq̧ conſtituit de gente in gentem (⁊ delitię meę eſſe cum filijs hominuz) ſcz per gratiā (nūc ergo filij) ſcz ꝑ adoptōem (audite me) ſcz ꝑ debitam attentionez (beati qui cuſtodiunt vias meas) id eſt viam mandatorum ⁊ viam cōſiliorum (audi/te diſciplinam) de moribꝰ humanis (⁊ eſtote ſapientes) in diuinis (⁊ nolite abijcere eam. Beatus homo qui audit me) ſcz mihi obediendo (⁊ qui vigilat ad fores meas quoti die) ſcz in loco diuini cultus deuote orādo (⁊ obſeruat ad poſtes oſtij mee (Qui me īuenerit) per grāz (inueniet vitā) ſcilicet ęternā (⁊ hauriet ſalutem a domino) qui ē fons ſalutis.

ſingulos dies ludens corā eo om̄i tp̄e et ludens in orbe terrarū. ⁊ delitię meę eſſe cū filijs hoīm. Nūc ergo filij audite me. beati q̄ cuſtodiūt vias meas Audite diſciplinā. ⁊ eſtote ſapientes. ⁊ nolite abijcere eam beatus homo qui audit me. ⁊ qui vigilat ad fores meas q̄/tidie ⁊ obſeruat ad poſtes oſtij mei. Qui me inuenerit inueniet vitam. et hauriet ſalutem a domino.

¶ In feſto ſancti Thomę apoſtoli.

Iam nō eſtis hoſpites. ⁊c. Req̄re infra in cōmuni ſcōrum.

¶ In feſto ſancti Stephani prothomartyris. Actuum. vi. ⁊ vij.

In diebus illis. Stephanus plenus grā ⁊ fortitudine faciebat ꝓdigia ⁊ ſigna magna in ꝑplo. Surrexerūt aūt quidā de ſyna/goga. q̄ appellabat̄ libertinoꝝ et cyre/

¶ Poſtilla

In diebus illis. Stephanꝰ ple/nus grā ⁊c. Ān initiuz illius eplę ſcribit ſctūs Lucas ꝙ poſt aſcenſionem chriſti verbum domini creſcebat ⁊ multi/plicabatur numerus diſcipulorum in hieruſalē valde. Multa etiā turba ſacerdotum obedie/bant fidei. ¶ Tunc ſta/tim ſequitur epiſtola p̄/ſens. Stephanus ple/nus gratia. Lyra ad bene operandum. et forti/tudine. aduerſa toleran/do. faciebat prodigia ⁊ ſigna magna in populo. ad veritatem fidei catho/licę confirmandam. Surrexerunt autem quidam de ſynagoga quę appellabatur libertinorum. a regione ſic nominatorum. Ut dicit Gloſa inter/linealis. et cyrenenſium. a cyrene ciuitate. et alexandrinorum. id eſt ab alexandria metropoli egypti. et eorum qui erant a cilicia et aſia. Nomina ſunt regionum iudeę propinquarum. diſputantes cum ſtephano. fidem catholicam verbis quantum poterant impugnando. et non poterant reſiſtere ſapientię et ſpiritui qui loquębatur. ſcilicet ſm quod promiſerat ſaluā/tor dicens. Lucę. viceſimoprimo. Ego dabo vobis os ⁊ ſapientiam cui non poterunt reſiſtere ⁊ contradicere omnes aduerſarij veſtri. Tunc poſt hoc redarguebat eos acriter dicens. Dura ceruice. id eſt obſtinata men/

telet incircuncisi cordibus ⁊ auribus)id eſt a vicijs ⁊ ſordibus(vos ſem/
per ſpirituiſancto reſtitiſtis)qui locutus eſt per prophetas de chriſto(cu/
ius vos nunc proditores ⁊ homicidę fuiſtis) Lyra.eius crucifixionem p/
curando(audientes autem hęc diſſecabantur cordibus ſuis) Lyra.qꝛ non
habebant rationem interficiendi eum.Et tamen omnibus modis inter/
ficere volebant.Et ſic diſſecabantur interius.quia paſſio pręualens diſ/
crepat a ratione(⁊ ſtridebant dentibus in eum)ſicut canes rabidi.(Cum
autem eſſet ſtephanus plenus ſpirituſancto.intendens in cœlum) vbi fi/

nenſium et alexandrinoꝝ et eoꝝ q̄ erāt
a cilicia et aſia diſputantes cuꝫ ſtepha
no Et nō poterant reſiſtere ſapientię et
ſpiritui qui loquebatur Dura ceruice
et incircūciſi cordibꝫ ⁊ auribus vos ſp
ſpiritui ſcō reſtitiſtis ſicut prēs vrī et
vos Quē pphetaꝝ non pſecuti ſunt pa
tres vrī. Et occiderunt eos q̄ pnuncia
bāt de aduētu iuſti.cuiꝰ vos nūc pdi/
tores et homicidię fuiſtis Audiētes āt
hęc diſſecabant cordibꝫ ſuis et ſtride/
bāt dentibꝫ in eū. Cū āt eſſet ſtephanꝰ
plenus ſpūſcō.intendens in cęlū vidit
glām dei ⁊ ieſum ſtantem a dextris vir
tutis dei Et ait Ecce video cęlos aper
tos et filiū hominis ſtantem a dextris
virtutis dei Exclamantes āt voce ma
gna cōtinuerūt aures ſuas et impetū
fecerūt vnanimiter in eū Et eijcientes
eum extra ciuitatem lapidabant Et te
ſtes depoſuerunt veſtimenta ſua ſecus

duciam ſuam colloca/
uerat(vidit gloriaꝫ dei)
ad confortationem ſuā
ex ſpeciali grā.(⁊ ieſum
ſtantē a dextris vtutis
dei) Ly.ad deſignāduꝫ
ꝙ erat paratus ad eius
roborationem.quia ſta/
re pprium eſt adiuuantis
in plio. Sedere aūt p/
prium eſt iudicantis vel
regnantis (Et ait.Ec/
ce video cœlos aptos et
filium homis ſtantem
a dextris virtutis dei).
Ly. Nō eſt hic intelli/
gendum ꝙ cœli fuerunt
diuiſi cuꝫ ſint incorrup
tibiles.ſed qꝛ clare vi/
dit ac ſi nullū eſſet ob/
ſtaculum intermedium
(exclamātes autē voce
magna) ne audirentur
Stephani vba(cōtinue
runt aures ſuas.⁊ im/
petū fecerūt vnanimi/
ter in eū)nō ratione.ſed
furia moti(⁊ eijcientes
eū extra ciuitatē lapida
bant)tanq̄ blaſphemum Modus eñ erat blaſphemos extra ciuitatem
lapidari. Unde dicit dominus ad moyſen. Leuitici.xxiiij. Educ blaſphe
mum ⁊ obruet eum omnis populus lapidibus.(Et teſtes depoſuerunt
veſtimenta ſua ſecus pedes adoleſcentis qui vocabatur ſaulus) Lyra. vt
expeditius ⁊ celerius eum interficerent(⁊ lapidabant ſtephanum inuocā
tem ⁊ dicentem. Dñe ieſu ſuſcipe ſpm̄ meum Poſitis āt genubꝫ) Lyra.vt
in orādo modus eēt deuotus(clamauit voce magna)qꝛ pcedebat ex affectū
magno ad proximoꝝ ſalutē dicēs(domine ne ſtatuas illis hoc peccatum)
Lyra.reſeruādo eis pœnā ęternā.ſed da eis pœnitentiā. Unde dt Beda
Stephanus pro ſeipſo ſtando orauit.ſed pro inimicis flexis genubus.⁊c̄

(Et cum hoc dixiſſet)ex feruore charitatis ſm dictum ſaluatoris. Mat. v. Orate pro calumniantibus ⁊ perſequentibus vos(obdormiuit in domino) Nam anima eius ſanctiſſima abſorpta fuit in abyſſo ſupernę claritatis.⁊c. ¶ Sequitur in textu(Saulus autem erat conſentiens neci eiꝰ. Facta autem eſt in illa die perſecutio magna in eccleſia quę erat hieroſolymis. Et omnes diſperſi ſunt per regiones iudeę et ſamarię. preter apoſtolos Curauerunt autem ſtephanum) Lyra id eſt decenter ſepelierunt(viri timorati) id ē timentes deum. Inter quos gamaliel fuit prīcipalis(⁊ fecerunt planctum magnum ſuper eum) ¶ Item hęc epiſtola ſumpta eſt ex diuerſis capitulis libri actuum apoſtolorum ſcilicʒ ex medio ſexti ex fine ſeptimi.⁊ ex principio octaui. Ergo longior et breuior reperitur poſita in diuerſis libris ſm placitum collectoris

¶ Poſtilla.

In diebus illis Vidi ſup̄ montem ſyon) Lyra.id ē in eccleſia triumphante q̄ dicitur mons ſyon .vt habetur ad Hebre.xij. (agnum ſtantem)id eſt chriſtum qui eſt agnus dei vt habetur Joannis.primo capitulo(et cum eo centum quadragintaquattuor millia)in tali numero venerantur pueri innocentes.quorum feſtum hodie peragitur ſm illam viſioneʒ quę oſtenſa eſt Joanni quando a Domiciano cęſare in exilium miſſus fuit vbi ſcripſit librum Apocal'. Sed tamen certus numerus puerorum innocentum non reperitur certitudinaliter in ſcripturis. (habentes nomen eius ⁊ nomen patris eius ſcriptum in frontibus ſuis. Et audiui vocem de cœlo tanq̄ vocem aquarum multarum)id eſt multitudinis ſanctorum (⁊ tanq̄ vocem tonitrui magni)in quo deſignatur magnitudo laudis eius. Non ſolum ex laudantium multitudine ſed etiam ex modo laudis ⁊ qualitate(Et vocem quam audiui ſicut citharedorum citharizantium in citharis ſuis) Nam hęc laus eſt coram deo ⁊ angelis eius gratioſa(⁊ cantabant quaſi canticum nouum quia dicti laudantes ſunt de numero ſancto-

pedes adoleſcentis qui vocabatᷣ Saulus. Et lapidabāt ſtephanum. inuocātem et dicentem. Dn̄e ieſu.ſuſcipe ſpiritū meum. Poſitis āt genubꝫ clamauit voce magna dicens. Dn̄e ne ſtatuas illis hoc pctm̄. Et cum hoc dixiſſet obdormiuit in dn̄o. Saulus āt erat conſentiens neci eius. Fcā eſt āt in illa die pſecutio magna in eccl'a q̄ erat hieroſolymis. ⁊ oēs diſpſi ſunt p regiōes iudeę ⁊ ſamarię pter apl'os Curauerūt aūt ſtephanū viri timorati ⁊ fecerunt planctū magnū ſup eū.

¶ In feſto ſci Joan.apl'i ⁊ euāge.

Qui timet deū faciet bona.⁊c̄. Quere in cōi ſcōꝝ ð euāgeliſtis

¶ In feſto pueroꝝ innocentum Apocalipſis.xiiij.

In diebꝫ illis. Vidi ſup̄ montē ſyon agnum ſtātem.et cū eo cen

rum noui teſtamenti(ante ſedem)ſcilicet dei ⁊ ante quattuoꝛ animalia et ſenioꝛes)id ē in pꝛeſentia ſanctoꝛum patriarcharum ⁊ ꝓphetarum in cœlo exiſtentium(⁊ nemo poterat dicere canticum niſi illa centum quadꝛagin/ta quattuoꝛ millia qui empti ſunt de terra)ſcilicet de ſanguine chꝛiſti(Hi ſunt qui cum mulieribus non ſunt coinquinati.virgines ēm ſunt) integritatem carnis ſeruando (hi ſequuntur agnum quocunqꝫ ierit. Hi empti ſunt ex hominibus primitię deo)id ē ſicut ſunt gratioſi primi fructus ⁊ magis delectabiles (⁊ in oꝛe eoꝛum non eſt inuentum mendacium). Nã pueri iſti veritatē fidei non loquendo.ſed moriendo confeſſi ſunt.(ſine macula ſunt ante thꝛo/num dei).nam macula peccati oꝛiginalis pur/gata fuit ꝟtute ſui martyrij.

tum quadꝛaginta quattuoꝛ millia.habentes nomen eius.et nomen patris eius ſcriptũ in frontibꝰ ſuis. Et audiui vocem de cęlo tanqꝫ vocē tonitrui magni. Et vocem quã audiui ſicut citha/redoꝝ citharizantium in citharis ſuis et cantabãt q̃ſi canticũ nouũ añ ſedem ⁊ ante q̃ttuoꝛ aĩalia et ſenioꝛes. Et nemo poterat dicere cãticũ.niſi illa centũ q̃/dꝛaginta q̃ttuoꝛ millia q̇ empti ſunt de terra. Hi ſũt qui cũ mľieribꝰ nõ ſũt coinquinati.ꝟgĩes eĩ ſũt. Hi ſequũť agnũ q̊cũqꝫ ierit. Hi empti ſunt ex hoĩbꝰ ꝑmitię deo et agno. Et in oꝛe eoꝝ non eſt inuentum mendacium. Sine macula eĩ ſunt ante thꝛonum dei.

In cõuerſione ſancti Pauli apoſto/li. Actuum.nono.

In diebꝰ illis Saulus adhuc ſpi/rans minaꝝ et cedis in diſcipulos dñi acceſſit ad ꝑncipē ſacerdotũ ⁊ petijt ab eos epľas ĩ damaſcũ ad ſynagogas vt ſi q̃s ĩueĩret hꝰ vię viros ac mulieres victos ꝑduceret in hierľm. Et cũ iter faceret.cõtigit vt appꝛopinquaret

Poſtilla.

Paulus adhuc ſpirans ⁊c. Ante initiū illius epiſtolę ſcribit ſanctus Lucas ꝙ diſcipuli q̇dam erãt diſperſi poſt lapidationē ſancti ſtephani ꝑtranſibant euãgelizãtes verbũ dei. Philippꝰ ãt deſ/cẽdẽs in ciuitatẽ samarię ꝑdicabat illis chꝛm̃. Intendebant ãt turbę his q̃ a philippo dicebãtur vnanimiter audientes ⁊ vidẽtes ſigna quę faciebat.multi enim eorum qui habebant ſpiritus immũdos.diabolos clamantes voce magna exibant multi autem paralitici et claudi curati ſunt. Factum eſt ergo magnum gaudium in illa ciuitate. Tunc poſtmodum ſequitur epiſtola ho/dierna.(Saulus adhuc ſpirans). Lyra.id eſt ex vehementi ſpiritu ig/nem perſecutionis in ſe et in alijs contra eccleſiam accendens (minarum) in ꝟbis iniurioſis.(et cędis).i.in ꝟberibꝰ ⁊ flagelľ(in diſcipľos dñi)i.ꝯtra fideles ⁊ credẽtes in chꝛm̃ ieſũ q̇ tũc dicebãť diſcipľi qꝛ nõdũ noĩabãť chꝛi

ſtiani(acceſſit ad principem ſacerdotum) Lyra.non vocatus ſed ſe inge/
rens voluntate nocendi inflammatus(⁊ petijt ab eo epiſtolas)vt ex eius
autoritate magis poſſet nocere fidelibus(in Damaſcum ad ſynagogas).
Lyra.vt ibi perſequeretur credentes ſicut fecerat in hieruſalem(vt ſi q̄s
inueniret huius viȩ viros ac mulieres vinctos perduceret in hieruſalem.
Et cum iterfaceret contigit vt appropinquaret damaſco.⁊ ſubito circum
fulſit eum lux de cœlo). Lyra ſicut ſolet fieri in choruſcatione ⁊ fulgure(⁊
cadens in terram)prȩ ſtupore ⁊ ammiratione(audiuit vocem)ſcilicet au/
ditu corporis ⁊ mentis(dicentem ſibi Saule ſaule) Hȩc duplicatio fit
ad magis mouendam eius attentionem.(quid me perſequeris?)ſcilicet in
membris meis.quȩ perſequebatur Saulus. ⁊ non chriſtum in propria
per ſona.quia iam ſede
bat ad patris dexteraȝ
glorioſus.(qui dixit.
quis es domine? Et ille
Ego ſum ieſus quem
tu perſequeris.durum ē
tibi contra ſtimulum
calcitrare)id ē potentio
ri te incomparabiliter
reſiſtere.(⁊ tremens ac
ſtupens) Lyra.de cog/
nita chriſti poteſtate.
quem ante non crede/
bat in cœlo regnare.ſed
magis vt falſum ꝓphe/
tam cum damnatis eē.
(dixit.dñe quid me vis
facere?)quaſi diceret ex
nunc paratus ſum tibi
in omnibus obedire(et
dñs ad eum.ſurge et in
gredere ciuitatem et di
cetur tibi quid te opor/
teat facere)In hoc oñ/
dit chriſtus ꝙ vult ꝙ v
nus homo informetur
ab alio(viri autem illi
qui comitabantur cum eo ſtabant ſtupefacti audientes quidem vocem)
ſcilicet Pauli.non autem chriſti.quia audiebant Paulum dicenteȝ quis
es dñe.quid me vis facere(neminem aūt videntes)quia non videbant ali
quam perſonā ad quā dirigeret ſermonem.ideo ſtabant ſtupefacti(ſurrex
it aūt ſaulus de terra apertiſq; oculis nihil videbat.ad manus auteȝ tra
hentes illum introduxerunt damaſcum Et erat ibi tribus diebus non vi
dens) Lyra.ſcilicet viſu corporali.videbat autem viſu mētali.quia ſcdm
doctores cōiter in illo triduo fuit raptus vſq; ad cœlum tercium.(et non
manducauit neq; bibit) Lyra.ſuſtētatus illa viſione.ſicut ⁊ moyſes qua

damaſco.⁊ ſubito circūfulſit eum lux
de cȩlo.et cadens in terrā audiuit vocē
dicentem ſibi. ſaule ſaule quid me per
ſequeris? Qui dixit. Quis es dñe. Et
ille. Ego ſum ieſus quem tu pſequeris
Durū eſt tibi ꝯtra ſtimulum calcitrare
Et tremēs ac ſtupens dixit. Dñe quid
me vis facere. Et dñs ad eū Surge ⁊
ingredere ciuitatē.⁊ ibi dicet̄ tibi quid
te oporteat facere Viri aūt illi q̄ comi/
tabant̄ cū eo ſtabāt ſtupefacti.audien/
tes quidē vocē neminē videntes Sur
rexit āt ſaulus de terra. aptiſq; ocul' ni
hil videbat. Ad man⁹ aūt illū trahen/
tes introduxerūt damaſcū. Et erat ibi
tribus dieb⁹ nō videns ⁊ nō mādauca/
uit neq; bibit. Erat aūt quidam diſci/
pulus damaſci.noīe Ananias.et dix/
it ad illum in viſu dominus. Anania

draginta diebus in monte ſinay.(Erat āt q̄dam diſcipłus Damaſci noīe Ananias) Lyra.q̄ de iudaiſmo ad fidē chriſti cōuerſus fuit ſcīa ⁊ vita famoſus(⁊ dixit ad illū in viſu dn̄s.Anania.At ille ait.Ecce ego domine. Et dn̄s ad eū Surge ⁊ vade in vicū qui vocatur rectus.⁊ q̄re in domo iudę) Lyra.hoſpes em̄ pauli iudas vocabať(Saulū noīe tharſenſem)id eſt de tharſo oriundū(ecce em̄ orat)Eſt em̄ orō eleuatio mētis in deum.vt inquit Hugo in de orōe Fuerat āt vſqꜫ terciū cœlum raptus.⁊ ex illo raptu

At ille ait Ecce ego dn̄e Et dn̄s ad euꝫ Surge ⁊ vade in vicū qui vocatur rectus.⁊ q̄re in domo Judę Saulū nomine tharſenſem.ecce em̄ orat Et vidit virum Ananiam nomine introeunteꝫ et imponentem ſibi manus vt viſuꝫ recipiat.Rn̄dit aūt Ananias Domīe audiui a multis de viro hoc:quāta mala fecerit ſanctis tuis in hieruſalem. Et hic habet poteſtatem a p̄ncipibꝫ ſacerdotū alligandi oēs.qui inuocāt nomē tuum.Dixit aūt ad eū dominus.Vade q̄m̄ vas electōis eſt mihi iſte vt portet nomē meum corā gētibꝫ ⁊ regibꝫ et filijs iſrahel Ego em̄ oſtendā illi.quāta oporteat eum pro nomine meo pati Et abijt ananias et introiuit in domū Et imponens ei manus dixit Saule frater.dominꝰ miſit me Jeſus qui apparuit tibi in via qua veniebas.vt videas ⁊ implearis ſpūſcō Et ꝯfeſtim ceciderunt ab oculis eius tāquam ſqua

egreſſus deo gratias agebat(⁊ vidit)in reuelatione dn̄i(virū ananiaꝫ nomine)ita ꝙ reuelatio ſibi facta fuit nō ſolum de ꝑſona.ſed etiā de ꝓprio nomine(introeuntem ⁊ imponentem ſibi manꝰ vt viſuꝫ recipiat) Lyra.Hęc āt impoſitio erat ad curationem corꝑalem.ſicut de btō Laurentio legitur ꝙ ponebat manꝰ ſuꝑ cęcorū oculos ⁊ illumīabātur(reſpōdit aūt ananias) Lyra.ſcꝫ ſe excuſando eo ꝙ ſaulus erat famoſus in ꝑſecutōe credentiū in chriſtū.(Domine audiui a multis de viro hoc quāta mala ſanctis tuis fecerit in hierłm.⁊ hic hꝫ ꝑtāteꝫ a p̄ncipibꝫ ſacerdotum alligādi oēs q̄ inuocāt nomē tuū.Dixit āt ad eū dn̄s Vade q̄m̄ vas electōis ē mihi iſte).id ē ſpecialiter vas electum gratię ⁊ ſcientię contentiuū(vt portat nomen meum)ſcꝫ opꝫe ⁊ p̄dicatione (coram gentibꝫ ⁊ regibꝫ ⁊ filijs iſrahel.Ego em̄ oſtendam illi)ſcꝫ ꝑ effectum(quanta oporteat eum pati pro noīe meo)qꝛ ꝑ multas tribulationes oportet nos intrare in regnum cœlorum(Et abijt ananias) ad exequendum domini mandatum(⁊ introiuit in domum.⁊ imponens ei manus dixit Saule frater dominus miſit me Jeſus.qui apparuit tibi in via qua veniebas.vt videas ⁊ implearis ſpirituſancto Et confeſtim ceciderunt ab oculis eius tanquam ſquamę) Lyra.id eſt maculę albę ⁊ durę.ſicut ſunt ſquamę piſcium.quę cauſatę fuerant in lumine exceſſiuo ipſum excęcante (⁊ viſum recepit.⁊ ſurgens baptizatus eſt)ſcilicet in nomine Jeſu chriſti

(et cūm accepiſſet cibum confortatus eſt)duplici confortatione ſcilicȝ ſpi ritu et corpore(Fuit aūt cum diſcipulis qui erantdamaſci ꝑ dies aliquot et continuo ingreſſus ſynagogas p̄dicabat Jeſum .qm̄ hic eſt filius dei). ſtatim poſt baptiſmum. Ex illo patet ꝙ doctrinā euangelicam nō habu/ it ab homīe. ſed a deo(ſtupebant aūt omnes qui eum audiebant) .de tam ſubita mutatione.ꝑ quam atrociſſimus fidei ꝑſecutor factus fuerat con ſtantiſſimus eius p̄dicator(⁊ dicebant. Nonne hic eſt qui expugnabat in hieruſalem eos qui inuocabant nomen iſtud.⁊ huc ad hoc venit vt vinc/ tos illos duceret ad principes ſacerdotum: Saulus autem multomagis conualeſcebat)ſcilicet procedens ſemper de bono in melius(et confunde/ bat iudęos qui haaitabant damaſci affirmans qm̄ hic eſt chriſtꝰ). Lyra. id eſt ꝙ ieſus nazarenꝰ eſt vere chriſtus in lege ⁊ in prophetis promiſ/ ſus. Quod declarabat ꝑ ſcripturas veteris teſ tamenti quas p̄mo di/ dicerat a gamaliele. et poſtea multo ꝑfectius a deo illuſtrante.

me ⁊ viſum recepit. Et ſurgens bapti zatus eſt Et cū accepiſſet cibū ꝯforta/ tus eſt. Fuit aūt cū diſcipulis qui erāt damaſci per dies aliquot. Et cōtinuo ingreſſus in ſynagogas p̄dicabat ie/ ſum quoniam hic eſt filius dei. Stu/ pebant aūt omnes qui euȝ audiebāt ⁊ dicebāt Nōne hic eſt qui expugnabat in iheruſalem eos qui inuocabāt nom̄ iſtud. ⁊ huc ad hoc venit vt vinctos il los duceret ad principes ſacerdotum. Saulus autem multo magis conua leſcebat ⁊ ꝯ fundebat iudęos qui habi tabant damaſci affirmans quoniam hic eſt chriſtus.

In feſto purificatōis btē Marię vir ginis Malachię. iij.

Hec dicit dominus deus. Ec ce ego mitto angeluȝ meum et prepabit viam ante faciem meā. et ſta tim veniet ad templum ſanctuȝ ſuum

Poſtilla.

Hec dicit dominꝰ deus. ⁊c̄. In pre ſenti ep̄la. nunciatur v terqȝ aduentus chriſti. ſcȝ in carnē ⁊ in iudiciū ⁊ p̄mo denunciatur pri mus aduentus in car/ nem cum dicitur.(Hec dicit dominus deus) ſci licet pater(ecce ego mit to angelum meū). Ly. id eſt ioannē baptiſtam qui magis duxit in ter ris vitam angelicam q̄ȝ humanā. Quod cm̄ hec ſcriptura intelligit de ioāne baptiſta. hoc ptȝ Mat. xi. vbi chriſtus dixit de ioanne. Hic eſt de quo ſcriptum eſt(Ecce ego mitto angelum meum ⁊ prepatabit viam ante faciem meam)id eſt an̄ filium meū qr p̄dicatio ⁊ baptiſmus ioannis fuerunt q̄dam prepationes ad baptiſmū ⁊ p̄dicationem chriſti. (⁊ ſtatim veniet ad templun ſanctum ſuum).id eſt in hieruſalem quia ibi chriſtus hodie fuit oblatus a matre ⁊ receptus a ſymeone Et poſtmodū ibi pluri/ es p̄dicauit. ⁊ ibidem multa miracula fecit.(dn̄ator quem vos q̄ritis) .id eſt quē vos deſideratis(⁊ angelus teſtamēti).i. chriſtꝰ q̄ fuit nūciꝰ noui te/

ſtamenti(quem vos vultis)videlicet ieſus chriſtus deſideratus a ſanctis patribus et prophetis. Secundo denunciatur hic aduentus chriſti ad iudiciū cum dicitur(Ecce venit dicit dominus exercituum) Lyra. id eſt veniet certitudinaliter ad iudicium(Et quis poterit cogitare diem aduentus eius) quaſi diceret. nullus Unde Mat. xx. de die illa ⁊ hora nemo ſcit neq; angeli cœlorum niſi ſolus pater(⁊ quis ſtabit)id eſt poterit ſtare)ad videnduz eum) Lyra. quia ſicut primus aduentus fuit in hūilitate ⁊ manſuetudine ita ⁊ ſcd̄s erit in ptāte ⁊ terrore(Ipſe em̄ quaſi ignis conflans ⁊ quaſi herba fullonum) Iſta referuntur ad p̄mum ⁊ ſcd̄m aduentum. cum em̄ dicit Ipſe enim quaſi ignis conflans ad ſcd̄m aduentum ptinet. ⁊ quaſi herba fullonum ad primum. Nam herba fullonum qua vtuntur fullones ad purificandum veſtes. ⁊ faciendum eas nitidas. mitius ⁊ ſuauius lauat ſordes pannorum. Ignis autem cum magna violentia purgat metallum. Sic in primo aduentu chriſtus cum magna manſuetudine ⁊ quadam ſuauitate pœnitentię purgauit peccatores. In ſecundo aduentu purgabit per ignem(⁊ ſedebit dominus)ſcz in iudicio (conflans ⁊ emundans argentum)quia ſicut argentuz conflatur i igne vt purgetur. emundatum autem in theſauros reponitur. Sic fiet in die iudicij Nam in igne purgabuntur electi qui nondum plene ſunt purgati in purgatorio. quatenus purgati tranſeant in theſauros dñi. vt ſint ibi quaſi aurum ⁊ argentum.(⁊ purgabit filios leui)p leui hic intelligitur ſacerdotalis dignitas purgandi ſunt ergo miſtri ſacerdotalis officij(⁊ colabit eos q̄ſi aurum ⁊ argentum) ad pfectam mundiciaz deducendo(⁊ erant offerentes domino ſacrificium in iuſticia)ſcz operum(⁊ placebit deo ſacrificium)ſcz oblatum(pro iuda ⁊ hieruſalem). id eſt pro omnibus actiuis qui intelliguntur p iudam. Et cōtemplatiuis qui intelligūtur p hieruſalem (ſicut dies ſeculi ⁊ ſicut anni antiqui). id eſt ſicut placuit ſacrificium abel mechiſedech ⁊ abraham ⁊ aliorum ſanctorum patrum in ſeculis preteritis ⁊ annis antiquis(dicit dominus omnipotens.

dominator quē vos q̄ritis. ⁊ angelus teſtamenti. quē vos vultis Ecce venit dicit dominus exercituum. ⁊ quis poterit cogitare diem aduentus eius: Et quis ſtabit ad videndū eū: Ipſe ei quaſi ignis ꝯflans ⁊ quaſi herba fullonuz Et ſedebit cōflans ⁊ emundans argētum. ⁊ purgabit filios leui. Et colabit eos quaſi aurum ⁊ quaſi argentū. Et erunt domino offerentes ſacrificia in iuſticia. Et placebit domīo ſacrificiuz iuda ⁊ hierl'm. ſicut dies ſcl'i. ⁊ ſicut anni antiq̄. dr dominꝰ oīpotens.

¶ In cathedra ſci Petri apoſtoli prima. Petri. primo.

Petrus apl's ieſu chriſti electis aduenis diſpſionis ponti galathię capadocię. aſię. ⁊ bithinię. ſcd̄m p̄ſcientiam dei pr̄is in ſanctificationez ſpūs in

Pagina

PEtrus apl'us.ꝛc. Notandum q̃ ſymō petrus filius ioānis prouin/
ciẽ galileẽ vico de bethſaida frater andreẽ apl'i diſcipulus ſaluato/
ris ſcribit hanc epl'am ꝓſelitis.i.his q̄ p̄mo de gētilitate ad iudaiſmuꝫ.ꝛ
poſtmodū de iudaiſmo ad chr̄m ꝯuerſi erāt q̄ ꝑ fide chr̄i patiebāt.ꝛ diſꝑ/
ſi erāt pꝰ lapidatōem ſtephāi Illis ſcripſit a roma tp̄e Claudij cẽſaris.vn̄
hic dr̄(Petrus) Lyra.p̄mo ei vocatꝰ fuit ſymō.ſ; poſtea a chriſto noīa/
tus ē petrus a petra q̄ eſt chriſtus ꝓpter fidei firmitatē(apl's ieſu chriſti)i.
miſſus a ieſu chriſto Gorra eccenomē officij.nobile officium ē eſſe nunciū
ſiue legatū chriſt:(electis)ſcꝫ a deo ad fidē catholicam(aduenis)ſcꝫ qui de
gentilitate venerant ad iudaiſmū.ꝛ de iudaiſmo ad fidem chriſti(diſperſi
onis)id ē qui ſunt in diſꝑſione ꝛ extra terrā iudeẽ.ꝛ illis videt̄ btūs petrus
ſpecial'r ſcribere.qđ pꝫ ex hoc qđ ſubdit̄(ponti) Gorra.ꝓuincia grẽciẽ quẽ
eſt iuxta mare.(gala/

obedientiam ꝛ aſꝑſionem ſanguīs Je/
ſu chriſti.gratia vobis ꝛ pax multipli
cetur. Benedictus deus et pater do/
mini noſtri ieſu chriſti.qui ſcđm ſuam
magnā miam regn̄auit nos in ſpem vi
uam per reſurrectionem Jeſu chriſti ex
mortuis in hereditatē incorruptibileꝫ
et incōtaminatā ꝛ immarceſſibileꝫ cō
ſeruatā in cẽlis.in vobis qui in virtute
dei cuſtodimini.ꝑ fidē in ſalutē ꝑatā re
uelari in tp̄e nouiſſimo in quo exultabi
tis Modicū nūc ſi oꝫ ꝯtriſtari i varijs

thiẽ).alia ꝓuincia eſt a
qua galathẽ dictẽ ſunt
(aſiẽ).mioris ſcꝫ in qua
p̄dicabat ioānes euāge
liſta. Aſia ꝓ maior eſt
media ꝑs orbis(bithi/
nie)alia ꝓuincia.ꝛ oēs
iſtẽ ꝓuinciẽ ſunt grẽcoꝝ
In his ꝓuincijs diſꝑ/
ſi erant(ſm̄ p̄ſcientiam
dei pr̄is) Lyra.ꝛ accipi
tur hic p̄ſcia ꝑ p̄deſtina
tiōe(in ſcificatōeꝫ ſpūs)
Lyra.talis ei ſcificatio
appropriatur ſpūi ſcō.
(in obedientiā)id eſt ꝑ
obedientiam(ꝛ aſperſionem ſanguinis Jeſu chriſti)qui fuit obediens vſ/
q; ad mortem mortem autem crucis. Phil'.ij. Ab hac autem paſſione
habent efficaciam omnia ſacramenta nouẽ legis quẽ ſunt inſtrumēta nr̄ẽ
ſanctificationis(gratia vobis)in vita p̄n̄ti(ꝛ pax)in futura(multiplicetur)
quia tunc quietabitur totus hoīs appetitus.(Benedictus deus) Lyra.
q̄ꝫtum ad totam trinitatem(ꝛ pater)q̄ꝫtum ad pr̄is ꝑſonam(dn̄i noſtri ie
ſu chriſti.qui ſm̄ ſuam magnam miam). Lyra.ꝛ non ſm̄ merita noſtra.
(regenerauit nos)ſcꝫ in ſacramento baptiſmi ꝑ quod efficimur filij dei ad
optiui.(in ſpem viuam).id eſt certam per reſurrectionem ieſu chriſti(ex
mortuis)per quam habemus certitudines futurẽ glorificationis.quia cū
eſſet homo paſſibilis ſicut ꝛ nos ad vitam immortalem reſurrexit. Et qꝛ
filij adoptiui habent ius in hereditatis ꝑticipatione.ideo ſubditur(in he
reditatem) Gorra.in futuro habendā(incorruptibilem) Lyra.nam here/
ditas cœleſtis nunq̄ꝫ deficit(ꝛ incōtaminatam)quia nihil immundū reci
pit(ꝛ immarceſſibilē)nā ſuū decorem nunq̄ꝫ minuit(ꝯſeruatam in cœlis).
Bern̄.nō in p̄n̄ti dandā.ſed tp̄e p̄finito reddendā.(in vobis).i.ꝑ illud qđ
in vobis eſt ꝑ grām ꝛ liberꝝ arbitrium.ꝛ ꝑ bona merita veſtra.(qui cuſto
dimini in ꝟtutẽ dei)non veſtra. Vn̄.p̄s.cxxvi. Niſi dominus cuſtodierit

ciuitatem (per fidē) quę facit homīes fortes ad ꝑseuerandū (in salutē) Ly. consequendam (paratam reuelari) ⁊ ostendi ⁊ dari quę modo latet (in tempore nouiſſimo) Lyra. in finali iudicio. Nam electi apparebūt glorioſi in anima et in corpore (in quo) ſcꝫ tpe nouiſſimo (exultabitis) ſcꝫ ęternaliter. (modicum nunc ſi oportet contriſtari) Lyra. temporaliter (in varijs temptationibus) Glosa. tam interioribus ꝙ̄ exterioribus. vt in rebus poſſeſſis. aut in amicis. vel etiam in corporibus proprijs. quo ad ipſarum multiplicitatem. Vñ ps̄ xxxiij. Multę tribulationes iuſtorū. ⁊ Actuum. xiiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnū cœlorum (vt probatio fidei veſtrę multo p̄cioſior ſit auro quod ꝑ ignē probatꝛ) Ly. ſicut aurum in fornace proiectū inde nō deterioratur ſed purius ⁊ melius efficitur ſic ⁊c. (inueniatꝛ) Glo. id eſt cedat (in laudem) hoīm (⁊ gloriā) angelorū (⁊ honorem) dei (in reuelatiōe Jeſu chriſti domini noſtri) id ē tēpore iudicij in quo chriſtus manifeſtabit gloriam electorum.

temptationibus vt probatio fidei veſtrę multo p̄cioſior ſit auro quod per ignem probatur Inueniatur in laudē et gloriam ⁊ honorem in reuelatione ieſu chriſti domini noſtri

In feſto ſcī Mathię apł. Actuū. p.

In diebꝫ illis. Exurgēs petrꝰ in medio fratꝝ dixit Erat aūt turba hominū ſimul fere centū viginti. Viri frēs oportet implere ſcripturā quā p̄dixit ſpūſſcūs ꝑ os dauid de iuda qui fuit dux eorū qui cōprehēderunt ieſum qui cōnumeratus erat in nobis. ⁊ ſortitus eſt ſortem miniſterij huius. ⁊ hic quidem poſſedit agrum de mercede iniquitatis ⁊ ſuſpēſus crepuit medius. Et diffuſa ſunt oīa viſcera eius. ⁊ notū factū eſt oībꝫ habitātibus hieruſalem. ita vt appellaretur ager ille lingua eoꝝ acheldemach. hoc

Poſtilla.

Exurgēs petrus in medio. ⁊c. Añ initium illius epłę ſcribit ſanctus Lucas in eodem capł'o dicens. ꝙ poſt ꝙ̄ chriſtus in die aſcenſionis videntibus diſcipulis eleuatus eſt in cœlū. Tunc omnes ſimul reuerſi ſunt hieroſolymam a monte q̇ vocatur mons oliueti qui eſt iuxta hieroſolymam ſabbati habens iter Lyra. id eſt mille paſſus. qꝛ non licet iudęis in ſabbato vltra tale ſpaciū ambulare. Et cum introiſſent in cœnaculum aſcendebant vbi manebant petrus ⁊ ioannes ⁊ iacobus andreas philippus ⁊ thomas bartholomeus iacobus alphei ſcꝫ filius. hoc dicitur ad differentiam alterius iacobi qui fuit filius zebedei. ⁊ ſymon zelotes quod dicitur ad differentiam ſymonis petri. ⁊ iudas iacobi. hoc dicitur ad differentiam iudę proditoris. Hi oēs erant ꝑſeuerantes vnanimiter in oratione cum mulieribus. Ly. deuotis quę erāt ſecutę ieſum a galilęa. ⁊ maria matre ieſu ⁊ fratribꝫ eius. id eſt aliis de cognatōe ieſu. quoꝝ plures erāt ibi. Tunc ſtatim ſequitꝛ pn̄s epiſtola (In diebus illis) Ly. id eſt tpe medio inter aſcenſionē dn̄i ⁊ pēthecoſten

Pagina

(Exurgens petrus in medio fratꝝ dixit)tanq̄ ꝑncipalis(erat aūt turba
hominū ſimul fere centum viginti. Uiri frēs oportet impleri ſcripturam
quā ꝑdixit ſpūſſcūs ꝑ os dauid)Cuius verbū nō poteſt eſſe falſum(de iu/
da q̄ fuit dux eoꝝ q̄ cōpꝛehēderūt ieſum qui cōnumeratus erat in nobis)
Ly. id eſt vnus de duodecim aplīs(⁊ ſortitus eſt ſortē miniſterij huius)
Lyra. id eſt dignitatem aplīcam ꝑ quā habuit chꝛiſti electōem. ſicut dici
tur Ioā. vi. Nōne duodecim vos elegi ⁊ vnus ex vobis diabolus eſt. ſors
eñ aliqñ accipit pro ꝑte ⁊ ſic accipit hic. qꝛ in ꝑtem aplōꝛum vocatus eſt
(et hic quidem poſſedit agrū de mercede iniquitatis) Ly. id eſt poſſideri fe
cit ab alijs. qꝛ. xxx. denarios quib⁊ inique chꝛiſtū vendiderat in templum
pꝛoiecit. ex q̄bus ꝑncipes ſacerdotū emerūt agrū pro ſepultura peregrino
rum. vt habet Mat. xxvij. ⁊ etiā aliq̄ volunt ꝙ iudas ibi fuit ſepultus. et
ſic poſſedit agrū illum(⁊ ſuſpēſus crepuit medius. Et diffuſa ſunt omnia
viſcera eius) Lyra. vt pœna rñderet culpę. Iuſtū eñ erat vt viſcera q̄ tan
tam pꝛoditōem cōcepant enoꝛmiter de vētre caderēt(⁊ notū factū eſt) ſcʒ
enoꝛme factū iudę)om̄ib⁊ habitātib⁊ hieruſalē. ita vt appellaret ager ille)
ſcʒ emptus de ꝑcio ſan/
guinis chꝛiſti(ligua eo
rum)id eſt pꝛincipū ſa/
cerdotū q̄ emerunt agꝝ
illū(acheldemach. hoc ē
ager ſanguis. Scriptū
eſt eñ in libꝛo pſalmo/
rū fiat cōmoꝛatio)id eſt
habitatio(eoꝝ deſerta.
et nō ſit q̄ inhabitet in
ea)Hoc ſcribit in pſal.
lxviij. In quo pꝛedixit
dauid pœnā ſacerdotuꝫ
chꝛiſti moꝛtē pꝛocuran
tiū. In pœnā ei moꝛtis
chꝛiſti templū ⁊ ciuitas
hieruſalē fuerūt combu
ſta ꝑ rhomanos ⁊ ſacerdotes ꝑtim interfecti. ⁊ ꝑtim captiuati(⁊ eṗatum
eius accipiat alter)hoc habet pſ̄. cviij. In quo dauid ꝑdixit pœnā iudę ꝓ
ditoꝛis q̄ chꝛiſtū vendidit ꝑncipib⁊ ſacerdotū. Iſto eñ iuda ꝑ ſuſpēſioneꝫ
moꝛtuo Mathias ſucceſſit ei in aplātu. Aplātus ꝓ eṗatus dr̄. vñ iam
epī ſucceſſoꝛes ſunt aplōꝛum. vt dr̄ in decretis. xxi. diſ. c. in nouo teſtamen
to. ⁊ hoc eſt qđ dicit hic. Et eṗatū eius accipiat alter. ſcʒ ſcūs Mathias.
(opoꝛtet ergo)ad reintegrandū numeꝝ aplōꝝ(ex his viris qui nobiſcum
ſunt cōgregati in om̄i tp̄e quo intrauit ⁊ exiuit inter nos dn̄s ieſus) Ly.
ſcʒ qui ꝑ expientiā nouerūt cōuerſatōem ieſu chꝛiſti ⁊ opa eius (incipiens
a baptiſmate ioānis vſq̄ in diē qua aſſumptus ē a nobis) Ly. nō eñ le/
git ieſum docuiſſe, publice ⁊ miracula feciſſe. niſi poſtq̄ baptizatus fuerat
a ioāne(teſtē reſurrectōis eius nobiſcū fieri vnū ex iſtis. ⁊ ſtatuerūt duos)
Ly. tanq̄ magis notabiles(Ioſeph q̄ vocatus ē barſabas q̄ ꝯgnoīatus
eſt iuſtus. ⁊ Mathiā) Ly. licet eñ iſtos duos elegiſſent vt notabilioꝛes

eſt ager ſanguinis. Scriptū eſt eñ in
libꝛo pſalmoꝝ. fiat cōmoꝛatio eoꝝ de
ſerta. ⁊ nō ſit qui inhabitet in ea. ⁊ epiſ
copatū eius accipiat alter. opoꝛtet er/
go ex his viris q̄ nobiſcū ſunt congre
gati in om̄i tp̄e quo intrauit ⁊ exiuit in
ter nos dn̄s ieſus incipiēs a baptiſma
te ioānis vſq̄ in diē q̄ aſſūpt⁹ ē a nob
teſtē reſurrectōis ei⁹ nobiſcū fieri vnū
ex iſtis. ⁊ ſtatuerūt duos ioſeph q̄ vo/
cabat barſabas q̄ cognoīat⁹ ē iuſt⁹: et
mathiā ⁊ oꝛātes dixerūt. tu dn̄e q̄ coꝛ/

alijs.tamē ignorabāt quis eorū eſſet dignior ad apoſtolatū. propterea ſuꝑ per hoc implorauerunt diuinum iudicium(⁊ orantes dixerunt. Tu dñe q̇ noſti corda omnium.oſtēde quem elegeris ex his duobus.vnū accipere locum miniſterij huius ⁊ apoſtolatus.de quo preuaricatus eſt Judas vt abiret in locum ſuum.⁊ dederunt ſortes eis) Beda ſuꝑ Actus apoſtoloꝝ. Mathias añ penthecoſten ordinādus ſorte queritur.quia nōdum plenitudo ſpiritusſancti in eccleſia effuſa eſt. Septem autē diaconi poſtea nō ſorte.ſed electione apoſtolorum ſunt ordinati propter hoc prohibetur rationabiliter talis electio.extra de ſorti.ca.vl. Nō tamen peccauerunt apoſtoli eligendo Mathiam per ſortem.quia nondum fuit prohibitum. Et quia hoc fecerunt familiari conſilio ſpiritusſancti q̄ non eſt trahendū ad cōſequentiā (Et cecidit ſors ſuꝑ mathiaʒ) Ly. iſte Joſeph fuit cognatus chriſti ⁊ tamē ſibi ꝑpoſuit mathiam ꝑ hoc oſtendens q̄ ad officia eccleſiaſtica nō ſunt homines ex conſanguinitate promouendi(⁊ annumeratus eſt cum vndecim apoſtolis.

da noſti oīʒ oſtēde quē elegeris ex his duob⁹ vnū accipe locū miniſterij huius ⁊ apl'atus.de quo ꝑuaricatus eſt iudas vt abiret in locū ſuū. ⁊ dederūt ſortes eis.⁊ cecidit ſors ſuꝑ Mathiā et annumeratus eſt cū vndecim aplis

¶ In feſto annunciationis beatę Marię virginis. Eſaię.xi.

Hec dicit dominus. Egredietur virga de radice ieſſe.⁊ flos de radice eius aſcendet .et requieſcet ſuper eum ſpiritus domini.

¶ Poſtilla

Egredietur ṽga ⁊c. Sciendum q̄ iſta ꝓphetia exponitur ad lrām de chriſto a doctorib⁹ catholicis.iudei tñ adhuc expectāt futuꝝ qđ nos chrīani dicim⁹ eē īpletū in chrō ieſu.⁊ ſcḋʒ hoc đr hic(Hęc đt dñs Egredietur ṽga de radice ieſſe) Ly.i. ṽgo maria que đr ṽga gracil' pauꝑtate ⁊ hūilitate.flexibil' pietate(⁊ flos de radice eius aſcendet) i.chriſtus q̇ đr flos rōe puritatis.qm̄ nullū pctm̄ actuale ſeu originale habuit in eo locū.ꝑ. Pe.ij.q̇ pctm̄ nō fecit.nec inuentus ē dolus in ore eius. Et q̇ ꝓtulit fructū nrē ſalutis đr aſcēdiſſe de radice ieſſe.qr pater Dauid vocatus fuit Jſai.⁊ Jeſſe Chriſt⁹ āt deſcēdit de Dauid(⁊ requieſcet ſuꝑ eū ſpūs dñi) Ly.qr in baptiſmo eius apparuit ſpūſſcūs in ſpecie columbę ſuꝑ eū. Mat.iij. Ad deſignandū plenitudinē om̄is gratię in eo.(ſpiritus ſapientię) Lyra.id eſt dator ſapientię.vel ſpiritus qui eſt ſapientia(et intellectus.ſpūs conſilij ⁊ fortitudinis.ſpiritus ſcientię ⁊ pietatis ⁊ replebit eum ſpiritus timoris domini) Lyra.iſta omnia dona perfectiſſime fuerunt in anima chriſti.quę fuit perfectiſſima in om̄ibus donis ⁊ chariſmatibus ſpiritusſancti(Non ſcḋm viſionem oculorum corporaliuʒ iudicabit) Quia chriſtus per ſcientiam ſuam cognoſcit omnia quę ſunt fuerunt vel erunt q̄ſtumcunq̄ ſint occulta quia homo videt ea quę patent deus aūt intuetur cor(neq̄ ſcḋm auditum aurium arguet) Lyra.id eſt nō indigebit edoceri de veritate ab aliquo quia per ſeipſum cognoſcit. Unde Joannis.ij. Opus ei nō erat vt quis teſtimoniū ꝑhiberet de hoīe. Jpſe

enı̃z ſciebat q̃d eſſet in homine(ſed iudicabit in iuſticia pauperes)ſcilicet
euangelicos iudicans eos diuitijs cœleſtib⁹ dignos. Vñ Mat. v. Beati
paupes ſpũ. qm̃ ipſorũ ẽ regnũ cœlorũ(ꝛ arguet in ęquitate pro mãſuetis
terrę) Ly. quod fuit impletũ qñ phariſeos arguit pro apl'is. quos notabãt
falſo de tranſgreſſione ſabbati ſcꝫ qñ euellebãt ſpicas manib⁹ in die ſab/
bati(ꝛ ꝑcutiet terram)id eſt hoies terręnos(virga oris oris ſui)id eſt doc/
trina ſua arguẽdo eoꝝ pctã(ꝛ ſpũ labioꝝ ſuoꝝ interficiet impiũ) Ly. id ẽ
Antichriſtum. ſcd̃m quod dicitur. ij. ad Theſſaloni. ij. Et tunc reuelabi/
tur ille iniquus quem dñs Jeſus interficiet ſpiritu oris ſui. ꝛ deſtruet illu
ſtratione aduẽtus ſui(ꝛ erit iuſticia cingulum lumboꝝ eius. ꝛ fides cincto
rium renuꝫ eius) Ly. id
eſt iuſti ꝛ fideles adhe/
rebunt ſibi. ſicut cingu/
lũ ꝛ lumbare adherent
homini. ꝛ hoc patet im
pletum in apl'is. alijſqꝫ
diſcipulis ꝛ fidelib⁹ ſibi
per fidem ꝛ charitatem
adherentibus

ſpiritus ſapientię ꝛ intellectus. ſpũs
conſilij ꝛ fortitudinis. ſpũs ſcientię et
pietatis. ꝛ replebit eum ſpiritus timo
ris domini. non ſecundum viſionem
oculorum iudicabit. neqꝫ ſecundũ au
ditũ aurium arguet. ſed iudicabit in
iuſticia pauperes. ꝛ arguet in ęquita/
te pro manſuetis terrę. ꝛ percutiet ter/
ram virga oris ſui. ꝛ ſpiritu labioruꝫ
ſuorum interficiet impium. Et erit iu
ſticia cingulum lumborum eius. ꝛ fi/
des cinctorium renum eius.

¶ Item de eodem feſto ſcd̃m ſcl'ares.
Eſaię. ſeptimo.

In diebus illis. Locutus eſt
dñs ad achas dicens. Pete ti
bi ſignuꝫ a domino deo tuo in profun
dum inferni. ſiue in excelſum ſupra Et
dixit achas. Nõ petã ꝛ nõ temptabo
dñm Et dixit. audite ergo domus da/

¶ Poſtilla.
In diebus illis.
Locutus ẽ dñs
ꝛc. Iſta ſcriptura Eſaię
ꝓphetę loquit᷑ de dñio
noſtro ieſu chriſto. Vñ
dicit᷑(In diebus illis). ſ.
qñ Eſaias ꝓphetauit.
(Locutus eſt dñs) per
Eſaiam ꝓphetaꝫ(ad a/
chas) qui fuit idolatra
peſſim⁹ ꝛ regnauit. xvi.
annis in hieruſaleꝫ cui
Eſaias ꝓpheta prędixit
liberationẽ populi ꝛ po
tentiam duorũ regũ. ſcꝫ
regis ſyrię ꝛ regis ſama
rię per quã liberationeꝫ
figurabatur ꝓ̃a liberatio gñis humani de poteſtate hoſtis antiqui. Verũ
tamen quia Achas credere noluit. tunc dixit Eſaias(Pete tibi ſignum)
Lyra. liberationis tuę ꝛ populi tui ab hoſtibus(a domino deo tuo) Ly/
ra. et non ab idolis quę tu colis(in profundum inferni) ſcilicet vt aliquis
reducatur ad inferis et annunciet tibi ſicut factum fuit in tranſfiguratio/
ne domini. quando venit Moyſes ab inferis. ꝛ apparuit cum Helya qui
adhuc eſt in paradyſo(ſiue in excelſum ſupra)ac ſi dicat ſi vis habere ſig/
num de cœlo ſicut habuit Ezechias rex quãdo ſol decẽ lineis retrogreſſus
eſt. ꝛ tpe Joſuę qñ ſol ꝛ luna ſteterũt in bello gabaon(ꝛ dixit achas nõ pe
tã) Siquidẽ achas ſignũ petere renuit. ne in ſigno gl'ificaret᷑ dñs. et vi/

ſipenderentur idola que colebat. ꝛ ideo dixit. Nō petam vt excuſatōez haberet nō petendi. ſubiunxit (ꝛ non temptabo dominuz) ac ſi diceret. ſi peterem ſignum temptarem deum ꝛ facerem contra legem que dicit. Non temptabis dominum deum tuum. Sed ex quo iuſſus fuit petere debuiſſet. Tamen alia tranſlatio habet. Non petam ꝛ non exaltabo dominum. q̄ſi diceret. Nolo vt dato ſigno exaltetur deus. propter quod Eſaias ꝓpheta intulit dicens (Audite ergo domus dauid) quaſi diceret Rex non vult audire audiatis vos domus dauid (Nunquid parum vobis eſt moleſtos eſſe hominibus?) id eſt ꝓphetis. quos ſepe moleſtabant deridendo affligendo. ꝛ occidendo. vt patet. iiij. Regum. ꝛ ij. libro Paralipome. in pluribꝫ locis (quia moleſti eſtis et deo meo) ſcilicet ſignuz ab eo oblatum. rennuēdo ne nomen eius glorificatur (propter hoc) ſcilicet ad declarationem nominis ſui principaliter (dabit dominus ipſe vobis ſignum) ſcilicet liberationis veſtre. q̄uis ſitis ingrati. quia deus multa bona facit inuitis ꝛ ingratis. vt dicitur Matthei. v. Pater veſter cœleſtis ſolem ſuuz oriri facit ſuper bonos ꝛ malos ꝛc. (Ecce virgo concipiet ꝛ pariet filiū) Lyra. beata virgo maria a prophetis denunciata que concepit ꝛ peperit manens virgo (et vocabitur nomen eius emanuel) quod eſt interpretatum nobiſcum deus. (Butirum ꝛ mel comedet) Lyra. hoc dicitur ad denotandam veram eius humanitatem quia talibus nutritur homo in puericia (vt ſciat reprobare malum ꝛ eligere bonum) Lyra. Chriſtus ab infantia ſua habuit plenitudinem ſciētie ad reprobandū malū ꝛ eligendū bonum. Nam ipſius chriſti infantia non minuit eius ſapientiam. Nec plus ſciuit adultus quam paruulus. ſed plus oſtendit ſapientiam ſuam adultus q̄z paruulus.

nid. Nunquid parum vobis eſt moleſtos eſſe hominibus? q2 moleſti eſtis et deo meo. Propter hoc dabit dominus ipſe vobis ſignum Ecce virgo cōcipiet ꝛ pariet filium et vocabitur nomen eius emanuel. Butirum et mel comedet: vt ſciat reprobare malum et eligere bonum

¶ In feſto apoſtolorum Philippi et Jacobi. Sapientie. quinto.

Stabunt iuſti in magna cōſtātia aduerſus eos qui ſe anguſtiauerunt. ꝛ qui abſtulerunt labores eorum videntes turbabuntur timore horribili ꝛ mirabūtur in ſubitatōe inſperate ſalutis Gementes p̄ anguſtia ſpūs. dicēt intra ſe Penitentiam agentes. Hi ſunt quos ali

¶ Poſtilla.

Stabunt iuſti) Lyra. tempore iudicij (in magna conſtantia) quia perfecte iudicabunt (aduerſus eos qui ſe anguſtiauerunt) Lyra. inferendo nocumentum eis in perſonis (et qui abſtulerunt labores eoruz) eis nocēdo in rebꝫ tēpalibꝫ (Videtes autem turbabuntur timore horribili et mirabunt in ſubitatōe inſꝑate ſalutis Gemētes p̄ āguſtia ſpūs. dicēt

Pagina

quando habuimus in deriſum.⁊ in ſi militudinem improperij Nos inſen/ ſai vitam illorum eſtimabamus inſa niam.⁊ finem illorum ſine honore Ec ce quõ cõputati ſunt inter filios dei.et inter ſanctos ſors illorum eſt.

¶ In feſto inuentionis ſancte crucis. Ad Galathas quinto

FRatres. Confido de vobis in domino ꝙ nihil aliud ſapietis Qui autẽ conturbat vos por tabit iudicium quicunqꝫ eſt ille. Ego autẽ fratres.ſi circũciſionẽ adhuc pre dico quid adhuc perſecutõem patior? Ergo euacuatum eſt ſcandalum cru cis. vtinã ⁊ abſcindant qui vos cõtur bãt. Quicũqꝫ eñi volũt placere in car ne hi cogunt vos circũcidi.tantum vt

intra ſe penitentiam agentes)ſed ſine fructu. Tum quia ſunt extra ſtatũ meriti ⁊ demeriti. Tum quia non dolent propter offenſa dei ſed propter poenas inferni(Hi ſunt quos aliquando habuimus in deriſum)ſcilicet in preſenti vita(⁊ in ſimilitudinem improperij) Lyra. quia improperantes aliquibus ponebant chriſtianos in exemplum dicentes. Ita miſer fias ſi cut talis chriſtianus vel iuſtus(Nos inſenſati) Lyra.per ignorantiam fu turorum bonorum(vitam illorum eſtimabamus inſaniam)eo quod con temnebant temporalem foelicitatem ⁊ proſperitatem(⁊ finem illorum ſi/ ne honore)quia moriebantur in contemptu preſentis vite(Ecce quomodo computati ſunt inter filios dei)id eſt inter angelos(⁊ inter ſanctos ſors illorum eſt)Ad quoruȝ conſortium tunc erunt aſſumendi cum corpore et anima.

¶ Poſtilla

COnfido de vo/ bis in dño.⁊c.

Galathe ſunt greci. et iſti ſeducti erãt a via ve ritatis p falſos apoſto/ los ꝗ predicabãt ſimul circumciſionem.cũ euã gelio eſſe neceſſariaȝ ad ſalutem. Et illos aplus Paulus in pſenti epla reuocat ad viã veritatis dicens(Fratres Confi/ do de vobis) Lyra .qd ad monitionem meam vos corrigatis(in domi no)id eſt per adiutoriuȝ dei(ꝙ nihil aliud ſapie/ tis)niſi veritatem euan gelij quaȝ predicaui vo bis(Qui autem cõtur/ bat vos) Lyra.aſſerendo quod ſine circumciſione ſaluari non poteritis. (portabit iudicium) Gorra.id eſt ſuſtinebit condemnationem(quicũqꝫ eſt ille)ideſt quantuſcũqꝫ ſit(Ego autem fratres ſi circũciſionem adhuc predẽ co) Lyra.dicendo ꝙ neceſſaria ſit ad ſalutem(quid adhuc perſecutionem patior?)ſcilicet a iudeis.quaſi diceret.non paterer ſi ita eſſet.quia pro nul la re perſequuntur me iudei niſi hac de cauſa(ergo euacuatum eſt ſcanda/ lum crucis)id eſt ſcandalum quo iudei in mea pdicatione ſcandalizabant quia iudei non ſcandalizabantur de paulo predicante Jeſum nazarenum crucifixum fuiſſe.ſed quia predicabat eum verum chriſtum eſſe ⁊ circũci/ ſionem euacuaſſe(vtinam abſcindantur) Lyra.id eſt totaliter a vobis ſe pararentur(qui vos conturbant)dicentes ꝙ circumciſio ſit vobis neceſſa/ ria ad ſalutem(Quicunqꝫ eñi volunt placere)ſcilicet iudeis(in carne)id eſt

legalibus obſeruantijs(hi cognnt vos circumcidi) Lyra. id ē ad hoc vos inducunt(tantū)ſupple hoc faciunt(vt crucis chriſti perſecutionem) Gor. id eſt pſecutōem que pro p̄dicatione crucis chriſti infertur(non patiantur) ſcilicet a iudeis qui perſequebantur predicatores crucis(neq3 em̄ qui cir/cumciduntur) Lyra. ſcilicet falſi apoſtoli(legem cuſtodiunt)quia in mul/tis tranſgrediebantur(ſed volunt vos circumcidi vt in carne veſtra glori/ficentur)ſc3 apud iudeos de veſtra circumciſione iactando ſe q̄ multos p/ſelitos legis fecerunt(Mihi aūt abſit gloriari niſi in cruce dn̄i noſtri ieſu chriſti) Ly. id eſt in fide et predicatione chriſti crucifixi(per quem)ſcilicet chriſtum crucifixu3. (mihi mundus crucifi/xus eſt) Ly. id eſt cōcu/piſcentia mūdi eſt mihi mortua nullam virtutē habens in me(⁊ ego mū/do)quia amplius nihil mundanum quero.

crucis chriſti perſecutionem non pati antur neq3 em̄ qui circūciduntur legē cuſtodiunt. Sed volunt vos circūci di vt in carne veſtra glorificentur Mi hi aūt abſit gloriari niſi in cruce domi ni noſtri ieſu chriſti p quem mihi mun dus crucifixus eſt et ego mūdo

¶ In feſto ſancti Joannis baptiſte.

Eſaie. xlix.

Hec dicit dn̄s. Audite inſule et attendite populi de longe dn̄s ab vtero vocauit me. de ventre matris mee recordatus eſt nois mei. Et poſuit os meū quaſi gladiū acutū in vmbra manus ſue protexit me ⁊ po ſuit me ſicut ſagittam electam in pha retra ſua abſcōdit me ⁊ dixit mihi. ſer/uus meus es tu iſrael. q2 in te glīabor

¶ Poſtilla

Audite inſule et attendite. ⁊c. Añ initium illi/us prophetie habetur q̄ cū educeret dominus filios iſrael de egypto A quā de petra pduxit eis in deſerto ⁊ fluxerunt a que. Nō eſt pax impijs dicit dominus. Tunc ſtatim ſequitur p̄ſens lectio que p̄cipaliter exponitur de chriſto (hec dicit dominus. Audite inſule) Gloſa ordinaria. ſub inſularum nomine alloquitur dominus deus in perſona filij eccleſias de gentibus collectas. (et attendite populi de longe)id eſt ab extremis terre(dominus ab vtero vocauit me de ventre matris mee recordatus eſt nominis mei) Lyra. hec dicuntur in pſona chriſti hominis de quo adhuc exiſtēte in vtero matris dixit dn̄s per angelum ſuum ad Joſeph. Mat. p. Vocabis nomen eius ieſum Ipe em̄ ſaluum faciet populū ſuum a peccatis eorum(⁊ poſuit os meum quaſi gladium acutum) Lyra in quo notat efficacia v̄bi chriſti ad extirpandam vicia(in vmbra manus ſue)id ē poteſtatis ſue(ptexit me. nō em̄ fuit captus a iudeis niſi qn̄ voluit ⁊ ſe ſpōte obtulit. vt p3 Joā. xviij. Dixi vob q2 ego ſu3. ſi ergo me q̄rit3 ſinite hos abire. ⁊ poſuit me ſicut ſagittā electā. In hebreo habet clarā. i. limatā p hoc ītelligit puritas ⁊ claritas doctrine chriſti. in pharetra ſua. i. in ſua pruidētia. abſcōdit me. i. vſq3 ad tps reuelatōis mee. ⁊ dixit mihi ſeruus meus es tu. rōe humanitatis

tempus reuelatõis meę(⁊ dixit mihi ſeruus meus es tu) rõe humaĩtatis in qua accepit formã ſerui. vt patet Philippeñ. ij. Semetipſum exinaniuit formam ſerui accipiẽs (iſrael) ſic noĩatur chriſtus. qꝛ de pplo iſrl natus (qꝛ in te glabor) ꝑ miracula diuinę ptãtis ⁊ excellẽtię demõſtratiua (⁊ nũc hec dt dñs. Formãs me ex vtero ſeruũ ſibi) Ly. qꝛ ab inſtãti incarnatiõe fuit diuinitus corpus chriſti formatũ ⁊ aĩatũ. ⁊ ſic ex tũc ꝑfectꝰ fuit chriſtus oĩbꝫ ſciẽtijs ⁊ chariſmatibꝫ (ecce dedi te in lucẽ gentiũ) Ly. ⁊ hoc ꝑ ſuſceptõem lumĩs fidei (vt ſis ſalus mea) id ẽ a me miſſa ⁊ data (vſqꝫ ad extremũ terrę) Ly. ⁊ hoc mõ dixit chriſtus aplis. Actuũ pmo. Eritis mihi teſtes in hierlm ⁊ in oĩni iudea ⁊ ſamaria. ⁊ vſqꝫ ad vltimũ terrę (reges videbũt) Ly. mirabilia in virtute noĩs chriſti fienda ꝑ aplos. ⁊ eorũ ſucceſſores (et cõſurgẽt pncipes) ad ſtatũ fidei chriſtianę qđ maxime patuit tpe Cõſtantini (⁊ adorabũt dñm deũ tuum ⁊ ſcm̃ iſrl) ſcꝫ deũ patrem (qui elegit te) Ly. ſcilicet chriſtũ hoĩem ad opus redemptõis humanę.

Et nunc hęc dicit dominus. Formãs me ex vtero ſeruũ ſibi. Ecce dedi te in lucem gentium vt ſis ſalus mea vſqꝫ ad extremũ terrę. Reges videbũt ⁊ cõſurgent principes. ⁊ adorabũt dñꝫ deum tuũ ⁊ ſanctũ iſrael qui elegit te

¶ In feſto beatorũ Petri ⁊ pauli apoſtolorum. Actuum. xij.

IN diebꝫ illis. Miſit herodes rex manus vt affligeret quoſdã de eccleſia. Occidit aũt iacobũ fratrẽ Joãnis gladio. Uidens autẽ qꝛ placeret iudęis: appoſuit apprehendere ⁊ petrũ. Erãt aũt dies azimorũ. Quẽ cum apprehendiſſet: miſit in carcerem. tradenſqꝫ eũ quattuor quaternionibꝫ militũ ad cuſtodiendum. volens poſt paſcha pducere eum pplo. Et petrus q-

¶ Poſtilla

MIſit herodes rex manus. ⁊c̃. Ante initiũ illius eplę ſcribit ſcũs Lucas qꝫ ſcũs Paulus et ſanctꝰ Barnabas pdicauerũt in Antiochia per integrum annum ⁊ docuerunt multam turbam. ita vt cognominarẽtur primum Antiochię diſcipuli chriſtiani. Lyra. ante eñ credẽtes in chriſtum vocabantur tantum diſcipuli. ſed tunc coeperunt nomĩari chriſtiani a chriſto. In his autem diebus superuenerunt ab hieroſolymis ꝓphetę antiochiam. ⁊ ſurgens vnus ex eis nomine Agabus ſignificabat ꝑ ſpiritum ſanctum famem magnam futuram in vniuerſo orbe terrarũ quę facta eſt ſub Claudio cęſare. Diſcipuli autem prout quiſqꝫ habebat propoſuerunt ſinguli in miniſterium eorum mittere habitantibus in iudęa fratribus. Lyra. Fuerunt eñ bonis temporalibus ſpoliati in perſecutione quę mota fuit in morte ſtephani. propter quod indigebant ab alijs credentibus auxiliari maxime tempore famis. Quod et fecerunt mittentes ſeniores ſcilicet curam multitudinis habentes. Tunc ſequitur immediate lectio ſiue epiſtola hodierna (Miſit herodes rex) Pro intellectu litte-

dem ſeruabat̄ in carcere Orō āt fiebat
ſine intermiſſione ab eccl'a ad deū ꝓ eo
Cum āt ꝓducturus euz eſſet herodes
in ipſa nocte erat Petr⁹ dormiēs inter
duos milites vinctus cathenis duabꝫ
Et cuſtodes añ oſtium cuſtodiebant
carcerē Et ecce angelus domini aſtitit
ꝛ lumen refulſit in hītaculo carceris ꝑ
cuſſoqꝫ latere petri excitauit eū dicens
Surge velociter Et ceciderunt cathe
ne de manibꝫ eius Dixit āt angelus ad
eum p̄cingere et calcia te caligas tuas
ꝛ fecit ſic ꝛ dixit ei Circūda tibi veſti-
mentū tuum ꝛ ſeq̄re me et exiēs ſeq̄ba-
tur eū ꝛ neſciebat qꝛ verꝫ eſt quod fie-
bat ꝑ angelū Exiſtimabat āt ſe viſum
videre. Tranſeuntes āt primā et ſecun
dam cuſtodiā venerunt ad portam fer

re ſciendum ꝙ tres fuerunt herodes in iudea de quibus ſcriptura facit mē
tionem Primus fuit herodes aſcolonita. ꝛ iſte fuit rex iudee conſtitutus
a rhomanis cuius pater fuit idumeus. ꝛ tempore iſtius herodis natus eſt
chriſtus ꝛ iſte herodes occidit pueros innocētes. Ut habetur Mat. ij.
Secūdus vocatus fuit herodes antipas filius herodis aſcholonite. ꝛ iſte
decollauit Joannem baptiſtā Tercius vocatus fuit herodes Agrippa fi-
lius Areſtoboli filij herodis Aſcholonite. ꝛ frater herodis Antipe Et li-
cet iſte in principio fuit
pauꝑ[r]īm poſtea fauētibꝫ
ſibi duobꝫ impatoribꝫ
rhomanis ſcꝫ Gayo et
Claudio fuit eleuatus
ad regnum. ꝛ iſte de rho
ma veniens in iudeam
honorifice valde ſunt re
ceptus a iudeis propter
qd̄ in fauorē eoꝝ occi-
dit Jacobū frēm ioan-
nis ꝛ incarcerauit petꝝ
Un⁹. Aſcolomita ne-
cat pueros antipa ioā-
nem Agrippa iacobum
claudēs in carcere petꝝ
Et hoc ē qd̄ dr̄ in p̄nci-
pio lc̄tōis. (In diebꝫ ill'.
miſit herodes rex ma-
nus) id ē ptātem ſuā (vt
affligeret quoſdā de ec-
cleſia) ſupple credētiū.
(occidit āt iacobū frēm
ioānis gladio) Non ſo-
lum chriſtianos afflixit
ſed etiam occidit (videns āt quia placeret iudeis) ſcꝫ occiſio iacobi (appo-
ſuit apphenderet petꝝ) Gloſa ordinaria qꝛ plꝰ placeret iudeis ſi p̄riceps
occideretur (erant āt dies azimorum). Lyra. qñ a pphendit petrum hoc
additur ad r̄candum cām quare nō ſtatim occidit petꝝ ſicut fecerat de Ja
cobo volebat em̄ expectare tranſitum ſollēnitatis paſchalis in qua iudei
ſeptem diebꝫ veſcunt̄ panibꝫ azimis ꝛ etiam quia nō licebat in paſcha q̄n
quam occidere (quem cum apphendiſſet miſit in carcerē) Lyra. ne poſſit ef
fugere (tradens eū quattuor quaternionibꝫ militū ad cuſtodiendū) dr̄ aūt
quaternio qui hꝫ quattuor milites ſub ſe ſicut cēturio qui hꝫ centū (volēs
poſt paſcha ꝓducere eum pp'lo) id ē exponere morti ad voluntatē ppl'i. (et
petrus quidem ſeruabat̄ in carcere Orō aūt fiebat ſine intermiſſione ab
eccl'a ad deum pro eo) Lyra. vt chriſtus adhuc in vita ſeruaret ſuum vi-
carium (cuꝫ āt ꝓducturus eū eſſet herodes) ſcꝫ de carcere vt occideretur (in
ipa nocte) immediate p̄cedēte (erat petrus dormiēs inter duos milites vin
ctus cathenis duabꝫ ꝛ cuſtodes añ oſtiū cuſtodiebāt carcerem) Lyra. pe-

mus itacuſto ditus fuit q non patebat ei vlla euaſio via humana. Sed qꝛ deficiēte humano ſubſidio ſolet adeſſe diuinū. idō ſubdit (ꝛ ecce angelus dn̄i aſtitit) ad petri liberatōem (ꝛ lumē refulſit in habitaculo carceris) ſcꝫ ad eius ꝯſolationem (ꝑcuſſoqꝫ latere petri excitauit eum dicens. Surge velociter. ꝛ ceciderunt cathenę de manibus eius. dixit āt angelus ad eum precingere) Lyra. vt ſis aptus ad ambulandū Reſoluerat eīm petrꝰ cingulū ſuuꝫ vt veſtis poſſet pedes coopire ꝯtra frigiditatē carceris (ꝛ calcia te caligas tuas) Lyra ē āt caliga genꝰ calciamēti nō habēs corium ſuꝑ pedes (ꝛ fecit ſic ꝛ dixit illi Circūda tibi veſtimētum tuum ꝛ ſequere me ꝛ exiens ſequebat eum ꝛ neſciebat quia verum eſt qđ fiebat ꝑ angelum exiſtimabat autem ſe viſum videre). Lyra. fortitudo eīn carceris ꝛ diligens cuſtodia fecerunt ſibi imaginationem de euadendi impotentia ꝓpter qđ rem geſtam ſomniū ęſtimabat (tranſeūtes autem primam). Gloſa ordi. Primum quaternionez cum ſuis). et ſecundam cuſtodiam) id eſt ſecundum quaternionē cum ſuis. Qui omnes erant oppreſſi ſumno (venerūt ad portam ferream) Lyra. Illa erat exterior porta carceris (quę ducit ad ciuitatē quę vltro aperta eſt eis). virtute diuina vel angelica (ꝛ exeuntes ꝓceſſerūt vicum vnū) ad maiorē petri aſſecurationem (ꝛ cōtinuo diſceſſit ab eo angelus) ſubito diſparēdo) ꝛ petrus ad ſe reuerſus dixit. nūc ſcio vere qꝛ miſit dn̄s angelum ſuum ꝛ eripuit me de manu herodis ꝛ de omni expectatione plebis iudęorum) Lyra. tunc enim percepit quod non erat ſomnium ſed res geſta.

ream q̄ ducit ad ciuitatem q̄ vltro aperta eſt eis Et exeuntes ꝓceſſerūt vicum vnū. Et continuo diſceſſit ab eo angelus Et petrꝰ ad ſe reuerſus dixit Nunc ſcio vere qꝛ miſit dn̄s āgelū ſuū. et eripuit me de manu. Herodis ꝛ de oī expectatione plebis iudęorum.

¶ In feſto viſitationis virginis Marię Canticorum. ij.

Ecce iſte venit ſaliēs in montibus trāſiliens colles Similis ē dilectus meus caprę hinnuloqꝫ ceruoꝝ. En ipſe ſtat poſt parietem nr̄m. reſpiciēs ꝑ feneſtras proſpiciens ꝑ cancellos En dilectus meus loquit mihi. Surge propera amica mea. columba mea formoſa mea et veni. Jam

¶ Poſtilla.

Ecce iſte venit ſaliens. ꝛc. Ante initiū illius leōis habet in eodem capitulo. Leua eiꝰ ſub capite meo. ꝛ dextera illiꝰ amplexabitur me. Tunc ſequitur preſens epiſtola (Ecce iſte venit ſaliens in mōtibus tranſiliens colles) Gloſa. de ſinu pr̄is in vterū virginis de vtero virginis in ꝑſepium de p̄ſepio in mūdum. de mundo in patibulum de patibulo in ſepulchrum. de ſepulchro ecōuerſo in mūdum. ꝛ de mūdo ad patris dexteram. (ſimilis eſt dilectus meus caprę) ꝓpter viſum acutum quia tantū acumen habet in vidēdo. q a remotis vidit venatorē venientē. ꝛ loca alta aſcen-

dit et a venatore nō videtur ſed venatorem videt Sic ſpiritualiter deus cuncta videt vt habet Hebre.iiij. Omnia nuda ſunt ⁊ aperta oculis eius (hinnuloq; ceruorum) id ē fœtui cerui vel capreę ꝓpter velocitatem. Hinnulus em̄ ē qui ſe cornubus non pt̄ defendere ⁊ ideo fugit inſequentes quādiu pt̄ (En ipſe ſtat poſt parietem nrūm) id ē carnē aſſumendo. diuinitas em̄ latet in humanitate (reſpiciens per feneſtras) id ē per apoſtolos illuminantes eccleſiam ſicut per feneſtram radius ſolis illuminat domū ſicut chriſtus ꝑ apoſtolos eccleſiam illuminauit (proſpiciens) id ē de longe aſpiciēs (ꝑ cancellos) id ē per patriarchas eccleſiam illuminando. Sicut per foramen magnum tranſit magnum lumen. et per paruum foramen paruū lumen tranſit Sic per apoſtolos ſicut per feneſtras magnas magnum lumen in eccleſia luxit ꝑ patriarchas parum de lumine tranſit ſicut per parua foramina quę cancelli dicunt. Sunt em̄ cancelli parua foramina in feneſtra virgulata per virgas cancellatas per quas modicum de lumīe trāſit (En dilectus meus) id ē chriſtus (loquitur mihi. Surge) ſcilꝫ ab ocio (propera) qñia in via in qua es periculoſa ē (amica mea) per charitatis latitudinem (columba mea) per intentiōis rectitudinem (formoſa mea) ꝑ morum honeſtatem (et veni) ſcꝫ in tuam recreationem (iam em̄ hyems tranſijt) id ē congelatio paganorum. nolentium fidem recipere (imber abijt et receſſit) id ē tyrannorum ꝑſecutio (flores apparuerūt) id ē odores bonorū operum (in terra nrā) id ē in eccleſia (tempus putationis aduenit) id ē tempus ad reſecandum vitia (vox turturis) id ē ſpirituſſancti (audita ē in terra nrā) id ē in cordibus electorum quia ſicut turtur in occulto cantat ⁊ in cantu gemit ſic ſpirituſſanctus occulta reuelat ⁊ aīam in qua habitat gemere facit ꝑ pniam (ficus protulit groſſos ſuos) Ficus em̄ primo fert fructus inutiles Secundo vero vtiles et maturos Sic ſimiliter ſynagoga ꝑmo protulit fructus immaturos ⁊ inutiles Deinde chriſtum ⁊ apoſtolos tanꝗ fructus maturos ⁊ vtiles nobis miniſtrauit (vineę florentes) id ē eccleſię particulares virtutibus ſuis (dederunt odorem ſuum. Surge ꝓpera amica mea ſpecioſa mea. ⁊ veni columba mea in foraminibus petrę) id eſt chriſti vulneribus (in cauerna macerię. id eſt lateris chriſti vulnere (oſtende mihi faciem tuam) id ē conuerſationem tuam non alienam ſicut hypocritę (ſonet vox tua) id ē ꝑdicatio tua (in auribus meis) ſcꝫ honorem meum (vox enim tua dulcis) id eſt predicatio tua (et facies tua decora) ſcilicet quando predicationi correſpondet vita

enim hyems tranſijt. imber abijt et receſſit. flores apparuerūt in terra nrā tēpus putatiōis aduenit Vox turturis audita eſt in terra noſtra. Ficus ꝓtulit groſſos ſuos. vineę florētes dederunt odorem ſuū. Surge ꝓpera amica mea ſpecioſa mea ⁊ veni colūba mea ī foraminib; petrę in cauerna macerię Oſtēde mihi faciem tuā. Sonet vox tua in auribus meis. Vox enim tua dulcis et facies tua decora.

¶ Poſtilla.

Pagina

MUlierem fortem quis inueniet.⁊c̃. Ante initium illius lectionis locutus eſt ſpiritusſanctus per Salomonem dicens Aperi os tuum decerne quod iuſtum eſt ⁊ iudica pauperem. Lyra exquire iuſticiam pro pauperibus quando habẽt iuſtam cauſam. Tunc ſequit̃ ep̃la preſens (Mulierem fortem quis inueniet?) In iſta epiſtola ponitur commẽdatio fortis mulieris ⁊ doctores catholici cõiter dicunt ꝙ ꝑ mulierem fortem intelligitur ſacra ſcriptura ⁊ hanc expoſitionẽ proſequitur Nyco. de Lyra. ſuꝑ pñtem epiſtolam dicens. (Mulierem fortem). id eſt ſacram ſcripturam que ꝯtinet veram ſniam et inuiolabilem veritatem. (q̇s inueniet?) quaſi diceret pauci attingũt ad eius plenã noticiã (procul et de vltimis finib⁹ p̃ciuz eius. Confidit in ea cor viri ſui) ſcz de bono premio recipiẽdo. et dr̃ hic vir eius doctor bon⁹ in cui⁹ ꝑſona dr̃ Sap. viij Hãc amaui ⁊ exq̇ſiui a iuuentute mea ⁊ q̃ſiui ſpõſaz mihi aſſumere (⁊ ſpolijs nõ idigebit) q꞉ i p̃mio duplicẽ ſtolã habebit ſcz ſtolã corꝑis. ⁊ ſtolam anime (Reddet ei (ſcz ſponſo tali (bonũ ⁊ nõ malum oĩbus diebus vite ſue) ſcz bonum grẽ in pñti. et glorie in futuro (Queſiuit lanaz et linũ ⁊ operata eſt cõſilio manuũ ſuaꝝ). per lanã et linum intelligũtur hic dicta ſanctorum doctoꝝ ad declaratõem veritatis ſacre ſcripture (Facta eſt quaſi nauis inſtitoris de lõge portans panem ſuũ) Lyra. ſicus em̃ in naui inſtitoris portant̃ diuerſa vite humane neceſſaria ſic in ſacra ſcriptura cõtinentur omnia neceſſaria ad ſalutem (De nocte ſurrexit) id ẽ ſurgere fecit Amor em̃ ſacre ſcripture inducit doctores bonos ⁊ diſcipulos ad ſurgendum nocte pro ſtudio ⁊ orõne. (deditq̃ꝫ predam domeſticis ſuis ⁊ cibaria ancillis ſuis). In hebreo habetur annonam Quia ſacra ſcriptura reficit omnes ſtudentes in ea fideliter ⁊ diligenter (Conſiderauit agrum). Ager iſte eſt diſciplina ſtudij cœleſtis vt dicit Gregorius in omelia. xxxij. (⁊ emit eum) id eſt emi fecit a ſtudentibus per domationem carnis redigendo eam in obſequium ſpiritus (de fructu manuum ſuarũ plan.

In feſto beate Marie magdalene Prouer. xxxi.

MUlierẽ fortẽ quis ĩueniet: ꝑcul ⁊ de vltimis finib⁹ p̃ciuz e⁹ Cõfidit in ea cor viri ſui ⁊ ſpolijs nõ indigebit. Reddet ei bonũ ⁊ nõ malũ oĩb⁹ dieb⁹ vite ſue. Queſiuit lanã ⁊ linũ et oꝑata ẽ ꝯſilio manuũ ſuaꝝ. Facta ẽ quaſi nauis inſtitoris de longe portãs panem ſuũ De nocte ſurrexit. deditq̃ꝫ predam domeſticis ſuis ⁊ cibaria ãcillis ſuis. Conſiderauit agꝝ ⁊ emit eum de fructu manuũ ſuaꝝ plantauit vineam Accinxit fortitudine lũbos ſuos et roborauit brachiũ ſuũ: guſtauit ⁊ vidit q꞉ bona eſt negociatio eius. nõ extinguetur in nocte lucerna eius Manũ ſuam miſit ad fortia ⁊ digiti eius app̃hendenrunt fuſum manũ ſuam aperuit inopi ⁊ palmas ſuas extẽdit ad pauꝑem Nõ

ſauit vineā)id eſt exēplo vitę ⁊ ꝟbo doctrinę fecit fideliū multiplicatōem qui ſunt palmites vineę dñi. vt dicit Gregorius omel. vij. (accinxit fortitudine lumbos ſuos)id ē accingi fecit lūbos ſtudioſoꝝ cingulo caſtitatis(et roborauit brachiū ſuū)per multiplicatōem boni opis(guſtauit ⁊ vidit qꝛ bona eſt negociatio eius) Lyra. per expientiam dulcedinis ex ſtudio ſacrę ſcripturę reſultātis(nō extinguetur in nocte)id eſt in morte(lucerna eius) id ē claritas ſuę noticię. ſed magis augebit Manū ſuam miſit ad fortia) In hebreo habet ad vertebꝝ. qd̄ eſt quidā circulus aliquātulū ponderoſus in inferiori pte fuſę poſitus vt recte ⁊ ordiate ⁊ expedite ꝓtatur. ⁊ huic dicto cōſonat qd̄ ſubditur(⁊ digiti eius apprehenderūt fuſum) Per vertebrū hic intelligitur recta intentio opus dirigēs(manū ſuā apuit inopi et palmas ſuas extēdit ad paupem) Ly. Scriptura eñ ſacra quaſi vbiqꝫ inducit ad opa miſcdię(Nō timebit domui ſuę a frigoribꝫ niuis)id eſt a pœ

timebit domui ſuę a frigoribus niuis Omnes enim domeſtici eius veſtiti ſunt duplicibus. Stragulatam veſtem fecit ſibi. byſſus ⁊ purpura indumentum eius. Nobilis in portis vir eius quando ſederit cum ſenatoribus terrę. Sindonem fecit et vendidit. et cingulum tradidit chananeo. Fortitudo et decor indumentum eius. et ridebit in die nouiſſimo. Os ſuum aperuit ſapientię. et lex clemētię ī lingua eius Conſiderauit ſemitas domus ſuę. et panem ocioſa non comedit. Surrexerunt filij eius et beatiſſimam pdicaꝰ

na gehēnę. ſcdꝫ qd̄ dicit rabbi ſalo allegēs illud Job. xxiiij. Ab aq̄s niuiū trāſibit ad calorē ⁊ loqͥt ibi nimiū de hoīne damnato(oēs eñ domeſtici eius)id ē boni doctores ⁊ diſcipuli (veſtiti ſunt duplicibꝫ)id eſt virtutibus intellectualibꝫ et moralibꝫ. quę ſunt veſtes animę(ſtragulataꝫ veſtē)id eſt diuerſis coloribꝫ intextā(fecit ſibi)qꝛ ſacra ſcriptura de oīm genere virtutū ⁊ donoꝝ tractat. ⁊ ad ea inducit. (byſſus)ſcꝫ caſtitatis(⁊ purpura)charitatis(indumentū eius)id ē vere ſtudentium in ea ſcientia pariter ⁊ vita(nobilis in portis vir eius)id eſt doctor bonus qui dicitur nobilis in portis. id eſt inter ſapientes antiquitus ſedentes ad reddendum veritatis iudicium ideo ſubditur(quando ſederit cum ſenatoribus terrę)id eſt cum ſapientibus qui habent regere terrā et iudicare(Sindonem fecit ⁊ vendidit ⁊ cingulum tradidit chananeo)in hebreo habetur mercatori. per ſyndonem quę eſt veſtis linea ⁊ munda intelligitur puritas mentis. per cingulum caſtitas vero corporis. Unde dicit Gregorius Omel. xxij. Lumbos enim pręcingimus cum carnis luxuriam per continentiam coartamus. dicitur autem ſacra ſcriptura iſta facere eo ꝙ ad ea inducit(Fortitudo)id eſt conſtantia mentis(et decor)exterioris honeſtatis(indumentum eius. ⁊ ridebit)id eſt ridere faciet ſtudentes in ea fideliter(in die nouiſſimo)quando audient vocem domini dicentis. Uenite benedicti patris mei. ⁊c̄. (Os ſuum aperuit ſapientię)quia ſacra ſcriptura docet, ſapientiam de ſurſum deſcendentem(et lex clementię

in lingua eius)quia tam in nouo q̄ in veteri teſtamanto ſacra ſcriptura
ad clementiā inducit(conſiderauit)id ē conſiderare fecit (ſemitas domus
ſuę)id ē conſcientię ſecreta ſtudentium in ea.⁊ quia hic labor eſt optimus
ideo ſequitur(⁊ panem ocioſa non comedit Surrexerunt filij eius)id ē diſ
cipuli ſtudioſi(⁊ beatiſſimam p̄dicauerunt)quia ſacram ſcripturam ſuper
omnem aliam extollunt(⁊ vir eius laudauit eam) Lyra.doctor bonus q̄
doctrinam ſuam incipit a cōmendatione ſacrę ſcripturę(multę filię) Ly/
ra.id ē phōꝝ et ſapien/
tum ſcripturę (congre/
gauerunt diuitias).id ē
multas cognitiones ꝟi
tatis(tu ſupergreſſa es
vniuerſas)q: ſacra ſcri/
ptura multoplures ve
ritates tradidit quam a
lię ſcripturę. Et etiam
puriores.q: in ea nulla
falſitas admiſcet᷑ cū im
mediate emanat a pri/
ma ꝟitate. Scripturę
vero hūanit' adinuētę.
et ſi cōtineant multas
ꝟitates.tamen habent
admixtas multas falſi
tates ſicut patʒ in ſcrip
turis Ariſtotelis ⁊ ali/
oꝝ phōꝝ qui negāt cre
ationem mūdi.⁊c̄.(Fal
lax grā ⁊ vana eſt pul/
chritudo)ſcʒ ꝟboꝝ rhe
toricoꝝ in humaīs ſcri
pturis ⁊ maxime in po
eticis in quib' ſub ornatis ꝟbis latēt multę falſitates(Mulier timēs de
um)id ē ſacra ſcriptura.quę quaſi vbiq̄ʒ inducit ad reuerentiam dei et ti/
morem(ipſa laudabit᷑)ſcʒ p̄ cęteris ſcripturis(date ei de fructu mannū ſu
arum)id ē ſtudētib' in ea dabit᷑ fructus glo͛ſoꝝ(et laudēt eā in portis opa
eius)id ē ſapiētes in portis ſedētes cū iudicib' et iſti ſapiētes dicūtur opa
ſacrę ſcripturę inq̄ꝫtum ꝑ eius ſtudiū ſapientiam conſequuntur.

uerunt.⁊ vir eius laudauit eaʒ. Mul
tę filię congregauerunt diuitias.tu ſu
pergreſſa es vniuerſas. Fallax gratia
et vana eſt pulchritudo.mulier timēs
dominum.ipſa laudabitur. Date ei
de fructu manuum ſuarum et laudēt
eam in portis opera eius

¶ Item de eodem feſto ſcdm ſęcula/
res. Romanorum quinto

FRatres. Sicut per vnius de
lictum in omnes homines in
condemnationem. Sic per v
nius iuſticiam in omnes homines in
iuſtificationem vitę Sicut enim per
inobedientiam vnius hominis pec/
catores conſtituti ſunt multi.ita ⁊ per
vnius obedientiam iuſti conſtituen/
tur multi. Lex autem ſubintrauit vt

¶ Poſtilla

SIcut ꝑ vnius delictū.⁊c̄.Ante initiū illius eplę ſcri.ſcūs Paulus
in eodem ca.di.Si eī vni' delicto mors regnauit ꝑ vnū multo ma
gis abundantiā grē ⁊ donatōis ⁊ iuſticię accipiētes in vita.ſcʒ btā regna
bunt ꝑ vnū ſcʒ ieſum chriſtū Nūc ſeq̄tur pñs epl'a(Frēs Sicut ꝑ vnius
delictū) Lyra ſcʒ adę(oēs hoies in ꝯdemnacōem)Morra.i.ſil' aīę ⁊ corpis
dānatōem(ſic ꝑ vni' hoīs iuſticiā)ſcʒ chri(oēs hoīes in iuſtificatōeʒ vitę)
Lyra.ſicut ꝑ delictū adę ꝑ ꝓpagatōem ⁊ originale pctm̄ oēs hoīes incur
runt dānatōem ſimul aīę ⁊ corpis Sic ꝑ vnius hoīs ſcʒ chriſti paſſiōem

omnes ſunt liberati ſcȝ ab eterna damnatione(Sicut em̄ ꝑ inobedienti/
am vnius hominis)ſcȝ Ade(pctōꝛes conſtituti ſunt multi ita ꝑ vnius).
ſcȝ chꝛiſti(obedientiam iuſti conſtituentur multi) Lyra.quia ſicut ꝑ ino
bedientiā Ade comedentis lignuȝ vetituȝ.poſteri facti ſunt iniuſti.ſic ꝑ o
bedientiam chꝛiſti in ligno crucis ꝛ eius paſſionem ſunt iuſtificati q̄ntuȝ
ad ſufficientiam.ſed ꝙ ꝑ grām chꝛiſti non omnes iuſtificantur.hoc non ꝓ
uenit ex defectu grē.ſȝ ex defectu hominum eam repellentium(lex autem
ſubintrauit)poſt culpam vel legem naturalem.(vt abundaret delictum)

abundaret delictū.vbi autē abūdauit
delictū ſupabundauit ꝛ grā ꝛ ſicut re/
gnauit peccatum in moꝛtē.ita ꝛ grā re
gnat ꝑ iuſticiam in vitā eternam per ie
ſum chꝛiſtum dominū noſtrum

In feſto ſancti Jacobi apoſtoli

Iam non eſtis hoſpites ꝛ adue
ne ꝛc. Hāc eplāȝ q̄re infra in cō
muni ſanctoꝛum de apoſtolis

In feſto ad vincula ſancti Petri

Miſit herodes rex manus vt ꝛc.
Hanc eplām quere an̄ in feſto
ſanctoꝝ Petri ꝛ pauli aplōꝛum

De inuentione ſancti.ſtephani epi/
ſtolam quere ſm̄ oꝛdinariū ꝛ directo
rium tue dioceſis

In feſto ſancti Laurētij.ij. Coꝛin/
thioꝛum nono.

Qui parce ſeminat ꝑce ꝛ metet
et qui ſeminat in benedictōibꝫ

id eſt abundantius co/
gnoſceretur delictum.
multa em̄ erant pctā ā/
te legem que non crede/
bantur eſſe pctā vel nō
eſſe tanta Rhoma.iij.
ꝑ legem cognitio pctī.
(vbi autem abundauit
delictum)ꝑ legem.(ſuꝑ
abundauit ꝛ gratia.(ꝑ
chꝛiſtum peccatoꝛibus
veniam conferendo.(vt
ſicut regnauit peccatuȝ
in mortem).Lyra.id ē
potentiam habuit deij
ciendi ad moꝛtem eter/
nam(ita ꝛ gratia reg/
nat per iuſticiam in vi/
tam eternam).potenter
nos inducendo ad vi/
tam eternam(per ieſum
chꝛiſtum dominum no
ſtrum)qui eſt mediatoꝛ
dei et hominum

Poſtilla.

Qui parce ſeminat.
ꝛc. An̄ initium illi
us epiſtole ſcribit ſanctus Paulus dicens.Pꝛouideamus em̄ bona nō ſo
lum coꝛam deo.ſed etiam corā hoibꝫ.Tunc ſequitur pn̄s eplā.(Frēs.qui
parce ſeminat)ſcȝ dando ꝑuam elemoſynam.(parce ꝛ metet).Lyra.id eſt
minus in pꝛemio recipiet(ꝛ qui ſeminat in benedictionibus) ſcilicet lar/
giter dando(de benedictionibus ꝛ metet)ſcȝ largam retributionem in p̄
mio habebit(Vnuſquiſqꝫ)ſupple det(pꝛout deſtinauit in coꝛde ſuo)id eſt
oꝛdinauit pꝛopia voluntate(non ex triſticia)Gloſa Qui em̄ dat vt care/
at tedio interpellantis.non vt reficiat viſcera indigentis.ꝛ meritum et rē
perdit(aut ex neceſſitate)id eſt coactus ſed ſponte ꝛ hilariter (Hilarem eī
datoꝛem diligit deus)id eſt appꝛobat ꝛ remunerat.qꝛ facit actum virtu/
oſum(potēs eſt aūt oēm grām)Goꝛra.Non ſolum hanc gratiam largi/
tionis elemoſynarum.ſed etiam quamcunqꝫ aliam.(Abundare facere in

vobis) Lyra. vt ſic non doleatis de facto. ſed magis gaudeatis (vt in omnibus) ſcꝫ temporalibus ⁊ ſpiritualibus (ſemper omnem ſufficientiam habentes) tam in voluntate interiori ꝙ in facultate exteriori (abundetis in omne opus bonum) ſcilicet in datione elemoſynarum. ſicut ⁊ in alijs bonis operibus virtutum (ſicut ſcriptum eſt) vñ pſ. cxi. (diſperſit) Lyra. naꝫ elemoſyna pluribus eſt facienda (dedit pauperibus) non hyſtrionibꝫ ⁊ alijs ꝑſonis indignis (iuſticia eius) qui ſic dat elemoſynam (manet in ſeculũ ſeculi) id eſt eternaliter. quia merces iuſticie eſt corona eterna (Qui aũt amminiſtrat ſemẽ ſeminãti) Lyra. id eſt deus qui dat facultatem ⁊ voluntatem dandi elemoſynã (et panem ad manducãdum preſtabit) id eſt neceſſaria victus hoc eniꝫ videtur communiter accidere ꝙ dantes elemoſynas magis abundant in temporalibus ꝙ elemoſynas pauperibus indigentibus denegantes. ⁊ ſi aliquando cõtingit eos depauperari deus hoc ordinat ad maius bonum ipſoruꝫ ſpirituale (⁊ multiplicabit ſemen veſtrum) Lyra. id eſt voluntatem ⁊ facultateꝫ elemoſynas faciendi (⁊ augebit incrementa frugum iuſticie veſtre) Lyra. id eſt mercedem que ex hoc in patria colligetur

de benedictionibꝫ ⁊ metet. Unuſquiſꝙ prout deſtinauit in corde ſuo: non ex triſticia. aut ex neceſſitate. Hilarem eñ datorem diligit deus. potẽs eſt aũt deus oẽm gratiam abũdare facere in vobis. vt in omnibꝫ ſemper omnẽ ſufficientiã habẽtes. abundetis in omne opus bonũ. ſicut ſcriptũ eſt. Diſperſit dedit pauperibus. iuſticia eius maneꝫ in ſeculum ſeculi. Qui autem amminiſtrat ſemen ſeminanti. ⁊ panẽ ad manducandum preſtabit. ⁊ multiplicabit ſemen veſtrum. ⁊ augebit incrementa frugum iuſticie veſtre

¶ In feſto aſſumptionis glorioſe virginis Marie. ¶ Ecci. xxiiij.

In omnibꝫ requiem ꝗſiui ⁊ in hereditate dñi morabor. Tũc precepit et dixit mihi creator oĩm. ⁊ ꝗ creauit me reqeuit in taberna

¶ Poſtilla.

In omnibus requiem queſiui ⁊c. Hodie beata virgo cœlos aſcendens requiem quã queſiuit inuenit. Hodie ſuper omnes angelorum choros fœliciter exaltata pacem ⁊ requiem queſiuit. ⁊ quod queſiuit inuenit. ergo dicit (In omnibus requiem queſiui) ac ſi dicat. Inter oĩa et in omni deſiderio ⁊ ope queſiui requiem ⁊ pacem. ſcꝫ tp̃is pectoris et eternitatis. Et datũ eſt mihi ꝙ (in hereditate domini morabor) vbi ſumma pax eſt ⁊ requies. Et quia mẽtis deſiderio hec queſiui (Tũc) tempore a deo patre p̃finito. ip̃e pater omnipotens (precepit) ſcꝫ Gabrieli ⁊ ꝑ gabrielem (et dixit mihi creator omniũ) ſalutationem angelicam. Cuius effectus ſubditur (⁊ qui creauit me requieuit in tabernaculo meo) Creator enim huius virginis deus eſt qui requieuit in vtero eius nouem menſibus et ſex diebus in quo vtero ſicut miles in tabernaculo armaturam noſtre huma

nitatis accepit ꝯtra diabolum pugnaturus(⁊ dixit mihi)id ē ꝟbo ſpūali
impſſit mihi duplicē.actiuę ⁊ ꝯtēplatiuę vitę ꝯfirmatōem .qđ apparet cū
dr(in iacob inhita ⁊ in iſrahel hereditare ⁊ in electis meis mitte radices)
ac ſi diceret vtriuſq̧ vitę exemplū electis ⁊ ꝑdeſtinatis meis tribue Exem
plū eīm ꝯpaꝶ radici Nā ſicut ex radice ꝓcedit ꝟga ⁊ de ꝟga fructus ſic de
exemplo ꝯcipiꝶ affectio ⁊ ex affectōe ꝓcedit opus(Ab initio ⁊ añ ſcl'a cre
ata ſum ⁊ vſq̧ ad futuꝝ ſcl'm nō deſinā ⁊ in hītatione ſcā corā ipſo mini
ſtraui ⁊ ſic in ſyon firmata ſum)id ē in vita ſpeculatiua(⁊ in ciuitate ſcifi/
cata)id ē in vita actiua(ſil'r requieui)pace pectoris(⁊ in hierl'm ptās mea)
id ē in viſione pacis ¶ Notandū ꝙ hic ꝑ ciuitatē intelligiꝶ vita actiua q̄
iu cōi hoīm hītatione geriꝶ ꝑ ſyon ⁊ hierl'm ꝯtemplatiua demrātur(⁊ ra
dicaui)id ē radices miſi(in ppl'o honorificato.⁊ in ꝑtes dei mei hereditas
illius)id ē ꝑ fructum de
radicib' iſtis ꝓcedētem
erit hereditas illi' ppl'i.
(⁊ in plenitudīe ſcōꝝ de
tentio mea)id ē mora ⁊
ꝑſeuerātia mea erit in
plenitudine ſcōꝝ(Qua
ſi cedrus exaltata ſum ī
libano.⁊ q̄ſi cypreſſus
in mōte ſyon)In liba/
no qui interp̄taꝶ cādor
ꝟcaꝶ candor ꝟginitatis
Lyban' etiā eſt arbor
thuris de q̄ ꝓcedit thus
qđ cremaꝶ in ſacrificijs
in ſuauitatē odoris. Et
talis arbor btā ꝟgo eſt
huius fili' q̄ſi thus in
igne paſſionis cremat'
eſt ⁊ in huius hoſtię fra
grantia delectatus eſt
deus omnipotens Item cedrus odore ſerpentes fugat.bene ergo conueīt
mrī chriſti quia odore nominis ſui demones expellit.Cypreſſus eſt arbor
in medendis apta corꝑib' Syon interp̄taꝶ ſpeculū.ſpeculū eīm homī red
dit imaginem ſuam Deformatus eīm erat homo ꝑ peccatum ſed ꝑ beatā
virginem q̄ fons eſt grē redditur imago homini quam ipſa impetrat pec/
catori a ſuo filio ieſu chriſto(quaſi palma exaltata ſum in cades ⁊ quaſi
plantatio roſę in hiericho)Palma in floribus anguſta dilatando aſcen/
dit ad ſuꝑiora Cades interp̄tatur tranſlatio.vnde beatę virginis tranſla
tio eſt eius aſſumptio.ſicut hodierna die exaltata eſt ſicut palma vt dicit
Salomon Quę eſt iſta q̄ procedit ſicut aurora ꝯſurgens pulchra vt lu/
na electa vt ſol: Hęc eīm in vtero ſcificata In natiuitate ſua claruit vt au
rora in conceptiōe filij ꝑ grām confirmata claruit vt luna hodie aſſump/
ta in cœlum clareſcit vt ſol Hiericho interp̄tatur luna ⁊ in roſa ſignatur
martyrium. Roſa igiꝶ in luna ē martyriū mentis in carne lucida. Unde

culo meo.⁊ dixit mihi In iacob inhīta
et in iſrahel hereditare ⁊ in electis meis
mitte radices Ab inicio ⁊ añ ſcl'a crea
ta ſuꝫ ⁊ vſqꝫ ad futuꝝ ſcl'm nō deſinā ⁊
in hītatōe ſcā corā ipſo miniſtraui.⁊ ſic
in ſyon firmata ſuꝫ ⁊ in ciuitate ſancti/
ficata ſil'r req̄eui ⁊ in hierl'm ptās mea.
Et radicaui in ppl'o hōrificato et in ꝑ/
tes dei mei hereditas illi'.⁊ in plenitu
dine ſcōꝝ detentio mea. Quaſi cedrus
exaltata ſum in libano ⁊ q̄ſi cypreſſus
in monte ſyon q̄ſi palma exaltata ſum
in cades ⁊ q̄ſi plātatio roſę in hiericho
Quaſi oliua ſpecioſa in cāpis ⁊ q̄ſi pla
tanus exaltata ſuꝫ iuxta aquā in plate

ſymeon ſenex dixit ad btām ꝟginē Tuā ipſiꝰ aīam ꝑtrāſibit gladíus doloris Paſſa ē igiꝉ beata ꝟgo martyriū in aīa (quaſi oliua ſpēoſa in cāpis) id ē fons raīe illis pctōribus q̇ ambulāt in campo id ē lata via q̄ ducit ad dānationem vt inducat eos ꝑ pniam in viam arctam q̄ ducit ad vitam (ꝛ quaſi platanus exaltata ſum iuxta aquam in plateis) Platanus latis folijs vmbram faciens refrigerat exterius ꝛ interius Homo āt eſtuat dupliciter exterius in tribulatōibꝫ interius in tētatōibꝫ Ut ergo in ꝟgine plenum oñdatur refrigeriū diciꝉ platanus iuxta aquā in plateis. qꝛ ꝯtra eſtū interioris temptatōis ꝛ exterioris tribulatōis incendium preſtat remedium (ſicut cynamomum ꝛ balſamum aromatizans odorem dedi) Cynamomum quanto gracilius tanto ꝛ melius ꝛ odoratius. ſic btā virgo gracilis ꝛ extenuata ꝑ abſtinentiam et acceptior deo ꝛ mundo odoratione fuit. Similiter ꝛ in balſamo deſignatur opinio ſanctitatis (quaſi mirrha elcā dedi ſuauitatem odoris) Illa mirrha eſt electa . que manat ab arbore minus vulnerata Illa āt minime eſt p̄cioſa que de arboris vulnere manat. Per mirrhā ſignificaꝉ amara mortificatio que ſi ex aīa pctōris vulnerata manat. minus ē p̄cioſa ſi autē abſq̄ vulnere peccati deo oblata fuerit. gratior erit deo ꝛ odore ſuauior

is. Sicut cynamomū ꝛ balſamū aromatizans odorē dedi. ꝛ quaſi mirrha electa dedi ſuauitatē odoris.

¶ In feſto natiuitatis Marie ꝟginis. Eccleſiaſtici. xxiiij.

Ego quaſi vitis fructificaui ſuauitatē odoris. ꝛ flores mei fructus honoris ꝛ honeſtatis; Ego mater pulchre dilectionis ꝛ timoris et agnitionis et ſcē ſpei. In me gratia omnis vie et veritatis. in me omīs ſpes vite et virtutis. Tranſite ad me omnes qui ꝯcupiſcitis me. ꝛ gñationibus meis adimplemini. Spūs enim meus ſuper mel dulcis. et hereditas mea ſuper mel et fauum. memoria mea in generationes ſcloꝝ. Qui edūt me adhuc eſurient et qui bibūt me adhuc ſicient. Qui au-

¶ Poſtilla.

Ego quaſi vitis. ꝛc. In natiuitate beate virginis marie legitur ꝓ epl'a lectio illa. ꝛ ſumpta ē de eccl'aſtico. xxiiij. q̄ p̄ncipal'r exponitur de chriſto filio btē ꝟginis Honor āt filij ē honor matris. et ecōuerſo honor mr̄is eſt hōr filij Unū dr btā ꝟgo (Ego quaſi vitis) hic ꝯpat btā ꝟgo ſe viti Primo ꝓpter vmbram. nā ſicut vitis gratā vmbraꝫ facit ſic btā virgo obumbrando nos ꝓtegit. Unū p̄s. Sub vmbra alaꝝ tuaꝝ protege nos. Scōo ꝓpter florē. flos ſiq̇dem vitis odore ſerpētes fugat. ſic nomē beate marie ꝟginis fugat demones (fructificaui ſuauitatem odoris) qꝛ ſicut ſine leſione vitis de vite procedit odoris ſuauitas. ꝛ idem odor longe lateq̄ diffundiꝉ. Sic de btā ꝟgie maria ſine leſione pudoris ꝓceſſit filius cuius ptās ꝛ bōitas replet orbē terraꝝ (ꝛ flores mei frcūs honoris ꝛ honeſtatis) id ē abūdantie ꝛ opulētie (Ego mater pulchre dilcōis) hec ē charitas q̄ di

lexit dñm quã nõ maculauit aliquod pctĩ ꝯtagiũ.(⁊ timoris) In timore ſignificatur hũilitas Nam ex humilitate extimuit ad excellentiam ſaluta tionis angelicę Vñ angelus ad eã Ne timeas maria (⁊ agnitionis) In ag nitõe fides intelligit᷑. Nã per fidem agnouit qd̓ credidit. Vñ Elizabeth dixit ad eam Btã quę credidiſti.qm̃ perficientur ea quę dicta ſunt tibi a dño(⁊ ſanctę ſpẽi in me grã oĩs vię ⁊ veritatis)ac ſi dicat In me eſt ille ꝑ carnis aſſumptionem a quo eſt via ⁊ veritas(in me oĩs ſpes vitę ⁊ ꝟtutis Tranſite ad me oẽs qui concupiſcitis me)ac ſi dicat oẽs qui deſideratis me habere fautricem ⁊ adiutricem(tranſite ad me)id ẽ ad ſimilitudinem ⁊ cõformitatem meã vt ſitis imitatores humilitatis mee caſtitatis ⁊ paupꝑtatis(⁊ a gñationib⁹ meis adimplemini) Hę ſunt illę generationes de ꝗ bus dicitur. Emiſſiones tuę paradyſus malorum punicorum.⁊c. Seqns clauſula illius epiſtolę exponitur de filio ꝟgi/ nis marię(Spiritus eĩ meus) ſcʒ ſpũſſanctus. qui cõmuniter ꝓcedit a patre ⁊ filio.⁊ q̇ hic da/ tur in via per inſpirati onem gratiarum(ſuper mel dulcis.⁊ hereditas mea ſuper mel ⁊ fauuʒ) ſcʒ incõꝑabiliter.(me/ moria mea in generatio nes ſeculorum) qꝛ ſapiẽ tiam dei homines ⁊ an geli ſine fine laudabunt Qui edunt me adhuc eſurient.⁊ qui bibũt me adhuc ſitient).edam⁹ eĩ dei ſapientiã ⁊ bibam⁹ quia in ipſa plena eſt ⁊ perfcã refectio.ſi quidem in corꝑalibus rebus ap/ petitus placet.experientia diſplicet Sed ſpũalis delectatio tanto plus a comedente eſuritur.quanto plus ab eſuriente comeditur.ęterna eñ ſatie tas auget deſiderium. Ecõtrario mũdana refectio deſiderium extinguit ⁊ tedium facit.vñ ⁊ angelis dictum eſt. Fruuntur nec faſtidiunt.ſed magis frui ſitiunt(qui audit me)obediendo mandatis meis(non confundetur)ſʒ ęterna mercede coronabitur(⁊ qui operantur in me)id eſt qui ſic operan/ tur vt maneant in me ⁊ ego in eis(non peccabunt) Qui eñ manet in deo non peccat mortaliter(Qui elucidant me)ſcʒ predicando verbo ⁊ exem/ plo(vitam ęternam habebunt)qꝛ ſicut dr̃ Daniel.xij. Qui autem docti fuerint fulgebunt quaſi ſplendor firmamenti.⁊ qui ad iuſticiam erudiũt multos.quaſi ſtellę in perpetuas ęternitates.

dit me non confundetur:⁊ qui operan tur in me nõ peccabũt Qui elucidant me vitam ęternam habebunt.

¶ In exaltatõe ſcẽ crucis Epła

Hoc eñ ſentite in vobis qd̓ ⁊ in chriſto ieſu Illam epłam quere ante in dñica palmaꝝ.

¶ In feſto ſcĩ Mathei apłi. Eph.iiij.

FRẽs. Unicuiqꝫ nrm̃ data eſt gratia ſecundũ menſurã dona tionis chriſti.propter qd̓ dr̃ Aſcẽdens in altũ captiuã duxit captiuitatem.de dit dona hoĩbus.ꝙ aũt aſcendit quid

¶ Poſtilla.

Unicuiqꝫ nrm̃ data eſt.⁊c. Añ initiũ illius epłe ſcri.ſcũs Paulus di. Unus dñs.vna fides.vnũ baptiſma.vn⁹ de⁹ ⁊ pr̃ oĩm qui eſt ſuꝑ õ/ nes ⁊ ꝑ oĩa.⁊ in oĩb⁹ nobis. Tũc ſequitur ſtatim pñs epiſtola Unicuiqꝫ

Pagina

noſtrum) Lyra. ſcꝫ chriſti fidelium (data eſt gratia ſm̄ menſuram dona/
tionis chriſti) id ē prout voluit dare plus ⁊ minus ſm̄ ordinationem diſ/
poſitionis ſuę (propter quod dīt) ſupple ſcriptura. in pſ̄. lxvij. (Aſcendens
in altum) ſcꝫ chriſtus in aſcenſione ſua (captiuam duxit captiuitatem). id
eſt patres qui prius tenebantur in limbo (dedit dona) ſcꝫ ſpiritusſancti (ho
minibus) in die penthecoſtes viſibiliter ſcꝫ in igneis linguis. (Quod aūt
aſcendit quid eſt) id eſt qualiter eſt intelligendum (niſi quia deſcendit pri/
mum) ſcilicet in ſua morte. (in inferiores partes terrę) ſcilicet ad limbum
patrum in inferno qui dicitur eſſe ſub terra (qui deſcendit ipſe eſt). ſcilicet
idem in perſona. (⁊ qui
aſcendit ſuꝑ omnes cœ
los vt adimpleret om/
nia) ſcꝫ ſcripta a ꝓphe/
tis q̇ nō ſolum ꝓpheta/
uerūt de eius incarnatō
ne. morte. ⁊ reſurrectōe
ſed etiā de eius aſcēſio/
ne. (Et ipſe dedit quoſ/
dam quidē apoſtolos).
Lyra. ſcꝫ. xij. ad ordinā
dū ⁊ regendū eccleſiam
(quoſdā autē ꝓphetas)
ad futura p̄dicendum.
(alios ꝟo euāgeliſtas).
ſcꝫ q̄ttuor ad ſcribendū
euāgelia (alios āt paſto
res) ſcꝫ ad curam aīaꝝ
(⁊ doctores) ad informā
dum in moribus ppl'm.
(ad cōſummatiōem ſcō
rum in opus miſterij).
id eſt ꝑfectionem fideli/
um in moribus ⁊ fidę.

eſt. niſi quia deſcendit primū in inferi/
ores partes terrę. Qui deſcēdit ipē eſt. ⁊
q̇ aſcēdit ſuꝑ oēs cęlos vt adimpleret ō
nia. Et ipē dedit quoſdā quidē apoſto
los. quoſdā aūt ꝓphetas. alios vero e/
uāgeliſtas alios aūt paſtores ⁊ docto/
res ad ↄſūmatōem ſcōꝝ in opus mini
ſterij in ędificatōem corꝑis chriſti. do/
nec occurram⁹ oēs ī vnitatē fidei ⁊ ag
nitōis filij dei in viꝝ ꝑfectū in menſu/
ram ętatis plenitudīs chriſti

In feſto ſcī Michaelis. ⁊ oīm ange
loꝝ. Apocalipſis. i.

In diebus illis Significauit
deus quę oportet fieri cito. lo/
quens per angelum ſuū ſeruo ſuo Jo/

(in ędificatōem corꝑis chriſti) Lyra ſcꝫ myſtici qd̄ eſt eccl'a in qua apl'is
ſuccedunt epī ꝓphetis āt hn̄tes grām ſcripturaꝝ ſcāꝝ obſcura interp̄tādi
⁊ euāgeliſtis archidyaconi. ⁊ dyaconi. doctores. paſtoribꝰ. ꝑ q̄s intelligūt
lxx. diſcipuli ſuccedūt ſacerdotes. curati. doctoribꝰ aūt oēs exercētes debi
te actū docēdi ſeu p̄dicandi (donec) Lyra. i. dcā officia exercebūt in eccl'ia
militāte (occurramus oēs in vnitatē fidei ⁊ agnitōis filij dei). i. q̇ ſumus
vniti in fide ⁊ cognitōe chriſti (in viꝝ ꝑfectū). i. occurramus chriſto veniē
ti ad iudiciū. qui ē vir omnino ꝑfectus (in menſurā ętatis plenitudīs chri/
ſti) oēs eīm reſurgēt in ętate. xxxiij. annoꝝ. q̄ eſt ętas plena ⁊ ꝑfecta. ⁊ in q̄
chriſtus paſſus fuit. Hęc omnia Lyra ponit.

Poſtilla.

Significauit deus. ⁊c̄. Añ initiū illius lcōis ſcribit ſcūs Joānes in
principio illi⁹ libri dcī. Apo. Jeſu chriſti quā dedit illi deus pater pa
lam facere ſeruis ſuis quę oporter fieri cito. Tunc ſequitur ſtatim p̄ſens

epiſtola(In diebꝫ illis.ſignificauit deus q̄ oportꝫ fieri cito)Ex quo hodie pagit̄ feſtū oīm angeloꜝ tunc in illa lcōe q̄ hodie in miſſa ꝑ ep̄la legitur. oſtenditur qualiter dn̄s miſterio angeloꜝ ſua reuelat myſteria ꝛ ſecreta.et qualiter ad btm̄ Joānem euāgeliſtā quē chriſtus ſpēal̄r dilexit ꝑ angelū reuelatio ꝑuenit. Dicit itaqꝫ btūs ioānes(Significauit de⁹ q̄ oportet fieri cito)id ē ea q̄ ſuę eccl̄ę futura erāt ſiue ꝓſpera ſiue aduerſa(loquēs ꝑ āgelum ſuū ſeruo ſuo ioāni)angel⁹ em̄ appebat in ſilitudīe hoīs loquens ioanni(q̄ teſtimoniū ꝑhibuit ꝟbo dei). In ṗncipio ſui euāgelij.cum dixit. In principio erat ꝟbum(ꝛ teſtimonium ieſu chriſti)id eſt de ieſu chriſto. cum dixit Et ꝟbum caro fcm̄ eſt ꝛ hītauit in nobis(q̄cunqꝫ vidit).oculis corporalibꝫ in eius ꝯuerſatōe miraculoꜝ opatōe morte ꝛ reſurrectōe. ſicut patet in euāgelio qđ ipe ioānes ſcripſit(Beatus q̄ legit)ſibi vł alijs(ꝛ qui audit).aure mentis ꝟba ꝓphetię huius.(et ſeruat ea).ſ.in ope(q̄ in ea ſcripta ſunt nō enim auditores ſꝫ legis fcōres iuſtificabunt̄ apud deum(tempus em̄ ꝓpe eſt) Ly.id ē cito trāſiēs q.d.labor patię breuis eſt.ꝛ p̄mium beatitudinis ęternū.ideo aduerſa nō debēt nos frangere.nec ꝓſpera leuare)Joannes ſeptēꝫ eccleſijs q̄ ſunt ī aſia)ſibi ſpēaliter cōmiſſis ꝛ ab ipſo ſpēaliter dilcis(grā vobis) ſcꝫ in p̄ñti vita(ꝛ pax) in futura Nam ibi quietabitur totaliter appetitus humanus(ab eo) ſcilꝫ chriſto(qui eſt)eſſentialiter coęternus deo prī(ꝛ qui erat).ſcꝫ cum deo prē in creatione mundi(ꝛ qui venturus eſt)ſcꝫ in gl̄a prīs in die iudicij(ꝛ a ſeptem ſpiritibꝫ) Lyra.id eſt vniuerſitate angeloꜝ qui ſunt miniſtri noſtrę ſalutis(q̄ in cōſpcū throni eius ſunt)parati exequi eius volūtatem(ꝛ a ieſu chriſto qui eſt teſtis fidelis)paternę gl̄ę ꝛ maieſtatis(ṗmogenitus mortuorum)id eſt ṗmus inter reſurgentes a mortuis. Licet em̄ ante ipſum lazarus ꝛ plures alij fuerunt a morte reſuſcitati.hoc tamen fuit ad vitaꝫ mortalem quia poſt reſurrectionem ecōuerſo mortui ſunt. Sed chriſtus ſurrexit ad vitam immortalem quia mors illi vltra non dn̄abitur Rho. vi.ꝛ ṗnceps regum terrę.ꝓpter qđ dixit poſt ſuā reſurrectōem Data ē mihi modo omnis ptās in coelo ꝛ in terra vt ptꝫ Mat.vltimo.q̄ dilexit nos.id eſt ſola dilectiōe ſua ꝛ nō meritis nr̄is.ꝛ lauit nos a pctīs noſtris Lyra.originalibꝫ ꝛ actualibꝫ.in ſanguine ſuo.quia ſacramentum baptiſmi ꝛ etiam ſacramentum penitentię q̄bus deletur originale.ꝛ etiam actuale peccatum efficatiam habent a paſſione chriſti.

anni qui teſtimoniū ꝑhibuit ꝟbo dei ꝛ teſtimoniū ieſu chriſti quęcunqꝫ vidit Beatus qui legit et q̄ audit ꝟba ꝓphetię hui⁹ et ſeruat ea q̄ in ea ſcripta ſunt. Tps em̄ ꝓpe eſt Joānes ſeptem eccl̄ijs q̄ ſunt in aſia Grā vobis et pax ab eo q̄ eſt ꝛ qui erat ꝛ q̄ ventur⁹ eſt.ꝛ a ſeptem ſpiritibꝫ q̄ in ꝯſpcū throni ei⁹ ſunt.ꝛ a ieſu chriſto q̄ eſt teſtis fidelis ṗmogenitus mortuoꜝ.ꝛ ṗnceps regum terrę q̄ dilexit nos.ꝛ lauit nos a peccatis noſtris in ſanguine ſuo.

Poſtilla.

Ecce ego Joannes.rc. Lectio iſta legitur in feſto omnium ſanctorum pro eo q in ipſo agitur de innumeroſitate ſanctorum. et etiam de gratiarum actione quam ſancti reddunt dño qui eſt ſcũs ſcõrum dicit ergo ſcũs Joannes(Ecce ego Joannes vidi alterum angelum).ſcʒ ieſum chriſtum quem dicit angelum tanq̃ʒ a deo prẽ miſſum(aſcendentem ab ortu ſolis.id eſt de ſinu patris(habentem ſignum dei viui)per quod apparet q ipſe ſit verus deus. Hoc aũt ſignum eſt potentia qua pri equalis eſt. et immunitas peccati(et clamauit)ſcʒ angelus iſte(voce magna) id eſt cum magno imperio(quattuor angelis)i. vniuerſis malignis ſpiritibꝫ q̃ p quattuor mũdi ptes impedire nitũtur ſalutẽ hoim.(quibꝫ datum eſt/id ẽ pmiſſuʒ eſt.(nocere terre et mari dicẽs Nolite nocere terre)i.illis q̃ terrenis ſunt deditt ſicut auari(et mari)id ẽ illis q̃ voluptatibus carnis viuũt.ſicut luxurioſi et crapuloſi.(neqʒ arboribus)i.illis qui ſe extollũt ſuper alioſ ſicut ſupbi. Hec em̃ phibitio eſt refrenatio qua dñs malignos ſpũs refrenat.ne noceant q̃tũ cupiunt iuſtis.vel peccatoribꝫ pdeſtinatis ad vitã eternã.(quoaduſqʒ ſignemꝰ)ſcʒ ego interiꝰ et miniſtri mei exterius (ſeruos dei nri)ſcʒ ſigno crucis(in frontibꝫ eorũ) .i.ita eos ſignemꝰ ſigno fidei.q ipſa fides in pfeſſione maifeſte appeat. Et ponitr hic .quo aduſqʒ.p nunq̃ʒ .qr nunquã nocebũt maligni ſpũs electis dei q̃bꝫ oĩa coopantr in bonum Roma.viij Qui ſi cadũt fortiores reſurgũt Vñ Ambro. Certus ſum q deus nulluʒ electorum ſuorum cadere pmitteret.ſi eum meliorẽ a caſu ſuo reſurrcũrum nõ ſenſiſſet(et ego ioãnes audiui) i.intellexi(numerum ſignatorum centũ q̃dragintaq̃ttuor millia ſignati(ex oi tribu filiorum iſrl).i.ex oibus gentibꝫ fidem Jacob imitãtibꝫ. Hũc ãt nũerum per duodecim tribꝫ ſequẽs ſcriptura diuidit

In feſto aplorum Symonis et Jude

Scimus qm̃ diligentibꝫ deum rc. Iſtã eplãm quere infra in cõi ſcõrum de apoſtolis.

In feſto oim ſcõrum. Apocal.vij.

Ecce ego ioãnes vidi alterum angeluʒ aſcendentẽ ab ortu ſolis hñtem ſignum dei viui.et clamauit voce magna q̃ttuor ãgelis q̃bꝫ datũ ẽ nocere terre et mari dicẽs Nolite nocere terre et mari neqʒ arboribꝫ.q̃aduſqʒ ſignemꝰ ſuos dei nri in frõtibꝫ eorum. Et ego ioãnes audiui nũerum ſignatorum centũ q̃dragintaq̃ttuor millia ſignati .ex oĩ tribu filiorum iſrl. Ex tribu iuda.xij. millia ſignati Ex tribu ruben.xij millia ſignati Ex tribu gad.xij millia ſignati Ex tribu aſſer.xij. millia ſignati. Ex tribu neptali.xij millia ſignati Ex tribu manaſſe.xij millia ſignati Ex tribu ſymeõ xij.millia ſignati Ex tribu leui.xij. millia ſignati. Ex tribu iſachar.xij.millia ſignati Ex tribu ʒabulon.xij.millia ſignati. Ex tribu Joſeph.xij.millia ſignati Ex tribu beniamin.xij.millia ſignati.

et vnicuiq; tribui aſſignat duodecim millia. Item attendendum ꝙ hic Judas preponitur ruben primogenito ꝓpter dignitatem q2 de tribu iuda natus eſt chriſtus. Et hic ꝑtermittit dan de quo naſcet᷑ Antichriſtus. Et loco iſtius ponitur hic manaſſes. q̇ fuit filius Joſeph quem frēs ſui vendiderunt. ⁊ ductus fuit in egyptū. ⁊ ibi genuit duo filios. Effraim ⁊ manaſſen. Et effraim hic non ponitur. qđ ideo fit q2 de effraim natus eſt roboaz qui fecit ſciſma ⁊ diuiſionem iſrahel. ꝑ quod oñditur ꝙ ſciſmatici ⁊ heretici a numero ſcõꝝ ſunt pœnitus alieni (Poſt hec vidi turbā magnam quā

Poſt hec vidi turbā magnā quā dinumerare nemo poterat ex oīb; gentib; et tribub; ⁊ ꝑplis ⁊ linguis ſtātes aū throuū. ⁊ in conſpcū agni amicti ſtolis albis. et palme in maib; eoꝝ. Et clamabant voce magna dicētes Salus deo nrõ q̇ ſedet ſuꝑ thronū et agno. Et oēs angeli ſtabāt in circuitu throni ⁊ ſeniorum ⁊ q̄ttuor aīalium. ⁊ ceciderunt in conſpcū throni in facies ſuas ⁊ adorauerūt eū dicētes Amē Bn̄dictio ⁊ claritas ⁊ ſapia ⁊ grāꝝ actio hõr ⁊ ꝟtus ⁊ fortitudo deo nrõ in ſcl'a ſcl'oꝝ amen

¶ In feſto Martini ep'la

Ecce ſacerdos magn⁹ q̇ in diebus ſuis. ⁊c̄. Quā ep'lam q̄re iīfra in cōi ſcõrum.

¶ Item de ſancta Elizabeth

Mulierē fortem q̇s inueniet. ⁊c̄. Hanc ep'lam quere āte in feſto Marie magdalene.

nemo dinumerare poterat ex omnibus gentibus. id eſt barbaris nationibus (⁊ tribub;) ſcz vnius gētis ſcz filiorum iſrl' (⁊ ꝑpl'is) ſingularum vrbiū (⁊ linguis). q̄ in vna gēte quādoq; diuerſe ſunt ⁊ erāt (ſtātes ante thronū) quaſi ꝑati obedire deo (in cōſpcū agni) ſcz vt cōſpicerentur ab agno. id ē ieſu chrō. (amicti ſtolis albis) .i. dealbati per baptiſmū et penitentiā in hac vita ꝑn̄ti (⁊ palme) id eſt gl'a triumphalis (in manibus eorum) id eſt operibus eoꝝ qđ ad ſtatum futurū ꝑtinet. (Et clamabant voce magna). reddentes ꝓ ſalute ſua dn̄o grārum actiones. (dicentes Salus deo nrõ) ſcz deo prī. (qui ſedet ſuper thronū). id eſt ſuper ſanctos ſuos in q̄bus iudicat. ⁊ aſſcribitur (agno) ſcilicet filio dei. (Et omnes angeli ſtabāt) tanquam deo obedire parati. (in circuitu throni ⁊ ſeniorum ⁊ quattuor animalium). id eſt epiſcoporum ⁊ patriarcharum iam in cœlo regnantium (⁊ ceciderunt in conſpectu throni in facies ſuas ⁊ adorauerunt deum) ſcilicet humiliantes ſe coram deo (dicentes Amen). Iſtud amen eſt confirmatio huius laudis (benedictio). id eſt laus. (⁊ claritas). id eſt impaſſibilitas. (et ſapientia). que nouit omnia. (⁊ honor) id eſt reuerentia. (⁊ graciarum actio). pro collatis beneficijs. (⁊ virtus). id eſt potentia operandi (⁊ fortitudo). id eſt effectus virtutis ſuperne potentie (deo noſtro in ſecula ſeculorum Amen.

¶ Poſtilla.

S Cimus qm̄ dili. ꝛc. An̄ initiū illius ep̄l'ę ſcribit ſcūs Paulus in eo
dem cap̄l'o di. Non ſunt ꝯdignę paſſiones huius tp̄is ad futuram
gl'am quę reuelabitur in nobis. Tunc ſeq̄tur p̄ns ep̄l'a. Frēs ſcim⁹ qm̄ di
ligētib⁹ deū. Gorra. id eſt charitatem dei ⁊ proximi habentibus. om̄ia co
operantur in bonum. ſcilicet per ſpiritum ſanctum tam proſpera ꝙ̄ ad/
uerſa. Econtrario. malis omnia cooperantur in malum. his qui ſ̄m pro/
poſitum. Lyra. id eſt predeſtinationem vocati ſunt ſancti. ſcilicet in pre/
ſenti per gratiam ſanc/
tificantem. Iſtis etiā
pctā propria in bonum
proueniunt quia fortio
res et cautiores reſur/
gunt. Et etiā in gloria
ad donum eorum facit
peccatorū memoria. ſi/
cut cicatrices vulnerū
ad gloriam militis qui
in bello finaliter trium
phauit. Nam quos prę
ſciuit. id eſt antequam
eiſent cognouit. et pre/
deſtinauit id ē ill' grām
in p̄nti et gl'am in futu
ro p̄parauit. cōformes fi
eri imaginis filij ſui.
Lyra. quia filiatio ad
optiua dei eſt quędam
ſimilitudo filiatiōis na
turalis diuinę. vt ſit ip
ſe primogenitus in mł'
tis fratribus. id eſt in/
ter multos fratres ſcili
cet omnes fideles. He/
breorum ſecundo. Non
confunditur fratres e/
os vocare dicens. Narrabo nomen tuum fratribus meis. quos autem pre
deſtinauit. Gorra. id eſt ab ęterno ad gloriam eligit. hos et vocauit. ad fi/
dem adducendo. et hoc vel exterius per predicationem. vel interius per in
ſpirationem (et quos vocauit hos et iuſtificauit. Peccatorum remiſſione
⁊ bona operatione. quos autem iuſtificauit. peccata remittendo. illos et
magnificauit. in virtutibus amplificando vel in gloria exaltando. Quid
ergo dicemus ad hęc? ſi deus pro nobis. ſcilicet nos adiuuans. Si hic ac/
cipitur pro quia. quia deus eſt pro electis. quis contra nos? quaſi diceret
nullus. quia nullus poſſit reſiſtere poteſtati diuinę. qui etiam proprio fili
o ſuo. ſcilicet naturali. non pepercit. ſed pro nobis. ſcilicet peccatoribus.
omnibus tradidit illum. ex maxima dilectione ad electos. Quō nō etiā
cū illo. ſcȝ nobis donato. omnia nobis donauit? ſcȝ ad ſalutem neceſſaria

¶ In feſto ſcē Katherinę ṽginis ⁊ mar
tyris ep̄l'a.

G Ui glori atur in dn̄o gl'etur. ꝛc.
Hanc ep̄l'am quere infra in cō
muni ſcōꝝ de virginibus.

¶ Incipit poſtilla de cōmuni ſcōꝝ. et
p̄mo de apoſtolis. Roma. viij.

S Cimus qm̄ diligentib⁹ deum
oīa coop̄ātur in bonū his qui
ſ̄m propoſitū vocati ſunt ſcī.
Nā quos p̄ſciuit et p̄deſtinauit cōfor/
mes fieri imaginis filij ſui vt ipſe ſit p̄
mogenitus in multis fratribus. Quos
āt p̄deſtinauit hos ⁊ vocauit. ⁊ quos
vocauit hos et iuſtificauit. Quos autē
iuſtificauit illos ⁊ magnificauit. Quid
ergo dicemus ad hęc? Si deus pro no
bis q̇s ꝯtra nos? q̇ etiā ꝓprio filio ſuo
non pep̄cit. ſed pro nobis oīb⁹ tradidit

grām in p̄ſenti ꝛ gloꝛiam in futuro(quis accuſabit aduerſus electos dei?)
ſcꝫ in iudicio finali.q.d.nullus ꝛ cauſa ſubdit(deus q̇ iuſtificat)ſententian
do pro electis.Jdeo ꝑs aduerſa demonum nō audebit nutare(q̇s eſt q̇ cō/
demnet)q.d.nullus(Jeſus qui moꝛtuus ē)Boꝛ.pro nobis reconciliandis
(immo qui ꝛ reſurrexit)pro nobis reſuſcitandis(qui ē ad dexteram dei) ꝓ
nobis in cœlum eleuandis(qui etiam interpellat pro nobis)Lyra .apud
patrem oſtendendo latus ꝛ vulnera.ꝛ ſic tollitur omnis condemnatiois
cauſa.Unde Bernardus.Mater oſtēdit filio pectus ꝛ vbera.filius oſtē
dit patri latus ꝛ vulnera.nulla poteſt eſſe repulſa vbi ſunt tot amoꝛis in/
ſignia(quis ergo nos ſeparabit a charitate chꝛiſti)quaſi diceret nullus.Ni
hil em̄ poteſt hominem a deo ſeparare niſi moꝛtale peccatum(Tribula/
tio.an āguſtia.an fames.an nuditas.an ꝑiculū.an ꝑſecutō an gladi⁹)Nū

illuꝫ.Quō nō etiā cum illo oīa nobis
donauit.quis accuſabit aduerſus ele
ctos dei?deus q̇ iuſtificat.quis eſt qui
cōdemnet?chꝛiſtus ieſus q̇ moꝛtu⁹ eſt
immo q̇ ꝛ reſurrexit.q̇ eſt ad dexteraꝫ
dei.qui etiā interpellat ꝓ nobis.quis
ergo nos ſeꝑabit a charitate chꝛiſti.tri
bulatio.an anguſtia.an fames.an nu/
ditas.an periculum an perſecutio.an
gladius?Sicut ſcriptum eſt.qꝛ ꝓpter
te moꝛtificamur tota die.Eſtimati ſu
mus ſicut oues occiſionis.Sꝫ in his
omnibus ſuꝑamus ꝓpter eum q̇ dile/
xit nos.Certus ſum em̄ qꝛ neqꝫ moꝛs
neqꝫ vita.neqꝫ angeli.neqꝫ ꝓ̇ncipatus
neqꝫ v̇tutes.neqꝫ inſtantia.neqꝫ futu/
ra.neqꝫ foꝛtitudo.neqꝫ latitudo.neqꝫ
pꝛofundum.neqꝫ creatura alia pote/
rit nos ſeꝑare a charitate dei.que ē in
chꝛiſto ieſu domino noſtro.

q̇d ergo ſeꝑabūt nos iſta
a charitate chꝛiſti? non
quia charitas oīa ſuf
fert omnia ſuſtinet.pꝛi.
Corin.xiij.(Sicut ſcri
ptum eſt)in pſ̄.xliij.(qꝛ
pꝛopter te moꝛtifica/
mur tota die)id eſt va/
rijs toꝛmentis ducimur
ad moꝛtem quaſi conti/
nue.ſicut patuit in apo
ſtolis ꝛ martyꝛibus(eſti
mati ſumus ſicut oues
occiſionis)Lyra.qua ꝛ
occiſio reputatur vtilis
pro lana ꝛ carnibus ha
bendis.ſic tyꝛanni bo/
na martyꝛum capiebāt
et cum hoc obſequium
ſe pꝛeſtare deo reputa/
bant.vt patet Joannis
xvi.Uenit hoꝛa vt om
nis qui interficit vos ar
bitretur obſequium ſe
pꝛeſtare deo(Sꝫ in his
omnibus)ſcilicꝫ poſitis
(ſuꝑamus)id eſt vin/
cimus)propter eum)id ē eius virtutem ꝛ amoꝛem(qui dilexit nos.Certus
ſum em̄ quia neqꝫ moꝛs)Lyra.id ē timoꝛ moꝛtis(neqꝫ vita)id ē amoꝛ vi/
te(neqꝫ angeli)ſcꝫ infimi pꝛime hierarchie(neqꝫ pꝛincipatus)id eſt medij
eiuſdem hierarchie(neqꝫ virtutes)id eſt ſupꝛemi.ſcilicet eiuſdeꝫ hierarchie
quoꝛum eſt facere miracula.Et per hos etiam intelliguntur alij ſuperio/
res illis(neqꝫ inſtantia)id eſt pꝛeſentia mala vel bona(neqꝫ futura)mala
vel bona(neqꝫ foꝛtitudo)id eſt alicuius violentia(neqꝫ latitudo)id eſt pro
ſperitas foꝛtune(neqꝫ pꝛofundum)id eſt aduerſitas(neqꝫ creatura alia)a ꝑ

dictis(poterit nos ſeparare a charitate dei)qua deum diligimus(que ē in
chriſto ieſu domino noſtro)ſcilicet nobis oſtenſa.quia maiorem charitatē
nemo habet ꝛc. Joannis.xv.

¶ Poſtilla.

IAm non eſtis hoſpites ꝛc. Ante initiū illius epiſtole ſcribit ſan
ctus Paulus in eodem capitulo dicens. Deus qui diues eſt in mi
ſericordia propter nimiam charitatem ſuam qua dilexit nos.cum eſſemus
mortui peccatis cōuiuificauit nos in chriſto cuiꝰ gratia eſtis ſaluati Poſt
modum ſequitur preſens epiſtola poſt pauca(Fratres. Jam non eſtis ho
ſpites ⁊ aduene) Lyra.a deo ⁊ a ſanctis eius(ſed eſtis ciues ſanctorum)id
eſt de nūero eorum(⁊ domeſtici dei)id eſt in eccleſia dei receptꝭ(ſuperedifica
ti)id eſt inſtructi(ſuper fundamentum apoſtolorum ⁊ prophetarum)id eſt
ſuper doctrinam noui ⁊ veteris teſtamēti(ipſo ſummo angulari lapide chri
ſto ieſu) Lyra.in edifica
tione templi ſalomōis.
vt dicitur. fuit quidam
lapis pluries reiectꝰ ab
edificantibus.eo ꝙ non
conueniebat loco cui ap
plicabatur finaliter op/
time ſedit in ſummitate
edificij in angulo duos
parietes coniungendo.
et fuit figura chriſti iu/
deos ⁊ gentiles tanquā
duos parietes in vnam
eccleſiam coniungentis
Unde dicitur in Pſ.
cxvij. Lapidem quem
reprobauerunt edifican
tes.hic factꝰ eſt in caput
anguli ⁊ a domino fac/
tum eſt iſtud. Et iſtam
figuram ponit hic apo/
ſtolus vt dictum eſt (in
quo omnis edificatō cō
ſtructa)tam a iudeis ꝙ̄
a gentibus(creſcit)ſcili/
cet per augmentum vir
tutum(in templum ſan
ctum in domino)id eſt quouſqꝫ ſit templuꝫ domini ſanctum(in quo ⁊ vos
coedificamini)cum alijs fidelibus(in habitaculum dei in ſpiritu ſancto)id
eſt ipſo cooperante.ſine quo nullum opus eſt accœptum deo.

¶ Item alia epiſtola de apoſtolis. Ad
Epheſios ſecundo.

FRēs. Jam nō eſtis hoſpites et
aduene ſꝫ eſtis ciues ſcōꝝ ⁊ do
meſtici dei ſupedificati ſup fundamen
tū aplōꝝ ⁊ ꝓphetaꝝ ipo ſummo angu
lari lapide chriſto ieſu in quo oīs edifi
catio cōſtructa creſcit in templū ſctm̄
in dn̄o in quo ⁊ vos coedificamini in
habitaculū dei in ſpiritu ſancto.

¶ Sequitur epiſtola de euangeliſtis
Eccleſiaſtici.decimoquinto.

QUi timet deum faciet bona.et
qui cōtinens eſt iuſticie appre
hendet illam ⁊ obuiabit illi quaſi ma
ter honorificata ⁊ quaſi mulier a virgi
nitate ſuſcipiet illū. Cibabit illū pane
vite ⁊ intellectus ⁊ aqua ſapientie ſalu
taris potabit illum.⁊ firmabitur in il
loꝰ ⁊ non flectetur et continebit illum

¶ Poſtilla.

QUi timet deum.ꝛc. Ante initium illius lectionis habetur in pre/
cedenti capitulo. Beatus vir qui in ſapientia morabitur ⁊ qui in
iuſticia meditabitur ⁊ in ſenſu cogitabit circumſpectionem dei. ¶ Tunc
poſtmodum ſequitur preſens lectio(Qui timet deum) Lyra.ſcilicet timo

re filiali(faciet bonum)ſupple opus(et qui continens eſt iuſticię) Lyra. id eſt tenens eam in corde ſimul ⁊ opere(apprehendet illam)ſcilicet ſapientiam diuinam(⁊ obuiabit illi) Nam preoccupat eos qui ſe concupiſcunt vt illis prior ſe oſtendat. Sapientię. ſexto.(quaſi mater honorificata) Lyra omni honore digna(Cibabit illum pane vitę)id eſt verbo ſacrę ſcripturę) Unde Matthei. quinquageſimotercio. Non in ſolo pane viuit homo ſꝫ in omni verbo quod procedit de ore dei(et aqua ſapientię ſalutaris potabit illum)id eſt gratia ſpiritusſancti. De qua dicitur Joānis. quarto Qui biberit ex aqua quam ego dabo ei. fiet in eo fons aquę ſalientis in vitam ęternam(et firmabitur in illo) Lyra. deo firmiter adherendo(⁊ non flectetur)a rectitudiue iuſticię(et continebit illum)id eſt deus continebit euꝫ ſe

et nō cōfundetur ⁊ exaltabit illū apud proximos ſuos. Et in medio ecclę aperuit os eius. ⁊ adimpleuit eū dn̄s ſpū ſapientię ⁊ intellectus ⁊ ſtola glę induit eū. Jucūditatem ⁊ exultatōem theſaurizauit ſup illū ⁊ noīe ęterno hereditauit illū dominus deus noſter

¶ Item epiſtola de vno martyre. Eccleſiaſtici. xxxi.

Beatus vir qui inuentus eſt ſine macula ⁊ qui poſt aurū nō abijt nec ſpauit in pecunia et theſauris. Quis ē hic ⁊ laudabimus eū: fecit eñ mirabilia in vita ſua. Qui probatus ē in illo ⁊ pfectus inuētus ē et erit illi in glā ęterna Qui potuit trāſgredi ⁊ nō eſt trāſgreſſus facere mala et nō fecit. Ideo ſtabilita ſunt bona illius in dn̄o Et elemoſynas illius enarrabit omnis eccleſia ſanctorū.

cum per perſeuerantiaꝫ in bono(⁊ non confundetur)cum reprobis ſed honorabitur cum electis Ideo ſequitur(et exaltabit illum apud proximos ſuos) Lyra. id ē apud ſanctos ſuos qui ſunt deo propinqui. Et quia talis non ſolum ſibi proficit ad ſalutem. ſed etiam alijs ideo ſeq̄tur(et in medio eccleſię aperuit os eius) ſcilicet ad docendum populuꝫ (et adimpleuit eum dominus ſpiritu ſapiētię) ad deguſtanduꝫ diuina (et intellectus) ad proponendum ea lucide in eccleſia(et ſtola glorię) ſcilicet corporis ⁊ animę(induit eum)quod ſpſit perſeuerātibus in exemplari vita ⁊ ſalutari doctrina(Jucunditateꝫ et exultationem theſaurizauit ſuper illum)id eſt multiplicauit. Et quoniam hęc gloria non ē trāſitoria. Ideo ſubditur(et nomine ęterno hereditauit illum dominus deus noſter)

¶ Poſtilla

Beatus vir qui inuentus eſt ſine ⁊ cętera. Ante initium illius lectionis habetur ibi. Qui aurum diligit non iuſtificabitur. Tunc ſtatim poſt hoc ſequitur pręſens lectio(Beatus vir)ſcilicet dites in acquiſitione iuſta(qui inuentus eſt ſine macula) ſcilicet cupiditatis et auaricię(et qui poſt aurum nonabijt) Nicolaus de lyra. Per concupiſcentiam ⁊ voluntatem malā. Sed magis aurū ſecutum eſt eum

Pagina

cuius obſequio vſq₃ eſt in opibus pijs ⁊ honeſtis (nec ſpauit in pecūia et theſauris) ibi cōſtituendo finē ſnū (Quis eſt hic ⁊ laudabimus eū?) q.d. rarus ē ⁊ laude dignus (fecit em̄ mirabilia in vita ſua) Illa em̄ quę rara ſunt hoīes mirātur (qui ꝓbatus eſt in illo) ſcʒ auro (⁊ ꝑfectus inuentus eſt. in operibꝰ liberalitatis ⁊ miſericordię. ⁊ erit illi in gloria ęterna. Vñ Mat. xxv. Venite benedicti pr̄is mei. ⁊c. ꝗ potuit tranſgredi. nã diuitię dant oportunitatē faciēdi mala. ⁊ nō eſt trāſgreſſus ⁊ facere mala ⁊ nō fecit. per ſtabilitatē volūtatis eius in bono. ideo ſtabilita ſunt bona illius in dño. Nam pro tꝑalibꝰ recipit ęterna. ⁊ elemoſynas illius enarrabit omnis eccleſia ſanctorum. ſcʒ ad informationem aliorum.

¶ Poſtilla.

Beatus hō qui inuenit ſapientiam ⁊c. Añ initiū illius lectionis habetur. Quē em̄ diligit deus corripit ⁊ quaſi pater in filio cōplacet ſibi. Tūc ſtatim ſequit̄ pñs lectio. (Btūs hō ꝗ inuenit ſapientiã. Ly. i. noticiã de diuīs. et ꝗ affluit prudētia. in agibilibꝰ hũanis. melior ē acꝗſitio eius negociatōe auri ⁊ argēti. tanto meliora ſunt ſpūalia bona corꝑalibꝰ. p̄mi et puriſſimi fructus eius. Et notāter dicit primi. qꝛ nullū opus hoīs bonū eſt niſi virtute prudentię dirigat̄. ⁊ puriſſimi qꝛ bona ſpūalia non habent aliquod maluʒ admixtū ſicut frequēter habent bona corporalia ſicut aurum ⁊ argentum ⁊ ſimilia habēt annexam mētis ſollicitudinē eleuationem mentis ad deum impedientē ideo ſubditur. p̄cioſior eſt cūctis opibꝰ ſapiētia ⁊ oīa q̄ deſiderātur huic nō valēt cōparari. Lōgitudo dieꝝ in dextera eius. qꝛ talis p̄mo ⁊ principaliter habet aſpectum ad cœleſtia ⁊ ęterna. ⁊ in ſiniſtra illius diuitię ⁊ gloria. quia ſecundario et ex conſequenti aſpectum ad temporalia bene adminiſtranda. Vię eiꝰ vię pulchrę. ⁊ oēs ſemitę eius pacificę. Quia nullam turpitudinem admittit. et ad decorem virtutum inducit. ⁊ ſic hominem pacificatum reddit redigendo vires inferiores in obſequium rationis. Lignum vitę eſt his ꝗ apprehenderint eam. Lyra. Sicut em̄ ꝑ lignum vitę cōtinuabatur vita. vt ſic homo manens in ſtatu innocentię de vita naturę tranſiſſet ad vitam

¶ Item alia epiſtola de vno martyre. Prouerbiorum. iij.

Beatus homo qui inuenit ſapientiam ⁊ qui affluit prudentia. Melior eſt acquiſitio eius negociatōne auri ⁊ argenti p̄mi ⁊ puriſſimi fructus eius. p̄cioſior eſt cūctis opibꝰ ſapientia. ⁊ omnia quę deſiderantur huic non valent cōparari. Lōgitudo dierum in dextera eius ⁊ in ſiniſtra illius diuitię ⁊ gloria. Vię eius vię pulchrę. et omnes ſemitę eius pacificę. Lignū vitę eſt his qui apprehenderint eam et qui tenuerint eam beati. Dominus ſapientia fundauit terram. ſtabiliuit cęlos prudentia. Sapientia illius eruperunt abyſſi et nubes rore concreſcunt.

glorię ſine morte media ſic ſapientia ꝛ prudentia de vita gratię ducit hominem ad vitam glorię ſine morte mortalis culpę intermedia dum tñ homo in ea ꝑſeueret (ꝛ qui tenuerit eã beatus) quia certitudinaliter ad beatitudinem deducetur (dñs ſapientia fundauit terrã) id ẽ ꝑ ſapientiã ſuã (ſtabiliuit cœlos prudẽtia) quia ſunt incorruptibiles (ſapientia illius erupeꝛunt abyſſi ꝛ hoc tempore deluuij vt habetur Geneſis. vij. Rupti ſunt õnes fontes abyſſi magni (ꝛ nubes rore concreſcunt) qꝛ colore ſolis eleuantur exaltatões humidę ꝛ condenſantur in nubes.

¶ Item alia Epiſtola de vno martyre Eccleſiaſtici. xiiij.

Beatus vir qui in ſapientia morabit̃ ꝛ qui in iuſticia meditabitur ꝛ in ſenſu cogitabit circũſpectionem dei. Libabit illum pane vitę ꝛ intellectus ꝛ aqua ſapiẽtię ſalutaris potabit illum. Et firmabitur in illo ꝛ nõ flectetur ꝛ continebit illum ꝛ non confundetur ꝛ exaltabit illum apud proximos ſuos. ꝛ nomine ęterno hereditabit illum dñs deus noſter

¶ Item alia epiſtola de vno martyre Eccleſiaſtici. xxxix.

Iuſtus cor ſuũ tradet ad vigilandũ diluculo ad dñm qui fecit illũ. ꝛ in conſpectu altiſſimi deprecabitur. Aperiet os ſuum in oratione pro pctĩs ꝛ delictis ſuis depcabit̃ Si enĩ dñs magnus voluerit ſpũ intelli-

¶ Poſtilla

Beatus vir qui in ſapientia. ꝛc. Añ inicium hui⁹ lectionis habet̃ in eodẽ capitulo Beatus vir qui nõ eſt lapſus ṽbo ex ore ſuo. Tũc poſt hoc ſequitur pñs lectio nõ poſt pauca. (Beatus vir qui in ſapiẽtia morabit̃) Ly. meditando diuina quorũ cognitio proprie dicitur ſapientia quaſi ſapida ſcientia. (ꝛ qui in iuſticia meditabitur) ſ. reddendo deo debitum cultum ꝛ proximo ſuo amorem fraternũ (et in ſenſu cogitabit circumſpectionem dei). id eſt ꝙ deus circumſpiciat omnia ꝛ vbiqꝫ Unde Hebre. iiij. Omnia nuda ꝛ aperta ſunt oculis eius (Libabit illuꝫ pane vitę) id eſt ṽbo ſacrę ſcripturę (ꝛ intellectus et aqua ſapientię ſalutaris potabit illum) id eſt gratia ſpiritus ſancti (et firmabitur in illo) Lyra. deo firmiter adherendo (et non flectetur) ſcilicet a rectitudine iuſticię ꝛ continebit illum ꝛ non confundetur) ſcilicet cum reprobis ſed honorificabitur cum electis (et exaltabit illum apud proximos ſuos) id eſt apud ſanctos ſuos qui ſunt deo propinqui (et nomine ęterno hereditabit illum dominus deus noſter)

¶ Poſtilla.

Iuſtus cor ſuum tradet ad vigilandum ꝛc. Ante initium illius lectionis habetur in eodem capitulo. Sapientiam omniuꝫ antiquorum exquiret ſapiens. Et narrationem virorum nominatorum conſeruabit. Tunc ſtatim ſequitur pręſens lectio ſiue epiſtola poſt pauca (Iuſtus cor ſuum tradet) Lyra. voluntarie (ad vigilandum diluculo) id eſt a iuuẽ-

tute(ad dominum qui fecit illum)ſcȝ ad ipſum intentionem dirigens de/
uote ⁊ attente(in conſpectu altiſſimi deṗcabitur)pro impetratione ſapiẽ/
tię(aperiet os ſuum in oratione pro peccatis ⁊ delictis ſuis)ſcilicet emen
dandis(deprecabitur)vt ſic ad receptionem diuinę ſapientię diſponatur.
(ſi em̃ dominus magnus voluerit ſpiritu intelligentię replebit illum ⁊ ip
ſe)ſpiritu intelligentię repletus(tanq̃ꝫ imbres)id eſt abundanter(mittet e/
loquia ſapientię ſuę)ad docendum ignorantes(⁊ in oratione confitebitur
domino)totum affectum attribuens honori diuino(et ipſe)ſcilicȝ deus (di
riget conſilium eius)in agendis(et in abſconditis ſuis conſiliabitur) ſcili/
cet obſcura clarius ſibi reuelando(⁊ ipſe)ſcilicet a deo illuminatus(palaȝ
faciet diſciplinam doctrinę ſuę)ſibi reuelata alijs propalando(⁊ in lege te
ſtamenti domini gloria
bitur)hęc em̃ eſt gloria
ſapientis in lege domi/
ni meditari (collauda /
bunt multi ſapientiam
eius)non dicitur om̃es.
ꝙ homĩes mundani ip/
ſum reputant imprudẽ
tem eo ꝙ non quęrit ſci
entiam lucraturam (et
vſq̃ꝫ in ſęculum non de/
lebitur)ſcilicet doctrina
ſapientię eius.vt patet.
Matthei.xxiiij.Coelũ
et terra tranſibunt ver
ba autem mea non trã/
ſibunt(non recedet me
moria eius)ſcilicet ſapi
entis(et nomen eius re
quiretur a generatione
in generationem) quia
per doctrinaȝ ab eo ſcri
ptam remanebit nomẽ
eius inter homines qui
vtuntur illis ſcriptis ad
profectum ſuum ⁊ ad ſa
lutem animarum ſuaꝝ

gentię replebit illuȝ ⁊ ipſe tãq̃ꝫ imbres
mittit eloquia ſapiẽtię ſuę ⁊ in oratio/
ne confitebitur dño ⁊ ipſe diriget con/
ſilium eius ⁊ diſciplinam. ⁊ in abſcon
ditis ſuis conſiliabitur. Ipſe palaȝ fa
ciet diſciplinã doctrinę ſuę ⁊ in lege te
ſtamenti domini gloriabitur Collau/
dabunt multi ſapientiam eius ⁊ vſq̃ꝫ
in ſęculũ nõ delebitur Nõ recedet me
moria eius ⁊ nomen eius requiretur
a generatione in generationem

¶ Item epiſtala de pluribus marty/
ribus. Sapientię.iij.

IUſtorum animę in manu dei
ſunt. ⁊ nõ tanget illis tormen
tũ mortis. Viſi ſunt oculis inſipiẽtiũ
mori ⁊ ęſtimata ẽ afflictio exitꝰ illoruȝ
Et ab itinere iuſto abierũt in extermi
niũ Et qd̓ a nobis eſt iter exterminij il
li autẽ ſunt in pace. Et ſi coram homi

¶ Poſtilla.

IUſtorum animę in manu dei ⁊c. Ante initiuȝ illius lectionis ha
betur ſic. Inuidia diaboli mors introiuit in orbem terraꝝ Imi/
tant aũt illum qui ſunt ex parte eius. Tunc ſeq̄tur pręſens lectio ſiue epi/
ſtola(Iuſtoꝝ animę in manu dei ſunt) Ly.ſunt aĩę iuſtoꝝ immortales. ⁊
ideo ſeꝑatę a corporibꝫ ꝑ mortẽ. Et ſunt in manu diuinę miſericordię ꝑ ſe
curitatẽ glorię cõſequẽdęꝰ Nam a tpe paſſionis chriſti poſt q̃ꝫ aperta eſt ia
nua glorię ſi non habent aliq̄d ad purgandũ ſtatim euolant ad gloriam.
Si aũt habent aliquid ad purgandũ detinẽtur in manu diuinę iuſticię in

pœna purgatorij ad tempus. Sunt tamē ſecure de ſua beatitudine conſequenda. ergo dicitur hic (Juſtorum anime in manu dei ſunt ⁊ non tanget illos tormentum mortis) ſcʒ tormentum iehenne (Viſi ſunt oculis inſipientium mori) totaliter in anima ⁊ corpore (et eſtimata eſt afflictio exitus illorum ⁊ ab itinere iuſti abierunt in exterminium) id ē exitus eorum de hoc mundo reputatus eſt mera afflictio ab illis qui nullam vitaʒ homis credunt poſt hanc vitam (⁊ qd̄ a nobis eſt iter exterminij) ſm̄ errorēʒ illorum q̄ dicūt homines recedentes a nobis per mortem totaliter exterminari (illi autē) ſcʒ iuſti (ſunt in pace. Et ſi coram hominib⁹ tormēta paſſi ſunt ſpes illorum immortalitate plena eſt) q꞉ nō p̄t amitti. Immortalitas vero ade non fuit plena q꞉ amitti poterat ⁊ fuit amiſſa (in paucis vexati id eſt tribulati (in multis bene diſponentur) ꝑ gloriam anime ⁊ corporis (quoniam deus temptauit eos) ſcilicʒ vt virtus patientie eorum nota fieret alijs ad exemplum imitationis (et inuenit eos dignos ſe tanq̄ʒ auruʒ in fornace probauit illos) ſcʒ quod ibi non deterioratur. ſʒ melioratur (et in tempore retributionis erit reſpectus illorum (non ſoluʒ q̄ʒtum ad animam. ſed etiam q̄ʒtum ad corpus quod reſurget glorioſuʒ (fulgebunt iuſti. per dotem claritatis. ⁊ tanq̄ʒ ſcintille in arūdineto diſcurrent. per dotem agilitatis. iudicabunt nationes. nam perfecti iudicabunt cum chriſto in iudicio finali. ⁊ dominabūtur populis. ⁊ regnabit dominus illorum in perpetuum.

nibus tormēta paſſi ſunt ſpes illoruʒ immortalitate plena eſt In paucis vexati in multis bene diſponētur. quoniam deus tēptauit eos ⁊ inuenit eos dignos ſe Tanq̄ʒ auꝝ in fornace ꝓbauit illos ⁊ quaſi holocauſti hoſtiā accepit illos ⁊ in tp̄e retributionis erit reſpectus illorum. Fulgebunt iuſti ⁊ tanq̄ʒ ſcintille in arundineto diſcurrent. Judicabunt nationes ⁊ dn̄abūtur p̄plis. et regnabit dn̄s illoꝝ in ꝑpetuum

¶ Item alia epiſtola de martyribus. Sapientie quinto.

Juſti aūt in ꝑpetuū viuēt ⁊ apud dn̄m eſt merces eorū ⁊ cogitatio illoꝝ apud altiſſimū Jdeo accipient regnū decoris. ⁊ dyadema ſpēi de manu dn̄i. qm̄ dextera ſua teget eos et brachio ſancto ſuo defendet illos. Et accipiet armaturam zelus illius. ⁊

¶ Poſtilla

Juſti aūt in ꝑpetuum viuent ⁊c̄. Añ initiū illius lectionis habet in eodē ca. q̄ damnati in inferno quotidie clamāt. Quid nobis ꝓfuit ſupbia aut diuitiaꝝ iactātia q̄d cōtulit nobis trāſierūt oīa illa tanq̄ʒ vmbra. Tūc ſeq̄tur pn̄s lectio q̄ hodie ꝓ ep̄la in miſſa legit̄ in qua demōſtratur que ſit merces martyrū. qualiter a domino protecti armati ad pugnā cōtra inimicos fidei proceſſerūt. ⁊ ſic ad eternā beatitudinem peruenerunt. ergo hic dicitur. Juſti aūt in ꝑpetuum viuent. ſcilicet vita glorie. et apud dominum eſt merces eorum. ſcilicet a quo ſperant premiari. non a

mundo (et cogitatio illorum apud altiſſimum) ad cuius honorem ordinauerunt facta ſua (Ideo accipient regnum decoris ⁊ dyadema ſpeciei de manu domini) ſcilicet cœleſtem gloriam vbi nihil eſt turpe (quoniam dextera ſua teget eos) reponendo eos in beatitudine. que per dexteram intelligitur (et brachio ſancto ſuo defendet illos) In hoc deſignatur ſecuritas beatitudinis que a nullo poteſt auferri. Poſt hoc deſcribit miſeriam iniquorum dicens (et accipiet armaturam zelus illius) Nam ex zelo iuſticie procedit ad turbationem malorum (et armabit creaturam ad vltionem inimicorum) Lyra. Nam omnibus creaturis vtetur ad afflictionem reproborum. Sicut econuerſo omnes creature cedent ad gloriam electorum. (Induet pro thorace iuſticiam) a qua non poterit deflecti cum ipſe ſit regula iuſticie (et accipiet pro galea iudiciuȝ certum) Nam iudicando non poteſt deficere (Sumet ſcutum inexpugnabile equitatem) que ita erit euidēs ꝙ nullus eā poterit īpugnare (ibunt directe emiſſiōes fulgurum) ad afflictioneȝ malorum (et ad certum locum deducet illos dominus deus noſter) Nam ſcōm ꝙ dominus preordinauit de ipſis ita ⁊ ipſi predicationis ⁊ paſſionis certa loca adierūt.

¶ Poſtilla

Reddet deus omnem mercedeȝ laborum ſanctorum ſuorum ⁊c. Ante initium illius lectionis habetur in eodem capitulo. Sapientia eterna venditū iuſtum ſcilicet Joſeph quem fratres ſui vendiderunt non dereliquit. ſed a peccatoribus liberauit eum deſcenditq; cum illo in foueam et in vinculis non dereliquit illum. Et mendaces oſtendit qui maculauerunt eum et dedit illi charitateȝ eternam. Tunc ſequitur preſens lectio ſiue epiſtola (Reddet deus) ſcilicet iuſtus (omnem mercedem laborum ſanctorum ſuorum) Lyra. Nā de mādato dñi filij iſrl' recedētes ſpoliauerūt egyptū petētes ſcȝ mutuo a vicinis vaſa aurea ⁊ argētea accōmodādo. ⁊ hoc in recōpenſatōem laborū quibus iniuſte defraudauerāt eos egyptij. vt habet Exodi. xij. caplo (Et deduxit

armabit creaturā ad vltionē inimicorū Induet ꝑ thorace iuſticiā ⁊ accipiet ꝑ galea iudiciū certū Sumet ſcutū inexpugnabile eqtatem ibūt directe emiſſiones fulguꝝ ⁊ ad certū locuȝ deducet illos dñs deus noſter.

¶ Item alia epiſtola de pluribꝫ martyribus. Sapientie. x.

Reddet deus omnē mercedē laborū ſanctoꝝ ſuoruȝ ⁊ deduxit illos in via mirabili ⁊ fuit illis in velamēto diei ⁊ in luce ſtellarum ꝑ noctem. Tranſtulit illos per mare rubrum ⁊ tranſuexit illos per aquam nimiam. Inimicos aūt illoruȝ dimerſit in mare ⁊ ab altitudie inferoꝝ eduxit illos. Ideo iuſti tulerūt ſpolia impiorū ⁊ decātauerunt dñe nomē ſanctum tuū ⁊ victricem manū tuam laudauerunt pariter domine deus noſter.

illos in via mirabili. Et fuit illis in velamento diei. ⁊ in luce ſtellaruꝫ per noctem) Nam columna nubis p̄cedebat per diem. ⁊ columna ignis per noctem (tranſtulit illos per mare rubrum. ⁊ tranſuexit illos per aquam nimiam. Inimicos illorum dimerſit in mare. ⁊ ab altitudine inferorum) id eſt de profundo maris (eduxit illos. Ideo iuſti tulerunt ſpolia impiorum) viderunt eñ egyptios mortuos ſup̄ littus maris. Exodi. xiiij. Et ſpoliauerunt eos armis ⁊ omnibus preciosis ⁊ ſcd̄m Hebreos iſta ſecunda preda fuit maior q̄ȝ iſta qua prius ſpoliauerunt egyptum vaſis aureis ⁊ argenteis (⁊ decantauerunt domine ſanctum nomen tuum) dicentes illud cā ticum. Cantemus domino glorioſe dm̄ magnificatus eſt equum ⁊ aſcenſorem deiecit in mare (et victricem manum tuam) id eſt potentiam tuam egyptios ſubmergentem (laudauerunt pariter domine deus noſter)

¶ Poſtilla.

Lingua ſapientum ornat ſcientiam ⁊c̄. Añ initinm illius lectiōis habetur in eodem capitulo. Reſponſio mollis frangit iram ſermo durus ſuſcitat furorem. Tunc ſtatim ſequitur p̄ſens lectio (Lingua

¶ Item alia epiſtola de pluribꝫ martyribus. Prouerbioꝝ. xv.

Lingua ſapientū ornat ſcientiā os fatuorū ebulit ſtulticiaȝ. In om̄i loco oculi domini contemplātur bonos ⁊ malos lingua placabilis lignū vite q̄ aūt immoderata eſt contereȝ ſpiritū. Domus iuſti plurima fortitudo ⁊ in fructibus impiȷ̈ conturbatio. Labia ſapientū diſſeminabūt ſcientiam. Cor ſtultorū diſſimile erit. victime impiorum abominabiles domino Vota iuſtoꝝ placabilia. Qui ſeq̄tur iuſticiam diligetur a domino

¶ Item alia epiſtola de pluribꝫ martyribus. Prouerbioꝝ. x.

Expectatio iuſtorū leticia. ſpes autē impiorū peribit. fortitudo

ſapientum ornat ſcientiam) quia debito tempore ⁊ loco ⁊ gratioſe proponit eam (os fatuoruȝ ebulit ſtulticiam) id eſt ferventer ⁊ impetuoſe p̄fert eam (In omni loco oculi domini contēplantur bonos ⁊ malos. Lingua placabilis) id eſt ſuauis eloquio erga proximum ⁊ orationi intenta erga deum ad ipſum placandum (lignum vite) quia ſicut per ligunȝ vite continuabitur vita corporalis ita per taleȝ linguam vita ſpiritualis (Que autem immoderata eſt) ſcilicet ad loquendum (conteret ſpiritum) quia in multiloq̊o non deerit peccatū (Domus iuſti plurima fortitudo) quia dominus p̄tegit eam (et in fructibus) id eſt in operibus (impiȷ̈ conturbatio) quia malus non poteſt habere pacem ad proximum nec etiam ad ſeipſum (Labia ſapientum diſſeminabunt ſcientiam) ſcilicet populum docendo) cor ſtultorum diſſimile erit ſcilicet cordi ſapientis ⁊ etiam ſibiȷ̈pſi quia diuerſis et variȷ̈s cogitationibus agitatur (victime impiorum abominabiles domino) ſicut oblatio cayn quia fuit de aliena vel mala voluntate (vota iuſto/

rum placabilia) ſicut patet de Abel. quia ad abel reſpexit dominus ⁊ ad
munera eius (qui ſequitur iuſticiam) ſm eam operando (diligetur a domi/
no) ſcꝫ deo qui eſt regula iuſticię.

¶ Poſtilla.

Expectatio iuſtorum lęticia ⁊c. Ante initiū illius lectionis habe/
tur in eodem capitulo ſic. Timor domini apponet dies ⁊ anni im
piorum breuiabuntur. Tunc ſtatim ſequitur pręſens epiſtola (Expecta/
tio iuſtorum lęticia) id eſt beatitudo ęterna quę habet annexam lęticiam
(ſpes autem impiorum peribit) id eſt pręſumptio eorum peribit quia pręſ
ſupponunt habere beatitudinem ſine meritis dicētes. Deus non fecit nos
ad damnandum ſed ad ſaluandum (fortitudo ſimplicis via domini) id eſt
eius iuſticia ſimplices ⁊ rectos pmiando (⁊ pauor his qui operātur malū)
ſcilicet impios punien/
do (Juſtus in ęternum
non commouebitur) ſci
licet a ſtabilitate virtu
tis (impij autem nō ha
bitabunt ſuper terram)
ſcilicet viuentium (Os
iuſti parturiet ſapienti
am) ſcilicet alios docen
do (lingua prauorū pe
ribit) Unde diues epu/
lo in inferno exiſtēs ma
gis cruciabitur in ling/
ua q̄ in alijs membris.
vt patet Lucę decimo/
ſexto (Labia iuſti conſi
derant placita) ſcilicet
deo ⁊ hominibus (et os
impiorum peruerſa) id ē
blaſphemias contra de
um ⁊ iniurias contra p
ximum (Simplicitas
iuſtorum) ſcilicet qua p
cedunt in factis ſuis ſi/
ne plica doloſitatis (diri
get eos) ad beatitudinē
(et ſupplantatio peruerſorum) qua decipiuntur ſimplices (vaſtabit illos)
in pœna inferni ⁊ etiam aliquando ppter hoc deſtruuntur in vita pręſenti
(iuſticia rectorū liberabit eos) ſcꝫ a morte iehennę (⁊ in inſidijs ſuis capiē/
tur iniqui) Sicut iniqui iudices inſidiantes ſuſannę fuerunt adiudicati
morti (Juſtus de anguſtia liberatus eſt vt traderetur impius pro eo) qđ
patet de Dauid iuſto qui fuit in regno reſtitutus ⁊ impius Abſolon fuit
tribus lanceis tranſfoſſus. vt patet. ij. Regum. xviij. (Simulator) id eſt
hypocrita qui ſimulat ſanctitatem (ore decipit amicum ſuum) id eſt illum
a quo ſperat promoueri cui adulatur (iuſti autem liberabuntur) ſcilicꝫ ab

ſimplicis via domini. ⁊ pauor his: q̄
operantur malum Juſtus in ęternum
non commouebitur impij autem non
habitabunt ſuper terraꝫ. Os iuſti par
turiet ſapientiam lingua prauorum
peribit. Labia iuſti conſiderant placi
ta ⁊ os impiorum peruerſa. Simpli
citas iuſtorū diriget eos ⁊ ſupplanta
tio peruerſorum vaſtabit illos. Juſti
cia rectorum liberabit eos ⁊ in inſidi/
is ſuis capientur iniqui. Juſtus de an
guſtia liberatus eſt vt traderetur im/
pius p eo ſimulator ore decipit ami/
cum ſuum iuſti autem liberabūtur ſci
entia. In bonis iuſtorum exaltabitur
ciuitas ⁊ in perditione impiorum erit
laudatio.

¶ Item Epiſtola de pluribus marty
ribus. Hebreorum. vndecimo

iſta deceptione (ſcientia) ſcilicet qua diſcernitur inter ſanctitatem veram ꝛ fictam (In bonis iuſtorum exaltabitur ciuitas) ſcilicet a deo. Sicut Ezechias orationibus ꝛ lachrymis ſuis ſaluauit ciuitatem hieruſalem a Sennacharib. Ut patet quarto Reguȝ. decimonono Similiter ſanctus Baſilius in nouo teſtamento oratione ſua ſaluauit ſuam ciuitatem a Juliano apoſtota.

¶ Poſtilla

Sancti per fidem vicerunt regna ꝛ cętera. In hac Epiſtola commemorat apoſtolus patientiam ꝛ paſſiones ꝛ victorias ꝛ fidem ſanctorum martyrum. cuius virtute patientes fuerunt ꝛ victores extiterunt dicens (Sancti per fidem vicerunt regna) ſicut patet in martyribus qui vicerunt reges et preſides (operati ſunt iuſticiam. adepti ſunt repromiſſiones) Lyra. Gratię in via. et glorię in patria (Obturauerunt ora leonum) ſicut legitur de Daniele miſſo in lacum leonum Et de pluribus martyribus et virginibus legitur in legendis ſanctorum. ꝙ fuerunt proiecti ante leones ꝛ vrſos ꝛ tamen manſerūt illeſi (extinxerunt impetum ignis). Sicut tres pueri miſſi a nabuchodonoſor in fornacem ignis. q̄bus ignis non nocuit. nec eos in aliquo contriſtauit. Simile etiam legitur de pluribus ſanctis martyribus et virginibus in nouo teſtamēto (effugauerūt aciē gladij) id ē exercitū accinctū gladijs. vt Dauid ꝛ multi alij reges ꝛ ꝑncipes diuino adiutorio vicerūt exercitus magnos ꝛ fortes in veteri ꝛ etiā in nouo teſtamēto (conualuerunt de infirmitate) ꝑ orōem ꝛ pn̄iam. vt Ezechias Job ꝛ Thobias. ꝛc̄. Simile legitur de ſc̄is noui teſtamēti qḋ multi infirmi ſunt curati per orationes ſanctorum ꝛ pœnitentiā (Fortes facti ſunt in bello) ſicut Joſuę ꝛ Judas machabeus cum filijs ſuis q̄ fortiter bellādo obtinuerunt terras ꝛ ciuitates (Caſtra ꝟterūt exteroꝝ) id eſt inimicoꝝ quos verterunt in fugam (acceperunt mulieres) id ē matres (de reſurrectione mortuos ſuos) id eſt pueros ſuos reſuſcitatos. ſicut per Helyam ꝛ Helizeum in veteri teſtamento. Et etiam multi defuncti in nouo teſtamēto

Sancti per fidem vicerunt regna. operati ſunt iuſticiā adepti ſunt repromiſſiões. Obturauerunt ora leonum. extinxerunt impetum ignis. Effugauerunt acieȝ gladij conualuerunt de infirmitate. fortes facti ſunt in bello. Caſtra verterūt exterorum. acceperunt mulieres de reſurrectione mortuos ſuos. Alij auteȝ diſtenti ſunt non ſuſcipientes redemptionem: vt meliorem inuenirent reſurrectionem Alij vero ludibria ꝛ verbera experti. inſuper et vincula. et carceres. lapidati ſunt. ſecti ſunt. temptati ſunt. in occiſione gladij mortui ſunt Circuierunt in melotis in pellibus caprinis. Egentes anguſtiati. afflicti. quibus dignus non erat mundus

Pagina

reſuſcitati ſunt per chriſtum ⁊ apoſtolos ⁊ per alios ſanctos. Sicut patz in legendis ſanctorum(alij autem diſtenti ſunt)ſcilicet in eculeo ⁊ in alijs tormentis propter fidem vnius veri dei. Non ſuſcipientes redemptionem id eſt non accipientes liberationez ſicut ſanctus Andreas qui de cruce deponi noluit ⁊ ſic de alijs(vt meliorem inuenirent reſurrectionem)vt quanto grauiora ſuſtinerent pro chriſto tanto glorioſius coronarentur(Alij vero ludibria ⁊ verbera experti inſuper et vincula et carceres lapidati ſunt) vt Hieremias ⁊ zacharias filius Joiade(ſecti ſunt) ſcilicet ſicut Eſaias ſerra lignea ex iuſſu regis manaſſes(temptati)promiſſionibus perſecutorum ⁊ blandimentis munerum vt ad idolatriam inclinarentur(in occiſione gladij mortui ſunt) quia multi in veteri teſtamento nolentes conſentire in idolatriã gladio percuſſi ſunt Et omnia iam enumerata etiam in nouo teſtamento ſanctis martyribus ⁊ etiam virginibus contigerunt propter fidez domini noſtri ieſu chriſti. Poſt hoc deſcendit ad heremitas ⁊ ſanctos q̇ non effuderunt ſanguinem ſuum propter fidẽ catholicam dicens (Circuierunt)per deſerta et per multa mundi loca. (in melotis) Ubi notãdum q̄ melota eſt animal cuius pellis eſt hiſpida. ſicut pellis heritij (⁊ in pellibus caprinis) Naz illis pellibus tegebantur ſancti id eſt homines ſilueſtres viuentes in deſertis ſicut Helias ⁊ ſanctus Joãnes baptiſta ⁊ ſic de alijs ſanctis(egentes)ſcz neceſſarijs(anguſtiati)ſcz anxietatibus(afflicti)laboribus ⁊ preſſuris(quibus)id eſt quorum conuerſatione ⁊ habitatione(dignus non erat mundus) id eſt amatores mundi non erant digni tantorum virorum pręſentia (in ſolitudinibus errantes ⁊ in montibus ⁊ in ſpeluncis ⁊ in cauernis terrę) ſpeluncę natura factę ſunt. Cauernę arte vel caſu factę ſunt. Talia eñ loca inhabitabant antiqui patres vt eſſent in loco apto diuinę cõtẽplationi(Et hi omnes)ſcz p̄dicti ſancti(teſtimonio fidei)id eſt fide eorum atteſtante(probati)id ē probabiles(inuenti ſunt in chriſto ieſu domino noſtro)

in ſolitudinibus errãtes ⁊ in montibꝰ et ſpeluncis ⁊ in cauernis terrę. Et hi omnes teſtimonio fidei probati inuenti ſunt. In chriſto ieſu dño noſtro.

¶ Sequitur nũc ep̄la de vno cõfeſſore ⁊ pontifice. Ecci. xliiij.

Ecce ſacerdos magnus q̇ in diebus ſuis placuit deo ⁊ inuẽtus eſt iuſtus ⁊ in tp̄e iracũdię factꝰ eſt recõciliatio. Nõ eſt inuẽtus ſilis illi q̇ cõſeruaret legẽ excelſi Ideo iureiurãdo fecit illũ dñs creſcere in plebẽ ſuam. Bñdictionẽ oĩm gentiũ dedit illi et teſtamentũ ſuũ cõfirmauit ſuper caput eius. Cognouit eũ in bñdictiõibꝰ ſuis. cõſeruauit illi miſericordiã ſuã ⁊ inuenit grãm corã oculis dñi Magnificauit eũ in cõſpectu regũ ⁊ dedit illi coronã glię. Statuit illi teſtamẽtũ eternũ ⁊ dedit illi ſacerdotiũ magnum et

¶ Poſtilla.

Ecce ſacerdos magnus ꝛc. Añ initium illius lectionis habetur ſic Enoch placuit deo ꝛ tranſlatus ē in paradyſum viuus. Ubi ſciendum quod hic ſub nomine Enoch deſignatur laus iſtius magni ſacerdotis ꝛ epiſcopi cuius feſtum hodie in eccleſia peragitur cum dicitur (Ecce ſacerdos magnus qui in diebus ſuis placuit deo. et inuentus eſt iuſtus et in tempore iracundię factus eſt reconciliatio) id ē cauſa reconciliationis diuinę (Nõ eſt inuẽtus ſimilis illi in gloria) ſcʒ in opere virtuſo (qui conſeruaret legẽ excelſi) ſcʒ legẽ naturalẽ mẽti hũanę impſſam. idõ iureiurãdo fecit illum dominus creſcere in plebem ſuam) Lyra. hoc proprie dictum eſt de Abraam. vt habetur Geñ. xxij. per memetipſum iuraui dicit dominus. quia feciſti hanc rem. ꝛ nõ pepercisti vnigenito tuo propter me benedicam tibi ꝛ multiplicabo ſemen tuum ſicut ſtellas cœli ꝛ ſic harenã maris. ꝛc. Sed attribuitur illi ſancto confeſſori cuius feſtum hodie pagimus

beatificauit illum in gloria. Fungi ſacerdotio ꝛ habere laudẽ in nomine ipſius. Et offerre illi incenſum dignum in odorem ſuauitatis

❡ Alia ep̃la de vno cõfeſſo. Ecci. xlv.

Dilectus deo ꝛ hoibꝫ cuius memoria in bñdictõe eſt. Silem illũ fecit in gl̃a ſcõꝝ. magnificauit eũ in timore inimicoꝝ. ꝛ in ꝟbis ſuis monſtra placauit. Glorificauit illũ in conſpectu regũ. ꝛ iuſſit illi corã pp̃lo ſuo. ꝛ oſtendit illi gl̃am ſuã. in fide ꝛ lenitate ipſius ſcm̃ fecit illũ. ꝛ elegit eũ ex om̃i carne. Audiuit em̃ eũ ꝛ vocẽ ipſius. et induxit illũ in nube. ꝛ dedit illi cor ad pręcepta ꝛ legẽ vitę et diſciplinę.

❡ Alia ep̃la de vno ꝯfeſſo. Sapieñ. x.

Iuſtũ deduxit dñs ꝑ vias rcãs et oſtendit illi regnũ dei. ꝛ dedit illi ſcientiã ſanctoꝝ. Honeſtauit illum

(benedictionem omniũ gentium dedit illi dñs) id eſt dominus gratioſum eum fecit in cõſpectu omnium gentium inter quas habitauit (ꝛ teſtamentum ſuum) id eſt pactum (confirmauit ſuper caput eius (cognouit eũ in bñdcõibꝫ ſuis. id ē approbauit tanq̃ dignum ſuis benedictionibus (conſeruauit illi miſericordiam ſuam. ꝛ inuenit gratiam coram oculis domini (Magnificauit eum in conſpectu regum. ꝛ dedit illi coronam glorię. Statuit illi teſtamentum ſempiternuʒ. ꝛ dedit illi ſacerdotium magnum) id eſt fecit eum principem ſacerdotum (ꝛ beatificauit illum in gloria. Fũgi ſacerdotio. ꝛ habere laudem in nomine ipſi ꝛ offerre illius incẽſum dignum in odorem ſuauitatis.

❡ Poſtilla

Dilectus deo ꝛ hominibus. ꝛc. In verbis huius lectionis quo ad litteram commendatus eſt Moyſes quia a puericia ſic fuit gratioſus. vt eſſet diligibilis omnibus. propter quod filia regis in pueritia ipſius eum in filium adoptauit. vt habetur Exo. ij. Et hic ſub nomine ipſius moyſi deſignatur laus iſtius ſancti confeſſoris. cuius feſtum hodie in eccleſia peragitur cum dicitur (Dilectus deo ꝛ hominibus. cuius

memoria in benedictione eſt) Lyra. id eſt in omni bono (Similem illum fecit in gloria ſcōꝝ) ſcꝫ vidēdo diuinā eēntiam. ſicut dicit Aug⁹. ad paulinū de vidēdo deū (⁊ magnificauit eū in timore inimicoꝝ) id ē egyptioꝝ inter q̄s fuit mgn⁹ valde (⁊ in ꝟbis ſuis mōſtra placauit) q: plage egypti mōſtruoſe ceſſauerūt ad eius orōēꝫ (glorificauit illū in cō ſpectu regū) ſcꝫ pharaonis regis egypti ⁊ Seon ⁊ og. vt habet̄ Numeri. xxi. (⁊ iuſſit illi corā populo ſuo) ſcꝫ in monte ſynai. vbi ꝑpl's loquentē dn̄m audiuit. vt habet̄ Exodi. xx. (⁊ oñdit illi glām ſuā) ſcꝫ in viſione ꝑ eēntiam (in fide) id eſt in fidelitate. fuit em̄ valde fidelis (⁊ lenitate ipius) Vn̄ dr̄ Numeri. xij. Erat em̄ moyſes vir mitiſſimus ſuꝑ oēs hoīes q̄ morabātur in terra (ſctm̄ fecit illū) id eſt mundū ⁊ firmū (⁊ elegit eū ex omni carne) ſcꝫ ad educendū filios iſrl' de egypto. vt eēt legiſlator veteris teſtamēti (Audiuit em̄ eū ⁊ vocē ipius) ſcꝫ deꝑcantē ꝓ relaxatōe peccati iſrl' in fabricatione vituli. vt patet Exodi. xxxij. (⁊ induxit illū in nube. ⁊ dedit illi cor ad p̄ceptū) ſcꝫ dei opera adimplenda ⁊ aliȷ̄s dicenda (et legem vite ⁊ diſcipline)

in laboribus. ⁊ cōpleuit labores illius In fraude circūueniētiū illi affuit ⁊ honeſtū fecit illū. Cuſtodiuit eū ab inimicis ⁊ a ſeductoribus tutauit eum et certamē forte dedit illi. vt vinceret ⁊ ſciret q̄m oīm potentior eſt ſapientia. Hec venditū iuſtū nō dereliquit ſed a peccatoribꝫ liberauit eū. Deſcenditq; cū illo in foueā ⁊ in vinculis nō dereliquit eū. donec afferret illi ſceptꝝ regni et potentiā aduerſus eos q̄ eū deꝑmebant Et mendaces oſtendit qui maculauerunt illum. ⁊ dedit illi claritatem eternam dominus deus noſter.

¶ Poſtilla.

Iuſtū deduxit ⁊c. In ꝟbis huius lectionis cōmendatus eſt Jacob pater filioꝝ iſrl' qui iuſtus fuit. ⁊ in meſopotamiam iuit fugiens irā fr̄is ſui eſau. vt habetur Geñ. xxvij. Et hic ſub noīe iacob deſignat̄ laus iſtius ſci cōfeſſoris cuius feſtuꝫ hodie celebrat̄. cū dr̄ (Juſtum deduxit dn̄s per vias rectas. ⁊ oñdit illi regnuꝫ dei) ſcꝫ qn̄ vidit ſcalā cuius ſummitas tāgebat coelū ⁊ dn̄m innixū ſcale. vt patꝫ Geñ. xxviij. Tūc em̄ habuit reuelationem de ſuperna hieruſalem. Jdcirco euigilans dixit. Nō eſt hic aliud niſi domus dei ⁊ porta coeli (⁊ dedit illi ſcientiam ſanctorum) id eſt noticiam de ſanctis angelis quos vidit aſcendentes ⁊ deſcendentes per illam ſcalam (honeſtauit illum in laboribus) id eſt reddidit eum diuitem ⁊ inclytū pro laboribus ſuis in cuſtodiendis ouibus laban auunculi ſui. Vt patet Geñ. xxx. Ditatus eſt hō ille vltra modū. ⁊c. (⁊ compleuit labores illius) quādo deo protegente receſſit de meſopotamia cū vxoribꝫ ⁊ liberis ⁊ diuitiȷ̄s ſuis (in fraude circūuenientium) id eſt laban ⁊ filiorum ſuorum qui nitebantur eū deciꝑe mutando frequēter mercedem ſuam. vt patꝫ Geñ. xxxi (illi affuit) multiplicando greges qui ſcḋm pactū debebant cedere in mercedem Jacob) ⁊ honeſtum fecit eum) ditando eum tꝑalibus ⁊ ſpūalibus diuitiȷ̄s (⁊ cuſtodiuit eum ab inimicis. ⁊ a ſeductoribus tutauit illum) id

eſt a laban.⁊ eius filijs inſequentibus iacob recedentem ad ſpoliandum eum.vt habetur Gen̄.xxxi.(⁊ certamen forte dedit illi)ſcȝ cum angelo luctanti.vt habetur Gen̄.xxxij(vt vinceret ⁊ ſciret qm̄ oīm potentior eſt ſapientia)ſcilicet Eſau fratrem ſuum proprium ſibi aduerſantem ad hoc em̄ fuit illa luctatio.vt Jacob aſſecuraretur de victoria cōtra eſau quem nimis timebat.Jdcirco dixit ſibi angelus.ſi contra deum fortis fuiſti q̄nto magis contra homines preualebis.Poſt hoc ponitur aliud exemplum de Joſeph quem vendiderunt fratres ſui Jſmahelitis dicens(hec venditū iuſtū)ſcȝ Joſeph(non dereliquit.ſed a peccatoribus liberauit eum)id eſt a fratribus ſuis eū occidere volētib9(deſcēditq3 cū illo in foueā)id eſt in carcerem regis egypti.vt patet Gen̄.xxxix.Vn̄ dr ibidem fuit aūt dn̄s cū ioſeph deditq3 ei gratiam in conſpectu principis carceris(⁊ in vinculis non dereliquit eum donec afferret illi ſceptrum regni)id eſt dominationem in regno egypti poſt regem immediate.vt patet Geneſis.xli.(et potentiam aduerſus eos qui eum deprimebant)ſcȝ ſuper putifar ⁊ vxorem eius quib9 ſuperior factus fuit (et mendaces oſtendit qui maculauerunt illū)ſcilicet imponendo ſibi iniuſte adulterium nā malicia mulieris fuit detecta(⁊ dedit illi claritatē eternā)ſcilicet bone fame que manet adhuc et manebit vſq3 in finem (dominus deus noſter)

Item alia epiſtola dr vno confeſſore.Sapientie ſeptimo.

Optaui ⁊ datus eſt mihi ſenſus et inuocaui ⁊ venit in me ſpiritus ſapientie.Et ꝑpoſui illā regnis et ſedib9 ⁊ diuitias nihil eſſe dixi in comparatione illius.nec compaui illi lapidem p̄cioſum qm̄ om̄e auꝝ in cōparatōne illius arena ē exigua ⁊ tanq3 lutū eſtimabit argentū in cōſpcū illius.Sup ſalutē ⁊ ſpēm dilexi illā.⁊ ꝓpoſui ꝓ luce habere illā:qm̄ inextinguibile eſt lumen illius.Venerūt aūt mihi oīa bona pariter cum illa.et innumerabilis

Poſtilla

Optaui ⁊ datus ē mihi.⁊c̄.An̄ initium illius lectionis dicit rex ſalomon ſic.Nemo ex regibus aliud habuit natiuitatis initiū Vnus ergo introitus eſt omnibus ad vitam et ſimilis exitus. Tūc ſequitur preſens lectio Salomon deſiderauit a deo ſibi dari ſapientiam dicens(Optaui)ſcȝ ſapientie donum(⁊ datus eſt mihi ſenſus)id eſt bonū ſapiētie ⁊ intellectus(⁊ inuocaui ⁊ venit in me ſpiritus ſapiētie) id ē ſpūs ſanctus qui dat ſapientiam(et prepoſui illam regnis et ſedibus et diuitias nihil eſſe dixi in comparatione illius.Nec comparaui illi lapidem p̄cioſum quoniam omne aurum in comparatione illius arena eſt exigua et tanquā lutum exiſtimabitur argentum in conſpectu illius)Et ratio eſt.quia diuitie temporales communes ſunt bonis et malis.et frequenter conceduntur malis plus quā bonis.vt patet ad ſenſum.Sapientia autem vera de qua fit hic ſermo ſolis bonis conceditur.Et ideo bona exteriora reſpectu ipſius vere ſapientie nullius valoris ſunt reputande.(Super

ſalutem ⁊ ſpeciem)id eſt ſuper ſanitatem corporis ⁊ eius pulchritudinem (dilexi illam)quia ſanitas ⁊ pulchritudo ſunt ꝑfectiones corporis. Sapientia vero perfectio eſt mentis.⁊ ideo quanto anima eſt melior corpore.tãto ſapientia eſt illis p̃ferenda(⁊ propoſui pro luce habere illam)quia ſicut lux corporalis dirigit in corporalibus.ſic ſapientia in ſpiritualibus(quoniam inextinguibile eſt lumen illius.venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa)quod patet.iij.Regum.iij.vbi dicitur ꝙ Salomo n petendo ſapientiam a domino non ſolum illam obtinuit.ſed etiam cum illa diuitias ⁊ honores ſuper omnes reges(et innumerabilis honeſtas ꝑ manus illius)id eſt per opera ipſius qui per manus deſignãtur.eo ꝙ manus eſt organum organorũ vt patet.iij.li.de aĩma (et lętatus ſum in omnibus quoniam antecedebat me iſta ſapientia) oñdẽdo mihi qualiter agere deberem (⁊ ignorabam) ſcʒ anteꝗ̃ ipſam haberem(quoniam horum omnium mater eſt) ſed ipſa habita cognoui quã ſine fictione didici. ſcʒ a deo a quo ipſaʒ deuote poſtulaui. vt patʒ iij.Regum.iij.Et a nathan ꝓpheta cui fui traditus ad erudiendum.⁊ ſine inuidia communico.v̄bo vel ſcripto Scripſit em̃ multos libros ad noſtram eruditionẽ. et honeſtatem illius nõ abſcondo.Nam omnes reges circumquaꝗ̃ deſiderabant audire ſapientiam ſalomonis infinitus em̃ thezaurus eſt hominibus id eſt in appreciabilis.quo qui vſi ſunt.opera ſapientis exercendo.participes facti ſunt amicicię dei.ſcʒ anꝗ̃ cõformes ei in opibus ſuis quę cõformitas eſt cauſa dilectionis.vt patet Ecci.xiij.Omne animal diligit ſibi ſimile

honeſtas ꝑ manus illius. Et lętatus ſum in omnibꝰ.qm̃ añcedebat me iſta ſapiẽtia.⁊ ignorabã.quoniã horuʒ omnium mater eſt. Quã ſine fictõe didici et ſine inuidia cõmunico:⁊ honeſtatẽ illius nõ abſcõdo. Infinitus em̃ theſaurus eſt homĩbus.quo qui vſi ſunt participes facti ſunt amicicię dei.

Epiſtola de vno cõfeſſore ⁊ pontifice.ad Hebreos quinto.

FRes. Omis põtifex ex hoĩbus aſſumptus ꝓ hoĩbus cõſtituit in his q̃ ſunt ad deũ: vt offerat dona ⁊ ſacrificia ꝓ pctĩs. Qui condolere poſſit his qui ignorãt ⁊ errãt.qm̃ ipſe circũdatus ẽ infirmitate.⁊ propterea debet

Poſtilla.

OMnis pontifex ⁊c. Añ initiũ illius epiſtolę ſcribit ſcũs Paulus dicẽs. Nõ em̃ habemus pontificẽ q̃ nõ poſſit cõpati infirmitatibꝰ noſtris.temptatum aũt per omnia. Adeamus ergo cum fiduca ad thronum gratię eius ut miſericordiã cõſequamur ⁊ grãm inueniamus. Tũc ſeq̃tur pñs ep̃la. Omnis pontifex. Glo.ſcðm legẽ.ex hoibꝰ.i.de numero hoim aſſumptus.nõ introductus.ꝓ hoibꝰ.ſcʒ ſaluãdis.cõſtituitur. vt per eum a deo impetrent miſericordiã.debet em̃ eſſe mediator dei ⁊ hoim in his q̃ ſunt ad deũ. Lyra.in ſpiritualibus.vt offerat dona id eſt volũtarie oblata nõ violẽter extorta.⁊ ſacrificia pro pctĩs.ſcʒ populi.qui condoler-

poſſit his qui ignorant et errant)id eſt qui peccant ex infirmitate vl' quo cunq errore(quoniam et ipſe)ſcilicet pontifex circūdatus eſt infirmitate. Lyra. debet em̄ pontifex moueri ad cōpaſſionem et miſericordiam ex con ſideratione proprie fragilitatis. Unde dominus permiſit beatum Petrum in peccatum cadere vt ſciret alijs compati ex conſideratione proprij delicti(et propterea)ſcz quia infirmus eſt et miſerijs circūdatus(debet quemadmodum pro populo)ſibi ſubdito(ita etiā et pro ſemetipſo offerre dona pro peccatis)ſcz ſuis dimittendis. ſicut et pro peccatis populi(nec quiſquā ſibi aſſumat honorem)ſcz pontificatus(ſed qui vocatur a deo tanq aaron)ille em̄ a deo vocatur qui debito modo inſtituitur(Sicut et chriſtus non ſe metipſum clarificauit. ita vt pontifex fieret)ſcz aſſumendo ſibi honorem pontificatus(ſed q[illegible] locutus eſt ad eum)ſcz pater qui clarificauit ipſum filium dicens(F[illegible] meus)ſcz naturalis non adoptiuus(es tu) ſingulariter(ego hodie)id eſt in eternitate(genui te) ille inq qui ſic locutus eſt ad eum clarificauit eum (quemadmodum et in alio loco dicit)ſcz in Pſalmo cxix(Tu es ſacerdos in eternum)non ad tempus ſicut aaron(ſcd̄m ordinem melchiſedech)id eſt ſm dignitatem et ritum ordis ſacerdotalis melchiſedech.

quemadmodum pro populo ita etiam et pro ſemetipſo offerre dona pro peccatis nec quiſquā ſibi ſumat honorē ſed qui vocatur a deo tanq aarō. Sic et chriſtus non ſemetipſum clarificauit vt pontifex fieret ſed qui locutus ē ad eum. Filius meus es tu ego hodie genui te. Queadmodum et in alio loco dicit. Tu es ſacerdos in eternum ſm ordinem melchiſedech.

Sequitur nunc vlterius epl'a de virginibus. ij. Cor. x. et. xi.

Poſtilla
Qui gloriatur in domino. etc.

Ante initium illius epiſtole ſcribit ſanctus Paulus in eodem capitulo dicens. Non audemus nos inſerere aut comparare quibuſdam qui ſeipſos commendant. Tunc ſequitur preſens epiſtola(Fratres. Qui gloriatur) Gorra. ſiue ego ſiue alius(in domino glorietur) Lyra. quaſi diceret de bono opere non mihi gloriam attribuo ſed deo a quo omne bonum eſt. ſicut a principali agente(non em̄ qui ſeipſum commendat)ſcilicet propriam gloriam querens(ille probatus eſt)id eſt approbatus a deo(ſed quem deus cō mendat) Lyra. id eſt commendabilem facit virtutibus Hic incipit vndecimum capitulum(Utinam ſuſtineretis modicum quid inſipientie mee) Gorra. id eſt q modicum gloriarer de regimine meo quia reuera plus poſſem gloriari. quod tamen ſm eſtimationem indiſcretorum reputatur inſipientia(ſed et ſupportate me) Gorra. id eſt patienter audite ſicut ſubditi prelatum ſuum(Emulor em̄ vos) Lyra. id eſt feruenter diligo/ dei emulatione)id eſt charitatiua dilectione(deſpondi em̄ vos)ſcilicet annulo fidei(vni viro)ſcz chriſto(virginem) Lyra. id eſt quantum ad fidei integritatem(caſtā) quantum ad vite puritatem(exhibere chriſto)qui ſolus eſt ſponſus eccleſie.

Poſtilla.

Pagina.

DE virginibus pręceptum non habeo ⁊c. Anteinitium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus in eodem capitulo dicens. Sanctificatus eſt vir infidelis per mulierem fidelem ⁊ ſanctificata eſt mulier infidelis per virum fidelem ¶ Tunc ſequitur pręſens epiſtola quę legitur in miſſa de virginibus (Fratres. De virginibus pręceptum non habeo) Glo. id eſt vt contineant vel vt nubant (conſilium autem do) Lyra. tanq̃ de meliori bono ſcz de continendo (tanq̃ miſericordiam conſecutus a deo) Glo. id eſt apoſtolatum mihi miſericorditer conceſſum (vt ſim fidelis) in diſpenſatione mihi credita. Unde credendum eſt mihi in cõſilijs. Unde ex hoc habetur ꝙ acquieſcendum eſt conſilio prelati (Exiſtimo em̃ hoc eſſe bonum) Glo. ſcilicet manere in virginitate (propter inſtantem neceſſitatem quoniam homini bonum eſt ſic eſſe) Lyra. ſcilicz ad vitandum occupationem circa neceſſaria vitę pręſentis quę incumbit cõiugatis circa prouiſionem vxoris ⁊ prolis. per quam homo retrahitur a bono contemplationis ⁊ diuinę dilectionis (alligatus es vxori noli quęrere ſolutionez) Ly. quia forſitan caderes per incontinentiam. Experti em̃ delectationem venercam in actu coniugali reuertuntur ad eam de facili. (Solutus es ab vxore. noli quęrere vxorem) ſi vis continere qḋ maius eſt bonum (Si autem acceperis vxorez non peccaſti) Ly. quia hoc eſt licitum viro ⁊ etiam mulieri (⁊ ſi nupſerit virgo non peccauit) et hoc manifeſte eſt contra illos hereticos qui condemnant matrimonium (tribulationem tamen carnis habebunt huiuſmodi) Glo. ſcilicet coniugati quia habebunt ſollicitudinez ⁊ afflictionem pro reb⁹ neceſſarijs pro curandis ⁊ ſibi ⁊ pueris ſuis Unde melius eſt eſſe ſine coniugio (Ego autem vob̃ parco) Lyra. quaſi diceret non ſolum oſtendaz vobis viã ꝑfectionis q̃ difficilis eſt in obſeruãtia ꝟginitatis. ſed etiã matrimoniũ cõcedo ad qḋ licite poteſtis accedere. cõdeſcẽdẽdo in hoc infirmi

FRatres. Qui gloriatur in dño glorietur. Nõ em̃ qui ſeipm cõmendat ille probatus eſt ſz quẽ deus cõmẽdat. Utinã ſuſtineritis modicum quid inſipientię meę ſed ⁊ ſupportate me. Emulor em̃ vos dei ęmulatione. Deſpondi em̃ vos vni viro ꝟginem caſtam exhibere chriſto

¶ Item alia epiſtola de virginibus. ꝑmo Corinthioꝝ. ſeptimo

FRẽs. De virginibus ꝓ̃ceptum nõ habeo cõſilium aũt do tãq̃ miſericordiã conſecutus a deo vt ſim fidelis. Exiſtimo em̃ hoc bonũ eſſe ꝓpter inſtantem neceſſitatem. quoniam homini bonum eſt ſic eẽ. Alligatus es vxori noli quęrere ſolutionem Solutus es ab vxore noli quęrere vxorẽ Si autem acceperis vxorem nõ peccaſti. Et ſi nupſerit virgo non peccauit Tribulationem tamẽ carnis habebũt huiuſmodi Ego aũt vobis parco hoc ita

tati veſtre(hoc itaq3 dico fratres.tps breue eſt) Ly.ſc3 vite humane. Er/
go qlibet debet inq̄ʒtum pōt ad pfectōem conari quā diu h3 tempus me/
rendi(Reliquū eſt)id eſt hoc ſolū reſtat ad agendū(vt q̄ habēt vxores.tā/
q̄ʒ nō habētes ſint) Lyra.qd̄ fit dupl'r. Uno modo vt reddāt debitū non
tamē exigāt. Alio modo pfectius.vt vterq3 cōiugū de cōi concentu incipi
ant continere propter maius bonum adipiſcendum(Et qui flent)id eſt tri
ſticie materiā habēt qd̄ frequētius cōtingit in mrīmonio ꝓpter varios ca
ſus cōtingētes circa cōiugē prolē z familiā(tanq̄ʒ nō flentes)ſc3 patienter
ſuſtinēdo z ex ſpe future retributōis eterne cōſolatōem recipiēdo(z q̄ gau
dēt).i.materiā gaudēdi hn̄t ex aliq̄ tpali pſpitate circa ſe z plem vl' fami
liā cōtingentē(tanq̄ʒ nō gaudētes)cogitādo qd̄ nō eſt multū gaudendum
niſi de bonis ſpiritualibus z eternis. Proſperitas eīn tpalis frequēter ver

q3 dico fratres. Tempus breue eſt re/
liquum eſt z qui habent vxores tanq̄ʒ
non habentes ſint z qui flent tanq̄ʒ nō
flentes z qui gaudent tanq̄ʒ non gau/
dentes. z qui emunt tanq̄ʒ non poſſi/
dentes. z qui vtuntur hoc mundo tan
q̄ʒ non vtantur. Preterit enim figura
huius mundi. Volo autem vos ſine
ſollicitudine eſſe. Qui ſine vxore ē ſol/
licitus eſt que domini ſunt quomodo
placeat deo. Qui autem cum vxore eſt
ſollicitus eſt que ſunt mundi quomo/
do placeat vxori z diuiſus eſt. Et mu
lier innupta z virgo cogitat que domi
ni ſunt vt ſit ſancta corpore z ſpiritu.
In chriſto ieſu domino noſtro

¶ Item Alia epiſtola de virginibus.
Eccleſiaſtici.li.

Confitebor tibi domine rex et
collaudabo te deum ſaluatorez
meum. Confitebor nomini tuo.quo/
niā adiutor z protector factus es mi

git magis in nocumen
tu3(z qui emunt tanq̄ʒ
non poſſidentes) Lyra
cogitando q͛ non habe
mus hic manentem ci/
uitatem.ſed futurā inq̄
ramus(z qui vtuntur
hoc mundo) Lyra.id ē
qui poſſunt vti bonis
huius mundi.eo q͛ ſunt
diuites z corpore ſani.
(tanq̄ʒ non vtantur)ſc3
accipiendo de bonis p̄/
ſentibus quanto minus
poteſt fieri.ſalua tamen
decentia ſtatus z perſo/
narum(p̄terit eīn figu/
ra huius mundi) quaſi
diceret mundana.quaſi
nihil eſtimanda ſunt.
Quia p̄terit figura hu
ius mundi) Gorra.id ē
exterior pulchritudo.
Lyra.que eſt in conti/
nua variabilitate Idcir
co parū curandum ē de
bonis preſentis vite.q2
nihil eſt ibi ſtabile(Vo
lo aūt vos ſine ſollicitu
dine eſſe) Lyra. loquen
do de ſollicitudine ſuperflua ſpiritualia impediente(qui autem ſine vxo/
re eſt.ſollicitus eſt que domini ſunt quomodo placeat deo)id eſt habet ap/
titudinem vt ſit ſollicitus de bonis ſpiritualibus z eternis(qui autē cum
vxore eſt)ſc3 in matrimonio(ſollicitus eſt que ſunt mundi quō placeat vx
ori)et in hoc caſu vir pōt ſe licite ornare(et diuiſus eſt)id ē ptim ſeruiens

mundo et partim deo quantumcunq̈ bene viuat in matrimonio(et muli er innupta)id eſt vidua(et virgo cogitat)id eſt maiorem facultatem habet cogitandi(quę domini ſunt)ſcilicet ſpiritualia ꝛ ęterna(vt ſit ſancta)ſcilicȝ magis q̈ꝫ nupta(corpore)id eſt corporalibus actionibus ꝛ operibus bo/nis(et ſpiritu)id eſt ſpiritualibus actionibus ꝛ virtutibus(in christo ieſu domino noſtro)

¶ Poſtilla

Confitebor tibi domine ꝛc̄. Ante initium illius lectionis habe/tur ſic. Doctrinam ſapientię ꝛ diſciplinę ſcripſit in codice iſto ie/ſus filius ſydrach hieroſolymita. Beatus qui verſatur in iſtis bonis qui ponit illa in corde ſuo ſapiens erit ſemper. Tunc ſequitur lectio pręſens quę legitur pro epiſtola in miſſa de virginibus. (Confitebor tibi domi ne) Lyra. omnium rex per creationem(rex)per eorum gubernationem (et collaudabo te deum ſaluatorem meum) per ſpecialem mei protectio nem(Confitebor nomi ni tuo) ſcilicet confeſſio ne laudis(quoniam ad/iutor ꝛ protector factus es mihi)ſcilicet protec/tor in temptatione dia/boli. ꝛ adiutor in pro/motione boni(ꝛ libera/ſti corpus meum a per ditione)id eſt a vitio gu lę ꝛ luxurię(a laqueo lin guę iniquę)id eſt a vitio detractionis(ꝛ a labijs operantiuȝ mendaciū) ſcilicet perniciosum (et in conſpectu aſtantiuȝ) ſcilicet angelorum qui tibi aſtāt(factus es mi hi adiutor)contra hoſtes corporales ꝛ ſpirituales(ꝛ liberaſti me ſ᷑m mul titudinem miſericordię nominis tui a rugientibus p̄paratus ad eſcam de manibus quęrentium animam meam)quia diabolus tanq̈ꝫ leo rugiens circuit quęrens quem deuoret. primo Petri. v. (et de portis tribulationuȝ quę circūdederunt me a preſſura flammę)ſcilicet incentiuarum libidinis ꝛ (quę circundedit me)ſcilicet per fomitem exiſtentem in carne mea(ꝛ in me dio ignis)ſcilicet libidinoſi ardoris(non ſum ęſtuata. de altitudine)id ē de profunditate(ventris inferi)ſcilicet in qua parte ſunt damnati. Sed ad limbum patrum deſcendebant tunc ſancti(ꝛ a lingua coinquinata)id eſt

hi et liberaſti corpus meum a perdi/tione a laqueo linguę iniquę et a labi/is operantium mendacium. Et in con ſpectu aſtantium factus eſt mihi adiu tor. Et liberaſti me ſc̄d̄m multitudi/nem miſericordię nominis tui a rugi/entibus pręparatis ad eſcam de mani bus quęrentium animam meam ꝛ de portis tribulationum quę circumde derunt me a preſſura flammę quę cir/cundedit me ꝛ in medio ignis nō ſum eſtuata. De altitudine ventris inferi ꝛ a lingua coinquinata ꝛ a verbo men/dacij a rege iniquo ꝛ lingua iniuſta li/beraſti me ſc̄d̄m multitudinem miſeri cordię nomis tui domine deus noſter.

¶ Alia epiſtola de virginibus. Sapi entię. octauo.

Sapientia vincit maliciam. At tingit ergo a fine vſq̄ꝫ ad finem

a verbis ſcurrilibus ⁊ immundis(⁊ a verbo mendacij)ſcilicet pernicioſi(a rege iniquo)id eſt a diabolo qui eſt rex ſuper omnes filios ſupirbie(⁊ a lingua iniuſta)id eſt calumniante alios ſine cauſa(liberaſti me ſm multitudinem miſericordie nominis tui)

¶ Poſtilla

SApientia vincit maliciam Attingit a ⁊c. Ante initiū illius epiſtole ſiue lectionis ſcribit Salomon ſic. Neminem em̄ diligit deus niſi eum qui cū ſapientia inhabitat ⁊c. Tūc ſequitur preſens lectio(Sapientia)ſcʒ eterna(vincit maliciam Attingit ergo a fine vſqʒ ad finem fortiter)ſcilicet omnia creata penetrando ſua virtute(⁊ diſponit omnia ſuauiter)quia dat omnibus creaturis formas ⁊ inclinationes per quas mouent naturaliter actus ſuos Sicut lapidi grauitatem per quā naturaliter

fortiter ⁊ diſponit oīa ſuauiter. Hanc amaui ⁊ exquiſiui eam a iuuentute mea queſiui mihi eā ſponſam aſſumere. ⁊ amator factus ſum forme illius generoſitatem illius glorificat contuberniū habēs dei. Sed ⁊ dn̄s oīm dilexit eam. Doctrix eſt em̄ diſcipline dei et electrix operum illius.

¶ Alia epiſtola que legitur in miſſis communibus pro defunctis. Apocalipſis decimoquarto.

IN diebus illis. Audiui vocez de celo dicentem mihi Scribe beati mortui qui in dn̄o moriūtur. Amodo iam dicit ſpiritus vt requieſcant a laboribus ſuis opera eniʒ illorum ſequuntur illos.

¶ Sequitur alia epiſtola que legitur in preſentia defuncti. pri. Ad Theſſalonicenſes. quarto.

tendit deorſum(Hanc amaui)ſcilicet ſingulariter(⁊ exquiſiui eam a iuuētute mea)ſcilicʒ petendo a deo mihi dari(⁊ queſiui mihi eam ſponſam aſſumere) id eſt ei⁹ meditationibus inſeparabiliter adherere(et amator factus ſuʒ forme illius) Eſt em̄ decor anime aſſimilans eam decori creatoris(generoſitatem illius glorificat) id eſt glorioſam confitetur(contubernium habens dei)id ē homo habens contuberniuʒ dei per charitatem per quā homo manet in deo et deus in eo(Sed ⁊ dominus omniuʒ dilexit eā) ſcilicet inqʒtum ipſa facit homines deo diligibiles(doctrix eſt em̄ diſcipline dei) Nam donū ſapientie facit habentē ſubdere mādatis diuinis(⁊ electrix operū illius) Nam p ipſam elegit homo opera deo placita

¶ Poſtilla

IN dieb⁹ illis(Audiui vocē de coelo dicentē mihi. Scribe)tanqʒ rē nobiliſſimā(Beati mortui qui in dn̄o moriūtur) Lyra. id eſt in cōfeſſione dn̄i nr̄i ieſu chriſti(Amodo iam dicit ſpūs)ſcʒ ſanctus qui cuʒ patre ⁊ filio eſt vnus deus(vt requieſcāt a laborib⁹ ſuis)nā in beatitudine appetitus totaliter quiet a bīſ(opa em̄ illoꝝ)ſcʒ que ſunt meritoria vite eterne(ſequūtur illos)ſcʒ in btitudine quā recipiūt p ipſis

¶ Poſtilla

Pagina

NOlumus autem vos ignorare fratres. ⁊c̄. Ante initium illius epiſtolę ſcribit ſanctus Paulus in eodem capitulo dicens. Rogamus vos fratres vt honeſte ambuletis ad eos qui foris ſunt ⁊ nullius aliquid deſideretis. Tunc ſtatim ſequitur pręſens epiſtola (Nolumus vos ignorare fratres de dormientibus) Gorra. id eſt de mortuis quos dormientes appellat propter reſurrectionis facilitatem. ita em̄ de facili excitabūtur de morte. ſicut dormientes a ſomno (vt non contriſtemini) inconſolabiliter de morte amicorum (ſicut ⁊ cęteri) ſcꝫ infideles (qui ſpem non habent) ſcꝫ reſurrectionis futurę. Sciendum ꝙ infideles qui non habent fidē reſurrectionis. tales non habent magnam cauſam amicos defunctos lugendi. quaſi inconſolabiliter. non autem ſic chriſtiani qui habent ſpem reſurgendi. propter quod reprehenſibile eſt ⁊ vitioſum chriſtianis immoderate mortuos lugere. quia in hoc aſſimilātur infidelibus ſpem futurę reſurrectionis non habentibus. Lugere autem defunctos moderate eſt opus pietatis (ſi enim credimus ꝙ ieſus mortuus eſt et reſurrexit) Si pro quia. Nam ad articulos fidei pertinet credere Jeſum vere mortuum fuiſſe et vere reſurrexiſſe (ita et deus) ſcilicet pater qui ſuſcitauit Jeſum (eos qui dormierunt) ſcilicꝫ ſomno mortis (per ieſum) id eſt in fide ieſu chriſti (adducet) ſcilicet vt ſint in eadē beatitudine ⁊ immortalitate (cum eo) id eſt cum chriſto. Unde Joannis duodecimo. Volo pater vt vbi ego ſum. illic ſit ⁊ miniſter meus (hoc enim vobis in verbo domini) ſcilicet quod docuit nos (quia nos qui viuimus) Gorra. id eſt qui tunc viuemus (qui reſidui ſumus) ſcilicet adhuc viui relicti cęteris iam mortuis (in aduentu domini) ſcilicet ad iudicium (non pręueniemus) Lyra. in reſurrectione futura (eos qui dormierunt) id eſt longo tempore ante mortui ſunt quia reſurrectio fiet virtute diuina que fiet in inſtanti quia in momento in ictu oculi reſurgent mortui (quoniam ipſe dominus) ſcilicet in propria perſona (in iuſſu) Gorra. id eſt imperandi poteſtate. non in humilitate ſicut in primo aduentu. Non equitabit ſuper aſinam. non portabit crucem in dorſo ſuo. vt patet Matthei. xxiiij. Videbunt filium hominis venientem cum po

FRatres. Nolumus vos ignorare de dormientibus vt non contriſtemini ſicut ⁊ cęteri qui ſpem non habent. Si em̄ credimus ꝙ ieſus mortuus eſt ⁊ reſurrexit ita et deus eos qui dormierunt per ieſum adducet cum eo. Hoc em̄ diximus vob in verbo dn̄i qꝛ nos q̇ viuimus q̇ reſidui ſumus in aduentu dn̄i non p̄ueniemus eos qui dormierunt. Quoniam ipſe dominus in iuſſu ⁊ in voce archāgeli ⁊ in tuba dei deſcēdet de cęlo ⁊ mortui qui in chriſto ſunt reſurgent primi. Deinde nos qui viuimus q̇ relinquimur ſimul rapiemur cum illis in nubibus obuiam chriſto in aera ⁊ ſic ſp cum domino erimus. Itaqꝫ conſolamini inuicem verbis iſtis

eſtate magna ⁊ maieſtate(et in voce archangeli)id eſt facto miniſterio a
licuius archangeli qua dicetur. Surgite mortui venite ad iudiciũ(⁊ in tu
ba dei)id eſt chriſti. Et vocat vocem illam tubam propter ſonum eius ter
ribilem(deſcendet de cœlo)localiter in aera. Nam iudicabit in forma hu/
mana apparens. Sicut dicitur Actuũ primo. Hic ieſus qui aſſumptus ē
a vobis in cœlum. ſic veniet quemadmodum vidiſtis eum euntem in cœ/
lum(⁊ mortui qui in chriſto ſunt)id eſt in eius fide mortui(reſurgēt ꝑmi)
tempore ſcdm quoſdam ſcdm alios non tempore. ſed dignitate(Deinde
nos qui viuimus)Glo**ſ**a. id eſt illi de nobis qui ceteris mortuis tunc viui
erunt(qui relinquimur)id eſt qui reſidui ab antichriſti perſecutōnibus eri
mus(ſimul cum illis)qui nos ad requiem preceſſernnt(rapiemur in nubi/
bus)ſcilicet ab angelis. (obuiam chriſto) Lyra id eſt venienti ad iudici um(in aera)vbi proferꝫ ſententiam iudicij ſuꝑ vallem ioſaphat Unde Johelis tercio Congre gabo omnes gentes et deducam eos in vallem ioſaphat. quia ibi ſede/ bo vt iudicem omēs gē tes(⁊ ſic ſemper cuꝫ do mino erimus) quia elec ti a chriſto non ſepara/ buntur amplius. ſed ſꝑ erunt ſibi coniuncti nō ſolum in anima. ſed eti am in corpore(itaq; cō ſolamini)Gloſa ordina ria. ſcilicꝫ de morte ami corum(inuicem) ſcilicet alternatim alter alterꝫ. (in verbis iſtis)ſcꝫ de re ſurrectione fidelium.

❡ Sequitur alia epiſtola in anniuer ſario defunctorum. ſecunda Macha beorum. duodecimo.

In diebus illis. Uir fortiſſi/mus Judas facta collatione duodecim millia dragmas ar/genti miſit hieroſolymam offerri ea ꝑ peccatis mortuorum iuſte et religioſe de reſurrectione cogitans. Niſi enim eos qui ceciderant reſurrecturos ſpe/raret ſuperfluum videretur et vanum orare pro mortuis. Et quia conſidera bat quod hi qui cum pietate dormiti onem acceperant. optimam haberent repoſitam gratiam. Sancta ergo et ſalubris eſt cogitatio pro defunctis exorare. vt a peccatis ſoluantur.

❡ Poſtilla

In diebus illis Uir fortiſſimus ⁊c. Ante initium illius epiſtolę legitur de maximis prę liis ⁊ triumphis quę iudas machabeus cum fratribus ſuis dei adiutorio obtinuit. Primo quandam ciuitatem firmam muris nomine chaſphym in qua habitabant turbę promiſcuarum gentium quę confidebant in ſta bilitate murorum remiſſius agebant maledictis laceſcentes iudã ac blaſ phemantes ⁊ loquentes quę fas non eſt dicere. Machabeus autem inuo cato diuino auxilio innumerabiles interfeci vt ſtagnum circa iacēs ſan/ guine fluere videretur. Item poſt hoc iudas machabeus cum ſex milibꝫ iuit contra Thimotheum qui habuit cxx. millia peditum ⁊ equitum duo millia quingentos. Et iudas cum ſex millibus proſtrauit triginta millia

virorum. ¶ Item poſt hoc mouit Judas machabeus exercitum contra Gorgiam prepoſitum idumeę. cum tribus millibus peditum ⁊ equitib⁹ quadringentis quibus congreſſis pauci ruere iudeorum. Poſt hoc vene/ runt ſepelire interfectos de iudeis ⁊ inuenerunt ſub tunicis interfectorū de donarijs idolorum. Lyra. id eſt de rebus pręcioſis cultui idolorum de dicatis. a quibus lex prohibet. Deuteronomij. ſeptimo. Omnibus ergo manifeſtum eſt ob hanc cauſam eos corruiſſe. omnes itaq̃ benedixerunt iuſtum iudicium domini. qui occulta fecerat manifeſta. Tunc poſt ſequi tur pręſens lectio (In diebus illis. Vir fortiſſimus iudas facta collatione duodecim millia dragmas argenti miſit hieroſolymam offerri ea ibi pro peccatis mortuorum) Lyra. ſcilicet interfectorum in bello (Juſte ⁊ religi oſe de reſurrectione) ſcilicet futura (cogitans Niſi eñ eos qui ceciderant re ſurrecturos ſperaret ſuperfluum videretur ⁊ vanum orare pro mortuis. Et quia conſiderabat ꝙ hi qui cum pietate dormitionem acceperant opti mam haberent repoſitam gratiam (Sancta ergo ⁊ ſalubris eſt cogitatio pro defunctis exorare vt a peccatis ſoluantur) Sed forte videretur alicui ꝙ factū hoc fuit fruſtra eo ꝙ iſti ſic interfecti videntur mortui in pecca/ to mortali habentes ſecum donaria? Reſpondet Nicolaus de Lyra. ꝙ Ju das machabeus ⁊ ſocij eius audebant probabiliter iudicare ꝙ illi interfe cti penituiſſent in morte ⁊ ſic orationes ⁊ oblationes valebant eis eo ꝙ mortui erant in ſtatu ſalutis.

¶ Finit poſtilla ſuper epiſtolas.

¶ Incipit poſtilla ſuper euangelia Et primo dominicalia ſcd̃m ſenſum litteralem iuxta cõcor dantias euangeliſtarum.

CUm appropinquaſſent hieroſolymis. Matthei. vndecimo. Lucę decimonono. Joannis. duodecimo. ¶ Hiſtoria hu/ ius euangelij facta eſt Anno chriſti. triceſimotercio. xiij. ka/ lendas Aprilis. dominica. luna. x. indictione ſexta. Ante ini/ tium hodierni euangelij habetur Joannis duodecimo. ꝙ an/ te ſex dies paſchę. id eſt ſabbato ante palmarum chriſtus venit bethani/ am quod erat caſtellum Marthę ⁊ Marię magdalenę. diſtans a hieru/ ſalem duo parua miliaria quę faciunt vnum dimidium miliare apud nos ſcilicet in partibus almanię. vbi fecerunt chriſto cœnam ⁊ martha mini/ ſtrabat. Lazarus vero erat vnus ex diſcumbentibus. Maria magdale/ na aperuit pixidem de alabaſtro vngenti nardi ſpicati pręcioſi quę vnxit pedes ⁊ caput domini. Conuenerunt autem bethaniam multi. non tãtū propter Jeſum. ſed vt Lazarum viderent reſuſcitatum. Cogitauerunt au tem principes ſacerdotum vt lazarum interficerent quia multi propter ip ſum abibant ex iudeis ⁊ credebant in ieſum. Sequenti vero die ſcilicȝ die palmarum mane facto chriſtus de bethania receſſit vt veniret in hieruſa/ lem. (Cum autem appropinquaſſent hieroſolymis ⁊ veniſſet betphagę) Lyra. quę erat villa parua in deſcenſu montis oliueti verſus hieruſalem.

et erat villa ſacerdotum.quia licet ſacerdotes non haberent hereditates ad excolendum.habebant tamen domos ad animalia nutrienda(ad montem oliueti)qui diſtat a hieruſalem mille paſſus qui faciunt vnum miliare.id eſt iter ſabbati habens.vt patet Actuum p̄mo.(Tunc miſit duos diſcipulos ſuos)qui fuerunt Petrus ⁊ Philippus.vt dicunt Ambroſius et Chriſoſtomus.etiam Hilarius(dicens eis.Ite in caſtellum)id eſt ad hieruſalem.que erat ſita ad radices alterius montis ſcȝ ſyon(quod cōtra vos eſt)id eſt vobis ex oppoſito.Hic etiam dicitur quod dn̄s noſter ieſus chriſtus p̄uidebat cōtradictionem futuram in hieruſalem contra apoſtolos.quia poſt aſcenſionem chriſti iudei perſequebantur apoſtolos.⁊ flagellabant eos omnes ſimul ⁊ prohibuerunt ne amplius predicarent populo in hoc nomine.Reſpondit petrus.Oportet deo plus obedire q̃ȝ hominibus. Actuum .v.

¶Dominica prima aduentus.Euangelium ſcd̄m Mattheū.xxi.

In illo tempore.Cum appropinquaret Jeſus hieroſolymis.⁊ veniſſet bethphage ad montem oliueti.tūc miſit duos diſcipulos ſuos dicens eis.Ite in caſtellum quod contra vos eſt et ſta-

Un̄ ⁊ ps̄.liiij.Iniquitatem ⁊ contradictionē vidi in ciuitate(⁊ ſtatiȝ inuenietis aſinam alligatam ⁊ pullum cū ea)Ad litteraȝ dicitur qd̄ in hieruſaleȝ erat aſina cōmunis deputata cōmunibus vſibus pauperum qui non poterant habere iumenta.⁊ erat ante domum cuiuſdam ligata.vel in communi loco vt qui ea indigebat die qua habebat eam ei pabulum dabat Pullus autem eius nutriebatur ad eoſdem vſus.Et hoc ſcd̄m Hieronymum ⁊ Rabanum(ſoluite ⁊ adducite mihi.Et ſi quis vobis aliquid dixerit)ſcilicet impedire volens(dicite quia dominus his opus habet.et confeſtim)id eſt ſine contradictione(dimittet eos)Unde Chriſoſtomus.Uirtus chriſti apparuit coram eo.id eſt cuſtode illorum animalium ad dandum ignotis(Hoc autem factū eſt vt adimpleretur quod dictum eſt per prophetam dicentem)zacharie.ix(dici te filie ſyon)Lyra.hoc eſt ciuitati hieruſalem que dicebatur filia ſyon.quia in monte ſyon erat fortalitium ciuitatis ⁊ protegebatur ciuitas ab illa parte ſicut filia a matre(Ecce rex tuus)id eſt chriſtus(venit tibi manſuetus ſedens ſuper aſinam ⁊ pullum filium ſubiugalis)Primo em̄ ſedit ſuper pullum.quia tunc non erat domitus cum nondum fuerat applicatus humanis vſibus.vt dicitur Marci vndecimo.⁊ Luce decimonono.ideo ſedit poſtea ſuper aſinam.Hoc autem factnm eſt in figura que per pullum ſignificatur populus gentilis qui nō fuerat ſubiectus iugo legis.Per aſinam vero populus iudaicus qui laborauerat ſub lege.Ad hoc autem venit chriſtus in mundum.vt vtrunq̧ populum ſubiugaret ſibi per fidem catholicam¶Notandum autem q̄ huic facto adhibetur prophete zacharie teſtimonium vt appareat dominum Jeſum omnia que de ipſo ſcripta ſunt compleuiſſe.ſed ſcribe ⁊ phariſei cecati malicia non intellexerunt ea que legerunt.Et iſtud dictum prophecie extenditur ad duplicem aduentum chriſti.ſcilicet ad aduentum in carnem.Et ſic legitur hoc euan-

Pagina

gelium in prima dominica aduentus ſecundū rubricam ordinis prędica/torum ꝛ aduentum in hieruſalem. ꝛ ſic legitur in dominica palmarum. (Euntes autem diſcipuli fecerunt ſicut pręcepit eis ieſus. ꝛ adduxerunt a/ſinam ꝛ pullum. ꝛ impoſuerunt ſuper eos veſtimenta ſua ꝛ eum deſuper ſedere fecerunt) Hęc fuit reuerentia quam diſcipuli chriſto exhibuerunt. quia non permiſerunt eum equitare ſuper nudo. ſed ei loco ſellę veſtimen/ta ſua ſuppoſuerunt (plurima autem turba ſtrauerunt veſtimenta ſua in via) ſcilicet ſub pedibus aſinę ne offenderet ad lapidem. Et etiam hoc fa/ctum eſt ipſi chriſto a populo in ſignum reuerentię. (Alij autem cedebant ramos de arboribus ꝛ ſternebant in via) quod erat alacritatis ꝛ gaudij ſignum vt dicit Hieronymus. Et eſt veriſimile ꝙ de omni genere pulcra/rum arborum ꝛ pręcipue oliuarum. Unde eccleſia cantat. Pueri hebreo/rum tollentes ramos oliuarum ꝛc. Cantat etiam de floribus et palmis. Occurrunt turbę cum floribus ꝛ palmis. In illa em̄ calida regione tūc arbores citius florent.

tim inuenietis aſinam alligatā ꝛ pul/lum cū ea ſoluite ꝛ adducite mihi. Et ſi quis vobis aliquid dixerit dicite. qꝛ dn̄s his opus habet. ꝛ cōfeſtim dimit/tet eos. Hoc aūt totum factū eſt vt ad/impleretur quod dictum eſt per ꝓphe/tam dicentem. Dicite filię ſyon. Ecce rex tuus venit tibi manſuetus ſedens

Ideo eſt credibile quod pulcriores frondes cum floribus ſuis. vel etiam flores alios de terra car/pebant pro amenitate ꝛ iocunditate oſtendenda (turbę autem quę pręce/debant et quę ſequeban/tur clamabant dicētes. Oſanna filio dauid) cū em̄ chriſtus eſſet in de/ſcenſu montis oliueti auditum eſt hieroſolymis de aduentu eius. tunc tur/ba multa quę conuenerant ad diem feſtum proceſſit ei obuiam. quia audi/erant miraculum de ſuſcitatione lazari. Multa em̄ turba comitabatur eum de bethania veniendo. et ſic omnes ſimul ſcilicet obuiantes ꝛ comi/tantes fecerunt ei reuerentiam clamantes ꝛ dicentes. Oſanna filio dauid oſanna interpretatur obſecro domine ſaluum me fac. Filio dauid. id eſt ꝑ filium dauid ſcilicet chriſtum (benedictus qui venit) ſcilicet a domino deo miſſus (in nomine domini) Unde Pſalmiſta. Narrabo nomen tuum fra/tribus meis. Item ſcd̄m Marcum. Turbę adhuc adiunxerunt ſecundā laudem dicentes. Benedictum regnum patris noſtri dauid quod reſtitu/tum eſt nunc in aduentu tuo. Item ſcd̄m Lucam. terciam laudem addi/derunt dicentes. Pax in coelo ꝛ gloria in excelſis. Item ſcd̄m Joannem quartam laudem addiderunt dicentes. Benedictus rex iſrael qui venit in nomine domini. Et ſic receperunt eum omnes turbę tanquam regem.

¶ Circa pręſens euangelium vbi dicitur. Ecce rex tuus venit tibi man/ſuetus eſt diligenter ſciendum ꝙ aduentus chriſti deſiderabatur a ſuperio/ribus. ſcilicet ab angelis vt reſtaurarentur. Nam per incarnationem filij dei ſedes dęmonum cadentium ſunt implete. Item deſiderabatur ab infe/rioribus. ſcilicet a ſanctis patribus de limbo vt inde extraherētur. qui ibi detinebantur. captiui qui per aduentum filij dei ſunt liberati Ut patet za/charię nono. Tu autem in ſanguine teſtamenti tui eduxiſti vinctos tu/

os de lacu in quo non erat aqua ⁊c. Item deſiderabatur a mediocribus qui pro tunc erant in medio. id eſt in mundo vt in eius fide ⁊ merito ſal/uarentur. ne deſcenderent amplius in infernum quia poſt eius aduentum cœlum aſcendent omnes qui credunt in ipſum in vita glorię permanſuri. vt patet Joannis. tercio. Sic deus dilexit mundum vt filium ſuum vni/genitum daret vt omnis qui credit in ipſum non pereat. ſed habeat vitã ęternam. ¶ Item diligenter notandum ꝙ totum tempus ante aduentũ chriſti fuit tempus rigoris ⁊ iuſticię. Nam deus in eo magnam iuſticiam exercuit. Ut patet in lucifero. et angelis eius quos propter motum vnum ſuperbię de cœlo proiecit. Eſaię decimoquarto. Item patet in primis parentibus quos propter vnum pomum vetitum quod comederunt de paradyſo eiecit. Geneſis tercio. Item patet in diluuio in quo ꝓpter pec/catum carnis totum genus humanum ſubmerſit exceptis octo homi/nibus. vnde Geneſis ſeptimo. Item etiam patet in quinqꝫ ciuitatibꝫ zodoma gomorra abdoma. ſeboim ⁊ ſegor. Ut patet Geneſis decimo/nono. Pluit dominus ſuper zodomam et go/morram ſulphur ⁊ ignẽ de cœlo ⁊ ſubuertit has ciuitates ⁊ omnem citra regionem vniuerſos habitatores vrbium cuncta virentia terrę. Item patet in multis locis veteris teſtamenti vbi oſtenditur quod deus magnas iuſticias exercuit in homines. Nam hęc ſententia et admiranda iuſticia omnes patriarchas ⁊ prophetas ac etiam omnem hominem quantumcunqꝫ ſanctę viueret mittebat ad carcerem inferni. Geneſis tricesimooctauo. Deſcendam ad filium meum lugens in infernũ Ac etiam Joannem baptiſtam de quo chriſtus teſtatus eſt. Qꝫ inter na/tos mulierum non ſurrexit maior ioanne baptiſta. Matthei vndecimo capitulo. Unde pſ. Domine in cœlo miſericordia tua quia miſericordia pro tunc videbatur eſſe in cœlo cum angelis. At vbi venit plenitudo tem/poris. Gal. tercio. ſcꝫ tempus gratię ⁊ miſericordię. qd̃ ſuſcepit in aductu chriſti. circũquaqꝫ regnat ⁊ p̃ualet miſericordia iuſticię. vñ pſ. cxviij Mi/ſericordia tua dñe plena eſt terra. Hoc ſi probatur. qꝛ chriſtus poſt aduentum ſuum regnum cœlorum p̃ciociſſimum vili pręcio vendidit. Nam primo ipſum dedit apoſtolis pro naui ⁊ reti. vt patꝫ Matthei. iiij. Relictis retibus ⁊ naui ſecuti ſunt eum. Scd̃o zacheo dedit ꝓ dimidio bonorum ſuorũ. vt pꝫ Lu. xix. Ecce dimidio bonorum meorum dñe do paupibus Tercio dedit alijs pro reſidua parte diuitiarum ſuarũ. vt pꝫ Lu. vndecimo

ſuper aſinam ⁊ pullum filiũ ſubiugalis. Euntes autẽ diſcipuli fecerunt ſi/cut pręcepit illis Jeſus Et adduxerũt aſinam ⁊ pullum ⁊ impoſuerunt ſup eos veſtimenta ſua ⁊ eum deſuper ſe/dere fecerunt. Plurima autem turba ſtrauerunt veſtimenta in via. Alij au/tem cedebant ramos de arboribus et ſternebant in via. Turbę autem quę p̄cedebant ⁊ quę ſeq̄bantur clamabant dicentes. Oſanna filio dauid. bñdict⁹ qui venit in nomine domini

Quod ſuꝑeſt date elemoſynā. ⁊ ecce oīa munda ſunt vobis. Quarto q̄buſdam dat pro duobus ęribus minutis. ſicut paupculę viduę. vt pꝫ Lu. xxi. Vidit aūt ieſus ⁊ quandā viduā paupculā mittentē ęra minuta duo. Quinto q̄buſdā pro calice aquę frigidę. vt patet Mat. x. Quicūq̄ʒ dederit vni ex minimis meis iſtis calicē aquę frigidę nō ꝑdet mercedē. Sexto quibuſdā pro ſola bona volūtate. vt latroni in cruce q̄ dixit. dn̄e memento mei dū veneris in regnū tuū. Et rn̄dit ei chriſtus. Amen dico tibi Hodie mecū eris in paradyſo. vn̄ Aug'. Coronat deus intus voluntatē vbi nō inuenit facultatē ¶ Itē notandū ꝙ Hugo de prato ſuꝑ p̄dicta verba. Ecce rex tuus venit māſuetus. dicit ꝙ dn̄s ieſus chriſtus venit nobis ſeptem modis. Primo venit vt lux ad nos illuminandū. qꝛ oēs ceci eramus. vt patꝫ Iſaię. ix. Habitantibus in regione vmbrę mortis lux orta eſt eis. Secundo venit ut medicus ad ſanandum. qꝛ omnes infirmi ad mortem iacebamus. Vn̄ pſ̄. xvi. Miſit ꝟbum ſuum ⁊ ſanauit eos. Tercio venit vt iuſtus ad iuſtificandum ⁊ peccata remittendum qꝛ oēs peccauimus. Iuxta illud ad Ro. iij. Oēs peccauerūt ⁊ egent grā dei Mat. ix. Confide fili remittuntur tibi pctā tua. Quarto venit vt ignis ad inflammāduꝫ quia in dei amore ⁊ proximi oēs frigidi manebamus. vt ptꝫ. Lu. xij. Ignē veni mittere in terrā. Quinto venit vt redēptor ad p̄ciū nobis ſoluendū quia omnes pro delicto ꝑmorū parentū in carcere inferni detinebamur. Vn̄ apl's p̄. Cor. vi. Empti eīm eſtis p̄cio magno. Sexto venit vt vita ad viuificandum. qꝛ oēs vita glorię carebamus ꝓpter originale pctm̄. Septimo venit vt dn̄s oīpotēs ad patriā noſtrā nos deducendo. vt patꝫ Michęę. ſcđo. Aſcendit eīm pandēs iter ante eos. Hęc Hugo de prato.

¶ Poſtilla euangelij iuxta concordantias euangeliſtarum.

ERūt ſigna in ſole ⁊ luna ⁊ ſtellis ⁊c. Lucę. xxi. Matth. xxiiij. Marci. xiij Hęc p̄dixit dominus ieſus. anno eius. xxxiij. xi. kalendas aprilis. feria. iij luna. xij. indictione. vi.

¶ Dominica ſcđa aduentus Euangelium ſcđm Lucam. xxi.

IN illo tempore dixit ieſus diſcipulis ſuis. Erunt ſigna in ſole et luna et ſtellis et in terris preſſura gentiū p̄ cōfuſione ſonitus maris ⁊

¶ Ante initium hodierno euangelij ſcribit ſanctus Lucas in eodem capitulo. ꝙ Chriſtus prędicens tempus extremi iudicij dixit. Surget gens contra gentem. et regnum aduerſus regnum. et terrę motus erunt magni per loca et peſtilentię et fames terroreſq̄ʒ de coelo. et ſigna magna erunt. Ve pręgnantibus et nutrientibus in illis diebꝰ Item de extremo iudicio dicitur etiam Lucę. decimoſeptimo. Sicut fulgur choruſcans de ſub coelo in ea quę ſunt ſub coelo ita erit filius hoīs in die ſua. ſcꝫ aduentus ad iudiciū. Et ſicut factū eſt in diebus Noe. ita erit in diebus filij hominis. Edebāt ⁊ bibebāt vxores ducebāt ⁊ dabātur ad nuptias vſq̄ʒ in diem qua intrauit Noe arcā ⁊ venit diluuium et ꝑdidit omnes. Similiter ſicut factum eſt in diebꝰ Loth Edebāt ⁊ bibebā emebāt et vendebant plantabant ⁊ ędificabant. Qua die autem exijt Loth Sodomis pluit ignem ⁊ ſulphur de coelo. et perdidit omnes. Secundum hoc

erit qua die filius hominis reuelabitur. ſcȝ in die iudicij. Unde etiam de hoc dicitur primo Theſſalo. v. Cum dixerint pax ⁊ ſecuritas tunc repen/tinus eis ſuperueniet interitus.

Alia poſtilla eiuſdem euangelij

ERunt ſigna in ſole ⁊ luna ⁊ ſtellis. Luce. xxi. Matthei. xxiiij. et Marci. xiij. Sed que erunt illa ſigna declaratur Primo vt habetur Johelis ſcdo. Sol conuertetur in tenebras ⁊ luna in ſanguinem. antequam veniet dies domini magnus ⁊ terribilis. Item oſtenſum eſt Joanni vt habetur apocal. vi. Sol factus eſt niger tanquam ſaccus cilicinus. et luna

fluctuum areſcētibus hominibꝫ pre timore ⁊ expectatione que ſuperueniēt vniuerſo orbi. Nam virtutes celorū mouebuntur. Et tunc videbunt filiū

tota facta eſt ſicut ſan/guis. ⁊ ſtelle de coelo ce/ciderunt ſuper terram ⁊c. Item Chriſtus dicit. Matthei. xxiiij. Sol obſcurabitur ⁊ luna nō dabit lumen ſuū. ⁊ ſtelle cadent de coelo. Hoc non intelligitur quod cadent de firmamento. quia mi/nima ſtella ſcḋm Aſtronomos eſt maior quam tota terra. ſed tante impreſſio/nes ⁊ choruſcationes erunt in aere decurrentes ad terrorem malorum vt a ſimplicibus hominibus ſtelle cadere putabuntur. Unde Auguſtinus. Tam ſeua erunt iudicia dei quod ipſum iudicem ſol aſpicere non audebit (et in terris preſſura gentium pre confuſione ſonitus maris) Gloſa ap/propinquante extremo iudicio erit ſonitus maris terribilis (et fluctuum) Nam mare eleuabitur vltra altitudinem montium quadraginta cubitis Unde in pſalmo. xcij. Mirabiles elationes maris. Tunc illi qui prope mare habitabunt in vallibus fugient ad loca montana ⁊ comprimient ſe propter ſonitum maris (areſcentibus hominibus) Gorra. quia ſicut men/tem ſecuritas reficit ⁊ impinguat. ſcḋm illud Prouerbiorum. xv. Secura mens quaſi iuge conuiuium. ſic timor attenuat ⁊ exſiccat. ſcḋm illud Pro/uerbiorum. xvij. Spiritus triſtis exſiccat oſſa (pre timore) ſcilicet inſtanti um malorum (⁊ expectatione) ſcilicet futurorum adhuc diſtantium (que) ſcilicet timor ⁊ expectatio (ſuperuenient) deſuper ſcilicet de coelo (vniuerſo orbi) non tm̄ parti. Ex quo patet quod nullus erit locus refugij. vnde Mat thei. xxiiij. Erit tunc tribulatio qualis non fuit ab initio mundi vſque mo do. nec fiet. vt patet Danielis. decimo. Ueniet tale tempus quale non fu it ex quo gentes eſſe ceperunt (Nam virtutes coelorum mouebuntur) id ē angeli ad modum trementium ſe habebunt. ⁊ angeli dicūtur virtutes coe lorum quia ſunt inhabitatores coelorum. Unde Chriſoſtomus dicit. An geli qui in iudicio aſtabunt nihil ſibi conſcij videbunt infinitam multitu dinem condemnati non intrepide. ſed cum magno tremore illic ſtabunt. (Et tunc videbunt filium hominis) ſcilicet tam boni quam mali. quia tūc ſcḋm magiſtrum ſententiarum libro quarto. Chriſtus dominus in forma homi nis iudicabit ⁊ in illa ab hominibus videbitur erit tamen differentia ex parte videntium. quia boni videbunt eum eum magno gaudio ⁊ gloria. Sed mali cum confuſione ⁊ poena. Unde etiam ſanctus Thomas in quar ta diſtinctione. xlviij. Sicut viſio glorie humanitatis chriſti erit iuſtis in premium. ita inimicis chriſti erit in ſupplicium (venientem) ſcilicet ad iu

dicitum (in nube) ſcilicet lucida (cum poteſtate magna ⁊ maieſtate) quia cū
angelis ⁊ omnibus ſanctis in cœlo exiſtentibus. Et tūc congregabit om
nes gentes in vallem Joſaphat. vt habetur Johelis. iij. Hieronymus ve
ro dicit. Non intelligendum eſt ꝙ in illa parua valle ioſaphat concludan
tur innumerabilia millia hominum. ſed in locis circumiacentibus. Nam
boni in aere cum chriſto ſtabunt. Mali vero in terra quorum infinitus e
rit numerus. Cum quibus verus ⁊ iuſtus iudex contendet et diſceptabit.
Conſequenter in euangelio hodierno poſt timorem reproborum ponitur
conſolatio electorum cum dicitur (His autem fieri incipientibus reſpici/
te) per fidem (et leuate (per ſpem (capita veſtra) id eſt corda veſtra. Unde di
cit ſanctus Gregorius. Capita leuare eſt mentes ad gaudia cęleſtis patrię
erigere (quoniam appropinquat redemptio veſtra) id eſt glorificatio ani/
marum et corporum.
quia poſt mundi ruinā
ſequitur beatitudo. quę
erit in glorificatōne cor
poris et animę (Et dix/
it illis ſimilitudinem.
Uidete ficulneā ⁊ om
nes arbores cū produ
cunt iam ex ſe fructum
ſcitis quoniam prope ē
ęſtas. Ita ⁊ vos cum vi
deritis hęc fieri ſcitote.
quoniam prope eſt reg/
num dei) Unde dicit be
atus Hieronymus.
Cū ramus ficus tener
eſt. et folia nata. ⁊ gem/
mę in florem germināt.
et cortex folia parturit.

hominis venientem in nube cum po/
teſtate magna ⁊ maieſtate. His autē
fieri incipientibus reſpicite ⁊ leuate ca
pita veſtra quoniam appropinquat re
demptio veſtra. Et dixit illis ſimilitu
dinem. Uidete ficulneam ⁊ omnes ar
bores cum producunt iā ex ſe fructū
ſcitis quoniam prope eſt ęſtas. Ita et
vos cū videritis hęc fieri ſcitote: quo
niam prope eſt regnum dei. Amē dico
vobis. quia non p̄teribit generatō hęc
donec omnia fiant. Cęlum ⁊ terra trāſi

tunc intelligitis vęris ⁊ ęſtatis aduentum. Sic cum oīa quę ſcripta ſunt
et quę chriſti aduentum pręcurrere debent videritis. ſciatis quia prope eſt
aduentus chriſti ad iudicium. Sequitur certitudo prędictorum cum dici
tur (Amen dico vobis. quia non pręteribit generatio hęc) id eſt genus hu
manum (donec omnia fiant) ſcilicet quę dicta ſunt (Cœlum et terra tran/
ſibunt) id eſt depoſita priori forma innouabuntur. permanente tamen ſub
ſtantia. Nam terra. aqua. aer ⁊ ignis. ⁊ omnia elementa conflagratione ig
nis mundabuntur. Erit enim terra ſicut criſtallus pura. aqua et aer ob/
ſcuritate. frigiditate. fumoſitate priuabuntur. et omnem frigiditatem. ca
liditatem. fumoſitatem ⁊ impuritatem ab elementis deus ſeparabit ⁊ in
infernum detrudet. vt mali infinities plus habeant de frigore. de calore.
de fetore q̄ȝ habuerunt (verba autem mea non tranſibunt) ſcilicet ſine effe/
ctu impletionis. Unde ſanctus Hieronymus. Facilius eſt tranſire ter/
ram q̄ȝ chriſti verba. Nam ſi omnia quę in lege ⁊ prophetis ſcripta ſunt
impleta ſunt ⁊ adimplebuntur. quomodo ergo chriſti verba quę per ſe per
ſonaliter eſt locutus non adimpleri debeant. Ergo verba chriſti non tran

ſibunt incompleta ſed minima littera complebitur. vt patet Matthei. v
Iota vnum aut vnus apex non preteribit a lege donec omnia fiant.
¶ Unde circa preſens euangelium vbi dicitur. Tunc videbunt filium ho
minis venientem in nube cum poteſtate magna. Notandum ꝙ chriſtus
non veniet niſi prius veniat antichriſtus. Quando autem antichriſtus ve
niet? Reſpondetur primo in tempore peccatorum abundantię. vt habetur
Danielis. octauo. Cum creuerint iniquitates conſurget rex impudens.
Gloſa. Omnium iniquitatum plenus. Unde Oſee. quarto dicitur. ꝙ tē/
pore antichriſti plus q̄ prius abundabit mendacium adulterium furtum
homicidium rapina. auaricia. ſuperbia. ⁊ ſic de alijs vitijs. Unde etiam
Matthei. viceſimoquarto. Abundabit iniquitas ⁊ refrigeſcet multorum
charitas. Quis dubitat iam proximum ipſius tempus fore. cum iam ex
mala conſuetudine infi
nita mala fiant quę no
ſtrorum parentum tem
pore non modici fuerūt
dedecoris quę nūc tem/
poris computantur in/
ter facta honoris ſicut
habere amaſias ⁊ houi
ſatrices. deceptiones in
emptionibus ⁊c̄. Unde
Prouer. xx. Letantur
cum malefecerint. O ſi
iam tot mala fiunt quā
ta mala tunc erunt tem
pore antichriſti. Unde
quāto magis finis mū
di appropinquat tanto
peiores homines erunt
Secundo veniet tem/
pore litium ⁊ preliorum
Unde Matthei. xxiiij. Surget gens cōtra gentē ⁊ regnum aduerſus re/
gnū Si ergo tot lites noſtris tpibus ſunt ⁊ prelia quot tunc erunt tem/
pore antichriſti quando ſathanas ſoluetur qui nunc ligatus tenetur. vt
habetur Apocalipſis. ij. Tercio veniet tēpore magnę famis quia ex guer
ris continuis ſequitur fames. Unde lucę. xi. Omne regnum in ſe diuiſum
deſolabitur qr agricolę tunc nec agros colere nec ſeminare poſſunt. Quid
demum? tunc fames ⁊ cariſtia non modica ſequetur. Unde dicitur in Ps.
cxi. Terra fructifera verſa eſt in ſalſuginem a malicia inhabitantium in
ea. Quarto veniet tempore magnę peſtilentię. Nam omne quod viuit ci/
bo indiget. Unde Ariſtoteles primo ethicorum. Non poſſibile eſt diu vi
uere ſine cibo. Ideo qui cibo caret ac famis macie torquetur propter de/
perditionem humidi radicalis infirmabitur ⁊ tandem leui ſuperueniente
febricula homo ſubito quaſi ex peſtilentia. vt phiſici naturales dicunt mo
rietur. Quinto veniet tempore diſcidij regnorum a romano impio. ij. ad
Theſſalo. ij. Niſi venerit diſceſſio primū ſcʒ regnorum a rhomano imperio

bunt verba autem mea non trāſibūt

¶ Dominica tercia aduentus Euan/
gelium ſcd̄m Mattheum. xi.

In illo tempe. Cum audiſſet io
annes in vinculis opera chri/
ſti. mittens duos de diſcipulis ſuis ait
illis. Tu es qui venturus es. an ali/
um expectamus Et reſpondens ieſus
ait illis. Euntes renunciate Joanni
quę audiſtis ⁊ vidiſtis. Ceci vident.
claudi ambulant. leproſi mundantur.
ſurdi audiūt. mortui r̄ſurgūt. paupes

Pagina

Unde gloſa ſuper illud Danielis ſeptimo. Et habebat cornua decem di
cit ꝙ appropinquante die iudicij rhomanum imperium ſcindetur in decez
partes ⁊ in decem regna. Sexto veniet tempore ſciſmatis in eccleſia dei.
vt dicit Gloſa ſuper premiſſa verba apoſtoli. Niſi venerit diſceſſio p̄muz
ſcilicet ab obedientia Rhomanȩ eccleſiȩ. Septimo veniet tempore hy/
pocriſis illorum ſcilicet qui ſe putant religioſos prȩ cȩteris hominibus.
prima. Theſſalonicenſes. quarto. In hypocriſi loquentium mendacium
Item. Matthei viceſimoquarto. Surgent pſeudo chriſti ⁊ pſeudo pro/
phetȩ. ⁊ multos ſeducent. Octauo veniet tempore hereſis. Unde Apoſto
lus primo ad Thimothyum quarto. Deſcendent quidam a fide. Nono
veniet in iſtius mundi fine. quia poſt mortem Antichriſti non longe mun
dus finietur.

Poſtilla.

CUm audiſſet Joannes in vinculis opera chriſti. ⁊ cȩtera. Mat/
thei. vndecimo. Hoc euangelium factum eſt anno chriſti. triceſſi
moprimo Jdus decembris. feria ſexta. luna decimanona. indictio
ne quarta. Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus Mattheus in p̄
cedenti capitulo. ꝙ chriſtus dixit diſcipulis ſuis. Qui vos recipit me reci/
pit. et qui me recipit eum qui me miſit recipit. Qui recipit prophetam in
nomine prophetȩ mercedem prophetȩ accipiet. Et qui recipit iuſtuz in no
mine iuſti. mercedem iuſti accipiet. Et quicunqꝫ potum dederit vni ex mi/
nimis iſtis calicem aquȩ frigidȩ tantum in nomine diſcipuli. Amen dico
vobis non perdet mercedem ſuam. Tunc poſt hoc ſequitur euangeli/
um hodiernum (Cum audiſſet Joannes in vinculis opera chriſti) Lyra
Herodes antipas incarcerauit Joannem ad inſtantiam Herodiadis
adulterȩ propter hoc quod Joannes arguebat ipſum Herodem. eo quod
abſtulerat fratri ſuo Philippo vxorem ſuam nomine Herodias. ſicut ha
betur Marci ſexto. Miſit herodes rex manus ⁊ tenuit Joannem ⁊ vin
xit eum in carcerem. Joannes ergo in carcere poſitus (mittens duos de di
ſcipulis ſuis ad Jeſum) vt dicerent (Tu es qui venturus es?) ſcilicet Meſ
ſias in lege promiſſus qui debes ſaluare iſrael (an alium expectamus?)
Hic queritur an Joannes dubitauit de chriſto an ipſe eſſet ſaluator mun
di. an eſſet moriturus in humana natura pro hominum ſalute? Reſpon/
detur quod non dubitauit. quia ipſum prius baptizauit Matthei. tercio
Et vidit ſpiritum ſanctum deſcendentem ſuper eum. ⁊ inſuper de eo teſti/
ficatus eſt dicens. Ecce agnus dei. ecce qui tollit peccata mundi. Sed di/
ſcipuli eius qui non erant ſic illuminati dubitauerunt ipſum eſſe chriſtuz
et ideo miſit diſcipulos ſuos vt viderent miracula chriſti. ⁊ ſic viderent ip
ſum ſaluatorem mundi. Iſti autem duo diſcipuli recedentes a Joanne. in
uenerunt chriſtum cum turbis populorum qui venerant ad eum cum in/
firmis ſuis. ⁊ expectabant infirmorum curationem. et poſt prȩdicationem
tunc diſcipuli Joannis fecerunt ſibi prȩdictam quȩſtionem coram omni
populo. Chriſtus autem non reſpondens eis verbo. ſed facto. quia vt dici
tur Lucȩ ſeptimo. In ipſa hora chriſtus multos homines curauit a lan
guoribus ſuis ⁊ plagis ⁊ ſpiritibus malis. ⁊ cecis multis donauit viſum.
(Et reſpondens dixit illis Euntes) id eſt reuertentes vnde veniſtis (renun
ciate ioanni) ſcilicet ad conſolationem. et ad veſtram confirmationez (quȩ

audiſtis)ſcꝫ in mea prędicatione(⁊ vidiſtis) in miraculorum operatione. (cęci vident. claudi ambulant. leproſi mundantur. ſurdi audiunt. mortui reſurgunt. pauperes euangelizantur) id eſt denunciantur habere regnum cœlorum. vt patet Lucę ſexto. Beati pauperes ſpiritu quoniam ipſorū eſt regnum cœlorum. Per hęc em̄ opera chriſtus manifeſte probauit ſe eſſe meſſiam (et beatus qui non fuerit ſcandalizatus in me) Gorra. id eſt cū poſt tot miracula viderit pati nō me negabit (Illis autem abeuntibus) ſcilicet a chriſto ⁊ reuertentibus ad Joannem (cœpit ieſus dicere ad turbas de Joanne) ſcilicet ipſum commendando Hilarius. Chriſtus com/

euāgelizant. Et btūs qui nō fuerit ſcādalizatus in me. Illis aūt abeūtibꝫ cępit Jeſus dicere ad turbas de Joāne Quid exiſtis in deſertū videre arūdi/nem vento agitatā. Sed qđ exiſtis videre hoīem mollibꝫ veſtitū. Ecce qui mollibꝫ veſtiūtur in domibus regum ſunt. Sed qđ exiſtis videre ꝓphetam. Etiā dico vobis ⁊ plꝰ ꝙ̄ ꝓphetaꝫ Hic em̄ eſt de quo ſcriptū ē Ecce ego mitto angelum meū ante facieꝫ tuam qui ꝑ̄parabit viam tuam ante te

mendauit Joanneꝫ nō pręſentibus diſcipulis eius. ſed abeuntibus ne videretur eum adulatorie commendare Mos em̄ adulatorū eſt in conſpectu hominum laudare. ⁊ in abſentia eorum vituperare. tales ſunt ſimiles ſcorpionibus qui cum aculeis anterioribꝫ quaſi applaudēt. ſꝫ cauda pungunt. Et chriſtꝰ commendat Joannem in quinqꝫ Primo de virtute conſtantię cum di/cit (quid exiſtis in deſertum) Lyra. id eſt vltra iordanem vbi ioannes baptizauit (videre arundinem vento agitatam) quaſi diceret. vos exiſtis in deſertum ad Joannem qui non fuit mobilis in mente ſicut arundo a vento agitata. ſed eſt ita conſtans quod nec timore nec amore a veritate declinat. Secūdo de auſteri/tate vitę. cum dicit (Sed quid exiſtis in deſertum videre hominem mollibus veſtitum) Quaſi diceret. non. quia Joannes habebat veſtimentuꝫ de pilis camelorum. ⁊ eſca eius erant locuſtę ⁊ mel ſilueſtre. Et ad hoc habitabat in deſerto vt auſterā vitā duceret. nō ſolū ex victu ⁊ veſtitu ſed etiā ex loco (Ecce qui mollibꝫ veſtiūtur in domibus regum ſunt) Ad hoc eniꝫ multi magnatibꝫ adulātur vt cū ipſis cōmorātes delicijs vtātur. ſꝫ veri/tatis amatores talia aſpnātur. Tercio cōmendat eū chriſtus a claritate noticię. cum dicit. Sed quid exiſtis videre ꝓphetā. Etiā dico vobis ⁊ plus ꝙ̄ ꝓphetam) Quia ioannes plus fuit ꝙ̄ ꝓpheta. quē alij ꝓphetę prędixe/runt venturū. Ipſe eum adhuc in vtero matris poſitus agnouit. ⁊ poſtea ipm baptizauit ⁊ digito mōſtrauit. Quarto cōmendat eum ab autorita/te doctrinę dicens (Hic eſt em̄ de quo ſcriptum eſt) Malachię ꝓ̄mo (Ecce ego mitto angelum meum. id eſt ioānem qui vitam duxit angelicā (an̄ fa/ciem tuam qui ꝑ̄parabit viam tuam ante te) id eſt corda audientiū ad recipiendum chriſtū ꝑ prędicatōem ſuam. Quinto cōmendat eū immediate poſt hodiernum euangeliū ſuꝑ oēs ſanctos dicēs Inter natos mulieruꝫ non ſurrexit maior Joanne baptiſta

Pagina

Miſerunt iudei ab hieroſolymis ſacerdotes. Joan. pmo. Luce. iij.
Hiſtoria huius euangelij facta eſt anno chriſti. xxxi. feria quarta.
xvij. kalen Maij. luna quintadecima. indictione quarta. Ante inicium
illius euangelij habetur Luce. iij. q anno quintodecimo imperij tyberij
ceſaris ſcilicet ſub quo paſſus eſt chriſtus. Factum eſt verbum dñi ſuper
ioannem. zacharie filium in deſerto ſcꝫ cum Joannes eſſet triginta anno
rum. ꝛ venit in omnem regionem iordanis predicans baptiſmum penitē/
tie in remiſſionem peccatorum. Dicebat autem ad turbas que exibāt vt
baptizarentur ab eo. Facite dignos fructus pœnitentie. Jam enim ſecu
ris ad radicem arboris poſita eſt. Omnis ergo arbor non faciens fructū
bonum excidetur ꝛ in ignem mittetur. Multa quidem ꝛ alia exhortans
euangelizabat populo. Unde iudei videntes Joannis baptiſte mirabilē
natiuitatem. ꝛ eius excellentem ſanctitatem ꝛ auſteritatem vite. ideo mo
ti fuerunt ad opinandum ipſum eſſe chriſtum. propter quod miſerunt ſol
lemnes nuncios ad Joannem volentes ſuper hoc ſcire veritatem. ¶ Lyra.

¶ Dñica quarta aduentus euangeliū ſcdm Joānem pmo.

In illo tpe. Miſerunt iudei ab hieroſolymis ſacerdotes et leuitas ad ioānem vt interrogarēt eū tu quis es ꝛ ꝯfeſſus eſt ꝛ nō negauit ꝛ ꝯfeſſus eſt qꝛ nō ſum ego chriſtus. Et interrogauerūt eum Quis ergo helyas es tu?

Et in iſto modo querendi exhibuerunt ioanni magnam reuerentiam. et hoc
patet ex quattuor in lit
tera Primo ex perſonis
mittentibus ad ipſum
nuncios. Et hoc notat
cum dr. (Miſerunt iu
dei). id ē illi de tribu iu/
da. qui erāt nobiliores
in populo iudeorum In
ſignum huius de tribu
iuda naſci voluit. Se/
cundo ex loci nobilita/
te qꝛ (ab hieroſolymis).
que erat ciuitas ſacer/
dotalis ꝛ regia qꝛ erat caput regni. Tercio ex nunciorum ſollemnitate
miſerunt enim (ſacerdotes ꝛ leuitas ad ioannem) qui erant ſollemnes per
ſone. qꝛ illi ſacerdotes ꝛ leuite qui fuerunt miſſi erant de ſecta phariſeorum.
ꝛ iſti erant magis religioſi ꝛ famoſi in populo. ꝛ in ipſis debebat ſcientia
ꝛ ſanctitas eminere Quarto ex perſona ad quam mittunt. ſcꝫ ex hoc q re
quirunt teſtimonium de ſeipſo ꝛ tantum fidem habuerunt in dictis eius
vt ei crederent etiam de ſeipſo. ergo dicunt. (Tu quis es) vt ex reſponſiōe
eius diſcernerent quis ipſe eſſet. (ꝛ confeſſus eſt ꝛ non negauit ꝛ confeſſus
eſt quia nō ſum ego chriſtus). Nam chriſtus id eſt meſſias fuit promiſſus
iudeis ex dictis ꝛ ſcripturis pphetarum Audientes quia non eſſet chrūs
interrogauerunt eum conſequenter (helias es tu?) quia ſicut aduentus chri
ſti ſic ꝛ aduentus helie fuerat iudeis promiſſus. Unde dicitur Malachie
vltimo. Ecce ego mitto vobis Heliam prophetam antequam veniet di
es domini magnus. (ꝛ dixit non ſum). ſcꝫ ego Helias. Si āt quis dicerꝫ
Chriſtus Matthei. xi. loquens de ioanne dicit Ipſe eſt helyas. Et ioan
nes hic dicit. Non ſum helias. Reſpondetur q ipſi querebant de perſo/
na helye ꝛ ideo ad eorum queſtionem reſpondit. q ipſe non erat helias in
perſona. Sed vt dt Gregorius in omelia Joannes fuit Helyas in ſpir

tu propter ſimilitodinem ⁊ conformitatem ipſius ad helyam. Primo in auſteritate vite. quia de helia dicitur quarto Regum capitulo primo ꝙ fuit vir piloſus. ⁊ zona pellicea circa renes accinctus. Et de ioanne dicit Matthei. iij. Et habebat veſtimentum de pilis camelorum ⁊ zonam pelliceam circa lumbo eius. Secundo in dura reprehenſione. Helias eñ regem Achab dure reprehendit vt habetur. iij. Regum. xviij. Joannes herodem arguebat. vt habetur Matthei. vi. Fuit etiam ſimilis helye in officio. quia ſicut Joannes fuit precurſor primi aduentus. ſic helias erit precurſor ſecundi aduentus. Et hoc voluit chriſtus cum dixit ipſum eſſe Heliam.

Et dixit. Nõ ſum. Propheta es tu? et rñdit nõ. Dixerunt ergo iudei. Quis es tu: vt reſponſum demus his qui miſerunt nos: Quid dicis de teipſo? Ait. Ego vox clamantis in deſerto dirigite viam domini ſicut dixit Eſaias propheta. Et qui miſſi fuerant erãt ex phariʒeis ⁊ interrogauerũt eũ ⁊ dixerunt ei. Quid ergo baptiʒas ſi tu nõ es chriſtus neqʒ helias neqʒ propheta? Rñdit eis ioannes dicens. Ego baptiʒo in aqua. medi[illegible]us autẽ veſtrũ ſtetit quem vos n[illegible]ſcitis. Jpſe eſt qui poſt me ven[illegible]

(propheta es tu?) reſpondit non. Gregorius. Joannes negauit ſe eſſe prophetam tantũ quia plus erat quã propheta. (dixerunt ergo iudei. Quis es tu: vt reſponſum dem⁹ his ꝗ miſerunt nos. Quid dicis de teipſo? Ait) ſcilicet ioannes (Ego vox clamãtis in deſerto dirigite viam domini. ſicut dixit. Eſaias propheta). id ẽ Ego ſuũ ille de quo ſcriptura dicit. Eſaie. xl. Qui debet clamare in deſerto iudee ꝙ homines ſe preparent ad aduentum chriſti in mundum. Et bene deſignatur ioannes in proprietate vocis quia erat annunciator verbi diuini. id eſt chriſti qui eſt verbum patris ſcdm diuinitatem. Vox enim eſt ante verbum. ſic Joannes ante chriſtum. Jtem ſicut vox manifeſtat verbum. ſic Joannes chriſtum. tota enim vita ⁊ conuerſatio ioannis fuit preparatio ad ſuſceptionẽ chriſti (⁊ qui miſſi fuerãt erãt ex phariʒeis). Lyra. Phariʒei inter alios videbantur magis religioſi. propter hoc dicebantur religioſi a phares quod eſt diuiſio quia in habitu. in vita geſtu ⁊ victu erant ab aliis quodammodo diſtincti in ſignum maioris religionis. Et ideo phariʒei erant magne fame in populo iudeorum. (Et interrogauerunt eum et dixerunt ei. Quid ergo baptiʒas. ſi tu non es chriſtus. neqʒ helyas neqʒ propheta?) Unde Chriſoſtomus. Jnterrogauerunt eum non quaſi ſcire volentes. ſed prohibere eum a baptiſmo. (Reſpondit eis Joannes dicens. Ego baptiſo in aqua). ſcilicet lauando tantum corpus ad deſignandum illum qui ſuo baptiſmate lauabit animas. Conſequenter oſtendit chriſti excellentiam dicens. (medius autem veſtrum ſtetit) id eſt preſens inter vos in corpore apparuit ⁊ communi conuerſatione inter homines cõuerſatus eſt vt patet in euangeliis cuʒ eis manducans ⁊ bibens ne propter auſteritatem eius aliqui deſperarẽt (quẽ vos neſcitis) quãtum ad diui

nitatem (ipſe eſt qui poſt me vẽturus eſt) Thomas. ſcꝫ ad predicandum baptizandum ꝛ moriendum (qui ante me factus eſt) id eſt in dignitate ꝑpoſitus eſt qꝛ dignioꝛ eſt ꝛ honoꝛatioꝛ (Cuius nõ ſum dignus) id eſt ſufficiens (vt ſoluam coꝛrigiam calciamenti eius) Unde Hieronymus ad Euſtachium. Chriſtus nunq̃ꝫ fuit calciatus. ipſe eñ poꝛtare calciamenta apoſtolis pꝛohibuit. Luce decimo. Et chꝛiſtus ſemper fecit opere quod docuit verbo. Unde habetur Actuum pꝛimo. Cœpit ieſus facere ꝛ docere. Lyra. dicit ꝙ hec eſt locutio metaphoꝛica Quia in hoc Joannes expꝛimit ſe non eſſe dignum exhibere chꝛiſto etiam minimum miniſterium. hoc in verbis. iam expꝛimẽs ſcðm modum loquendi communem. Cum enim quis ſuam prauitatem ꝛ excellentiam alterius vult expꝛimere. ſolet dicere communiter. Nõ ſuꝫ dignus tangere ſotulares eius vel aliquid huiuſmodi (Hec in bethania facta ſunt) Lyra. nõ eſt illa que pꝛope hieruſalem eſt vbi lazarus fuit ſuſcitatus. ſed alia eſt villa eodem nomine vocata ſita ſupꝛa ioꝛdanem ex altera parte fluminis in ſoꝛte duarum tribuum ꝛ dimidie. Et ideo ad hoc denotandum ſubditur (trãs ioꝛdanem vbi erat ioãnes baptizans) que aqua diſtat a hieruſalẽ ad vnã dietam ꝛ in eodẽ loco conſueuerat ioannes cõmoꝛari ꝛ p̃dicare ꝛ baptizare. et multi conueniebant illuc ad eum vt baptizarẽtur ab eo. Uñ circa pñs euãgelium vbi dꝛ Tu quis es? Queritur quare iudei magis de ioanne q̃ꝫ de chꝛiſto credebant. Rñdit Chꝛiſoſtomus. ꝙ triplex fuit ratio. Pꝛima ratio eſt quia ioannes erat de magno genere. vtpote filius zacharie magni ſacerdotis. Et quia miraculoſe natus eſt de vtroq̃ꝫ parẽte ſterili ꝛ ſene chꝛiſtus aũt vt ipſi credebãt erat filius fabꝛi ꝛ cuiuſdã paupcule mulieris et nõ miraculoſe natus. qꝛ de iuuencula q̃ꝫuis de ſene patre. Scða ratio eſt. qꝛ ioãnes in victu ꝛ veſtitu magis aſperam uitã q̃ꝫ chꝛiſtus agere videbatur. Nã tunicã de pilis cameloꝛũ habebat. ꝛ zonã pelliceaꝫ ad lumbos eius. ꝛ cibꝰ eius locuſte ꝛ mel ſilueſtre. vt pꝫ Mat. iij. Chꝛiſtus aũt communibꝰ veſtibus induebat. ꝛ cõmuni cibo vtebatur. ꝛ cum homibꝰ in nuptijs ꝛ in cõuiuijs comedebat. Tercia rõ eſt. qꝛ ioannes conſoꝛtia hominum deuitabat ꝛ in deſerto moꝛabat latitans in antris ꝛ in ſpeluncis. donec ſpiritus ſanctus ei dixit vt exiret ad perhibendum teſtimoniũ de chꝛiſto. Et tunc venit ad ioꝛdanem p̃dicans baptiſmũ penitentie. vt pꝫ. Luce. iij. Chꝛiſtus autem moꝛabatur cum hominibus ꝛ conuerſabatur cuꝫ peccatoꝛibus ꝛ manducabat cum ipſis. vt patet Matthei. xi Propterea ergo iudei ad ioãnem legatõem miſerunt vt eum interꝛogarẽt an eſſꝫ chꝛiſtus. Et reſpondit. quia non ſum ego chꝛiſtus.

turus eſt qui ante me factus ẽ. cuiũs non ſum dignus vt ſoluam coꝛrigiaꝫ calciamenti eius Hec in bethania facta ſunt trans ioꝛdanem. vbi erat Joannes baptizans

¶ Euangelium in gallicantu Natiuitatis chꝛiſti.

In illo tempoꝛe. Exijt edictum a ceſare Auguſto vt deſcriberetur vniuerſus oꝛbis Hec deſcꝑtio pꝛi

Exijt edictũ a ceſare auguſto ⁊c. Lu. ij. Hiſtoria huius euange/
lij facta eſt anno chriſti primo vſuali. xij. kalẽdas Januarij. feria
quarta. luna. xxvij. indictõe. iij. Añ initium illius euãgelij ſcribit
ſcũs Lucas in p̃cedenti capitulo ortum ſancti Joãnis baptiſte. ſcʒ quõ
nunciatus eſt per angelum Gabrielem patri ſuo zacharie in templo. ⁊ q̃
modo natus eſt de ſterili matre. ⁊ quõ in circũciſione vocatum eſt nomen
eius Joannes. ⁊ quomodo ipſe puer creſcebat. quãtum ad augmentũ cor
poris ⁊ confortabat̃ ſpiritu. ſcʒ quãtum ad augmentum gratie ⁊ virtutis
Et erat in deſerto vſq̧ ad diem oſtẽſionis ſue ad iſrael. Et deſcripto orto
precurſoris. Hic conſequenter deſcribit ortum ſaluatoris dicens. Factuʒ
eſt aũt in diebus illis (Exijt edictum a ceſare Auguſto) Lyra. Hic oſten
dit tempus natiuitatis chriſti qui natus eſt. Anno. xlij. imperante ceſare

ma facta eſt a preſide Syrie Cirino.
Et ibant omnes vt profiterentur ſin//
guli in ſuam ciuitatem. Aſcendit au//
tem et Joſeph a galilea de ciuitate Na
zareth in iudeam ciuitatem Dauid.
que vocatur bethleem eo quod eſſet
de domo et familia Dauid. vt profite
retur cum Maria deſponſata ſibi vx//
ore pregnante. Et factum eſt dum eſ//
ſent ibi impleti ſunt dies vt pareret. et

Octauiano. qui nomi/
natus eſt Auguſtus ab
augẽdo q2 valde notabi
liter auxit imperiũ rho
manum qui regnauit q̃
draginta duobus ãnis.
et duodecim annis ante
natiuitatem chriſti et
poſt tãta fuit pax in to
to orbe. vt ad lrãʒ vide
retur impletum. quod p̃
dixit Eſaias. ca. ij. Con
flabũt gladios ſuos in
vomeres ⁊ lanceas ſuas
in falces. Unde etiã in
ps̃. lxxi. Orietur in diebus eius iuſticia ⁊ abundantia pacis. Item Eſaie
ſcdo. Non leuabit gens contra gentem gladium. Et ſic in diebus ceſaris
Auguſti omnibus gentibus romano imperio ſubiectis fuit pax vniuer/
ſalis in orbe. Ideo mandauit (vt deſcriberetur vniuerſus orbis) vt p̱ hoc
ſciretur qualiter terre diuerſe eẽnt populate. ⁊ q̃ſta tributa ſingule poſſẽt
reddere. vt ſic tributis indebitis non grauarentur. Et etiam ſciretur per
quẽ modum ſingule terre a romano imperio melius regerentur (Hec de/
ſcriptio prima facta a preſide ſyrie cirino) Hunc eñ Cirinum ceſar augu/
ſtus p̃fecerat terre ſyrie ad ipſam regendam. ⁊ quia ſyria eſt in medio ter/
re habitabilis. ideo ibi fuit deſcriptio prima inchoata. vt inde denunciare
tur fieri in alijs prouincijs circulariter (⁊ ibant omnes vt profiterentur ſin
guli in ciuitatẽ ſuam) ſcʒ vnde oriundi erant. Profitebantur autẽ dupl'r
ſe ſubiectos eſſe rhomano imp̱io ſcʒ ſcripto q2 nomĩa corũ ſcribebantur.
de mandato imp̱atoris ⁊ facto. q2 ſoluebãt cenſuʒ imp̱atori. ſcʒ nummũ
valentẽ decẽ nũmos vſuales (Aſcẽdit aũt ⁊ Joſeph) ſcʒ vir Marie (a ga/
lilea) q2 inferior erat q̃ iudea (de ciuitate nazareth) vbi chriſtus cõceptus
erat. ⁊ in qua Joſeph manebat (in iudeam ciuitatẽ dauid) id eſt in bethleẽ
que d2 ciuitas dauid q2 inde oriũdus fuit. p̓. Regũ. xvij. (eo q2 eſſet de do/
mo ⁊ familia) id ẽ de gñe (dauid. vt p̱fiteret̃ cum maria deſpõſata ſibi vxo
re p̃gnãte) ipa eñ erat de eadẽ tribu cũ ioſeph. ⁊ licʒ maria nõ fuiſſet obli

gra tanq̃ pregnans illuc ire ꝓpter longitudinem vię quia nazareth di/
ſtat a bethleem quaſi per tres dietas tamen propter exemplum obedien/
tię cum ipſis mulieribus ire voluit. Item ex diuina diſpoſitione hoc factū
eſt vt ſic chriſtus naſceretur in bethleem ſicut prędictum fuit. Michęę. v
Et tu bethleem terra iuda nequaq̃ minima es in principibus iuda ex te
enim exiet dux qui regat populum meum iſrael (Et factum eſt dum eſſent
ibi impleti ſunt dies eius vt pareret) ſcilicet nouem menſes impleti ſunt a
die conceptionis chriſti (et peperit filium ſuum primogenitum) dicitur au
tem primogenitus non quia poſt illum maria habuerit filios alios ſed qꝛ
ante illum filium alium non habuit. Quia ſicut ante partum ita ꝛ in par
tu ꝛ poſt partum inuiolata virgo permanſit. Tunc impleta eſt iſta pro/
phetia Eſaię ſeptimo. Ecce virgo concipiet ꝛ pariet filium. Et ipſa beata
virgo Maria magnum gaudium habuit in chriſti natiuitate. ꝛ hoc ideo
quia ſine dolore ſine afflictione ꝛ ſine debilitatione ſui genuit quem ſciuit
eſſe deum ꝛ hominem. Nam ſicut virgo concepit ſic ꝛ ſine dolore genuit.
(et pannis eum inuoluit) ſcilicet per ſeipſam. Lyra. ex quo patet falſitas
quę ſcribitur in libro de infantia ſaluatoris ſcilicet ipſam obſtetrices ha/
buiſſe in partu quę non requiruntur niſi propter afflictionem matris in
partu quę non habuit locum in virgine puerpera. quę peperit ſine dolore
et ſine debilitate (ꝛ recli
nauit eum in pręſepio)
Lyra. Joſeph enim in
illo itinere adduxerat ſe
cum aſinam ad portan
dum vxorem pręgnan/
tem ꝛ bouem ad vendē
dum vt de pręcio ſolue/
ret expenſas in via. Et
illis duobus animalibꝫ
fecit pręſepium iuxta ſe
in quo beata virgo ma
ria reclinauit filium natum ſm quod fuerat prędictum Eſaię primo. Co
gnouit bos poſſeſſorem ſuum ꝛ aſinus pręſepe domini ſui. Dicunt enim
quidam ꝙ aſinus ꝛ bos genuflexerunt coram chriſto. Abacuc. iij. In me
dio duum animalium cognoſceris. Unde Bernardus. O chriſtiane vi/
de qualis pro te factus ē chriſtus quia ſi rex vbi aula regia vbi throni ſub
limitas. vbi curię regalis frequentia? Ecce aula regia. ſtabulū. throni ſub
limitas. pręſepium. Curię regalis frequentia bos ꝛ aſinus (quia non erat
ei locus in diuerſorio) Gorra. hic reprehenduntur chriſtianorum delitię.
diuitię ꝛ honores huius mundi. Delicię in hoc ꝙ dei filius non mollibus
vel calidis pelliceis indutus fuit. ſed vilibus pannis inuolutus. Hono/
res in hoc. ꝙ non in palacio ſed in p̄ſepio eum reclinauit mater ſua. Diui
tię in hoc ꝙ locum alium nō habuit in diuerſorio. Unī Ber. O homo quid
ſollicitus es de regali palacio? Ecce rex tuus iacet in p̄ſepio. Quid cogi/
tas de p̄cioſo indumēto? rex tuus induitur vili panniculo (Et paſtores erāt
in regione eadem vigilātes ꝛ cuſtodiētes vigilias noctis ſup gregem ſuū)
ſcilicet inter hieruſalem ꝛ bethleem quę ciuitates diſtant ad duo miliaria

peperit filium ſuum primogenitum
et pannis eum inuoluit. ꝛ reclinauit
eum in pręſepio: quia non erat ei locꝰ
in diuerſorio. Et paſtores erant in re/
gione eadem vigilantes ꝛ cuſtodien/
tes vigilias noctis ſuper gregem ſuū.
Et ecce āgelꝰ dn̄i ſtetit iuxta illos ꝛ cla
ritas dei circūfulſit illos ꝛ timuerūt ti

ab inuicem(Et eece angelus domini ſtetit iuxta illos)ſcilicet paratus ad reuelandum eis diuina(⁊ claritas dei circūfulſit eos)non tantum exteri/us in corpore.ſed etiam interius in mente(et timuerunt timore magno) ex inſolita viſione. Sed angelus domini cōſolabatur eos dicens(Nolite timere)cuius cauſam ſubiungit(Ecce em̄ euangelizo vobis gaudiuꝫ ma/gnum quod erit omni populo)nō ſolū iudeorum ſed etiam gentiliū. Hor. Et hoc gaudium eſt magnū ſm omnem dimenſionem qꝛ altum profun/dum longum ⁊ latum. Altum.qꝛ eius altitudo attingit cœlum. Vñ Ber nardus. Magna eſt hodierna feſtiuitas cœlum replet anq̃ꝫ terram. Pro/fundū.qꝛ eius profunditas penetrat infernū ſcꝫ vſqꝫ ad ſcōs q̇ erāt in lim bo. Itē eius lōgitudo ꝑtēditur a ꝓncipio mūdi vſqꝫ ad finē mūdi. Item eius latitudo occupat orbē terraꝝ. Vñ hodie canit̄ in ꝑfatione miſſe ſcōe profuſis gaudijs totus in orbe terrarū mundus exultat(qꝛ natus eſt no/

more magno. Et dixit illis angelus. Nolite timere Ecce em̄ euangelizo vobis gaudium magnum quod erit omni populo Quia natus eſt nobis ho/die ſaluator qui ē chriſtus dominus in ciuitate dauid. Et hoc vobis ſignū Inuenietis infantē pannis inuolutū et poſitū in ꝑſepio. Et ſubito facta es cuꝫ angelo multitudo militie celeſtis laudantiū deū ⁊ dicentiū. Gloria in altiſſimis deo. et terra pax hominibus bone voluntatis

bis)ſcꝫ hominib9 ⁊ an/gelis pariter.qꝛ conſor/tio hominū reparanda eſt ruina angeloruꝫ(hodie) Lyra.dicit hodie q̃ꝫ/uis eſſet nox erat tñ ps diei naturalis. Vł ali/ter ⁊ melius vt videt̄ qꝛ nox illa ex claritate di/uina fuit ita illumiata ac ſi eēt dies clariſſima ſm quod fuerat ꝑdictū in pſal.cxxvij. Et nox ſi cut dies illumiab̄.(ſal/uator q̇ eſt chriſtus dñs in ciuitate dauid)id ē in bethleem (Et hoc vob̄ ſignū.inuenietis infantem pannis inuolutum)⁊ nō ſericis inuolutū(po/ſitū in ꝑſepio)nō in palacio(Et ſubito facta eſt cum angelo)q̇ tanq̃ꝫ ꝓnci palis inter alios nunciauerat chriſti natiuitatem(multitudo militie cœle ſtis)id eſt angelorū qui noīe militie deſignat̄.qꝛ pro ſalute hoim angeli cū demonib9 ꝑliantur. Vñ Apocal.xij. Michael ⁊ angeli eius ꝑliaban tur cum dracone(laudantium deum)de chriſti natiuitate(⁊ dicentiuꝫ Glo ria in altiſſimis deo)qꝛ licet eius gloria vbiqꝫ reluceat.maxime tñ in excel ſis.id eſt in cœlo empireo vbi eſt oīm angeloꝝ ⁊ ſcōrum habitatio(Et in terra pax hominib9 bone volūtatis)Et notanter dicit pax in terra. ⁊ non gloria.quia in terra eſt pax ⁊ in cœlo gloria. Annūciatur aūt pax homi/nibus bone volūtatis.quia regnū dei tm̄ valet q̃ꝫtum habes. Vñ Remi gius. Si em̄ diuitias zachei nō habes.ſi deſunt tibi duo minuta vidue ſi nec calicem aque frigide potes offerre.offer deo bonam valuntatem Vñ Auguſtinus. Coronat deus intus voluntatē vbi non inuenit facultateꝫ. Unde Chriſoſtomus Dextera tua plena eſt muneribus ſi fuerit plena bo na voluntate.

¶ Quam multis miraculis fuit declarata chriſti natiuitas.

Pagina

Natiuitas chriſti ſcðm Innocentiū papā multis miraculis fuit
declarata. Nā ipſa nocte obſcuritas noctis ꝟſa eſt in diem clariſſi
mū. Itē cū tpe natiuitatis chriſti añ ⁊ poſt fuiſſet pax in oībus terris et
prouincijs totius mūdi romani templū pacis pulcerrimū cōſtruxerūt. et
cōſulentes apollinē deū ſuū ꝙdiu duraret tēplū hoc. Rñdit eis. quouſqꝫ
virgo pareret. his auditis dixerūt tēplū pacis in eternū manet Impoſſi
bile eñ credebāt ꝟginē parere. Vñ in foribꝫ tēpli ſcripſerūt tēpluz pacis
manet in eternū Sed ipſa nocte qua ꝟgo peperit templū funditus corru/
it. Itē ſcðm ꝓphetiam
Hie. ſignū datū eſt eis
quia oīa idola corrue/
rēt quādo ꝟgo pareret.
Et ꝓpter hoc ſacerdo/
tes idoloꝝ imaginē vir
ginis puerū in gremio
baiulantē fecerūt ⁊ in ſe
creto loco tēpli ponētes
adorauerūt. Item ex le
genda lombardica habetur quod ipſa die natiuitatis chriſti ſtatua romu
li ⁊ omnia idola in diuerſis locis corruerunt. Itē ipſo die tres ſoles in ori
ente apparuerūt qui paulatim in vnū corpus ſolare redacti ſunt. Itē In
nocētius papa dicit ꝙ fons aque in ipſa nocte in liquorē olei verſus eſt et
tota die largiſſime manauit fluēs vſqꝫ ad tyberim Sicut ſybilla ꝓpheta
uerat ꝙ niſi erumperet fons olei nō naſceret ſaluator. Item Innocētius
papa dicit ꝙ Octauianus imꝑator cū vniuerſum orbem iuriſdictioni ro
mane ſubiugaſſet intm̄ ſenatui placuit vt eū pro deo colere vellent. Ad il
lorū ergo inſtantiam ſybillam ꝓphetiſſam cōſuluit ſi maior eo aliquādo
naſceretur. Cum ergo in die natalis chriſti ſybilla in camera imperatoris
orationibus inſiſteret in die media aureus circulus apparuit circa ſolem.
et in medio circuli virgo pulcerrimum puerum geſtans in gremio. tunc
hec ceſari oſtendit Admirans autem imperator audiuit vocem dicentem
Hec eſt ara coeli. Dixitqꝫ ei ſybilla. Hic maior te eſt ipſum pro deo ado/
ra. Eundēqꝫ locū in honorē beate marie ꝟginis dedicauerūt q̄ vſqꝫ hodie
ſancta maria ara coeli dr̄. Imꝑator igit̄ illi puero hoſtias obtulit ⁊ ipſe
deos ſuos de cetero colere recuſauit. Huic dicto cōcordant Thimotheus
hiſtoriographus ⁊ Oroſius pro magna ꝑte.

¶ In ſecunda miſſa natiuitatis. ſcꝫ in
diluculo Euāgeliū ſcðm Lucā. ij.

In illo tempore. Paſtores lo/
quebantur ad inuicem Tran
ſeamus vſqꝫ bethleem: et vi/
deamus hoc verbum quod factuz eſt

¶ Circa pñs euāgeliū vbi dr̄
Annūcio vobis gaudiū magnum Notandū ꝙ magnū gaudiū inſtat toti
populo chriſtiano de natiuitate filij dei in humana natura in ꝑrimo reco
lenda ꝑ quā natura humana eſt ꝑ om̄ia exaltata ⁊ omnibꝫ bonis repleta
Natus eſt eñ filius dei cum ſacco pleno omnium gratiarum ⁊ virtutum
quas nobis gratis donauit. Ad Rhomanos. viij. Quomodo etiam non
omnia cum illo nobis donauit. ꝓpterea angelus dixit. Annuncio vobis
gaudiū magnū quia natus eſt nobis ſaluator Vbi ſciendum ꝙ p̄mus hō
ſcꝫ Adam productus fuit ſine patre ⁊ matre. Secundus homo ſcꝫ Eua ꝓ
ducta fuit ex patre ſine matre. Omnes alij homines ex patre ⁊ matre Re
ſtabat aūt quartus modus vt quis produceretur ex matre ſine patre Sic
chriſtus hodie natus eſt Et in hac quarta generatione filij omēs in terrā

ſuam ſcꝫ celeſtem hieruſalē ꝑ chriſti meritū redierūt. Sicut in figura de⁹ dixit abrahe. Gen̄. xxv. Generatione āt quarta reuertentur.

¶ Poſtilla.

Et factū eſt cum diſceſſiſſent āgeli ab eis. Hec hiſtoria ſignat̄ vt̄s. Ante iniciū illius euāgelij ſcribit ſanctus Lucas illud euāgeliū qḋ hodie in nocte chriſti lectum ē ⁊ ſtatim poſt ꝟba angeloꝝ laudantiū deum ⁊ dicentium Gloria in altiſſimis deo ⁊ in terra pax hominib⁹ bone voluntatis ſequitur hoc pn̄s euāgelium (Et factum eſt cū diſceſſiſſent angeli ab eis. ⁊c̄.) Lyra.

quod fecit dominus ⁊ oſtendit nobis. Et venerunt feſtinantes ⁊ inuenerunt mariam et ioſeph ⁊ infantem poſitum in preſepio. Uidentes āt ꝯgnouerunt de verbo quod dictū erat de puero hoc. Et oēs qui audierant mirati ſunt et de his que dicta erant a paſtoribus ad ipſos. Maria āt ꝯſeruabat oīa verba hec conferens in corde ſuo. Et reuerſi ſunt paſtores glorificantes ⁊ laudantes deum in omnibus que audierant ⁊ viderant ſicut dictum eſt ad illos.

Hic deſcribit̄ paſtorū deuotio qꝛ ſtatim poſt viſionē iſtā dimiſſo grege iuerunt ad videndū puerꝫ natum. Factum eſt poſtq̄ angeli diſceſſiſſent ab eis ſcꝫ paſtorib⁹ in cœlum id ē poſt q̄ aſpectibus paſtorū ſe abſtraxerūt aſcendentes in cœlum (Paſtores loquebantur adinuicē) ſcꝫ de chriſti natiuitate Sicut et duo diſcipuli euntes in emaus de ei⁹ paſſione Luce. xxiiij. di. Tranſeam⁹ vſq̄ bethleem ⁊ videamus hoc verbum qḋ factum eſt. i. puerum natum ꝑ ꝟba angeli nobis ſignificatum (quod fecit dominus ⁊ oſtendit nobis) ſcꝫ per angelum (⁊ venerunt feſtinantes) Lyra. ex deſiderio videndi chriſtum ⁊ vt citius redirent ad gregem quem ſine cuſtodia dimiſerant (⁊ inuenerunt. Mariam ⁊ ioſeph ⁊ infantem) id eſt chriſtum (poſitum in p̄ſepio) ſicut angelus eis dixerat) videntes autem cognouerunt de ꝟbo quod dictum erat illis de puero hoc) quia non ſolum fuerunt illuminati exterius ſed etiam interius de cognitione ꝟbi incarnati. Et ſic per cognitionem humanitatis venerunt ad cognitionem deitatis. Nec ſunt ſcandalizati de tāta paupertate ſed per amplius in fide roborati ſunt. Et ceperunt predicare marie ⁊ ioſeph ⁊ cunctis aſtantibus illam quam viderant claritatem ⁊ q̄ audierant angelicos hymnos (et omnes qui audierant mirati ſunt ⁊ de his que dicebantur a paſtoribus ad ipſos) Gloſa. non ſolum mirabantur de incarnationis myſterio ſed etiam de tanta paſtorum atteſtatione quam ſimplices neſcirent fingere inauditam ſed ſimplici facundia vera predicarent. (Maria autem conſeruabat omnia verba hec) ſcꝫ quicquid angelus ei retulerat gabriel quicquid a paſtoribus audierat quicquid experta fuerat. (conferens in corde ſuo). Lyra. Illa collatio erat marie valde delectabilis ⁊ toti eccleſie valde vtilis quia ſcd̄m quod dicit Hierony. in ſermone de aſſumptione beate marie virginis. Ipſa poſt aſcenſionem filij ſui remanſit ad tempus in terris cum apoſtolis. vt eos plenius inſtrueret de

verbo incarnato. de quo plenius erat edocta ꝑ ſpm̄ ſcm̄. Et oīa familiariꝰ viderat ⁊ tractauerat vniuerſa ꝓpter qꝺ melius exprimere poterat. qꝛ qꝺ melius nouimus melius ꝓferimus (⁊ reuerſi ſunt paſtores) ſcꝫ ad gregem ſuū (glorificātes) ſcꝫ ore (deū) de bn̄ficio toti mūdo collato gn̄alr̄ ⁊ eis oñſo ſpe͞calr̄ (in oībꝰ q̄ audierāt) ſcꝫ ab angelis (⁊ viderāt) ſcꝫ ꝓprijs oculis ſuis. (ſicut dictum eſt ad illos. ſcꝫ ꝑ angelū q̇ annūciauit eis natiuitatē chriſti

¶ In die natiuitatis dn̄i ad ſummam miſſam diei. Euangeliū ſcd̄m Joannē primo.

In pricipio erat verbum. ⁊ verbum erat apud deū ⁊ deus erat ꝟbum. hoc erat in principio apud deū Omnia per ipſum facta ſunt. ⁊ ſine ipſo factum eſt nihil. Quod factum eſt in ipſo vita erat. ⁊ vita erat lux hominū et lux in tenebris lucet. et tenebrę eam non comprehenderunt. Fuit homo miſſus a deo. cui nomē erat ioannes. Hic

¶ Poſtilla.

In pn̄cipio erat ꝟbū. Joānes. p̈. Tho. Jo. euāgeliſta ꝑ cōtemplatiōem ceteris euāgeliſtis altiꝰ eleuatus ꝟſatur pn̄cipalr̄ circa verbi diuinitatē cuꝫ alij pn̄cipalr̄ deſcribūt eius humanitatem. Et primo oñdit ꝟbi excellentiam ꝓut cōſiſtit in ſeipo dicens (In principio erat ꝟbum) vñ Auguſti. i. in pr̄ē erat filius vl̄ in eternitate erat filius vl̄ in pr̄ē filiꝰ eiuſdē ſubſtātię cū eo (⁊ ꝟbuꝫ erat apud deū) id eſt coęternum ⁊ coęquale ipſi (oīa ꝑ ipſum facta ſunt). Tho. oīa viſibilia ⁊ inuiſibilia ſpūalia ⁊ corꝑalia (⁊ ſine ipſo factum eſt nihil) Gorra. Nam pater ſine ꝟbo nihil facit. Vñ dꝛ (⁊ ſine ipſo) ſuꝑple ꝟbo oīa faciente (factum eſt nihil) naturaliter ſub ſiſtens ꝓpter pctm̄ qꝺ deficit ab ente (qꝺ factum eſt in ipſo) ſcꝫ ꝟbo. id eſt incarnatio. paſſio. reſurrectio. ⁊ hm̄oi (vita erat) id ē cauſa vitę in nobis Jo. xi. Ego ſum reſurrectio ⁊ vita. Sic exponit̄ ſm̄ Hilariū (⁊ vita erat lux hominū) ſcꝫ qꝛ hoīes illuminat ⁊ videre facit. Vñ in p̄s. iiij. Signatū eſt ſuꝑ nos lumē vultus tui dn̄e. Vñ Augꝰ. ſicut eni non videt oculus niſi a luce corꝑali illuminet̄. ſic non videt intellectus. niſi a lumine ſpūali illuminet̄ (⁊ lux in tenebris lucet) ſcꝫ cū peccatores facit ꝟa intelligere (⁊ tenebrę eam nō ꝯprehēderunt) id eſt infidelitatis tenebris obtenebrati ipm̄ nō ꝯgnoſcūt (Fuit hō miſſus a deo) Hic ponitur ꝯmēdatio p̄curſoris ſcꝫ Jo. baptiſtę di. Malach. iij. Mat. xi. Mar. p̈. Ecce ego mitto angelum meum an̄ faciē tuā. qui pręꝑabit viā tuam an̄te (fuit hō miſſus a deo) ſcꝫ ad baptizandum ⁊ ad predicandū. vñ ea q̄ loquitur nō loquitur a ſeipſo. ſꝫ ex deo q̇ eū miſit. ⁊ iō ꝟba eiꝰ ſunt recipienda quaſi ꝟba dei (cui nomē erat ioānes). Tho. Joānes interpretat̄ in q̊ eſt grā. ⁊ iō ꝯpetebat ſibi hoc nomē. qꝛ in ipo maxie grā diuina abūdauit. Vñ Lu. p̈. Spūſcō replebitur adhuc ex vtero mr̄is ſuę (hic venit in teſtimoniū. vt teſtioniū ꝑhiberꝫ de lūie). i. de ieſu chrō nato de ꝟgine ſicut radius naſcit̄ a ſole ſine aliqua eꝰ corruptōe vel dimiūtōe. Officiū eni eꝰ fuit teſtificari de chriſto q̇ eſt ꝟa lux vt eiꝰ teſtimonio illuſtrarentur ⁊ ſic

omnes in ipſum crederent. ⁊ hoc eſt quod ſequitur (vt omnes crederent) in ipſum ſcilicet in chriſtum (per illum) ſcilicet ioannem (non erat ille lux) ſꝫ erat tantum teſtis illius luminis. Unde ſequitur (ſed vt teſtimonium ꝑhiberet de lumine) id eſt de incarnata diuinitate (erat lux vera) id eſt naturalis fons totius luminis ꝑ eſſentiam (q̄ illuminat omnem hoīem veniē in hūc mundū) Lyra. quantū eſt in ſe qꝛ ſi aliq̄ nō ſunt illuīati hoc eſt ꝙ ſe ſubtrahunt ab influētia huius lucis Un̄ Chriſ. Paratus ē illumīare ſed nō oēs illuminant qꝛ claudunt viā lumīs Exmplum de ceco exiſtente in ſole (in mundo erat).

venit in teſtimonium. vt teſtimonium perhiberet de lumine vt omnes crederent per illum. Non erat ille lux. ſed vt teſtimoniuꝫ ꝑhiberet de lumine. Erat lux vera que illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum In mūdo erat. ⁊ mundus per ip̄m factus eſt. ⁊ mundus eum non cognouit In ꝓpria venit. ⁊ ſui eū nō receperūt. Quotquot autem receperunt eū dedit eis poteſtatē filios dei fieri. his qui credunt in nomine eius. Qui non ex ſanguinibus. neqꝫ ex voluntate carnis. neqꝫ ex voluntate viri. ſed ex deo nati ſunt. Et verbum caro factum eſt et habitauit in nobis. ⁊ vidimus gloriam eius glo

ꝑ pn̄tiam diuinitatis. qꝛ nō eſt locus ubi nō ē deus (⁊ mūdus eum nō cognouit) id eſt pctōres mūdialiter viuētes. (in ꝓpria venit) id ē in mundum qui ſuus eſt. vt parte ab eo factus. Beda. In mūdo erat ꝑ diuinitatem In mundū venit per incarnatōem venire quippe vel abire eſt humanitatis ⁊ manere diuinitatis Unde ſenſus eſt venit id eſt viſibilis apparuit per incarnationem (⁊ ſui eum non receperūt) id eſt iudei q̄ dicūtur ſui. Quia ſcđm carnē erat ex eoꝝ genere quia de ſemine dauid qui erat rex in iſrl̄ vſqꝫ in ſempiternū. ſcđm illud Deutrono. xxvi. Elegit te dominus in populum peculiarem (⁊ ſui) id eſt iudei (eum). ſcꝫ conditorē ſuum (non receperunt) ſcꝫ per fidem qꝛ pauci de iudeis comparatiue crediderunt chriſto. Unde Eſaie. primo. Filios enutriui ⁊ exaltaui. ipſi auteꝫ ſpreuerunt me (quotquot autem) Gorra. ſiue iudeus. ſiue gentilis. ſiue nobilis. ſiue ignobilis. ſiue fœmina. ſiue maſculus. ſiue puer ſiue ſenex (receperunt eum) per fidem credendo (dedit eis poteſtatem filios dei fieri). per generationem baptiſmi qui non datur niſi profitentibus fidem chriſti ꝑ ſe ſi ſint adulti vel per aliuꝫ ſi ſunt paruuli Et in hoc notatur magna charitas dei. ꝓ. Jo. iij. Uidete qualem charitatem dedit nobis pater vt filij dei nomiēmur ⁊ ſimus. Et inſuper magna vtilitas hominis Unde Rho. viij. Si filij ⁊ heredes. heredes quidem dei. coheredes autem chriſti. Sed poſſet queri quibus data fuit hec poteſtas. Idcirco ſubdit (his qui credūt in nomine eius). quaſi diceret his qui credunt chriſtum eſſe verum deum et verum hominem. Et iſtis data eſt poteſtas ꝙ ſint filij dei quod autem iſta generatio ſpiritualis differt a carnali generatione oſtendit ſanctus Joannes Euangeliſta dicens. (Qui non ex ſanguinibus neqꝫ ex

bus. necꝫ ex voluntate carnis. necꝫ ex volũtate viri. ſed ex deo nati ſunt) Gorra. q. d. hi ſunt filij dei. nõ qui generãtur ex cõmixtione ſeminuꝫ viri ⁊ fœmine cõcupiſcentia vtriuſꝗ mouẽte actum generatõis. ſcꝫ ꝑ gratiaꝫ adoptionis in baptiſmo Vñ Ioã. iij. Quod natum eſt ex carne caro eſt ⁊ qđ natum eſt ex ſpũ. ſpũs eſt (Et ꝟbum caro factum eſt) id eſt deus homo factus eſt (⁊ habitabit in nobis). Tho. id eſt inter nos homines (⁊ vidimus gloriã eius) ſcꝫ in miraculis ſicut eſt ſuſcitatio mortui. illuminatõ ceci. ⁊ ſic de alijs. Et etiam viderunt ꝙ creature obediebant ei ad nutum ſuuꝫ ſicut dño ⁊ creatori. Vñ homĩes in naui exiſtẽtes cum aplis qñ orta ẽ magna tẽpeſtas dixerũt vt habeť Mathei. viij. Qualis ẽ hic qꝛ venti ⁊ mare obediunt ei? Sꝫ poſſet. q̃ri q̃lem glam? Rñdet euangeliſta (glam quaſi vnigeniti a pr̃e) Tho. i. nõ ſicut videmus glam aliorum ꝓphetaꝝ ⁊ ſcõꝝ. ſed talem ⁊ tantam vt decet vnigenitum. quia chriſtus cõmuniter miracula faciebat ĩꝑando vt ptꝫ ex diſcurſu euangelij ꝑ quod oſtẽdebať ꝙ illa faciebat ꝟtute ꝓpria. ſicut deus qui eſt omnipotens propter hoc dicitur Luce. vi. ꝙ virtus de illo exibat ⁊ ſanabat omnes. (plenum gratia). Tho. vt remittat peccata. (⁊ veritatis). vt impleat promiſſa.

riam quaſi vnigeniti a patre. plenũ gratia ⁊ veritatis.

Dñica infra octauas natiuitatis domini Luce. ij.

IN illo tpe Erãt ioſeph ⁊ maria mater ieſu mirantes ſuper his que dicebantur de illo Et benedixit illis ſymeon. ⁊ dixit ad mariã matreꝫ eiꝰ Ecce poſitus eſt hic in ruinam. ⁊ in reſurrectionem multoꝝ in iſrahel ⁊ in ſignum cui contradicetur Et tuaꝫ ipſius animam pertranſibit gladius vt reuelentur ex multis cordibus cogitatões Et erat Anna prophetiſſa filia pha

Poſtilla.

ERant ioſeph ⁊ maria mater ieſu. ⁊c̃. Luce. ij. Hiſtoria huius euãgelij facta eſt Anno incarnatõis chriſti primo. iiij. nonas Februarij feria quinta. luna. xi. indictione quarta. Ante inicium illius euangelij ſcribit ſanctus Lucas in eodem ca. ꝙ ſymeon accepit pueꝝ ieſum in vlnas ſuas ⁊ benedixit deum ⁊ dixit. Nunc dimittis ſeruum tuum domine ſcdm ꝟbum tuum in pace. Quia viderunt oculi mei ſalutare tuum. ⁊c̃. Tunc ſequitur euangelium hodiernum. (Erant ioſeph ⁊ maria mater ieſu) Et hodiernum euangelium factum eſt in die purificationis marie. ſcꝫ quadrageſimo die poſt natiuitatem chriſti. Et in hoc euãgeliũ poniť parentum chriſti admiratio dicẽs (Erãt ioſeph) q̇ erat pater putatiuus chriſti Luce. iij. Et ipſe ieſus erat incipiẽs quaſi ãnoꝝ. xxx. vt putabať filiꝰ Ioſeph. vel qꝛ nutritius eius ſicut nutrix pueri dꝛ mater eiꝰ (⁊ mater ieſu) ſcꝫ virgo maria (mirãtes ſuper his que dicebanť de illo) tũc a ſymeone ⁊ ab ãna vidua. ⁊ prius a paſtoribus in nocte chriſti. ⁊ etiam a tribus regibus quos ſtella adduxit ad chriſtum. xiij. die poſt natiuitatẽ chriſti (⁊ benedi

ꝑit illis Symeon. ⁊ dixit ad Mariã mrẽm eius) dixit aũt ad mariam magis ꝗ̃ ad Joseph. qꝛ magis ꝑtinebat ad eã de puero qꝛ ipſa erat vera mater chꝛi (Ecce hic) id ẽ chꝛiſtus (poſitus eſt) id ẽ a deo ſtatutus (in ruinã) Goꝛra. ſcꝫ nõ credẽtium (⁊ in reſurrectionem multoꝛum in iſrahel) ſcilicet credentium. Item in ruinam vitioꝛum. ⁊ in reſurrectionem virtutum (et in ſignum) Lyra. ſcꝫ fœderis inter homines ⁊ deum (cui contradicetur) a ſacerdotibus legiſperitis. phariſeis. ⁊ multis alijs qui negauerunt euꝫ eſ ſe meſſiam ⁊ mediatoꝛem dei ⁊ hominum (Et tuam ipſius animam per/ tranſibit gladius) id eſt doloꝛ dominice paſſionis. Non em̃ potuit videre filium ſuum crucifigi ſine affectu doloꝛis materni. Damaſcenus Dolo/ res quos effugit maria pariens. hos tempoꝛe paſſionis chꝛiſti ſuſtinuit. Ex his patet quod maius fuit martyꝛium beatę Marię virginis ꝗ̃ ali oꝛum ſanctoꝛum. Unde hieronymus in ſermone de aſſumptione beatę Marię virginis d̃t. ꝙ quia in parte impaſſibili paſſa eſt plus ꝗ̃ martyꝛ fuit. Quia alij martyꝛes paſſi ſunt in coꝛpoꝛe. iſta in coꝛde (vt reuelentur ex multis coꝛdibus). id eſt multoꝛum coꝛdibus (cogitationes) quę pꝛius occultabantur Nam tẽ poꝛe paſſionis chꝛiſti patuit malicia ſacerdo/ tum. odium iudeoꝛum. duricia populi. incon/ ſtantia pilati. auaricia Jude. puſillaĩmitas pe tri ⁊ alioꝛum apoſtolo/ rum. ⁊ conſtantia fidei in Maria virgine Ly ra. licet beata virgo ex paſſione filij maxime af flicta fuerit. tamen in fide immobilis ⁊ firmi ter ſtetit. Alij autem a poſtoli ⁊ diſcipuli quan tumlibet ſolidi dicũtur dubitaſſe. ⁊ circa hanc fidem fluctuationem diuerſarum cogitationuꝫ ha buiſſe vſqꝫ dum viderunt ipſum a mortuis reſurrexiſſe (Et erat anna ꝓphe tiſſa) quia donum pꝛophetię habuit (filia phanuel de tribu aſer). Goꝛra. ꝙ fuit patriarcha ⁊ in numero duodecim patriarcharum octauus Et ſic cõ mendatur ſancta Anna a genere ⁊ nobilitate (hęc). ſcꝫ anna pꝛoceſſerat in diebus multis. ⁊ vixerat cum viro ſuo annis ſeptem) ſcꝫ non diuidẽdo carnem ſuam cum alio Unde Gen̄. ij. Erunt duo in carne vna (a virginita te ſua) quia vſqꝫ ad matrimoniũ virginitatem ſuam ſeruauit (Et hęc vi/ dua vſqꝫ ad annos octogintaquattuoꝛ) Hic cõmendatur ꝙ tam longo tẽ poꝛe in viduitate permanſit. ⁊ quamuis iuuenis fuit quando vir ſuꝰ obijt tamen alium vir non duxit (ꝗ̃ non diſcedebat de templo) Lyra. non ꝙ ibi ſemper eſſet ſed frequẽter. Sic de homine ꝯgruo tꝑe ſollicite frequẽtanti eccl'am d̃ꝛ cõi mõ loquẽdi. talis eſt ſꝑ in eccl'a (ieiunijs) quibꝫ incentiuum carnis repꝛimitur (⁊ obſecratõibus) id eſt ſacris oꝛõibus qbꝫ mens in deum

nuel de tribu Aſer Hęc ꝓceſſerat in di ebus multis ⁊ vixerat cũ viro ſuo an// nis ſeptẽ a virgĩtate. ſua et hęc vidua vſqꝫ ad annos octogĩta quattuoꝛ quę nõ diſcedebat de templo ieiunijs et ob ſecrationibus ſeruiẽs nocte ac die. Et hęc ipſa hoꝛa ſuperueniens confiteba// tur domino. ⁊ loquebatur de illo omĩ bus qui expectabant redemptioneꝫ iſ rahel. Et vt perfecerunt omnia ſcd̃m legẽ domini. reuerſi ſunt in galileam in ciuitatem ſuam nazareth Puer autem

eleuatur(ſeruiens nocte ac die)id eſt valde frequēter (⁊ hec ipſa hora ſuperue niens ſcȝ in die purificationis marię. Lyra. non a caſu vel diſpōne huma na .ſed ſpiritusſancti reuelatione. ſicut dictum eſt a ſymeone. (confitebat domino)ſcȝ gratias agens deo de tanto beneficio adimpleto. (⁊ loquebat de illo omnibus qui expectabant redemptionem iſrahel)id eſt populi iſra helitici annuncians eis natum eſſe ſaluatorem mundi(⁊ vt perfecerunt ō nia ſm legem domini)ſcȝ maria ⁊ ioſeph ſcȝ nihil obmittentes q̄bus non tenerentur(reuerſi ſunt in galileam ciuitatem ſuam nazareth. Puer au tem creſcebat)ſcȝ in corpore ſm ꝙ homo(⁊ ꝯfortabat) augmēto roboris quo ad corpus(plenus ſapiētia)qꝛ in eo ſunt oēs theſauri ſapię ⁊ ſcientię abſconditi(⁊ gratia dei erat in illo) Lyra. qꝛ totā plenitudinē grē habuit ab inſtanti ſuę ꝯceptionis Sed q̄tum ad oſ̄ſionem ab effectu magis ap parebat ſm ꝙ ille in corpe creſcebat. vn̄. Theophilus dr̄ Si chrūs a iu uentute omnem ſapiam ſuam demōſtraſſet viſum fuiſſet quaſi prodigiū ꝙ ergo creſcebat non ſic intelligendū eſt ꝙ quaſi aliquo tempore minus habuiſſet de gratia ⁊ ſapia. ⁊ poſtea hoꝝ recepit incrementum quia ple nus fuit diuinitate ſapi entia ⁊ ſcīa ab inſtanti ſuę cōceptōis. Dicitur aūt notāter(creſcebat). id eſt creſcere videbatur nūc minus. nūc magis ſuā ſapiam manifeſtās ⁊ grām .ſicut ſol. q̄uis eiuſdem lucis ⁊ caloris ſit mane ſicut in meride tn̄ creſcere ⁊ augere dr. quo ad eos q̇ magis eius lucē ⁊ calorem ꝑcipiūt Vn̄ circa pn̄s euangeliū vbi dr. Et tuā ipſius aīam ꝑtrāſibit gladius Sciendū ꝙ gladius ſymeo nis nouies ꝑtranſiuit aīam ꝟginis Marię tpe paſſionis chriſti Primo qn̄ audiuit eum captum ⁊ ligatum eſſe a iudeis. ⁊ pn̄tatum. primo Annę poſtmodū cayphę. Scdo qn̄ in die paraſcheues hora tercia vidit eum exi re. crucem portantem inter duos latrones ꝯſputum flagellatuȝ. ⁊ corona tum ſpinis ⁊ ad locū paſſionis ⁊ mortis ſuę feſtināter euntem Tercio q̄n do vidit eum exui nudum. ⁊ ſuꝑ crucē clauis affigi. Quarto qn̄ vidit eum cum cruce eleuari ⁊ a ſacerdotibꝫ iudeoꝝ ⁊ ab alijs ꝑtereuntibꝫ ei cōuicia inferri dicētibꝫ Vach q̇ deſtruit tēplum dei. ⁊ in triduo reędificat illd̄ Alī os ſaluos fecit ſeipm̄ non p̄t ſaluum facere. ſi filius dei ē deſcendat nūc de cruce. Quīto quādo audiuit eum petere potum. ⁊ nō potuit hr̄e hauſtū aque. ſȝ datum fuit ſibi vinum felle mixtum Sexto quādo vidit eū ꝑ maxī mo dolore lachrymātem ⁊ dicētem Dn̄e deus meus vt q̇d me dereliq̇ſti. Septimo quādo ꝑ magna pœna clamās in cruce voce magna emiſit ſpī ritum Octauo quādo poſt eius mortem vidit cor eius lancea ꝑforari Nō no quādo corpus eius eſt depoſitum de cruce. tunc ieſum chriſtum filium ſuū in brachia ſua ſuſcipiens. ⁊ oſculata eſt omnia vulnera eius

creſcebat ⁊ ꝯfortabat plenus ſapīa et ⁊ gratia dei erat in illo

In octaua natiuitatis q̄ eſt feſtū circunciſiōis dn̄i Euan. Lu. ij.

In illo tpe Poſtquā ꝯſummati ſunt dies octo vt circunciderē tur puer. vocatū eſt nomē eius Jeſus

Poſtilla.

POſtq̄ꝫ ꝯſummati ſunt dies octo Luce. ij. Quo die euāgeliū hoc ſa

etum ſit auditur quia die octauo a natiuitate chriſti. Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus Lucas q̄ reuerſi ſunt paſtores ſcꝫ poſtq̃ inuenerunt mariam ꝛ ioſeph ꝛ infantem poſitum in preſepio glificantes ꝛ laudantes deum in omnibꝫ que audierant ꝛ viderant. ſicut ad illos dictuꝫ eſt ab angelis. Tunc ſtatim ſequitur illud euangelium. Poſtq̃ ꝯſummati ſunt dies octo). Jordanis Hodiernum euangelium eſt breuiſſimum in littera. ſed profundiſſimum in ſnia. Cōi nomine et vocabulo vocatur feſtiuitas iſta nouus annus. ꝛ merito qꝛ chriſtus nouus homo ꝓpter nos factus eſt. nouum ſanguinem in ſua puericia hodie incepit effundere quando hodie circumciſus fuit. Sciendū q̄ hodie recolimus tria feſta q̄ tangunt in euangelio hodierno Primo octauam natiuitatis chri(ꝛ hoc exp̄mitur no tāter cuꝫ dr (Poſtq̃ conſummati ſunt dies octo)ſcilicet a natiuitate chriſti ꝯputādo. ſecūdo circumciſionem chriſti cū dr(vt circumcideretur puer) ſic ei preceptū fuerat Gen̄ xvij Infans octo dierū circumcidet in vobis Et maſculꝰ cuius prepucij caro circūciſa non fuerit peribit de populis ſuis. qꝛ pactum meum irritum fecit. et in nouo teſtamento baptizamur loco circumciſionis Unde chriſtus dr in nouo teſtamento Joan. iij. Niſi quis renatus fuerit ex aqua ꝛ ſpiritu ſancto nō pōt introire in regnū cœloꝝ. vn̄ Beda ſup preſenti euangelio Jllud quod nunc facit baptiſmus hoc tunc fecit circumciſio. Tercio ſalutiferi nois impoſitione cum dr(vocatum eſt nomen eius Jeſus quod vocatum eſt ab angelo priuſq̃ in vtero)ſcꝫ virginis(cōciperetur)vt ptꝫ Lu. p̄mo. Uocabis nomē eius ieſum. ſilr angelus dixit ad ioſeph. vt patet. Mat. p̄. Uocabis nomen eius ieſum. ipſe eni̇̄ ſaluum faciet pplm ſuum a pctis eoꝝ. Queritur ſi ieſus eſt ſaluator. quare tunc nō oēs homies ſaluantur? Rn̄detur q̄ hoc nō accidit ex pte Jeſu. ſed ex culpa ipſius homis Exēplum iſtius ponit p̄mo ſic. Si quis ad oſtium vnius pulſet ꝛ nō ingredi pmittit. hoc nō ē ex culpa pulſantis ſed nō apiētis Sic ieſus ad oſtium cordis pulſat. ꝛ ſi nō ingredit nō eſt culpa dei intrare volētis ſed hoīs aditum ꝓhibentis. Un̄ Apocal. iij. Ego ſto ad oſtium ꝛ pulſo. ꝛc̄. Un̄ ſanctus Dionyſius. q̄ eni̇̄ ſol domum exiſtente clauſa feneſtra non illuminat non eſt culpa ſolis. ſed hominis feneſtram non aperientis. Tercium exemplum ponit Anſelmus dicens. Si eni̇̄ porrigo tibi pomum ꝛ tu nō accipis quod non habes pomum non eſt culpa mei dantis ſed tui non accipientis Jdeo dicit ad Hebreos. xij. Uidete ne quid deſit gratie dei. ꝛc̄. Circa hoc euangelium vbi dicitur. Uocatum eſt nomen eius ieſus ¶ Notandum q̄ papa Joan. xxij. ſtatuit vt quicunq̃ in miſſa quando nomen ieſus nominatur geniculatus fuerit. vel qui tunc tundit pectus vel inclinans facit reuerentiam huic ſanctiſſimo nomini ieſus obtinet. xx. dies indulgentiarum prout de hoc habetur publicum inſtrumentum littere au-

Quod vocatū eſt ab angelo priuſquā in vtero ɔciperetur.

¶ In Epiphania dn̄i Euāgeliū ſcd̄m Mattheum ij

Cum natus eſſet ieſus in bethleem iude in diebꝫ herodis regis. Ecce magi ab oriēte venerūt hieroſolymā di

tentic̨. Item notandū ꝙ hodie ſm̄ Aug⁹ in ſermone de kal'. Januarij Pagani olim maximū habuerūt feſtū in kal'. Januarij. Nam Janū crediderunt quendam deum eſſe ⁊ duas facies ei figurabant. vnam a p̄te ante in ſignum futuri anni. ⁊ aliam a p̄te poſt in ſignum p̄teriti anni Unde ⁊ quidam ſexus veſtes ſuas mutauerūt alij faciē. alij pecudū veſtes induerūt. alij cāticis luxurioſis cecinerūt. alij auguria ſeruabāt. alij menſas nocte parabāt credētes ſatietatē futurā fructuū. alij ſtrenas. i. iocalia tradiderūt amicis hodie p̄mo mane in ſignū boni āni, q̄ oīa pro chrō dimittere debemus. ⁊ ſi'ia circa eccl'as ⁊ dei cultū ꝯplere debemus

¶ Poſtilla.

Ubi eſt qui natus eſt rex iudeoꝝ? Mat. ij. Añ initiū illi⁹ euangelij ſcribit ſcūs Mat. in p̄cedenti ca. ꝙ cū eſſet deſpōſata mater Jeſu maria ioſeph anteꝗ̄ ꝯuenirent inuenta ē in vtero hn̄s de ſpū ſcō Joſeph aūt vir eius cū eſſet iuſtus ⁊ nollet eā traducere. voluit occulte eam dimittere.

centes Ubi eſt qui nat⁹ eſt rex iudeoꝝ. Uidimus em̄ ſtellā eius in oriēte ⁊ venimus adorare eum. Audiēs autē herodes rex turbatus eſt et omnis hieroſolyma cum illo. Et ꝯgregans omnes principes ſacerdotū ⁊ ſcribas populi ſciſcitabatur ab eis. vbi chriſtus naſceretur At illi dixerunt in bethleem iude Sic enim ſcriptum eſt per prophetaꝫ

Hec aūt eo cogitāte angelus dn̄i in ſomno apparuit ei dicens. Joſeph fili dauid noli timere accipe mariā cōiugē tuam. qđ em̄ in ea natum eſt de ſpū ſcō eſt Pariet āt filium ⁊ vocabis nomē eius ieſum Ipſe em̄ ſaluum faciet ꝑp'm ſuum a peccatis eoꝝ. Tunc poſtmodū ſequitur euāgeliū hodiernum (Cū ergo natus eſſet ieſus) ſupple dulcis ſaluator de maria virgine ſm̄ humanitatem. (in bethleem iude) Gorra. hoc d̄r ad drām alterius bethleem que eſt in galilea in tribu zabulon. de qua hētur Joſue. xix. in diebus herodis regis) ſcꝫ Aſcolonite q̄ fuit gentilis ⁊ idumeus ⁊ p̄mus rex alienigena in hierl'm ⁊ ſuper ppl'm iudaicum conſtitutus Pro quo ſciendum ꝙ tres fuerunt herodes. ſcꝫ aſcolonita antipas ⁊ agrippa. V⁹. Aſcolonita necat pueros Antipa ioannem Agrippa iacobum. mittens in carcere petrum ¶ Item ſciēdum ꝙ chriſtus tunc t̄pis natus eſt cum p̄mum ablatum fuit regnum a iudeis ⁊ q̄n alienigena regnauit. vt adimpleret̃ prophetia iacob Gen̄. xlix Non auferet̃ ſceptrum de iuda nec dux de fœmore eius donec veniat q̄ mittendus eſt Et a t̄pe illo quo Jacob ꝓphetauerat ꝓphetiam illam fluxerunt. M. clv. anni (ecce magi ab oriente). qui dn̄r magi propter magnitudinem ſapie ⁊ ſcie (venerunt hieroſolymam) ſm̄ Gloſaꝫ. eo ꝙ crediderūt quia talis puer non niſi in vrbe regia naſci debuiſſet (dicentes. Ubi eſt q̄ natus eſt rex iudeorum?) chriſtus rex iudeorum eſt dictus. q2 ad ipſos ſpēaliter eſt miſſus vt ptꝫ Mat. xv. Non ſum miſſus niſi ad oues que perierunt domus iſrahel. Item quia cum eis nutritus ⁊ conuerſatus eſt ſcꝫ ī nazareth. vt habet̃ Lu. iiij. Notandum ꝙ ille titulus a tribus regibus ē hodie nunciatus. ⁊ a pylato in die paraſcheues cōfirmatus quando fecit

ſcribi titulū ꝛ cruci affigi. Jeſus nazarenus rex iudeorū (vidimus em̄ ſtellā eius in oriente ꝛ venimus adorare eū) Vñ Aug⁹. dt Magi traditões balaā ſeq̄banť q̇ dixit vt habeť Numeri. xxiiij. Orieť ſtella ex iacob. ꝛ ƀʒ Chriſ. Cū magi ſup montē q̇ dr̄ victorialꝰ cōſiſterēt ꝛ deū adorarēt ſtella ad inſtar pueri crucē in capite habētis eis apparuit ex cuius aſpctū erāt valde gauiſi vt ſuis tpibꝰ meruerūt videre ſtellā illā quā ꝓpheta Balaaʒ longis tpibus añ p̄dixerat ꝛ ſtatim arripiētes iter ſtella añcedebat eos. et venerūt ad pueꝝ adorandū ꝛ munera ei offerebant. ꝛ illa ſtella nō tm̄ in nocte. ſed etiā in media die apparebat ꝛ ſolis radios vicit in claritate qd̄ nō eſt ꝟtutis aliaꝝ ſtellarū. Fulgētius. Puer natus nouā ſtellam fabricauit. Sed quō in tredecim dieb⁹ tam cito venerūt ab oriēte in hieruſalē q̄ in media pte mūdi ſita ē? Rñdit Remigius ꝙ puer ad quē ꝓperauerūt potuit eos in tā breui ſpacio tpis ad ſe reducere Vñ Aug⁹. dicit ꝙ tres magi iter vnius anni in tredecī dieb⁹ pegerūt (Audiēs aūt herodes rex) ſcʒ regē natū iudeis de gñe iudeoꝝ cū ipe eſſet idumeus ꝛ de alia gēte (turbatus ē) timēs ne regno reuoluto iteꝝ ad iudȩos ipe expelleret a regno ꝛ ſemē eius

Et tu bethleem terra iuda. nequaq̄ minima es in principibus iuda. Ex te enim exiet dux qui regat populum meum iſrael. Tunc herodes clam vocatis magis diligenter didicit ab eis tempus ſtellȩ. quȩ apparuit eis Et mittens illos in betbleem dixit. Ite et diligenter interrogate de puero. et cum inuenieritis renunciate mihi. vt et ego veniens adorem eum. Qui cum au-

poſt ipm p̄ciderer. Iōo ſm Grego. ſup Mat. Codices q̇b⁹ genealogia iudȩoꝝ texiť cremauit. (ꝛ oīs hieroſolyma cuʒ illo) cauſa timorȝ. ne rx iratus regioēs ꝛ pplm̄ vexaret ꝛ aggrauaret (ꝛ cōgregans oēs p̄ncipes ſacerdotū ꝛ ſcribas populi) q̇ erant legiſdoctores (ſciſcitabať ab eis vbi chriſtus naſcereť At illi) ſicut piti in lege dixerūt in bethleem iudȩ ſic em̄ ſcriptū eſt p ꝓphetam) Michȩȩ. v. (Et tu bethleem terra iuda neq̄q̄ minima es in p̄ncipib⁹ iuda ex te em̄ exiet dux q̇ regat pplm̄ meū iſrł) Vñ in pſ̄. xlvij. Ipſe reget nos in ſecula. Vñ Leo papa. Chriſtus q̇ ſerui formā accepat ꝛ nō venit iudicare ſed iudicari bethleem p̄elegit natiuitati ꝛ hieroſolymā paſſioni (Tunc herodes) Lyra. cognito loco natiuitatis chriſti ſcʒ ex iudeorū reſpōſo (clam vocatis magis diligenter didicit ab eis tempus ſtellȩ quȩ apparuit eis) dicit em̄ clam id ē occulte qꝛ cum eſſet alienigena nō confidebat de iudeis. ꝛ ideo voluit ſuum cōſilium eos latere (ꝛ mittens illos in bethleem dixit. Ite ꝛ diligenter interrogate de puero. ꝛ cum inueneritis renunciate mihi vt ꝛ ego veniens adorē eum) Ly. Spōdet falſum obſequiū vt facilius eos decipiat ꝛ ad redeundū ad ipm inducat. Rab. Finxit ſe vultu ꝛ ꝟbis eū adorare velle: quē inuidia cogitatione tractabat occidere (qui cū audiſſent regē abierūt) recedentes de hieruſalē vt irent ꝟſus bethleem (Et ecce ſtella quam viderant in oriente antecedebat eos) Chriſ. ſup Mat. Ex hoc loco oſtēditur qꝛ cum ſtella duxiſſet magos in hieruſalē abſcōdita eſt ab eis vt relicta ſtella cogereť in

dissent regem abierunt. Et ecce ſtella
quã viderant in oriente antecedebat
eos vſqꝫ dum veniens ſtaret ſupra vbi
erat puer. Videntes aũt ſtellam gaui
ſi ſunt gaudio magno valde. Et intrã
tes domum inuenerunt puerum cum
maria matre eius. Et ꝓcidentes ado/
rauerunt eum Et apertis theſauris ſu
is obtulerũt ei munera. aurũ. thus. et
mirrhã. Et reſpõſo accepto in ſomnis
ne redirent ad herodem. per aliam viã
reuerſi ſunt in regionem ſuam

hierusalem de chriſto interrogare. vt ipſi magi qui prius fuerant commo
niti coeleſti ſigno confirmarentur ex dicto prophetico ⁊ ex doctorum he/
braicorum reſponſo ſicut iam ſupradictum eſt (vſqꝫ dum veniens ſtaret ſu
pra vbi erat puer) Stetit eñ ſuꝑ caput pueri. quaſi diceret hic eſt vt quia
loquendo monſtrare non poterat ſtando monſtraret (Videntes autẽ ſtel
lam gauiſi ſunt gaudio magno valde ⁊ intrãtes domum) id eſt diuerſori/
um vbi puer natus fuerat (inuenerunt puerum cũ maria matre eius) Pie
creditur cum beata virgo ante diuerſorium eq̃tatum magnum vidiſſet re
cepit puerum de p̃ſepio ſuꝑ gremiũ ⁊ in brachia ſua vt ſic ſe matrem pueri
oſtenderet. Rabanus. Diuino aũt nutu factũ eſt ꝙ abiret Joſeph ne ali
qua occaſio ſuſpitionis malę daretur gentibus (Et procidentes adoraue/
runt eum) Lyra. ex quo patet ꝙ cognouerunt ipſius diuinitatem per diui
nam reuelationẽ. Cum eñ viderent puerum pannis vilibus inuolutum
in gremio pauperis ma
tris poſitum. nulluʒ re
gię dignitatis humanę
habentem ſignum non
eſt veriſimile ꝙ taleʒ re
uerentiã ei exhibuiſſent
niſi in eo aliquid ſupra
hoiem cognouiſſent. vñ
Chriſ. Puerũ viderũt
hoiem ⁊ agnouerũt re/
demptorẽ illuminati in
fide credentes hunc pue
rũ eſſe ſaluatorẽ mundi
quẽ q̃ſierant (Et aꝑtis
theſauris ſuis obtule/
rũt ei munera. aurũ th⁹
et mirrham) Lyra. iſta
tria obtulit quilibet ipſorũ ſcʒ aurũ ad ſuſtentatõem pauꝑis matris ⁊ fi
lij. thus cõtra foetorẽ loci. mirrham ad cõſolidãda mẽbra pueri. Itẽ ꝑ au
rũ ſignificabant regiã dignitatẽ. ꝑ mirrham hoĩs mortalitatẽ q꞉ mirrha
ſolent inungi corpora mortuorũ. per thus ipius diuinitatem. q꞉ thus ad
honorẽ diuinũ cõcrematur. Item q꞉ magi a puero habuerunt triplicem
ſubſtantiã ſcʒ corpus aĩam ⁊ res temporales. Fecerunt igitur homagiũ
regi puero nato de corpore quia prociderunt. In quo notatur eorum ma
gna humiltas. Et in hoc repᵱhenditur ſuꝑbia illorũ chriſtianorum q̃ non
flectunt genua ſua in eleuatõe corporis chriſti in miſſa. De anima q꞉ ado
rauerunt eum in quo notatᷣ eorũ fides. De ſubſtantia tꝑali q꞉ ei munera
obtulerũt. Plus eñ nõ hʒ homo niſi corpus aĩam ⁊ tꝑalia Sequitᷣ (Et
reſpõſo accepto in ſomnis) ſcʒ ꝑ angelum (ne redirẽt ad herodẽ ꝑ aliã viam
reuerſi ſunt in regionẽ ſuã) Lyra. ꝑacto obſequio q꞉ deſcẽderũt ad mare ⁊
inde ꝑ nauem trãſfretantes abierũt in tharſim qd̃ cognoſcẽs Herodes
iratus poſtea naues tharſenſiũ incendit ſcdm quod fuit ibi ꝓphetatum ꝑ
Dauid in pſ. xlvij. In ſpiritu vehemẽti conteres naues tharſis. ¶ Vñ
circa pñs euangeliũ, vbi dicitur. In diebus herodis regis. Hic q̃ritᷣ quare

nõ dixit In diebus Octauiani ceſaris? Reſpõdet q euãgeliſta hoc dixit vt videat impleta ꝓphetia Iacob que habet Geñ. xlix. Nõ auferetur ſceptrũ de iuda. ⁊ dux de fœmore eius donec veniat q mittendus eſt. ſed iam ablatum erat ſceptrum de iuda. q2 herodes erat alienigena. ⁊ erat pmus rex iudeorum. ⁊ ſic euangeliſta probat chriſtum veniſſe ex triplici ꝓphetia Ex ꝓphetia iacob. q ꝓphetauerat tps chriſti. vt iam dictum eſt. ⁊ ex ꝓphetia Michee qui ꝓphetauit de loco. vt p3 hic in euangelio Et tu bethleez ⁊c. Et ex ꝓphetia balaam qui ꝓphetauit de ortu ſtelle. vt p3 Numeri. xxiiij Orietur ſtella ex iacob. Manifeſtũ eſt ergo chriſtum natum eſſe. cũ omnes iſte tres ꝓphetie vno tpe ſunt implete

Dominica infra octauam Epiphanie. Euangelium ſcdm Lucã. ij.

In illo tempore. Cum factus eſſet ieſus annorum duodecim aſcendentibus illis hieroſolymam ſecũdũ conſuetudinem diei feſti. cõſummatiſqꝫ diebus cum redirent. remanſit puer Ieſus in hieruſalem. ⁊ non cognouerunt parentes eius. Eſtimãtes autem illum eſſe in comitatu venerũt iter diei. ⁊ querebant eum inter cognatos et notos. ⁊ non inuenientes. reuerſi ſunt in hieruſalem requirentes eum Et factum eſt poſt triduũ inuenerũt illum in templo ſedentez in medio doctorum audientem illos ⁊ interrogãtẽ

Poſtilla

Cum factus eſſet ieſus annorũ duodecim. Lu. ij. Hiſtoria huius euangelij facta eſt anno chriſti. xij. kal. maij. feria. iiij. luna. xv. indictione. iiij. Cũ euangeliſta Lucas nobis declaraſſet quõ chriſtus fuit in templum pſentatus. et a Symeone ⁊ ab Anna vidua laudatus ſicꝫ dictum eſt in pcedenti dominica. Et poſtqꝫ declarauit quõ chriſtus in egyptum portatus fuit in q ſeptẽ annis fuit. et cũ iam redijſſet de egypto poſt mortẽ herodis et fuiſſet iam qnqꝫ ãnis cũ parentib9 ſuis in nazareth (Factũ eſt ãt anno duodecimo Aſcendẽtib9 illis hieroſolymam ſm cõſuetudĩem diei feſti) Iudei enĩ ter habebant in anno pceptum eundi in hierl'm. in paſcha qd fuit feſtũ azimorum. per hoc feſtũ recolebant exitum ⁊ liberationem de egypto. Secundo in penthecoſten. per quod recolebant memoriam legis date in quinquageſima die in exitu de egypto. Tercio in ſchenophegia. ſeu in feſto tabernaculorum. per quod recolebant quomodo per quadraginta annos in deſerto habitabant in tabernaculis In iſtis feſtis quilibet vir tenebatur ſe pſentare in hieruſalem cum hoſtijs a deo determinatis. De mulieribus non fuit preceptum. ſi tamen comitabantur viros ſuos bonũ erat ⁊ laudabile. Sed qui erant valde remoti poterant ſe in duob9 feſtis excuſare. ſ3 nõ de feſto paſche niſi neccitate ĩfirmitatis. ergo dicit (aſcendentib9 illis) Iorda. ad lrãm. q2 galilea erat in plano vbi nazareth fuit ſita. in q chriſtus fuit annũciatus ⁊ educatus. hierl'm ãt erat in mõtanis. ⁊ diſtat nazareth a hierl'm p tres dietas. ſ3 q2 p3 Gre. Omis chri actio ẽ nrã ĩſtructio. ergo chrs h in xij ãno fecit vt nob exẽplũ dar3 vt etiã

Pagina

li bēter eccleſias viſitemus(Conſummatiſqꝫ dieb)ſcꝫ octo ꝑtinentib ad ſolemnitatē(cū redirent)ſcꝫ maria ꝛ ioſeph(remāſit puer ieſus in hieruſa/lem.ꝛ non cognouerūt parentes eius)id ē nō aduerterunt ꝙ remaneret H̄ eſt cōtra illos q̄ raro manēt in eccl'a vſqꝫ ad finē miſſę aut ſermonis Sed diabolo inſtigante cito exeunt ꝛ in cimiterio vel foro ſtant.ꝛ inutilibus ꝛ quandoqꝫ nociuis ſermoībus ſe occupāt.vt ṗtet Joānis viij.Qui ex deo eſt verba dei audit.ꝓpterea vos non auditis.quia ex deo non eſtis(Exiſti mantes aūt illum eſſe in comitatu)Guill'.Filijs iſrael ad feſta confluen/tibus.vel ad ꝓpria redeuntibus mos erat ſeorſum viros ꝛ ſeorſum fœmi/nas incedere.Pueri cum quolibet parente indifferēter ire poterant.ꝛ ideo Maria putauit ieſum eſſe in comitatu uirorum cum Joſeph.ꝛ Joſeph putauit eum eſſe in comitatu mulierum cū maria.ꝛ ſic perdiderūt Jeſum (venerunt iter diei)id eſt in eadem die qua redierunt de hieruſalem(ꝛ quę/rebant eum)ſcꝫ ſecunda die(inter cognatos ꝛ notos ꝛ non inuenientes eū reuerſi ſunt)ſcꝫ tercia die(in hieruſalē reqrentes eum.Et factū eſt poſt tri/duum inuenerunt illuꝫ

eos. Stupebant autem omnes qui eum audiebant ſuper prudentia ꝛ re/ſponſis eius. Et videntes ammirati ſunt. Et dixit mater eius ad eum. Fili quid feciſti nobis ſic Ecce pater tuus et ego dolentes quęrebamus te. Et ait ad illos. Quid eſt quod me quęreba/tis? Neſciębatis. quia in his q̄ patris mei ſunt oportet me eē? Et ipi nō intel lexerūt verbū quod locutus eſt ad il/los. Et deſcēdit cū eis ꝛ venit in naza reth. ꝛ erat ſubditus ill' Et mater eius

(in templo) Nō in thea/tro vel in foro neqꝫ ī lu do.ſicut pueri iam ſolēt inueniri ſed in templo vbi domus orationis ē (ſedentem in medio do ctorum audienteꝫ illos et interrogantem eos) Lyra.vt melius poſſet omnes audire ꝛ melius cum eis conferre.Hoc eni̅ eſt ſapientis primo audire.ꝛ poſt interroga re(Stupebant aūt oēs qui eum audiebant)id ē valde mirabantur(ſup prudentia ꝛ reſpōſis eius)quia alias inauditum fuerat ꝙ puer talis ętatꝭ tam ſapiēter loqretur(ꝛ videntes)ſcꝫ maria ꝛ ioſeph eum in medio docto rum)admirati ſunt ꝛ dixit mater eius ad eum.Fili quid feciſti nobis ſic? Ecce pater tuus)ſcꝫ putatiuus vel nutritius(ꝛ ego dolentes q̄rebamus te)Hic inſtruunt parentes qualiter ſe in correctione debeāt habere ad fili os vt cōtumelioſis ꝛ maledicis non conturbent pueros ſuos.Corripiēdi eni̅ ſunt primo cum benignitate.ꝛ ſi non iuuat.tunc cum virga aſpera.vt patet Prouerbioꝝ.xiij.Noli ſubtrahere puero diſciplinā ſi eni̅ ꝑcuſſeris eum virga nō morietur.ꝛ aīam eius de inferno liberabis ¶ Notandum ꝙ nunqꝫ legit in euāgelijs ioſeph ieſu locutum fuiſſe.ſed hoc ſemper virgi/ni Marię dimittebat.qꝛ ad ipam tanqꝫ ad veram matrē ꝑtinebat.Jteꝫ hic q̄rit quare ioſeph dr̄ pater ieſu cū nō genuerit eū.Dōm ꝙ dicebat pa/ter eius ꝓpter tria Primo ꝓpter hoīm opinionē.vt pꝫ Lu.iij.vt putabat filius ioſeph Scdo ꝓpter eius nutritōem.qꝛ ſcꝫ Orige.ſic appellabat Jo ſeph ſcꝫ pater ieſu qꝛ nutritius eius fuit Tercio ꝓpter coniugalē deſpōſa/

tionem ſcʒ Joſeph ⁊ Marię. Nā ſm Auguſtinū. Multo cōueniētius chꝛiſtus dꝛ filius Joſeph ꝙ̄ ſi eſſet aliūde adoptatus. Item quare virgo maria ꝑpoſuit ioſeph ante ſe dicens. Pater tuus ⁊ ego dolentes querebamus te. cum tamē ſit mater dei ⁊ regina cœli? Reſpondetur primo ꝓpter humilitatem quā habebat excellentiſſimā. Scđo vt exemplum daret aliis mulieribus honoꝛandi viros ſuos (⁊ ait ad illos. Quid eſt ꝙ me q̄rebatis?) ſcʒ inter conſanguineos ⁊ notos (neſciebatis qꝛ in his quę patris mei ſunt) ſupple cœleſtis (opoꝛtet me eſſe) quia alium patrem non habebat. Origenes in cœlis ſine matre. in terris ſine patre (⁊ ipſi non intellexerunt verbum qđ loq̄bat̄) Lyꝛa. qꝛ adhuc non erant aſſueti talia audire ab eo (⁊ deſcendit cum eis ⁊ venit Nazareth) ad eoꝛum conſolationem (et erat ſubditus illis) ad noſtrā inſtructionē (⁊ mater eius cōſeruabat omia

conſeruabat oīa ṽba hęc conferens in coꝛde ſuo. Et ieſus ꝓficiebat ętate ⁊ ſapiētia ⁊ grā apud deū ⁊ homines

¶ Dñica ꝑma poſt octauas Epiphanię. Euāgeliū ſcđm Joānem. ij.

In illo tempoꝛe. Nuptię factę ſunt in chana galileę. et erat mater Jeſu ibi. Vocatus eſt autem ieſus et diſcipuli eius ad nuptias. Et deficiente vino. dicit mater ieſu ad eum. vinum non habent. Et dicit ei Jeſus. Quid mihi et tibi eſt mulier? Nondū

verba hec cōferēs in coꝛde ſuo) omia eīn q̄ vidit vel audiuit a chꝛiſto fieri quoꝛū tūc plenā ꝯgnitionē nō habebat memoꝛiter tenuit. vñ Be. Virgo maria q̄ nō intellexit. ſiue q̄ nōduʒ intelligere potuit. ponit oīa in coꝛde ſuo. q̄ſi ruminā da ⁊ diligēti⁹ ſcrutanda recōdebat. hoc ē contra nos obliuioſos qui nec aliquid quod de deo ⁊ ſalute aīarū nrāꝝ audiuimus memoꝛiter retinemus. Sed ſum⁹ ſicut vas cōfractū qđ nihil pt cōtinere. vñ Eccľ. xi. Coꝛ fatui quaſi vas cōfractū oēm ſapiāʒ nō tenebit (Jeſus aūt ꝓficiebat ętate) Boꝛ. quo ad coꝛpoꝛis incremētū. ſcʒ de infantia ad pueritiā. de pueritia ad iuuētutē (⁊ ſapiētia ⁊ grā) Ly. nō ꝙ̄tum ad rem ſed ꝙ̄tū ad oſtēſionē in effectu. inꝙ̄tū ſapiam ſuā. nō tm̄ humanā. ſed etiā diuinā magis oſtēdebat ſcđm ſuū beneplacitū. ⁊ pꝛout nrē ſaluti expediebat (apud deū ⁊ hoīes) id ē deo ad laudem. ⁊ hoībus ad ſalutē pꝛoficiebat

¶ Poſtilla.

Nuptię factę ſunt ⁊c. Joā. ij. Miraculū iſtud dñs ieſus fecit anno eius. xxxi. viij. idus Januarij. luna. xv. feria. ij. indictōe. iiij. Añ initiū illius euāgelij ſcribit ſanctus Joānes de vocatione diſcipuloꝝ chꝛiſti tunc dicit eis. Amē amē dico vobis. videbitis cœlū aptum ⁊ angelos dei deſcendentes ⁊ aſcendentes ſuper filium hominis. Tunc ſequit̄ euāgeliū hodiernum (Nuptię factę ſunt in chana galileę) Boꝛ. chana eſt nomē villę in qua ſunt facte nuptię in pꝛouincia galileę. Et iſta villa diſtat a hieruſalē q̄ſi trib⁹ dietis. ⁊ iſtę nuptię facte ſunt eadē die qua chꝛiſtus baptizatus eſt reuoluto vno āno (⁊ erat mater ieſu ibi) Nō dꝛ hic ꝙ fuerit vocata qꝛ rōe cōſanguinitatis venerat tāꝙ̄ officioſa. ſicut etiā alias abijt in mōtana ad Elizabeth ad ſeruiendum ei. Lu. j. Rōe huius etiā vocatus fuit

Pagina

dn̄s ieſus cū diſcipulis ſuis. Chriſ. Uocatus ē ieſus ad nuptias non vt a
liquis magnus ſ; vt cōſanguineus. ⁊ ipſe vt humilis nō reſpuit ſed venit
Sed quō vocati ſunt ieſus ⁊ mater eius ⁊ diſcipuli eius ad nuptias cū eſ/
ſent paupes q̄les nō ſolēt ad cōuiuia vocari? Rn̄detur ꝙ ſpōſus ⁊ ſponſe
paupes fuerūt. ⁊ iō paupes īuitabāt. Chriſtꝰ āt nuptijs intereē voluit. vt
nuptias approbaret ⁊ errorē eoꝝ excluderet q̄ nuptias damnāt vn̄ Beda
Si thoro immaculato ⁊ nuptijs debita caſtitate cœlebratis culpa ineſ/
ſet. nequaq̄ dn̄s ieſus ad has veniſſet. vn̄ i. Coꝛ. vij. Nō peccat mulier ſi
nubat. ſi vxorē accepiſti nō peccaſti ſi nupſerit virgo nō peccat (⁊ deficiente
vino) in ipo cōuiuio qd̄ eſt ſignū paupꝫtatis (dicit mater ieſu ad eū. vinum
nō habēt) ſcȝ miniſtri ad ꝓpinandū (⁊ dicit ei ieſus. qd̄ mihi ⁊ tibi eſt muli
er?) Tho. q. d. defectus iſte nō ꝑtinet ad me vl̄ ad te. ſ; ad illos quoꝝ ſunt
nuptie (nōdū veīt hora mea) Chriſ. q. d. qd̄ rogas ⁊ petis vt faciā miracu
lū anq̄ ſit hora cōueniēs ad hoc. Licet em̄ vinū deficeret nondū tn̄ defec
tus vini erat oībus manifeſtus. Chriſtus aūt volebat vt oēs ꝑus ſcirent
defectū. vt ſic poſtea miraculū eſſet oībus certū ⁊ manifeſtum (Dicit ma
ter ieſu miſtris) id ē ſeruitoribus cōuiuij (qd̄cūq̄ dixerit vob facite) Tho.

venit hora mea. Dicit mater eius mi/
niſtris. Quodcunq̄ dixerit vobis fa/
cite. Erāt aūt ibi lapidee hidrie ſex po
ſite ſcd̄m purificationem iudeorum ca/
pientes ſingule metretas binas vl̄ ter
nas. Dicit eis ieſus. Implete hidrias
aqua. ⁊ impleuerunt eas vſq̄ ad ſum
mum. Et dicit eis ieſus. Haurite nūc
et ferte Architriclino. et tulerunt. Ut
autem guſtauit architriclinus aquã

credendū ē ꝙ btā virgo
nūq̄ aliq̄d petijt a filio
qd̄ ipē nō fecerit. Et no
ta licȝ aliq̄ntulū dure vi
derer mrī rn̄dere. ipa tn̄
firmiſſime ſciuit eū fcū/
rū qd̄ petiuerat. Et ideo
dixit miſtris qd̄cūq̄ di/
xerit vobis facite (Erāt
aūt ibi) ſcȝ in domo con
uiuij) lapidee hidrie ſex
poſite ſcd̄m purificatōem
iudeoꝝ) vt pȝ Mar. vij
phariſei ⁊ oēs iudei niſi
crebro leuarent manus
nō manducāt panē (capiētes). i. capē valētes (ſingule metretas). i. menſu/
ras (binas vl̄ ternas Dicit eis) ſcȝ miſtris (ieſus) rogatus a mrē (Implete
hidrias aqua. ⁊ impleuerūt eas vſq̄ ad ſummū) vt nihil vacuitatis rema/
neret (⁊ dicit eis ieſus) Tho. iam facta trāſmutatione cuius omipotētie
iam aquā in vinum conuerterat. Ergo poteſt ſimiliter panē in corpus et
vinū in ſanguinem tranſmutare (Hanrite nunc ⁊ ferte architriclino) Un̄
Chriſoſto. Architriclinus dr̄ quaſi ordinator vel diſpenſator in conuiuio
(et tulerunt) ſcd̄m impium domini noſtri ieſu chriſti. Et notandū ꝙ mini/
ſtri obediētes fuerūt in fundendo ⁊ in hauriendo ⁊ in deferendo (vt aūt gu
ſtauit architriclinus aquā vinū factū ⁊ nō ſciebat vn̄ eēt. miniſtri aūt ſcie
bant q̄ hauſerant aquā. vocat ſpōſum architriclinus ⁊ dicit ei. Omis hō
primū) id ē in ꝑncipio cōuiuij (bonū vinum ponit) in menſa (⁊ cum inebria
ti fuerint) cibo ⁊ potu boni vini (tunc id quod deterius eſt) id eſt minus bo
nū (Tu aūt ſeruaſti bonum vinum vſq̄ adhuc) immo optimum. Chriſo
ſtomus dicit. hoc eſt generale in omnibus miraculis quod ſꝑ ad nobilius

terminatur ꝗ̄ natura poſſit. Nunꝗ̄ natura fecit ita bonũ vinũ ſicut illd fuit. Nũꝗ̄ aliqͥs piſtor ita bonũ panem fecit ſicut qñ chriſtus panes multiplicauit. Unde ꝓpter hoc q̃ comederunt de panibus iſtis voluerũt eũ facere regem. Joãni s. vi. Itẽ natura nũꝗ̄ potuit dare tam clarũ ⁊ acutum viſum. ſicut ipſe chriſtus dedit ceco nato. Joãnis. ix. (Hoc initium ſignorũ fecit ieſus in chana galilee. ⁊ manifeſtauit gl'am ſuam) Glo. id eſt latentem diuinitatẽ rõne edificatõis diſcipulorũ Un̄ ſubdit (⁊ crediderũt in eũ diſcipuli eius) id ẽ firmius crediderũt. q̄ viſo miraculo roborati ſunt in fide amplius ⁊ in amore eius. Ubi notandũ ꝙ ſcũs Thomas de aquino in tercia pte ſumme. q. xliiij. di. ꝙ dñs an̄ illud miraculũ cõuerſionis aque in vinũ nullum aliud fecit in humana natura. ⁊ ideo libellus de infantia ſaluatoris cõtrarium huius dicens reprobatus ẽ tanꝗ̄ ab hereticis cõfectus vt patet in decreto Gelaſij. Un̄ circa pñs euangeliũ vbi dr̄ Nuptie facte ſunt in chana ⁊c. Querit quid efficit matrimoniũ: Rñdet Hugo de prato cõſenſus expreſſus volũtarius ⁊ nõ fictus vel coactus de ꝟbis de pñti efficit matrimoniũ. Carnis aũt copula ipm̃ conſummat. Alia aũt que precedũt vt pmiſſio de accipiendo ſunt ſponſalia nec efficiũt matrimonium. Similiter que comitantur. vt immiſſio annuli que eſt ſignũ matrimonij ⁊ inſtrumentũ. Et oĩa alia que obſeruantur in matrimonio ſunt quedam ſolemnitates matrimonij. ſ; non efficiunt matrimoniu;. Conſenſus autem ille ẽ in cohabitationem ppetuam ⁊ in copulã carnalem. ¶ Item notandum ꝙ inter chriſtianũ ⁊ ꝗ̄cũꝗ̄ aliam pſonam non baptizatam non poteſt eſſe coniugium. cũ baptiſmus ſit ianua oĩm ſacramentorum. Similr̄ ſi aliqͥs infidelis conuertitur ad fidem ⁊ eius vxor nollet cõuerti poteſt accipe aliam vxorem. Et ſimile eſt de vxore q̄ non eſt cõuentio lucis ad tenebras. neꝗ̄ chriſti ad belial. vt dicit Apl's. ij. ad Corinthi. Item quãdo quis timore coactus accipit aliquã Si eñ poſtea quãdo eſt in loco tuto nõ conſentit poteſt eam dimittere. quia matrimonia debent eſſe libera ⁊c. ¶ Item notandum ꝙ phũs in politicis dicit. Mas non debet contrahere ante. xxvij. annum. ⁊ puella ante xviij. annum alias foetus imperficitur. quia mas ⁊ foemina tunc non creſcunt. oportet tamen ⁊ preueniri poſſunt prefata tempora aliquãdo propter incontinentiam

vinum factum et non ſciebat vnde eſſet. Miniſtri autem ſciebant qui hauſerant aquam. vocat ſponſum Architriclinus: ⁊ dicit ei Omnis homo primum bonum vinum ponit. ⁊ cum inebriati fuerint tunc id quod deterius ẽ Tu aũt ſeruaſti bonum vinum vſꝗ̄ adhuc. Hoc fecit initiũ ſignorum Jeſus in chana galilee. ⁊ maĩfeſtauit gloriam ſuam. Et crediderunt in eum diſcipuli eius.

¶ Dñica ſecũda poſt octauas Ephie

¶ Poſtilla.

Cum deſcẽdiſſet ieſus de mõte ⁊c. Mat. viij. Marci. p. Luce. vi. Hiſtoria huius euãgelij facta eſt anno chriſti. xxxi. ij. idus Julij. feria. v. luna. xvi. indictione. iiij. Gloſa. Poſtquã dominus docuerat diſci

diſcipulos in monte deſcẽdit in vallẽ vt turbas doceret ⁊ ſanaret turbarũ infirmos q̄ ſeq̄bantur eũ. Diſcipulꝭ eñ tanq̃ pfectioribꝫ ſermonẽ fecit in monte. turbis aũt tanq̃ imperfectis in valle p̄dicauit. ⁊ ſm Haymo. exẽplo chriſti debẽt facere p̄dicatores. vt in p̄dicatõe ſua habeãt ſermonẽ rpatuꝫ et ſicut viderint vnũquẽq̃ cape poſſe. ita ⁊ v̄bum dei anũcient. Vñ etiaꝫ Grego. Scdm capacitatẽ auditoꝝ formandus eſt ſermo doctoris ((ſecutę ſunt eũ turbę multę) Go ⁊. propter quaꝝ ſeq̄lam ⁊ ędificatõem mouebatꝛ ad faciendũ miracula (⁊ ecce leproſus veniens) ſcꝫ cum fide cordis (adora/ bat eũ) cũ humilitate corpis. Vñ Marci. i. dr̄ genuflexit Lu. v. dr̄ proci dit in faciẽ q̄ oĩa humilitatẽ indicãt. Orige. habuit eñ tria iſte leproſus in ſe. quę q̄cũq̃ habuerit in ſe nihil a deo ſibi negatꝛ. Primuꝫ eſt fides. qđ tangitꝛ cũ dr̄. Adorabat eũ. vñ Jacobi p̄. Poſtulet aũt in fide nihil heſi/ tans ⁊ dabitꝛ ei. Scdm eſt huilitas qđ notatꝛ cũ dr̄ Lu. v. procidit in fa/ ciẽ. vñ Ecci. xxv. Orõ humiliãtis ſe cœlos penetrat. Terciũ eſt deuota o ratio qđ notatꝛ cũ dr̄. Dñe ſi vis potes me mũdare: Hic ẽ cõſiderandũ q̃ ſapienter habuit ſe ille leproſus cum p̄mo ad fidẽ cõuerſus fuit. Non eñ deſiderauit ſanitatẽ corpis. niſi inq̃tum illa eẽt aĩę ſalus. ⁊ ideo non ora/

¶ Euãgelium ſcdm Mattheũ. viij.

In illo tempore. Cum deſcen/ diſſet ieſus de mõte: ſecutę ſunt eum turbę multę. Et ecce leproſus ve niens adorabat eum dicens. Domine ſi vis potes me mundare. Et exten/ dens ieſus manum tetigit eum dicẽs. Volo mundare. Et confeſtim mun/

uit vt dñs eũ ſanaret ſꝫ illius volũtati cõmiſit an eũ ſanare vellet. qui ſolus nouit. q̄d ſuę con/ grueret ſaluti. A quo le proſo adhuc in fide neo phico nos a puericia in fide chriſti nutriti Exẽ plũ recipe debemus vt bona fortunę. bona na turę. ⁊ q̄cũq̃ terręna q̄/ bus cõtingit bñ ⁊ male vti nõ petamus a deo nec ea q̄ramus niſi inq̃tum neceſſaria ſunt ſuſtẽtatõ ni nrẽ ⁊ expediẽtia nrẽ ſaluti. Nihil eñ nobis bonũ eſt niſi nrã fœlicitas ęterna. ⁊ ea quę nobis ad iſtam cõſequendã proficiũt ſiue proſpa ſiue ad/ uerſa (et extendens ieſus manũ tetigit eũ dicens. Volo mũdare) vñ Da/ maſ. Humanitas chriſti erat organũ ⁊ inſtrumentũ diuinitatis. Et ideo ſicut artifex mediãte inſtrumẽto opatur. ſic v̄tus diuina in chriſto p applĩ catione humanitatis a qua miracula fiebãt q̄nq̃. ſicut hũc leproſum tan gendo ſanauit (⁊ cõfeſtim mũdata eſt lepra eius) ſcꝫ totalr̄. non tm̃ dimi/ nute. Vñ in ps̄. cxlviij. Ipſe dixit ⁊ fcã ſunt. Vñ Aug⁹. dicit. q̄ nõ ſtatim poſt deſcẽſum de mõte fecit hoc miraculũ. ſed poſtq̃ ſermonẽ in loco cam peſtri fecit turbis. ſicut dr̄ Lu. v. Chriſoſto. poſt ſermonẽ immediate pce dit ad miracula. vt v̄bis p̄cedẽtibꝫ autoritatẽ p̄ſtaret. vt mirabilis in ver/ bis. mirabilior appareret in ope (⁊ ait illi ieſus. vide nemĩ dixeris) ſcꝫ mi/ raculũ qđ fcm̃ eſt. Chriſoſto. In his v̄bis docet nos nõ eẽ vane gl'oſos et ſi aliqđ bonũ circa nos ẽ. nõ nobis. ſꝫ deo aſſcribere debemus Vñ ps̄. cxiij Nõ nobis dñe nõ nob. ſꝫ noĩ tuo da gl'am (ſꝫ vade oñde te ſacerdoti. ⁊ of/ fer munus tuũ qđ p̄cepit moyſes) Leui. xiiij. ſcꝫ duos paſſeres offerebatꝛ pro emũdatõe ſua vnus eorũ occidebatꝛ. ⁊ alter in ſanguĩe illi⁹ intingebatꝛ.

ſic dimiſſus euolauit(in teſtimonium illis)id ē vt illoꝝ teſtimonio ſanus
habearis Quare chriſtus leproſum ſanatum miſit ad ſacerdotes? Rñſio
ſm Goꝛram. Pꝛimo ꝓpter legis approbationem Secundo ꝓpter mira/
culi ꝯfirmatōem ſcȝ vt teſtes eſſent miraculi. Tercio ꝓpter coꝝ vtilitateȝ
vt vidētes crederēt ⁊ ſaluarētur Quarto ꝓpter eruditōem nrām vt nos e/
tiā ſacerdotes honoꝛemus Quīto in exēplū pctōꝛibus q̄ ſunt lepꝛa pecca
ti infecti quibus di. (Jte)id eſt nō ſtare(oñdite)non occultare(vos)non a/
lios(ſacerdotibus)qui hñt ptātem remittendi pctā. vt ptȝ Joan. xx. Acci
pite ſpm̄ ſcm̄ quoꝝ remiſeritis peccata remittuntur eis(Cum autem in/
troiſſet capharnaum acceſſit ad eum centurio)id eſt quidam gentilis qui
habebat homines in armis ſub ſe ad cuſtodiam ipſius galileę tunc eñ ter
ra iudeoꝛum ſubiecta erat rhomanis a quibus illuc erat poſitus centurio

data eſt lepꝛa eius. Et ait illi ieſus. vi/
de nemini dixeris. ſed vade oſtende te
ſacerdoti ⁊ offer munus tuum quod p̄
cepit. Moyſes in teſtimoniuȝ illis Cū
autem introiſſet capharnum. Acceſſit
ad eum centurio rogans eum ⁊ dicēs
Domine puer meus iacet in domo pa
ralyticus ⁊ male toꝛquetur. et ait illi ie
ſus. ego veniam ⁊ curabo eum et reſ/
pondens Centurio ait. domine nō ſuȝ
dignus vt intres ſub tectum meum. ſȝ
tantuȝ dic verbo. et ſanabitur puer me
us. Nam et ego homo ſum ſub poteſ/
tate conſtitutus habens ſub me mili/
tes. et dico huic vade et vadit et alio ve

ille. iſte autem centurio
auditis chꝛiſti miracul'
firmiter credidit ꝙ poſ/
ſet ſanare ſeruuȝ eius q̄
erat ei valde charus vt
dr Lucę. vij. ⁊ ideo de
eius ſanatione fuit val
de ſollicitus(acceſſit er/
go rogans eum dicens.
Dñe puer meus) ſeruū
nominans puerū ſuum
hoc eſt cōtra ſupbos q̄
famulos dedignantur.
(iacet in domo) ſcȝ non
potens venire ad te.
Hoc eſt contra inhūa
nos dños qui expellunt
infirmos famulos a do
mo ſua ⁊ mittūt ad ho/
ſpitale(paliticus ⁊ ma/
le toꝛquet)Chꝛiſ. In/
firmitatem tantummō expoſuit ſed ſanitatis remedium in poteſtate mi/
ſericoꝛdię eius miſit(⁊ ait illi ieſus ego veniam curabo eum) Unde Beda
Qui ad ſanandum filium reguli ire noluit. ne diuitias honoꝛare videret.
ad ſeruum vadit ne ſeruilem conditionem ſpꝛeuiſſe videretur(⁊ reſpondēs
centurio ait domine non ſum dignus)ſcȝ quia gentilis ſum Unū Hiero.
quia gentilis fuit ⁊ foꝛte idola ſtabant in domo ſua. ideo noluit vt chꝛiſtꝰ
intraret ne in hoc offenderetur(vt intres ſub tectum meum). Goꝛra. non
dicit palacium licet pꝛinceps eſſet ſed tectum prę humilitate ſui ⁊ conſide
ratione magnitudinis chꝛiſti. Unde Augꝰ. dicendo ſe indignum pręſtitit
ſe dignū nō in cuius parietes. ſed in cuius coꝛde verbo dei chꝛiſtus intra/
ret. Unde Oꝛigenes Quando coꝛpus ⁊ ſanguinem chꝛiſti ſumpturus
es tunc dominus tectum tuum vult intrare. Et tu ergo humilians teip
ſum dic Domine non ſum dignus vt intres ſub tectum meum. ſed tantū
dic verbo ⁊ ſanabitur puer meus. Unde Beda Magna fides quę dicere

credit eſſe facere(nam ⁊ ego homo ſum ſub poteſtate conſtitutus habens ſub
me milites ⁊ dico huic vade ⁊ vadit)ſcꝫ quantū ad negocium implendum
in abſentia(⁊ alio)antiqua eſt grāmatica(veni ⁊ venit)quantū ad officiū
implendū in pñtia(⁊ ſeruo meo fac hoc ⁊ facit)Ex his concludit ꝙ ſi dic/
to eius vnus vadit ⁊ alius venit.plus ſi chriſtus deus ⁊ dñs dicat infermi
tati vade ⁊ vadet.⁊ ſanitati veni ⁊ veniet(audiens āt ieſus)ſcꝫ ꝙ ſub vela
mento carnis centurio agnouiſſet excellentiaꝫ maieſtatis(miratus eſt) id
eſt ad modū mirantis ſe habuit(⁊ ſequētib⁹ ſe dixit.Amen dico vobis .nō
inueni tantā fidē in iſrl')id eſt in pp̄lo iudaico qđ intelligendū eſt ꝗ̄tū ad
facilitatē in credēdo q̄ꝛ alij plib⁹ ſignis viſis crediderūt Ille ꝟo nullo mi
raculo viſo.ſꝫ ſolum audito credidit(Dico āt vobis ꝙ multi ab oriente ⁊
occidente venient ⁊ recumbēt cū Abrahā Iſaac.⁊ Jacob in regno celo
rum)q̄ꝛ multitudo gentiū in diuerſis orbis ꝑtib⁹ exiſtētium ꝑ p̄dicationē
aplōꝝ ꝯuerſa eſt ad fidē.⁊ ſic perceperūt grām in pñti ⁊ glām in futuro.
(filij aūt regni)id eſt iudei ex quibus chr̄us erat natus.⁊ q̄b⁹ erat ṗncipa
liter miſſus ad p̄dicandū eis(eijcient̄ in tenebras exteriores)quia repule/
runt fidē chriſti.⁊ ſic in
pctīs ſuis manēt obſti
nati ⁊ ſic eijcientur ad
poenas iferni q̄ dicunt̄
tenebre Vñ Grego.in/
teriores tñbre ſunt ceci
tas mentis Exteriores
eterna nox dānationis.
(ibi erit fletus ⁊ ſtridor
dentium) Vñ Raban⁹
fletus de ardore.ſtridor
dentiū de frigore ſolet o
riri. Unde Job.xxiij.
Tranſibūt de aquis ni
uium ad calorē nimiuꝫ
(⁊ dixit ieſus centuriōi
vade)id eſt ſecure reuer
tere(⁊ ſicut credidiſti).ſcꝫ perfecte.(fiat tibi) .in ſanatione ſerui(⁊ ſanatus
eſt puer)non filius .ſed ſeruus(ex illa hora)ſcꝫ qua dñs ieſus dixit ſibi(fi/
at tibi) Rabanus Fidei merito oſtendit impetraſſe ſalutem ſuo Ultimo
notandū ꝙ legitur in euangelijs chriſtum tres paraliticos curaſſe. vnum
qui iacebat in porticu.xxxviij.annos habens in infirmitate.vt ptꝫ Joā.
v.Alium qui portabatur a quattuor viris in grabato.vt ptꝫ Mar. ix.
Tercium qui fuit ſeruus centurionis ſicut habetur in euangelio hodier/
no.Circa pñs euangelium vbi dr̄ Extendens ieſus manū tetigit eum di/
cens.Uolo mundare Dicit Hugo de prato ꝙ in ſcripturis inuenim⁹ tri
bus mōis lepram fuiſſe mundatā.que ſ̄t tres modos remiſſionis pctōꝝ
Primus modus fuit in ablutōe aque vt lepra naaman.ptꝫ.iiij. Re.v.Et
ſ̄t baptiſmum in quo omnia pctā mundant̄.ſic fuit mundatus cōſtanti/
nus corꝑaliter ⁊ ſpūaliter.i.in corꝑe ⁊ in aīa ſil'.Scđs modus fuit in oſtē
ſione ⁊ miſſione ad ſacerdotē ⁊ ſ̄t ꝯfeſſionē in qua ⁊ per quam pctā mun

ni et venit.et ſeruo meo fac hoc et facit
Audiens autem ieſus miratus eſt ⁊ ſe
quentibus ſe dixit. Amen dico vobis.
Nō inueni tantā fidē in iſrl'.dico auteꝫ
vobis.qđ multi ab oriente ⁊ occidente
veniēt ⁊ recūbēt cū abrahā iſaac et ia/
cob in regno celoꝝ. Filij āt regni eijci/
entur in tenebras exteriores.ibi erit fle
tus ⁊ ſtridor dentiū.⁊ dixit ieſus cētu/
rioni.vade.⁊ ſicut credidiſti fiat tibi et
ſanatus eſt puer eius ex illa hora

dantur. vñ Jacobi. v. Cōfitemī alterutꝝ pctā vrā ꝛ orate ꝓ inuicē vt ſal uemi. Tercius modus fuit in tactu manus chri. ſicut hic dr. Extendens manū. ꝛc. ꝛ fꝫ bonā opatōem. Nā ſi hō in pctō mortali exñs nō deſpat. ſꝫ facit bona opa. orando. ieiunādo. elemoſynas dādo. ꝟbum dei audiendo tunc dñs ieſus chriſtus eo citius illumiat eū. ꝛ nō patiť eū pire. ſꝫ reducit ad pniam. vt pꝫ in Cornelio centurione. de quo legitur Act. x. Elemoſy nę tuę ꝛ orōes aſcēderunt in ꝯſpcū dei. ꝛ ad eū miſſus eſt btūs Petrus a/ poſtolus vt baptizaret eū. Sꝫ ſi in pctō mortali exñs negligit bona opa/ ri. vt multi ſtulti faciūt dicētes. Ad qd pdeſt mi hi bōa opari. tūc deꝰ de relinqt qnqꝫ tales. vt tā dē ſic in pctis ſuis moriť enť ꝛ dānabunť. Unde de hoc dr in decretꝫ In pctis exiſtentes debent bona opa facere. vt deꝰ cor eoꝝ illuſtret. de pœ. di. vi. Falſas. Seqtur. Vade oñde te ſacerdoti. Hic rephendiť error paupe rū de lugduno dicētiū nō eſſe necāriū ſacerdoti ꝯfiteri qꝛ qlibet bonꝰ xpia nus eſt ſacerdos.

Dñica. iij. poſt octauas Epiphanię Euāgeliū ſcdm Mat. viij.

In illo tempore. Aſcendēte ieſu in nauiculam. ſecuti ſunt eum diſci/ puli eius. Et ecce motus magnus fac tus eſt in mari. ita vt nauicula operire

Poſtilla.

Aſcendēte ieſu in nauiculā. Mat. viij. Mar. iiij. Lu. vij. Hiſtoria huiꝰ euāgelij fcā eſt anno chriſti. xxxi. kal. augu. feria. v. luna. iij. in dictōe. iiij. Ante initiū illiꝰ euāgelij ſcribit ſanctus Mattheus in eodem caplo. q vnus de ſcribis acceſſit ad ieſum. ꝛ ait illi. Magiſter ſequar te quocunqꝫ ieris. dr ei. vulpes foueas habent. ꝛ volucres cœli nidos. Fili/ us aūt hoīs non hꝫ vbi caput ſuum reclinet. Alius āt de diſcipulis ſuis a it illi. domine pmitte me pmum ire ꝛ ſepelire patrem meum. Jeſus autē ait illi. Sequere me ꝛ dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos. Et ſtatim ſequitur euangelium hodiernum. (Aſcendente ieſu in nauiculam). Unde Chriſ. Cum multa ꝛ miranda. dominus oſtendiſſet in terra tranſijt ad mare vt ibidem excellentiora opera demonſtraret quatenus terrę mariſqꝫ dominum ſe oſtenderet (Secuti ſunt eum diſcipuli eius) ſcꝫ tranſfretātes cum eo (ꝛ ecce motus) id eſt maris turbatio. Unde p̄s. lxiiij. Qui contur bas profundum maris. Et iſta turbatio maris non fuit naturalis. ſed im perio chriſti hęc facta eſt diuina virtute vt manifeſtaretur virtus chriſti diſcipulis eius (magnus) ſcꝫ vt maius appareret miraculum. (factus eſt in mari) id eſt in ſtagno genazareth (ita vt nauicula operiretur fluctibus) ſupple fere. ꝛ dicit operiretur ꝛ non ſubmergeretur quia nauis chriſti con cuti poteſt. ſed ſubmergi non pōt. Cuius figura oſtenſa eſt in arca Noe. vt patet Geneſ. vij. (ipſe vero dormiebat) Lyra. Et hoc duplici de cauſa. Prima vt veritas humanę naturę in eo oſtenderetur. Dormiebat enim corpore ſed vigilabat deitate. Secunda vt diſcipuli in periculo poſiti ad chriſtum recurrerent. ꝛ auxilium ſuum peterent. Ideo ſequitur. (acceſſe/ runt ad eum diſcipuli eius et ſuſcitauerunt eum dicentes) deuotis pręci/ bus. domine perimus). id eſt perire timemus. (ſalua nos). Rabanus. O veraces et benedicti diſcipuli ieſu chriſti ſaluatorē veſtrum vobiſcum

habetis ⁊ periculum timetis vita vobiſcum eſt ⁊ de morte ſolliciti eſtis. (⁊ dixit eis quid timidi eſtis:) Lyra. quaſi diceret Nō deberetis timere cū ſim preſens vobiſcum quem vidiſtis tot miracula facere in terra. (modicę fidei) Chriſ. Propter hoc vocat eos modicę fidei. quia lz crederent chriſtū poſſe eos liberare a periculo cum eſſet excitatus non tamen credebant ꝙ hoc poſſet dormiens facere. quia ſi perfectam fidem haberent cognoſcerent eum tantam ꝟtutem habere dormiendo quantam vigilando ⁊ tantam in mari quantam in terra. Tunc ſcilicet poſt preces diſcipulorū (ſurgens) ſcilicet a ſomno (imperauit ventis ⁊ mari contra inundationem fluctuum (⁊ facta eſt tranquillitas magna in mari) Lyra. ex quo patet eius diuinitas quia miraculum hoc fecit imperando. ſicut dominus omium creaturarum Unde ſequitur. (porro omnes mirati ſunt) Unde Hiero. non diſcipuli ſz nautę. ⁊ ceteri qui erāt in naui (dicentes qualis eſt hic:). Lyra. quia ſicut homo dormit ⁊ ſicz deus miracula facit. Gorra. In miraculis chriſti ſemper aliquid ponitur ad oſtendendā veritatem humanam ⁊ ad oſtendendam veritatem deitatis Uñ Chriſ Somnus huminē trāquillitas deum oſtendebat. Tria ergo admirabātur. Et homiem dormientem ⁊ deum imperantem et creaturam obedientem vnde addunt (quia venti ⁊ mare obedunt ei). ſicut creatura creatori.

tur fluctibus Ipſe vero dormiebat Et accesserunt ad eum diſcipuli ⁊ ſuſcitauerunt eū dicētes. Dñe ſalua nos perimus. Et dixit eis ieſus. quid timidi eſtis modicę fidei: tunc ſurgens imꝑauit ventis ⁊ mari. ⁊ facta eſt trāquillitas magna Porro omnes mirati ſunt dicētes Qualis eſt hic. quia venti ⁊ mare obediunt ei.

Dñica. iiij. poſt octauā Epiphanię. Euangeliū ſcd̄m Mat. xiij.

In illo tp̄e d. i. d. ſ. ꝑabolam hanc Simile factum eſt regnū cęlorum hoī qui ſeminauit bonū ſemen in agro ſuo Cum aūt dormirent hoīes venit inimic⁹ ei⁹ ⁊ ſupſeminauit zizania in medio tritici ⁊ abijt Cum āt creuiſſet herba ⁊ fructum feciſſet. tūc apparuerūt zizania Aſcendentes āt ſerui priſfamilias dixerunt ei. Domine nonne bonū ſemen ſeminaſti in agro tuo Unde ergo habet zizania Et ait illis Inimicus

Poſtilla.

Simile factum eſt regnum coelorum. Mat. xiij. Hiſtoria huius euāgelij facta eſt in menſe aprili videlicet prima die Anno chriſti. xxxiij indictione quinta. (Simile factum eſt regnum coelorum) id eſt ſtatus eccleſię militantis. (homī qui ſeminauit bonum ſemen in agro ſuo). Lyra homo ille chriſtus eſt Ager autem eccleſia labore ⁊ ſanguine chriſti exculta. Bonum ſemen eſt ſancta doctrina ⁊ fides catholica (Cum autem dormirent homines) id eſt cuſtodes. Gloſa. Interli. qui ad tutelam ⁊ cuſtodiā ſunt deputati. ꝑ quos prelati deſignantur (venit inimicus homo)

id eſt diabolus. vt patet. Exo. xv. dixit inimicus perſequar et compre/
hendam ꝛ cetera. (ꝛ ſuperſeminauit zizania in medio tritici) qꝛ inter do/
ctrinā veritatis cōmiſcuit fallaciā erroris inter fideles ꝛ electos commiſ/
cuit prauos homines inter virtutes cōmiſcuit vitia (cū aūt creuiſſet her/
ba ꝛ fructum feciſſet apparuit zizania) Chriſ. quaſi ſimilem herbam ha
bens. ita ꝙtum ad exteriorem apparentiam frequenter non eſt differētia
inter ſemen chriſti ꝛ ſemen diaboli. ſed in facto dep̄hendítur diuerſitas (ac
cedentes aūt ſerui patriſfamilias dixerunt ei domine Nonne bonum ſe/
men ſeminaſti in agro tuo vn̄ ergo habet zizania? ꝛ ait illis. Inimicꝰ homo hoc fecit. Serui aūt dixerūt ei vis imus ꝛ colligimus ea. Et ait nō ne forte colligentes zizania eradicetis ſimul cum eis ꝛ triticū. ſinite vtraqꝫ creſcere vſqꝫ ad meſſem. ꝛ in tempꝫe meſſis dicā meſſoribꝫ. colligite p̄mū zizania. et alligate ea in faſciculos ad comburendum. triticū autem congregate in horreum meum

Dominica quinta.

Confitebor tibi domine pater celi ꝛ cē. Hoc euāgelium quere de ſcis ſcꝫ in feſto ſci Mathie apl̄i.

Dominica in ſeptuageſima. Euangelium. ſcd̄m Mattheum

In illo tempore. dixit Jeſus diſcipulis ſuis parabolam hanc. Simile eſt regnū celorum homini patrifamilias: qui exijt p̄mo mane conducere oparios in vineam ſuā. Conuentione aūt facta cū oparijs ex denario diurno. miſit eos in vineam ſuam. Et

homo fecit (Gor. diabolus dicitur inimicus homo. ex eo ꝙ homī a p̄ncipio inimicabatur (ſerui autē dixerunt ei. vis imus ꝛ colligimus ea. ꝛ ait nō ne forte colligentes zizania eradicetis ſimul cum eis ꝛ triticum ſinite vtraqꝫ creſcere) ſcꝫ zizania ꝛ triticum, id ē bonos ꝛ malos (vſqꝫ ad meſſē) id eſt vſqꝫ ad mūdi conſummationem (ꝛ in tempore meſſis) id eſt iudicij dei (dicā meſſoribus) id eſt angelis (colligite p̄mū zizania ꝛ alligate ea in faſciculos ad comburendū) qꝛ miniſterio angelorum ſepabuntur mali tunc de medio iuſtoꝝ ꝛ mittent in gehennā (triticū) id eſt fideles in area huius mūdi contritos ꝛ flagellatos (congregate in horreum meum) id eſt in cœleſte gaudium

Poſtilla

Simile eſt regnū cœlorū. Mat. xx. Hiſtoriā huius euāgelij locutꝰ
eſt dn̄s ieſus chriſtus anno eius. xxxij. kal̄. Octobris. dn̄ica. luna.
xiiij. indictōe. v. Aū hoc euangeliū ſcribit ſcūs Mat. in. xix. capl̄o. ꝙ Je/
ſus dixit diſcipulis ſuis. Amē dico vobis. qꝛ diues difficile intrabit in re/
gnū cœloꝝ. ꝛ iteꝝ dico vobis. facilius eſt camelū p̄ foramē acus tranſire.
ꝙ diuitem intrare in regnum cœlorū. auditis aūt his diſcipuli mirabañ/
tur valde dicētes. Quis ergo poterit ſaluus eſſe: aſpiciēs autē ieſus ait il
lis apud hoīes. hoc impoſſibile eſt. apud deum aūt omnia poſſibilia ſunt

Gloſa. diues difficile intrabit in regnum cœlorū. Lyra. difficile dicitur. ⁊ non impoſſibile. qꝛ difficile eſt diuitias poſſidere. ⁊ nō ſteneri nimis amore earum. Et iterū dico vobis facilius eſt camelū ꝑ foramē acus tranſire Lyra. hoc nō intelligit̄ de quolibet diuite. ſed de conſtituente finē in diuitijs et totam cōfidentiam ſuam. ergo Marci. x. dr̄ Qꝫ difficile cōfidentes in pecunijs intrabunt in regnū cœlorum. Lyra. poſſeſſio diuitiarum reddit hominem difficilem ad perfectionē acq̄rendam nō tamē facit impoſſibilem. qꝛ Abrahā fuit diues valde ⁊ tamen fuit ꝑfectus. vt habet̄ Geñ. xvij et ideo dicit̄ Ecci. xxxi. Beatus vir diues qui inuentus eſt ſine macula Et ſeq̄tur. Et quis eſt hic ⁊ laudabimus eum: quaſi diceret vix ⁊ cum difficultate inuenitur. Poſtmodum ſequitur euangelium hodiernum (Simile ē regnum cœlorum) id eſt ſtatus eccleſię militantis (homini paterfamilias) Iſte eſt deus pater qui ita gubernat totum mundum ſicut patrifamilias ſubditos in domo (qui exijt ꝑmo mane conducere oꝑarios in vineam ſuam) vinea eſt vniuerſalis eccleſia. cuius palmites ſunt iuſti qui a ꝑmo homine iuſto ſcꝫ abel colligunt̄ vſqꝫ ad vltimuꝫ hominem iuſtuꝫ qui naſciturus eſt vt dr̄ Gre. Hęc vero vinea tot de ſe protulit palmites q̊t ſanctos protulit a iuſto abel. vſqꝫ ad vltimum electum qui in fine mūdi naſciturus eſt. Oꝑarij aūt ſunt doctores ⁊ p̄lati a deo miſſi ad culturam huius vineę ꝑ p̄dicationem ⁊ doctrinam. (Qui exijt primo mane) Lyra. qꝛ a principio mundi vſqꝫ ad noe fuerūt. M. dc. lvi. anni. In quo tempe aliquos ſcōs p̄rēs ad eruditōem hoiꝫ miſit ſcꝫ Adam. zeth ⁊ Enoch. ⁊ alios ſcōs ⁊ iuſtos (Conuētōne āt facta cū oꝑarijs ex denario diurno) Lyra. Conuentio iſta ē promiſſio vitę ęternę pro labore. q̄ quidē vita ęterna dr̄. denarius diurnus q̇ eſt ęqual' oībus qꝛ vita ęterna erit ęqualis oībus q̄tū eſt ex ꝑte finis. qꝛ nūq̄ꝫ finem habebit (Et egreſſus circa horā terciā) hora tercia intelligit̄ mundi diſcurſus a tpe noe vſqꝫ ad abrahā. in quo tpe elapſi ſunt. ccc. lxxxix. anni. In q̇bus annis aliq̇ ſci ad eruditōem aliorū miſſi ſunt a deo. vt noe. ſem. thare. ⁊ ſic de alijs (Iterꝫ exijt circa ſextā ⁊ nonā horā. ⁊ fecit ſil'r) Hora ſexta fuit ab abrahā vſqꝫ ad moyſen. In quo tpe elapſi ſunt. cccc. anni. in q̇bus annis miſſi ſunt abrahā iſaac ⁊ Iacob. ⁊ xij. pꝛiarchę. ⁊ ſic de alijs. Hora nona a moyſe vſqꝫ ad chriſtum. In quo tpe elapſi ſunt. M. d xi. anni. In q̇bꝰ annis ad eruditōem ppl'i miſſi ſunt Moyſes ⁊ Aaron ⁊ Ioſuę iudices. reges et ꝓphetę ⁊ ſacerdotes. Extāt eīn ꝟſus de ętatibus veteris legis. vt infra Sexcentum mille. ſex quinquaginta dat adam. Octoginta nouem/

egreſſus circa horā terciā vidit alios ſtantes in foro ocioſos. ⁊ dicit illis Ite et vos in vineā meā. ⁊ quod iuſtū fuerit dabo vobis. Illi autē abierūt. Iterum autem exijt circa ſextam ⁊ nonā horam ⁊ fecit ſimiliter. Circa vndecimam vero exijt. ⁊ inuenit alios ſtantes. Et dicit illis. q̇d hic ſtatis tota die ocioſi: dicunt ei. quia nemo nos conduxit. dicit illis. Ite ⁊ vos in vineam meam. Cum aūt ſero factum eſſet. dicit dominꝰ vineę ꝓcuratori ſuo. voca

qꝫ trecentos. Noe ſub arca. Circumciſus abraam quadringentos habet annos. Dat trigintaqꝫ ſex quadringentos moyſi lex. Septuaginta te/tras. quadringenta Dauid ⁊ rex Sex quadringentos dat tranſmigrans babilonqꝫ. Ante Jeſum certus hic annorum datur ordo Tractus ab hebreis habet ⁊ ſic biblia noſtra. Ante ieſum numerat mundi hieronymus annos Unum ter mille. ſeptingentos decies ſex. Utraqꝫ biblia dat. tam noſtra qꝫ iudeorum. Nota verſus ſequens non eſt beati hieronymi. Ante ieſum. cc. minus vno millia quinqꝫ. (Circa vndecimam vero exiit ⁊ inue/nit alios ſtantes ⁊ dicit illis) Undecima hora intelligitur a tempore chriſti vſqꝫ ad finem mundi. In quo tempore gentiles vocati ſunt per predi/cationem apoſtolorum ⁊ aliorum eccleſie doctorum (Quid hic ſtatis tota die ocioſi?) quia enim a principio mundi vſqꝫ tunc laborare in bonis ope/ribus neglexerant quaſi tota die ocioſi ſtabant (dicunt ei. quia nemo nos

operarios et redde illis mercedem: in cipiens a nouiſſimis vſqꝫ ad primos. cum veniſſent ergo qui circa vndeci/mā horā venerāt acceperunt ſingulos denarios. Venientes aūt ⁊ primi arbitrati ſunt ꝙ plus eſſent accepturi. Acceperūt aūt ⁊ ipi ſingulos denarios ⁊ accipientes murmurabant aduerſus patrēfamilias dicentes. hi nouiſſimi vna hora fecerūt. ⁊ pares illos nobis feciſti: qui portauimus pōdus diei et eſtus. At ille rñdēs uni eoꝝ dixit. ami/

conduxit) id eſt nullus propheta nullꝰ doctor ad inſtruendum nos venit. quia lex ⁊ prophete filiis iſrael date fuerūt vt illi in ſpirituali ſanc/tificatione vigerent. ex quibus ſecundum car/nem chriſtus erat naſciturus (dicit illis. Ite et vos in vineam meam) ſcilicet corde credendo. ore confitendo. opere laborando. Unde Chri/ſoſtomus. Quiſquis cū fide recta bonis operibꝰ inſiſtit huiuſ vinee o/perarius exiſtit (Cū autem ſero factum eſſet) Gorra. Sero eſt mors hominis. vel ſero eſt tempꝰ iudicii. quia illud erit in fine mundi. Item ſicut ſero redit homo ad domū ſuam. animalia ad nidum. Ita in iudicio quilibet ad locum quem ſibi pre parauit ibit vel ad ſiniſtram. vel ad dexteram (dicit dominus vinee) id eſt deus pater qui eſt dominus iure creationis (procuratori ſuo) Nicolaus de lyra. id eſt homini ieſu chriſto. qui miſſus eſt ad procurationem ſalutis humane (voca) Iſta vocatio generaliter fiet in iudicio. Ut patet Joannis quinto. Uenit hora quando mortui audient vocem filii dei. et qui audie/rint viuent (operarios) ſiue bonos ſiue malos (et redde illis) ſtatim ſine di/latione (mercedem) ſuam. ſcilicet totā ſine diminutione. vt p3 primo Corinthiorum tercio. vbi dicit Unuſquiſqꝫ propriam mercedem accipiet ſe/cundum laborem ſuum (incipiens a nouiſſimis vſqꝫ ad primos) Quan/doqꝫ enim nouiſſimi in labore ſunt primi in premio. Unde ſecundū beatum Gregorium. A nouiſſimo paterfamilias denarios reddere cœpit. qui ad paradyſi requiem prius latronem qꝫ petrum perduxit (cum ergo veniſſent qui circa vndecimā horam venerant) ſc3 ad operandum in vinea (ac/

ſeperūt ſingulos denarios)id ē vitā ęternā q̄ ęqualis erit omnib⁹ nulli lō gior. nulli breuior. meritoꝝ tn̄ diuerſitate fulgebūt. alij magis alij minus vt p3 j. Coꝛ. xv. Differt ſtella a ſtella in claritate. hic aūt denarius vnus in ſe eſt. multiplex aūt ꝓpter accipiētium differentiā(veniētes aūt ⁊ primi) id eſt illi q̄ p̄mo vocati ſunt ad penitentiā(arbitrati ſunt q̄ plus eēnt accepturi) Glo. interli. ſc3 digniorē locū in regno(acceperūt ⁊ ipſi ſingulos denarios)id ē ſimilia p̄mia iuxta cōuentione p̄dictā. vn̄ Remigius dt. id eſt eandē eternitatē(⁊ accipiētes murmurabāt)iſta murmuratio p̄t dici lōga extenſio poenę in limbo. vn̄ Grego. Antiqui q̄ poſt longa inferni tēpa ad coelū p̄ueniunt quaſi poſt murmurationem denariū accipiūt. nos aūt ſine murmuratōne. q2 mox cū de corp̄e eximus ſine mora p̄mium accipim⁹ ſi iuſti fuerimus. Similiter pōt exponi de diu poenitente ⁊ martyre q2 vnus ſtatim euolat ſic3 alius. dicitur ergo (⁊ accipiētes murmurabāt) ſc3 conq̄rendo(aduerſū patrēfamilias dicentes hi nouiſſimi)id eſt martyres vł in pnīa. ⁊ in bonis opib⁹ īferiores(vna hora fecerūt)q2 modico tp̄e laborē ſuſtinuerūt. (et illos pares nobis feciſti)ſc3 in p̄mio(q̄ portauimus pondus diei ⁊ eſtus)pondus ſc3 p̄ceptorū ⁊ eſtū carnalis cōcupiſcētię quotidie eidē reſiſtendo(at ille reſpondens vni eorum dixit amice non facio tibi iniuriam nōne ex denario diurno cōueniſti mecū?)id eſt nōne p̄miſiſti pro vita eterna ſeruare decalogum(tolle ergo quod tuum eſt)quia paratus ſum tibi reddere mercedem tuam(et vade)ſcilicet propter impletionem mandatorum. ⁊ intra in gaudium domini tui(volo autem ⁊ huic nouiſſimo)ſcilicet in penitentia feruenti(dare ſicut ⁊ tibi)innocenti(an non licet mihi q̄d volo facere?)quia non volo niſi bonum ⁊ licitum. Unde Gregorius. ſtulta eſt queſtio contra bonitatem dei(an oculus tuus)id eſt intētio tua qua ad p̄matum niteris(neq̄3 eſt. q2 ego bonus ſum)ex natura bonitatis meę. ideo nulli facio iniuriā(ſic erūt nouiſſimi)id eſt humiles hic ⁊ abiecti(primi)in futuro in ſua exaltatione. vt patz Luc. xviij. Omis qui ſe humiliat exaltabitur(et p̄mi)in eſtimatione hominū in p̄nti(erūt)q̄n̄q3(nouiſſimi) in iudicio dei qui eſt ſcrutator ⁊ cognitor cordiū(Multi em̄ ſunt vocati) Lyra. ſc3 ad fidē(pauci vero electi)ad glām. vn̄ Grego. Multi ad fidē veniūt. ſed ad coeleſte regnū pauci p̄ducuntur. vn̄ etiā Mat. vij. Arta eſt

ce non facio tibi iniuriam. Nonne ex denario diurno conueniſti mecū? Tolle ergo quod tuum eſt ⁊ vade. Uolo autem ⁊ huic nouiſſimo dare ſicut ⁊ tibi. An non licet mihi quod volo facere? An oculus tuus neq̄3 eſt. q2 ego bon⁹ ſum. Sic erunt nouiſſimi primi. ⁊ primi nouiſſimi. Multi em̄ ſunt vocati: pauci vero electi.

¶ Dn̄ica in ſexageſima. Euangelium ſcd̄m Lucam. viij.

In illo tp̄e. Cū3 turba plurima cōueniret ⁊ de ciuitatib⁹ ꝓperarēt ad ieſum dixit p ſilitudīem. Exijt qui ſeminat ſeminare ſemē ſuū: ⁊ du3 ſeminat aliud cecidit ſecus viam ⁊ cō

via que ducit ad vitam ⁊ pauci ſunt qui inueniũt eam⁊ lata ⁊ ſpacioſa eſt
via q̄ ducit ad ꝑditionem ⁊ multi ambulant per eam

¶ Poſtilla.

Cum turba pluria ꝯueniret Lu.viij. Mat.xiij. Mat.iiij. Hiſto
ria huiꝰ euã. fcã. eſt in aplí ꝓma die ãno chri.xxxij.indictõe.v. Ante
inicium illiꝰ euã. ſcri. ſcũs Lu. in ꝑncipio illiꝰ ca. ꝙ ipſe chrũs iter faciebat
per ciuitates ⁊ caſtella ꝑdicans ⁊ euãgelizãs regnũ dei ⁊ xij. cũ illo. Et mu
lieres aliq̃ erant curate a ſpiritib⁊ malignis ⁊ infirmitatib⁊ Maria q̄ vo
catur magdalena de q̃ ſeptẽ demonia eiecerat ⁊ Joãna vxor chuſe ꝓcura
toris herodis ⁊ ſuſanna ⁊ alie multe q̃ miniſtrabãt ei de facultatibus ſu
is.⁊c. Tunc ſequit̃ hodiernũ euangeliũ (Cũ turba pluria ꝯueniret Gor.

culcatum eſt et volucres celi comede
runt illud et aliud cecidit ſupra petra⁊
et natum aruit quia non habebat hu
morem et aliud cecidit inter ſpinas et
ſimul exorte ſpine ſuffocauerunt illud
et aliud cecidit in terram bonam et or
tum fecit fructum centuplum Hec di
cẽs clamabat q̃ habet aures audiendi
audiat. Interrogabãt aũt eũ diſcipuli
eius q̃ eſſet hec parabola quibus ipſe
dixit vobis datũ eſt noſſe myſterium re
gni dei ceteris autem in parabolis. vt
videntes nõ videãt ⁊ audientes non in
telligãt. Eſt autẽ hec parabola. Semẽ
eſt verbum dei. Quod autem ſecus vi

in q̃ explicat̃ ꝑdicatio
nis chri gratioſitas ad
q̃ tot hoĩes ꝯueniebãt
(⁊ de ciuitatib⁊). nõ tm̃
de villis rurales ſ⁊ etiã
de ciuitatib⁊ ciues (ꝓpe
rarẽt ad ieſum) chriſtu⁊
Et ĩ hoc notat̃ turba⁊
feruor ⁊ deuotio q⁊ (con
ueniebãt) nã q̃dã in ꝑn
cipio. q̃da⁊ in medio et
quidã in fine ſmõis ſed
ſimul veniebãt vt audi
rẽt ꝟbũ dei (dixit ꝑ ſili
tudinem) Glo. interli. i.
parabolã Quare loque
bat̃ in ꝑabolis? Rñde
tur vt a ſimplicib⁊ eiꝰ ꝑ
dicatio faciliꝰ retineret̃.
(Exijt q̃ ſemiat) Gorra
ſenſus lrãlis ẽ planus.

Myſtice. Miſſus ſc⁊ filius dei a prẽ in mũdum vt pt⁊ Joã. xvi. Exiui a
prẽ ⁊ veni in mundũ (qui ſemĩat) id eſt cuiꝰ officiũ eſt ſemiare (ſemẽ) ſc⁊ ꝟ
ba exteriora ſm aſſumptã humanitatẽ ⁊ interiora ſm deitatẽ ꝓpter hoc
eñ officiũ venit in hũc mũdum vt ſemen doctrine in mundum ſpergeret.
Lu.x. alijs ciuitatib⁊ oportet me euãgelizare regnũ dei ideo miſſus ſum.
(⁊ dum ſeminat) Hic ſubdit drãs auditor⁊ ꝟbi dei mõ dic textum euan
gelij vſq⁊ ibi. (Qui h⁊ aures audiẽdi audiat). Unde Chriſt̃ hic ſemiator
poſtq⁊ parabolã pñtis euãgelij ꝓpoſuit dixit. (Qui habet aures audiẽdi
audiat) Beda Quotiẽs eñ hec ãmonitio vel in euãgelio. vl̃ in Apocalip
ſi Joannis interponit̃ vel vbicũq⁊ hoc ꝟbũ in diuis ſcripturis ponit̃ exci
tatio eſt mẽtis ad intelligendũ myſteriũ Querendũq⁊ h⁊ a nobis intẽtiꝰ
et oñdit̃ ergo (hec) ꝟba (dicẽs clamabat) ſc⁊ vt attẽtius audiret̃. (q̃ h⁊ au
res) Gor. hoc dicebat q⁊ oẽs habebãt aures ſed nõ oẽs audiebãt vt intel
ligerẽt ⁊ bñ agerẽt Pro quo ſciẽdũ q⁊ triplex ẽ auditus Primꝰ ẽ nature ſen
ſitiue Scđs interioris intelligẽtie Terciꝰ obediẽtie De q̃ triplici auditu dr.

Pagina

in p̄s.xlviij. Audi filia.q̄ ad p̄mū.⁊ vide.q̄ ad fīn.⁊ inclina aurē tuā quo ad terciū (Interrogabāt āt eum diſcipuli ei⁹ q̄ eſſet hec ꝑabola) Glo. non interrogabāt eū ſtatī in p̄ñtia ꝑp̄li ſ; cū eſſet ſolus. vt hētur. Mat. xiij. (quib⁹) ſcȝ diſcipl'is interrogātib⁹ (dixit. vobis) q̄ fideles eſtis. (datū ē noſſe myſteriū regni dei) ſcȝ intelligētia ſcp̄turaꝝ (ceteris āt in ꝑabolis). i. phariſeis ⁊ iudeis incredulis (vt vidētes). i. videre ſe reputātes (nō videant) velut videntes foris humanitatē nō videāt intus diuinitatē) ſcȝ oculo fidei velut vidētes foris miracula nō videāt intus ꝟtatē dei oꝑantem (⁊ audientes) ſcȝ ꝟbum exterius (nō intelligāt) ſenſum ſpūalem interius (eſt aūt hec parabola).

am hi ſunt qui audiunt deinde venit diabolus et tollit ꝟbum de corde eoꝝ ne credentes ſalui fiant. Naȝ quod ſupra petram hi ſunt qui cum audierint cuȝ gaudio ſuſcipiunt verbum ⁊ hi radices non habent. quia ad tempus credunt ⁊ in tempore temptationis recedunt. Quod autem inter ſpinas cecidit hi ſunt qui audierunt ⁊ a ſollicitudine

Hic ſubdit dn̄s parabole expoſitionē (ſemen eſt ꝟbū dei) dicit̄ āt ſemen ꝟbū dei. ꝓpter ſimilitudinē. Primo q̄ꝛ ſemē qđ ſeminat̄ niſi ſub terra condatur ſine fructu manebit ſic ꝟbum dei qđ in p̄dicatione audit̄ niſi in ꝓfundo memorie ſeruetur ōnino ꝑditur. Unde dauid in p̄s. cxviij. In corde meo abſcondi eloq̄a tua. vt non peccem tibi. Scđo q̄ꝛ ſemen ſine bn̄ficio ſolis non creſcit ſic ꝟbum dei predicatum ſine gratia dei adiuuante inutile exiſtit. Et hec eſt ratio quare in principio ſermonis grā imploratur ⁊ ſcōꝝ inuocatio vt ſcȝ q̄ poſſibilitas noſtra non obtinet eoꝝ nobis interceſſione donetur. Tercio ꝓpter neceſſitatem reficiendi. Nam ſicut ſemen eſt materia panis ad refectionem corporis ſic verbum dei eſt materia predicationis ad refectionem anime vtȝ. Deu. octauo Non in ſolo pane viuit homo ſed in omni verbo quod ꝓcedit de ore dei. Unde Grego. Cibus mentis eſt verbum dei. Poſt modum ſubdit hic auditorum verbi dei quattuor differentias. (quod aūt ſecus viam hi ſunt qui audiunt) id eſt vna pars ſeminis cecidit ſecus viaȝ id eſt ſ'c cor vanitati ⁊ voluptati expoſitum (⁊ conculcatum eſt) Conculcatio tranſeuntium ſ'c carnales affectiones (⁊ volucres cœli comederunt illud) per volucres intelliguntur demones. Ergo comeſtio volucrum ſ'c ſuggeſtionem demonum. Unde ſubdit (deinde venit diabolus ⁊ tollit ꝟbum) id eſt memoriam verbi (de corde eorum. ne credentes ſalui fiant) inuidet em̄ diabolus ſaluti hominum. Salus āt per fidem habetur vtȝ. Lu. vij. fides tua te ſaluam fecit (nam quod ſupra petram) Hi ſunt duri ⁊ rebelles per ſuperbiam (qui cū audierint cū gaudio ſuſcipiunt ꝟbum.) quia tales in audiendo p̄dicationem delectant̄ ſed cū de p̄dicatione recedūt ſtatim decedunt a bono ꝓpoſito qđ habuerunt (⁊ hi radices nō hn̄t) ſcȝ ꝓfunde firmitatis. Ratio āt q̄re arbor radices nō hȝ aliq̄n ē q̄ꝛ nimis ſepe trāſplantat̄ ⁊ hi freq̄nter de bono ad malū mutant̄ ⁊ iō nō radicant̄ in bono vn̄ ſubdit̄ (q̄ꝛ ad t̄ps credūt ⁊ in t̄pe tēptationis recedunt vt pȝ. Ecci. xviij A mane vſq; ad veſperam immutabitur t̄ps (quod autem cecidit inter ſpi

nas hi ſunt) ſcꝫ anxij per cupiditatē tpalium. Diuitię tꝑales ſpinę vocant
qꝛ aiam vulnerāt ⁊ pungūt (q̄ audierūt ⁊ a ſollicitudinibꝫ) id ē a cura ſu-
perflua in acq̄rendo (⁊ diuitijs) id eſt ab ipa rex abundātia in poſſidēdo (⁊
voluptatibꝫ vitę) .i. a ſequēte luxuria diuitijs vtēdo eūtes ſuffocant) qꝛ qñ
incipiūt cogitare de ſpūalibꝫ ſtatim ſe immiſcet cogitatio de tpalibꝫ. ⁊ ꝑ-
ualens ſuffocat ꝟbum (qḋ aūt in terrā bonam) id ē in cor bonū ⁊ deuotū.
(hi ſunt q̄ in corde bono) per īduſtriā naturalē (⁊ optio) ꝑ grām ieſu chriſti
(audiētes ꝟbū dei retinēt) ſcꝫ in mēoria (⁊ frcm̄ afferūt in pa̅tia vñ Mat.
xiij. dr̄. Alij afferūt frcm̄ triceſimū. vt q̄ ſunt in ſtatu ꝯiugali. Alij ſexage
ſimum. vt qui ſunt in ſtatu viduali. Alij centeſimum. vt qui ſunt i ſtatu v-
giali. ¶ Circa pñs euangeliū vbi dr̄. Exijt q̄ ſeminat ſeminare ſemen ſuum. Dicit Hugo de prato ꝙ ꝑdicator verbi dei hoc qḋ ꝑdicat verbo dꝫ opeꝛe iplere. vt ſi ꝑdicat mundana ꝯtemni. debet ⁊ ipſe hoc facere. Si ꝑdicat abſtinētiam ⁊ pniam debet ⁊ ipſe facere. Si prędicat ꝑdicator vitia fugere ⁊ ꝟtutes habere debet ⁊ ipſe virtuoſus eſſe ⁊ ſic de alijs. ſic docere verbo ⁊ exemplo ſic verus prędicator dominus ieſus fecit. vt ptꝫ Actuum ꝑmo. Cœpit Jeſus facere ⁊ docere. Sequitur ī
euangelio (ſemen eſt verbum dei) Ubi diligenter eſt aduertendum ꝙ ver-
bum dei eſt valde precioſum quia comparatur corpori chriſti. Unde Au-
gꝰ. Interrogo inquid vos fratres vel ſorores dicite mihi quid vobis plꝰ
eſſe videtur ꝟbum dei an corpus chriſti? Si vultis vex reſpondere hoc v-
tiq̄ꝫ dicere debetis. qḋ non ſit minus verbum dei quam corpus chriſti. Et
ideo quanta ſollicitudine abſeruemus quādo nobis corpus chriſti mini-
ſtratur. vt nihil ex ipſo in terram cadat. tanta ſollicitudine obſeruemus
ne verbum dei quod nobis erogatur dum aliud aut cogitamus aut loqui
mur de corde noſtro depereat. Ex quibus iam dictis patet quod qui ſcien
ter et ex propoſito deſidioſe vel ſaltem contemptibiliter audiunt graui-
ter peccant. Unde Auguſtinus et etiam allegatur in decretis. Non mi-
nus reus erit qui verbum dei negligenter audit q̄ꝫ ille qui corpus chriſti
in terrā cadere negligentia ſua permiſit ex hęc ille. Quod ſpecialiter intel
ligi pt̄ de illo qui ex negligētia leui in terram ſineret cadere eucharıſtiam.
Uel ille qui negligēter audit vl̄ cū ꝯtēptu ꝟbū dei vel de illo qui non cu-
rat ꝟbū dei audire in his q̄ ſunt de nccitate ſalutis quę prius ignorauit

bus ⁊ diuitijs ⁊ voluptatibꝫ vitę euntes ſuffocantur ⁊ non referunt fructū. Quod autem in terram bonam hi ſūt qui in corde bono ⁊ optimo audientes verbum retinent ⁊ fructum afferunt in patientia.

¶ Dñica in quīquageſima. Euāgeliū ſcḋm Lucam. xviij.

In illo tp̄e. Aſſumpſit ieſus duodecim diſcipulos ſuos et ait illis. Ecce aſcēdimus hieroſolymam et cōſummabuntur oīa quę ſcripta ſunt per prophetas de filio hominis. Tra-

Pagina

¶ Poſtilla.

Aſſumpſit ieſus duodecim diſcipulos ⁊c. Luce. xviij. Mat. xx. Mar. x. Hiſtoria huius euangelij facta eſt anno chriſti. xxxiij. xviij. kal. aprilis. feria quarta luna. vi. indictōe ſexta. Ante inicium huius euangelij ſcribit ſanctus Lucas in eodem ca. ꝙ chriſtus dixit diſcipulis ſuis. Amen dico vobis Nemo eſt qui reliquerit domum aut parentes aut fratres aut vxorem aut filios ꝓpter regnum dei ⁊ nō recipiat multo plura in hoc tp̄e ⁊ in futuro ſeculo vitam eternam poſtmodū immediate ſequitur euangeliū illud (Aſſumpſit ieſus duodecim diſcipulos ſuos) Hor. dn̄s ieſus p̄uidens ex ſua paſſione diſcipulos ſuos perturbandos Ideo p̄ dixit eis paſſionis pœnā ⁊ reſurrectionis gloriam vt cum eū morientē cernerent reſurrecturū nō dubitarēt. (⁊ ait illis) ſcʒ tā͞q ſuis ſecretarijs ⁊ amicis (Ecce aſcendimus hieroſolymā) q͛ hierl'm in mōtanis erat (⁊ cōſummabūtur oīa q̄ ſcripta ſunt ꝑ ꝓphetas de filio hoīs) id eſt de v̄ginis filio q͛ ꝓphete ſcripſerunt de paſſione chriſti futura vt patet Hiere. xi Quaſi agnus māſuetus qui portať ad victimā Itē Eſa. liij. Sicut ouis ad occiſionē duceť ⁊ quaſi agnus corā tondēte ſe obmuteſcet ⁊ nō aperiet os ſuū. Itē Eſa. liij. Ipſe vulneratus eſt ꝓpter iniq̊tates nr̄as attritus eſt ꝓpter ſcelera nr̄a Item Eſa. l. Corpus meum dedi ꝑcutientib' ⁊ genas meas vellētib' faciem meā non auerti ab increpantibus ⁊ conſpuentibus in me. Hic notandum eſt cum carniſpriuiū ſit tempus gaudij ⁊ leticie ſm̄ ꝯſuetudinē mundi ſcʒ comedere carnes ⁊ bibere vinū ⁊ delitijs carnalib' perfrui. Quare ergo ſcā mater eccl'a in tp̄e iucūditatis ꝯmemorat nobis ⁊ ad mēoriā reducit triſtia inſignia paſſiōis chriſti Rn̄deť ꝙ q̄libet audiēs hodie p̄dicare euāgeliū d̄ paſſiōe chriſti ſic retrahať a vanitatib' ⁊ gaudijs mūdi vn̄ ſequiť. (tradetur enī gētibus) Hora traditus fuit chriſtus Primo a diſcipulo ſuo iuda iudeis. vt pʒ Mat. xxvi. Quid vultis mihi dare vt ego eum vobis tradā? Secundo a iudeis pontio pylato qui erat preſes gentilis. Tercio traditus eſt econuerſo a pylato ipſis iudeis vt flagellaretur ⁊ crucifigeretur et illuderetur Primo enī illuſus fuit in domo cayphe pontificis dicentis prophetiza nobis chriſte quis eſt qui te percuſſit? Secundo in pretorio herodis qui ſpreuit eū cū exercitu ſuo ⁊ illuſit ei cū veſte alba Tercio in atrio pylati vbi fuit coronat' ⁊ cū arūdine ī capite ꝑcuſſus vʒ Mat. xviij

detur enī gentib' ⁊ illudeť ⁊ flagellabitur ⁊ conſpuetur ⁊ poſtq̄ flagellauerīt occident eum ⁊ tercia die reſurget. Et ipſi nihil horum intellexerunt. Et erat verbum iſtud abſconditū ab eis ⁊ nō intelligebant que dicebantur Factum eſt autem cum appropīquaret hiericho Cecus quidam ſedebat ſecus viam mendicans. Et cum audiret turbam pretereuntem interrogabat quid hoc eſſet. Dixerunt autem ei ꝙ ieſus nazarenus tranſiret. Et clamauit dicens ieſu fili dauid miſerere mei. Et qui preibant increpabant eum vt taceret. Ipſe

Et genuflexo añ eum illudebāt ei dicētes Aue rex iudeoꝝ. Quarto in pa tibulo crucis vt pꝫ Mat. xxvij. mouentes capita ſua dicentes Vach ꝙ deſtruit templum dei (ꝛ flagellabitur) Flagellatus em̄ fuit ꝑmo colaphis in facie. vt pꝫ Mat. xxvij. Et colaphis eum ceciderunt Scđo arundine in capite. vt pꝫ Mat. xxvij. Et accipiebant arundinē ꝛ ꝑcutiebant caput eius. Tercio flagellis in toto corꝑe. vt pꝫ Joan. xix. Tunc apprehendic ieſum pylatꝰ. ꝛ flagellauit eum (ꝛ ↄſpuetur) Cōſputus em̄ fuit primo a iudeis in domo cayphe. vtꝫ Mat. xxvij. Tunc expuerunt in faciem eius Scđo a gentilibus in atrio pylati vtꝫ Joan. xix Et dabant ei alapas. ꝛ expuentes in eum. ꝛc̄. (Et poſtq̄ꝫ flagellauerint occident eū) Unde Gorra. Ecce magna crudelitas. qꝛ nō ſufficit eis alteꝝ. ſcꝫ vel flagellare vel occidere. ſed vtrūq̄ꝫ Unde pylatus flagellatū voluit dimittere. ꝭm illō Joānis. xviij. Emendatū ergo illū dimittam. ſꝫ iudei noluerūt. ſed poſt flagellatōem eum occidi ꝓcurauerunt (ꝛ tercia die reſurget) In hoc promittit eis ↄſolatōem de veloci eius reſurrectōe. ꝛ eius reſurrectio exemplar eſt nr̄e reſurrectiōis (et ipſi nihil hoꝝ intellexerūt) Lyra. qꝛ adhuc rudes ꝛ imperiti erāt. ergo nō intellexerūt (Factū eſt aūt cum appropinq̄ret hiericho) Superius iā chriſtus ꝑdixit diſcipulis ſuis paſſionis infirmitatem. ſcꝫ. ne ſcandalizarent Hic oſtēdit ſuā potentiā. ꝛ hoc ꝑ miraculoſam ceci illuminationem.

vero multomagis clamabat. Fili dauid miſerere mei. Stans aūt ieſus iuſſit illum duci ad ſe. Et cum appropinquaſſet interrogauit illū dicens Quid tibi vis faciaꝫ? At ille dixit. Dn̄e vt videam Et ieſus dixit illi Reſpice Fides

Vn̄ quos terruit verbo. cōfirmauit miraculo Per ꝑmum aſtruitur in eis fides humanitatis. ꝑ ſecundū fides diuinitatis. (Cecus quidam ſedebat ſecus viaꝫ mendicans. Et cū audiret turbam ꝑtereuntē).

multa em̄ turba precedebat. ꝛ etiam multa ſequebatur ieſum. in quo oſtenditur teſtimonium doctrine. (interrogabat quid hoc eſſet). ꝛ hoc ē valde vtile interrogare de ieſu. id eſt ſaluatore. (Dixerunt autem ei. quia ieſus nazarenus tranſiret) Nazarenus eſt dictus. quia ī nazareth eſt cōceptus ꝛ etiam ibidem nutritus (ꝛ clamauit) non tantum clamore exteriori ſed etiam interiori. De quo dicitur in ꝑs. cxviij. Clamaui in toto corde meo (dicens ieſu fili dauid miſerere mei) quaſi diceret non pecuniam ſꝫ miſericordiā peto. Et in hoc ꝙ hic cecus clamauit. Jeſu fili dauid miſerere mei. confitetur vtrāq̄ꝫ in chriſto naturam ſcꝫ humanam In hoc ꝙ d̄r fili dauid. ꝭm em̄ humanam naturam natus eſt ex progenie dauid Et diuinā ↄfitetur in hoc ꝙ dicit. miſerere mei Dei em̄ eſt proprium miſereri. (ꝛ qui preibant increpabant eum vt taceret). Iſti ꝭcant homines a bono alios retrahentes. (ipſe vero multomagis clamabat. Fili dauid miſerere mei) in quo datur nobis exemplum ꝙ quanto magis nobis occurrunt impedimenta. tanto magis eſt clamandum ꝛ inuocandum diuinum auxilium. (ſtans aūt ieſus iuſſit illū duci ad ſe) in quo appꝫet clemētia chriſti quia non dedignatus eſt ſtare ꝛ alloq̄ viles ꝑſonas ꝛ pauꝑes Unde Hiero. Cecus qui ſequi non poterat ſtat dn̄s ꝛ eum vocare iubet. ne turba prohiberet.

Pagina

Gorra. ſic dẽrent facere p̄ncipes nrı̄. ſcꝫ cū ſtare viderẽt paupes ꝯq̄rentes
ꝛ facere vocare ad ſe vt audirẽt eoꝝ q̄rimonias. facerẽtqꝫ eis iuſticiam ex
pedire. Sꝫ iam p̄t dici de aliq̄bꝰ illud Eſa. p̄. Pupillo nō iudicāt ꝛ cā vi/
duę nō ingredit̄ ad illos (ꝛ cū appropinq̄ſſet interrogauit illū dicēs. quid
tibi vis faciā?) q. d. chriſtus nō ſanat inuitos ſꝫ volūtarios. vñ Aug⁹. Qui
creauit te ſine te. nō iuſtificabit te ſine te (At ille dixit domīe. vt videam).
Ecce bona ꝛ diſcreta petitio Nō em̄ petiuit auꝝ ꝛ argentū. ſed tm̄ lumē
vñ p̄s. cxlv. Dñs illumiat cęcos (ꝛ ieſus dixit illi. reſpice) nō appoſuit ma
nū nec aliqđ vngentū ad ſanādum eū. ſed ſolū v̄bū. qm̄ ipſe dixit ꝛ facta
ſunt (fides tua te ſaluū fecit). Gorra. ex fide em̄ impetrat̄ ſalus ſpūalis et
etiā corpalis (ꝛ ꝯfeſtim vidit) nihil em̄ mediat inter deū ꝛ fcm̄ dei (ꝛ ſeq̄/
bat̄ illū) Ecce ſignū pfectę illumiatōis ſcꝫ in corpe ꝛ in aīa (magnificans
deum) Gorra. id eſt magnū dicens eum magnitudīe v̄tutis Vñ p̄s. cxlvi.
Magnus dñs nr̄ ꝛ magna v̄tus eius (ꝛ oīs plebs vt vidit) qđ fcm̄ eſt nō
inuide vt pharizei. ſed (dedit laudē deo) id ē potentię dei. ꝯgratulādo ſani/
tati cęci Vñ circa p̄ñs euangeliū vbi đr. oīs plebs vt vidit dedit laudem
deo Sed heu hodie plures chriſtiani deū nō laudāt. ſed dehonorant tri/
pliciter. Primo q̄dam
honorant mundū exer/
centes diuerſos malos
ludos ꝛ p diuerſas ma
las lęticias. Nunc lar/
uis demonū in ſignū q̄
ſunt filij demonū vten/
do. nūc alijs paganicis
geſtis vtendo p recrea/
tione. vt putāt corpis.
ſed reuera p corpis et a
nimę deſtructione. Se
cūdo alij deuꝫ hodie in
honorant corpus ſuum
paſcendo contra laudē
dei vt ptꝫ ad Phil. iij. Quorum deus venter eſt. ꝛ de illo deo quot mira/
cula faciat. quere in ſermone Diſcipuli ſuper ep̄las dñicales. ſermone. xlv
Tercio alij hodie ꝯtra laudē dei ducūt choreas illicitas ꝓpter q̄s totiēs
vnum ſaltum faciunt v̄ſus infernū. quotiens vnū in chorea faciunt ſaltū
In tali em̄ eſt peccatum mortale Unde beatus Auguſtinus đt Omnis
motus petulantię ſaltus eſt in profundū cloacę Et illa autoritas etiaꝫ al
legatur in ſumma vitiorum in capitulo de chorea.

tua te ſaluū fecit. Et ꝯfeſtim vidit ꝛ ſe
quebat̄ illū magnificās deum. Et oīs
plebs vt vidit dedit laudē deo.

¶ Dñica p̄ma in quadrageſima. Euā
geliū ſcđm Mat. iiij.

In illo tempe Ductus eſt ieſus
in deſertum a ſpiritu. vt tempta
ret̄ a diabolo Et cū ieiunaſſet quadra/
ginta diebus ꝛ quadraginta noctibus
poſtea eſuriūt. Et accedens temptator

¶ Poſtilla.

Ductus eſt ieſus. ꝛc̄. Mat. iiij. Mar. p̄. Lu. iiij. Tēptatus eſt dñs
ieſus chriſtus anno eius. xxx. viij. idus ianuarij Feria. ij. luna. v. in
dictione. iij. Añ initiū illi⁹ euāgelij hētur Lu. iij. Fcm̄ eſt āt vt oīs ppl̄s
baptizaret̄ a Joāne. ꝛ Jeſu baptiſato ꝛ orante. aptū eſt cœlum. ꝛ deſcen
dit ſpūſſanctus corporali ſpecie ſicut columba in ipſum. Et vox de cœlo
facta eſt Tu es filius meus dilectus in te mihi complacui. Et ipſe Jeſus
erat incipiens quaſi annoꝝ. xxx. vt putabatur filius Joſeph Jeſus āt ple

nus ſpũſancto regreſſus eſt a iordane. Tunc ſcʒ ſtatim poſt baptiſmum.
(Ductus eſt ieſus) ſcʒ ſpõtanee (in deſertũ) qḋ eſt inter hierlm ꝛ hiericho
vbi quidam hõ incidit inter latrones vt habeť Lu. x. (a ſpũ) ſupple ſcõ.
(vt tẽptaretur a diabolo) Gorra voluit ãt temptari chriſtus vt temptato
rem ſuperaret vt tẽptatos ꝯfortaret vt modũ vincendi doceret. quia ne/
mo põt eſſe ſine tẽptatõibꝫ vt patꝫ Job. vij. Militia eſt vita homis ſuper
terram (ꝛ cũ ieiunaſſet) Lyra. vt carnẽ ſuam innocentẽ ꝓ nobis macera/
ret. ꝛ exemplũ fidelibꝫ daret etiã ieiunandi. (q̃draginta diebꝫ ꝛ q̃draginta
noctibꝫ) nõ vltra ieiunauit vt ꝟtus diuinitatis diabolo celareť quia etiã
Moyſes in monte ꝛ helias in itinere tot diebꝫ ieiunauerunt Aliter tamẽ
ieiunauit chriſtus. ꝛ aliter moyſes ꝛ helias. Nam illi nõ ieiunauerunt ꝟ/
tute ꝓpria ſicut chriſtus. ſed Moyſes ſuſtentatus colloqo dei vt habetur
Exodi. xx. capitulo Helias vero ieiunauit in fortitudine cibi ſemel ſum/

dixit ei. Si filius dei es dic vt lapides
iſti panes fiant. Qui reſpõdens dixit.
Scriptum eſt Non in ſolo pane viuit
homo: ſʒ in omni ꝟbo quod ꝓcedit de
ore dei. Tũc aſſumpſit eũ diabolꝰ ĩ ſan
ctã ciuitatẽ. et ſtatuit eum ſup̃ pĩnacu/
lum templi. ꝛ dixit ei. Si filius dei es
mitte te deorſum Scriptum eſt enĩ. qꝛ

pti. ſcʒ cuiuſdam panis
ſubcinericij (poſtea eſu/
rijt) Per hoc oſtendit ĩ
ſe veritatem humanę
infirmitatis et occaſio/
nem temptatori dedit.
Ideo ſequitur. (ꝛ acce/
dens temptator) ſcilicet
in ſpecie humana Ad e
uidentiam huius temp
tationis aduertendum
ꝙ diabolus ſciebat prę
dictum per prophetas ꝙ chriſtus futurus erat verus deus ꝛ verus homo
vt habetur expreſſe. Eſaię. ix. Paruulus natus eſt nobis et filius datus ẽ
nobis. ꝛc. ſed neſciebat certitudinaliter quod Jeſus nazarenus eſſet ipſe
deus. ergo temptamdo. (dixit ei ſi filius dei es). ſcilicet naturalis et per
conſequens ei ęqualis in poteſtate. (dic vt lapides iſti panes fiant. Un/
de Chriſoſtomus Cogitauit apud ſe ſi poterit de lapidibus facere panes
vere filius dei eſt. ſi autem non poterit. homo eſt. (qui reſpondens). ſapien
ter ne diuitatem eius poſſet perpendere. (dixit. Scriptum eſt). Deute.
viij. (Non in ſolo pane). ſcilicet corporali. (viuit homo. ſed in omni verbo
quod procedit de ore dei). Lyra. ꝙ vercificatur non ſolum de vita ſpiritu
ali ſed etiam corporali. ſicut patet de moyſe qui ieiunauit. xl. diebus et xl
noctibus. locutione dei ſpiritualiter et corporaliter ſuſtentatus. Unde.
Rab. Sicut corpus humanum non poteſt viuere ſine terreno cibo ita ꝛ
anima non poteſt viuere ſine dei verbo (Tunc) ſcilicet poſtq̃ꝫ deuictus eſt
(aſſumpſit eum diabolus) Gorra. et hoc corporaliter Et ſcd̃m aliquos eũ
in brachiis portauit. ſcd̃m alios ad manum duxit. ¶ Sciendum ꝙ hoc
non eſt mirum ꝙ chriſtus filius dei permiſit ſe a diabolo duci Unñ Grego
rius in omel. Quid ergo mirꝫ. ſi ſe ab illo ꝑmiſit duci. q̇ ſe etiaꝫ ꝑtulit a
mẽbris illius crucifigi ſcʒ a Pylato ꝛ a iudęis q̇ fuerunt mẽbra diaboli.
(in ſcãm ciuitatem). id eſt in hieruſalem. quę dicebať ſancta. quia diuino
cultui deputata ꝓpter templum quod erat ibi. Nec erat licitũ in lege do/
mini alibi deo ſacrificare (ꝛ ſtatuit eũ ſupra pinaculũ templi). Gorra. pin

naculum dr̄ deambulatorium circa muros templi.vbi aſcendebant ſacer dotes populo predicantes(⁊ dixit ei.Si filius dei es mitte te deorſum). Lyra.quaſi diceret hoc ꝟtute ꝓpria potes ſine ꝑiculo Et etiam ꝓpter mi niſterium angeloꝝ tibi ſeruientium(Scriptum eſt em̄.qꝛ āgelis ſuis mi dauit de te ⁊ in manib᷒ tollent te.ne forte offendas ad lapidem pedem tu um Ait illi ieſus rurſum)Chriſ.nihil motus vel indignatus.ſed cū mul ta modeſtia ſcripturaꝝ ei rn̄dit(Scriptum eſt)Deute.vi.(Non tempta bis dn̄m deum tuum).Lyra.tētare em̄ deum eſt querere expimentum de dei virtute abſq̧ ineuitabili neceſſitate.⁊ hoc eſt pctm̄.qꝛ qn̄cunq̧ homo habet aliquid quod p̄t facere ſm viam humanam ad euadendum ꝑiculū non debet illud obmittere querendo diuinum expimentum Et ꝓpter hoc probatio ferri candentis ⁊ duella tanq̧ illicita ꝓhibentur ab eccl'a.ꝑ hoc em̄ rn̄dit dn̄s ieſus chriſtus diabolo tētanti ipſum qꝛ cū poſſet de pinna culo templi deſcendere per viam humanam ſcꝫ per gradus ad hoc factos in templo.non debebat per aliū locum deſcēdere quia hoc eſſet deū temp tare.(Iterꝝ aſſumpſit e um diabolus)Hoꝛ.vt ſi nō ex vno tn̄ ex reliq̄ eū ſuꝑaret(in montē excel ſum valde.⁊ oſtendit ei oīa regna mūdi) Lyra nō eſt ſic intelligendum ꝙ ex illo loco poſſent ō nia regna ⁊ oēs ciuita tes determinate videri ſed oſtendēdo diuerſas partes orbis dixit ei.ta le regnū eſt in tali ſitu. et tale in tali.enarrādo breuiter magnitudineꝫ et gloriam illorum reg norum (⁊ dicit ei.Hec oīa dabo tibi)quaſi di ceret.in oībus illis faci am te regem Et hoc dia bolus arroganter loq̄ batur.Non em̄ potuit facere.ſed mentiebaꝛ qꝛ mendax eſt.et pater ei ſcꝫ mendacij vtꝫ.Ioā. viij.(ſi procidens)tanq̧ inferior.(adorauerís me).tanq̧ ſuperiorem Ecce diabolus cultum diuinum ſibi nititur vſurpare. Unde et ab initio a ꝓpe tiīt ſe deo ſimilē fieri.vt habetur Eſaie.xiiij(Tunc dixit ei Ieſus vade ſa thana)id eſt recede a me quia aduerſarius es veritati. Hoc ait ieſus qua ſi cū indignatōe qd̕ nō fecit in ꝑcedētib᷒ tēptationib᷒.ad oñdendū ꝙ pro prias iniurias debet hō patienter portare.ſed dei iniuriā nullo mō ſuſti nere ⁊ hanc ꝟitatem ꝑ ſcripturā confirmat dicens(Scriptū eſt em̄)Deu

angelis ſuis deus mandauit de te.⁊ in manib᷒ tollent te.ne forte offendas ad lapidē pedē tuū.Ait illi Ieſus rurſum Scriptū eſt.nō temptabis dn̄m deuꝫ tuū.Iterꝝ aſſumpſit eum diabolus in montē excelſum valde.⁊ oſtēdit ei oīa regna mūdi ⁊ gloriam eoꝝ.et dixit illi. Hec oīa dabo tibi ſi ꝓcidēs adoraue ris me.Tunc dicit ei Ieſus Uade ſa thana.Scriptū eſt em̄ Dn̄m deuꝫ tuū adorabis ⁊ illi ſoli ſerties Tūc reliq̄t eū diabolus.⁊ ecce angeli acceſſerūt et miniſtrabant ei.

Dn̄ica ſcd̕a in quadrageſima Euan geliū ſcd̕m Mat.xv.

In illo tp̄e Egreſſus ieſus ſeceſſit in partes tyri ⁊ ſydonis.⁊ ecce mu lier chananea a finib᷒ illis egreſſa cla

Ly.adoratōe latrię q̄ ſoli
ſexto(dn̄m deū tuū adorabis ⁊ illi ſoli ſeruies) deo debeť. Dci aūt venerari pn̄t veneratōe dulię(tūc reliquit eū diabolus) tanq̄ cōfuſus ex dei triumpho(⁊ acceſſerūt angeli ⁊ miniſtrabant ei)ſicut dn̄o vero ꝓprio ſerui. Ex hoc apparet diuinitas chriſti.q2 nulla natura ē ſuper angelicam niſi diuina. Circa pn̄s euangeliū vbi dr. vt temptaretur a diabolo ſcʒ Lucifero ¶ Notandū eſt ꝙ lucifer fuit de ſummo ordīe ſupe rioris hierarchię.⁊ in illo ordīe ſupmū ordinē tenuit cui tanq̄ principi de ſingulis ordinib9 magna multitudo adheſit.quos oēs ſecū duxit Lucifer aūt dictus q2 p̄ ceteris luxit ſueq̄ pulchritudīs cōſideratio cum excecauit ſubditoſq̄ habere voluit ⁊ nulli ſubiectus eē cōcupiuit. Primū hoīem tē ptauit ⁊ uicit.chriſtū tēptauit ⁊ victus ē prātez ſuā amiſit quā in vltimis tpib9 recupabit.nūc ligatus.ſʒ in fine mūdi ſolueť ¶ Poſtilla

Egreſſus ieſus ⁊c. Mat.xv. Mar.vij. Hiſtoria huius euāgelij facta eſt anno chriſti.xxxij.viij.idus Maij.feria vi.luna.xix.indi

mauit dicens ei. Miſerere mei dn̄e fi/ li dauid.filia mea male a demonio ve xatur. Qui nō reſpōdit ei verbū Et ac cedentes diſcipuli eius rogabant euʒ dicentes.dimitte eam q2 clamat poſt nos. Ipe aūt reſpōdens ait. Non ſum miſſus niſi ad oues q̄ perierunt dom9 iſrael. At illa venit ⁊ adorauit eum di cens.domine adiuua me.q̇ reſpōdens ait Nō eſt bonū ſumere panem filioꝝ et mittere canibus. At illa dixit. Etiā domine. Nam et catelli edūt de micis

ctōe.v. Añ initium illi us euāgelij ſcribit ſcūs Mattheus in eodē ca/ pl̄o.ꝙ chriſtus dixit di/ ſcipulis ſuis Omis plā tatio quā nō plantauit pater meus cœleſtis era dicabitur. Sinite illos ſcʒ phariſeos ⁊ ſcribas ceci ſunt ⁊ duces cecorū Cecus aūt ſi ceco duca/ tum preſtet ambo in fo ueam cadūt. Tūc poſt modū ſequiť euangeliū hodiernum (Egreſſus ieſus)ſcilicet de terra ge razenorum relictis ſcri/

bis ⁊ phariſeis calumniatoribus ſuis q̇ ex hoc calūniabātur q2 diſcipuli chriſti tranſgrederenť traditiones ſeniorum ⁊ nō lotis manibus maudu carent.⁊ hoc ipſi pharīſei putabant eſſe grande peccatmu Chriſtus autem dixit.non lotis manibus manducare non coinquinat hominem.ſed q̄ de corde exeunt.ea coinquinant hominem.de corde em̄ exeunt cogitationes malę.homicidia.adulteria.fornicationes.furta.falſa teſtimonia ⁊ blaſphe mię.hęc ſunt quę coinquinant hoīem(ſeceſſit in ptes tyri ⁊ ſydonis)tyrus et ſydon ſunt ciuitates gentilium ſitę in terra promiſſionis ꝓpe montem libani(et ecce mulier chananea)ſcʒ natione. Nam chananei habitauerunt in terra promiſſionis ante filios iſrael nec poterant p eos totalr̄ extirpa/ ri. Vn̄ iſta mulier ab illis quę remanſerant deſcenderat. Iſta autē mulier audiuit de miraculis ieſu chriſti.et ideo firmiter credebat q2 filiam ſuā ſa/ nare poterat(a finibus illis egreſſa) Et vt habeť Marci.vij. Primo veīt ad ieſum intra domū.ſed quia eam ibi non exaudiuit.ſecuta eſt eū in itine re(clamauit dicens ei. Miſerere mei dn̄e fili dauid) Audiuerat em̄ chriſtū promiſſum iudeis deſcendere de genere dauid ergo clamauit.miſerere mei

Pagina

fili dauid (filia mea male a demonio vexat̄. Qui non respōdit ei verbum) hęc est pⁱma duricia quā christus ostēdit huic mulieri. Nō ꝓpter indignationē. ſed vt ex pſeuerātia ipſius in prece firmitas fidei eius ⁊ deuotio ostēderet̄ diſcipulis vt ipſi diſcipuli pro ea rogarēt. vt ſic oñderet nos ſcōꝝ pcibus indigere. Vñ ſeq̄tur (Et accedētes diſcipuli eius rogabāt eū dicentes. Dimitte eā q꞉ clamat poſt nos) Ly. moti eīn erāt ad hoc ex cōpaſſione videntes fidem ⁊ deuotōem mulieris (Ipe aūt rñdens ait. Non ſum miſſus niſi ad oues quę perierunt domus iſrael) Iſta fuit ſcda duricia chriſti ad mulierem iſtā. q.d. eā nō eſſe de ouibꝫ iſrl' id ē dei ⁊ ꝑ cōſequēs relinq̄bat̄ ꝙ ipſa erat de ouibꝫ diaboli. Ly. antiq̄s patribꝫ iudęoꝝ fuit facta ꝓmiſſio de chriſto. ſicut abrahę ⁊ dauid. Sed q꞉ iudęi ꝑ maiori pte fidem chriſti repulerūt ⁊ gētiles eā ſuſceperūt. Iō dicit Hiero. nō dicit chriſtus hoc quin etiā ad gētes miſſus ſit. Cū aūt hęc mulier videret nihil poſſe impetrare per aplos tūc pſonaliter ꝓpius acceſſit. Vñ ſeq̄tur (At illa venit ⁊ adorauit eū) ſcȝ tanq̄ dūm ⁊ creatorē oīm creaturaꝝ. tanq̄ deū cœli ⁊ terrę. tanq̄ pceptorē angelorū ⁊ hoīm (dicēs dñe) ⁊ q꞉ filię infirmitatē ſuaȝ ęſtimabat. Ideo dt (adiuua me. qui rñdens ait. nō eſt bonū ſumere panē filiorū et mittere canibꝫ) Hęc eſt tercia duricia ꝙ eā canē appellauit. ⁊ nō eſſe dignū pane (At illa dixit etiā dñe) Hic oſtēdit̄ humilitas mulieris huius ꝙ ipſa fatebat̄ ſe eē canē dicēs (etiā dñe) q꞉ verū ē qd̄ dicis nec peto panē integrū ſed micā (nā ⁊ catelli edūt de micis q̄ cadūt de mēſa dñoꝝ ſuoꝝ) q.d. ꝙ ſicut catelli aliq̄ modica vtpote micas cadentes de mēſa pcipiūt ſic ⁊ ego gētilis debeo ſaltē modicū qd̄ pcipe de bn̄ficijs tuis. Quęrit̄ hic q̄re chriſtus huic mulieri tantā oſtendit duriciam?

que cadūt de menſa dñorū ſuoꝝ. Tūc reſpondēs ieſus ait illi. O mulier magna eſt fides tua. fiat tibi ſicut vis. Et ſanata eſt filia eius ex illa hora.

Reſpōdet Hieronymus. Hoc fecit vt exemplū perſeuerātię nobis daret ⁊ eius fidē ⁊ conſtantiā ꝓbaret ⁊ ꝓbatā manifeſtaret (tūc rñdens ieſus ait illi O mulier magna eſt fides tua) Iacobꝫ pariſienſis hoc pȝ ex hoc ꝙ filiā nō ſecū adduxit ad ieſum. ſed eam dimiſit in domo nec chriſtū ad eā ire petiuit. q꞉ credebat eū poſſe filiā ſuā liberare ſolo v̄bo (fiat tibi ſicut vis) Ly. q.d. fides tua hoc meret̄. Chriſ. Hic oſtēdit̄ q̄ntum valet cōſtantia orōnis. q꞉ qd̄ apli nō obtinuerūt iſta pfecit (⁊ ſanata eſt filia eius ex illa hora) ſcȝ qñ ſermo chriſti proceſſit ex ore eius. q꞉ cū redijt domū inuenit filiā ſanę mentis. ⁊ plene liberatā ⁊ ſanatā ¶ Circa pñſens euangeliū vbi dicit̄ filia mea a demonio vexatur. Notandum ꝙ ad hoc ꝙ quis non poſſideatur a diabolo duo valent. Primo vt quis ſibi a peccato caueat pſertim mortali. ⁊ ſi incidit ſtatim cōuertat̄ q꞉ in talem demon poteſtatē non habet. vt ꝓbat Caſſianus in collatōe patꝝ ꝑ exēplū de ſancto Antonio quē duo magi odiētes per tres ſucceſſiue demones eijcere de cella ſua conabant̄. Cū aūt beatus Antonius tēptationē amariſſimā ſentiens oraret ⁊ ſigno crucis ſe muniret ſp vacui demones receſſerūt. Et ſic tandem magi illi a beato Antonio virtutem crucis chriſti ⁊ fidei catholicę diſcentes ad fidem conuerſi ſunt. Tunc definit beatus Antonius nullatenus demones poſſe mentem cuiuſdam vel corpus inuadere ni-

ſtea m primum deſtituerint omnibus cogitatiõnibus ſanctis. ⁊ niſi pri/us mentem poſſiderit. Secundo valet fides et ſimbolum dictum vel cru/cis ſignum pro ſe vel ſuis impreſſum. Exemplum patet in dialogo Grego/rij libro tercio. caplo vij. de iudeo cuſtodito per ſignum ſancte crucis.

Poſtilla

Erat ieſus eijciens demonium. Luce. xi. Matth. xij. Marci. iij. Hoc euangelium factū eſt anno chriſti. xxxi. kal. decembris. feria quinta. indictōe quarta. luna. xvij. Añ initiū illius euangelij ſcribit ſctūs Lucas in eodem caplo. Factū eſt cū eſſet ieſus in loco quodam orans. vt ceſſauit dixit vnus ex diſcipulis eius ad ipm. Dñe doce nos orare ſicut Jo/annes docuit diſcipulos ſuos. Et ait illis. cū oratis dicite Pater noſter q̄ es in coelis ſanctificet nomē tuū ⁊c. Tunc poſtmodū ſeqtur euāgeliū ho/diernū (Erat ieſus eijciens demoniū) Hor. Cōuenienter aūt poſt documē/tum orationis poīt miraculū expulſioīs demonis. q2 hic ē vnus effcūs orōis. vt patz Mat. ix. Hoc genus demonioꝝ nō eijcit niſi in orōe ⁊ ieiunio (⁊ illud) ſcz obſeſſum nō demoniuz (erat mutū) Hor. ſcz ab effcū q2 mutū faciebat hoīez et Mat. xij habet q eti/am cecus erat. ⁊ Mar. ix. q etiaz ſurdus erat. Vñ Beda. In vno ho/mīe tria ꝑpetrata ſunt miracula. cecus videt. mutus loqtur. obſeſſus a demonio liberat (⁊ cū eieciſſet demoniuz locu/tus eſt mutus. ⁊ admi/rate ſunt turbe) ſcz ſim/plices ⁊ miores. Maio/res āt calūniabant mi/raculū blaſphemabant. Vñ ſeqtur (quidā autē ex eis) ſcz ſcribe ⁊ phariſei (dixerūt in beelzebub ꝑncipe demoniorū eijcit demonia) miraculū illud erat publicū. ⁊ ideo denegare nō poterāt. ſed per/uertere conabant dicentes q virtute demonis factum eſſet. Odiū em̄ ⁊ in/uidia ꝑuertunt iudicia ⁊ facta interꝑtant ad deteriorē ꝑtem. Scribe aūt et phariſei valde oderūt chriſtū. q2 acriter arguebat eorū vitia. ⁊ iō mira/cula diuina ꝟtute facta dixerūt fieri arte magica ſcz in beelzebub ꝑncipe demonioꝝ. Vñ Beda. Cultus idolatrie a rege ciuitatis Niniue ortum habuit. q de morte pris ſui noīe Beel. intantū doluit qd ob memoriā ſui auream ſtatuā patris ſui imaginē ⁊ ſimilitudiem habentem fecit quā he

Dominica tercia in quadrageſima.
Euangelium ſcdm Lucā. xi.

In illo tempore. Erat ieſus eij/ciens demonium. et illud erat mutum. Et cum eieciſſet demonium locutus eſt mutus ⁊ admirate ſunt turbe. Quidam autem ex eis dixerunt in beelzebub principe demoniorum eijcit demonia Et alij tentantes ſignū de celo querebant ab eo. ipſe aūt vt vi/dit cogitationes eorum. dixit eis. Omne regnum in ſeipſo diuiſum deſolabitur ⁊ domus ſupra domum cadet. ſi autem et ſathanas in ſeipſuz diuiſus eſt. quō ſtabit regnum eius: q2 dicitis in beelzebub me eijcere demonia. Si autem ego in beelzebub eijcio demo/nia. filij vrī in quo eijciūt. Jō ipſi iudi

buit in tanta reuerentia vt ſi aliqui fugitiui vel facinoroſi ad eam cōfuge‑rent. eſſent ſecuri de vita ſua ideo ceperunt ꝛ honores diuinos ei ſcʒ imagi‑ni exhibere. volentes regi placere in hoc. Quo exemplo ceteri de locis adia‑centibus in honorē patrũ ſuorũ ſtatuas aureas fecerũt. ꝛ ſic creuit idola‑tria Beelzebub interp̄tatur vir muſcarum ſiue habens muſcas qꝛ muſce cōgregabantur ad idolum illud ꝓpter cruorem aīalium que ibi immola‑bantur. In p̄dicto aũt ſimulachro dicebant iudei principem demoniorũ habitare. Tum qꝛ illud dꝛ p̓mum fuiſſe idolum ſicut dꝛ in hiſtoriis Tuʒ qꝛ cultus eius apud gētiles generalior erat atqꝫ celebrior. ꝛ ꝑ ipm dicebāt chriſtum eiicere demonia. hoc aũt ex magna inuidia dixerũt. Vñ Chriſ. Inuidus non q̄rit quid dicat. ſed ſolũ vt dicat (ꝛ alii temptātes ſignuʒ de coelo q̄rebant ab eo) Glo. fortaſſis q̄rebant deſcēſuʒ ignis de coelo. ſicut fa‑ctum fuit tp̄e Helie. iii. Regũ. xviii. aut manne deſcēſum ſicut tempore Moyſi. vt pʒ Exodi. xvi. vel ſicut tp̄e Joſue ſol ſtetit ad ſpaciũ vnius di‑ei. Joſue. x. Vel ſicut tp̄e Ezechie. ſol retroceſſit decē gradib9. vt habetur Eſaie xxxviii. (Ipſe aũt vt vidit cogitationes eorũ) Beda non ad dicta ſed ad cogitata chriſtus rn̄dit. vt vel ſic cōpellerētur credere potentie eius qui cordis occultata vi‑debat. Hoc em̄ nō pōt demon nec aliqua crea‑tura. ſed ſolus deus vtꝛ ipſi in ſua ſcriptura ha‑bebant. Vñ. iii. Regũ. viii. Tu ſolus noſti cor‑da filiorum hominum. Item p̓mo Regũ. xvi. Homo videt ea que pa‑tent. deus aũt intuetur cor (dixit eis. Omne regnuʒ

ces veſtri erunt. Porro ſi in digito dei eiicio demonia profecto peruenit in vos regnũ dei. Cum fortis armatus cuſtodit atrium ſuum in pace ſunt ea que poſſidet. ſi aũt fortior illo ſuꝑueni‑ens vicerit eum. vniuerſa arma eius auferet in quib9 cōfidebat ꝛ ſpolia ei9 diſtribuet. Qui nō eſt mecũ aduerſum

in ſeipm diuiſum deſolabitur). i. ꝑibit ꝛ deſtruetur. Naʒ vt dt Hiero. que res cōcordia creſcũt diſcordia maxime dilabuntur. vñ Ariſto. Ois em̄ ꝟtus vni‑ta fortior eſt ſeipa diſꝑſa (ꝛ domus ſupra domũ cadet) Glo. domus ſup̄ do‑mũ cadit cũ habitatores vnius domus a familia alterius domus oppri‑muntur (ſi aũt ꝛ ſathanas in ſeipm diuiſus eſt). ſ. ita vt vnus expellat alium (quō ſtabit regnũ eius?). i. ptās eius (ſi aũt ego in beelzebub eiicio demoia) vt vos dicitis (filii vri). i. apli q̇ ſꝫ carnē a iudeis nati ſunt (in quo eiiciũt) q. d. Si filii vri. i. apli qb9 dedi ptātem ſuꝑ demonia. Et in nomie meo de‑monia eiiciũt Iniquũ eſt dicere me in virtute beelzebub demonia eiicere. (ideo ipi iudices veſtri erũt) qꝛ exñtes aſſeſſores mei in finali iudicio ſnīaʒ meā approbabunt (Porro ſi in digito dei eiicio demonia) id eſt in virtute ſpũſſancti qui bene digito comparatur. Sicut em̄ digitus ꝓcedit a corꝑe et manu. ſic ſpũſſanctus ꝓcedit a patre ꝛ filio (profecto ꝑuenit in vos regnũ dei) Gor. id ē ſnīa diuini iudicii. vñ Aug9. Regnũ dei eſt ptās iudiciaria qua dānantur ipii ꝛ a fidelib9 ſecernũtur (cũ fortis armatus). i. diabolus (cu‑ſtodit atriũ ſuũ) Gor. i. mũdũ. qꝛ diabolus añ aduētũ filii dei in mũdo ſi‑ne cōtradictōe p̓ncipabatur (in pace ſunt ea que poſſidet) id eſt omnes pecca‑tores q̇ obediũt ꝛ fauent ei in pace ſunt q̄ntum ad diabolũ. vñ Gregorius

Illos pulſare negligit quos quieto iure poſſidere ſentit(ſi autem fortior
eo ſuperueniēs) ſcʒ chriſtus(vicerit eū vniuerſa arma eius auferet in qͥbꝰ cō
fidebat) Chriſtus eñ cū factus fuit hō inuaſit diabolū ꝛ arma eius abſtu
lit.i.aſtucias ꝛ neqͥtias ipius(ꝛ ſpolia).i.hoīes ab eo deceptos chriſtus ꝑ
ſe ꝛ cōſequēter ꝑ apl'os ſuos ad noticiā ꝟitatis ꝛ fidē ſcē trinitatis reuoca
uit. Que ſpolia chriſtus diſtribuit cū fideles ſuos cuſtodie angelorū māci
pauit.ꝛ dona ſpūſſancti tribuit.reſiſtēdo amplius tēptatōibꝰ ſuis(qui nō
eſt mecū aduerſum me ē)q.d.ſm Glo. Opa mea nō cōueniūt cū opibꝰ dia
boli. Ego eñ volo bonū ille ꝟo malū. Ego amo huilitatē ille ſupbiā. Ego
diligo caſtitatē ille luxuriā. Ego volo aīas ſaluare.ille ꝑdere(et q nō colli
git mecū)in vnitate fidei ꝛ dilectōis dei ꝛ ꝓximi(diſpgit)qꝛ ſicut officium
chriſti ē diſpſa cōgregare Sic ecōuerſo officiū diaboli ē cōgregata diſpge
re(cū immūdus ſpūs exierit ab hoīe)ſcʒ ꝑ cōtritōem cōfeſſionē ꝛ verā poe
nitentiā(ambulat ꝑ loca inaquoſa).i.arida. Et intelligunt corda fideliū
in qͥbꝰ exſiccatus eſt humor mūdane laſciuie q diabolo reſiſtūt nō cōſentiē
tes ſuis ſuggeſtionibꝰ vt peccent ſed viril'r reſiſtūt ſibi(qͥrens reqͥem ꝛ nō
inueniēs)qꝛ vbi reqͥeſcit ſpūſſcūs ꝑ bonas meditatōes ſpūs malignus il
lic intrare nō audet(dicit reuertar in domū meā)ſcʒ q oli erat mea(vñ exi

me eſt.et qui non colligit mecum diſp
git. cum immundus ſpiritus exierit
ab homine ambulat per loca inaquo
ſa querens requiem et non inueniens
dicit reuertar in domum meam vnde
exiui. Et cū venerit inueniet eam ſco
pis mundatā ꝛ ornatā ꝛ tunc vadit ꝛ
aſſumit alios ſeptē ſpūs ſecum neqͦ

ui)id ē expulſus ſum ꝑ
pñiam(Et cū venerit in
uenit eā ſcopis mūdatā
et ornatā)ſcʒ ꝑ pñiam ꝛ
vacatōem boni opis vñ
necē eſt vere penitēti vt
ſp aliqͩ boni opis faci
at ne diabolus inueniat
eū ocioſum(ꝛ tūc vadit
et aſſumit ſeptē ſpūs ſe
cū neqͦres ſe)ꝑ ſeptena
riū numeꝝ intelligūtur
ſeptē pctā mortalia. Vñ Grego. Magdalena ſeptē demonia habuit que
vniuerſis vitijs plena fuit(ꝛ ingreſſi habitāt ibi)qꝛ de domo dei fit habita
tio demonū(ꝛ erūt nouiſſima hoīs illius peiora priorībꝰ)qꝛ qͦlibet pctm̄
in recidiuāte peius ē ꝙ ſil'e an̄ recidiuū ꝓpter ingratitudinē(fcm̄ eſt autē
cū hec diceret)ſcʒ chriſtus loquēdo cōtra iudeos ipos redarguēdo(extollēs
vocē)ſcʒ in chriſti cōmendatōem(quedā mulier de turba) Borra.nō diues
nō nobilis.ſed de cōi plebe que fuit ſcā marcella famula ſcē marthe q au
diēs chriſtū a iudeis ꝛ pharizeis blaſphemari ꝛ dehoneſtari ꝛ nō valēs vl
terius ſuſtinere. Ad laudē filij dei ꝛ cōfutatōem iudeorū ꝛ phariſeorum et
ſcribarū prorupit in laudē filij ꝛ matris dicēs(Btūs venter q te portauit)
Et ſic matrem dei ex filio laudat qꝛ ab ipo filio hʒ grām ꝛ gl'am. Et vere
beatus venter quia ibi deus factus eſt homo eternus temporalis immor
talis mortalis.vt patet Joānis capl'o pmo. Et verbū caro factum eſt(et
vbera que ſuxiſti)ſcilicet a quibus alimentum lactis ſuſcepiſti(At ille di
xit quinimo)quaſi diceret non tantū illa eſt beata que me portauit in vte
ro ſuo ꝛ lactauit me ex vberibus ſuis.immo etiam(beati qui audiunt ꝟ
bum dei)ore exterius confitentes interius corde credentes(et cuſtodiunt

illud) opere implentes. quia non auditores legis iuſtificabunt ſed facto/
res legis. vt patet Rhomano. ij. Beati ergo in ſpe in p̄ſenti ſed in futu
ro in re. Circa p̄ns euangelium vbi dicit. Erat ieſus eijciens demonium ⁊
illud erat mutum. Querit cū chriſtus fecit multa miracula ⁊ ſuā miſeri
cordiam pluribꝰ hominibus indulſit eos ab infirmitatibus liberando. q̄/
bus vel cui ſuam miſericordiā magis dicitur exhibuiſſe? Reſpondet q̄ do/
minus noſter ieſus chriſtus vt dicunt doctores. Auguſtinus Hierony/
mus Chriſ. nūq̄ꝫ liberauit aliquē corpaliter quin etiā ſpiritualiter. Et nū
q̄ꝫ partem liberando quin etiā totum hominem liberaret. Nihilominus ſi
habemus reſpectum ad
grauitatē cū vna infir/
mitas ſit grauior alia.
A grauiori liberādo in
firmitate dicitur miſeri
cordius ſe habuiſſe. Sꝫ
querit que tamen inter
alias eſt maior infirmi
tas? Reſpōdeo q̄ illa q̄
totum occupat hominē
et corporaliter ⁊ ſpiritu
aliter plusq̄ꝫ illa que ſo
lum corpaliter. ſed que
eſt illa? Reſpōdeo q̄ poſ
ſeſſio hominis a diabo
lo in alijs infirmitatibꝰ
corpus affligitur ⁊ ani
ma non quia ſtat in ſuo
ſenſu. Sed quando ho/
mo a diabolo inuadit ⁊
vexatur. vt patet ex ex/
perientia tunc quo ad a
nimam homo affligitur ⁊ rōnis vſu priuatur. Et deinde corpus vexatur
ergo dominus noſter ieſus chriſtus hoīem a diaboli manibꝰ liberando ſu
am miſericordiam magis in his quā in alijs oſtendit

reſſe et ingreſſi habitant ibi. et fiunt
nouiſſima hominis illius peiora prio
ribus factum eſt autem cum hec dice/
ret. extollens vocem quedā mulier de
turba dixit illi. Beatus venter qui te
portauit ⁊ vbera que ſuxiſti. At ille di
xit. Quinimo. beati qui audiūt v̄buꝫ
dei ⁊ cuſtodiunt illud

¶ Dominica in media quadrageſi/
ma que eſt letare. Euangelium ſcd̄m
Joannem. ſexto

In illo tempore. Abijt ieſus trans
mare galilee quod eſt tyberiadis ⁊
ſeq̄batur eum multitudo magna q̄
videbant ſigna que faciebat ſuper his
qui infirmabātur. Subijt ergo in mō

¶ Poſtilla

Abijt ieſus trās mare galilee. Joānis. vi. Mat. xxiiij. ⁊ Marci.
vi. Hoc euangeliū factū eſt anno chriſti. xxxij. idus aplis dn̄ica. lu
na. xxij. indictōe. v. Añ initiū illius euangelij habet Joānis. v. q̄ chriſtus
dixit iudeis ⁊ phariſeis ⁊ ſcribis. Ego cognoui vos q̄ dilectionem dei nō
habetis in vobis. Ego veni in noīe p̄ris mei ⁊ nō accepiſtis me. Si alius
venerit in nomīe ſuo illum accipietis. Quō poteſtis credere vos qui glo/
riam ab inuicem accipietis. Et gl'iam que a deo ſolo eſt nō q̄ritis? Nolite
cogitare q̄ ego accuſaturus ſuꝫ uos apud patrē eſt qui accuſat vos Moy
ſes in quo vos ſperatis Si eīm crederetis moyſi crederetis forſitan ⁊ mi/
hi de me eīm ille ſcripſit ſi autē illius lr̄is nō creditis quō verbis meis cre/
detis? (Poſt hec abijt ieſus trās mare galilee) Judei eīm querebant chriſtū
interficere nō erat adhuc tp̄s paſſionis ſue. Jdeo abiit trās mare gali/

leę ⁊ tunc pauit multitudinē in deſerto. Et iſtud miraculū factū eſt in pn/cipio tercii anni pdicatōis chriſti circa paſcha in quo die feſto decollatus fuit ſcūs Joannes baptiſta. Item notandum ſm Nicolaum de lyra. ſm mare galileę eſt q̄dā lacus magnus ꝑ quē trāſit iordanis fluuius. Et dr̄ ma/re ſm modū loquēdi hebraicū in quo oīs cōgregatio magna aquaꝝ vocat mare ⁊ dr̄ mare galileę a puincia vl̄ a regione ſicut mare anglicanū. et dr̄ mare tyberiadis ex noīe ciuitatis ędificatę in littore q̄ antiq̄tus cenereth dicebat. Sed ab herode tetrarcha reędificata fuit ⁊ ampliata tybarias ē vocata in honorē tyberij cęſaris (⁊ ſeq̄bat eum multitudo magna q̄ꝛ vide/bāt ſigna q̄ faciebat ſuꝑ his q̄ infirmabant) Vn̄ Mat. vi. percurrētes v/niuerſam regionē illā cœperūt in grabatis eos q̄ ſe male habebāt circūfer/re. vbi eū audiebāt eſſe ⁊ ſanabat oēs (Subijt ergo in montez ieſus) Ly. q̄ꝛ erat locus deuotōis ⁊ doctrinę aptus (⁊ ibi ſedebat cuz diſcipulis ſuis) docēs eos ⁊ cōſolādo eos (Erat aūt proximū paſcha dies feſtus iudęorū) Sciendū ſm Thomā de aq̄no. ꝙ in ſequēti paſcha fuit chriſtus crucifi/xus. vt habet Joā. xiij.

tem ieſus ⁊ ibi ſedebat cuz diſcipulis ſuis Erat aūt primū paſcha dies feſt⁹ iudęoꝝ. Cū ſubleuaſſet ergo oculos ie ſus ⁊ vidiſſet q̄ꝛ multitudo maxīa ve nit ad eū. dicit ad philippū. vnde eme/mus panes vt manducēt hi? Hoc au tem dicebat tētans eum. Ipſe em̄ ſcie bat quid eſſet facturus. Reſpondit ei philippus ducentoꝝ denarioꝝ panes nō ſufficiunt eis: vt vnuſquiſq; modi cum quid accipiat. Dicit ei vnus ex di ſcipulis ſuis Andreas frater ſymonis

Vnd ab iſto miraculo ſcꝫ de q̄nq; panib⁹ vſq; ad paſſionez chriſti flu/xit vnus ānus. Ad iſtō paſcha nō aſcendit chri ſtus vt aſpectu ſuo non excitaret furorē ⁊ inuidi am iudęorū (Cuz ſuble uaſſz ergo oculos ieſus et vidiſſet q̄ꝛ multitudo maxīa veit ad eū) ſcꝫ ꝓ pter deuotōem. vn̄ dicit Mat. xiiij. ꝙ ſecutę ſūt eū turbę pedeſtres de ci uitatib⁹. Ly. tm̄ em̄ de ſiderabāt audire chriſtū ꝙ obmiſerant apportare ſecum alimenta ꝓpter qđ neccāriuz fuit fieri hoc miraculum (dixit ad philippū) Sed quare nō quęrit a iuda q̄ erat diſpēſa/tor? Reſpōdit beatus Thomas ſuꝑ Joānē. ꝙ philippus erat oriūdus de illa patria. ⁊ iō ſpēalē ſollicitudinē gerebat de turba (vn̄ ememus panes vt manducēt hi? Hoc aūt dicebat tentās eū) Tho. Chriſtus nō q̄ſiuit vt addiſceret. ſed vt philippū probaret (ipē em̄ ſciebat q̄d facturus eēt Reſpō dit philippus ducentoꝝ denarioꝝ panes nō ſufficiūt eis) Lyra. q. d. Pau peres ſumus tantā pecuniā habere nō poſſumus. ⁊ ſi haberemus nō ſuffi ceret ꝓ refectōe coꝝ. Jō ſeq̄tur vt vnuſquiſq; modicū q̄d accipiat) Tho. ⁊ eſt argumentū expſſum ꝙ chriſtus cū tota familia ſua nō habebat ducen tos denarios. Hodie tm̄ paꝝ videt vni clerico vl̄ epō habere centum mar cas annuatim. ⁊ vtinā bn̄ expēdāt (dr̄ ei vnus ex diſcipul̄ eius andreas fra ter ſymonis petri Eſt puer vnus hic q̄ hꝫ q̄nq; panes ordeaceos ⁊ duos pi ſces) Et puer iſte dr̄ fuiſſe Marcialis q̄ fuit de parētela ſci petri ⁊ andreę fratrū. Vn̄ Chriſ. Andreas erat excellentior in fide q̄ philippus qui nō/

Pagina

dum erat ꝑfectus qꝛ videt aliq̄liter credidiſſe ꝙ nō poſſent ꝑ chriſtū multi/plicari panes iſti qd aūt addit(ſed hec q̄d ſunt inter tātos?)oſtēdit imbecil/litatē fidei eius. Putabat em̄ ꝙ nō ſic ſufficeret paꝝ ſicut multū. Nec ple/ne capiebat oīpotentiā chriſti. Equaliter em̄ poterat ſatiare multitudīez de paucis ſicut de multis(dixit ergo ieſus facite hoīes diſcūbere)id eſt ordi/nate ſedere ad comedendū ⁊ apl'i obediētes verbo chriſti ita fecerūt nō in/terrogātes quid deberēt hoīes comedere(erat aūt fœnū multum in loco) hoc interponit ad oſtendendū ꝙ locus erat aptus ad ſedendū. Tho. terra em̄ illa valde calida ē. ⁊ iō tēpeſtiuius metūt q̄ꝫ nos hic in terris noſtris er/go circa paſcha habuerūt fœnū in pratis(diſcubuerūt ergo viri quaſi nu/mero q̄nqꝫ millia)exceptis mulierib9 ⁊ paruulis q̄ nō numerātur. hic ſc'dꝫ legalē cōſuetudinē ſed ſolummodo viri a viginti annis ⁊ ſupra. Ut habet Numeri ꝑmo caplo. Atten de ſcd'm Hieronymuꝫ. ꝙ cuilibet millenario correſpōdebat vnus panis(accepit ergo ieſus panes)ſcꝫ in manibus ſuis. Tho. ⁊ ſic panes illi multiplicati ſunt in manib9 ſuis v̄tute omnipotētię

petri. Eſt puer vnus hic qui habet q̄nqꝫ panes ordeaceos et duos piſces. Sed hec quid ſunt inter tantos: dicit ergo ieſus. Facite homines diſcumbere. Erat autem fęnum multuꝫ in loco. Diſcubuerunt ergo viri numero quaſi quinqꝫ millia. Accepit ergo ieſus panes et cum gratias egiſſet diſtribuit diſcumbentibus. Similiter et ex piſcibus quantum volebat. Ut autem impleti ſunt dixit diſcipulis ſuis. Colligite que ſuperauerant fragmēta ne pe

ſuę. Et qui potuit pa/nes illos ſic mirabilit' multiplicare poteſt etiā panem in corpus ſuum vertere(⁊ cum grās egiſſet)id eſt cū benedixiſſet panes eo modo quo ſolitus erat bn̄dicere mē/ſam. In hoc dat nobis exemplū vt in ꝑncipio menſę dicamus bn̄dici/te q̄ ſciūt aut vnū pater noſter. Et in fine menſę grās deo qꝛ oīa bona tp̄alia ſunt dona dei (diſtribuit diſcūbentibus) Tho. nō ipſe ꝑ ſe ſed ꝑ diſcipulos dedit em̄ diſcipulis ⁊ diſcipuli appoſuerunt turbis. vt dicitur Mat. xiiij. (Similiter ex piſcibus quātum volebat)id ē vſqꝫ ad ſaturitatem(vt aūt impleti ſunt)id ē abūdanter refecti(dixit diſcipulis ſuis)nō turbis qꝛ diſcipuli fuerūt ſeruitores ⁊ iō voluit vt ipi reliquias leuarēt(colligite que ſupauerant fragmēta ne pereant)p̄cepit hec chriſtus ad cōfirma/tionē deitatis ⁊ manifeſtatōem miraculi. Tho. in hoc dat nobis chriſtianis exemplum vt poſt prandium reliquię non diſpergant ſed ꝓpter paupe/res colligantur(collegerūt ergo ⁊ impleuerūt duodecim cophinos fragmē/torum ex q̄nqꝫ panib9 ordeaceis ⁊ ex duob9 piſcibus que ſupfuerūt his q̄ manducauerūt) Ly. hoc dicit ad euidentiā miraculi qꝛ plus remanſit q̄ꝫ in ꝑncipio appoſitū fuit. Tho. ex iam dictis pꝫ ꝙ pares erāt cophini nu/mero aplorū. In quo mōſtrat ꝙ doctrina apoſtoloꝝ ꝑ totū orbem erat di/ſtribuēda ex reliquijs doctrinę chriſti(illi ergo hoīes cū vidiſſent ꝙ ieſus fecerat ſignū) Tho. tā magnū ⁊ aptum ⁊ tā oportunū in multiplicatōne panūꝫ in multitudine reliq̄ꝝ(dicebāt qꝛ hic eſt v̄e ꝓpheta) Ly. iudei ſcie:

bant ꝙ chr̄us erat ꝑmiſſus in lege ꝑ moyſen tanq̄ ꝓphetā ceteris excellē
tior vt habet͛ Deute. xviij. Prophetā de gēte tua. ⁊ de frib; tuis ſicut me
ſuſcitabit tibi dn̄s deus tuus. ipm̄ tanq̄ me audies Hoc impletum eſt in
ipſo dn̄o nr̄o ieſu chriſto. ergo dicebant (hic eſt ṽe ꝓpheta) id eſt ille magnꝰ
ꝓpheta ꝑmiſſus nobis a moyſe (q̄ venturus eſt in mūdum) ad ipm̄ ſaluan
dū. Sic āt nō venerunt alij ꝓphete. ſed ſolū denunciandum iſtius aduen/
tum. ¶ Circa pn̄s euāgeliū vbi agit͛ de iſto ꝯuiuio quinq̄ panū. queritur
primo q̄ miniſtri fuerunt in illo cōuiuio? Rn̄detur ꝙ diſcipuli chri quib;
chriſtus dixit. Facite homines diſcūbere. et Marcialis fuit puer iſte q̄
habuit quinq̄ panes ⁊ duos piſces. vt h̄etur in legenda ſua. Secūdo q̄
ritur quot fuerunt ꝯuiue? quia forte quinq̄ millia viroꝝ. ſed cur non no/
minantur fœie. cum tales hodie plus q̄ viri ſequi videant͛ chriſtum in au
diēdo ſermões in ꝑcepti
one euchariſtie. ⁊ in ec/
cleſiarū frequentatione
Rn̄det Theophilus.
Scripture ꝯſuetudinē
ſequit͛ hic Joan. q̄ ſcrip
tura ſolum a. xx. annis
vſq̄. l. numerat viros
ad bella aptos ſicut mo
yſes fecit Nume. primo
Querit͛ tercio quis fuit
mgr̄ ⁊ cocus in cōuiuio
Rn̄detur ꝙ chriſtus q̄
accepit panes in manꝰ
ſuas in ſignum ꝙ ſua
potentia qua creauit cœ
lū ⁊ terram qua guber/
nat mūdum poſſʒ mul
tiplicare panes Non no
uos panes creando. ſm̄ Tho. in. iij. ꝑte ſumme ſed p̄iacētes multiplican
do. ſil͛r ex piſcib; q̄ntum volebat. Quarto q̄ritur. an panes iſti et piſces
fuerunt optimi ⁊ ſapidiſſimi? Rn̄det Jacob; Januēſis Credendum eſt ꝙ
ſic ſaltē in ſua ſpē. ⁊ a ſili probat ꝑ Chriſ. ſup illud Joan. ij. vbi chriſtus
in nuptijs mutauit aquam in vinū vbi ſic dt. talia ſunt chriſti miracula
vt multo his q̄ per naturā fiunt ſpecioſiora ⁊ vtiliora fiant. Quinto q̄ri
tur. Cur nō vinū ꝓpinauit hoib; iſtis quos ſic pauit q̄nq̄ panib; ⁊ duo/
bus piſcib;? Rn̄detur ꝙ potuit eē vt panes ⁊ piſces ꝓprietatē habuerīt tā
cibi q̄ potus. Sic etiam adhuc hodie apotecarij ſciunt conficere electua
ria cibi ſimul ⁊ potus naturam habentia.

reant. Colligerūt ergo ⁊ impleuerunt
duodecī cophinos fragmētoꝝ ex quin
q̄ panib; ordeaceis ⁊ duob; piſcib; q̄
ſup fuerūt his q̄ manducauerant. Illi
ergo hoīes cū vidiſſent ꝙ Jeſus fece/
rat ſignū dicebāt Quia hic eſt vere pro
pheta q̄ venturus ē in mundū

¶ Dn̄ica in paſſione dn̄i Euāgeliū ſe/
cundū Joannē. viij.

In illo tp̄e Dicebat ieſus turbis
iudeorum ⁊ pincipibus ſacer/
dotū Quis ex vobis arguet me de pctō
Si veritatem dico vobis. quare non

¶ Poſtilla.

Quis ex vobis arguet. ⁊c̄. Joā. viij. Hiſtoria huiꝰ euāge fcā eſt anno
chriſti. xxxij. x. kal. octobris Feria. iij. indic. v. An̄ initiū illius euan.
ſcribit ſcūs Joā. in eodē ca. ꝙ iudei dixerūt chrō Pater noſter abraham
eſt. Dicit eis ieſus. Si filij abrahe eſtis. oga abrahe facite Nūc āt q̄ritis
me interficere homiēm, qui veritatem vobis locutus ſum quam audiui a

Pagina

deo hoc abraham nō fecit. Et poſt pauca vos ex prē diabolo eſtis ꝛ deſideria pr̄is veſtri vultis facere. Ille homicida erat ab initio ꝛ in veritate nō ſtetit q2 nō eſt veritas in eo. Cū loquitur mendaciū ex ꝓprijs loquitur q2 mēdax ē ꝛ pater ei9. Tūc imediate ſequit̄ euāgeliū hodiernū (Quis ex vobis arguet me de pctō?) Ly. q. d. Si hētis aliq̄d pctm̄ qd̄ poſſitis ſup me oñdere patus ſum audire ꝛ me rōnabil'r purgare ꝛ iō cū hoc nō poſſitis facere (ſi ꝟitatē dico vobis) ſi p q2 (q̄re nō creditis mihi) Et ſubdit cām dicēs (q̄ ex deo ē ꝟba dei audit) Notandū ꝙ aliq̄d ex deo ē dupl'r. Uno mō ſm̄ naturā ꝛ ſic oīs creatura ē ex deo q̄ eſt largit9 ei eſſe. Alio mō ſunt ſpēaliter ex deo ꝑ grām vt q̄ rcē credūt in deū ꝛ mādata e9 ſeruāt. De ill' dt dñs (q̄ ex deo ē ꝟba dei audit) delcābiliter ꝛ libēter. Nam q̄ deū diligit libēter de deo loq̄ audit (ꝓpterea vos nō auditis) id ē nō recipitis nec creditis nec etiā itelligere curatis ꝟba dei de ore meo (q2 ex deo nō eſtis) ꝛ ꝑ ꝯñs ſequit̄ ꝙ ſitis ex diabolo nō ꝑ creatōem ſ3 ꝑ imitatōem. Tho. ex dō nā ꝗ ſunt ſm̄ naturā ſ3 ex deo nō ſunt vitio et praua affectōe (Rñderunt ergo iudei ꝛ dixerūt ei). Ly. mod9 hoīm inuidorū ꝛ peſſimoꝝ q̄ neſciūt rōnabiliter rñdere ē ad conuitia ſe conuertere ꝛ ideo iudei non habentes quod rōnabiliter chriſto rñderent ad conuitia ſe conuerterunt dicentes (nonne benedicimus nos quia ſamaritanus es tu) ꝛ in hoc intēdunt chriſto conuitiari. Tho. erant eīm ſamaritani viles ꝛ abiectiſſimi ſm̄ opiniōem iudeoꝝ. Unde Jo. iiij. Non eīm cōicant iudei ſamaritanis. Lyra licet chrūs eſſet iudeus genere ꝛ nō ſamaritanus tñ vocant eū ſamaritanum q2 vulgare erat apud iudeos ꝙ hoīes malos ꝛ eis odibiles vocabant ſamaritanos ꝗuis eſſent iudei talis āt erat chriſtus ſm̄ reputationem eoꝝ iō vocabant eū ſamaritanum (ꝛ demoniū habes) Lyra. hoc eīm dicebant de chriſto. Primo ꝓpter miracula que faciebat q̄ magicis artib9 imputabant vt pt3 Lu. xi. In beelzebub ṕncipe demoniorum eijcit demonia. Scdo quia ſecreta cordium ipſorū freq̄nter dicebat. Et quia aliq̄n quedam alta ſubtilia ꝛ ꝓfunda loq̄batur q̄ nō intelligebāt ꝓpter qd̄ eū arrepticium dicebant ꝛ inſanū vt3 Jo. x. Dicebant āt multi ex ipſis demoniū h3 ꝛ inſanit quid eū audire? (Rñdit Jeſus) Hic ponitur ipius chriſti māſueta rñſio q2 cū maledicceretur nō maledicebat. ꝑ. Pe. ij. (Ego demonium nō hēo) qd̄ pt3 q2 demones expellebat (ſ3 honorifico prēm meū) ſc3 oīa q̄ facio referendo ad gl'am ei9 ꝛ ꝟtuti ei9 attribuendo (ꝛ vos inhōraſtis me) id ē intuliſtis mihi oꝓprobria ꝛ ꝯuitia vocando me ſamaritanū ꝛ demoniacū (ego gl'am meā non q̄ro). ſupple in p̄nti qa

credítis mihi? Qui ex deo eſt verba dei audit ꝓpterea vos nō auditis q2 ex deo nō eſtis. Rñderūt ḡ iudei ꝛ dixerūt ei nōne bñdicim9 nos q2 ſamaritan9 es tu ꝛ demoniū habes? Rñdit ieſus ego demoniū nō habeo. ſ3 honorifico patrem meū ꝛ vos inhonoraſtis me. Ego autem nō q̄ro gloriā meā. Eſt qui q̄rat et iudicet. Amen amē dico vobis. ſi quis ſermonē meū ſeruauerit mortem nō videbit in eternū. dixerūt ergo iudei nunc cognouim9 q2 demoniū habes. abrahā

vita chriſti in paupertate de abiectione exiſtens glorię mundanę erat cō traria(eſt qui querat)ſcʒ deus pater(ꝛ iudicet)de illis qui me inhonorant vindictam faciendo de ipſis. Quod factum eſt.quando in vindictam mortis chriſti deſtructa eſt ciuitas et templum ꝛ populus occiſus eſt ꝛ captiuatus per rhomanos imperatores(Amen amen dico vobis)id eſt fideliter ꝛ duplicatur ad maiorem affirmationem(ſi quis ſermonem meum ſeruauerit) Tho.in corde per fidem.in ore per conſtantem confeſſionem.in opere per bonam operationem(non guſtabit mortem in ęternum)ſcʒ ęternę damnationis(dixerunt ei iudęi)intelligentes quod loqueretur de morte corporali(nunc cognouimus quia dęmonium habes) Lyra.quaſi diceret prius tm̄ opinabamur te hr̄e dęmonium.ſed nunc ſumus certi ꝙ ita ē quia nulla falſitas eſt a deo ſed a diabolo qui eſt pater mendacij vt tu dixiſti.verbum aūt tuum eſt apertum mendaciū. Ad cuius ꝓbationem inducunt(Abraham mortuus eſt ꝛ ꝓphetę)qui tm̄ ſermonem dei ſeruauerunt

mortuus eſt ꝛ ꝓphetę: ꝛ tu dicis.ſi q̄s ſermonē meū ſeruauerit: mortem non guſtabit in ęternum.nunq̄d tu maior es patre noſtro abraham qui mortuꝰ ē et ꝓphetę qui mortui ſunt? Quem teipſum facis? rn̄dit ieſus ſi ego glorifico meipſum.gloria mea nihil eſt.eſt pater meus qui glorificat me queʒ vos dicitis.qꝛ deus noſter ē. ꝛ nō cognouiſtis eum.ego autem noui eum. ꝛ ſi dixero. qꝛ non ſcio eū.ero ſilis vobis mendax. ſed ſcio eū ꝛ ſermonē eiꝰ ſeruo Abrahā pater veſter exultauit vt videret diem

qui eſt maioris virtutꝭ ꝙ ſit ſermo tuus.ꝛ ideo patʒ falſum qd̄ tu dicis. ſi quis ſermonem meū ſeruauerit non guſtabit mortē in ęternū nunq̄d tu maior es prē nr̄o abraham qui mortuus eſt?) Cui p̄mum data ē circūciſio.ꝛ fcā eſt promiſſio de chrō.vtʒ Gen̄.xxij. In ſemīe tuo bn̄dicent oēs gētes(Et ꝓphetę)quibꝰ deus locutus ē(qui mortui ſunt). Sciendum ꝙ chr̄us loquebatur de morte ſpūali. Ipſi aūt acceperunt de morte corporali(quem teip̄m facis?)ſcʒ tu fili carpentarij Mar.vi.qꝛ manifeſtum eſt qd̄ de te iactas.ꝛ ad vanam gl̄am de te falſa dicis(Rn̄dit Ieſus ſi ego)ſcʒ inquātum homo(gl̄ifico meipſum gl̄a mea nihil eſt)id ē vanum q̄d et falſa gl̄a(eſt pater meus qui gl̄ificat me) Lyra per miraculorum operationem. Et poſtea gl̄ificabit per reſurrectōis ꝛ aſcēſionis gl̄aꝫ(quem vos dicitis qꝛ deus noſter eſt.ꝛ nō cognouiſtis eū). Tho. licet per fidem cognoſcerēt vnum deum non tm̄ nouerant eū inquantū pater. nec ſciebant eū hr̄e filium naturalē.hoc em̄ per chriſtum declaratū fuit. Vn̄ Ioā.xiiij. Pater manifeſtaui nomen tuū hoibus quos dediſti mihi(ego aūt noui eū.et ſi dixero qꝛ neſcio eū ero ſilis vobis mendax) Lyra Sicut eſtis mēdaces aſſerendo vos eū agnoſcere.cū tm̄ eum nō cognoſcatis ita eſſem mēdax ſi aſſererē me ip̄m ignorare(Sed ſcio eū ꝛ ſermonem eius ſeruo)id eſt voluntatem eius facio hoc chriſtus addidit qꝛ vera ꝯgnitio ꝑ opa demonſtrat(Abrahā pat̄ vr̄)nō imitatōe ſcitatis ſʒ ꝓpagatōe carnis(exultauit)id eſt cum quadam fiducia ꝛ exultatione deſiderauit vehementer

(vt videret diē meũ) id est tp̄s illud incarnationis meę (vidit ⁊ gauisus est) Tho. vidit em̄ abrahā p̱ fidē ⁊ spm̄ ꝓphetię incarnatōem chri̅ futuram. Et ex hoc gauisus ē ꝓpter redēptōem suā ⁊ totius gn̄is hūani (dixerunt ꝗ iudei ad eũ Quinq̄ginta ānos nōdū hēs ⁊ abrahā vidisti?) q. d. mentiris Christ. Quadraginta ānos nō habebat. q̄re ergo tot annos ꝓposuerunt. Rn̄det ꝓpter delicatā naturę ꝯplexiōem ꝓpter laboꝝ multitudinē. ꝓpter illius terrę caliditatē. ꝓpter multā paupꝫtatē ꝯsumptus ⁊ attenuat᷑ vide batur maioris ętatis q̄ eēt (dixit eis iesus Amen amē dico vobis anteq̄ꝫ Abrahā fieret ego suz)

meũ. vidit ⁊ gauisus est. Dixerunt ergo ad eum iudei Quinquaginta ānos nō dū habes ⁊ abrahā vidisti. Dixit eis ie sus. Amē amen dico vobis antequam abraham fieret ego sum. Tulerũt ergo lapides vt iacerent in eũ. Jesus āt ab scōdit se ⁊ exiuit de tēplo

In die palmarum.

In illo tp̄e Cū appropinquasset iesus hierosolymis. et venisset betphage ad montē oliueti. ⁊c. Hoc euāgeliū cum sua postilla quęre in p̄ma dn̄ica aduentus.

Vn̄ Aug᷒. non d̄r ego factus sum qꝛ e᷒ esse nō incepit. nec dicit fui. q̄a p̄teritu ꝫ tp̄s diuinitas nō h̄ꝫ. Tho. Verbū p̄ sentis tp̄is maxie cōue nit ęternitati. vbi nulla est preteritio nec succes sio. sed oīa sunt presen tia (tulerunt ergo lapi des vt iacerēt in eū) tan quā blasphemū. repu tauerũt eum. ideo blas phemū. qꝛ p̄ferebat se a brahę ⁊ ęquabat se deo et ideo volebāt eum la pidare Sciendū q̄ chri stus quotidie lapidatur a malis christianis. quia quot malas cogitationes quis scienter recipit in cor suum cum delectatione ⁊ consensu. quasi tot lapides mittit in iesuꝫ (iesus āt abscondit se) Lyra. non occultando se retro parietem. vel aliud hm̄oi. sed virtute diuinitatis se reddendo eis inuisibilem (⁊ exiuit de tem plo) non ex timore. sed ex dispensatione. quia noluit lapidari. sed crucifigi cum a suis discipulis videbatur qui secuti sunt eum. vn̄ Aug᷒. Quid ma gnū erat vt eos ꝯtinuo terra absorberet ⁊ pro lapidib᷒ infernū daret. sed tunc patientię erat exercenda. non potentia vt nobis patię daret exemplū

Circa pn̄s euangelium vbi d̄r Tulerunt ergo lapides vt iacerent in eū Notandum q̄ Hugo de prato d̄t q̄ christus est passus pro nobis abluen dis quia magnis sordibus pctōꝝ inuoluti eramus. Vnde Apocal. p̄rio. Lauit nos sanguine suo Secundo passus est pro nob̄ redimendis qꝛ oēs sub potestate diaboli tenebamur pro debito p̄moꝝ parentum ad inferos descendentes Ideo christus se tradidit vsqꝫ ad mortem vt nos liberaret. Esaię. liij. Vulneratus est propter iniquitates nostras. ⁊ attritus est ꝓ pter scelera nostra. Et sic christus nos lauit ⁊ redemit In cuius figuram de latere christi pendentis in cruce exiuit sanguis ⁊ aqua. vt dicitur Joan nis. xix. scilicet aqua ablutionis ⁊ sanguis redemptionis. Tercio passus est pro nobis viuificandis. quia oēs in pctīs mortui eramus Vn̄ Grego. Mortem nr̄ām scꝫ culpę moriēdo destruxit Exemplum sicut Pellicanus

effundendo ſanguinẽ ſuũ ſup̱ filios mortuos reſuſcitat ⁊ viuificat. Sic et chriſtus p̱ ſuã ſanguinẽ nos viuificauit. vñ in pſ̃. c. i. Similis fcũs ſum pellicano. Quarto paſſus eſt ꝑ nobis ſaluãdis qꝛ oẽs mortali infirmitate proſtrati iacebamus. vñ pſ̃. cvi. Miſit ꝟbũ ſuũ ⁊ ſanauit eos. Vñ Aug⁹ de latere in poſſione chriſti fluxerũt oĩa ſacramẽta q̃ ſunt aĩe lãguẽtis efficaciſſime medicine. Quinto paſſus ẽ ꝑ nob̃ ad cœlũ ciuitatẽ nrãm reducẽdis et intromittẽdis. de q̃ oẽs exulabamus. Exẽplũ ſicut rex vincens regẽ inimicũ ſuũ q̃ terrã ⁊ ſubditos ſuos ſibi abſtulerat vincit eũ cathẽis in carcere ⁊ bona eius diripit. ⁊ oẽs captiuos quos tenebat liberat. ⁊ exules ad ciuitatẽ reducit Sic chriſtus fecit diabolo quẽ in cruce debellauit ⁊ in infernũ cathenis vinctũ miſit Et omnes homines quos tenebat captiuos liberauit ⁊ ad cœlum reduxit.

¶ In feſto paſche Euãgeliũ ſecundũ Marcum. xvi.

In illo. t. Maria magdalene et maria iacobi ⁊ ſalome emerunt aromata vt veniẽtes vngerẽt ieſum Et valde mane vna ſabbatoꝝ veniũt ad monumentũ orto iã ſole Et dicebãt ad ĩuicẽ Quis reuoluꝫ nobis la

¶ Poſtilla

Maria magdalene ⁊c̃. Mar. xvi. Hiſtoria huius euã. fcã eſt anno chriſti. xxxiij. ⁊ totidẽ dieb⁹ quot fluxerũt a feſto natalis dñi vſqꝫ ad paſcha ſequẽs. vi. kal'. ap̄l'. lu. xvij. indictõe. vi. Añ initiũ illius euã. ſcribit ſcũs Mar. qꝫ ioſeph ab arimathia ciuitate accepto corp̱e ieſu inuoluit ſindone mũda. ⁊ poſuit in monumẽto ſuo nouo qꝫ erat exciſum in petra in quo nõ dũ q̃ſqꝫ poſitus fuerat. et aduoluit lapidem ad oſtiũ monumẽti. Maria ãt magdalena ⁊ maria iacobi aſpiciebãt vbi ponerẽt. Et cũ trãſiſſet ſabbatũ (Maria magdalene ⁊ maria iacobi ⁊ ſalome) In hoc euãgelio p̃mo fit mentio de deuotõe illaꝝ ſcãꝝ mulieruꝫ que fuerũt tres q̃ dilexerũt chriſtũ in vita qꝛ ſeq̃bãt eũ. ⁊ alie multe mulieres q̃ miſtrabãt ei de facultatib⁹ ſuis. Dilexerũt eũ etiã in morte qꝛ ſeq̃bãt eũ in cruce pendentẽ. Dilexerũt eũ poſt mortẽ. iõ vngẽta portauerũt vt corpus eius vngerẽt. Et hoc ẽ qđ đꝛ Maria magdalena q̃ fuit ſoror ſcẽ marthe ⁊ ſci lazari. ⁊ maria iacobi mioris mater q̃ cleophe filia fuit. et vxor ipſius alphei ⁊ maria Salome filia ⁊ vxor zebedei. et mater illorũ duoꝝ apl'oꝝ ſcꝫ Jacobi mioris ⁊ Joãnis euãgeliſte. Et p̃ma illarũ nihil chriſto attinebat. niſi fide ⁊ deuotione ſcꝫ magdalene Alie due erãt mater tere chriſti. ſcꝫ ſorores Marie ꝟginis (emerũt aromata) id ẽ vngenta aromatica (vt veniẽtes) ad monumentũ (vngerent ieſum) id ẽ corpus dñi ieſu quod de cruce poſitũ viderũt in ſepulchro reponi. Cõſuetudo eñi erat iudeorum vngere corpora mortuorum. vt cõſeruarentur a fœtore ab incineratõe. ⁊ a ꝟmiũ corroſione. Sed ille mulieres erãt decepte qꝛ cum corpus chriſti deitate eſſet inbalſamatum ſi p̱ mille annos iacuiſſet in terra. nec potuiſſet putrefieri nec incinerari nec iñ ꝟmes generari. Vñ pſ̃. xv. dicit. Nec dabis ſcm̃ tuum videre corruptõem (et valde mane) Jacob⁹ ianuẽſis. Si erat valde mane quomodo ortus erat iam ſol? Dicendum eſt qꝫ ille mulieres in ciuitate habitabant. ſepulchrum autem extra ciuitatem erat

Pagina

Et ſic valde mane veniunt id eſt venire incipiũt. ſed iã ortus erat ſol qñ ꝑ
uenerũt. Uel ſol dr̄ ipe chriſtus qui ortus erat. i. ſurrexit (vna ſabbatoꝝ)
intelligendũ eſt ꝑma die a ſabbato. q̄ nunc dñica dies dr̄ Judei em̄ dies
nominant a ſabbato dicentes. Prima ſabbatoꝝ. ſcd̄a ſabbati. tercia ſab
bati. ⁊c̄ (ueniũt ad monumentũ) Querit̄ q̄re virgo maria non venit cum
iſtis mulieribus ad monumentũ? Reſpõdetur ꝙ beata v̄go ſciebat ꝙ chri
ſtus reſurrexerat. ⁊ ꝙ in monumento corpus eius nõ erat. Nam pie credẽ
dum eſt ꝙ ante oẽs hoĩes ſibi apparuerat. nã chriſtus p̄cepit honorare pa
trem ⁊ matrem. Sed qualis honor eſſet ſi aliquis vltra mare veniens ꝑ
ſonas extraneas ꝑmo viſitaret. ⁊ matrem de ſua abſentia deſolatam vlti
mo viſitandã accederet. Sic chriſtus matrẽ nõ multũ honoraſſet. ſi ꝑus
alios de ſua reſurrectione letificaſſet. ⁊ tandẽ matri deſolate apparuiſſet.
Item quia ipſa ceteris hominibꝫ in morte ſua maiori dolore perfuſa fuit

pidẽ ab oſtio monumẽti? Et reſpicien
tes viderũt reuolutũ lapidẽ Erat q̇ꝑ
pe m̄gnus valde Et introeũtes in mo
numentũ viderũt iuuenẽ ſedentẽ in de
xtris coop̄tũ ſtola cãdida. ⁊ obſtupue
rũt Qui dicit illis Nolite expaueſcere
Jeſum q̄ritis nazarenũ crucifixũ. ſur
rexit nõ eſt hic. Ecce locus vbi poſue
rũt eũ Sꝫ ite dicite diſcipul' eius ⁊ pe
tro. q2 p̄cedet vos in galileã. ibi eũ vi
debitis: ſicut dixit vobis

Feria ſecũda paſche. Euangelium

Ideo merito p̄ omnibꝫ
hominibꝫ de reſurrectio
ne ſua ꝑmo letificari de
buit (⁊ dicebant ad inui
cem q̇s reuoluet nobis
lapidem ab oſtio monu
menti?) Lyra. q. d. nõ poſ
ſumus reuoluere ꝑ noſ
ipſas. q2 eſt magnus val
de. Pro quo ſciendũ
ꝙ monumentũ triplici
ter clauſum erat. ſcilicꝫ
grãdis lapidis ad oſtiũ
aduolutõe ſigilli appo
ſitione. ⁊ militũ deputa
tione. Sed chriſtus qui
exiuit de clauſo vtero v̄
ginis ipe de ſepulchro exiuit ſaluis ſigillis (Et reſpicientes viderunt reuo
lutum lapidem) per angelũ q̇ venerat ad manifeſtandũ chriſti reſurrectio
nem. vt patet Mat. xxviij. Angelus aũt dñi deſcẽdit de coelo. ⁊ reuoluit
lapidem. ⁊ ſedit ſuꝑ eum ⁊c̄. (⁊ introeũtes in monumentũ) id eſt intra clau
ſuram q̄ erat circa monumentũ (viderunt iuuenem ſedentẽ in dextris coo
pertum ſtola candida ⁊ obſtupuerunt) Mat. xxviij. Et ecce terremotus
factus eſt magnus. Glo. ſicut terra in paſſione tremuit ⁊ mota eſt in tri
ſticie ſignum. ſic in reſurrectione mota ẽ in ſignũ leticie. Silr̄ ſol clarior
apparuit in illa die. vñ Maximus in ſermone Nã ⁊ ſolẽ ipm̄ arbitror cla
riorem ſolito in hac die. Neceſſe eſt enim vt in eius reſurrectione gaudeat
in cuius paſſione cõdoluit (qui dicit illis Nolite expaueſcere) Inuaſerat
em̄ eas timor ex inſolita apparitõe angeli ⁊ ex viſione cuſtodũ. q2 iacebãt
ibi tanq̄ꝫ mortui (ieſum q̄ritis nazarenũ crucifixum ſurrexit non eſt hic)
Raba. Nõ eſt hic per p̄ñtiam carnis. q̇ tamẽ vbiqꝫ eſt ꝑ p̄ñtiam maieſta
tis (Ecce locus vbi poſuerunt eũ) q. d. ſi mihi non vultis credere. vacuo cre
datis ſepulchro (ſed ite dicite diſcipulis eius ⁊ petro (Uñ Grego. Petrus
vocat ex noĩe ne deſp̄aret ex negatione Si em̄ eũ noĩatim non exprimeret

qui magiſtrū negauerat. venire ad diſcipulos nō auderet. Vn̄ Hierony/mus. ſpēa lr dt de petro. q̄ indignū ſe iudicabat diſcipulatu dū ter negauit magiſtrū. ſed pctā nō nocent qn̄ nō placent (qꝛ p̄cedet uos in galileā. ibi eū videbitis) ſcꝫ ꝑſonaliter (ſicut dixit vobis) ſcꝫ imminente ſuę paſſionis tē pore. vt patet. Mat. xxvij. Poſtq̄ aūt reſurrexero p̄cedā vos in galileā ibi me videbitis. Vn̄ de hoc etiā dr Mat. xxviij. ꝙ poſt reſurrectionem chriſti vndecim diſcipuli abierūt in galileā in montem vbi cōſtituerat illꝭ ieſus. ꝛ videntes eū adorauerūt. Et notandū ꝙ ex euāgelijs colligitur ꝙ chriſtus decies apparuit poſt reſurrectōem ſuam. ꝛ in ipſa die reſurrectōnis quinq̄es apparuit ad corroborandum fidē in cordibꝫ fideliū ſuoꝝ. p̄mo ſoli Marię magdalenę ſub ſpē hortulani. vt patet Joā. xx. Scdo mulieribꝫ de ſepulchro reurtentibꝫ ſe oſtēdit ꝛ eas de ſua reſurrectione lętificauit. Vt patet Joānis. xx. Tercio petro ꝓpter abnegatōem chriſti mœſto chriſtꝰ ſe maīfeſtauit. vt pꝫ Lu. xxiiij. Surrexit dn̄s vere ꝛ apparuit ſymoni. Quarto duobꝫ diſcipulis in emaus euntibꝫ in ſpecie ꝑegrini. vt patꝫ Lu. xxiiij.

ſecundum Lucam. xxiiij.

In illo tpe. Duo ex diſcipulꝭ ieſu ibāt ipā die in caſtelluꝫ qđ erat in ſpacio ſtadiorū lx. ab hierlm noīe emaus ꝛ ipi loq̄bant ad inuicē de his oībus q̄ acciderāt. Et fcm̄ eſt dū fabularent ꝛ ſecū q̄rerēt. ꝛ ipe Jeſus appropinquās ibat cū illis. Oculi aūt illoꝝ tenebantur neeū agnoſcerent. Et ait ad illos. q̄ ſunt hi ſermones quos confertis ad inuicem ambulantes ꝛ eſtis triſtes? Et reſpondens vnus cui no/

Quinto decē aplꝭis cuꝫ ſero factuꝫ eſſet ꝛ fores eēnt clauſę ꝓpter metuꝫ iudęoꝝ venit ieſus ꝛ ſtetit in medio eorū ꝛ dixit eis. pax vobis. ꝛ thomas tūc nō erat cū eis. vt habet Joā. xx. Iſtas quinq̄ apparitōes rep̄ſentat ſacerdos in miſſa q̄nquies vertendo ſe ad populū. ita ꝙ tercia q̄ fit in ſilentio ſignificat apparitōem factam petro. eo ꝙ neſcit vbi fctā ſit. Sexto apparuit oībꝫ diſcipulꝭ p̄ſente thoma. ſcꝫ octaua die reſurrectōis. vt pꝫ Joā. xx. Septimo ad mare tyberiadis. vt pꝫ. Joā. xxi. Octauo. xi. diſcipulꝭ in galilea in mōte. vt pꝫ Mat. xxviij. Nono. xi. aplꝭis recūbentibꝫ in cœnaculo in hierlm. vt pꝫ Mar. vl. Decio in mōte oliueti qn̄ aſcēdit in cœlū. vt pꝫ Lu. xxiiij. Et q̄uis pluries apparuerit nō legunt tn̄ in euāgelijs plures eius apparitōes poſt reſurrectōnem ſuā qꝛ oīa nō ſunt ſcripta. vt Joānes fatet. ¶ Vn̄ circa pn̄s euāgeliū qđ loq̄tur de tribꝫ mulieribꝫ eſt ſciendū ꝙ mulieres cōiter habēt tres laudabiles cōditōes. Prima ꝙ frequēter ſunt verecūdę. Rō qꝛ timidę ſunt ꝛ valde appetitiuę laudis. iō timēt inhoneſta facere. Scda cōditio. ꝙ cōiter ſunt pię ꝛ miſericordes. Rō qꝛ molle cor hn̄t nō potētes duꝝ qđ ſuſtinere. Tercia ꝙ cōiter excedūt vl ſi ſunt miſericordes nimis ſunt tales. ſi crudeles nimis ſunt tales. Silr de verecundia ꝛ inuerecūdia. Silr habēt mulieres tres malas cōditōes. Prima ꝙ cōiter ſunt garrulę ꝛ litigioſę. Scda ꝙ ſunt ſupbę. Tercia ꝙ ſunt incredulę ꝛ ſuꝑſtitioſę plus q̄ viri. hoc habēt ab Eua. q̄ plus credidit ſerpenti q̄ deo.

¶ Poſtilla

Pagina

Duo ex diſcipulis ieſu. ⁊c. Lu. xxiiij. Hoc euangeliũ factum eſt die qua ſupra immediate ſignatum eſt. Ante initium illius euangeliĳ ſcribit ſanctus Marcus. ꝙ ieſus ſurgens mane ꝑma ſabbati appa/ruit primo marię magdalenę de qua eiecerat ſeptē demonia. Jlla vadens nũciauit his q̃ cũ eo fuerãt. ⁊ illi audiẽtes qꝛ viueret ⁊ viſus eẽt ab ea nõ crediderũt. Tũc ſeq̃tur ſtatim euãgeliũ hodiernũ Duo ex diſcipulis ieſu ⁊c. Supius ꝓbata eſt reſurrectio chriſti ꝑ apparitõem factã deuotis mulieribꝰ. ſicut in euangelio heſterno dcm̃ eſt. Hic aũt ꝓbaᷓ reſurrectio chriſti ꝑ apparitõem factã duobꝰ diſcipulis itinerãtibus. ergo dr̃ euãgeliũ ho/diernũ (duo ex diſcipulis ieſu) Gloꝛ. nõ ex vndecim ap̃lis ſed ex ſeptuagita duobꝰ diſcipulis quoꝝ vnus vocabaᷓ Cleophas. alias dr̃ fuiſſe Lucas e/uangeliſta. q̃ ex humilitate nomẽ ſuũ tacuit (ibant ipſa die) ſcꝫ reſurrectionis dominicę) in caſtellum qđ erat) ſupple diſtans (ſpacio ſtadioꝛuꝫ. lx. ab hieruſalem) Sciendũ ꝙ ſtadiũ diciᷓ a ſtãdo. ⁊ habet centũviginti paſ ſus. vñ dr̃ ꝙ Hercules tot paſſus ſub vno an/helitu currebat. et tunc ſtabat. Vñ ſtadiũ diciᷓ ſpaciũ vnius curſus. et ſedecim ſtadia faciũt v/nũ miliare. ⁊ vnũ miliare mille paſſus continet Vñ patꝫ ꝙ Emaus nõ diſtat a hieruſalẽ ꝑ q̃t/tuoꝛ leucas integre. ſed deficiũt q̃ttuoꝛ ſtadia (⁊ factũ eſt dũ fabularẽtur et ſecũ q̃rerent) nõ de vanis. ſed de his q̃ accide/runt. ſcꝫ de opibꝰ ieſu et morte eius (⁊ ipſe ieſus appropinquans) Gloꝛ. ſcꝫ corporaliter ⁊ etiam ſpũaliter (ibat cum illis) tanq̃ȝ ſocius itineris. Et ſm̃ Gloſam vt ſuam promiſſionẽ impleret. Dixerat em̃ vt habeᷓ Mat. xviij. Vbi duo vl̃ tres cõgregati fuerint in noĩe meo. ibi ego ſum in medio eoꝛum. Nam de corpore glorificato dixit Auguſtinus. ꝙ vbicũq̃ȝ voluerit ſpiritus ibi protinus erit ⁊ corpus (oculi aũt eoꝛũ tenebãtur ne eũ agnoſcerent) Ly. qꝛ incredulitas ⁊ dubietas eorum demerebaᷓ ꝙ chriſtus cognitionem ſui corporis ab eis retardaret. vñ Grego. de ſe loquẽtibꝰ pñtiaꝫ exhibet ſed de ſe dubitãtibus ſpẽm cognitionis aufert (qui ſunt hi ſermones quos cõfertis ad inuicem ambulantes ⁊ eſtis triſtes?) non quęrit eo ignoꝛante ſed vt ex eorum reſponſione incredulitas et dubietas conuenientius arguaᷓ (⁊ rñdens vnus cui nomen Cleophas dixit ei. Tu ſolus peregrinus es in hieruſalem ⁊c.) Lyra. id eſt cum multi peregrini his diebus venerint in hieruſalem de diuerſis ꝑtibꝰ mũdi Mirum eſt ꝙ tu ſolus inter alios peregrinos ea quę ſunt nota alĳs peregri/

nem cleophas dixit ei. Tu ſolus peregrinus es in hieruſalem. ⁊ non cognouiſti quę facta ſunt in illa his diebus? Quibus ille dixit Quę? Et dixerũt de ieſu nazareno. qui fuit vir propheta potens in opere et ſermone coꝛam deo et omni populo. Et quomodo tradi/derunt eum ſummi ſacerdotes et principes noſtri ad damnationem mortis et crucifixerũt eũ. Nos aũt ſꝑabamus quia ipſe eſſet redempturus iſrahel. Et nunc ſuper hęc omnia tercia dies eſt hodie ꝙ hęc facta ſunt. Sed ⁊ mulieres quędaꝫ ex noſtris terruerũt nos

nis ignoras.(Quib⁹ ille dixit que? Et dixerunt de ieſu nazareno.qui fuit vir ꝓpheta potẽs in opẽ)ſcꝫ miraculoꝝ(ꝛ ſermone)id eſt predicatiõis ꝛ do ctrine. Omnes ſicut ꝓphetam eum habebant ergo dr(coram deo et omni ꝓplo) Non coram ſupmis ſacerdotib⁹ Vñ ſequitur(ꝛ quõ ſummi ſacerdotes et pricipes noſtri) Gor.ſummi ſacerdotes vocant̃ hic ꝑlati clericoꝝ prin cipes ꝑlati laicoꝝ(tradiderũt eum)ſcꝫ pylato in damnationem mortis(et crucifixerunt eum)qꝛ ad inſtantiã ꝛ petitionẽ iudeoꝝ pylatus fecit eũ cru

que ante lucem fuerũt ad monumentũ et non inuento corpore eius venerunt dicentes ſe etiam viſionem angeloruꝫ vidiſſe qui dicunt eum viuere.ꝛ abie rũt quidam ex noſtris ad monumentũ et ita inuenerũt ſicut mulieres dixerũt Ipſum vero non inuenerũt Et ipſe di xit ad eos. O ſtulti ꝛ tardi corde ad cre denduꝫ in omnib⁹ que locuti ſunt pro phete. Nõne ſic oportuit pati chriſtuꝫ et ita intrare in gloriã ſuam:ꝛ incipiẽs a moyſe ꝛ oĩbus ꝓphetis interpretaba tur illis in omnibus ſcripturas que de ipſo erant.ꝛ appropinquauerũt caſtel lo quo ibant.ꝛ ipſe finxit ſe lõgius ire. Et coegerunt illum dicentes. Mane

cifigi (nos aũt ſperabamus qꝛ ipſe redẽpturus eẽt iſrl') Gor.ſcꝫ a tꝑali ſeruitute Rhomanoꝝ ꝛ de ſpũali ſeruitute de/monum ꝛ peccatorum. Sic em̃ ꝑdictum erat in pſ.cxxix. Apd dñm miſ'dia ꝛ copioſa apud eum redemptio(ꝛ nunc ſuꝑ hec oĩa tercia dies eſt hodie ꝙ hec fcã ſũt). ſcꝫ dies reſurrectiõis a die ſcꝫ q̃ hec fcã ſunt id ẽ a die paraſcheues qua chrũs paſſus fuit ꝛ ſe/pult⁹(ſꝫ ꝛ mulieres quedã ex nrĩs)ſcꝫ Maria magdalene ꝛ maria ia/cobi ꝛ ſalome(terruerũt nos q̃ añ luceꝫ fuerunt ad monumentum et nõ inuento corpore eius)quia chriſtus iam reſurrexerat non in nocte ſed in ipſo puncto diei quod vocatur diluculum(venerunt dicentes ſe etiam vi/ſionem angelorum vidiſſe)ſcilicet viſione corporali in aſſumptis corpori bus(qui dicunt eum viuere)ſed diſcipuli non credebant verbis mulierum plene(ꝛ abierunt quidam ex noſtris ad monumentum).ſcilicet petrus et ioannes(ꝛ ita inuenerunt ſicut mulieres dixerunt)quia inuenerunt ſepul chrum vacuum corpore.ꝛ ſola lintheamina remanſiſſe.(ipſum vero non inuenerunt.ꝛ ipſe dixit ad eos)ſcilicet ex rñſione eorum arguens eos.(O ſtulti)propter cecitatem intellectus(ꝛ tardi corde)propter tarditatem af/fectus(ad credendum in omnibus que locuti ſunt prophete)de chriſti mor te ꝛ reſurrectione.quas ſcripturas debebant intelligere maxime quia fue rant cum chriſto principaliter quando diſcipulis talia loquebatur (nõne ſic oportuit pati chriſtum). Lyra Tum propter patris preordinationeꝫ tum propter humanam redemptiõem tum propter ſcripture impletioneꝫ (ꝛ ita intrare in glãm ſuã)ſcꝫ ꝑ paſſionem ꝛ mortem tanqꝫ ꝑ artam viaꝫ ꝛ anguſtam portã ex hoc pꝫ ꝙ fatui ſunt q̃ ſine tribulatõib⁹ volunt in/trare in glãm alienã.cũ chrũs ꝑ paſſonẽ ſuã intrauit in glãm ꝓpriã.ꝛ hoc ꝓpter nrãm informatõem ſcꝫ vt diſcam⁹ qꝛ ꝑ multas tribulatões oportet

Pagina

nos intrare in regnuȝ coeloꝝ vt habet Actu.xiiij.(ꝛ incipiēs a moyſe ꝛ oībus ꝓphetis)oēs em̄ de ipſo ꝓphetauerunt vt teſtat bt̄us petrus Actu.x. Huic oēs ꝓphete teſtimoniū ꝑhibēt(interp̄tabatur)id eſt exponebat(ill' in oībꝫ ſcripturās q̄ de ipo erat) Ly.nō q̄ oēs ſcripturas q̄ de chr̄o ſunt explicaret qd in tā breui tp̄e nō fieret ſed explicabat quantuȝ ſufficiebat ad propoſitum oſtendendum(ꝛ appropinquerunt caſtello quo ibant)ſcȝ duo predicti diſcipuli(ꝛ ipe)ſcȝ dn̄s ihūs chriſtus(finxit ſe lōgius ire) Glo.talē exhibuit ſe eis in corpore qualis apud eos erat in mēte ſcȝ extraneuȝ ꝛ lōgi'itur. Vn̄ Vdalric' dt. Si qs dat ꝑ ali/ qd opus.vel ꝑ ꝟbū du/ plex aliqd ītelligere qd nō eſt aīo ꝛ intētiōe fal lēdi ſȝ intentione vtili/ tatis ꝯſequētis talē ſi/ mulationē nō eſſe pec/ catum(ꝛ coegerūt illuȝ) id eſt obnixe rogauerūt deſiderātes adhuc au/ dire ipſum Vn̄.Grego. rius.hoc exēplo colligit q̄ peregrini nō ſolū ad hoſpitium vocādi ſunt ſȝ etiam trahēdi(dicen/ tes mane nobiſcū dn̄e). Ecce optīa petitio.pe/ tūt ei diuinā cohabitatōem ꝛ māſiōem(qm̄ ad veſꝑaſcit). q̊ ad noctis appropinquatōem(ꝛ inclinata eſt iam dies).q̊ ad diei declinationem(ꝛ intrauit cum illis) Ecce hoſpes ille cum quo ve/ niunt omnia bona. Sapien.vij.(ꝛ factum eſt cum diſcumberet cum illis) ſicut magiſter cum diſcipulis(accepit panem ꝛ benedixit ꝛ fregit ꝛ porri/ gebat illis) Lyra.ſicut conſueuerat facere ante paſſionem ſic em̄ frange/ bat panem ac ſi ſcinderetur cum cultello(ꝛ aperti ſunt oculi eorum). Lyra quia voluntarie ſe eis oſtendit in effigie qua erat cognoſcibilis ab eis. (ꝛ cognouerunt eum)ſcȝ in benedictione ꝛ fractione panis(ꝛ ipſe euanuit ex oculis eorum)ſcȝ ſubtrahendo ſe ab eorum aſpectu corporali ſuam preſentiam corporalem.(ꝛ dixerunt adinuicem. Nonne cor noſtrum ardens erat in nobis)ſcȝ ardore charitatis(dum loqueretur nobis in via a ape/ riret)id eſt exponeret(nobis ſcripturas?)ſcȝ nos inſtruendo(ꝛ ſurgentes eadem hora regreſſi ſunt in hieruſalem) Lyra.q̄uis em̄ iam eſſet tarde.tamen ex fidei feruore et remoto iudeorum timore ſtatim regreſſi ſunt in hieruſalem ad alios diſcipulos qui erant incluſi propter metum iudeo/

nobiſcū dn̄e qm̄ aduesperaſcit ꝛ incli/ nata eſt iā dies. Et intrauit cū illis. Et factū eſt cū recūberet cū ill'. accepit panē ꝛ bn̄dixit ꝛ fregit ꝛ porrigebat illis ꝛ apti ſunt oculi eoꝝ ꝛ cognouerūt eū ꝛ ipſe euanuit ex oculis eoꝝ. Et dixerunt adinuicem. Nōne cor noſtrum ardens erat in nobis dum loqueretur in via ꝛ aperiret nobis ſcripturas: et ſurgentes eadem hora regreſſi ſunt in hieruſalem ꝛ inuenerunt ꝯgregatos vndecim ꝛ eos qui cum ipſis erant dicentes q̄ ſurrexit dominus vere et apparuit ſymoni ꝛ ipſi narrabant q̄ geſta erāt in via et quō cognouerunt eum in fractione panis.

Sequit̄ Feria.iij.paſche. Euāgeliū ſcd̄m Lucam.xxiiij.

In illo tempore. Stetit ieſus in

rum vt habetur Jo.xx.ad nuntiandū eis chriſti reſurrectionem(⁊ inuene runt vndecim ꝯgregatos)ſcꝫ apl'os quia iudas ab eorum ꝯſortio receſſe/ rat ⁊ Mathias nondum electus erat(⁊ eos qui cum ipſis erant)ſcꝫ.lxxij diſcipulos vel oēs vel aliquos(dicentes illis)ſcꝫ quos congregatos inue/ nerant(qꝛ reſurrexit dn̄s vere ⁊ appuit ſymoni)id eſt petro Quādo āt iſta appitio facta ſit nō legit̄ expreſſe ſed tūc credit̄ fuiſſe facta qn̄ petrus poſt/ q̄ꝫ cucurrerat ad monumentū ⁊ viderat lintheamina poſita abijt mirans ſecum qđ factū fuerat. Notandū qꝫ p̄ oīb vi/ ris petro prius appuit pꝰ reſurrectōem ſuam ⁊ ſm̄ Gre.triplici rōe prio vt pctm̄ trinꝫ negatōis ei indultum oñderet ne deſparet. Scđo vt ſcō eū doceret ſubditis ſu/ is penitētib cōdeſcēde re dr̄et q̄ꝫtumcū qꝫ pec/ caſſent. Tercio vt pctō rib oibus ſpem miꝫ et veniꝫ daret oñdendo qꝫ pctōres non deſpiceret (⁊ ipſi narrabāt q̄ geſta fuerāt in via)ſcꝫ quō ar guebat duriciam eoꝝ ⁊ q̄liter expoſuit eis ſcrip turas et quō cognoue/ rūt eum in fractione pa nis qꝛ viderūt eum bn̄ dicere.frāgere ⁊ diſtribuere panē.ſicut ſolebat facere inter diſcip l'os ſuos añ mortem ſuam.

medio diſcipulorū ſuorum ⁊ dixit eis. Pax vobis ego ſum nolite timere Cō turbati vero ⁊ cōterriti eſtimabant ſe ſpm̄ videre Et dixit eis. Quid turbati eſtis ⁊ cogitatōes aſcēdūt in corda vrā Videte manꝰ meas et pedes meos qꝛ ego ipē ſuꝫ palpate ⁊ videte qꝛ ſpūs car nē ⁊ oſſa nō hꝫ ſicut me videtis hr̄e. Et cū hoc dixiſſꝫ oñdit eis manꝰ et pedes Adhuc āt illis nō credētib ⁊ mirātib p̄ gaudio dixit. Hētis hic aliq̄d qđ mā ducet̄ At illi obtulerūt ei ptē piſcis aſſi ⁊ fauū mellis Et cum manducaſſet co ram eis.ſumēs reliquias dedit eis. et dixit ad eos. Hec ſunt verba que locu tus ſum ad vos cū adhuc eēm vobiſcū

Poſtilla.

Stetit ieſus in medio diſ.⁊c. Lu.xxiiij.Jo.xx Hoc euāgeliū factuꝫ eſt Anno ⁊ die quo ſupra.viꝫ in die paſcheꝫ. Añ inicium illius euan gelij ſcribit ſcūs Jo.qꝫ Maria magdalena vidit ieſuꝫ ſtantē ⁊ nō ſciebat qꝫ ieſus eſſet Dicit ei ieſus Mulier qđ ploras quē q̄ris? Jlla eſtimans qꝫ hortulanus eſſet dt ei dn̄e ſi tu ſuſtuliſti dicito mihi vbi poſuiſti eum et e go eum tollā Tunc poſtmodū ſeq̄tur euāgeliū hodiernū Stetit Jeſus in medio diſcipuloꝝ ſuoꝝ) Gor.cum diſcipuli inter ſe loq̄rentur de reſurrec tione dn̄i nr̄i Jeſu chriſti Jam em̄ erat eis nunciata a mulierib ⁊ a petro ⁊ a Joāneꝫ q̄ currebāt ſil' ad monumentū. Et ab iſtis duobus diſcipulis de emaus redeuntib ⁊ iſti duo narrabant diſcipulis q̄ geſta erant in via ⁊ quō cognouerunt eum in fractōe panis Cum āt hec loq̄rent̄(ſtetit Jeſus in medio eoꝝ) Erāt em̄ diſcip l'i ꝯgregati in noīe eius.⁊ iđ ſtetit in medio eoꝝ implens illud quod ante dixerat. Matthei.xviij. Vbi duo vel tres fuerint ꝯgregati in nomine meo.ibi ſum in medio eorum.(Et dixit eis. Pax vobes.ego ſum nolite timere)quaſi diceret Non timeatis ego ſum q̄ pacē vob̄ pmiſi ⁊ p̄dicaui ⁊ iđ ex auditu ſalutatōis poteſtis me ꝯgnoſcere

(Conturbati ṽo ⁊ conterriti)quia clauſis ianuis dn̄s ieſus ad eos intra
uit(eſtimabant ſe ſpm̄ videre) Lyra.diuina prouidētia permiſſi ſunt du/
bitare ad maiorem certificatōem fidei de chriſti reſurrectione(⁊ dixit eis)
ſcꝫ eos dulciter cōſolando(q̄bus)id ē de qua cā(turbati eſtis ⁊ cogitatōes
aſcendunt in corda vr̄a.videte manus meas ⁊ pedes meos)hoc dr̄ propter
cicatrices vulnerꝝ quas retinuerat in maibꝫ ⁊ pedibꝫ(quia ego ipſe ſum).
qui paſſus fui ⁊ reſurrexi(palpate ⁊ videte quia ſpūs carnem ⁊ oſſa non
hꝫ ſicut me videtis hr̄e).Gorra.reſurrectio em̄ vera eſt in ṽa carne ⁊ oſſi/
bus(⁊ cū hoc dixiſſet oñdit eis manus ⁊ pedes)id eſt cicatrices manuum
⁊ pedum(adhuc illis nō credētibꝫ)ſcꝫ ꝑfecte incipiebant tn̄ iam aliquātu/
lum credere(⁊ mirantibꝫ)ſcꝫ de rei nouitate(p̄ gaudio)ſcꝫ pn̄tię ei⁹ Primo
q̄dem territi.ſed poſtmodū gauiſi vtꝫ Jo.xx. Gauiſi ſunt diſcipuli viſo
dn̄o Et poſtq̄ chr̄ūs diſcipulis reſurrectōem ſuā ꝓbauit ꝑ viſum ⁊ tactū
tūc poſt hoc ſtatim ꝓbauit eā ꝑ guſtū di.(Habetis hic aliq̄d qd̄ mandu
cet At illi obtulerūt ei ꝑtem piſcis aſſi ⁊ fauū mellis) Ipſe em̄ erat piſcis
aſſus ꝑ humanę naturę paſſionē.Vn̄ Glo.piſcis aſſus eſt chr̄ūs paſſus
ſcꝫ in gn̄e paſſiōis aſſatus ⁊ fauus mellis ꝑ diuinę naturę dulcedinē Gor.
hęc duo deſignāt duo q̄ deo offerre debemus ſcꝫ piſcē aſſuꝫ ꝑ carnis mor
tificatōem ⁊ fauū mellis per mētis deuotōeꝫ(⁊ cū mādücaſſꝫ corā eis)ſcꝫ
ad maiorē certitudinē vt teſtes ēēnt de viſu(ſumēs reliq̄as dedit eis)ſcꝫ ad
maiorē certitudinem q̄
veraciter reſiduū man/
ducaſſet ⁊ poſtq̄ chr̄ūs
probauit reſurrectōem
ſuam q̄ſtum ad viſum
tactū ⁊ guſtū. Hic pro
bat eam q̄ſtum ad au/
ditū di.(Hęc ſunt ver/
ba q̄ locut⁹ ſum ad vos
cū adhuc eēm vobiſcū)
ſcꝫ in carne mortali an̄

**qm̄ neccē eſt impleri oīa q̄ ſcripta ſunt ī
lege moyſi ⁊ ꝓphetis ⁊ pſalmis de me.
Tūc apuit ill' ſenſuꝫ vt ītelligerēt ſcri/
pturas ⁊ dixit eis Qm̄ ſic ſcptum eſt.⁊
ſic oportebat chr̄ſtuꝫ pati et reſurgere
a mortuis die tercia ⁊ p̄dicare ī noīe e⁹
pniam ⁊ remiſſiōem pctōꝝ ī oēs gētes**

paſſionē meā(qm̄ neccē eſt impleri oīa quę ſcripta ſunt in lege Moyſi et
prophetis ⁊ pſalmis de me vt ptꝫ Mat.v. Donec tranſeat celuꝫ ⁊ terra
Jota vnū aut vn⁹ apex nō p̄teribit a lege donec oīa fiant(tunc aperuit ill'
ſenſum)id eſt intellectū per grām internam vt intelligerent ſcripturas(et
dixit eis qm̄ ſic ſcriptum eſt ⁊ ſic oportebat chriſtum pati ⁊ reſurgere a
mortuis ⁊ prędicare in noīe eius pniam)ſcꝫ ex parte hoīs(⁊ remiſſionem
pctōꝝ)ex parte dei cui⁹ ſolius eſt pctā dimittere.Actuū.iiij.Non eſt ali/
ud nomen ſub celo datum hoībꝫ in quo oporteat nos ſaluos fieri(in oēs
gentes)nō vnā tantum vt ptꝫ Mat.xvi.incipientes a hierl'm q꞉ hierl'm
eſt in medio terrę habitabilis ⁊ ab illo loco conueniēter incipit prędicati
o euāgelij vt per apl'os ⁊ alios chriſti diſcipl'os circūquaq̄ per orbem diſ
perſos In oēm terrā exiuit ſonus eorū ſcꝫ ꝑdicatōis.ſm quod propheta
tum fuerat in .ps̄ xviij. In oēm terram exiuit ſonus eorū Et in ſignum
huius chriſtus in die aſcenſionis mittēs diſcipulos ſuos dixit eis.Ite in
mundū vniuerſum p̄dicate euangeliū oī creaturę ¶ Circa pn̄s euangeliū
vbi dr̄ Stetit Jeſus in medio diſcipulorum Notandum quod Jeſus

poſt reſurrectōem ſuam in medio diſcipuloꝝ ſuorum ſtetit. In hoc docet nos medium tenere in cūctis ꝟbis ⁊ opib⁹ nr̄is. Locus em̄ medius tutus eſt. Exēplū ſi chordā in cythara artifex tēdit multū, rumpit̃. ſi parū, murmurat vel nihil ſonat. ſi mediū, dulciter cantat. Sequit̃ hic in euangelio. Cū manducaſſet corā eis. Queritur vtꝝ reſurgētes āplius comedant ⁊ bibant? Rn̄det hugo de prato. ꝙ nec boni nec mali amplius comedant ⁊ bibāt. Ad qd em̄ comederēt bt̄i cū nunq̄ͣ ameſcāt, vtȝ Apocal. vij. Sancti nō eſuriēt neqȝ ſitiēt ampli⁹. Damnati āt ſi fameſcant nō habebunt quid comedant. Et ſi obijcit̃ ꝙ chriſtus poſt reſurrectōem comedit dicendum eſt ꝙ nō comedit ꝓpter nccitatem vel delectationem ſed vt oñderet ſe eundem eſſe qui prius cum eis comederat ⁊ biberat.

¶ Poſtilla.

Manifeſtauit ſe ⁊c̃. Joan. xxi. Lu. xxiiij. Hiſtoria huius euangelij fcā ē poſt dies octo feſti paſche, anno chr̄i quo ſup̄. Añ iniciuȝ illius euāgelij ſcribit ſcūs Jo. in xx. ca. ꝙ ieſus dixit thome qȝ vidiſti me thoma credidiſti. Bt̄i qui nō viderūt ⁊ crediderūt. Tūc poſtmodū ſequit̃ euan. hodier. (Maīfeſtauit ſe iterꝫ ieſus) Tho. ſup̄ dcē maīfeſtatōes chriſti factę ſunt ī iudea. Hęc āt in galilęa. illa ītus. iſta foris qȝ magnā ptē timoris diſcipuli poſtpoſuerāt. iō vltra in domo cōcluſi nō erāt vt ꝑus ſed in galileam fuerunt vbi illa apparitio facta eſt.

¶ Feria. iiij. paſche. Euā. Jo. xxi.

In illo tp̄e. Manifeſtauit ſe iterū Jeſus diſcipulis ſuis ad mare tyberiadis. Manifeſtauit āt ſe ſic. erant āt ſimul ſymon petrus ⁊ thomas qui dicit̃ didim⁹ ⁊ nathanael q̄ erat a chana galileę. ⁊ filij zebedei. ⁊ alij ex diſcipulis e⁹ duo. Dicit eis ſymon petr⁹. va

Dicitur ergo poſtea. (Manifeſtauit ſe iterum Jeſus) Lyra. facto interuallo tp̄is. quia nō manebat continue cum apl̄is. nec conuerſabatur ꝯtinue cum eis. vt oñderet ſe reſurrexiſſe ad vitam immortalē ab hoibus huius mūdi ſepatam. (ad mare tyberiadis) quod eſt ſtagnū genazareth alio noīe dr̄ mare galileę. Ex quibus manifeſte apparet ꝙ illa apparitio facta eſt in galilęa vbi eſt illud mare (manifeſtauit āt ſe ſic) id eſt per modū qui ſequitur (erant autē ſimul ſymon petrus) iſta duo noīa euangeliſta Joannes ſimul coniungit. qȝ ſymon fuit nomen eius pͥmum. petrus autem erat nomen ſibi denouo a chriſto impoſitum. ⁊ hoc ꝓpter fidelem chriſti confeſſionem quia dixit Tu es chriſtus filius dei viui (⁊ thomas q̄ dr̄ didimus ⁊ nathanael qui erat a chana galileę. ⁊ filij zebedei. ⁊ alij ex diſcipulis eius duo) Tho. ⁊ ita erant ſeptem. Ad inſinuandū ꝙ illi digni ſunt diuina viſione ⁊ allocutiōe qui ſeptem donis ſpūſſancti ſunt ordinati (dicit eis ſymon petrus Vado piſcari. dicunt ei. venimus ⁊ nos tecum) Lyra erant em̄ paupes. ⁊ ideo ad pcurandum nccāria vitę licite poterant redire ad exercendum negocium quod ſine pctō poterat exerceri. ꝓpter quod paulus artē ſcenofactoriaȝ dicit quam ante non ſciuit. vt cum nccitas occurreret vel vtilitas eccleſię de labore ſuo viueret. vt habet̃. Act. xx. (⁊ exierunt ⁊ aſcenderūt nauim ⁊ illa nocte nihil prēdiderunt) Lyra. hoc factum eſt vt captio ſequens ma

nifeſte miraculoſa appareret(mane aūt iā facto ſtetit Jeſus ĩ littore)nõ apparuit ſup aquā ſicut an̄ paſſionē fecit qn̄ viderũt ipm ſup mare ābulantem.ſed in littore.id ē in terra ſolida.ad oñdendũ ꝙ amplius nõ erat cũ eis in fluctibꝫ vite corruptibil'.ſꝫ magis trāſiret ad ſtatũ vite imortal'(nõ tñ cognouerũt diſcipuli q2 ieſus eſt) Vñ Chriſ.nõ mox oñdit ſeipm vt per miraculũ qđ facturus erat eũ ꝯgnoſcerēt.ergo locutus eſt eis tanꝗ extraneus dicēs(pueri nunqđ pulmētariũ hētis)pulmētariũ eſt qđcunqꝫ pānis cõdimentũ ſiue piſcis ſit.ſiue aliud qđ nos cõiter dicimꝰ pulmentũ(rñderũt ei nõ) Ly.credebāt ei eũ eē aliquē mercatorē q̄ vellet piſces emere (dixit eis.mittite in dexterā nauigij rhete ⁊ inuenietis) Ly.ꝓdicit certitudinal'r effcm̄ futuꝝ vt ad ſequētia habeant aīm magis attētuꝫ(miſerũt ergo.⁊ iā nõ valebāt illđ trahere pre multitudīe piſciũ) Ly.ex q̄ pꝫ ꝙ piſces illi fuerunt ibi miraculoſe adducti vel ꝟtute diuina de nouo formati q2 tota nocte ibi q̄ſierāt ⁊ nihil inuenerāt(dixit ergo diſcipulus ille quem diligebat Jeſus)id eſt ioannes(petro)erat eñ ſibi familiaris Tho. Notandũ ꝙ hic notantur ꝓprietates illoꝝ duoꝝ aplo'ꝝ ſcꝫ Petri ⁊ Joānis Petrus eñ fuit feruentior.iđ primus ad ieſum venit Joānes acutior.iđ p̄mo eũ agnouit(dñs eſt)ſic eñ vocabant chriſtum an̄ paſſionem.Lyra.puritas mentis ⁊ corporis maxime diſponit hoīem ad ꝯgnitōem dei.Et iđ Joannes q̄ ceteris purior erat tanꝗ ꝟgo citius alijs ꝯgnouit chriſtũ.((ſymon petrus cum audiſſet quia dñs eſt tunica ſuccinxit ſe) Lyra .vt cũ maiori reuerentia accederet ad chriſtũ(erat eñ nudus)id eſt parũ veſtitus ſicut ſolent piſcatores eſſe in aqua.vt ſint expeditiores ad piſcationis opus(⁊ miſit ſe in mare)Hic notatur feruēs dilectio petri.id eſt in hoc ꝙ non potuit ſe ꝯtinere qn̄ ſtatim curreret ad chriſtum Jeſum.ergo miſit ſe in mare.vt citius veniret ad chriſtum ex deuotōe.q2 petrus memor fuit p̄ſtine ambulationis ſup aquas qñ ad chriſtum venerat.vt hētur Mat.xiiij.Dñe ſi tu es iube me ad te venire(alij āt diſcipuli nauigio venerunt)q2 nõ erāt ita feruentes nõ audentes mare intrare.Et alia rõ eſt(nõ eñ longe erant a terra)⁊ iđ etiam cito venire poterant(ſed quaſi cubitis ducētis trahentes rhete piſciũ.vt ergo dñderunt in terrā)id eſt de naui ad littus(viderũt prunas)id eſt carbones(poſitas ⁊ piſcē ſuppoſitum ⁊ panem)ſcꝫ nõ ſuper prunas.ſed ibi paratũ ꝓ refectōe eorũ Vñ Chriſ Jſta eñ omnia diuina ꝟtute fuerant de nouo formata ad maiorum diſcipulorum confirmationē

do piſcari.dicũt ei venimꝰ ⁊ nos tecũ Et exierũt ⁊ aſcenderũt in nauim ⁊ illa nocte nihil prēdiderũt Mane āt iā facto ſtetit ieſus in littore Nõ tñ ꝯgnouerũt diſcipuli.q2 ieſus ē. Dixit eis ieſus Pueri nunqđ pulmētarium habetis? Rñderũt ei. Non. Dixit eis.mittite in dexterā nauigij rethe ⁊ inuenietis Miſerũt ergo ⁊ iā nõ valebāt illud trahere pre multitudīe piſcium.Dixit ergo diſcipulus ille quem diligebat ieſus petro.dñs eſt.Symon petrꝰ.cũ audiſſet q2 dominus eſt.tunica ſuccixit ſe Erat

in fide reſurrectionis chriſti (dicit eis Jeſus) nunc familiariter loquitur eis tanq̄ diſcipulis (afferte de piſcibus quos prendidiſtis nunc) Vñ Chriſ. Ne credant fantaſmata eſſe quod videbant panem ⁊ piſcem. Jubet etiaꝫ de piſcibus captis afferri vt etiam coquantur ⁊ comedantur (aſcendit ſymon petrus) vt mgr̄i iuſſionem impleret (⁊ traxit) etiam alijs adiuuantibus (rhete in terram plenum magnis piſcibus centum quinquaginta tribus) ⁊ ſm̄ aliquos apoſtoli ceperunt ibi ex omni genere piſcium. quia ſm̄ Jſidorum omnium piſcium que in aqua natant. centum quinquaginta tria genera phī enunciant (⁊ cum tanti eſſent) numero ⁊ q̄titate. quia multi magni (non eſt ſciſſuꝫ rhete. dicit eis Jeſus venite prandete).

em̄ nudus ⁊ miſit ſe in mare. Alij auteꝫ diſcipuli nauigio venerunt. nō em̄ longe erant in terra. ſed quaſi cubitis ducentis trahētes rhete piſciū. vt ergo deſcēderunt in terrā viderūt prunas poſitas ⁊ piſcem ſuperpoſitū ⁊ panē. Dicit eis Jeſus Afferte de piſcibus quos prendidiſtis nūc. Aſcēdit ſymō petrus et traxit rhete in terrā plenum magnis piſcibus Centū quinquaginta tribus et cum tanti eſſent non eſt ſciſſum rhete Dicit eis Jeſus venite prandete. Et nemo audebat diſcumbētium interrogare eum Tu quis es: ſcientes qꝛ dominus eſt Et venit Jeſus ⁊ accepit panem ⁊ dabat eis. ⁊ piſceꝫ ſimiliter. hoc iā tercio maīfeſtatus ē Jeſus diſcipulis ſuis cū reſurrexiſſet a mortuis.

¶ In octaua paſche. Euāgeliū ſcd̄m Joannem. xx.

IN illo tp̄e. Cum eſſet ſero die illo vna ſabbatorū ⁊ fores eſſent clauſe

Lyra. hic notatur dei benignitas. quia inuitat eos dulciter ad comedendū ſecum. qꝛ cum eis tunc comedit. ad declarādaꝫ ſue reſurrectōis ꝟitateꝫ vñ Lu. vlti. cuꝫ manducaſſet coram eis ſumēs reliq̄as dedit eis (et nemo audebat diſcumbētium interrogare eum. Tu quis es?) ⁊ hoc ꝓpt̄ cognititionis certitudinem quā de ipſo habebant (ſcientes quia dominꝰ ē) ⁊ ideo fruſtra feciſſent de hoc q̄ſtionē (et veīt ieſus) id ē acceſſit ad menſam (et accepit panem) quem de nouo ſua omnipotēti virtute creauerat (⁊ dabat eis ⁊ piſcem ſilr̄) eo modo diuidebat eis et diſtribuebat. ſicut an̄ paſſionem ad declarandaꝫ ſuam reſurrectionem. Dicunt em̄ aliqui doctores ⁊ ſatis probabiliter ꝙ ſic diuidebat cibaria ſola manu ſicut alius cum cultello. ⁊ in hoc diſcipuli cognouerūt eū (hoc iā tercio manifeſtatꝰ ē Jeſus diſcipulis ſuis cū reſurrexiſſet a mortuis) certū ē q̄d iā pluries manifeſtauerat ſeipſum cum in ipā die reſurrectiōnis quinquies app̄uit. Ergo iſta apparitio dicit̄ tercia. non in numero apparitionum. ſed in ordine dierū. vt primo dicitur manifeſtatus in die reſurrectionis Secundo in

Pagina

octaua paſchę. Et tercio hic. ¶ Vñ circa pñs ſeuãgelium vbi dr. Maniſ/feſtauit ſe iterũ Jeſus diſcipulis ſuis ad mare galileę. Chriſ. dr ꝙ euangeliſta noĩat hic locuꝫ vbi hęc manifeſtatio eſt fcã qꝛ illic ⁊ aplĩ iuerunt. in quo oñditur ꝙ iam magnã ꝑtem timoris eorũ chriſtus abſtulerat vt auderent manifeſte exire de domo. Non eñ vltra in domo incluſi erant Vñ hic queritur cur iam ⁊ nõ prius iuerunt piſcari? Rñdeo ſm Aug⁹ qꝛ iam mgrõ recedente nõ hẽbant vñ viuerẽt. quã penuriam etiaꝫ chriſt⁹ induxit vt in piſcatõe eũ agnoſcerent Scđo qrit. cur petrus ad piſcatõem redijt quã ſemel reliquit? Rñdet Grego. qꝛ licita ars erat nutriẽdi ſe per artem piſcandi. igit. ⁊c. ſcũs Matthe⁹ ad thelonẽu nõ vltra reſedit. q̇a fit vix ſine pctõ. Queritur tercio. vñ receperũt nauim ⁊ rhetia quę re/ſignarant? Reſpondet Chriſ. mutuarunt a ꝓpinquis. Quarto queritur. Cur nihil potuerũt capere? Rñdetur ꝙ de⁹ ita diſpoſuit. vt per miraculũ doceret eos chriſtum agnoſcere.

vbi erant diſcipuli congregati propter metum iudęorum. venit Jeſus et ſte/tit in medio eorum et dixit eis Pax vobis Et cũ hoc dixiſſꝫ. oñdit eis manus ⁊ latus Gauiſi ſunt ergo diſcipuli viſo dño. Dixit ergo eis iterum. pax vobis. ſicut miſit me pater et ego mitto vos. Hec cuꝫ dixiſſet inſufflauit et dixit eis Accipite ſpm̃ ſanctum. quorum remi/ſeritis peccata remittuntur eis. ⁊ quo/rum retinueritis retenta ſunt. Tho/mas ãt vnus ex duodecim qui dr didi/mus. nõ erat cũ eis quãdo venit ieſus. Dixerunt ergo ei alij diſcipuli. Vidi/mus dominum Jlle autem dixit eis. Niſi videro in manibus eius fixuram clauorum. ⁊ mittam digitum meuꝫ in locum clauoꝝ. ⁊ mittã manum meam in latus eius non credam Et poſt dies octo iterum erant diſcipuli eius intus et Thomas cuꝫ eis. Venit ieſus ianuis clauſis et ſtetit in medio. et dixit. eis

¶ Poſtilla.

Cum ſero eſſet. ⁊c. Joan. xx. Lu. xxiiij. Hiſtoria hui⁹ euangelij facta eſt in ipſo re/ſurrectionis dñi die pro ꝑma ꝑte. ꝓ ſecunda aũt parte in octaua paſchę An initiũ illius euan/gelij ſcribit ſanctus Joannes in eodem capitulo. ꝙ Jeſus dixit Marię magdalenę. vade ad fra/tres meos ⁊ dic eis. Aſcendo ad patrem meum ⁊ patrem veſtrum deum meum ⁊ deum veſtrum. Venit Maria magdalena. annuncians diſcipulis. quia vidi dominum. Et hęc dixit mihi. Tunc ſtatim ſequitur euan/gelium hodiernum (Cum ergo ſero eſſet) Lyra. in die apoſtoli erant diſꝑſi ꝓpter metum iudęorum. ſed in ſero ꝯueniebant ad locum vnũ Et ideo tali hora chriſtus eis ap[illegible]uit (die illo) ſcꝫ dñicę reſurrectionis (vna ſabbato/rum) id eſt prima die poſt ſabbatum Sed quare chriſtus vſqꝫ ad veſꝑam diſtulit? Rñdeo ſm Chriſ. vt omnes ſimul inueniret in domo. ⁊ niſi in ſero non inueniſſet eos ſimul congregatos. Jtem in ſero ſolent homine

magis timere. ⁊ illa hora voluit eos cõſolari ſua apparitõe(⁊ fores eſſent clauſe vbi diſcipuli erãt cõgregati ꝓpter metũ iudeorũ(hoc ex diuīa ordi/ natione fcm̃ eſt vt ieſus intrans ad diſcipulos ianuis clauſis oſtẽderet ſe habere corpus glorificatũ(venit ieſus ⁊ ſtetit in me dio eorũ)vt pȝ Mat thei. xviij. Ubi duo uꝉ tres cõgregati fuerint in noīe meo. ibi ſum in me dio eorũ(⁊ dixit eis pax vobis) Tho. q. d. Nõ turbemini nec timeatis e/ go ſum q̇ pacem vobis promiſi ⁊ pacẽ vobis p̄dicaui. ⁊ ideo ex auditu ſa/ lutationis poteſtis me agnoſcere(⁊ cũ hoc dixiſſet oſtẽdit eis manus ⁊ la tus)vt nõ ſolũ auditu. ſed etiã viſu certificarenť(gauiſi ſunt ergo diſcipuli viſo domino) Tho. Cõtriſtati fuerũt in eius morte. lętanť de reſurrectõe et ſic ſocij paſſionis fiũt ꝑticipes cõſolatõis(dicit ergo eis iterũ pax vob) Iter at oblatõem pacis vt mõſtret ꝓpter ſuũ aduentũ eſſe pacificata. et q̄ in coelis ⁊ q̄ in terra ſunt(ſicut miſit me pater)ſcȝ ad ꝟitatem fidei nunci/ andam in iudęa(⁊ ego mitto vos)id eſt mittã ad eandẽ veritatem publicã dam ꝑ vniuerſum mũdum. In ſignũ huius dixit eis in die aſcenſionis Ite in mundũ vniuerſum p̄dicate euangeliũ omni creaturę. Unũ in pſ̄. xviij. In omnẽ terrã exiuit ſonus eorũ. Et qꝛ executio huius officij non poteſt cõuenicter fieri ſine gratia ſpũſancti. Ideo ſeqtur(⁊ cum hec dixiſſet in/

pax vobis. Deiñ dicit thomę Infer di gitũ tuũ huc ⁊ vide manus meas. ⁊ af fer manũ tuã ⁊ mitte in latus meuȝ. et noli eẽ incredulus ſed fideꝉ Rñdit tho mas ⁊ dixit Dñs meꝰ ⁊ deꝰ meus. Di/ cit ei ieſus. qꝛ vidiſti me thoma credi/ diſti. Bti qui nõ viderũt ⁊ crediderũt Multa q̇dẽ ⁊ alia ſigna fecit ieſus in cõſpcũ diſcipuloꝝ ſuoꝝ q̄ nõ ſunt ſcꝓ ta in libro hoc Hęc aũt ſcripta ſunt vt

ſufflauit ⁊ dixit eis. Ac cipite ſpũſanctũ) Tho oſtẽdens ꝑ hocq̧ ſicut flatus ꝓcedebat de ore ipſius Ieſu chriſti. ſic ſpũſcũs dabať in flatu et procedit ab ipſo filio Ieſu chriſto. ſicut proce dit a patre qđ eſt cõtra grecos. q̇ negant ſpiritũ ſanctũ ꝓcedere a filio (q̄ rum remiſeritis pctã re mittunť eis)id ē quorũ ſolueritis ſoluta ſunt(⁊ quorũ retinueritis retē ta ſunt)id ē quos ligaueritis ligati ſunt. vt pȝ Mat. xvi. Quęcũq̧ liga/ ueritis ſup terrã. erũt ligata ⁊ in cœlis. quęcũq̧ ſolueritis ſup terrã. erunt ſoluta ⁊ in cœlis. Gor. iſta ptãs intelligenda eſt claue nõ errãte. Tũc aũt errat quãdo ſacerdos ſoluit illum quẽ deus nõ ſoluit. vel quẽ ligat quem de us nõ ligat(Thomas aũt vnus ex duodecim qui dicit didimus)id eſt du/ bius(nõ erat cũ eis quãdo venit ieſus) Ly. Ipſe em̃ inter alios apoſtolos videť fuiſſe magis didimus. vt patet Ioannis. xi. Et ideo tardius cęteris venit ad locũ vbi cõgregabãtur diſcipuli. ⁊ ideo ꝓpter tarditatem ſuam ꝓ uatus eſt illa viſione chriſti. Hoc aũt factũ eſt diuīa ordinatione ꝓpter no ſtrã cõfirmatõem. Unñ Grego. Dũ ille ad fideȝ palpando reducit noſtra mens cũ dubitatione poſtpoſita in fide ſolidať(Dixerunt ergo ei alij diſ/ cipuli)quia boni rumores cito nũciantur(vidimus dñm)ſic em̃ ante paſſi onem eũ nominabãt(Ille aũt dixit eis. Niſi videro in manibꝫ eius fixu/ ram clauorũ)ſcȝ vt probem viſu(⁊ mittam digitũ meũ in locum clauorũ

et mittā manū meā in latus eius nō credam)vt probem tactu. Isti enim ſunt duo ſenſus q̄ minus pn̄t decipi ſcʒ viſus ⁊ tactus (Et poſt dies octo iterū erāt diſcipuli eius intus ⁊ thomas cū eis) Ly. facto interuallo chri/ſtus apparebat diſcipulꝭ qꝛ nō cōuerſabatꝛ quotidie vꝭ cōtinue cuʒ eis.vt oſtenderet ſe reſurrexiſſe ad vitā immortalē ab hoīb⁹ huius mūdi ſeparataꝫ (venit ihs ianuis clauſis)vt oñderet corpꝰ glorificatū(⁊ ſtetit ī medio eoꝝ) vt poſſet ab oībus videri(⁊ dixit eis pax vobis)qꝛ ſic ſalutare cōſueuerat diſcipulos ſuos Et etiā ſic docuerat diſcipulos ſalutare alios hoīes.vt pꝫ Mat.x.In quācūqꝫ domū intraueritis ꝓmū dicite.pax huic domui(deiñ dicit thomę infer digitū tuū huc)vt ꝓbes ꝑ tactū(⁊ vide manus meas)vt probes ꝑ viſum(⁊ affer)id ē applica(manū tuā ⁊ mitte in latus meū ⁊ nolī eſſe incredulus ſed fidelis)q.d.ꝓpter tuam dubitatōem ſanandā oſtendo ti/bi vulnera mea. Vñ Augꝰ.in li.de trini.dt ꝙ thomas palpauit cicatri/ces chriſti(Rñdit thomas ⁊ dixit ei dn̄s meus ⁊ deus meus) Tho.ecce ꝑ-

credatis.qꝛ ieſus eſt filius dei ⁊ vt cre/dētes vitā habeatis in noīe eius

¶ Dñica prima poſt octauas paſche.

Euangeliū ſcdm Joannē.x.

In il. tē. dixit ieſus diſcipꝭ ſuis. Ego ſum paſtor bonꝰ. bonus

fecta fideſqꝫ cōfitetꝛ hu/manitatē ⁊ deitatē chrī dn̄s xp̄ū ad hūaitatē q̄ nos redēit.deꝰ xp̄ūʒ ad ditatē q̄ nos creauit(dt ei ihs.qꝛ vidiſti me tho/ma)ſ.hoīeʒ(credidiſti)ſ.deū. Ly.nā thomas ali/ud vidit ⁊ aliud credidit qꝛ humanitatē vidit .et deitatē q̄ in pn̄ti videri non pōt credidit(btī qui nō viderunt et credide/runt) Lyra.in hoc ſtat conſolatio noſtra qui chriſtum non vidimus.ta/men credimus per doctrinam chriſti ⁊ apoſtolorum chriſtum videntium ad nos deriuatam ipſum veraciter eſſe verum deum ſub ſpecie panis in ſa/cramento(multa quidem et alia ſigna fecit ieſus in conſpectu diſcipulo/rum ſuorum quę non ſunt ſcripta in libro hoc) Joannes euangeliſta pau/ciora ſigna narrauit quam alij euangeliſtę.quia vltimo ſcripſit et ſigna q̄ alij ſcripſerunt omiſit. Hęc autem ſcripta ſunt vt credatis quia ieſus eſt filius dei)ſcilicet naturalis in potentia ſibi per omnia ęqualis.⁊ per con/ſequens idem in diuinitate quia natura diuina eſt indiuiſibilis(et vt credē/tes)quia ieſus incarnatus.paſſus.mortuus.ſepultus.egreſſus ab inferis coelum aſcendens verus eſt dei filius(vitam habeatis)ſcilicet ęternam in qua clare videbitur quod nunc creditur(in nomine eius)id eſt fidem nomi/nis eius.quia dicitur Actuum quarto. Nec aliud eſt nomen ſub coelo da/tum hominibus in quo oporteat nos ſaluos fieri. ¶ Unde circa preſens euangelium vbi dicitur. Accipite ſpiritum ſanctum quorum remiſeritis peccata ⁊c. Videtur quod niſi ſacerdos habeat ſpiritumſanctum non po/teſt abſoluere quia dicit primo.accipite ſpiritumſanctum.et poſtea ſub/dit. Quorum remiſeritis peccata remittuntur eis? Reſpondetur ꝙ ſacer/dos abſoluit ex officio ⁊ non ex vitę merito. Et ſic ſacerdos bonus ⁊ ma/lus in virtute ſpiritusſancti remittit peccatum.quia in virtute caracteris ordinis quę datur a ſpiritu ſancto qui operatur in ſacramentis. ¶ Gloſa. Quorum remiſeritis id ē quos dignos remiſſione iudicaueritis duabus

clauibus.ſcilicet poteſtatis ⁊ diſcretionis.remittuntur eis id eſt tunc dominus approbabit remiſſionem peccatoꝛum.Et quoꝛum non re/miſeritis deus non approbabit. Chriſoſtomus. Sicut rex principem mittens dat ei poteſtatem mittere in carcerem ⁊ emittere. Ex quo patet ꝙ ſacerdos eſt miniſter ⁊ inſtrumentum animarum dei.

¶ Poſtilla.

EGo ſum paſtoꝛ bonus. Joannis.x. Hiſtoꝛia huius euãgelij fcã eſt anno chꝛiſti xxxij.vi.kal.octobꝛis in ſabbato.luna.xij.indicti one.v. Ante intium illius euangelij ſcribit ſcũs Joã.in eodẽ caplo.ꝙ chꝛiſtus dixit diſcipulis ſuis.Ego ſum oſtium per me ſi quis introierit ſaluabitur.ingredietur ⁊ egredietur ⁊ paſcua inueniet.Tunc poſtmodum ſe/quitur euangelium hodiernum(Ego ſum paſtoꝛ bonus) Lyra.in pꝛęſenti

paſtoꝛ aiam ſuã dat ꝑ ouib; ſuis. Mercenarius aũt ⁊ qui nõ eſt paſtoꝛ cuius nõ ſunt oues ꝓꝑię.videt lupũ venientem ⁊ dimittet oues ⁊ fugit.⁊ lupus rapit ⁊ diſpergit oues Mercenarius autem fugit.quia mercenarius eſt.et non pertinet ad eum de ouibus. Ego ſum paſtoꝛ bonus et cognoſco oues meas ⁊ cognoſcũt me meę. Sicut nouit me pater.⁊ ego agnoſco patrem.et animam meã pono pꝛo ouib; meis Et alias oues habeo:quę non ſunt ex hoc

euangelio ponit euan/gelista conditiones bo/ni paſtoꝛis.⁊ etiaȝ mer/cenarij quia bonus pa/ſtoꝛ debet habere affec/tionem ad gregeȝ.intm̃ ꝙ pꝛo eo ſi neceſſe eſt ſuſtineat moꝛtem et dicit (bonus paſtoꝛ animaȝ ſuam)id eſt vitam coꝛ/poꝛalem)dat ſponte et voluntarie(pꝛo ouibus ſuis) impleuit hoc ipſe chꝛiſtus quia animam ſuam pꝛęcioſioſiſſimaȝ dedit pꝛo ſalute mundi vt patet Joannis.iij.

Chꝛiſtus aiam ſuã ꝑ nob poſuit.⁊ nos dẽmus aias ꝑ frib; ponere(Mercenarius ãt ⁊ ꝗ nõ eſt paſtoꝛ) Hic tãgit cõditões mali paſtoꝛis ſcȝ ipſius mercenarij ꝗ in officio ꝑlatõis attẽdit cõmodũ rei tꝑalis ⁊ honoꝛẽ ſęculi. Vñ Aug⁹. Sũt in eccľa qdã ꝑpoſiti nõ dñm q̃rẽtes.ſȝ tꝑalia cõmoda ſectãtes.honoꝛes ab hoib; appetẽtes.qſquis talꝫ ẽ mercenarius ẽ(cuius nõ ſunt oues ꝓꝑię)ſȝ reputat eas q̃ſi alienas(videt lupũ venientẽ).i.hereticũ cũ falſa doctrina eos coꝛrũpentẽ(⁊ dimittit oues ⁊ fugit)ſcȝ nõ reſiſtẽdo ꝑ ſanã doctrinã hereticę pꝛauitati(⁊ lupus rapit)ad malũ ꝑtrahẽdo(⁊ diſꝑ/git oues)ab vnitate ecclę ſeꝑando(Mercenarius ãt fugit)id ẽ auxiliũ debitũ ſubtrahit(qꝛ mercenarius ẽ)id ẽ curãs ſolũ de lana ⁊ lacte.id ẽ de cõ/modis tempoꝛalibus(⁊ non ꝑtinet ad eum de ouibus)id eſt quia non cu/rat de ſalute ⁊ vtilitate ouium.nec habet affectum debite oꝛdinatũ ad eas (Ego ſum paſtoꝛ bonus)ſollicitudinem habens ⁊ curam de ouibus(⁊ cognaſco oues meas)ſcilicet cognitione affectiua.quia diligo ſalutem ⁊ bo/num earum(et cognoſcunt me meę) Lyra.quia veri fideles cognoſcunt beneficia chꝛiſti(ſicut nouit me pater.⁊ ego agnoſco patrem) Vnde Aug⁹. Ea dilectione q̃ pater me diligit.diligo patrẽ(⁊ animã meam pono pꝛo ouibus meis) Thomas Hic oſtendit ꝙ paſſio ſua fuit ad gregis redẽptõeȝ

Ergo dicit(⁊ animã meã pono pro ouib⁹ meis)ſaluãdis. Ly. q̄ aĩa chri/ſti pro fidelib⁹ fuit ſeꝑata a corpore.⁊ oblata deo patri.cum dixit.pſ̄.xxx In manus tuas commẽdo ſpm̄ meũ. Hieremie.xij. Reliqui domũ meã dimiſi hereditatẽ meã.dedi dilectã aĩam meã in manu inimicoꝝ meoruꝫ (et alias oues habeo que non ſunt ex hoc ouili)id eſt de ſynagoga iudeorũ ſed de populo gentili(⁊ illas oportet me adducere)quod factum eſt ꝑ p̄di/cationem apoſtolorum(⁊ vocem meam audient) Lyra.quia iudeis repel/lentibus fidem chriſti gentiles eam deuote receperunt per predicationes a/poſtolorum(et fiet vnuꝫ ouile)id eſt vna eccleſia ex iudeis ⁊ gentilibus col/lecta. Eſt enim eccleſia vnum ouile propter vnionem fidei ⁊ charitatis(⁊ vnus paſtor)id eſt chriſtus. Alij autem paſtores eccleſie non ſunt niſi vi/carij iſtius paſtoris. ¶ Unde circa preſens euangelium vbi dicitur. Ego ſum paſtor bonus. Queritur vtrum homo prudẽs ⁊ virtuoſus poſſit ap/petere ſine peccato gradus eminentiam id eſt prelaturam? Reſpondeo ſꝫ Hugo.de prato.poſito q̄ talis ſit dignus grad⁹ quem appetit. Talis po/teſt appetere dupliciter vno modo propter ſta/tus altitudinem ad quẽ ſequitur honor.⁊ reue/rentia ⁊ ſufficientia tẽ/poralium. Et hoc modo eſt peccatum mortale.⁊ pertinet ad cupiditatẽ ⁊ ambitionem. Alio mo/do poteſt ītelligi vt ap/petat vt poſſet proxis prodeſſe.⁊ ſi hoc lauda/bile ſit nihilominus ta/men ſic appetere p̄ſum/ptuoſum eſt. Et conſe/quẽter cũ p̄ſumptio ſit filia ſuꝑbie ⁊ deteſtabilis. Hinc ē q̄ talis gradus nõ p̄t ſine pctõ appeti. Et ad hoc ſunt dcã doctoꝝ. Unñ Aug⁹.li.ix.de ci/uitate dei dicit.q̄ locus ſuꝑior ⁊ ſi adminiſtraret̄ vt decet.indecẽter tamen appetit̄.et Bernar. Quotiẽs hoĩbus preeſſe deſidero deũ meũ preire con/tendo.⁊ tũc nõ ſapio q̄ dei ſunt ⁊c̄. Unñ etiã Chriſoſtomus ſuꝑ Mattheũ et allegat̄ in decretis diſti.iiij. Quicunq̄ deſiderauerit primatũ in terra. inueniet confuſionẽ in coelo. Nec inter ſeruos chriſti cõputabit̄ q̄ de pri/matu tractauerit. Et ad hoc eſt exemplum chriſti qui fugit quando eum regem facere voluerunt.vt habet̄ Joannis.vi. Unñ Apl̄s ad Hebreos.v. caplo. Nemo aſſumat ſibi honorẽ.niſi q̄ vocatus fuerit ſicut aaron.im/mo ſcĩ qñ electi fuerunt rennuerũt ⁊ reſtiterunt.vt patet in btõ Nicolao Martino Gregorio.⁊ ſic de alijs multis ſanctis

ouili.⁊ illas oportet me adducere.et vocem meam audient. Et fiet vnum ouile ⁊ vnus paſtor.

¶ Domica ſcda poſt octauas paſche. Euangeliũ ſcd̃m Joannẽ.xvi.

IN illo tempore. Dixit ieſus di/ſcipulis ſuis. Modicum ⁊ iaꝫ non videbitis me.et iterum mo/dicum ⁊ videbitis me.quia va/do ad patrem. Dixerunt ergo diſci/

¶ Poſtilla.

Modicum ⁊ iam nõ videbitis me. Joan.xvi. Hiſtoria huius euan/gelij fcã ē anno chriſti.xxxiij.ix.kal̄.april̄.feria.v.videlicꝫ coene do/mini.lu.xiij.indictõe.vi. Añ initiũ illius euãgelij ſcri.ſcũs Joã.in codeꝫ caplo.q̄ chriſtus poſt coenã dixit diſcipul̄ ſuis. Adhuc multa habeo vob̄ dicere.ſꝫ nõ poteſtis portare mõ. Cũ aũt venerit ille ſpũs veritatis doce/

cebit vos oēm veritatem. Tūc poſtmodū ſeqtur euangeliū hodiernum.
(Modicū ꝛ iam nō videbitis me) ſm Chriſ. ꝑ modicū ꝛ iam non videbi
tis me. intelligiꝛ tempus ab hora mortis vſqꝫ ad reſurrectionem ſcꝫ qn̄ ꝑ
triduū iacuit in ſepulchro tunc nō viderūt eum (iterū modicum ꝛ videbi/
tis me) intelligiꝛ tempus ab hora reſurrectōis vſqꝫ ad aſcenſionem in quo
apparuit eis loquens de regno dei. vt habeꝛ Actuū pmo. Et illud tempus
fuit modicum reſpectu tꝑis ſequentis vſqꝫ ad finem mūdi. Jdeo ſubditur
(quia vado ad patrem) ſcꝫ qn̄ cœlum aſcendam. ꝛ tūc non videbitis me cō
muniter loquēdo niſi in generali reſurrectione ꝓpter hoc dicitur Actuū. ij.
Uiri galilei quid ſtatis aſpicientes in cœlum. Hic ieſus qui aſſumptus
eſt a vobis in cœlum ſic veniet quemadmodum vidiſtis eum euntē in cœ
lum q. d. Amplius non videbitur in terra pꝛeſentia corporali vſqꝫ quo
veniet ad iudicium ꝙ eīm aliquibus ſanctis poſtea apparuit vel adhuc ap
parere poſſit. hoc ex ſpeciali gratia fuit. ſicut apparuit Joanni euangeliſtę
ante mortem ſuam vocans eum ad cœleſtem grām. Similiter beato Pe
tro exeūti romā a facie
Neronis apparuit chri
ſtus. cui Petrus dixit
dn̄e quo vadis? Rn̄dit
chriſtus vado romā ite
rum crucifigi. Silr ap/
paruit btō Paulo apo
ſtolo qn̄ ꝓſtratus fuit. d
cœlo. vt habeꝛ. Actu. ix
(dixerunt ergo diſcipuli
ad inuicē qd eſt hoc qd
dicit nobis modicū ꝛ iā
nō videbitis me. ꝛ iterū
modicū ꝛ videbitis me)
pdicta ꝟba chriſti erāt
diſcipul' obſcura anteqꝫ
eēnt opē impleta. qꝛ vi/
debaꝛ eis qd in chriſti
verbis eēt qdam cōtra/
rietas cū dixit (modicū
et iā nō uidebitis me. ꝛ iteꝝ modicū ꝛ videbitis me) qꝛ nō ſciuerūt illa re
ferre ad diuerſa tꝑa (dicebāt ergo qd eſt hoc qd dicit nobis modicum neſci
mus qd loqtur. Cognouit ergo ieſus ꝙ volebāt eū intertogare) Hoc cog/
nouit chriſtus inqꝫtū deus diuina ꝟtute cuius ꝓpriū ē cognoſcere ſecreta
cordiū ꝛ id (dixit eis de hoc q̄ritis inter vos qꝛ dixi modicū ꝛ nō videbitis
me ꝛ iteꝝ modicū ꝛ videbitis me) Hic rn̄dendo ꝑuenit coꝝ interragatōeꝫ
vt oſtēderet ſe ſcire mētis eorum intentōem (Amē amē dico vobis qꝛ plo
rabitis) Tho. i. dolebitis interius in mēte de morte ꝛ paſſione mea (ꝛ fle/
bitis vos) exterius. ſ. interiorē mētis triſticiā ſignis exterioribꝫ oſtendetis
(mūdus aūt gaudebit). i. iudei mundi amatores. Ly. qꝛ in triduo mortis
chriſti iudei mūdialiter viuētes gauiſi ſunt credētes ſe chriſtū totalr extin
xiſſe ꝛ nomē ſuū totalr deleuiſſe cū tota ſecta ſua (vos aūt cōtriſtabimi ſꝫ

puli eius ad inuicē. Quid eſt hoc qd
dicit nobis modicum ꝛ non videbitis
me. ꝛ iterum modicuꝫ ꝛ videbitis me
quia vado ad patrem? Dicebant ergo
quid eſt hoc quod dicit modicum? ne/
ſcimus quid loquiꝛ. Cognouit autēꝫ
ieſus quia volebant eum interrogare
et dixit eis de hoc q̄ritis inter vos. qa
dixi modicū ꝛ nō videbitis me ꝛ iteꝝ
modicum ꝛ videbitis me. Amen amē
dico vobis quia plorabitis ꝛ flebitis
vos mundus aūt gaudebit vos autēꝫ
cōtriſtabimini. ſꝫ triſticia veſtra ꝟteꝛ
in gaudiū. Mulier cum parit triſticiā

triſticia veſtra ꝟtet̃ in gaudium) Hoc impletũ eſt in reſurrectõe chriſti qñ gauiſi ſunt diſcipuli viſo dño ⁊ in aſcẽſione quãdo videntibꝫ illis eleuatus eſt in cœlum (mulier cũ parit triſticiam habet) ꝓpter dolorem quem ſentit Geñ .iij. In dolore paries (qꝛ venit hora eius) ſcꝫ hora pariẽdi (cuꝫ ãt peperit puerũ iam non meminit p̃ſſurę) p̃cedentis (ꝓpter gaudiũ qꝛ natus ẽ hõ in mundũ) Ly. qꝛ in natiuitate pueri gaudiũ ſupueniens abſorbet p̃cedentem triſticiã (⁊ vos igit̃ nunc q̃dem triſticiã habetis) ſcꝫ tpe meę paſſionis et mortis (iterũ aũt videbo vos) ſcꝫ poſt reſurrectioneꝫ meam (⁊ gaudebit cor veſtrũ) de viſione mea (⁊ gaudiũ veſtrũ nemo tollet a vobis) Gor. quia chriſtus ieſus q̃ erat ipoꝝ gaudiũ reſurgẽs a mortuis iam nõ morit̃ Rhoma. vi. Iſtud ꝟo gaudiũ apl'oꝝ de chriſti viſione fuit inchoatũ poſt reſurrectionem chriſti ſed poſt cõſummatũ in gloria in coelo ¶ Circa pñs euangeliũ vbi dr̃. Vos aũt cõtriſtabimini. Notandũ ꝙ nemo in hac vita põt diu eſſe ſine triſticia. Vñ Iob. xiiij. Hõ natus de muliere breui viuẽs tẽpore ⁊c̃. Sed q̃rit̃ cur deus ſic ordinauit? Rñdet̃ p̃mo vt ſciamus nos eſſe hic non ciues. ſed aduenas ⁊ peregrinos q̃ꝺdiu in mũdo ſumus qui vallis lachrymaꝝ dr̃. q̃ eſt locus medius inter cœluꝫ vbi eſt ſummũ gaudiuꝫ et infernũ vbi ẽ ſumma pœna. Scdõ vt ſtimulemur pœnis quaſi calcaribus ad currendũ i via mandatorũ dei. Tercio vt purgemur igne tribulationũ ne in purgatorio lauemur. Quarto vt fugamus infernum vbi omnes pœnę in ſummo ſunt. Quinto vt plus de gaudio mereamur nã virtus eſt circa difficilia ſcdm phm̃ ⁊ Actuuꝫ. xiiij. Per multas tribulatões oportet nos intrare in reguũ cœloꝝ. ¶ Notãdũ ꝙ duę paſſiones necãt qñq̃ꝫ hoĩem ſcꝫ triſticia ⁊ lęticia. Triſticia occidit ſed tarde nam in triſticia p̃mo retrahit̃ calor naturaľ ad ĩteriora ⁊ poſtea exhalat ad exteriora ⁊ talis exhalatio caloris ꝓhibet nutrimentũ in mẽbris ⁊ opat̃ cõſumptõem in illis. Vñ Prouer. xix. Spũs triſtis exſiccat oſſa lęticia aũt nimia cito occidit qꝛ tũc cor magis dilatat̃ ⁊ calor naturalis ad exteriora trãſit ⁊ a corde recedit ⁊ mors interuenit. vñ Prouer. pri. Proſpitas ſtultoꝝ ꝑdet illos vtrũq̃ꝫ etiã occidit aĩam tã vita proſpera q̃ꝫ aduerſa ſed magis proſpa Vñ Aug⁹. multi res aduerſas timẽt proſperas nõ timẽt Periculoſior ẽ tñ aĩę res praſpa q̃ꝫ aduerſa. Itẽ ptꝫ in' Dauid q̃ in aduerſis q̃ paſſus ẽ a Saul nõ cecidit ſed in proſpis iam in regno poſitus cum Berſabeę peccando cecidit.

habet qꝛ venit hora eius. Dum auteꝫ peperit pueꝝ iam nõ meminit p̃ſſurę propter gaudium qꝛ natus eſt homo in mundũ. Et vos igitur nũc q̃deꝫ triſticiam habetis iterũ aũt videbo vos et gaudebit cor veſtrũ. ⁊ gaudium veſtrum nemo tollet a vobis

¶ Dñica tercia poſt octauas paſchę.

Euangeliũ ſcdm Ioãnem. xvi.

In illo tẽpe dixit ieſus diſcipuľ ſuis. Vado ad eũ q̃ me miſit et nemo ex vobis interrogat me q̃ vadis

¶ Poſtilla

Vado ad eũ q̃ me miſit. Ioã. xvi. Añ initiũ illius euã. chriſtus ꝑa

dixit apoſtolis perſecutionem quam paſſuri eſſent. ſic quod eijciendi erāt
de ſynagoga. ⁊ quicunq; eos occideret crederet ſe obſequium pſtare deo.
Et poſtea ſubiunxit de receſſu ſuo. cum dixit in euangelio hodierno (Va/
do ad eum) id eſt in proximo aſcendo ad patrē (qui me miſit) Lyra. quia
impleui officium predicationis meę ad quod miſſus ſum (⁊ nemo ex vo/
bis interrogat me) id eſt interrogabit. quaſi diceret ita aperte aſcendā ad
patrem. quod nullus veſtrum interrogabit quo vadam. quia certi eritis
ꝙ vado ad gloriam patris (ſed quia hęc locutus ſum vobis) ſcilicet de re/
ceſſu meo) triſticia impleuit cor veſtrum) id eſt vehementer facti eſtis tri/
ſtes. Lyra. apoſtoli triſtabantur de receſſu chriſti. de cuius pręſentia con
fidebant in tribulationibus ſuis conſolari (ſed ego veritatem dico vobis.
expedit vobis vt ego vadam) id eſt ſubtrahatur aſpectui veſtro pręſentia
mea corporalis. et ideo ſubditur (Si enī non abiero. paraclitus non ve
niet ad vos) Lyra. quia plenitudo ſanctiſpiritus nō erat danda. niſi poſt
aſcenſionem chriſti. Unde Chriſoſtomus. Apoſtoli nimis corporalem p̄/

Sed quia hęc locutus ſum vobis. tri
ſticia impleuit cor veſtrū Sed ego ve
ritatem dico vobis. expedit vobis vt
ego vadam. ſi enī nō abiero paclitus
nō veniet ad vos. ſi aūt abiero mittā
eum ad vos. Et cum venerit ille argu
et mundum de peccato. ⁊ de iuſticia. ⁊
de iudicio. De peccato quidem quia
non credunt in me. De iuſticia vo q̄a
ad patrē vado. ⁊ iam nō videbitis me

ſentiam chriſti dilige/
bant. ⁊ ideo ad ſuſcepti/
onem ſpiritusſancti mi
nus idonei erant. Sci/
endū tamē ſcdm Tho
mā de aquino ſuper io
annem. quod ille amor
quo diſcipuli diligebāt
corporalem pręſentiam
chriſti non erat pecca/
tum reddebantur tamē
ex hoc minus idonei ad
perceptionem ſpirituſ/
ſancti. habita enim vna
conſolatione non quęri
tur alia vnde quia dele
ctabantur in pręſentia chriſti non petebant nec deſiderabant aduentum
paracliti. Ipſe enī non veniet ad mentem hominis niſi vocatus ⁊ deſide/
ratus. Unde Sapientię ſeptimo. Optaui et datus eſt mihi ſenſus voca/
ui ⁊ venit in me ſpiritus ſapientię (⁊ cum venerit ille arguet mundum)
Tho. ſpiritui ſancto attribuitur correctio. quia correctio debet procedere
ex charitate (de peccato) Thomas. quod habet vel fecit (⁊ de iuſticia) quā
non habet (⁊ de iudicio) quod non timet (de peccato quidem quia non cre/
dunt in me) Thomas. Iudęi peccabant in chriſtum. quia non credebant
eum eſſe chriſtum vel meſſiam (de iuſticia vero) ſcilicet chriſti quā non ac/
ceptauerunt homines mundani. nec imitari voluerunt (quia vado ad pa
trem) Lyra. per hoc enī quod chriſtus ad patrem rediens reſurrexit. ⁊ ad
cœlos aſcendit declarata eſt eius iuſticia. q̄ ſoli iuſti intrant cœlum. Unde
Pſalmiſta. cxvij. Hęc porta dnī ⁊ iuſti intrabūt in eam (⁊ iam non vide/
bitis me) pñtia corpali habitantē vobiſcū. q̄ poſt aſcenſionē apli ampli/
us nō viderūt in terris chriſtū (de iudicio autē) ſcz futuro qd mundus non
timuit. oportebat tamē timere (q̄ pnceps huius mūdi iā iudicatus eſt)

no eſt cõdemnatus diuina ſentẽtia tanq̃ȝ obſtinatus. Et ꝑ cõſequẽs omnes ei adherẽtes eodẽ iudicio oſtẽdunt cõdemnabiles. Si em̃ deus angel' peccantibus nõ pepcit nec hoib' parcet (adhuc multa habeo vobis dicere. ſed nõ poteſtis portare mõ) ſcȝ ꝓpter veſtrã impfectionẽ. ꝛ illoꝝ dicendoꝝ de altiſſimis fidei arduitatẽ ꝛ pfunditatẽ (cũ autẽ venerit ille ſpũs ꝟitatis) Ly. i. ſpũſſcũs qui eſt ꝟitas ꝑ eſſentiã ꝛ effectiue docendo eaȝ (ille docebit vos oẽm ꝟitatem) Ly. ſcȝ nccãriam ad ſalutẽ nõ ſolũ pro ꝑſonis veſtris ſed etiam ad regimẽ eccleſię ꝛ fideliũ inſtructõem (nõ em̃ loq̃tur a ſemetipſo ſed a patre ꝛ filio. ita nec a ſe loquet' (ſed q̃cunq̃ȝ audiet) a me ꝛ a patre. q꞉ ſuũ audire eſt ab eis pcedere (loq̃tur) ſcȝ vobis (ꝛ q̃ ventura ſunt annunciabit vobis) Ly. multa em̃ de futuris ꝑ ſpiritumſanctũ reuelata fuerũt apoſtolis. Sicut apoſtolo Joanni per ſpiritumſanctum reuelatus eſt proceſſus eccleſię vſq̃ȝ ad finem mundi. in Apocal'. Et petro ſuũ martyrium ſm ꝙ ipſemet dicit ſcdo Petri. pmo. ſcio quia velox eſt depoſitio tabernaculi mei. Et paulo reuelatuȝ eſt ꝙ in nouiſſimis dieb' diſcedent quidam a fide. vt habet' primo. ad Thimotheũ quarto (Jlle me clarificabit) Tho. q꞉ ad inuocationem nomĩs mei facietis opera mirabilia. (quia de meo accipiet) i. ſcientiam et cognitionẽ habebit a patre. ſicut ꝛ ego (ꝛ annunciabit vobis)

De iudicio aũt q꞉ pnceps huius mũdi iam iudicatus eſt. Adhuc multa habeo vobis dicere ſed non poteſtis portare modo. Cum autem venerit ille ſpiritus veritatis docebit vos omnem veritatem. Non em̃ loquetur a ſemet ipſo. ſed quęcunq̃ȝ audiet loquetur et quę ventura ſunt annunciabit vobis. Jlle me clarificabit quia de meo accipiet ꝛ annunciabit vobis.

Dñica. iiij. poſt octauas paſchę. ſcȝ rogationũ Euangeliũ. ſm Joã. xvi.

Poſtilla

Amen amẽ dico vobis. Joannis. decimoſexto. Hiſtoria huius euangelij facta eſt anno chriſti. xxxiij. ix. kal'. aprilis. feria. v in cœna domini. luna. xiiij. indictione. vi. Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus Joannes in eodem capitulo. ꝙ chriſtus poſt cœnam dixit diſcipulis ſuis. Nunc vos quidem triſticiã habetis. Jteꝝ aũt videbo vos et gaudebit cor veſtrum et gaudiũ veſtrũ nemo tollet a vobis. Tũc poſtmodũ ſeq̃tur euangeliũ hodiernũ (Amẽ amen dico vobis) Bor. hic dñs ieſus cõſolatur diſcipulos ex petitionum ſuarũ exauditione. Et iuramentum pręmittit vt homo nõ heſitet de petitione dicens (Amen amen dico vobis. Si quid petieritis patrem in nomine meo) id ẽ ꝑtinens ad ſalutem q꞉ ieſus qđ eſt nomen chriſti ſaluator interp̃tat' (dabit vobis) Et ſi nõ ſtatim tamẽ finaliter dabit vl' illud qđ petitis vel eo melius (vſq̃ȝ mõ nõ petiſtis quicq̃ȝ in nomĩe meo) q꞉ nõ erat tp̃s oportunũ q꞉ dñs ieſus erat cum eis p̃ſentialiter qui omnia dabat. Vñ Chriſ'. Quid peterent q̃ omnia bona ſecũ haberent (Petite ꝛ accipietis ut gaudiũ veſtrũ plenũ ſit) Tho. q꞉ omĩs petitio ad illud gaudium referri debet hoc gaudium conſiſtit in dotibus animę ꝛ corporis. Et erit plenum gaudium in beatis. Vñ d꞉ in pſ

xvi. Clarifica me pr̃ ⁊c.) Hec in pͥuerbijs locut⁹ ſum vobis) ſcʒ ego ſum vitis vera ⁊ vos palmites. Itẽ ibi Mulier cũ parit triſticiam hʒ qꝛ venit hora eius (venit hora cũ iam non in puerbijs loquar vobis ſʒ palam de pr̃e meo annũciabo vobis) Chriſ. hoc erit tp̃e reſurrectõis. qꝛ tũc oĩa manifeſte eos docuit. Nam ꝑ quadraginta dies apparuit eis poſt reſurrectõem ſuã tũc clarius ⁊ expͥſſius docuit apl̃os de regno dei q̃ʒ añ Ipſi eñi erãt magis tũc capaces qꝛ hẽbant ſenſuʒ aptũ ad itellctm̃ ſcp̃tura𝔭. Ut hẽtur Lu. ly. (in illo die) ſcʒ in die pẽthecoſtes (in noĩe meo petetis). id eſt petẽdo nomẽ meũ inuocabitis qꝛ poſt aſcenſiõem ⁊ p⁹ miſſiõeʒ ſpũs ſci apl̃i magis 𝔭tuteʒ noĩs ieſu chriſti ſentiebant q̃ʒ ante ⁊ iõ petitiones ſuas in noĩe ieſu formabãt ⁊ 𝔭pter hoc orões eccl̃e in fine formant in noĩe chriſti dicẽdo ꝑ dñm nrm̃ ieſum chriſtum. ⁊c. (⁊ nõ dico vobis quia rogabo patrem de vobis).

In illo tp̃e d. i. d. ſ. Amen amen dico vobis. Si quid petieritis patrem in nomine meo dabit vobis vſq; mõ nõ petiſtis quicq; in noĩe meo. Petite ⁊ accipietis vt gaudiũ veſtr̃ ſit plenũ. Hec in prouerbijs locutus ſum vobis. venit hora cum iam nõ in prouerbijs loquar vobis. ſed palam de patre meo annũciabo vobis. In illo die in nomine meo petetis. et nõ dico vobis q̃a ego rogabo pr̃em de vobis. Ipſe eñi pater amat vos. quia vos me amaſtis e credidiſtis qꝛ a deo exiui. Exiui a patre et veni in mũdum. Iter̃ relinquo mundum ⁊ vado ad pr̃em. Dicũt ei diſcipuli eius. Ecce nũc palã loqueris et prouerbium nullũ dicis. Nunc ſcimus qꝛ

Tho. q. d. ad exaudiendum veſtras petitiones apud pr̃em non erit neceſſaria oratio mea. q̃a ſolus amor quo diligitis me. ſufficit patrocinari (ipſe eñi pat̃ amat vos), amans facile dat amãti (qꝛ vos me amaſtis) vtʒ Ioannis. xiiij. Qui diligit me diliget a pr̃e meo (⁊ credidiſtis qꝛ a deo exiui. Exiui a pr̃e) per eternam gñationem (⁊ veni in mũduʒ) ꝑ carnis aſſumptiõem (iter̃ relinq̃ mundum) ꝑ paſſiõem ⁊ corꝑalem pñtiam (⁊ vado ad patrem) per aſcenſionem. quãdo exultatus ẽ vſq; ad dexteram dei patris (Dicũt ei diſcipuli ei⁹. Ecce nunc palam loqueris ⁊ prouerbium nullum dicis) Lyra. clarius loquebatur de proceſſu eius a patre ⁊ de aduentu eius in mundum ꝑ carnis aſſumptionem q̃ʒ fecerat ante (nunc ſcimus quia ſcis omnia) Lyra. ex doctrina eñi eius ⁊ miraculis plenius eius deitatem cognoſcebant. (⁊ non eſt opus tibi vt quis te interroget). ſepe eñi vt dicit Gloſa. volentes ab eo querere audiebant ſolutionem anteq̃ʒ proponerent queſtionem ⁊ ſic prius eis reſpondit anteq̃ʒ quererent. (in hoc credimus quia a deo exiſti). Tho. quaſi diceret Intelligentia omnium occultorum facit nos credere q̃ tu ſis verus ⁊ naturalis filius dei. in quo ſunt omnes thezauri ſapĩe ⁊ ſciẽ dei abſcondite. Unde circa preſens euangelium vbi dr̃. Petite et ac/

cipietis Notandū ſm Aug⁹. q̇ triplicia ſunt bona in gn̄e. infima mediã z ſumma Infima bona ſunt temporalia que quaſi nihil ſunt Vn̄ Hiere. iiij. Aſpexi terram z ecce quaſi vacua erat z nihil.zc. Et talia ſub condi/ tione peti pn̄t moderate. videlicet ſi placet da ſanitatē tp̄alia z vitā.zc. et rō eſt q2 aliquib9 bōa tp̄alia vt ſcia honores z amici diuitie z filia quādo q3 ſunt occaſiones peccandi alijs occaſio merendi ſed q̄bus p̄ſint z q̄bus obſint ſolus deus ſcit ideo ſibi cōmittēda ſunt Alia ſunt bona media ſcʒ v̄tutes. q̄ in nullo obeē pn̄t z illa feruēter ſunt petēda. Alia optīa. vt btitudo celeſtis. et illa bona petēda ſunt feruē tiſſime. Sed q̄rit. Cur deus nō ſtatim dat q̄d petit? Rn̄detur primo q2 tunc hō minus meri tum hr̄et non iterando orōem. Scd̄o q2 vili/ penderetur vel min⁹ ca raretur illud quod cum modico labore acquire retur. Tercio vt deſide rium augeatur. vt patʒ in muliere Chananea. Quarto vt homo hu/ milietur vt patet in ea dem chananea que ſe ca nem fatebatur. Quinto quia meliora interdum dare vult deus tempore oportuno z quando ipſi homini fuerit vtile.

ſcis oīa z nō opus ē tibi vt q̄s te iterro get In hoc credim⁹ q2 a deo exiſti.

In die aſcēſionis dn̄i. Euāgeliū ſm Mar. xvi.

In illo tp̄e Recūbētibus vndecim diſcipulis apparuit illis. Jeſus et exprobrauit incredulitatē illoꝝ z duri ciam cordis. q2 his qui viderāt eum re ſurrexiſſe. non crediderunt. z dixit eis. Euntes in mūdum vniuerſum predi/ cate euangeliū omni creature. Qui cre diderit z baptiſat⁹ fuerit ſalu⁹ erit. q̄ vo nō crediderit ꝯdēnabit Signa āt eos q̄ crediderit hec ſeq̄nt In nōie meo de

Poſtilla.

Recumbentib9 vndecim diſci. Mar. xvi. Hiſtoria huius euāgelij facta eſt anno chriſti. xxxiij. iij. nonas Junij luna. xxvij. Feria. v. videlicet ipſo die aſcenſionis indictione. vi. Ante inicium illius euāgelij ſcribit ſcūs Lucas. q̇ chriſtus dixit diſcipulis ſuis. Vos eſtis teſtes hoꝝ. Lyra. ſcʒ paſſionis z reſurrectionis Et ego mittā promiſſum patris mei in vos ſcʒ ſp̄m ſcm̄. vos autem ſedete in ciuitate quoadusq3 induamini v̄ tute ex alto Tunc poſtmodum ſequit euāgeliū hodiernū. (Recūbentib9 vndecim diſcipulis) dn̄s noſter ieſus chriſtus cū in his quadraginta dieb9 per multas apparitiōes diſcipulis fcās reſurrectōem ſuam approbaſſet. Hodie in die aſcenſionis bis ipſis voluit apparere. ſcʒ in menſa dum prā debant Nam vt d2 magiſter in hiſtoria ſcholaſtica Omnes tam ap̄li q̄3 alij diſcipuli z mulieres hitabant in iſta p̄te hierl'm que d2 mellos in mō te ſyon vbi dauid ꝯſtruxerat ſibi palacium z ibi erat illud cœnaculū gran de ſtratum in quo p̄cepit dn̄s ſibi parare paſcha z in cœnaculo illo hita bant tunc xi. apoſtoli Ceteri vero diſcipuli z mulieres habitabant circū quaq3 per diuerſa hoſpitia. Et vt d2 in principio hodierni euangelij. (re/ cumbentibus) id eſt comedentibus (xi. diſcipulis). ſcilicet in illo cœnacu/

ho hodierna die(apparuit illis ieſus ⁊ exprobrauit incredulitatem illoꝝ ⁊ duriciã cordis) Lyra nõ q̃ tũc erat in eis ſed q̃ añ fuerat in ipſis diſcipu-lis(qꝛ his q̇ viderãt eum reſurrexiſſe nõ crediderunt)vtꝫ de Tho. qui non credidit alijs diſcipulis. ⁊ ſil'r alij diſcipuli nõ crediderũt Marię magda/lenę ⁊ alijs mulierib' ⁊ comedit cũ eis vñ Act. p̄. Conueſcens p̄cepit eis ab hieroſolymis ne diſcederẽt. ſed expectarent pmiſſionez patris. id eſt aduẽ tum ſpũſſci a prẽ per chriſtũ pmiſſum. ⁊ ſm mgrũm in hiſtorij Hoc dcõ p̄cepit eis vt egrederentur de ciuitate ⁊ ſic ſtatim euanuit ab oculis eoꝛuꝫ Et immediate poſt comeſtionez vndecim apl'i ⁊ alij diſcipuli ⁊ mulieres vnanimiter de ciuitate egreſſi venerunt ad mõtem oliueti ⁊ ibi dñs ieſus ſecũdario hodierna die illis apparuit vt ait magiſter in hiſtorijs hãc pceſ-ſionez diſcipl'oꝝ qua vnanimiter de ciuitate ſunt egreſſi repñtat eccl'a ſin-gulis dieb' dñicis pceſſionẽ faciẽs egrediẽdo extra eccl'am p̄ferendo crucẽ ante pceſſionem Nam p crucem q̃ prefert repñtatur nobis dñs noſter ie/ſus chriſtus. qui nos p̄ceſſit ⁊ ſuo exemplo nobis viam ad celũ oñdit ⁊ q ordinate vnus p' aliuꝫ crucem ſequit̄ vſq ad eccl'am ſic q oẽs chriſti ani vitam mores et do/ctrinam chriſti ſemp p̄ oculis habere debeant ⁊ ſuã vitam exemplo chriſti cõformare et ſic pro/ficere de virtute in virtutem tranſeundo donec intrent cęleſtem eccl'am. i. patriam ęternam. vbi videant facie ad faciem diuinam naturam ſm illud Ps̄ lxxxiij. Ibunt de ꝟtute in virtutem ſic videbitur deus deoꝛũ in ſyon Poſt hoc cõmiſit dñs deus apl'is officium p̄dicationis dicens(Euntes in mũdum vniuerſum p̄dicate euangeliũ). Hugo nõ philoſophoꝝ vanita/tes aut certe ꝓprias fictiones. Ad Ro. p̄. Non erubeſco euangeliũ(omni creaturę) Lyra. id eſt omni hoĩ qui habet ꝯueniẽtiam cum omi creatura per eſſe eñi conuenit cum inanimatis per viuere cum vegetabilibus ⁊ plã-tis per ſentire cũ aĩalibus per intelligere cum angelis. Ideo deſignatur noĩe oĩs creaturę(qui crediderit ⁊ baptiſatus fuerit) Lyra nõ eñi ſufficit fides ſine baptiſmo. per quem aliq̇s incorporat̄ chriſto ſi aſſit facultas re-cipiendi baptiſmum fluminis. Si aũt nõ aſſit facultas ſufficit baptiſ/mus ſanguinis vt in martyrib' qui pro chriſto interfecti ſunt anteq̃ eẽnt baptizati vel baptiſmo fluminis ſicut eſt in hñtibus fidem chriſti et de ſi-derant baptiſmum ſed p̄ueniuntur morte anteq̃ pñt implere. (ſaluus e/rit) ſcꝫ ſalute ęterna ſi ſaltem operibus tenet. Unde Jaco. ij. Fides ſine o-peribus mortua eſt(qui vero non crediderit ꝯdemnabitur) ſcꝫ ęterna dam-natione(Signa aũt eos qui crediderint hęc ſequentur) Lyra. in primiti-ua eñi eccl'a fides erat nutrienda ⁊ firmanda miraculis. Jõ gratia mira/culorum dabatur nõ ſolum apl'is chriſti ſed multis alijs credentibus vtꝫ in exemplis ⁊ in legendis ſcõꝛum(in nomine meo) id eſt in ꝟtute noĩs mei (dęmonia eijcient) Hęc oĩa ad lrãm impleta ſunt Sępe eñi apoſtoli et a-lij fideles dęmones eiecerunt. Sicut beatus Bartholomeus ⁊ ſic de ali/is(linguis loquentur nouis). Lyra. hoc eſt factum in apoſtolis ⁊ in ali/is credentibus q̇ erant cũ eis quãdo per grãm ſpũſſancti in die pẽthecoſ/tes receperunt donum linguarum vt patet Actuum. ij. Loquebantur va-

moĩa eijciẽt. liguis loq̃nt̄ nouis ſpẽtes tollẽt. ⁊ ſi q̇d mortiferꝝ biberit nõ eos

Pagina

rn̄s linguis apoſtoli(ſerpentes tollēt)hoc pꝫ in Paulo. Vn̄ Act. xxviij. Qui ꝑcuſſus a vipera. in nullo leſus fuit. ſꝫ viperā pendentē ad manum eius in ignem excuſſit. Et iacobꝰ apl'us duos ingentes dracones remiſit in deſertum quos Hermogenes ⁊ Philetus ꝯcitauerūt cōtra eū(⁊ ſi q̄d mortifeꝝ biberint nō eos nocebit)hoc ad lrām impletum eſt in Joanne euangeliſta qui venenum bibit q̄ð ei nō nocuit(ſuꝑ egros manus imponēt ⁊ bn̄ habebunt).qꝛ multi infirmi a diuerſis lāguoribꝰ ſunt curati ex impōne manuū aploꝝ ⁊ ex tactu veſtimentoꝝ immo q̄ð etiā plus eſt vmbra Petri apl'i ſanabantur infirmi. vt habeẗ. Actuū. ij. ⁊. v. Item ꝑ manus aploꝝ fiebant ſigna ⁊ prodigia magna in populo. ⁊ non ſolum infirmos curabant. ſed per impōnem manuum ipſorū dabaẗ ſpūſſcūs. Vnde habeẗ Act. viij. Tunc imponebāt manus ſuper illos. et accipiebant ſpm̄ ſanctū(Et dn̄s quidē ieſus poſtq̄ꝫ locutus ē eis)ſcꝫ hec oīa verba iam predicta. ⁊ plura alia q̄ habētur Actuū. i.(aſſumptꝰ ē in cœlū). Lyra. ꝟtute ꝓpria. ⁊ cū gratulatōe totius familie cœleſtis Vn̄ Lu. xxiiij. Et eleuatis manibꝰ ferebaẗ in cœlū

nocebit Suꝑ egros manus imponēt et bene habebunt Et dominus quidē Jeſus poſtq̄ꝫ locutus ē eis aſſumptus eſt in celū ⁊ ſedet a dextris dei Jlli au/

⁊ bn̄dixit eis id eſt apoſtolis ⁊ alijs fidelibus. Ex hoc loco in conſuetudinem duxit eccl'a vt ſicut dn̄s Jeſus poſtq̄ꝫ omnibꝰ peractis aſcendere voluit in cœlum. benedixit fidelibus ſuis. ꝙ ſic epi ⁊ ceteri preſbyteri ꝑacto diuino officio volentes iam ab altari recedere dant ſuꝑ ꝓplm bn̄dcōem ſignantes eos ſigno ſcē crucis. ⁊ imꝑcantes eis bona in nomine ſcē trinitatis(et ſedet ad dextris dei)ſcꝫ conregnans patri in omni equalitate ſm̄ deitatem.(illi autem) Lyra. ſcꝫ apoſtoli et chriſti diſcipuli(profecti)ad mandatum domini noſtri ieſu chriſti(predicauerunt vbiq̄ꝫ). Vnde in pſ̄. xviij. Jn omnem terram exiuit ſonus eorū. ⁊c̄.(dn̄o cooꝑante) eos dirigendo ⁊ ꝓtegendo(⁊ ſermonem ꝯfirmante ſequentibꝰ ſignis) Hugo. ſuꝑ Mar. Oꝑa miraculorum in exordio eccl'e neceſſaria fuerunt vt fides miraculis nutriretur. mō nō ſunt necāria. qꝛ fides eccl'e confirmata ē ¶ Circa pn̄s euangelium. ⁊ ſuꝑ illa verba. Euntes in mūdum vniuerſuꝫ ꝑdicate euangelium oī creature. ⁊c̄. Notandū ꝙ ſm̄ Thomā de aquino. Maximū miraculū chriſti in terris fuit ꝙ ꝑ ſimplices mundum ſubiecit fidei. qꝛ apoſtoli fuerunt ſimplices ſm̄ mundum et paupes mechanici ſcꝫ piſcatores. ⁊c̄. ⁊ nullus nobilis fuit niſi ſanctus Bartholomeus Vnde queritur quare non elegit chriſtus prudentes huius ſeculi. ſcribas qui fuerunt docti in lege. nec diuites. nec potentes? Reſpondetur propter certitudinem fidei. quia ſi ſapientes ſeculi elegiſſet ⁊ miſiſſet ad ꝑdicandum fidem chriſtianam. tunc perfidi ⁊ inimici fidei dixiſſent ꝙ fidem finxiſſet cū prudentia ⁊ aſtutia. ſi diuites tunc dixiſſent ꝙ per dona ⁊ munera homines induxiſſent ad fidem illam. Si autem potentes ⁊ nobiles tunc dixiſſent ꝙ ꝑ potentiam ⁊ coactionem homines induxiſſent ad fidem. ſed vt nullum eorū perfidi allegare poſſent. igiẗ. ⁊c̄. Notandū ſcðo ꝙ chriſtus inter omēs ſapiētes huius mūdi niſi vnū ꝯuertit ſcꝫ gamalielē legiſdoctorē ⁊ inter oēs diuites ſolū zacheū. ⁊ de omibꝰ nobilibꝰ ⁊ ꝑncipibus niſi tres

Nycodemum Centurionem et Regulum. Sed de pauperibus τ ſimplicibus τ ignobilibus multos cõuertit. quia chriſtiani a pauperibus τ ſimplicibus ortum habuerunt. Unde Apoſtolus. Uidete vocationem veſtram fratres. q: non multos ſapientes ſecundum carnem non multos prudẽtes. ſed infirma mundi elegit deus.

¶ Poſtilla.

Cum venerit paraclitus ꝛc. Joannis. xv. Hiſtoria huius euangelij facta eſt anno chriſti. xxxiij. kal. aprilis. luna. xiiij. feria quinta ſcilicet in cœna domini indictione. ſexta. ¶ Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus Joannes in eodem capitulo. ꝙ chriſtus dixit diſcipulis ſuis. Si opera non feciſſem in eis quę nemo alius fecit. peccatum non haberent. Nunc autem et viderunt τ oderunt me τ patrem meum. ¶ Sed vt impleatur ſermo qui in lege eorum ſcriptus eſt. quia odio habuerũt me gratis. Tunc ſtatiz ſequitur euangeliuz hodiernum (Cum venerit paraclitus) ¶ Poſtꝗ̃ chriſtus dixerat apoſtolis de iudeis. Si me ꝑſequuntur. τ vos perſequentur. Ne deſperarẽt et nimium turbarentur promiſit eis ſpiritum ſanctum mittere. quo confortati omnes perſecutiones vincerent τ tolerarent. Ergo dicit (Cũ venerit paraclitus) Lyra. id eſt cõſolator Bernardus dicit. Spiritus id eſt merentium conſolator (quem ego mittaz vobis a patre) Lyra. in hoc oſtendit ſpiritũ ſanctum a ſe procedere. inquantum dicit ſe illum mittere (ſpiritum veritatis) qui docebit vos omnem veritatem. ſed econtrario. ſpiritus malignus docet omne mendacium (qui a patre procedit) Thomas. Ex hoc arguunt grę ci ſpiritumſanctum tantum procedere a patre τ non a filio. ſed hoc non ẽ verum. quia quicquid de patre dicitur conuenit filio. ergo chriſtiani tenentur credere ꝙ ſpũſſanctus procedit a patre τ filio (ille teſtimonium ꝑhibebit de me) Nam ſpũſſanctus teſtimonium ꝑhibuit de chriſto in hoc ꝙ apoſtolos tales fecit ꝙ ſciuerũt τ audiebãt ꝑdicare euãgeliũ τ fidez chriſti corã omnibꝫ τ intrepide. ꝙ eñ hoies ꝑus illr̃ati τ ſimplices de profunditate ſcripturaꝝ ſubito plene loq̃bantur τ in oibꝫ linguis fuit maximũ ſignũ ad cõfirmãdã fidẽ chriſti (τ vos teſtimoniũ ꝑhibebitis) ſcꝫ ꝑdicando om-

tem profecti prędicauerunt vbiqꝫ domino cooperante. τ ſermonez cõfirmãte ſequentibus ſignis

¶ Dñica infra octauã aſcẽſionis dñi.

Euangeliũ ſcd'm Joãnem. xv.

In illo tpe. dixit ieſus diſcipulis ſuis. Cuz venerit paclitus quẽ ego mittam vobis a patre ſpiritũ veritatis qui a patre procedit. ille teſtimonium perhibebit de me. Et vos teſtimonium perhibebitis. quia ab initio mecum eſtis. Hęc locutus ſum vobis vt nõ ſcãdalizemini abſqꝫ ſynagogis faciẽt vos. Sed venit hora vt oĩs qui interficit vos arbitretur ſe obſequium pręſtare deo. Et hęc facient vobis

uidus populis(quia ab initio mecum eſtis) Ly.non eſt intelligendum q fuerunt cum eo in principio vitę eius.ſed ab initio pdicationis ſuę quando incœpit docere ⁊ miracula facere(Hęc locutus ſum vobis)ad confortationem ⁊ conſolationem veſtram contra futuras tribulationes(vt non ſcandalizemini)ſcilicet per impatientiam quando euenient vobis (abſq ſynagogis facient vos)Jam em iudęi conſpirauerunt q ſi quis confeſſus eſſet chriſtum extra ſynagogam eijceretur.Et talis eiectio de ſynagoga reputabatur magna.ſicut apud chriſtianos eiectio de eccleſia per maiorem excōmunicationem.Ergo ipſa excommunicatio valde timenda eſt cuilibet chriſtiano.quia ſeparat a deo ⁊ a ſanctis ⁊ a ſacramentis)⁊ a communione fidelium.Et ip ſe excōmunicatus eſt quaſi palmes abſciſus a vite.vt patet Joannis.xv.Ego ſum vitis vera.⁊ vos palmites(ſed venit hora) Gorra.hora iſta fuit tempus prędicationis apoſtolorum(vt omnis qui interficit vos arbitretur ſe obſequium preſtare deo)omnis em iudęus occidens chriſti pdicatores putabat ſe obſequium prę ſtare deo.credens q deſereret deum iſrael.quicunq conuerteret ad chriſtum.ita fuerunt iudęi excecati ⁊ ignorantes.Sed illa ignorantia non excuſabit eos quia illa procedebat ex odio ⁊ inuidia contra chriſtum ⁊ contra doctrinam eius(hęc facient vobis quia nō nouerunt patrem neq me) hoc dicit eis in conſolationem.quaſi diceret.ſz Chriſoſtomum.Sufficit in conſolationez hęc pati propter patrem et propter me(ſed hęc locutus ſum vobis vt cum venerit hora eorum reminiſcamini quia ego dixi vobis) Lyra.iſta em prędixit chriſtus apoſtolis vt prouiderent ſibi de patientia quia minus feriunt iacula pręuiſa.vt dicit Gregorius.

quia non nouerunt patrem neq me. Sed hęc locutus ſum vobis:vt cum venerit hora eorum reminiſcamini.qz ego dixi vobis.

¶Circa pręſens euangelium vbi dicitur. Vos teſtimonium perhibebitis.Notandum q Hugo de prato dicit q chriſtus habuit teſtimonium de omni loco ⁊ ab omni creatura. Nam omnia teſtificata ſunt chriſtum ſuum autorem eſſe. Nam de cœlo habuit teſtimonium patris ⁊ ſpiritusſancti. Lucę.iij.Deſcendit ſpiritusſanctus corpali ſpecie ſicut columba in ipſum.Et vox patris audita eſt.Hic eſt filius meus dilectus. Mat.iij.Item teſtimoniū angelorum.vt patet.Lucę.ij.Euāgelizo vobis gaudiū magnū qz natus eſt nobis ſaluator.Itē cœli.dum ipſo orāte apti ſunt ſup eum.ptestati ſunt ipm eſſe verū deū. Lucę.iij.Item de paradyſo ⁊ de limbo patrum habuit teſtimoniū Moyſi ⁊ Helię. Vt patet Matthei.xvij Apparuerunt ei Moyſes ⁊ helias.Item corpora ſcōrū ſurrexerūt.vt pz Mat.xxvij.Item demones teſtimoniuz ei reddiderunt vt patz Lu.iiij.Exibāt demonia clamātia ⁊ dicētia Quia tu es chriſtus filius dei viui.Itē de mūdo habuit teſtimoniū duodeci aplorū.lxxij diſcipulorū ⁊ aliorū multorū.vt pz Actuū.iiij.ꝟtute magna reddebāt apoſtoli teſtimoniū ieſu chriſto.Itē habuit teſtimoniū ab omni creatura.Nā ſtella noua in ſua natiuitate teſtificata eſt.vt pz Mat.ij.Vidimus ſtellam eius in oriente.Item ſol obſcuratus in morte eius proteſtatus eſt eū eſſe deum.Lucę.xxij.Item mare dum ſe ſolidum prębuit ipſum confeſſum

eſt. Lu. vi. Itē infernus. dum quos tenebat reddidit ipm auctorē vitę eē proteſtatus ē. Pš. xxiiij. Item terra. dum ipo moriēte ⁊ reſurgēte tremuit. Itē panes ⁊ piſces. dum ad eius impium multiplicati ſunt ipm eſſe deum demōſtrabāt. vt pȝ Joā. vi. Opa q̄ ego facio ipſa ſunt q̄ teſtimoniū perhibēt de me. Et breuiter oīs creatura pter pctorē q̄ ipm negat factis teſtimoniū chriſto reddidit. vñ Apl's ad Tytū. p. Cōfitent̄ ſe noſſe deū factis aūt negāt. peccator qñq3 p vno denario negat chriſtum cū nomē eius ſcienter piurat ¶ Seqtur hic in euāgelio pñti (Abſq3 ſynagogis facient vos) Ubi notandū q excōicatio maior valde timēda eſt ꝓpter tria. Primo q2 excōicatus ſepatur a deo ⁊ ab omnibꝰ chriſtifidelibꝰ. taȝ in vita q3 in morte ſicut palmes a vite. vt pȝ. Joānis. xv. Ego ſum vitis vera ⁊ vos palmites. ⁊ ſicut palmes abſciſus nihil valȝ niſi amplius ad ignē. ſic excōicatus maiori excōicatione. Scdo. q2 excōicatus priuat̄ merito paſſiōis chriſti ⁊ omniū ſanctoꝝ. ⁊ etiā omnibꝰ miſſis. orōibꝰ. elemoſynis. ⁊ omnibus ſuffragijs ⁊ indulgētijs. ⁊ oībꝰ bonis eccleſię ⁊ omnino ⁊ totaliter remanet nudus ⁊ miſer. ⁊ miſerabilis ⁊ pauper ⁊ cęcus. Et ꝓpterea dr Auguſtinus Nihil debet chriſtianus ſic formidare ſicut ſepari a corpe chriſti ſcȝ p excōicationem maiorē. Tercio. quia excōicatus multos inficit quia omnes qui pticipāt ei ſcienter publice denūciato. Vñ in decre. dr. Cōmunicās excōicato indebite excōicatōeȝ incurrit. xi. q. iij. pcipue. ⁊ ca. Si qđs eps. Vñ eſt morbꝰ contagioſus ſicut lepra iō ab hoībꝰ ſic lepra dȝ vitari. nā magiſ infamia ē ⁊ vitupiū ab eccl'a expelli vl' vitari ab hoībꝰ ſic3 leproſus. Vñ excōicatꝰ ē magis infamis q3 iudęus vl' ſaracenus. q2 cū illis licet plus loqui q3 cum excōmunicato. Vñ dr in decre. Pagano plus licet cōicare q3 excōicato. xi. q. iij. ad menſam ¶ Ex iam dictis patȝ q piculoſum eſt cōicare excōmunicato. Sed peccatis noſtris exigentibus de excōicatione maiori hodie curatur modicū. ſed de pticipatione cum excōmunicatis quaſi nihil curatur Unde de hoc exemplum legitur q dęmoniacus interrogatus a quodam an excōmunicatio vel peccatum plus placeat diabolo: Reſpondit excommunicatio maior. q2 per illam plures inficiuntur. ⁊ quandoq3 excōicatus ducētos inficit vno die. ſicut in conuiuijs. in ſimbalis. ⁊ ſic de alijs

¶ In die ſancto penthecoſtes Euangelium ſcdm Joannē. xiiij.

In illo tpe. dixit ihs diſci. ſuis. Si quis diligit me ſermonem

¶ Poſtilla.

Si quis diligit me ſermonem meum ſeruabit Joan. xiiij. Hoc euāgeliū locutus eſt dñs ad diſcipulos ſuos. Anno eius. xxxiij. ix. kalen. aprilis. luna. xiiij. quinta feria cœne dñi. indictione vi. Ante initium illus euangelij ſcribit ſanctus Joannes in eodem capitulo dicens. q chriſtus dixit diſcipulis ſuis Qui habet mandata mea ⁊ ſeruat ea. ille eſt qui diligit me. qui aūt diligit me diliget̄ a patre meo. ⁊ ego diligam eū ⁊ manifeſtabo ei meipm. Tūc ſequitur euangeliū hodiernuȝ (Si quis diligit me) Guilhelmus. Hodie recolit eccleſia illam ſupabundantē ei excellentem donationem ſpirituſſancti. quę facta ē diſcipulis. quinquageſima die a reſurrectione domini. quādo repleti ſunt omnes apoſtoli ſpirituſancto

ſed quia ſpirituſſanctus qui eſt amoꝛ patris ⁊ filij hodie mittitur. Ideir/
co hodie legitur euangelium in quo agitur de dilectione quā deus nobis
infundit per ſpiritumſanctum(Si quis diligit me)ſcʒ affectu. hoc oſtendi
tur effectu. quia videlicet(ſermonem meum ſeruabit. ⁊ pater meus diliget
eum)per quod oſtendit ſe vnum cum patre in eſſentia(⁊ ad eum veniem⁹)
Guil. Ego ⁊ pater ⁊ ſpirituſſanctus(⁊ manſionem apud eum faciemus)
in p̄ſenti per gratiam ⁊ in futuro per gloꝛiam)qui non diligit me ſermo/
nem meum non ſeruat) Lyra. tales ſunt mundani homines ⁊ ꝑuerſi(⁊ ſer
monem quem audiſtis non eſt meus)ſupple,tantum(ſed eius qui miſit me
patris. Hęc locutus ſuʒ
vobis apō vos manēs)
ſcʒ pꝛeſentia coꝛpoꝛali.
(Paraclitus autē ſpūſ/
ſanctus quē mittet pa/
ter in nomīe meo) Tho
mas. i. ad laudem ⁊ glo
riam nominis mei(ille
vos docebit om̄ia) Ly.
id eſt faciet vos intelli/
gere omnia quę dico vo
bis. Apoſtoli adhuc e/
rant rudes. ⁊ in timoꝛe
poſiti ex auditu paſſio/
nis chꝛiſti. Ideo ad ver
ba chꝛiſti non diligēter
attendebant. ⁊ ꝑ conſe/
quens non capiebāt ea
ad plenum. ꝓpter quod
dicit gratiaʒ ſpirituſſcī
poſtea ſupplere iſtuʒ de
fectū(⁊ ſuggeret vobis
omnia quęcunqʒ dixero
vobis)id eſt ad memoꝛi
am vobis reducet obli/
ta. qꝛ apoſtoli multa de illis quę chꝛiſtus dicebat obliti ſunt timoꝛe paſſi
onis concuſſi(pacem)id eſt iturus ad patrem(relinquo vobis)paceʒ pecto
ris in pꝛęſenti(⁊ pacem meam do vobis)id ē ęternitatis in futuro) nō quō
mundus dat ego do vobis)q. d. non do vobis pacem mūdanā. quę eſt bre
uis. ꝑ. ad Theſſalo. v. Cum em̄ dixerint pax ⁊ ſecuritas. tūc repentinus
eis ſuꝑueniet interitus(non turbetur coꝛ veſtrum) Ly. id eſt non turbari
debetis de receſſu meo, id eſt de moꝛte mea(necqʒ foꝛmidet) Ly. hos addit
eos aſſecurando. qꝛ timebant moꝛi cum eo(audiſtis quia ego dixi vobis.
vado) Tho. ſcʒ per paſſionem vt parem vobis locuʒ(⁊ venio ad vos)poſt
reſurrectionem meā vt vos illuc introducam. vt patet Joannis. xiiij. Si
abiero ⁊ p̄pauero vobis locū. iteꝝ venio ⁊ accipiā vos ad meipm̄. vt vbi e
go ſuʒ ⁊ vos ſitis(ſi diligeretis me)ſcʒ pura ⁊ ſincera dilectōe ab om̄i car/
nali abſtracta(gauderitis vtiqʒ. qꝛ vado(ſcdm̄ ꝙ homo(ad patrem)ſcʒ ad

meū ſeruabit. ⁊ pater meus diliget eū
et ad eū veniemus ⁊ māſionē apud eū
faciemus. Qui nō diligit me ſmones
meos nō ſeruat. Et ſermonē quē audi
ſtis nō ē meus. ſʒ eius q̇ miſit me pꝛīs
Hęc locutus ſuʒ vobis. apō vos ma
nēs. Paraclitus aūt ſpūſſcūs quem
mittet pater in noīe meo. ille vos doce
bit oīa. ⁊ ſuggeret vobis oīa quęcunqʒ
dixero vobis. Pacem relinquo vobis
pacem meam do vobis. non quomo/
do mundus dat ego do vobis. Nō tur
betur coꝛ veſtrum necqʒ foꝛmidet. Au
diſtis qꝛ ego dixi vobis vado ⁊ venio
ad vos. Si diligeretis me: gauderetis
vtiqʒ qꝛ vado ad pꝛēʒ. qꝛ pater maioꝛ
me eſt. Et nūc dixi vobis p̀uſquā fiat
vt cū factū fuerit credatis. Iā nō mul

eius gl'am(qꝛ pater maioꝛ me ē) Ly.nō ſm deitatē in qua fili⁹ ei⁹ ęqlis pa
tri ē ſ3 ſm hūanitatē in qua fili⁹ ē mioꝛ prē(ꝛ nūc) Tho.exñs vobiſcū paſ
ſibilis ꝛ moꝛtal'(dixi vobis)ſc3 ꝙ ꝑ paſſiōem vado ad prēm.(ꝓuſcꝫ fiat vt
cū fcm̄ fuerit credatis) Ly.ſc3 ꝙ nō tm̄ ſum hō q̄ moꝛi pt ꝛ exaltari ſ3 etiā
de⁹ q̄ certitudialit ꝑdico futura ꝯtingētia.qđ eſt ꝓpriū ipi⁹ dei ſm qđ dr.
Eſa.xli.Annūciate nobis q̄ futura ſunt ꝛ dicem⁹ ꝙ dij eſtis(iā non m'lta
loquar vobiſcū).i.in hoc moꝛtali coꝛpe exñs qꝛ tp̄s ſuę captōis erat ꝓpin
quū(venit ei pꝛiceps hui⁹ mūdi)Tho.i.diabol⁹ q̄ principat amatoꝛibus
hui⁹ mūdi ꝛ regit eos q̄ ſpōte per pctm̄ ſe ei ſubijciūt venit em̄ in miſtris
ſuis ad me capiendū ꝛ ducendū ad moꝛtē(ꝛ in me nō h3 quicꝫ).i.nullum
pctm̄ ꝛ per ꝯñs nullā moꝛtis cām qꝛ moꝛs intrauit in mūdū per pctm̄.ad
Rho.quito(ſ3 vt cognoſcat mūdus).i.humanū gen⁹(qꝛ diligo prēm)q.d.
Nō moꝛioꝛ qꝛ habeā culpā ſ3 vt impleā pr̄is obediām cui⁹ volūtas ē vt
perficiat redēptio hūani gn̄is q̄ non pt ipleri ex dei oꝛdinatōe niſi ꝑ moꝛ-
tē meā(ꝛ ſicut mādatū dedit mihi pr̄ ſic facio)i.ex obedīa pr̄is libēter ſub
eo moꝛtē.Circa pñs euāgeliū vbi dr.ad deū veniem⁹ ꝛ māſiōem apud eu3
faciem⁹.Notandū ꝙ Hugo de prato dt ꝙ apl'i fuerūt pleni ſpūſcō.qꝛ ple
nū eſſe ſpūſcō oñdit quadꝛuplici ſigno Primū eſt in tribulatōib⁹ ꝛ infirmi
tatib⁹ nō murmurare Nā vas plenū nō reſonat dū tangit ſ3 vacuū Sic a
pl'i in infirmitatib⁹ nō murmurauerūt vt3 Lu.x.Ecce ego mitto vos ſicꝫ
agnos in medio lupoꝝ
imo apl'i nō ſolum non
murmurauerūt in ꝑſecu
tōib⁹ ꝛ tribulatōib⁹ ſ3 e
tiā gaudebāt vt3 Act.
v.Ibāt apl'i gaudētes
a ꝯſpcū ꝯſilij qm̄ digni
habiti ſunt ꝓ noīe ieſu
ꝯtumeliā patiꝰñ apl'us
ad Ro.v.ſ3 vt gl'amur
in tribulatōib⁹ Scđm ē firmiter ꝯſiſtere Nā res plena ſtat firma.Sic a-
pl'i poſtꝗ̄ ſpm̄ ſcm̄ receperūt in fide ꝛ bonis opib⁹ firmiter ſteterūt Nam
nec reges nec ꝑncipes mūdi cū toꝛmētis nec caro ꝓpria cū oblectamentis
nec demones cū tēptamentis potuerūt ipos mouere vt3 Rho.viij Quis
nos ſeꝑabit a charitate dei q.d.nullus Terciū eſt de plenitudīe effundere
Nā fons plenus effundit aquā Sic apl'i tanꝗ̄ plenus fons ꝛ ſuꝑexcreſ-
cēs totū mūdū gratijs ꝛ donis ſpūalib⁹ repleuerūt vt3 Heſter.x.Fons ꝑ
uus creuit in fluuiū maximū ꝛ in aquas plīmas redūdauit Quartū eſt ni
hil pl⁹ recipe Nā vas plenū nihil pl⁹ recipit Sic apl'i nihil terrenū ꝛ a ſpū
ſcō alienū receperūt vñ nec ditias nec hōꝛes nec delicias coꝛpis āpli⁹ reci-
ꝑe voluerūt vt3 Mat.xix.Dixit petrus apl's Ecce nos relinqmus oīa ꝛ
ſecuti ſumus te Vñ etiā apl's paulus ad Phil'.iij.Oīa arbitratus ſum
vt ſtercoꝛa vt chꝛm̄ lucrifacerē.ꝛc̄.Si āt quis vult ſcire an ſpūſcō plenus
ſit ꝑdicta quattuoꝛ in ſe ꝯſideret ꝛ ſic bonā ſpē hēat ꝙ hodie recepit ſpm̄
ſanctum cum apoſtolis.

ta loqr vobiſcū veit ei pꝛiceps mundi
hui⁹ ꝛ in me nō h3 quicꝗ̄ Sz vt cog-
noſcat mūd⁹ qꝛ diligo prēm ꝛ ſicut mā
datū dedit mihi pater ſic facio.

Feria ſcđa pēthe. Euā.ſm Jo.iij.

In il.tpe.d.i.d.ſ. Sic deus dilexit

Poſtilla.

Sic deus dilexit.Jo.iij.Hiſtoria h⁹ euā.ꝯpleta ē anno chꝛi.xxxiij.ix
kal' aplis feria.vi.ī dcōe vi.luna.xv.ſ3 dñs hęc locutus eſt anno eius

Pagina

xxxiij.vi.nonas Maij.ſabbō.luna.xiiij.indictōe.v An̄ iniciū illi⁹ euāgelij ſcribit ſcūs Jo.in eodē ca.q̄ chrūs dixit diſcipl'is ſuis Sicut moyſes exaltauit ſerpentē in deſerto ita exaltari oꝫ filiū hoīs.vt oīs q̄ credit in ipm nō pereat ſꝫ hēat vitā ęternā Tūc ſtatī ſequit̄ euāgeliū hodiernū(Sic de⁹ dilexit mūdū)i.hoīem(vt filiū ſuū vnigenitū daret)Ly.q̄ eſt bonū infinitū ex quo appet maxima dei delectio vtꝫ Ro.viij.q̄ ꝓprio filio ſuo nō pepcit ſꝫ pro nobis oībus tradidit illum(daret)Tho.nō vt venderet ſed daret gratis et liberaliter nullis meritis nrīs exigētib⁹ ē incarnatus ⁊ crucifixus.(vt oīs qui credit in eū)Tho.fide ꝑ dilectōem opante ⁊ vſq̄ in finē perſeuerāte(nō periat ſed hēat vitā ęternā)Tho.mō in ſpe ſed tunc in re.(non eīm miſit deus)ſcꝫ pater filiū ſuuꝫ in mundū vt iudicet mūdū)Ly.ſ.in pmo aduētu ſuo tūc ei nō venit iudicare ſꝫ magis iudicari ꝓ mundi ſalute ideo ſequit̄(ſed vt ſaluetur mundus per ipm)vtꝫ.Jo.xiij.Nō veni vt iudicem mundum ſꝫ vt ſaluem mundum(q̄ credit in euꝫ)Ly.tendēdo in eū per charitatē(nō iudicatur)i.nō hꝫ cām vn̄ ꝯdēnet̄(q̄ āt nō credit.iam iudicatus ē)Ly.i.hꝫ in ſe cām manifeſtā ſuę cōdemnationis(q² nō credit in noīe vnigeniti filij dei).q̄ venit ꝑ ſalute mundi Nam ad ſaluteꝫ peruenit̄ per nomē vnigeniti filij dei(h̄ eſt aūt iudiciū)i.cā ꝯdēnatiōis(q² lux)Ly.i.chriſtus qui eſt lux vā.(venit in mundum)ſ.carnē aſſumēdo ⁊ in ea apparens ſalutē humani generis operando(⁊ dilexerunt homines magis tenebras)Tho.id eſt delicias carnis ⁊ diuitias mundi(q̄ꝫ lucem)id eſt apertam p̄dicationem chriſti arguenteꝫ pctā(erant eīm opera eorum mala)Tho.q̄ a luce diſcordant ⁊ tenebras q̄runt ⁊ ideo dn̄r opera tenebraꝝ(oīs eīm q̄ male agit)id eſt q̄ malis operib⁹ delectat̄.(odit lucem)quę tn̄ naturalr̄ oībus eſt amabilis(⁊ nō venit ad lucē vt non arguant̄ opera eius)Tho.oīs eīm q̄ delectat̄ in malis operib⁹ ſubterfugit lucem p̄dicationis ⁊ veritatis.⁊ odit eos q̄ mala ſua manifeſtant ⁊ reprehendunt(q̄ āt facit veritatem)id eſt opera ꝯformia voluntati diuinę(venit ad lucem)id eſt in palam(vt manifeſtentur opera eius).Tho.ſcilicet ad alioꝝ exemplar ⁊ edificatōem(q² in deo facta ſunt)id eſt ad glām dei.

¶Circa pn̄s euan.vbi dr̄ Sic deus dilexit mundum dt Hugo de prato q̄ maxima charitas dei pr̄is ad hoīem q̄ꝫtum ad q̄ttuor demrātur.Prīo q² filius ſuus hoīem ⁊ naturā humanā tanq̄ꝫ in ſpōnſam ſibi accepit vt cantat̄ Hodie cęleſti ſponſo iuncta eſt eccl'a Ecce mirabilis amor q² imperator diues potens ⁊ pulcher ſapiēs ⁊ ęternus accepit pauperculam in

mūdū vt filiū ſuū vnigenituꝫ daret.vt oīs q̄ credit in eū nō ꝑeat ſꝫ habeat vitā ęternā Nō eīm miſit deus filiū ſuum in mundū vt iudicet mūdū ſꝫ vt ſaluetur mūdus ꝑ ipſum Qui credit in eum non iudicatur q̄ āt nō credit iā iudicatus ē q² nō credit in noīe vnigeniti filij dei. Hoc ē āt iudicium q² lux venit in mundū et dilexerūt hoīes magis tenebras q̄ꝫ lucē Erāt eīm opa eoꝝ mala oīs eīm q̄ male agit odit lucē et nō venit ad lucē:vt nō arguant̄ opa ei⁹. Qui facit veritateꝫ venit ad lucē vt manifeſtent̄

ualidā inſipiencē ⁊ morte ɔdēnatā.ad Heb.ij.Nuſq̄ āgelos a ꝓrehēdit ſꝫ ſemē abrahe Scdo in eo q eundē filiū poſtq̄ carnē aſſumpſit fecit.xxxiij.ānis ſeruire hoīem erudiēdo ⁊ informādo ⁊ tandē ꝓ ipo redimēdo ɔſtituit eū mori.Tercio in eo q hoīes ſibi in filios adoptauit ⁊ frēs chrī eſſe voluit.vñ ꝓ.Jo.iij.Videte qualē dilcōem dedit nobis ōs vt filij dei noīnemur ⁊ ſimus Quarto q hoīes ſic redēptos ⁊ in filios adoptatos heredes regni ſui ficit cuꝫ filio ſuo ieſu chrō ad Rho.viij.Filij dei ſumus Si āt filij ⁊ heredes.heredes qdem dei.coheredes autem chriſti ¶ Poſtilla

AMen amē dico vob.Jo.x.Hiſto.huꝰ euā.fcā eſt āno chrī.xxxij.vi.kal.occtobris ſabbo.indic.v.luna.xij.Añ iniciū illius euā.ſcri.ſcūs Jo.in p̄cedēti ca.q chrūs dixit In iudiciū ego in hunc munduꝫ veni vt q

opa eius qꝛ in deo ſunt facta.

¶ Feria.iij.pē. Euā.ſm Jo.x.

IN il.t.d.i.d.ſ.Amē amen dico vob Qui nō intrat ꝑ oſtium in ouile ouiū ſꝫ aſcēdit aliūde ille fur eſt et latro q āt intrat ꝑ oſtiū paſtor eſt ouiū.huic oſtiarius apit ⁊ oues vocē eius audiūt ⁊ ꝓprias oues vocat noīatim et educit eas.Et cū ꝓpas oues emiſerit añ eas vadit ⁊ oues illū ſequunt.qꝛ ſciūt vocem eꝰ Alienū āt nō ſequūt ſꝫ fugiunt ab eo qꝛ nō nouerūt vocē alienoꝝ.Hoc ꝓuerbiū dixit eis ieſus Illi āt nō ɔgnouerūt qd loqret eis.Dixit g̊ eis iterum

nō vident videant.⁊ q vident ceci fiāt Et audierunt qdam ex phariſeis q cum ipo erāt ⁊ dixerunt ei.Nunqd ⁊ nos ceci ſumus:Dixit eis ieſus Si ceci eſſetis non hrētis pctm̄.Ly.qꝛ ſi ñ vidiſſent opa chrī haberent aliquā excuſatōeꝫ de hoc q nō crediderūt Nūc vero dicitis qꝛ videmus pctm̄ vrm̄ manꝫ.i.aggrauat Tūc ſtatī ſeqtur euā.hodiernum (Amē amē dico vobis) Tho.i.in ꝟitate dico vob(q nō intrat ꝑ oſtium)i.per me huīlem ⁊ pauperē(in ouile ouiū)i.in ɔgregatōem fideliū et in eccl'am dei in q̄ grex diuinitus ɔtinet(ſꝫ aſcēdit aliūde)ſiue per pecuniā ſiue per flām iuſticiā ſiue per violētiā(ille fur ē)rapiēdo qd nō ē ſuū (⁊ latro)retinēdo qd rapuit Ly.hoc faciūt oēs īfideles ⁊ etiā mali fedeles hoīnes ſtatū p̄latōis indebite aſſeqntes(q ātītrat per oſtiū)i per chrm̄(paſtor ē ouiū.huic oſtiarius apit(Ly.i.ſpūſſcūs reuelat ꝟitatē vt ſciat oues paſcere(⁊ oues vocē eius audiūt)Ly.i.doctrinā recipiūt.(⁊ ꝓprias oues vocat noīatim)i.certiſſime nouit dñs q ſunt eius ⁊ vocat eos.nō ſolum voce exterioris p̄dicatōis.ſed etiā in terne inſpiratōis(⁊ educit eas)Ly.de tenebris ignorantie(⁊ cū ꝓprias oues emiſerit añ eas vadit)per exempla bonoꝝ opm(⁊ oues illū ſequunt)ſcꝫ per exempla ⁊ veſtigia ſui paſtoris(quia ſciūt vocē eius)ꝑ inſpiratōes diuinas(alienū āt non ſequuntur)ſcꝫ q eſt alienus a deo vita ⁊ doctrina ſicut eſt hereticus ⁊ quilibꝫ ꝑuerſus doctor(ſed fugiūt ab eo qꝛ nō nouerūt vocē alienoꝝ).i.nō aꝓprobant nec ſequunt.Gor.Iſti alieni ſūt pſeudo chrīani ⁊ pſeudo ꝓphete de qbꝰ dr Mat.vij.Attēdite a falſis ꝓphe tis.q veniūt ad vos īveſtientꝭ ouiū.ītrinſecus āt ſūt lupi rapaces(hoc ꝓuerbiū dixit eis ieſus.illi āt nō cognouerūt qd loqueret eis)Tho.i.nō intellexerūt quis eēt paſtor quis fur.⁊ q oues

(dixit ergo iteꝝ ieſus. Amē amē dico vobis qꝛ ego ſuꝫ oſtiū ouiū) ꝑ qđ intrāt oues ad fidē (oēs quotqt venerūt) añ me. Tho. ſ. ex ſe nō miſſi vl' ñ inſpirati a deo (fures ſunt) reꝝ ꝛ dignitatū (ꝛ latrones) aïaꝝ qꝛ eas occidunt ꝑ flām doctrinā (ego ſum oſtiū per me ſi qs ītroierit) ſ. in eccl'aꝫ ꝛ ſocietatē fideliū (ſaluabit) ꝑ grām (ꝛ īgredief) ſ. ad ꝯtēplatōem deitatis (et egredietur) ſ. ad ꝯſideratōem gl'oſe hūanitatis in chrō (ꝛ paſcua inueniet. qꝛ vtraqꝫ ꝯſideratio erit delectabilis ꝛ iucūda vtꝫ Eſa. xxxiij. Regē in decore ſuo videbūt (fur) .i. quicūqꝫ per me nō ingredit (nō venit niſi vt furetur) id eſt vt ſibi vſurpet dñatuꝫ ꝛ hōrem in plebe (ꝛ mactet) per flām doctrinā (ꝛ perdat) i. mittat in dānatōeꝫ eternā (ego veni vt vitā hēant). Tho. in pñti ꝑ grām (ꝛ abūdantius hēant) in futuro ꝑ gl'am vñ Apl's. ꝑ. Co. ij. Oculus nō vidit nec auris audiuit nec in coꝛ hoīs aſcēdit q̄ ꝑparauit deus his q̇ diligūt eū. ❡ Circa pñs euā. vbi dꝛ per me ſi qs introierit. Notandū ꝙ Hugo de prato dt ꝙ chriſtus dei filius ꝑpter nrām ſalutē quattuoꝛ itinera peregit. Primuꝫ fuit de cœlo in terrā veniendo qñ carnē aſſumpſit de gl'oſa ꝟgine maria Jo. xvi. Exiui a prē ꝛ veni in mundū ꝛ hoc iter fuit pœnoſum quia pœnalitates hūane naturę aſſumpſit vtꝫ Eſa. liii. Vere languores nrōs ipſe tulit. ꝛ dolores nrōs ipe portauit q̇a hic in mūdo. xxxiii. annis vixit ꝛ nunqꝫ riſit. Scdm iter fuit de mūdo ad inferos dñdendo qñ ſedentes in tenebris viſitauit ꝛ hoc fuit iter victorioſum qꝛ portas inferni ꝯfregit. Terciū fuit de inferno ad mūduꝫ redeūdo qñ ꝯfractis inferis cū magna p̄da a mortuis reſurrexit. Quartū fuit de mūdo ad cœlū aſcēdendo qñ in die aſcēſionis vidētibꝫ apl'is eleuatus ē ꝛ nubes ſuſcepit eū ab oculis eoꝝ ꝛ hoc iter fuit valde gaudioſuꝫ. vñ pſ. Aſcēdit deus in iubilatōe ꝛ dñs in voce tubę

ieſus. Amē amē dico vobis qꝛ ego ſum oſtiū ouiū. Oēs quotquot venerūt fures ſunt ꝛ latrones ſꝫ nō audierūt eos oues. Ego ſum oſtiū ꝑ me ſi qs introierit ſaluabit ingredief ꝛ egredief et paſcua inueniet. Fur non venit niſi vt furetur ꝛ mactet ꝛ ꝑdat. Ego veni vt vitam habeant ꝛ abundātius hēant.

❡ Feria. iiij. pēthe. Euāge. Jo. vi.

In illo tpe d. i. turbis iudeoꝝ. Nēo p̄t venire ad me niſi pr̄ meꝰ q̇ miſit me traxerit eū ꝛ ego reſuſcitabo euꝫ in nouiſſiō die. Scptuꝫ ē eī in ꝑphetis. Et erāt oēs docibiles dei. Oīs q̇ audiuit a

❡ Poſtilla.

Nemo poteſt venire. ꝛc. Hiſtoria huius euangelij. facta eſt anno chriſti. xxxij. xviij. kal'. Maij. Feria. iii. luna. xxiiii. indictione. v. Ante inicium illius euangelii ſcribit ſanctus Joan. in eodem ca. ꝙ iudei murmurauerunt de illo ꝟbo qđ chriſtus dixit. Ego ſum panis viuus qui de cœlo dñdi ꝛ dicebant. Nonne hic eſt ieſus filius ioſeph cuius nos nouimus prēm ꝛ mrēm. Quō ergo dt hic qꝛ de cœlo dñdi. Rñdit ergo ieſus ꝛ dixit eis. Nolite murmurare inuicem (Nemo p̄t venire ad me) Thomas ꝑ fidem credendo ꝛ amando (niſi pr̄ meus q̇ miſit me traxerit eum). id eſt

adiuuet eũ per grãm ſuã Notandũ ẽ ergo ſm Tho. ꝙ pater oẽs trahit qꝛ oibus offert grãm. nõ tñ oẽs trahunť vel veniũt ad chꝛm̃ qꝛ etſi oibus offerať grã. nõ tñ eã oẽs accipiũt (ꝛ ego reſuſcitabo eũ in nouiſſimo die) Lyra. qꝛ nõ ẽ aia ad plenũ btã donec fuerit corpi reunita (ſcriptũ eſt em̃ in ꝑphetis Et erũt oẽs docibiles dei) Tho. id eſt capaces diuinę doctrinę (oĩs ꝙ̇ audiuit a prẽ) ſcꝫ diuias inſpiratões ꝑcipiẽdo (ꝛ didicit) eas ſequẽdo (venit ad me) per fidẽ formatã in pñti. ꝛ ꝑ glãm in futuro (nõ qꝛ prẽm vidit ꝙ̇ſquã. niſi is qui ẽ a deo). ſcꝫ filius qui naturaľr ꝓcedit a prẽ. (Amen amen dico vobis ꝙ̇ credit in me hꝫ vitã ęternam) Tho. i. meipm̃ ꝙ̇ ſuꝫ vita ęterna (ego ſum pãis vitę) qꝛ ille ẽ ver⁹ panis qui pt ꝑſeruare a morte ꝛ dare vitã ęternã. talis pãis ẽ chr̃s (prẽs veſtri mãducauerũt manna in deſerto) ꝑ q̃dragita ãnos. vt hẽť Exodi xvi Deute. viij. (ꝛ mortui ſunt). oẽs corporali morte (hic ẽ pãis de cœlo deſcẽdens) ꝑ incarnatiõem queꝫ ꝑfigurabat manna (vt ſi ꝙ̇s ex ipſo mãducauerit) ſcꝫ digne (nõ morieť). Tho. i. pñti ꝑ culpã ꝛ in futuro ꝑ ęternã pœnã (ego ſuꝫ panis viu⁹ (. i. viuificãs comedentẽ (ꝙ̇ de cœlo deſcendi) vt eẽm pãis hoiꝫ ꝙ̇ eram panis ãgeloꝝ (ſi ꝙ̇s mãducauerit ex hoc pane viuet ĩ ęternũ) qꝛ iſte panis in mãducantẽ nõ ꝯuertiť. ſꝫ eũ in ſe ꝯuertit. ſm qȏ dcm̃ eſt btõ Auguſtino Nec tu me mutabis in te ſicut cibũ carnis tuę. ſꝫ tu mutaberis in me (ꝛ panis quẽ ego dabo caro mea ẽ). ipa ei caro chꝛi ꝛ ipſe tot⁹ chr̃s ibi ꝯaciter ꝯtineť ſm deitatẽ corpus ꝛ aiam

prẽ ꝛ didicit venit ad me. Nõ qꝛ prẽm vidit ꝙ̇ſquã. niſi is ꝙ̇ a deo ẽ. hic vidit prẽm. Amen amẽ dico vobis ꝙ̇ credit ĩ me hꝫ vitã ęternã. Ego ſum panis vitę. prẽs vrĩ mãducauerũt mãna in deſerto. ꝛ mortui ſunt. hic eſt panis de cęlo deſcẽdens. vt ſi ꝙ̇s ex ipo manducauerit nõ morieť. Ego ſum panis viu⁹ ꝙ̇ de cęlo deſcẽdi. ſi quis manducauerit ex hoc pane viuꝫ in ęternũ Et pãis quẽ ego dabo caro mea ẽ ꝓ mũdi vita

¶ In octa pẽthe. ꝙ̃ eſt feſtũ ſcẽ trinitatis Euãgeliũ ſcd̃m Joã. iij.

In il. t. Erat hõ ex phariꝫeis nycodemus noĩe princeps iudęorum. hic venit ad ieſum nocte ꝛ dixit ei Rabbi. ſcimus qꝛ a deo veniſti mgr̃ Nemo em̃ pt hęc ſigna facere ꝙ̃ tu facis. niſi fuerit deus cũ illo Rñdit ieſus ꝛ dixit ei.

¶ Poſtilla.

Erat hõ ex phariꝫeis ny. ꝛc̃. Jo. iij. Hiſtoria huius enãgelij. facta eſt anno chꝛiſti. xxxi. xvi. kaľ. Maij Feria. iiij. Lu. v. indictõe. iiij. Anĩ inicium illius euãgelij ſcribit ſcũs Jo. in ꝓcedenti ca. Cũ ieſus eẽt hieroſolymis in paſcha in die feſto multi crediderunt in noĩe eius videntes ſigna eius ꝙ̃ faciebat Tunc poſtmodum ſequitur euangeliũ hodiernũ Erat hõ) Iſte em̃ fuit vnus illoꝝ de quibus Jo. ij. dꝛ ꝙ multi crediderunt in ieſum videntes ſigna ꝙ̃ faciebat ſꝫ ꝓpter iudęos non ꝯfitebantur. vt de ſynagoga non eijcerentur (ex phariꝫeis) Tho. hęc ſecta erat probabilioꝛ et

honorabilioꝛ inter oēs ſectas iudeoꝝ (nycodemus noīe) ipſe eīm poſt mo/
dū ſepe iuit ad chriſtū. vt habet Joā. xix (pnceps iudeoꝝ) fuit eīm magnꝰ
inter iudeos ⁊ honoratus. (hic venit ad ieſum nocte) timuit eīm venire in
die ne incurreret indignatiōem iudeoꝝ qui iam ꝯſpirauerūt Joā. ix. vt ſi
qs eū ꝯfiteretur chꝛm̄ extra ſynagogā fieret (⁊ dicit ei Rabbi. Scimus
qꝛ a deo veniſti mgr̄) Lyra. i. certū eſt mihi ꝙ tua doctrina ē vera ⁊ a deo
data. ⁊ nō humanitus ꝯficta (Nemo eīm pt̄ hec ſigna facere q̄ tu facis niſi
ds̄ fuerit cū eo. rn̄dit ieſus ⁊ dixit ei) Lyra. hic ponit chriſti rn̄ſio qꝛ vide
bat nycodemū fideliter ⁊ ꝑaciter q̄rere doctrinā chriſti q̄ſtum ad ſecreta
fidei. Et iō incipit a pri/
mo ſacrō .ſ. baptiſmo ī
quo ē regn̄atio ſpūalis
⁊ ꝑ ꝯn̄s nccāria ad ſalu
tem (Amen amē dico ti
bi niſi qs renatꝰ fuerit
denuo) .i. iterū ꝑ regn̄a/
tionē ſpūalem (nō pt̄ vi
dere regnū dei) Ly. vi/
ſio eīm dei non pt̄ hoib₃
cōpetere niſi ꝑ grām. et
ad hāc grām ꝯſeq̄ndam
req̄rit gn̄atio ſpūal .ꝑ
quā hoīes fiūt filij dei
⁊ ꝑ ꝯn̄s heredes vite ce
leſtis (dt ad eū nycode/
mꝰ quō pt̄ hō renaſci cū
ſit ſenex: nūqd pt̄ in vē
trē mrīs ſue iterato in/
troire ⁊ renaſci?) q. d. nō
qꝛ q̄ſtitas nō ꝑmittit.
(rn̄dit ieſus. Amē amē
dico tibi) q. d. tu de car/
nali gn̄atiōe itelligis q̄
ego de ſpūali gn̄atione
dico (niſi qs renatus fu
erit) ſpūali gn̄atōe q̄ fit
(ex aq̄ ⁊ ſpūſcō nō pt̄ in
troire ī regnū dī). Ex h
hēmꝰ ꝙ baptiſmꝰ ē q̄dā
ſpūal gn̄atio. Et ē pmū
ſacramentū ⁊ ianua ō/
niū ſacramētoꝝ. ⁊ ſine eo nullꝰ ſaluat (qd̄ natū ē ex carne) ſm̄ ꝑtutē carnal
gn̄atiōis (caro eſt) id eſt ꝯſtituit in vita carnali tm̄ (⁊ qd̄ natū eſt ex ſpiritu
ſpūs eſt) id eſt ꝯſtituit in vita ſpūali (nō mireris) id eſt nō dēs admirari (qꝛ
dixi tibi oꝫ vos naſci denuo) qꝛ nō loq̄r de gn̄atione carnali de q̄ tu argu
is ſ₃ de ſpūali (ſpūs vbi vult ſpirat) ſc₃ dādo grām cui vult vt Ad Rho. ix
Cui vult miſeret ⁊ quem vult indurat (⁊ vocē eius audis) ſc₃ in predicatio

Amen amen dico tibi. Niſi quis rena
tus fuerit denuo non poteſt videre re/
gnum dei. Dicit ad eum nycodemus
Quō poteſt hō renaſci cum ſit ſenex.
Nunqd poteſt in ventrem matris ſue
iterato introire ⁊ renaſci? Reſpōdit ie/
ſus Amen amen dico tibi. Niſi qs re/
natus fuerit ex aqua ⁊ ſpirituſancto. nō
poteſt introire in regnum dei. Quod
natum eſt ex carne caro eſt. et quod na/
tum eſt ex ſpiritu ſpiritus eſt. Non mi
reris quia dixi tibi. oportet vos naſci
denuo. Spūs vbi vult ſpirat et vocē
eius audis. ſed neſcis vnde veniat aut
quo vadat. Sic eſt omnis q̄ natus eſt
ex ſpū. Reſpondit nycodemus ⁊ dixit
ei. Quō pn̄t hec fieri? Reſpondit Jeſus
et dixit ei. Tu es magiſter in iſrahel et
hec ignoras? Amen amen dico tibi. q̄a
qd̄ ſcimus loq̄mur et qd̄ vidimus te/
ſtamur et teſtimoniū noſtrū nō accipi/
tis. Si terrena dixi vob et nō creditis
quomō ſi dixero vobis celeſtia crede/
tis? Et nemo aſcendit in celum. niſi qui

nibus.vt vʒ Mat.x.Nō em̄ vos eſtis qui loquimī.ſed ſpūs p̄ris vr̄i qui
loq̄tur in vobis(ꝛ neſcis vn̄ veiat aut q̊ vadat)vn̄ Aug⁹ dt.ꝙ illa ꝟba de
ſpūſcō intelligēda ſunt.q̇ in ꝓphetis ꝛ in ſcripturis ſacris loq̄tur.ſʒ p̄nci
piū huius ſcripturę ſcʒ ſpūſſcūs ꝛ eius finis ſcʒ btītudo cœleſtis nob oc/
cultātur.ꝛ ſola fide tenētur(Sic ē oīs q̇ natus eſt ex ſpū)ſcʒ ſcō.i.in vita
ſpūali cōſtitutus(rn̄dit nycodemus ꝛ dixit ei.quō pn̄t hęc fieri?)Gor. in
hoc notaꝛ diligētia in nycodemo.qꝛ nō ceſſauit q̄rere donec itelligeret(re
ſpōdit ieſus ꝛ dixit ei.tu es mgr̄ in iſrl̄ ꝛ hęc ignoras?)Gor.q.d.te iudęi
magnū doctorē reputāt ꝛ tn̄ ignoras fidei initia ꝛ viā ſalutis(amē amen
dico tibi.qꝛ qđ ſcimus loq̇mur)ſcʒ ego ꝛ mei apl̄i(et qđ vidim⁹ teſtamur
et teſtimoniū nr̄m nō accipitis)ſicut ꝓbatū ꝛ certū(ſi terręna dixi vob)
Tho.de regn̄atōe baptiſmi q̄ fit in aq̄ ꝛ ſpū(ꝛ nō creditis.quō ſi dixero
vobis cœleſtia credetis)ſcʒ gn̄atōem ęternā filij dei a p̄rē ꝛ filio credetis.
(ꝛ nemo aſcēdit in cœlū)id eſt nemo hʒ ꝟtutē illuc aſcēdendi ꝓpria ptāte
(niſi q̇ dn̄dit de cœlo filius hoīs q̇ eſt in cœlo)ꝑ pn̄tiā ꝛ immēſitatē diui/
nitatis ꝗ q̇libet hō q̇ aſcēdit ꝛ ſaluatur aſcēdit ꝑ chriſtū(ꝛ ſicut moyſes
exaltauit ſerpentē)Hic chriſtus agit de ſua paſſione a q̄ ꝟtutē hʒ baptiſ
mus.ꝛ oīa alia ſacrā di.(ſicut moyſes exaltauit ſerpētē)vt legitur Nu.xxi

deſcendit de cęlo. filius hominis qui eſt in cęlo. Et ſicut Moyſes exaltauit ſerpentem in deſerto. ita exaltari opor/tet filium hominis vt omnis qui cre/dit in ipſum non pereat ſed habeat vi/tam ęternam.

ꝙ murmurātib⁹ iudęis
cōtra deū ꝛ moyſen ꝛ di
cētib⁹ Aīa nr̄a nauſeat
ſuꝑ cibo iſto leuiſſimo.
immiſit deus ſerpentes
ignitos q̇ eos interficie
bāt Clamāte āt moyſe
ad dn̄ʒ iuſſit dn̄s ſpētē
fieri ęneū ꝛ affigi in pa/
lo vt aſpiciētes in eū ꝑ
cuſſi a ſerpētib⁹ ſanarentur hic ſerpēs fuit figura paſſoīs chriſti.qꝛ ſerpēs
ęneus affixus in palo fuit chriſtus innocēs affixus in patibulo crucis.ad
cuius aſpectū ſcʒ ꝑ fidē ꝛ amorē ſanatur in nobis venenū pcti.ꝛ ignitę cō
cupiſcētię(ita exaltari oportet filiū homīs)Tho.hic oſtēdit modum ſuę
paſſionis Voluit āt dn̄s nr̄ ieſus chriſtus illo mō mori.ſcʒ exaltatus in
cruce.vt ſicut terrā purgauerat ſua cōuerſatōe.ita purgaret aerē ꝛ oīa cœ
leſtia ſua paſſione.ꝛ vt terręna cū cœleſtib⁹ pacificaret Et idō ſtetit quaſi
medius inter cœlū ꝛ terrā.vt pʒ ꝑ apl̄m dicētē Pacificās ꝑ ſanguiem cru
cis eius ſiue q̄ ſunt in terris.ſiue q̄ in cœl̄ ſunt(vt oīs q̇ credit in ipm̄)ſcʒ
vera fide(nō pereat)morſu ſerpētū id ē dęmonū infectōe vitiorūʒ ꝛ morte
ſupplicioꝝ(ſʒ habeat vitā ęternā)hic in ſpe ꝛ poſtea in re ¶ Circa p̄ſens
euāgeliū vbi dr̄ Niſi q̇s renatus fuerit.Notādū ꝙ Hugo de prato dt ꝙ
deus a p̄ncipio mūdi vſq₃ mō cōtra pctm̄ origiale tollēdū remedia ordi
nauit Nā hō fecit morbū ꝛ deus fecit remediū Primū remediū fuit ſacri
ficiū.p adultis Et iō ē ꝙ antiq̇ p̄rēs deo ſacrificiū offerebāt Si aūt ꝑuuli
moriebātur an̄ vſum liberi arbitrij ſufficiebat eis fides parentū.vt ſicut
fuit a parētib⁹ introductū pctm̄.ita ꝑ eoſdē deleretur Si aūt parētes par
uuloꝝ q̇ moriebātur nō erāt fideles.paruuli non ſanabantur.Secundū
remedium fuit circumciſio tempore abrahę.quia deus mandauit abra/

hęc vt ipſe ꝛ poſteri eiꝰ debebāt circūcidi. Tercium remediū fuit baptiſmus quē chrs inſtituit q̄ nō ſolū purgat pctm̄ origīale ꝛ actuale. ſꝫ etiā apit ce lū qđ circūciſio nō fecit. ꝛ hoc facit baptiſmꝰ in ꝟtute paſſiōis chri ꝛ in ſig nū huiꝰ exiuit de latere chri ſanguis ꝛ aqua ¶ Poſtilla.

Caro mea ꝟe ē ci. ꝛc. Jo. vi. Hiſtoria huiꝰ euā. fcā eſt āno chri. xxxij. xviij. kal'. Maij Feria. iij. idic. v. luna. xxiiij. Vn̄ iniciū illiꝰ euā. ſcri. ſcūs Jo. in eo. ca. ꝙ chrs dixit turbis iudeoꝝ. Amē amē dico vob. niſi mā ducaueritis carnē filij hoīs ꝛ biberitis eiꝰ ſanguinē. nō habebitis vitaꝫ in vobis. Tūc poſtmodū ſequit̄ euangeliū hodiernū (Caro mea ꝟe ē cibus) hic chrs loquit̄ de ſacro euchariſtię in q̄ ſacro ꝯtinet̄ ꝟa caro chri crucifixi in cruce ꝛ ſanguis eiꝰ effuſus in paſſiōe. oñdēs huiꝰ ſacri ꝟitatē. Chrūs em̄ frequēter pabolice diſcipul' ſuis loq̄bat̄. Et iō ne crederēt ꝙ caro eius con tineretur in hoc ſacra/ mēto euchariſtię tantū mō ſicut in ſigno. iō ħ remouet dicens. (Caro mea ꝟe ē cibꝰ ꝛ ſanguis meꝰ ꝟe ē potꝰ) Ly. Ca/ ro em̄ chriſti dr̄ ꝟe cibꝰ ꝛ ſanguis eius ꝟe potꝰ qꝛ caro ꝛ ſanguis chri/ ſti reficiūt aiam q̄ īmor talis ē. Cibꝰ āt corpalis reficit tm̄ corpus qđ eſt corruptibile. vn̄ Augꝰ. Cum in cibo ꝛ potu hoīes id appetāt vt omnino nō eſuriāt neqꝫ ſitiant. hoc ꝟaciter nō pſtat. niſi iſte cibꝰ ꝛ potus q̄ eos a q̄bꝰ ſumit̄ imortales et incorruptibiles reddit ꝛ facit ſocios ſcōꝝ vbi pax erit ꝛ vnitas (quiꝰ man ducat meā carnē) ſpūali māducatōe (ꝛ bibit meū ſanguinē) p dilectōem (in me manet ꝛ ego in illo) Tho. Jn iam dcis ꝟbis dat chrs itelligere drām iſtius cibi ad alios carnales cibos. Alij em̄ cibi ꝯuertūt̄ in māducantem Jſte cibꝰ māducantē in ſe ꝯuertit. vt dcm̄ eſt ſcō Augꝰ. Nō tu me mutabꝭ in te ſicut cibū carnis tuę. ſed tu mutaberis ī me (ſicut miſit me viuēs pr̄) Tho. i. hoīem fecit (ego viuo ꝓpter prēm) referēdo totā vitā meā ad ipm (ꝛ q̄ māducat me ꝛ ipe viuet ꝓpter me) qꝛ vniūtur deo p fidē ꝛ dilectōem in ꝑceptione ſacri (hic ē panis qui de cœlo dn̄dit). i. de ſinu prīs Anſel. Vt panē āgeloꝝ māducaret hō rex āgeloꝝ fcūs eſt hō (nō ſicut prēs vri mādu cauerūt manna ꝛ mortui ſunt) Lyra. ꝛ iō nō fuit ꝟe cibꝰ cœleſtis. ſꝫ tan/ tum figura eius. qꝛ vitā ſpūalē nō ꝯferebat. ſed eandem dari in hoc ſacro ꝑfigurabat. ſicut em̄ manna deuotis ꝛ gratis dabat oīm ciboꝝ delecta/ mentū Malis āt erat inſipidum. ſicut dr Nume xxi. Aīa nrā nauſeat ſu per cibo iſto leuiſſimo. ſic euchariſtia digne ſumētibus eſt vitę ſpiritua / lis ſolaciuꝫ ꝛ indigne ſumentibus iudicium (qui manducat hunc panem) Lyra. digne (viuet in ęternum) Vnde Auguſtinus. qui ex vobis vitam ęternam habere nō poſſumus panē cœli māducare debemus vt viuamus vn̄ Remigius. Cum oīs ſalus corpis ꝛ aīę eſt in corporis ꝛ ſanguinis ſuſ ceptione. honoremus chriſtum in hoc ſacramento. vt mediante hoc ſacra tiſſimo ſacramento ad ęternam ſalutē ꝑuenire mereamur. Vn̄ circa pn̄s euangeliū vbi dr̄ Qui māducat hunc panem Notandum ꝙ panis et vi/

¶ Jn feſto corpis chriſti Euāgeliū ſm Joannem. vi.

In illo tpe Dixit Jeſus diſcipulis ſuis ꝛ turbis iudeoꝝ. Caro mea ve re ē cibꝰ ꝛ ſanguis meus ꝟe eſt potus. Qui māducat meā carnē ꝛ bibit meuꝫ

nū inter cōſueta nutrimenta maxīe corpus nutriunt ⁊ ſuſtentāt. Inſtituit ergo dn̄s ieſus chriſtus ſub his ſpēbus vt intelligeremus ꝑ hoc. ꝙ ſicut panis ⁊ vinum maxime nutriūt corpus ⁊ ſuſtentant. ſic cōtentuꝫ ſub iſtis ſpēbus maxime ſuſtentat nutrit ⁊ reficit aīam. hoc em̄ ſacramentū digne ſumptum inter omnia ſacramenta plus efficit ⁊ auget charitatē. ⁊ conſequenter omnes ꝟtutes ⁊ maxime valet ad dimiſſionē oīm peccatoruꝫ ⁊c. Vñ etiā magiſter ſententiaꝝ. li. iiij. diſt. xi. dicit ꝙ ſub huiuſmodi ſpēbus panis ⁊ vini poſt cōſecratōem ſunt oīa quę ſunt in chriſto in ſua exiſtētia naturali. qꝛ ibi eſt puriſſima caro chriſti ſiue corpus eius qđ fabricante ſpiritu ſancto tractum fuit de ſemꝑ benedicto vtero virginis glorioſę ⁊ quod nunc glorificatū eſt in cœlo. Scđo qꝛ caro chriſti non viuit ſine ſanguine. ideo eſt ibi ſanguis iſte ꝑcioſus qui emanauit abundanter ꝑ multiplicia vulnera dn̄i noſtri ieſu chriſti. Tercio. qꝛ nō eſt verus homo ſine aīa rationali. ꝓpter quod etiā ibi eſt aīa chriſti. cui datus eſt ſpūſſanctus non ad menſuram. Quarto qꝛ chriſtus eſt verus deus. ideo cōſequēter eſt ibi ꝑſona filij dei ſuę humanitati vnita in vnitate ſuppoſiti. ⁊ ſicut hęc quattuor ſunt ita ꝙ quodlibet eorū eſt veraciter ſub ſpē panis. ita ⁊ oīa ſimul. ⁊ qđlibet in calice ſub ſpē vini continet᷑. nec plus ſub ſpē panis ꝙ̄ in calice ſub ſpē vini cōtinet᷑. aut ecōuerſo. ſed idem ꝑ oīa ⁊ eodem mō ⁊c.

ſanguinem in me manet ⁊ ego in illo. Sicut miſit me viuēs pater. ⁊ ego viuo ꝓpter patrem Et qui manducat me et ipſe viuet propter me Hic eſt panis qui de cęlo deſcendit. Non ſicut manducauerunt patres veſtri manna. et mortui ſunt. Qui manducat hunc panem viuet in ęternum

Item notandū ꝙ chriſtiani nō adorant in hoc ſacramēto panē. cum ex fide ſciunt illum ibi nō eſſe. ſʒ ſubſtantialiter ꝯ̃ſuꝫ in chriſti verū corpus Nec adorant ſpēs ſacramētales vt deū. ⁊ accidentia quę remāſerunt. ſed adorant chriſtum dn̄m verū deū et hoīem ſub iſtis ſpēb9 inuiſibiliter exiſtentem et realiter p̄ſentem Sic ſil'r in calice poſt conſecrationem nō adorāt vinū cū nō ſit ibi. ſʒ eſt ſubſtātial'r ꝯ̃ſum in ſanguinē chriſti. Nec adorant ſpēs vini vt deū ſed adorāt chriſtū dn̄m veꝝ deū ⁊ hoīem ſub iſtis ſpēbus ſic inuiſibil'r exñtem ⁊ realiter pñtem Itē notandū ꝙ nō dꝫ q̄ſquā credere ꝙ in diuiſione hoſtię diuidat᷑ ⁊ lacerat᷑ corp9 chriſti. aut ꝙ in hoſtię ſumptione corpus chriſti cōteratur dentib9. aut ꝙ corpus chriſti digerat᷑. ⁊ in corpus ſumētis cōuertat᷑ ſicut alij cibi. ſed ſolę ſpēs frāgunt᷑ ⁊ atterunt᷑. q̄bus cōſumptis deſinit ibi eē corpus chriſti. ⁊ remanet in aīa ſolus ſacramēti effectus. q̄ eſt aīę refectio ꝑ augmētū grē ⁊ ꝟtutū. vñ etiā Damaſce. Dū ſpēs ſentit᷑ ſacramētū eſt. dū aūt deſinit ſentiri ſacramētum nō eſt. ⁊c. Itē ſciendū ꝙ tota eccl'a catholica iſto ſacramēto reficit᷑. vñ Grego. Offert᷑ em̄ ꝓ gl'a btōꝝ. ꝓ ſalute viuoꝝ. ⁊ ꝓ ſubita liberatōe in purgatorio detentoꝝ. Ad qđ deſignādū hoſtia frāgit᷑ in tres ꝑtes. ⁊ chriſtus integral'r ē in q̄libet. Vñ de hoc dr̄ in decre. In q̄libet ꝑte hoſtię totus ⁊ integer eſt chriſtus deus. xvi. q̄ſti. ij. Singuli. Vñ etiā Grego. Particula in caliceꝫ miſſa ſignificat btōs in patria q̄ vino ęternę dulcedis inebriant᷑. Alię vero

due particule que dentibus atterunt ſignificant illos qui vel in pñti vita. vel etiã in purgatorio in pœnis trãſitorijs affligũtur ¶ Poſtilla.

HOmo qdam erat di. Lu.xvi. Hiſto.huius euã.fcã ẽ ãno chriſti.xxxij v.kal.octobris.dñica.indic.v.lu.xiij. Añ initiũ illius euã.ſcri.ſctũs Lu.in eodẽ ca.q chriſtus dixit q fidel' eſt in mĩmo.ꝛ in maiori fidelis eſt. Et q in modico iniquus ẽ.ꝛ in maiori iniquus ẽ Nõ poteſtis deo ſeruire et mãmone. Audiebãt ãt oĩa hec pharizei q erãt auariꝛ deridebãt eũ Et ait ill' Uos eſtis q iuſtificatis vos corã hoĩbꝰ Deus ãt nouit corda vrã qꝛ qd hoĩbus altũ eſt abomĩatio eſt apud deũ. Tũc poſtmodũ ſeqtur euãgeliũ hodiernũ (Hõ qdã erat diues) Guil.hoc euãgeliũ dcm̃ ẽ cõtra pharizeos auaros irridẽtes dñm exhortantẽ ad largitõem elemoſynaꝝ Et deſcribit hic chriſtus duos hoĩes.vnũ diuitẽ ꝛ alteꝝ paupem (Hõ qdã) Glo.diues ignotus fuit añ deũ idõ noĩe nõ deſignat (erat diues) Ly.ecce ſupfluitas in cenſu (q induebat purpura ꝛ byſſo) ecce exceſſus in veſtitu. Be.dt.q byſſꝰ eſt genꝰ cãdidiſſimi ꝛ nobiliſſimi lini.qd tm̃ naſcit in egypto. Lino igit tali vtebat iterius ad carnẽ ꝓpter molliciẽ.purpura exterius ꝓpter inanem

¶ Dñica pri.poſt octa.pẽthe.ſ.poſt feſtũ trinitatis. Euãge.ſcdm Lu.xvi

IN illo tẽpe. Dixit ieſus turbis iudeorum ꝛ pharizeorum. Homo quidam erat diues qui induebat purpura ꝛ byſſo a epulabatur quotidie ſplendide Et erat qdaꝫ mendicus nomine lazarus qui iacebat ad ianuã eius vlceribus plenus cupiens ſaturari de micis que cadebant de mẽſa diuitis.ꝛ nemo illi dabat. Sed et canes veniebant et lingebant vlcera eius Factum eſt autem vt moreretur mendicus.et portaretur ab angelis in ſinum

glãm (ꝛ epulabat quotidie ſplẽdide) excedens in victu (ꝛ erat qdã mendicus noĩe lazarus) Ly. exprimit ãt eius nomẽ qꝛ erat cognitus deo ꝑ approbatõem Nõ fuit iſte lazarus frater magdalene ꝛ marthe.ſꝫ fuit aliꝰ lazarus q diu vixit ãte chriſtũ (q iacebat ad ianuã diuitis vlceribꝰ plenus) Ly.vt ex vicinitate magis appareret duricia diuitis ꝛ ꝓbaretur patiẽtia paupis (cupiẽs ſaturari de micis) Ly. nõ dt de ꝓcioſis (q cadebãt de mẽſa diuitis) In quo apparet maxĩa duricia diuitis Eo q ꝑire permittebat vñ paup poterat ſaturari (ꝛ nemo illi dabat) Glo.qꝛ q̃lis dñs tal' ꝛ faĩlia (ſꝫ ꝛ canes veniebãt ꝛ lingebãt vlcera eius) Ly.ecce brutal' pietas in lingẽdo vlcera paupis arguit duriciã diuitis.qꝛ magis fauebãt canes paupi ꝛ curabiliores erãt q̃ eoꝝ dñs (Fcm̃ ẽ aũt vt morerer mẽdicus) in patiẽtia ꝓbatus ꝛ purificatus ſicut auꝝ in igne (ꝛ portaret ab ãgel' in ſinũ abrahe) Ly.i.ad limbũ ſcõꝝ prm̃ vbi deſcendebãt iuſti moriẽtes añq̃ ĩpedimẽtũ gl'e ꝑ paſſionẽ chri eẽt amotũ (mortuus ẽ ãt ꝛ diues) qꝛ diuitie nõ pñt hoĩem a morte pſeruare (ꝛ ſepultus eſt in ĩferno) Ly.ſ.dãnatoꝝ.qꝛ erat diaboli ꝑochianus.q ſepultus ẽ in eius cimiterio. Guil.i.in ꝓfunditate pœnaꝝ ẽ poſitus.vñ Apocal'.xviij. Quãtũ in delicijs fuit.tm̃ date ei tormẽtũ ꝛ luctũ (eleuãs aũt oculos cũ eſſet in

tormētis) Ly.q2 eius oculi apti ſunt p pœnā q̄ añ clauſi erāt p culpā(vi/
dit abrahā a lōge:ꝛ lazaꝝ in ſinu ei⁹) Ly.q2 multū etiā añ aptōem ianuę
cœleſtis diſtabat ſtat⁹ electoꝝ a ſtatu reprobo ꝝ.intm̄ q̄ ipoſſibil'erat trā
ſitus ab vno in aliū Nota ſm btm̄ Grego.ꝛ etiā ponit in.iiij.li.ſen.ī fine
q̄ dānati in iferno poſiti añ diē iudicij btōs ſup ſe ī reqe itendūt.ꝛ etiā be
ati i cœlo vidēt pœnas maloꝝ in iferno ęternal'r ad augmētū ſuę gl'ię q̄ il
la mala euaſerūt(ꝛ ipe clamās dixit pr̄ abrahā)Glo2ra.filius abrahę fuit
iſte diues gñe.ſ3 nō imitatōe(miſerere mei)Ecce ſtulta petitio Petit em̄ ſi
bi miſereri q̄ nec ſui miſert⁹ ē nec lazari Cū tn̄ ſcp̄tū ſit Jaco.ij. Judiciū ſit
ei ſine mia q̄ hic nō facit miam(ꝛ mitte lazaꝝ vt intingat extremū digiti
ſui in aquā)vñ Grego.guttā aquę petiuit q̄ micā pāis negauit Guil.pluſ
quā mille ānis petiuit nec vnq̄ȝ obtinuit(vt refrigeret linguā meā.q2 cru/

abrahę. Mortuus eſt autem et diues
et ſepultus eſt in inferno. Eleuans au
tem oculos ſuos cum eſſet in tormen//
tis vidit abraham a longe et lazarum
in ſinu eius et ipſe clamans dixit. pa//
ter abraham miſerere mei et mitte la//
zarum vt intingat extremuȝ digiti ſui
in aquam vt refrigeret linguam meaȝ
quia crucio2 in hac flamma. Et dixit
illi abraham. Fili recordare quia rece
piſti bona in vita tua et lazarus ſimi//
liter mala. Nunc autem hic conſolat̄
tu vero cruciaris Et in his om̄ib⁹ iter
nos ꝛ vos chaos magnuȝ firmatū eſt

cio2 in hac flāma) Ly.
in ligua pl⁹ cruciabat̄ q2
p eā āpli⁹ peccauerat. et
hoc in duob⁹ Pr̄io p gu
ſtū com edendo delicata
fercula ꝛ bibēdo p̄cioſa
pocula Scd̄o v̄ba vana
et nociua p̄ferēdo.q2 in
ter epulas ſplēdidas ma
gis relaxat̄ lingua ad lo
quēdū iepta.vñ Cap.xi
Per q̄ q̄s peccat.p hęc ꝛ
torquet̄(ꝛ dixit illi abra
hā fili recordare q2 rece
piſti bona).ſ.trāſitoria
(in vita tua.ꝛ lazar⁹ ſit̄r
mala) Ly.h̄ ſibi d̄2 ad
augmentū pœnę ſuę.q̄a
maximū iforrunij gen⁹
eſt fuiſſe fœlicē.vt d̄2.p̄.

de cōſo.phię.pſa iiij(nūc āt hic ↄſolat̄)ꝑpt̄ meritū patię(tu v̄o cruciaris)
ꝑpter defectū miſę(ꝛ in his oīb⁹ iter nos ꝛ vos chaos mḡnū firmatū ē)i.di
ſtātia meritoꝝ ꝛ diſtātia locoꝝ.aut ſtatuū firmata ē rigore diuinę iuſticię
(vt hi q̄ volūt hinc trāſire ad vos nō pñt)ſ.de loco btōꝝ ad loca tormēto/
rū(neq3 iñ huc trāſmeare) Ly.q2 aię ſepatę ſunt extra ſtatū meriti ꝛ de/
meriti(ꝛ ait Rogo ḡ te pr̄ vt mittas eū in domū pr̄is mei Habeo em̄ q̄nq3
frēs vt teſtet̄ illi.ne ꝛ ipi veniāt in hūc locū tormētoꝝ) Ly.nō dixit h̄ cha
ritate ductus cū illā nō haberet.ſed timore ſeruili ne ip021ȝ cōſortio eius
pœna augeretur.q2 fuerat eis occaſio peccādi. Tum rōne diuitiaꝝ q̄s eis
dimiſerat ad abuſum. Tum exēplo malę vitę qd̄ eis dederat ad ſequēduȝ
(et ait illi abrahā.habēt moyſen)q̄ docuit moralia agenda.q2 lex inſtruit
de agendis(ꝛ ꝑphetas)qui docuerūt myſtica q̄ ſunt credēda. Et iſta ſuffi/
ciūt ad ſalutē. Jō ſeqtur(audiāt illos) Ly.ex hoc patet q̄ iſte diues ꝛ a/
mici eius erāt de gente iudeoꝝ.q2 gētiles nō habebāt doctrinaȝ moyſi ꝛ p
phetarū(at ille dixit non pater abrahā ſed ſi quis ex mortuis ierit ad eos

pœnitentiam agent)q.d.plus credent mortuis ꝙ̄ ſcripturis.(ait aũt illi ſi moyſen ⁊ ꝓphetas nõ audiũt.necꝫ ſi q̇s ex mortuis reſurrexerit crederent) Ly.hoc patuit ꝑ effectũ.q꞉ lazaro reſurgenti ⁊ chriſto teſtimoniũ ꝓhibenti nõ crediderunt ſed magis eũ interficere voluerũt.vt habeť Joannis.xi Similiter nec chriſto reſurgẽti.ſed magis ſuaſerũt ꝑplo ipm nõ reſurrexiſſe ⁊ corpus eius a diſcipulis ſuis de ſepulchro furatũ fuiſſe. vt habetur Mat.vltimo.Vñ circa pñs euangeliũ vbi dicit Homo q̇dam erat diues.Sciendũ ꝙ diuitię ſm ſe nõ ſunt malę.nec omnes diuites ſed abutentes diuitijs.ſi em̄ malę eſſent tũc deus qđ abſit eẽt malus.q̇ eſt ditiſſimus et potentiſſimus Inſuꝑ multi ſancti fuerũt diuites q̇ placuerũt deo.Sicut abrahã.iſaac.⁊ iacob ac patriarchę ⁊ cęteri plures ſancti noui ⁊ veteris teſtamenti. Sequiť in euangelio Mortuꝰ ẽ et diues ⁊ ſepultus ẽ in inferno.Vñ q̄ritur hic quare deus infernũ fecit Reſpõdeť ꝙ habet cœlum pro bonis qui ei fideliter ſeruiunt.Sꝫ q̇a in mũdo ſunt multi malefactores mirabiľr deũ prouocantes cuꝫ peccatis.Ideo congruiſſimũ fuit vt iuſtiſſimꝰ d̃us carcerem haberet pro talibus ſcꝫ infernũ.Sed q̄ritur vbi ſit infernus? Reſpõdetur ꝙ ſub terra.Primo q꞉ iuſtum ẽ.vt peſſimi maxime diſtent a bonis in patria.ſcꝫ a beatis.ſed hoc fit per mediũ intra terram Secũdo congruum eſt propter ignobilitatem loci ſcilicꝫ vt ignobiliſſimus locus a nobiliſſimo loco.ſcꝫ cœlo maxime diſtet. Tercio rõne affectus.vt qui hic terręna pro deo coluerũt.ꝑpetue in terra claudanť.Seq̇tur Inter nos ⁊ vos chaos magnũ firmatũ ẽ id eſt diſtãtia.Primo locoꝝ q꞉ boni in cœlo ⁊ mali in inferno.Scđo meritoꝝ q꞉ boni habẽt magna merita.mali hñt demerita.Tercio voluntatũ.q꞉ boni cõformãt ſe in oĩbꝫ volũtati diuinę.mali ꝓo ſunt in mala volũtate obſtinati.

vt hi qui volũt hinc trãſire ad vos nõ poſſint necꝫ inde huc tranſmeare. Et ait Rogo ergo te pater vt mittas eũ in domũ pr̄is mei. Habeo em̄ q̇nqꝫ fr̄es vt teſteť illis.ne ⁊ ipi veniãt in hũc locuꝫ tormẽtoꝝ. Et ait illi abrahã.hñt moyſen ⁊ ꝓphetas audiãt illos At ille dixit Nõ pater abrahã.ſꝫ ſi q̇s ex mortuis ierit ad eos.pñiam agẽt Ait autẽ illi ſi moyſen ⁊ ꝓphetas nõ audiunt.necꝫ ſi quis ex mortuis reſurrexerit credẽt

¶ Dñica.ij.poſt viij.pẽthe ſ.poſt feſtũ trinitatis.Euange.ſcđm Lu.xiiij

IN il.tẽ.d.i.d.ſ.ſiľitudinẽ hãc Hõ quidã fecit cęnã magnã ⁊ vocauit multos.⁊ miſit ſeruũ ſuũ hora cęnę dicere inuitatis vt venirẽt.q꞉ iaꝫ parata ſunt oĩa.Et cęperũt ſiľ oẽs ſe excuſare Primꝰ dixit ei villã emi.⁊ neceſſe habeo exire ⁊ videre illã rogo te habe me

¶ Poſtilla.

HOmo q̇dã fecit cœnã magnã.Lu.xiiij.Mat.xx.Hiſto.huiꝰ euã.facta ẽ ãno chri.xxxij.v.kaľ.octobris.dñica.indic.v.lu.xiij. Vñ initiuꝫ illius euãge.ſcri.ſcũs Lu.in eodẽ ca.ꝙ chriſtus dixit ad quendã qui eũ et

etiā alios inuitauerat. Cū facis prandium aut cœnam noli vocare ami/
cos tuos neq̧ fratres tuos. neq̧ cognatos neq̧ vicinos. neq̧ diuites ne
forte ⁊ ipſi te reinuitent ⁊ fiet tibi retributio Sed cum facis cōuiuium vo
ca paup̱es debiles ⁊ cęcos ⁊ claudos. ⁊ beatus eris q̄ nō habent vnde re
tribuant tibi. retribuet̄ em̄ tibi in retributōe iuſtorum Hęc cum audiſſꝫ
quidā de ſimul diſcumbētibus dixit illi. Beatus qui māducabit panēꝫ in
regno dei ⁊ ipſe dixit (Hō quidam) id eſt chriſtus verus homo ⁊ verus de
us (fecit cœnam magnam) Ly. id ē ſtatuit cęleſtē beatitudinē q̄ vocat̄ coe
na. eo q̄ eſt refectio vltima. Grego. Hęc cœna magna eſt ſatietas interne
dulcedinis quā nobis deus p̄parauit (⁊ vocauit multos) q̄ vult om̄es ho
mines ſaluos fieri. p̄. ad Thimotheū ſcdo. (⁊ miſit ſeruuꝫ ſuum) ſm̄ Gre
goriū. per ſeruū intelligere debemus quēlibet p̄dicatorem qui tunc homi/
nes ad cœnā dn̄i vocat quādo aliq̄d ad eoꝝ ędificatōem loq̄tur (hora cœ/
nę) Finis eſt ſęculi ſcilicet vltima ętas in qua nos ſumus. Vn̄ Apoſtolꝰ.
Nos ſumus in quos fines ſęculoꝝ deuenerunt (dicere inuitatis vt venirēt)
Nam deus nos omni tempore vocat ad cœnam ſuam. Aut per inſpiratō
nem. aut per p̄dicationem. aut per p̱ſperitatē. aut per flagellationē ⁊ cēīs.
(quia iam parata ſunt omnia) chriſto in cruce immolato aptus eſt introi/

excuſatū. Et alter dixit Juga boū emi
quinq̧ ⁊ eo probare illa. rogo te habe
me excuſatū. Et alius dixit. vxore du/
xi ⁊ ideo nō poſſum venire. Et reuer/
ſus ſeruus nūciauit hęc dn̄o ſuo. Tūc
iratus paterfamilias dixit ſeruo ſuo.
Exi cito in plateas ⁊ vicos ciuitatis ⁊
pauperes ac debiles cęcos ⁊ claudos
introduc huc. Et ait ſeruus Dn̄e fcm̄
eſt vt imperaſti ⁊ adhuc locus eſt. Et
ait dn̄s ſeruo Exi in vias ⁊ ſepes ⁊ cō
pelle intrare vt impleatur domus mea

tus in regnum cœloruꝫ
In ſignum huius chri
ſtus pendēs in cruce di/
xit. Cōſummatum ē ⁊c̄
(et ceperunt omnes ſīl̄
ſe excuſare) Ly. p̱ mala
opera ſe retrahere. Et
accipit̄ hic omnes pro
maiori parte. quia pau
ci ſaluantur reſpectu dā
natorum. vt p̄ꝫ Mat.
xx. Multi ſunt vocati
pauci vero electi (⁊ pri/
mus dixit. villaꝫ emi ⁊
neceſſe habeo exire ⁊ vi
dere illam) Ly. Hic no
tant̄ ſup̱bi p̱ dn̄m villę
q̄ ſup̱bi cupiūt aliīs dn̄ari (rogo te habe me excuſatū) Vn̄ Grego. Hu/
militas ſonat in voce. ſed ſup̱bia eſt in actōe dū venire contemnit (⁊ alter
dixit Juga boum emi q̄nq̧ ⁊ eo p̱bare illa) Ly. per hoc intelligunt̄ cupi/
di terreni s nimis intenti finem ſuū ibi conſtituētes ⁊ quinq̧ ſenſus nimi
um circa tp̱alia occupantes (rogo te habe me excuſatum. Et alius dixit.
vxorem duxi ⁊ ideo non poſſum venire) per hoc intelliguntur luxurioſi ſ̄ꝗ̄
uis omnia vitia mortalia impediant venire ad cœnam refectionis ęternę
tamen illa tria peccata ſcꝫ ſup̱bia. auaricia. ⁊ luxuria. p̄cipue impediūt ve
nire ad cœnam cęleſtem. Querit̄ quare luxurioſus nō rogauit ſeruum de
excuſatōe ſua ſic̄ ⁊ aliī duo? Reſpōdet̄ ſꝫ Gor. q̄ licet multa alia peccata
ſint grauiora q̄ꝫ luxuria tn̄ luxuria fortius ligat ⁊ magis impedit a boīs
op̱ibꝫ (Et reuerſus ſeruus nunciauit hęc domino ſuo) Guil. p̄dicatores vel

bi dei dum proficiūt ad deum redeūt grās agendo. Sed cum obſtaculum
inueniunt, quaſi ei nunciant conſilium ⁊ auxilium eius implorando (tunc
iratus paterfamilias) Guil. Euangeliſta hic loqtur de deo more hominis
irati. in quem tamē motus irę non cadit ſed dicitur iraſci quando facit o
pera quę congruunt irato (dixit ſeruo ſuo. Exi cito in plateas ⁊ vicos ciui/
tatis ⁊ pauperes ac debiles cęcos ⁊ claudos introduc huc) Omīpotens et
miſericors deus quos mūdus abijcit ipe miſericordialiter recipit. Unde
Grego. Paupes ac debiles cęci ⁊ claudi vocant ⁊ veniunt quia infirmi q/
cꝫ atcꝫ in mundo deſpecti plerumcꝫ tanto celerius vocem dei audiunt qn
to in hoc mundo non habent vnde delectantur (⁊ ait ſeruus. Domine fa/
ctum eſt vt impaſti ⁊ adhuc locus eſt. Et ait dn̄s ſeruo. Exi in vias ⁊ ſepes)
per vocatos de plateis intelligunt publici peccatores. Per vocatos de vi/
cis intelligunt occulti peccatores qui ſaltem erubeſcunt peccatores vide/
ri. Per vocatos de vijs intelligunt peccatores qui parati ſunt conuerti de
facili. Per vocatos de ſepibus intelliguntur peccatores qui de peccatis ſu
is iam dolere incipiunt
et compungūtur (⁊ com
pelle itrare) Guil. Hāc
cōpulſionē facit aduer
ſitas. Un̄ Gregorius.
Mala quę nos hic prę
munt ad deum nos ire
compellunt. Guil. Non
ne chriſtus cōpulit pau
lum qui proſtratus ⁊ vi
ſo amiſſo conuerſus eſt
vt patet Actuū. ix. Itē
filium prodigum qui fa
me compulſus redijt ad
patrem ſuum. vt patet.
Lucę. xv. Auguſtinus
Foelix neceſſitas q̄ com
pellit ad meliora (vt impleatur domus mea) Gloſa interli. Numerus pdeſti
natorū fideliū q̄ numerus inexpletus nō remanebit (Dico aute vobis ꝙ
nemo virorum illorum qui vocati ſunt) Guilhelmus. ſe ex uſantium ⁊ no
lentiū venire (guſtabit coenā meā) O q̄ꝫ grauis ⁊ dura pu tio excludi a vi
ſione dei ⁊ ſocietate marię ⁊ oim ſcōrū ⁊ quod grauius ē ꝙ ſic excluſus erit
in inferno incluſus vbi velit nolit guſtabit coenā diaboli

Dico aūt vobis ꝙ nemo viroꝝ illorū
qui vocati ſunt guſtabit cęnā meā

¶ Dn̄ica. iij. poſt octa. pēthe. ſcꝫ poſt
trinitatis. Euange. Lu. xv.

IN illo tempore. Erant appro/
pinquantes ad ieſum publica/
ni ⁊ peccatores vt audirent illum et
murmurabāt phariſei ⁊ ſcribę dicētes
q2 hic peccatores recipit ⁊ manducat
cū illis. Et ait ad illos parabolā iſtā di/
cēs. Quis ex vobis homo qui habet
centū oues ⁊ ſi pdiderit vnā ex ill. Nō

¶ Poſtilla.

ERant appropinquātes ad ieſum. Lu. xv. Mat. xviij. Mar. ij.
Hiſtoria huius euan. fcā eſt anno chriſti. xxxij. vi. kal. ſeptēbris.
feria. v. indictione v. lu. xij. Ante initiū illius euāgelij ſcribit ſanctus Lu
cas in pcedenti caplo. ꝙ chriſtus dixit diſcipulis ſuis. Qui non baiulat
crucē ſuā ⁊ venit poſt me nō poteſt meus eſſe diſcipulus. Tunc poſtmodū
ſequit euangeliū hodiernū (Erant apropinquantes ad ieſum publicani ⁊
peccatores) Ly. ex ꝓpoſito emendationis vitę. Publicani dicunt pctōres
notorij. peccatores vero occulti (vt audirēt illū) Lyra. parati ei obedire) ⁊
murmurabant pharizei ⁊ ſcribę) Gor. ſcribę dicūtur pemineentes in ſciētia

phariſei ꝑeminentes in vita(dicentes quia hic peccatores recipit ⁊ man/
ducat cum illis) Lyra. Notantes chriſtum de mala vita eo ꝙ talibus a/
micabilem ſe ꝑbebat(⁊ ait ad illos ꝑabolam iſtam dicens Quis ex vobis
homo qui habet centum oues) Hor. iſte homo eſt Jeſus chriſtus qui ha/
bet centum oues. i. angelos ⁊ homines(⁊ ſi perdiderit vnam ex illis) Hor.
quod factum fuit quando homo paſcua vitę reliquit ⁊ ouis vna id eſt hu/
mana natura totaliter perdita fuit quia omnes in Adam peccauerunt.
vt patet. Rho. v. (nonne dimittit nonagintanouem in deſerto ⁊ vadit ad
illam quę perierat donec inueniat illam:) Hor. hoc enim fecit chriſtus ieſus
quando deſerens nouem ordines angelorum venit ad quęrendum homi/
nem perditum. ſcilicet quando carnem aſſumpſit ⁊ eum quęſiuit per pœni
tentiam prędicando ⁊ miracula faciendo(et inuenit) ſcꝫ quando aliqui pec
catores conuerſi ad eum pœnitentiam agunt(⁊ cum inuenerit eam impo
nit in humeros ſuos) vn̄ Ambroſius. hoc ieſus fecit quando pœnam pec
catorum in corpore ſuo ſuper lignum crucis portauit. vt patet Eſaię. liij.
Uere languores noſtros ipſe portauit(gaudens) de humani generis libe
ratione(⁊ veniens domum(ſcꝫ ad cœlum empyreum ſcꝫ in die aſcenſionis
(conuocat amicos ⁊ vicinos) Guil. id eſt nouem choros angelorum qui a/

[Non]ne dimittit nonagintanouem in deſer
to ⁊ vadit ad illam quę perierat do/
nec inueniat illam. ⁊ cum inuenerit eā
imponit in humeros ſuos gaudens ⁊
veniens domum conuocat amicos ⁊
vicinos ſuos dicēs illis. Congratula
mini mihi quia inueni ouem meam q̄
perierat. Dico vobis ꝙ ita gaudium e
rit in cęlo ſuꝑ vno peccatore pn̄iaꝫ agē
te q̄ꝫ ſuper nonagintanouem iuſtis q̄
nō indigent penitentia. Aut quę muli
er habēs drachmas decē ſi perdiderit

mici eius ſunt quia vo/
luntatē eius continue
faciunt vicini eius quo
q̄ꝫ ſunt. quia claritate vi
ſionis eius aſſidue per/
fruuntur. Mat. xviij.
Angeli eorum ſemper
vident faciē patris mei
qui in cœlis eſt (Dico
vobis ꝙ ita gaudium e
rit in cœlo ſuꝑ vno pec
catore pœnitentiam a/
gente q̄ꝫ ſuper nonagin
tanouem iuſtis qui nō
indigent pœnitentia)
Guilhelmus. hoc intel
ligitur de pœnitenti fer
uenti ⁊ nō de iſtis negligētibꝫ ⁊ nō feruētibꝫ qḋ aūt angeli dei magis gau
dent de pctōribꝫ cōuerſis q̄ꝫ de iuſtis ſtantibꝫ nō eſt ꝓpter pctm̄ cōmiſſum
ſed ex hoc qꝛ ex peccatis cōmiſſis ſępe meliores efficiūtur ⁊ ſanctiores ⁊ in
bono feruentiores ſicut ſanctus Gregorius exponit in Omelia hodier/
na Magis inquit de peccatore cōuerſo quā de ſtante iuſto gaudiū fit in
cœlis. quia ⁊ dux in ꝑlio magis illū militem diligit qui poſt fugam reuer
ſus hoſtem fortiter ꝑmit quā illum qui nunq̄ꝫ terga prębuit ⁊ nunquam
aliquid fortiter fecit. Sic etiam agricola amplius illam terram amat q̄
poſt ſpinas vberes fruges profert quam eam quę nunquā ſpinas habuit ⁊
nunquā fertilem meſſem produxit. Item Guilhelmus. Et ſicut mater ha
bens decem pueros ſi decimus fortiter egrotat magis eſt ſollicita de eo q̄ꝫ
de alijs nouem et ſi ſanitatem recuperet magis gaudet de ſanitate eius

recuperata q̄ de ſanitate in alijs nouem conſeruata (ita magis eſt gaudi/
um in cœlo ſuper vno peccatore conuerſo q̄ de multis iuſtis (aut que mu
lier habens drachmas decem ⁊ ſi perdiderit drachmam vnam) Lyra. mu
lier iſta eſt ſapientia diuina habens nouem ordines angelorū quaſi drach
mas nouem ⁊ decima drachma eſt humana natura ad imaginem dei fa/
cta. ⁊ capax ipſius per cognitionem ⁊ amorem. iſta drachma decima fuit
perdita per peccatum primorum parentum (nonne accendit lucernā?) Lu
cerna eſt lux vera. id eſt chriſtus que illuminat omnem hominem venien/
tem in hunc mundum. Joannis. p̄mo. ⁊ lucerna tunc fuit accenſa quando
deitas humanitati fuit vnita. Et lucerna tunc luxit quando chriſtus in/
ter homines perfecta conuerſatione claruit ⁊ exemplariter vixit. Vñ Au
guſtinus de vera religione. Quicquid chriſtus geſſit in terris doctrīa mo
rum fuit (⁊ euertit domum) Gor. quando conſcientias hominum p̄dican/
do de reatu ſuo perturbauit ⁊ purgauit (et querit diligenter) ſcȝ nihil de il
lis que pertinent ad redemptionem noſtram obmittendo. ſcd̄m illud Eſa
le. v / Quid eſt quod vltra debui facere vinee mee ⁊ non feci (⁊ cum inuene
rit) ſcȝ drachmam. vnde drachma inuenit̄ cum in homine ſimilitudo con/
ditoris reparatur. hoc autem fit per gratiam que eſt imago recreationis.
Vñ pſ. iiij. Signatuȝ
eſt ſuper nos lumē vul/
tus tui domine (⁊ cōuo
cat amicas ⁊ vicinas) i.
angelicas poteſtates q̄
de proximis deum con/
templantur ⁊ ei amica
biliter famulantur (di/
cens cōgratulamini mi
hi quia īueni drachmaȝ
quā perdideram) Et no
tanter dicit congratula
mini mihi ⁊ non drachme. Ad oſtendendum ſuam liberalitatem q̄ꝛ gau/
dium ſuum vult omnibus communicare (ita dico vobis gaudium erit co
ram angelis dei ſuper vno peccatore pœnitentiam agente) Et notanter di
cit pœnitentiam agente ⁊ non dicit cogitante ſolum aut dicente aut oſtē
dente vt hypocrite. ſed agente ſcȝ realiter ⁊ veraciter. ¶ Pro quo ſcien/
dum ꝙ maius eſt gaudium angelis de conuerſione vnius peccatoris quaȝ
ſi filius alicuius a mortuis reſuſcitaretur. vel etiā ſi filius alicuius in im
peratorem vel papam eligeretur. Unde circa preſens euangelium. vbi di
citur. Qui habet centum oues. Eſt ſciendum ꝙ ouis eſt animal de ſua na
tura innocens. Cetera autem animalia aut mordent dentibus. vt canis ⁊
lupus. aut pungunt vel impugnant cornubus. vt aries ⁊ thaurus. aut p/
cutiunt pedibus. vt equus ⁊ mulus. aut dilaniant vnguibus. vt leo ⁊ vr/
ſus. Ouis autem nihil hoꝝ facit. Quem autem chriſti ſciat ſe nō eſſe qui
vel mordet dentibus detrahendo vel impugnat cornubus alios violenter
opprimendo aut pede percutit proximo iraſcendo aut dilaniat vnguibus
aliena rapiendo.

dragmā vnā. nonne accēdit lucernā et
euertit domū ⁊ querit diligēter donec
inueniet eam ⁊ cū inuenerit cōuocat a
micas ⁊ vicinas dicens. Congratula
mini mihi qꝛ inueni drachmaȝ quam
perdiderā. ita dico vobis gaudiū erit
coram angelis dei ſuper vno peccato
re penitentiam agente

¶ Poſtilla.

Eſtote miſericordes.ꝛc̄.Lu.vi.Mat.vij.Mar.iiij.Hiſtoriā huius euangelij dixit dn̄s anno eius.xxx.ij.idus Julij Feria.v.indic. iiij.luna.xvi.Vn̄ initiū illius euan.ſcri.ſcūs Lucas ꝙ chriſtus dixit mutuū date nihil inde ſperātes.ꝛ erit merces veſtra multa.ꝛ eritis filij altiſſimi.qꝛ ipſe benignus eſt ſuꝑ ingratos ꝛ malos Tunc ſtatim ſequitur euāgelium hodiernū(Eſtote miſericordes)In hoc euāgelio docet nos chr̄us miſericordes eſſe ꝛ pauꝑes.ponēs p̄rēm cœleſtē in exēplum cum d̄r (Eſtote miſericordes)Borra nō d̄r eſtote potentes ſicut pater veſter eſt.vel ſapiētes ſicut filius dei eſt.ſ3(eſtote miſericordes ſicut pr̄ vr̄ cœleſtis miſericors eſt)Ly.deꝰ em̄ releuat miſerias nr̄as nō expectādo aliq̄da nobis ſed

Dn̄ica.iiij.poſt octauas pēthe.Euāgeliū ſcd̄m Lu.vi.

In il.tp̄e.D.i.d.ſ.Eſtote miſericordes ſicut ꝛ pater veſter celeſtis miſericors eſt Nolite iudicare ꝛ nō iudicabimi Nolite ꝯdēnare ꝛ nō ꝯdemnabimini.Dimittite ꝛ dimittemī.Date et dabit̄ vobis.mēſurā bonā ꝛ ꝯfertā3 et coagitatā et ſuꝑeffluente3 dabunt in ſinum veſtrū.Eadem quippe menſura qua menſi fueritis remetiet̄ vobis Dicebat āt ꝛ illis ſimilitudinem Nunq̄d

ꝓpter ſuam bonitatem Sic ꝛ hō deb3 moueri ad releuandā miſeriam proximi ꝓpter amorē bonitatis diuię(nolite iudicare) ſc3 temerarie de proximo(ꝛ nō iudicabimini).ſc3 a deo(nolite condemnare ꝛ nō ꝯdemnabimī).q.d.etſi forte ex fragilitate humana cōtingat vos ſuſpitioſe iudicare.nolite tn̄ ꝯdēnare.i.aliquē3 dignum condemnatoni diffinire quia aliquis ē hodie malus q̇ fortaſſis cras erit bonus.exemplum in Paulo.vt3.Actuū.ix.ꝛ in publicano.vt3.Luce.xviij.(dimittite)ſc3 iniurias vobis illatas a proximo(ꝛ dimittemini).ſc3 a deo cui freq̄nter iniuriati fuiſtis ꝑ pctm̄ vr̄m(date)ſc3 tp̄alia (ꝛ dabitur vobis)Gloſa.interli.vita ęterna.Guil.danti pauꝑibus nō ſolū dantur ſpūalia in pn̄ti ꝛ cœleſtia in futuro.immo etiam tp̄alia ꝛ naturalia bōa ei multiplicantur ergo d̄r(menſurā bonā)q̄ꝫtum ad bona fortunę q̄ aliq̄n ꝯferuntur ꝓpter opa pietatis(ꝛ cogitatam)q̄ꝫtum ad bona grē(ꝛ ſuꝑeffluentem dabunt in ſinum veſtrum)q̄ꝫtum ad bona glę.Et ideo d̄r apl's.p̄.ad Thimo.iiij.Pietas ad oīa valet ꝓmiſſionem vitę q̄ nunc eſt habens ꝛ futurę(eadem quippe menſura qua menſi fueritis remetietur vobis)Lyra.qꝛ ſm qd̄ opera pietatis ſunt maiora.erit ꝛ retributio maior.Iſta tn̄ maioritas eſt attendenda ſꝑ ſm magnitudinem interioris affectus.Vn̄ ꝛ Mar.xij.Vidua q̄ miſit duo minuta ęra in gazophilaciū ſm teſtimoniū3 ſaluatoris dicitur plus miſiſſe q̄ꝫ multi diuites qui magna dona miſerant Vn̄ Hiero.quę offeruntur non ſuo pondere.ſed offerentis voluntate penſantur(Dicebat aūt ꝛ illis)id eſt diſcipulis ſuis ꝛ turbis(ſimilitudinem Nunquid poteſt cęcus)id eſt carens ſapiētia ꝛ ſcientia(cęcum ducere?)id eſt ignorantem docere ꝛ dirigere.q.d.non(nōne ambo in foueam cadunt)id eſt in ꝑditionem Primo em̄ cadunt in foueam culpę.Scd̄o in fo-

ueam gehēne. vñ Grego. in paſtora. Cum paſtor ꝑ abrupta graditur ↄñs eſt vt grex ad ꝑcipitium ſequat᷑ Vñ etiā Eccl. x. Qualis rector ciuitatis tales ⁊ qui hītant in ea (nō eſt diſcipulus ſuꝑ mgrm̄) Lyra. ⁊ ideo non eſt mirum ſi ipſum ſequit᷑. Vñ ſubdit (ꝑfectus aūt omis erit. ſi ſit ſicut magiſter eius) quia ſi aſſi\ketur bono mgrō erit ꝑfectus ſm ꝑitatem (non eſt diſcipulus ſuꝑ mgrm̄) Gorra. de quo mgrō dr̄ Mat. xxiij. Mgr̄ veſter vn⁹ eſt chr̄ūs. Item Joā. xiij Vos vocatis me mgr̄ et dñe. ⁊ bene dicitis. ſum etem̄. ⁊c. (ꝑfectus aūt oīs erit ſi ſit ſicut mgr̄ eius). Nam huius magiſtri ſcʒ chr̄i imitatio eſt humana ꝑfectio. vñ Aug⁹ Summa ꝑfectio chriſtiane religionis eſt imitari quē colis (quid aūt vides feſtucam) id eſt peccatū videlicet minus (in oculo fratris tui) id eſt in ↄuerſatione ⁊ ↄſcia eius). et trabem) id ē mai⁹ pctm̄ (que in oculo tuo eſt). i. in teipō (nō cōſideras). vtʒ. Rhoma. v. Quid aliū doces. ⁊ teipm non doces. aut quomō poteſ dicere fri tuo. frater ſine) i. ꝑmitte (eijciā feſtucam) id ē culpā modicam (de oculo tuo. ipſe trabem in oculo tuo nō vides hypocrita). Gor. q: ſic hec facis ex ſimu

poteſt cecus cecuʒ ducere. nōne ambo in foueā cadūt. Nō eſt diſcipulus ſuꝑ mgrm̄. Perfectus autem om̄is erit ſi ſit ſicut mgr̄ eius. Quid āt vides feſtucam oculo fratris tui. trabem āt q̄ in oculo tuo eſt non conſideras: aut quō potes dicere fratri tuo. frater. ſine eijciam feſtucaʒ de oculo tuo: ipſe trabem

latione non ex dilectione iuſticie. ſcʒ ꝙ arguis ⁊ ponderas pctā aliena. vt lateant tua (eijce primum trabem de oculo tuo). Lyra. quia hic eſt ordo charitatis ꝙ a ſeipſo incipiat. vtʒ Prouerbiorum xviij. Juſtus prior eſt accuſator ſui. Sed in oppoſitum multi ſunt qui alios corrigunt ⁊ ſeipſos negligunt (⁊ tunc ꝓſpicies vt educas feſtucam) id eſt ꝑuum defectum (de oculo fratris tui) ſcʒ poſtq̄ emendaſti tuos magnos defectus. ¶ Circa preſens euangeliuʒ vbi dr̄ (Eſtote miſericordes) Notandum ꝙ duo tenemur proximo ſcʒ compaſſionem cordis ⁊ bñficium oꝑis. ſi aſſit facultas. A ꝑmo nullus excuſatur q: oīs hō debet ↄpati ꝓximo afflicto ⁊ in nccītate cōſtituto. a ſcdo ſcʒ bñficio oꝑis excuſantur multi ſcʒ qñ facultas deeſt. ſed ſi facultas adeſt tunc in nccītate ꝓximo quilibet tenetur ſubuenire Unde ꝑmo Jo. iij. Si q̄s habuerit ſubſtantiā huius mundi ⁊ viderit frēm ſuuʒ neccē hr̄e. ⁊ clauſerit viſcera ſua ab eo. quō charitas dei manet in eo? quaſi diceret nullo mō Ergo ſignū eſt ꝙ charitas dei nō eſt in illo hoīe Vñ ex iā dictis pʒ ꝙ nō dare elemoſynā. cū non hʒ non eſt ſignū ꝙ charitas dei nō ſit in tali hoīe. ſʒ nō ↄpati pauꝑibus. ⁊ tribulatis eſt ſignū ꝙ charitas dei non eſt in eo. vñ elemoſyna interior ſcʒ ↄpaſſio cordis eſt maior elemoſyna q̄ʒ datio nutrimenti Sequitur hic in euāgelio (Nolite iudicare) vñ hic queritur. vtꝝ oīa dubia ſint in meliorē ꝑtem interp̄tanda Rñdeo ſm ſcm̄ Tho. de aq̄no. ꝙ q̄ hʒ malā opīonem de aliq̄ ſine cā legitima iniuriatur eidē. iō quilibet in oī cā dubia dʒ factum vel dictum ꝓximi in melius interp̄tari Et melius eſt ꝙ aliq̄s frequenter fallatur hñs opinionem bonā de aliquo malo q̄ʒ ꝙ rarius fallatur hñs malam opinionē de aliquo bo-

no. quia ex hoc fit iniuria alicui. non aũt ſex primo hec ille. Sequitur nunc Date et dabitur vobis Unde hic queritur vtrum dare elemoſynam ſit ĩ precepto? Rñdeo ſm ſanctum Thomam vbi ſupra cum dilectio proxi/mi ſit in precepto. neceſſe eſt omnia illa cadere ſub precepto. ſine quibus dilectio proximi non ſeruat ad dilectõem aũt proximi ptinet vt ei non ſolũ velimus bonũ. ſz etiã operemur bonũ. ſm illud. p. Jo. iij. Nõ diligamus vbo neq̃ ligua. ſed ope ⁊ vitate Et iõ elemoſynaꝝ largitio cadit ſub pre/cepto debitis circũſtantijs obſeruatis ꝙ in dante ſit ſupfluũ. ⁊ in recipiẽte neccitas alias eſt in ↄſilio ⁊ non in precepto.

in oculo tuo non vides hypocrita eijce primum trabem de oculo tuo. et tunc proſpicies vt educas feſtucam de ocu/lo fratris tui.

Dñica v. poſt octa. pẽthe. Euãgeliũ ſcdm Lucã. v.

In illo tempore. Cum turbe irru/erent in ieſum vt audirẽt verbum dei. Et ipſe ſtabat ſecus ſtagnuz gena/zareth. ⁊ vidit duas naues ſtantes ſe/cus ſtagnũ. Piſcatores autẽ deſcende rant ⁊ lauabant rhetia ſua. Aſcendens

Poſtilla.

Cum turbe irruerẽt. ⁊c. Lu. v Hiſtoria hu⁹ euã. fcã eſt ãno chrĩ. xxxi viij. kal. Maij Feria. iij. indic. iiij. Lu. xv. Añ initiũ illi⁹ euã. ſcribit ſcũs Lu. ꝙ oẽs q̃ habebãt ĩfirmos varijs languoribꝰ ducebãt illos ad ie ſum. at ille ſingulis ma nus imponẽs curabat oĩs Poſt hoc ſequitur euã. hodier. (Cum tur/be irruerent in ieſum). Bor. Ecce turbaruz de uotio. Nunq̃ legit tan tus ſcribaꝝ ⁊ pharizeo rũ ad chriſtũ cõcurſus ꝑpter verbum dei. Dul cedinẽ eĩ ſuam de⁹ ab ſcõdit a ſapiẽtibꝰ ⁊ pru dẽtibꝰ ⁊ reuelat eã puu lis. vtz Mat. xi. (vt au dirẽt euz) qꝛ eſuriebant audire vbũ dei iõ irrue rũt in eũ pre nimia de/uotione audiendi ipm. (et ipſe ſtabat ſecus ſtagnũ genazareth) Lyra. eſt lacus magn⁹ ꝑ quẽ trã ſit iordanis. Et aliqñ vocat mare galilee. qꝛ tranſit ꝑ medium galilee. (et vidit duas naues ſecus ſtagnũ) id ẽ ad littus ſtagni (Piſcatores autez deſ cẽderant) ſcz de nauibus in littus (⁊ lauabant rhetia) ſcz amouentes im/mũdicias vt rhetia plicarent (aſcendens aũt in vnã nauim q̃ erat ſymo/nis) id ẽ petri (rogauit euz a terra reducere puſillum) Lyra. vt de naui po pulũ ſedẽtem in littore cõuenientius doceret (⁊ ſedẽs) tanq̃ doctoris auc/toritate vtens (docebat de nauicula turbas. vt autem ceſſauit loq̃) . id eſt poſtq̃ finiuit ſermonẽ ſuũ (dixit ad ſymonem) id ẽ ad petꝝ (duc in altum) Lyra. hoc eſt ad locum aque magis pfundum q̃ eſt cõueniẽtior ad piſcã dum (⁊ laxate rhetia vrã in capturã) ſcz piſcium (⁊ rñdens petrus dixit. Preceptor ꝑ totã noctem laborãtes nihil cepim⁹) Lyra q̃uis diligenti am magnam adhibuerim⁹ (in vbo aũt tuo) Borra. i. in obediẽdo vbo tuo (laxabo rhete. ⁊ cũ hoc feciſſent) . id eſt cũ laxaſſent rhetia in vbo dñi (con cluſerunt piſciũ multitudinẽ copioſam) Borra. obediebant piſces chriſto cui ſubiecta ſunt omnia. volucres celi ⁊ piſces maris. Pš. viij. (rumpe/

batur autem rhete eorum) Lyra. ex quo patet duplex miraculum Primũ ꝙ ceperunt magnam multitudinem piſcium ſupra modum ſolitum ⁊ impoſſibilem per viam humanaꝫ. Secundo quia illa magna multitudo piſcium tenebatur in rheti rupto (⁊ annuerunt ſocijs qui erant in alia naui vt venirent ⁊ adiuuarent eos. ⁊ veuerunt ⁊ impleuerunt ambas nauiculas. ita vt pene mergerentur. quod cum videret ſymon petrus) Gorra. ſcꝫ ꝙ ad primũ ꝟbũ domini cepiſſent tam ineffabilē ml'titudīeꝫ piſciũ. (procidit ad genua Jeſu) tanqꝫ dominum ſuum cognoſcens dicens (exi a me domine). id eſt recede (quia homo peccator ſum) Lyra. reputabat enim ſe indignum pręſentia chriſti. Simili modo dixit centurio. Mat. viij. Domine non ſum dignus vt intres ſub tectuꝫ meum (ſtupor enim circundederat eum). id eſt admiratio magna ꝓpter facta chriſti inſolita (⁊ oēs qui cum eo erant in captura piſcium quam ceperant. Similiter aūt ⁊ ſtupor circundederat Jacobum ⁊ Joannem filios zebedei qui erant ſocij ſymonis). iſti filij zebedei erant in alia naui. ⁊ erant ꝯſanguinei chriſti. ſcilꝫ filij ſororis btē marię virginis. (et ait ad ſymonem Jeſus) ſcꝫ ipm conſolando (noli timere ex hoc iā). i. de cętero (eris homines capiēs) ꝑ ſanam doctrinā trahendo ad vitam ęternam Hoc poſtmodum oſtenſum eſt vt habetur Actuum. ij. Ubi petrus in vno ſermone conuertit tria millia iudęorum (et ſubductis ad terram nauibus relictis omnibus). ſcilicet nauibus et nauium inſtrumentis. (ſecuti ſunt eum). ſcilicet ſymon Petrus et alij qui erant cum eo ſecuti ſunt dominum. ¶ Circa pręſens Euangelium vbi dicitur. Jrruerunt in Jeſum vt eum audirent. Hugo de Prato dicit quod trifarię homines diuiduntur circa verbum dei. Quidam audiunt et non faciunt et iſti ſunt mali et acriter verberantur. Unde Luce. xij. Seruus ſciens voluntatem domini et non faciens plagis multis vapulabit. Quidam nec audiunt nec faciunt et iſti ſunt peſſimi quia ꝯtemnūt ⁊ audire et facere. et quodlibet iſtorum p̄t eſſe peccatum mortale. quia

autem in vnam nauim quę erant ſymonis rogauit eum a terra reducere puſillum. Et ſedens docebat de nauicula turbas. Ut ceſſauit aūt loqui dixit ad ſymoneꝫ Duc in altum ⁊ laxate rhetia veſtra in capturā. ⁊ reſpondēs ſymon dixit illi Pręceptor per totam noctem laborantes nihil cępimus. Jn verbo autem tuo laxabo rhete. Et cum hoc feciſſent concluſerunt piſcium multitudinem copioſam rumpebatur autē rhete eoꝝ. ⁊ annuerūt ſocijs qui erant in alia naui vt venirent et adiuuarent eos. et venerunt et impleuerunt ambas nauiculas. ita vt pene mergerentur. Quod cū videret ſymon petrus ꝓcidit ad genua ieſu dicēs Exi a me domine qꝛ hō pctōr ſum Stupor em̄ circūdederat eū. ⁊ oēs qui cum illo erant in captura piſciū quam cęperant. Si

quis aliqua ignorantia excuſet. ſm illud primo ad Thimotheum pmo
Ideo miſericordiam conſecutus ſum quia ignorans feci in incredulitate
tamen ignorantia craſſa ⁊ ſupina ⁊ affectata non excuſat. immo de ſe po/
teſt eſſe mortale peccatum. cum ſeparet a regno chriſti. pma Corinthioꝝ.
xiiij. Qui ignorat ignorabitur. Quidam audiunt verbum dei ⁊ faciunt.
et iſti ſunt beati. vt patet Luce. xi. Beati qui audiunt verbum dei ⁊ cuſto
diunt illud.

militer aũt iacobũ ⁊ ioãnẽ filios zebe
dei q̃ erãt ſocij ſymoĩs. ⁊ ait ad ſymo/
nem ieſus. Noli timere ex h̄ iã eris ho
mĩes capiẽs. ⁊ ſubductis ad terrã na/
uib; relictis oĩbus ſecuti ſunt eũ.

¶ Dominica ſexta poſt octauas pen/
thecoſtes. ſcilicz poſt feſtum trinitatis
Euangeliũ ſcd̃m Mat. v.

In illo tempore. Dixit ieſus di
ſcipulis ſuis. Amẽ dico vobis
Niſi abundauerit iuſticia veſtra pluſ
quã ſcribaꝝ ⁊ pharizeoꝝ. non intrabi
tis in regnũ celoꝝ. Audiſtis q: dictuz
eſt antiquis. Non occides. qui aũt oc
ciderit reus erit iudicio Ego autem di
co vobis. quia oĩs qui iraſcit̃ fratri
ſuo reus erit iudicio Qui autẽ dixerit
fratri ſuo racha. reus erit conſilio Qui
autem dixerit fatue. reus erit gehennę
ignis. Si autem offers munus tuum

¶ Poſtilla.

Niſi abundauerit
iuſticia veſtra. ⁊c̃
Mat. v. Hiſtoria hu/
ius euãgelij facta eſt an
no chriſti. xxxi. p. idus
iulij feria. v. luna. xvi. in
dictione quarta. Ante
initium illius euangelij
ſcribit ſcũs Matthe/
us. ꝙ chriſtus dixit diſ/
cipulis ſuis Sic luceat
lux veſtra coram homi
nibus vt videant opera
veſtra bona. ⁊ glorificẽt
patrem veſtrum: qui in
cœlis eſt. Nolite putare
quoniã veni ſoluere le/
gem aut ꝓphetas nõ ve
ni ſoluere. ſed adimple/
re Amen dico vobis do
nec tranſeat cœlum et
terra. iota vnum aut v
nus apex non p̃teribit
a lege donec omnia fiãt
Item apex maſculini
generis dicitur ſummi/
tas a pedibus remota.
et quandoq3 apex dicitur littera ⁊ proprię dicuntur apices litterę illę alię
quę in frontiſpicijs murorum ſcribuntur. Frontiſpicium autem dicitur
frontis ſpacium. ⁊ quęlibet littera dicitur quandoq3 apex. Item ſm Au/
guſtinũ ſup illd̃ Mat. v. Iota vnũ aut vnus apex ⁊c̃. Iota ẽ mĩor de cę/
teris ir̃is apex ẽ in ſummitate ipſius pticula. Tũc poſtmodũ ſeq̃tur euan
geliũ hodiernũ (Niſi abũdauerit iuſticia vr̃ã pluſquã ſcribaꝝ ⁊ phariʒeo
rũ nõ intrabitis in regnũ cœlorũ) Sciendũ ꝙ iuſticia ſcribaꝝ ⁊ phariʒeo
rũ erat falſa. q: ſolũ cauebãt ſe a mal' opib; exteriorib;. ⁊ nõ a malis volũ
tatib; putãtes p̃cepta dei ꝓhibita eẽ ſolũ ꝑ mala opa exteriora. q̇bus vnꝰ
alteri nocet ⁊ non prohibitos eſſe actus interiores. ſcз rancores odia ma/
las voluntates ⁊ deſideria nocendi. Lyra. ⁊ eodem modo dicebant de hoc
precepto (non occides) q: ꝑ hoc prohiberet̃ occidendi factum ⁊ non occidẽ/
di ꝓpoſitũ. ⁊ hoc ẽ ꝙ chriſtus dr̃ (audiſtis q: dcm̃ eſt antiquis. Non occi/

des)ſcȝ hominem(qui aũt occiderit)actualiter ⁊ iniuſte(reus erit iudicio) Ly.id eſt teſtiũ accuſatione vt legis iudicio puniat̃ id eſt morte corporali quia lex punit ſm talionem. Vñ Geñ.ix. Quicunq̃ effuderit humanum ſanguinem fundetur ſanguis eius. ¶ Item Exodi.xxi. Oculum pro oculo dentem pro dente(ego aũt dico vobis) Gloſa.id eſt plus impono vobis(qꝛ omnis q̃ iraſcitur)motu interioris odij(fratri ſuo)ſcȝ pſone ⁊ non vicio.vt ſit iam ꝑ vicium nõ per zelum (reus erit iudicio)id eſt dignus accuſatione apud deũ(qui ãt dixerit fratri ſuo racha)ſm Aug⁹ Hieronymũ ⁊ Chriſ. Racha eſt q̃dã vox prorũpẽs ex ira ſignificãs ꝑuipẽſionẽ vl̕ vilipẽſionẽ vel etiã vox interiectiua q̃ orit̃ ex indignatõe cõtra aliquẽ queadmodum.och heu ⁊ conſimiles que oſtendunt motum indignantis animi (reus erit conſilio)id eſt cõſenſu iudicum eſſe danda ſententia contra eum ⁊ dictanda ſibi pena qꝛ peccatũ eius venit in noticiam hominum per exterius ſignum indignantis animi(qui aũt dixerit fatue)id eſt qui vſq̃ ad verba cõtumelioſa ꝓceſſerit (reus erit gehẽne ignis)que eſt certa damnatio ⁊ eterna (ſi offers munus tuum ad altare) id eſt ſi offerre ꝓponis munus boni opis chriſto(⁊ ibi recordatus fueris.quia frater tuus)ſcȝ quẽ leſiſti (habet aliq̃d aduerſum te) pro illata iniuria(relinq̃ ibi munus tuum ante altare) ſiue coram deo nõ dicit reporta qꝛ deus nõ munus repellit ſed charitatez proximi querit(⁊ vade prius) Ly.hoc poteſt intelligi dupliciter. Uno modo pedib⁹ corporis et hoc debet fieri ſi commode poſſit haberi ipſius fratris offenſi pñtia Si aũt nõ poſſit.ſufficit ad eum ire pedib⁹ mẽtis.qđ fit qñ habet ꝓpoſitum ſatiſfaciẽdi loco ⁊ tꝑe cõpetenti ⁊ hoc modo vtit̃ eccleſia rhomana qñ reum confitentem abſoluit ⁊ ſibi ſatiſfactionem leſo fiendam imponit(reconciliari fratri tuo) Gloſ.ſi leſeris ſatiſfaciendo vel veniã petendo. Si oderis rancorem deponendo ſi te oderit ad amiciciam reuocando. Unde etiam Chriſ. Si cogitatu offendiſti.cogitatu recõciliare.ſi vbis.vbis.ſi factis factis (⁊ tunc)poſt recõciliatõem(veniens offeres munus tuum) Grego. Munus nõ accipit̃ niſi ante diſcordia ab animo repellatur

ad altare.⁊ ibi recordatus fueris. q̃a frater tuus habet aliq̃d aduerſum te. Relinque ibi munus tuũ ante altare ⁊ vade prius recõciliari fratri tuo.⁊ tũc veniens offeres munus tuũ

¶ Dñica ſeptima poſt octauas pẽthecoſtes.ſcȝ feſtũ trinitatis. Euãgelium ſcđm Marcum.viij.

In illo tꝑe. Cũ turba plurima eẽt cũ ieſu nec haberent qđ mãducarẽt.cõuocatis diſcipulis ait illis Miſereor ſuꝑ turbã. qꝛ ecce iã triduo

¶ Poſtilla.

Cum turba plurima eſſet.⁊c. Mar.viij. Mat.xv Lu.ix. Joã.vi Hiſtoria huius euangelij facta eſt anno chriſti.xxxij.xij.kal̕.Julij.ſabbato.luna.xiij.indictione.v. Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus Mattheus.ca.xv.qꝫ acceſſerunt ad ieſum turbe multe habẽtes ſecũ multos claudos.cecos debiles ⁊ alios infirmos multos ⁊ proiecerãt

eos ad pedes eius ⁊ curauit eos ita vt turbę mirarent᷑. Videntes ąt mutos loquētes ⁊ claudos ambulātes. ⁊ cęcos vidētes magnificabāt deū isrl'. ergo dicit euāgeliū hodiernū (Cū turba plurima eēt cū iesu. nec haberēt qđ manducarent) Hęc turba sequebatur dominum iesum ꝓpter verborum suorum dulcedinem ⁊ propter infirmorum sanationem (conuocatisq; discipulis ait illis. misereor super turbam) Lyra. hoc prędixit discipulis. vt ipsos induceret ad pietatem (quia ecce iam triduo sustinent me) Lyra. qꝛ tantum afficiebantur ad doctrinam christi audiendam ⁊ videndum eius miracula. ꝙ per tres dies non redierant ad loca ꝓpria sed manentes cū christo in loco deserto ⁊ sub diuo. Ex quo patet eorum deuotio (nec habēt qđ manducēt) Lyra. quia cibaria quę de domibus suis apportabant iā erāt consumpta. Ideo nec prima die nec secunda die hoc miraculum fecit. Tuz quia alimenta adhuc habebāt. Tum qꝛ magis apparuit tūc hoc miraculū qn̄ eis victus omnino defuit (⁊ si dimisero eos ieiunos in domum suā deficiēt in via. quidam em̄ ex eis de lōge venerūt) Jacob. Illi de longe veniūt qui de peccatis se ad deum conuertunt. Unde ps. cxviij. Longe a peccatoribus salus. ⁊c. (et responderunt ei discipuli sui. Unde istos poterit hic quis saturare panibus in solitudine) quasi diceret. locus iste desertus est. ⁊ villę multū distant. ideo non possumus per humanaz prouidentiam talia habere ad satiandum tantam multitudinem populi ⁊ tam famelicā (⁊ interrogauit quot panes habetis: qui dixerunt septez) quod erat quasi nihil respectu tantę multitudinis. Unde Remigius. Non interrogabat dominus quasi nesciens quot panes haberent. sed ad hoc vt cum responderint septem quo pauciores dicerent eo magis miraculum diffamaretur et notius fieret (et pręcepit turbę discumbere super terram accipiens septem panes gratias agens fregit) multiplicauit autem christus panes. Primo benedicendo per quod instruimur ꝙ cibum benedicere debemus. Secundo frangendo ad innuendum ꝙ in nostris conuiuijs pauperibus panem frangere debemus. Tercio gratias agendo ad innuendum ꝙ in nostris refectionibus gratias agere debemus. Unde Remigius super Mattheū. In eo ꝙ grās egit nobis reliquit exemplum vt de omnibus donis cœlitus collatis gratias referamus (et dabat discipulis suis vt apponerent ⁊ apposuerunt turbę) Vn̄ Beda. ꝙ dominus discipulis dedit panes vt apponerent turbę designat ꝙ spiritualis scientię dona tribuit apostolis ⁊ ꝑ eorum ministerium voluit eccl'ę vitę cibaria distribui (Et habebant pisciculos paucos ⁊ ipsos benedixit

sustinent me nec habent quod manducent. Et si dimisero eos ieiunos in domum suam deficient in via. Quidam em̄ ex eis de longe venerūt. Et responderūt ei discipuli sui vnde istos poterit hic quis saturare panibus in solitudine. Et interrogauit eos quot panes habetis: qui dixerūt septem. ⁊ pręcepit turbę discumbere super terram ⁊ accipiens septem panes gratias agens fregit. et dabat discipulis suis vt apponerent et apposuerunt turbę. Et

et iuſſit apponi) Unde notandum ꝙ dominus dedit eis panes ⁊ panis eſt cibus quo ſuſtentatur vita. ⁊ ſignificat verbum dei. ⁊ dedit eis piſces ad condimentum cibi. per quos ſignant exempla. ⁊ ita dñs deſignauit ꝙ pani id eſt verbo dei addendũ eſt cõdimentũ boni exẽpli magis eñ ſuaderẽt exempla ꝙ̃ ꝟba(⁊ ſuſtulerũt qđ ſupauerat de fragmẽtis ſeptẽ ſportas) Jacob⁹. voluit aũt chriſtus vt colligerẽt fragmẽta. pmo ꝓpter exemplum In hoc datur nobis exemplũ vt ea q̃ nobis ſupſunt vł etiã quę nobis ieiunãdo ſubtrahimus paupibus erogemus. Uñ Aug⁹. De tuo ieiuuio fames paupis ſatiet. Scđo ꝓpter documentũ vt ex hoc inſtruamur ꝙ illis q̇ ſunt miſericordes paupibus tpalia multiplicant. hoc patz iiij. Regũ. xviij. in vidua quę heliam pauit cui dñs farinã multiplicauit. ⁊ oleum(erant autẽ qui manducauerãt q̃ſi q̃ttuor millia)ſcz viri. exceptis mulierib⁹ ⁊ puulis qui in lege non numerabantur(⁊ dimiſit eos) ſcilicet redire ad ꝓpria.

¶ Circa pñs euãgeliuz vbi dr. Accepit ieſus ſepte panes eſt diligenter notandum ꝙ hęc refectio differt ab illa đ q̇nq̃ panibus ordeaci⁹ ⁊ duobus piſcib⁹. quaz ponit Joannes in euangelio ſuo quantuz ad ſex Primo quia ibi fuerũt quinq̃ panes. hic vero ſeptẽ Secundo quia ibi fuerunt ordeacei. hic vero triticei. Tercio. quia ibi fuerunt duo piſces. hic vero plures. licet pauci et parui. Quarto. quia ibi fuerunt ſuper fœnuz hic vero ſuper terram. Quito quia ibi fuerũt quinq̃ millia hominuz ad manducandum. hic vero quattuor millia. Sexto qꝛ de illis duodecim cophini fragmentorũ fuerunt eleuati. hic aũt ep tẽ ſportę fuerũt eleuatę plenę

habebant piſciculos paucos. ⁊ ipſos benedixit ⁊ iuſſit apponi. ⁊ manducauerũt ⁊ ſaturati ſunt Et ſuſtulerũt qđ ſupauerat de fragmẽtis ſeptẽ ſportas Erant aũt q̇ manducauerãt quaſi q̃ttuor millia ⁊ dimiſit eos

¶ Dominica. viij. poſt octauas penthecoſtes. ſcz feſtum trinitatis. Euangelium ſcđm Mattheũ. vij.

In illo tempore. Dixit ieſus diſcipulis ſuis Attendite a falſis ꝓphetis q̇ veniũt ad vos in veſtimẽtis ouiũ. intrinſecus aũt ſunt lupi rapaces. a fructibus eorũ cognoſcetis eos Annquid colligunt de ſpinis vuas: aut de tribulis ficus. Sic omnis arbor bona. fructus bonos facit. Mala aũt arbor: fruct⁹ malos facit. Nõ põt

¶ Poſtilla

Attendite a falſis prophetis. Matthei. vij. Lucę. vi. Hiſtoria huius euangelij facta eſt anno chriſti. xxxi. ij. idus Julij. feria. v. luna. xvi. indictione iiij. Ante initium illius euangelij ſcribit ſcũs Mat. in eodem caplo. ꝙ chriſtus dixit diſcipulis ſuis. Oia q̃cũq̃ vultis vt faciant vobis hoies ⁊ vos facite eis ſilr. hęc eſt eñ lex ⁊ ꝓphetę Intrate per anguſtã portam. quia lata eſt porta ⁊ ſpacioſa via quę ducit ad perditões et multi ſunt qui intrant per illam ꝙ̃ anguſta porta ⁊ arta via eſt quę

ducit ad vitam ꝛ pauci ſunt q̄ inueniũt eam. Et poſtmodũ ſtatim ſequit euã. hodier. (Attẽdite a falſis ꝓphetis) In hoc euãgelio docet dñs fideles ſuos ſibi diligẽter cauere a falſis ꝓphetis ꝛ ꝑuerſis chriſtianis q̄ ꝟbis cõ fitent deũ ꝛ factis negãt ergo dr (attẽdite). i. diligenter cauete (a falſis pro phetis) Gorra. i. a deceptorib᷒ hereticis hypocritis ꝛ a falſis chriſtianis ꝛ hmoi. Et hoc ideo ne tales corrupta vita ſua ꝛ malis morib᷒ fideles alli ciãt ad mala ꝛ ſingulariter ãmonet eos cauere ſibi ab hypocritis dicens qui veniũt ad vos in veſtimẽtis ouium. i. ſub ſimulatõe exterioris ſancti tatis (itrinſecus ãt ſunt lupi rapaces) qꝛ interius ſunt pleni malo ſimulã tes exteriorem ſcitatem ꝓpter inanem gloriam ꝛ mundanam laudez aut ꝓpter tpalia aliq̄ cum alioꝝ damno (a fructi bus eoꝝ). i. opibus (co gnoſcetis eos) ſcꝫ fina liter qꝛ hypocritę ꝛ he retici diu latere nõ pñt quin erumpant in aliq̄ ſigno ꝑ quod ſe ꝓdant qꝛ ſicut nunq̄m vel vix pt ignis abſcondi ꝙ fu mum nõ emittat Sic ſimulator vix pt diu latere quin ſigno ꝟbo vel ope re ſeipſum oñdat (nunqd colligũt de ſpinis vuas). i. opera iuſticię. (aut de tribulis ficus) ſcꝫ humilis ↄuerſatõis ad deum (ſic oĩs arbor bona). id eſt hõ hñs bonã voluntatem (bonos fructus facit) Ly. qꝛ talis vt ſic ſp facit opera bona vñ Orige. Arbor bona eſt bonus hõ hñs bonã volũtatez ra dices ſunt cogitatões folia ꝟba fructus opa. ¶ Notandum ꝙ hõ bonus pt bonam voluntatem deſerere ꝛ ſic mala arbor fieri. Uerbi grã Judas q̄diu in vocatõe aplica permanſit bona arbor fuit et poſtmodum malũ fructũ ꝓtulit qñ chriſtũ tradidit. Magdalena in p̄mis mala arbor fu it qñ peccauit ꝛ poſtmodũ bona arbor qñ penituit et ſic tunc bonum fruc tum ꝓtulit (oĩs arbor q̄ non facit fructum bonũ excidet) Gorra. a ↄſortio oĩm beatoꝝ qd eſt grauiſſimũ in dãnatis ſupplicũ (ꝛ in ignem mittet) ſcꝫ iehennę Chriſ. duę ſunt pœnę excidi ꝛ in ignẽ mitti (igit ex fructibus eoꝝ cognoſcetis eos) ſcꝫ in futuro Quãuis heretici ꝛ hypocritę ꝛ falſi chriani in hoc ſclo qñqꝫ nõ plene cognoſcant tñ pacto pñti ſclo ex fructibus id eſt ex finalib᷒ eoꝝ p̄mijs ꝛ retributõib᷒ manifeſte cognoſcent q̄les fuerũt (non oĩs qui dt mihi domine domine intrabit in regnum cœlorũ) ſemel dr qui credit corde Bis qui etiam fidem ↄfitet ore ſed nõ opere ꝛ talis nõ intrabit in regnum cœlorũ (ſed qui facit volũtatem patris mei qui in cœ lis eſt) id eſt qui habet veram fidem chriſti in corde ꝛ eandem ↄfitetur ore et cum hoc operatur opera ad fidem ꝑtinentia ꝛ maxime qui ſeruat man data dei. Talis dr ter domine ꝛ talis facit voluntatẽ dei ꝛ ſic ↄñr (ipſe in trabit in regnum cœlorũ) vtꝫ Mat. xix. Si vis ad vitam ingredi ſerua mandata ¶ Circa pręſens euan. vbi dr. Oĩs arbor bona bonos fructus facit. Notandum ꝙ Hugo de prato dt ꝙ opus virtutis dr bonum ꝓpter quinqꝫ Primo quia eſt a bono ſcꝫ deo hoc patet quia ipſe eſt optimum ꝛ ſummũ bonum vtꝫ Eſa. xxxvi. Oĩa opa nrã opatus es in nobis domine

arbor bona frcũs malos facere. neqꝫ arbor mala fructus bonos facere Ois arbor quę non facit fructũ bonuz exci detur ꝛ in ignem mittetur. Igit ex fru ctibus eorum cognoſcetis eos Non õ nis q̄ dicit mihi domine domine intra

Pagina

Opera mala ſunt a diabolo inſtigāte ⁊ a mala volūtate opātis vtʒ Jo. viij. Mēdax eſt ⁊ pater eiꝰ. Scđo qꝛ ꝓcedit de loco bono ſcʒ de cœlo. vtʒ. Jaco. i. Oē datum optimū ⁊ oē donū perfectū deſurſum ē. ⁊c. Itē proce/dit de corde bono vtʒ. Mat. xij. Bonus homo de bono thezauro cordis ſui profert bonū. malū āt opus de malo procedit. ſcʒ de regiōe demonum de ꝯcupiſcētia carnis ⁊ de malicia mundi vtʒ. ꝑmo Jo. v. Totus mūdꝰ in maligno poſitus eſt. Tercio ꝙ facit hoīem bonum. Nihil em̄ eſt qđ facit hoīem bonum niſi opus ꝟtutis neqꝫ dignitas neqꝫ diuitię neqꝫ ſcia neqꝫ aliquid aliud vñ Ariſto. ij. Ethi. Virtus eſt q̄ hn̄tem bonū facit ⁊ opus eius laudabile reddit. malum āt opus homīem malum facit. q̄ tn̄ naturaliter bonus eſt vtʒ Oſeę. ix. Facti ſunt ab ominabiles ſicut ea q̄ dilexerūt. Quarto bonum opus oībus placet ⁊ ſapit hn̄tibꝫ rectum ⁊ non infectum guſtū. Nā bonū ē qđ oēs hoīes a ꝑpetunt vñ Boe. de ꝯſo. phī. me. xi. li. iij.

Mentibus hoīm naturaliter inſerta eſt cupiditas veri boni. ⁊c. Etiam ipſis malis. bonum opus videt̄ bonū q̄uis interdū ꝓpter corruptionē guſtus nō ſapit ipſis malis. Vñ pʒ ꝙ bonum opus deo ⁊ hoībꝫ placet. vt pʒ. Ecc̄i. xlv. Dilectus deo ⁊ hoībꝫ moyſes qꝛ ſcʒ bonꝰ erat ⁊c. Maluʒ āt q̄ſi oībꝫ diſplicet acetiā ipſis malis qn̄ ſcʒ rōne vtunt̄ ⁊ redeūt ad ſe ipſos. Quinto qꝛ ad locū bonum ducit ſcʒ ad cœlū q̄ eſt locꝰ btōꝝ vtʒ Mat. xxv. Venite bn̄dicti pꝛis mei poſſidete. ⁊c. Mala āt opa ad malū locū ducūt, ſcʒ ad infernū vtʒ Lu. xvi. Mortuꝰ eſt diues ⁊ ſepultꝰ in inferno vñ etiā in Mat. xxv. Ite maledicti in ignem eternum.

bit in regnū celoꝝ. ſʒ q̄ facit voluntateʒ pꝛis mei q̄ in celis eſt ipſe intrabit in regnum celorum

¶ Dn̄ica. ix. pꝰ. viij. pēthe. ſcʒ pꝰ feſtuʒ ſcē trinitatis Euā. Lu. xvi.

In il. t. d. i. d. ſ. ꝑabolā hanc Hō q̄dam erat diues q̄ hēbat villicū. Et hic diffamatus eſt apud illū quaſi diſſipaſſet bona illius Et vocauit eū et ait

¶ Poſtilla.

Homo q̄dam. ⁊c. Lu. xvi. Hiſtoria huiꝰ euāgelij fcā eſt āno chꝛi. xxxij. v. kal' octobꝛis dn̄ica luna. xiij. indic. v. Añ iniciū illiꝰ euangelij ſcribit ſcūs Lucas de filio ꝓdigo q̄ diſſipauit oēm ſubſtantiā ſuā viuēdo luxurioſe. Et poſtmodū cœpit egere ⁊ cupiebat implere vētrem ſuuʒ de ſiliqs quas porci manducabāt ⁊ nemo illi dabat q̄ ſurgēs venit ad prēm ſuum dicēs Pater peccaui in cœlū ⁊ corā te iam nō ſum dignus vocari filiꝰ tuus. Quare pater cum gaudio ſuſcepit eum ⁊ fecit ꝯuiuium ſolemne dicens. Hic filius meus mortuus erat ⁊ reuixit perierat ⁊ inuentus ē. Hoc euangelium legitur in. xl. ſabbato ante dn̄icam Oculi mei. Tunc poſtmodum ſequitur euangeliū hodiernū (Homo quidā) Lyra. id eſt ipſe deus q̄ pro nobis hūanatus ē (erat diues) qꝛ ipſius ſunt cœlū ⁊ terra et oīa in eis ꝯtenta Unde pſ. xxiij. Dn̄i eſt terra ⁊ plenitudo eius orbis terraꝝ ⁊ vniuerſi qui hītant in eo (q̄ habebat villicū). Lyra. id eſt diſpēſatorem cui tradidit bona tꝑalia ad diſpenſandū ⁊ ſic q̄libet hō eſt villicus dei eo ꝙ deus cuilibet hoī ꝯmittit gubernandas et ad voluntatem dn̄i diſpen

ſandas triplices res ſcꝫ res tpales corpus ⁊ aĩam ⁊ hoc eſt ↄtra illos qui dicũt Ego ſum dñs oĩm facultatũ meaꝝ vñ Ambro. Bona hoĩs nõ ſũt q̃ ſecũ ferre nõ p̃t (⁊ hic diffamatus ẽ apud illũ q̃ſi diſſipaſſet bona illius) qd frequẽter ↄtingit qñ q̃s male vtit̃ his q̃ ei a deo ↄmiſſa ſunt ſcꝫ expo/nendo in ſupbia in crapula in luxuria ⁊ ſic de aliis. vel vires ſui corporis in pctĩs cõſumit (⁊ vocauit illũ) Gloſa. vocat dñs quẽlibet hoĩem inſpi/ratõibꝫ interius. p̃dicatõibꝫ exterius bñficiis flagellis ⁊ incutiẽdo terro/rem extremi iudicii ⁊ timorẽ eterne dãnatõis (⁊ ait illi q̃d hoc audio de te) q. d. eſt ne hoc verũ: diſſipaſti tpalia. inq̃naſti corpꝰ. ⁊ aĩam in pctĩs tuis oc/cidiſti (redde rõem villicatõis tue) quod erit in morte hoĩs. Tũc eñi opor/tet hoĩem reddere rõem de oĩbꝫ ſibi ↄmiſſis vſq ad vltimũ quadrantem. (Ait aũt villicus intra ſe. quid faciam?) ſic pctõr intra ſe cogitare dꝫ q̃d fa/ciam vt eternã dãnatõem euadã? (q: dñs meus aufert a me villicatõem) i.

illi. Quid hoc audio de te? Redde ratio/nẽ villicatõis tue. Jam eñi nõ poteris villicare. Ait autem villicus intra ſe. Quid faciam? quia dominꝰ meus au/fert a me villicationem. fodere non va/leo mẽdicare erubeſco. Scio q̃d faciam

diſpẽſatõem oĩm rerum mihi cõmiſſaꝝ. q: tunc ãplius nõ erit tempus merendi neq pœniten/di (fodere nõ valeo men/dicare erubeſco). Conſi/derãdũ ẽ q: in alia vita hõ nõ p̃t bona opari q̃/bus mereat̃ ⁊ iuuet̃ ad glãm Nec p̃t mẽdicare id eſt orando obtinere tũc veniam pctõꝝ aut augmentũ glĩe. q: tps p̃ñtis vite compat̃ eſtati. Alia vero vita ſcꝫ futura eſt ſil'is hyemi q: que hõ hic ſemiat ibi ⁊ meter (ſcio quid faciam vt cũ a motus fuero a villicatõe). i. cũ p morte tractꝰ fuero a p̃ñti vita ĩ qua hõ p̃t mereri ⁊ demereri (recipiãt me in domos ſuas) id eſt p eorũ ſuffragia ⁊ merita recipiant in vitam btãm in regnum cœlorũ que domus pauperuꝫ eſt. vtꝫ Mat. v. Bti pauperes ſpũ. qm̃ ipſorum eſt regnũ cœlorũ (ↄuocatis ſingulis) Gloſa. i. ſingulatim (debitoribus dñi ſui) Singulatim eos alloquebat̃ vt q̃libet reputaret ſi/bi factum bñficium ſpẽale neſciens q: aliis etiam fcã eſt relaxatio. Scdo ne indignaret̃ aliq̃s ipſorum q: plus remitteret alii q̃ ſibi nec relaxat to/tum vt magis lateret dñm ſuum (dicebat pmo. q̃tum debes dño meo? at ille dixit Cẽtum cados olei). Beda. Cados grece eſt amphora latine ↄti/nens tres vrnas (dixit illi accipe cautionem tuã) Gloſa cautio eſt inſtru/mentũ quod ad cautelã de cõtractu debiti ꝓpria manu ſcriptũ eſt qd alio noĩe dr chyrographũ (⁊ ſede cito ſcribe q̃nquaginta) ⁊ ſic dimidiã ptem ã/nalium reddituũ ei dimiſit (deinde alio dixit Tu vero q̃tum debes? Qui ait centũ choros tritici) Gloſa. Chorus triginta modiis implet̃ ⁊ chorus eſt menſura aridorũ cadus liq̃dorum (ait illi Accipe litteras tuas ⁊ ſcri/be octoginta) Gloſa. Et ſic quintam ptem debitorum dimiſit ei Precio/ſius eſt aũt oleũ q̃ triticum ſuſtentamẽtum Ideo pręponit debitorẽ olei debitori tritici (⁊ laudauit dominus villicum iniquitatis) id eſt villicum iniquum. Villicus fuit iniquus duplici iniquitate. Primo quia bona do/mini ſui diſſipauit. Secundo quia de reſiduo furatus eſt laudauit euꝫ nõ ſimpliciter ſed ſm quid. quia vt dr. Gloſa. non laudauit eum de fraude

ſed de prudentia. qꝛ ſibi ꝓuidit in poſterũ (qꝛ filij huius ſcl'i). Lx.i. hoĩes tꝑalibus intẽti (prudẽtiores). i. magis aſtuti ⁊ feruidi ſunt in tꝑalibus negocijs agẽdis (q̃ꝫ filij lucis). i. q̃ꝫ hoĩes ſpũalibꝫ deputati ſint in negocijs ſpũalibus. ⁊ hoc videmus ad ſenſum frequẽter accidere. Cuius vna ratio eſt corruptio naturę. ꝓpter quã homo ꝓnior eſt ad malum q̃ꝫ ad bonum Alia ratio eſt. qꝛ bona tꝑalia ſunt pñtia et ideo fortius mouent aĩm. qꝛ ſm Ariſto. Pñs obiectũ mouet ſenſum (⁊ ego dico vobis) Hic dominus parabolam iſtam adaptat ad nrãm eruditõem ⁊ ſalutem ⁊ ad elemoſynarum largitionem (facite vobis amicos) id ẽ paupes ⁊ bonos hoĩes. ⁊ etiã ſcõs angelos (de mammona iniq̃tatis). Mãmon eſt demon tẽptãs de diuitijs male acq̃rendis. Dicuntur ãt diuitię mammona iniq̃tatis. qꝛ freq̃nter ad iniq̃tatẽ inducũt. qꝛ faciunt hominẽ ſuperbire inebriari. luxuriari. ludere. ⁊c̃. vñ Aug⁹. Omĩs diues aut ẽ iniqu⁹. aut heres iniq̃tatis. Itẽ qꝛ raro ſine pctõ acq̃runt. Vñ Apl's. Qui volunt diuites fieri incidũt in laqueos diaboli Item qꝛ inęq̃liter poſſident ab hoĩbus Nã vn⁹ in ipſis abundat. et alius parũ aut nihil de ipis hꝫ. (vt cum defeceritis) Lx. i. in vita ꝑ mortẽ (recipiant vos ĩ ęterna tabernacula). i. per ſua merita ⁊ ſuffragia ĩpetrent apud deum vos finaliter recipi in vitam ęternam Vnde circa preſens euangeliũ. vbi dr Facitę vobis amicos de mammona iniq̃tatis. Notandũ ꝙ q̃ttuor modis poſſum⁹ nobis facere amicos cũ rebꝫ tẽporalibus Primo cũ integre reſtituũt heredibus ea q̃ per rapinã vel furtũ male habita ſunt Et huĩliter petit remiſſio de iniuria eis illata de faciẽdo reſtitutõem Scdõ cũ ignorat cui reſtituat ⁊ tũc de ꝯſilio ꝯfeſſoris paupibꝫ eroget Tercio cũ aliq̃s cõtra inſtitutiõeꝫ eccl'ę lucratur. vt laborando diebus feſtiuis vel aliter ita tamen ꝙ nõ tenetur ad reſtitutionem. vt eſt lucrum de iure meretricio. Tunc em̃ faciẽda eſt medicina vnde facta ſunt vulnera. Et danda eſt de hoc elemoſyna pauperibus Quarto faciendi ſunt amici de diuitijs q̃ inique ſeruantur cũ nimia tenacitate. Poteſt em̃ q̇s dãnari eo ꝙ non dat ſua. vtꝫ. Mat. xxv Diſcedite a me maledicti in ignem ęternum. Eſuriui et non dediſtis mihi manducare. Vnde diues epulo damnatus eſt. quia non dedit ſua vtꝫ

vt cum amotus fuero a villicatiõe recipiant me in domos ſuas Cõuocatis itaqꝫ ſingulis debitoribus domini ſui dicebat primo. quantuꝫ debes domĩo meo? At ille ait. Centum cados olei. Dixitqꝫ illi. accipe cautionem tuam et ſede cito ſcribe quinquaginta. Deinde alio dixit. Tu vero q̃ꝫtum debes? Qui ait centum choros tritici. Ait illi. accipe litteras tuas ⁊ ſcribe octoginta. Et laudauit dominus villicum iniq̃tatis quia prudẽter feciſſet. quia filij huius ſeculi prudentiores filijs lucis in generatione ſua ſunt. Et ego dico vobis. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis. vt cum defeceritis recipiant vos in ęterna tabernacula.

Luce.xvi. ¶ Poſtilla.

Cum appropinquaret ieſus ⁊c̄. Lu.xi. Hiſto. hui⁹ euā. fcā eſt āno chriſti.xxxiij.xiij.kal.aprilis dn̄ica palmarū. Luna.x.indic.vi. Añ iniciū illi⁹ euāgelij ſcribit ſcūs Lu.in eodē ca. ꝙ dn̄s ieſus cū in die palmarum appropinq̄ret ad deſcēſum mōtis oliueti cœperūt turbe dn̄dentium gaudētes laudare deū voce magna ſup oib⁊ q̄s viderant ꝟtutib⁊ dicentes Bn̄dictus q̄ venit in noīe dn̄i pax in cœlo ⁊ glā in excelſis Et q̄dam phariſeoꝝ de turbis dixerūt ad illū. Mgr̄ increpa diſcipulos tuos q̄bus ipſe ait. Dico vobis qꝛ ſi hi tacuerint lapides clamabunt. Tūc ſequit̄ euan. hodiernū (Cū appropinq̄ret ieſus hierl'm) Ly.nō ſolū corꝑis greſſu ſed etiam ꝯpaſſionis affectu (videns ciuitatē) ſcꝫ hierl'm in q̄ diu viguerat cultus diuinus (fleuit ſup illā) ſcꝫ fletu ꝯpaſſionis Tum ꝓpter mala culpe q̄ ibi multiplicata fuerunt tum ꝓpter mala pœne que futura imminebant. Notandū ꝙ chriſtus q̄ter fleuit Primo in natiuitate vtꝫ Sap.vij. Primā vocē ſilem oib⁊ emiſi plorans Vn̄ etiam canit̄ Vagit infans inter arta poſitus p̄ſepia. Scđo in lazari ſuſcitatōe. Tercio ſuper ciuitatē hieruſalem in die palmaꝝ ſicut euāgeliū hodiernū.dt Quarto in paſſione ſua vtꝫ Heb.v. Cū clamore valido ⁊ lachrymis exauditus eſt qꝛ ſi cognouiſſes) Glo. ſcꝫ ruinā ⁊ ſubuerſionē q̄ tibi imminet (⁊ tu) ſupple fleres (⁊ q̄dē in hac die tua) ſcꝫ ꝓſpera in q̄ facis volūtatem tuā (q̄ ad pacē tibi) ſcꝫ modico tꝑe duraturā. ⁊ iō nunc gaudes. qꝛ immunētia nō vides (nunc āt abſcōdita ſunt ab oculis tuis) ſcꝫ mala q̄ futura ſūt tibi (qꝛ veniēt dies in te ⁊ circūdabunt te inimici tui) Glo. pncipes rhomani cū exercitu valde forti (vallo). ad lrām qꝛ tres aggeres dn̄t rhomani feciſſe circa hierl'm capiendam (⁊ coanguſtabūt te vndiqꜫ) ſcꝫ ꝯcludendo ⁊ ꝓhibēdo introitū ⁊ exitū ad introductōem victualiū ⁊ armoꝝ. Vn̄ Joſephus dt ꝙ p̄ anguſtia famis mulieres pueros ꝓprios comederūt (⁊ ad terrā ꝓſternēt te) Capta em̄ ciuitate turres ⁊ muros diruerūt ⁊ tunc edificia eiecerūt ad terram (⁊ filios tuos q̄ in te ſunt) Glo. id eſt inhitatores tuos aliquos occidendo aliquos captiuando (⁊ non relinquent in te lapidem ſup lapidem) ſed funditus euertendo hoc iam patet ad oculū quia ſepulchꝝ chriſti qđ olim erat extra ciuitatem iam eſt in medio ciuitatis (eo ꝙ nō cognoueris tꝑs viſitationis tue) (ſcꝫ quo creator oīm per incarnationis myſterium ⁊ per p̄dicationis officium te viſitare dignatus eſt quē non recepiſti ſed vſqꜫ ad mortem per ſecuta fuiſti ¶ Sciendum ꝙ miſericors deus non ſtatim punit homines cū peccant ſed ꝓlongat ipſis vitam ꝓpter emendam Sicut homo cum videt foramen in ſotularibus vel veſtimentis ſuis non ſtatim eos proijcit ſꝫ facit eos refici quouſqꜫ non ſit amplius ſpes de reꝑatione ipſorum Sic dominus ieſus chriſtus non ſtatim puniuit hierl'm ſed ꝑ quadragintaduos annos ꝓtraxit ſed quia inuenit eam incorrigibilem tunc permiſit eam de

¶ Dn̄ica.x.poſt octauas pēthecoſtes.
Euangeliū. Lu.xix.

In il.tꝑe. Cū appropinq̄ret Jeſus hieruſalem vidēs ciuitatem fleuit ſup illam dicēs Qꝛ ſi cognouiſſes ⁊ tu Et q̄dem in hac die tua q̄ ad pacē tibi

ſtrui a rhomanis ꝑncipib⸫ ſcȝ Tyto et Veſpaſiano(ꝛ ingreſſus in templū)ꝛ hoc ꝑpter nr̄am inſtructōem Vñ Chriſ Tu chriſti imitatoꝛ factus cū ingreſſus fueris aliq̄ꝫ ciuitatē añ oēm actū ad eccl̄am curras qꝛ ꝑpriuȝ boni filij eſt vt veniēs ꝓmū currat ad domū pr̄is(cepit eijcere vendentes et emētes) Ly. nã ſacerdotes ꝑpter cupiditatē ꝛ auariciaȝ ſuam in ꝓmo atrio tēpli fecerūt tria loca venalia vt aduenicētes ſi nō haberent qđ offerrent inuenirent ibi ad emendū ꝛ ſi aliqui nō haberēt vñ emerēt poſuerūt ibi nummularios a quib⸫ acciperēt mutuo pecuniaȝ. Sed q̄ritur hic q̄re nō reſtiterūt chriſto? Rñdet Lyra ꝙ ex oculis eius et a facie exibat q̄dā fulgoꝛ terrēs eos ita ꝙ nō audebāt reſiſtere ſicut etiam in voce ſua terruit eos q̄ veniebāt ad capiendū eū qui cū audirēt ip̄m dicentē ego ſum abierūt retroꝛſum ꝛ ceciderūt in terrā. vt habet Joā. xviij. In volūtate chriſti erat oſtēdere infirmitatē aſſumptā ꝛ etiā ſuę diuinitatis ꝟtutē(dicēs illis ſcriptū eſt em̄) Eſa. lvi. (domus mea) Goꝛ. i. meo cultui dedicata In q̄bus ꝟbis oſtēdit ſe eſſe deū qꝛ templū ſolius dei eſt(domus oꝛōis eſt)non domus negociatōis nō vane locutōis nō ſpectaculoꝛū. Et iō dicit Aug⁹. in regula. in oꝛatoꝛio nemo aliq̄d agat niſi ad qđ fcm̄ eſt vñ ꝛ nomē accepit(vos aūt feciſtis illā ſpeluncā latronū)qꝛ ipſi nō curabāt de cultu dei ſed de excoꝛiatōe ꝑpl'i ꝑ aſtutias exq̄ſitas. Spelūca aūt latronū dꝛ eſſe locus vbi ſpolia quę rapiūtur ponuntur. ꝛ hoc fecerūt ſacerdotes de tēplo. vt iā dcm̄ eſt(ꝛ erat docēs quottidie in templo)vñ Grego. Redemptoꝛ noſter nec ab indignis nec ingratis pręd icatōnis ꝟba ſubtraxit.

nunc autē abſcondita ſunt ab oculis tuis quia venient dies in te ꝛ circūdabunt te inimici tui vallo ꝛ circūdabūt te. et coanguſtabūt te vndiq̄ꝫ ꝛ ad terrā proſternēt te ꝛ filios tuos q̄ in te ſunt. Et non relinquent in te lapidem ſuper lapidem eo ꝙ non cognoueris tēpus viſitationis tuę. Et ingreſſus in templum cępit eijcere vendentes ꝛ ementes dicens illis Scriptum eſt quia do

In hoc dat nob̄ exēplū p̄dicādi Notādū ꝙ illi ad q̄s ꝑtinet vt p̄dicēt frequēter dn̄t p̄dicare ꝛ q̄ hoc negligūt multas cōminatōes q̄ hn̄tur in ſacris ſcp̄turis ſm̄ Guil'. incurrūt. Vñ Ezech. xxxiij. Si dicēte me ad impiū impie moꝛte moꝛieris ꝛ nō annūciaueris nec locutus fueris vt ſe cuſtodiat impius a via ſua ip̄e impius in īpietate ſua moriet' ſanguinē autē eius de manu tua req̄rā Vñ Eſa vi. Ve mihi ꝙ tacui qꝛ vir pollutus labijs ego ſum. Itē. ꝓ. ad Coꝛ. ix. Ve mihi ſi nō euāgelizauero vobis ¶ Circa pn̄s euāgeliū vbi dꝛ Vidēs ieſus ciuitatē fleuit ſuꝑ eā. Notādū ꝙ vt ex ſcriptura haberi p̄t q̄druplex ē fletus chriſti q̄ ſignat q̄druplicē fletū quē in hac vita habere debemus. Prim⁹ ē fletus infantię ſicut de chriſto canit' Vagit infans inter arta poſitus p̄ſepia. Vñ Sap. vij. Silem vocē oib⸫ emiſi ploꝛās q̄ ſignificat fletū queȝ debemus habere ꝑ incolatu pn̄tis miſerię. Vñ Aug⁹. Puer q̄ naſcitur a ploꝛatu incipit nec ridere p̄t ſtatim natus ploꝛat ꝑphana ſuę calamitatis. Scđs ē fletus quo fleuit ſuꝑ Lazaꝝ ad vitā eū reuocādo q̄ ſignificat fletū quē habere debemus ꝑ patrię dilatōe.

Vñ in pſ. cxix. Heu mihi qꝛ incolatus meus prolõgatus ē. Tercius eſt fletus quo fleuit ſuꝑ ciuitatē hieruſalē in die palmaꝝ ꝙ ſignificat ꝙ fletũ habere debemus ꝑ cõpaſſione miſerorũ. vt patet Hieremię. ix. Quis da/ bit capiti meo aquã ꝛ oculis meis fontē lachrymarũ ꝛ plorabo die ac no cte interfectos filię populi mei. Vñ etiã. ij. Corin. ix. Quis infirmatur ꝛ ego nõ infirmor. Quis ſcandaliſatur ꝛ ego nõ vror. Quartus ē fletus ꝙ fleuit in cruce. vt patet Hebreoꝝ. v. Cum clamore valido ꝛ lachrymis of ferēs exauditus eſt pro ſua reuerētia ꝙ ſignificat fletum quē habere debe/ mus in cruce pœnitētię ex cõpunctione peccatorum. Vñ pſ. vi. Lauabo per ſingulas noctes lectum meũ. id eſt cor meum ꝛ faciem aĩmę meę. Sic fleuit ꝛ lauit Magdalena ꝛ mundata eſt. Lucę. vij. Sic fleuit ꝛ lauit pe trus peccatũ ſuum. vt habetur Lucę. xxij. Egreſſus foras fleuit amare.

¶ Poſtilla

Dixit ieſus ad quoſdam ꝛc. Lucę. xviij. Hiſtoriã huius euangelij dixit dñs anno eius. xxxiij. viij. kal. aprilis dñica. luna. x. indictione ſexta. Ante initiũ illius euangelij ſcribit ſanctus Lucas in eodem capi tulo. ꝙ chriſtus dixit ꝑabolam iſtam Iudex quidam erat in quadam ciui tate qui deũ nõ timebat ꝛ hoiem nõ reuerebatur. Vidua aũt quędã erat

mus mea domus orõis eſt vos ãt feci/ ſtis illã ſpeluncã latronũ ꝛ erat quoti/ die docēs in templo.

¶ Dñica. xi. poſt octa. pētħ. Euãgeliũ Lucę. xviij.

In il. t. d. ieſus ad quoſdã ꝙ in ſe cõ fidebãt tanꝙ͛ iuſti ꝛ aſpnabantur cęte ros ꝑabolam iſtam. Duo hoies aſcen/

in ciuitate illa ꝛ venie/ bat ad eũ dicēs. Vindi ca me ð aduerſario meo. Et nolebat ꝑ multum tꝑs poſt hoc dixit intra ſe ꝛ ſi deuz nõ timeo nec hoiem reuereor tñ quia moleſta eſt mihi hęc vi dua vindicabo illaz ſcȝ faciendo ei iuſticiam ne in nouiſſimo veniens ſu gillet me id eſt ſuffocet me tedioſis clamoribꝰ Lucanus Itē ſugillare. i. ſuffocare ſtrãgulare con dēnare. Tũc poſtmodũ ſeꝗ euãgeliũ hodiernũ (Dixit ieſus ad ꝗſdã ꝙ in ſe cõfidebãt) i. in ſuis meritis (tãꝙ͛ iuſti) cũ tñ eēnt iniuſti qꝛ hũilitatē nõ ha bebãt. ſine ꝙ nullus ē iuſtus (ꝛ aſpnabãtur cęteros) qꝛ nõ attēdebãt illud Eſaię. xxxiij. Ve ꝙ ſpernis nõne ꝛ ipſe ſperneris (Duo hoies aſcēderũt in templũ) Ly. qꝛ ad lrãm templũ erat in alto ſitum ſcȝ in monte moria. vt habetur. ij. Paralipo. iij. (vt orarēt) nõ ad cõfabulandũ nõ ad mulieres vi dendum (vnus pharizeus) Hor. a ꝑparēs iuſtus Pharizei eñ diſtinguebã tur ab alijs in habitu ꝛ in obſeruãtijs ꝛ cultu religionis ꝓpter qđ dci ſunt pharizei id eſt diuiſi ab alijs hoibꝰ (ꝛ alter publicanus) id eſt publicis ne/ gocijs intentus ꝙ de cõi curſu implicãt ad peccatum (Pharizeus ſtans) Hor. ecce ſuꝑbia cum tamen deberet flectere genua vł aliquo alio modo ſe inclinare (hęc apud ſe orabat) Lyra. iſte pharizeus proprie non orauit ſed magis ſe iactabat dicens (Deus gratias ago tibi (Gorra. Male ince pit iſte phariſeus orationem ſuam debuit eñ incipere in ſui accuſatione. ſm illud Prouer. xviij. Iuſtus in principio accuſator eſt ſui. In medio ſupplicare et orare. Et in fine gratias agere. Sicut faciunt ſacerdotes

in miſſa ſua. Primo eñ accuſat ſe in gñali ꝯfeſſione dicẽdo Cõfiteor ſcdo
deum ſuppliciter depcatur multiplici orõe ꝛ vltio deo regratiat̃ in gratia
rũ actiõe cũ dr̃ Ite miſſa eſt vel Bñdicamus dño deo grãs (qꝛ non ſum ſi/
cut ceteri homĩes) q.d. ſolus iuſtus ſum oẽs ceteri pctõres (raptores iniu/
ſti adulteri) Bor. Raptores eñ ſunt q̇ ꝓximoꝝ ſuoꝝ ſbam rapiũt. Iniu
ſti q̇ ꝑſonas eorũ lędũt ꝛ ꝯṗmunt. Adulteri q̇ vxores proximorũ pollu/
unt (velut etiã hic publican⁹) quẽ iudicat ꝛ ꝯdẽnat p⁹ hoc enumerat bona
ſua dicẽs (Ieiuno bis in ſabbato) id ẽ hebdomoda q̄ apd̃ iudęos tota de/
noiabat̃ a ſabbõ tñcꝫ a digniori die (decĩas do oĩm q̄ poſſideo) Ly. pha
riſei de mĩmis etiã decimas dabãt vt de mẽta de aneto ꝛ de cimino. vt patꝫ
Mat. xxiij. ad qd̃ nõ tenebant̃ vt ceteris iuſtiores appꝫrent (Sed publi/
canus a lõge ſtans) Ly. ecce dei timor q̄ſi nõ eſſet dign⁹ ad altare appro/
pinq̄re (nolebat nec oculos ad coelũ leuare) Ecce pudor qꝛ ꝓpter pctã ſua ñ
audebat coelũ reſpicere (ſꝫ ꝑcutiebat pectus ſuũ) Ecce dolor de peccatis cõ
miſſis (dicẽs Deus ꝓpicius eſto mihi pctõri) Ecce vˀa et pura ꝯfeſſio. Et
iſta iam dicta ſufficiunt ad remiſſiõem pctõrum id̃ ſequit̃ (Amẽ). id ẽ vˀaci
ter (dico vobis dñdit hic) ſcꝫ de templo dei qd̃ erat in mõte (iuſtificat⁹). ſcꝫ
de impio factus iuſtus ꝑ grãm ꝛ miam dei qꝛ deus humilib⁹ dat grãm (in
domũ ſuam ab illo) ſcꝫ phariſeo ſuꝑbo cu⁹ ſuꝑbia corrumpebat oĩa bo/
na oꝑa eius Vñ Aug⁹.

Suꝑbia etiam bonis
operib⁹ inſidiat̃ vt pere
ant (qꝛ oĩs q̇ ſe exaltat)
Ly. per ſuperbiam (hu
miliabit̃ per poenã (ꝛ q̇
ſe humiliat) per verã cõ
feſſiõeꝫ pctõrum (exal/
tabit̃) in gl'a ꝑ remune/
ratõem. Sicut ei in ſta
tera materiali vna ꝑte

debãt in tẽplum vt oraret vnus pha/
riſeus ꝛ alter publican⁹. Phariſe⁹ ſtãs
hec apud ſe orabat. Deus grãs ago ti/
bi qꝛ nõ ſum ſicut ceteri homĩes rapto
res iniuſti. adulteri velut etiã hic pub
lican⁹ Ieiuno bis ĩ ſabbõ. decimas do
oĩꝫ q̄ poſſid̃o Et publican⁹ a lõge ſtãs

depſſa altera eleuat̃ ꝛ ecõuerſo Sic in ſtatera diuinę iuſticię decretũ ẽ eſt
vt q̇ eleuant̃ ꝑ ſuꝑbiam in vita pñti de ṗmant̃ per poenã ꝯfuſibilem in vi
ta futura ꝛ ecõuerſo Qui ſponte humiliant̃ in pñti ꝓpter deum in futuro
ad gl'am eleuabunt̃. ¶ Circa pñs euãgeliũ vbi dr̃ De⁹ ꝓpici⁹ eſto mihi pe
ccatori Notandũ qꝫ q̇libet pctõr dꝫ ꝑ poſſe laborare. vt pñiam vˀam agat
in pñti vita Primo ꝓpter acerbitatẽ ignis purgatorij qꝛ ignis ille eſt ideꝫ
cũ igne infernali ſm Tho. de aquino Unde etiam ſanctus Gregorius in
quarto dialogo capitulo. xlv. In eodem igne purgatur electus et detine/
tur damnatus. Unde magiſter ſententiarum libro. iiij. diſtinctione. xliiij
capitulo. vi. Illa poena eſt grauior omnibus alijs. Excedit enim omnem
poenam vitę pręſentis etiam quam paſſi ſunt martyres. Secundo ratio/
ne diuerſitatis poenarum quia ibi ſunt poenę diuerſę ſm diuerſitatem pec
catorum eſt ibi ꝛ poenarum modus. Nam pro menſura peccati erit ꝛ pla
garum modus. Deutro. xxv. Tercio ratione diuturnitatis quia ibi an/
nus pro die computatur. Unde Ezech. iiij. Diem pro anno dedi tibi dieꝫ
ſcilicet in pręſenti tempore pro anno ſcilicꝫ in futuro Quarto ratõe infru
ctuoſitatis quia illa poena nõ valet ad meritum ſꝫ ſolũ ad ſatiſfactionem

et eſt inuoluutaria. Pœna aūt in vita pręſenti eſt voluntaria ꝛ merito/ria. Quito ratione damnoſitatis. quia q̄ꝺdiu aīa eſt in pœna caret gloria Modo retardari a gloria eexcedit omnē pœnam vitę pręſentis. ꝛ p̄ſertim in talibꝫ qꝛ niſi eſſet adhuc pœna illa ꝑſoluenda ſtatim deum viderent. qꝛ tales in gratia moriuntur ꝛ nihil impedit quando quis in gratia dei ab hac vita decedit. niſi ſolutio pœnę pro peccatis pro quibus hic non plœne ſatiſfecit ꝛc. Unde Hugo Nunq̄ꝫ em̄ a quo q̄ꝫ dei facies videbitur donec per pœnam venialium peccatorum quadrans minimus perſoluatur.

¶ Poſtilla

nolebat nec oculos ad cęlum leuare. ſed ꝑcutiebat pectus ſuum dicēs Deus ꝓpicius eſto mihi peccatori. Amen dico vobis deſcendit hic iuſtificatus in domum ſuam ab illo. quia omnis qui ſe exaltat humiliabitur. ꝛ q̄ ſe humiliat exaltabitur.

¶ Dn̄ica. xij. poſt octauas pentheco/ſtes. Euangeliū ſcd̄m Mar. vij.

In illo tempꝫe. Exiens ieſus de finibus tyri venit ꝑ ſydonē ad mare galilęę inter medios fines decapoleos ꝛ adducūt ei ſurdū ꝛ mutū et deꝑcabātur eum vt imponat illi manum. ꝛ apprehendēs eū de turba ſeorſum miſit digitos ſuos in auriculas eius. ꝛ expuēs in terrā tetigit linguā eiꝰ Et ſuſpiciēs in cęlū ingemuit ꝛ ait Effeta. quod eſt adaperire. Et ſtatim apꝑtę ſunt aures eius et ſolutum eſt vin/

Exiens ieſus de finibus tyri. ꝛc. Marci vij. Mat. xv. Hoc ſignum fecit ieſus chriſtus āno eius. xxxi. xij kal'. decembris. feria quinta. luna. xvij. indictione. iiij. Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus Marcus capitulo. vi. q̄ vbicunq̄ꝫ dn̄s ieſus introibat in vicos vel in villas aut in ciuitates in plateis pone/bant infirmos ꝛ deꝑcabantur eū. vt vl' fimbriam veſtimēti eius tāgerent. ꝛ quotq̊t tāgebāt eū ſalui fiebāt. Poſtmodum ſeq̄tur euāgelium hodiernuꝫ (Exiēs ieſus de finibus tyri venit ꝑ ſydonē) Ly. tyrus ꝛ ſydon ſunt q̄dam ciuita/tes ſitę in terra ꝓmiſſionis ꝓpe montem libani (ad mare galilęę) Lyra quidam locus per quem tranſit iordanis (inter medios fines decapoleos) Unde Jacobus. Decapolis eſt regio decem vrbium trans iordanem ad orientem. ꝛ cum veniſſet ieſus chriſtus ad locum illum (adducunt ei ſurdū et mutum) non erat talis a natiuitate nec ab infirmitate ſuperueniente. ſed a dęmone ipſum obſidiente. eius auditum impediente ꝛ loquelam (et depręcabantur eum vt imponat illi manum) vt ipſum ſic curaret. per q̄ꝺ datur intelligi quod aliquando pręcibus ſanctorum ꝛ etiam bonoruꝫ hominum ſalus alicui impetratur (et apprehendens eum de turba ſeorſum) Unde Jacobus. per quod datur intelligi q̄ ille qui ſaluari deſiderat ma/las ſocietates dimittat (miſit digitos ſuos in auriculas eius) Lyra. per digitos intelligitur gratia ſpiritusſancti quā infundit chriſtus in cꝛo pctō/

xis(ꝛ expuens in terrā tetigit linguam eius)ꝑ saliuā ſapiētia diuina intel/
ligit. Theo. Omia q̄ in christi corpe fuerūt. ſcā ꝛ diuia fuerūt ſiue veſti/
menta eius ſiue digiti eius. ſiue ſputū eius. Et iō aliqn̄ curabat ꝑ tactum
veſtimētorū. aliqn̄ ꝑ digitū. aliqn̄ ꝑ ſputum ſicut pꝫ hic in euāgelio(ꝛ ſu
ſpiciēs in cœlū)per qđ docet nos vt ſępe ad cœlū reſpiciamus. qꝛ ibi eſt a/
micus noſter. auxiliū noſtꝝ ꝛ hereditas noſtra(ingemuit)qđ facere voluit
vt oſtēderet humanę naturę ꝟitatē. Itē vt oſtēderet petōribꝫ gemēdi ne/
ceſſitatē. qꝛ qui ſanari vult a pctīs ꝑus debet ingemere. vt pꝫ Ezechi. xviij
In quacūqꝫ hora peccatoꝛ ingemuerit ꝛc̄. Itē Cū auerterit ſe impius ab
impietate ſua ꝛc̄. (ꝛ ait effeta. qđ eſt adaperire) Ly. oſtendēs ſe verū deū cu/
rando ꝑ impium(ꝛ ſtatim apertę ſunt aures eius. ꝛ ſolutū eſt vinculū lin
guę eius. ꝛ loq̄batur recte) Jacobus. Vinculum linguę tunc ſolutum eſt
quando homo lingua vtitur ad orōem ad ꝓximi ędificatōem ꝛ informatō
nem ad pctī cōfeſſionē ꝛ ad dei laudē(ꝛ p̄cepit illis ne cui dicerent)vt va/
nam glāꝫ fugiendā eſſe doceret(quāto aūt eis p̄cipiebat. tāto magis plus
prędicabāt) Vn̄ Aug⁹. ꝑ hoc chriſtus volebat pigris oſtēdere cum quāto

culum linguę eius ꝛ loquebatur recte
Et p̄cepit illis ne cui dicerent: quanto
autem eis p̄cipiebat. tāto magis plus
prędicabāt. ꝛ eo amplius admiraban
tur dicētes Bene oīa fecit ꝛ ſurdos fe
cit audire ꝛ mutos loqui.

feruore p̄dicare debēt q̄
bus iubet vt p̄dicēt qn̄
illi q̄ ꝓhibentur tacere
non poterant. Ly. bn̄fi
ciatus de beneficijs ac/
ceptis debet ſe gratum
oſtendere ꝛ bn̄factorem
laudare. Quis bn̄factoꝛ
hoc nō q̄rat(ꝛ eo ampli
us admirabātur) Lyra
de tanta humilitate(dicentes. Bn̄ oīa fecit ꝛ ſurdos fecit audire ꝛ mutos
loqui) ¶ Circa p̄ſens euāgeliū vbi dicit. ſuſpiciēs in cœlū. Notandum qꝫ
Hugo de prato dicit. qꝫ quater legimus ieſum oculos ſubleuaſſe. Primo
turbā paſturus. vt pꝫ Joā. vi. Cū ſubleuaſſet oculos ieſus ꝛc̄. Scđo re/
ſpōſum legiſꝑito daturus. vt pꝫ Lucę. x. Tercio ſurdū ꝛ mutū ſanaturus
ſicut pꝫ in ꝟbis p̄miſſis. Suſpiciēs in cœlū. Quarto lazaꝝ ſuſcitaturus.
vt pꝫ Joā. xi. Ubi ſciendū qꝫ oculis mētis nrē in cœlū reſpicere debemus.
et ad ipm anhelare. ꝛ hoc ꝓpter tria. Primo. qꝛ ciuitas nrā eſt vbi ꝑpetue
manere debemus. vt pꝫ Hebre. xiij. Nō habemus hic manentē ciuitatem
ſed futurā inq̄rimus. Exemplū de illis q̄ in aliena patria demorātur quō
coꝛ ad terrā ſuā ponūt. ſi illuc redire intendūt. Alias nō habēt ibi coꝛ ſuū
ſi in terra in qua habitāt ędificāt ꝛ de patria ſua āplius nō cogitāt Scđo
qꝛ ibi eſt pater noſter ꝛ mater nrā ꝛ frēs ꝛ ſoroꝛes ꝛ amici nrī ſcꝫ chriſtus
et btā ꝟgo. ꝛ alij ſcī q̄ amplius nos diligūt qꝫ parētes carnales pueros ſu
os. Sperare etiā debemus qꝫ ibi ſint aię p̄deceſſoꝝ nrōꝝ q̄ in fide chriſti
mortui ſunt. Oia iſta trahūt deſideriū homīs ad cœlū. Tercio qꝛ ibi eſt
theſaurus noſter. ſcꝫ merces opeꝝ nrōꝝ ꝛ etiā meritū chriſti et btē ꝟginis
marię. ꝛ oīm electoꝝ in cœlo exiſtētiū q̄ eſt theſaurus indeficiēs oēm ſuffi
cientiā habēs qꝛ nec auferri nec corrūpi poteſt. Magnus aūt ꝛ p̄cioſus
thezaurus multū trahit coꝛ hominis. vt patet Mat. vi. Ubi eſt thezau
rus tuus. ibi eſt ꝛ coꝛ tuum

¶ Poſtilla

Beati oculi qui vident quę vos videtis. Lu.x. Matthei.xiij. Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus Lucas. ꝙ chriſtus dixit diſcipulis ſuis. qui vos audit me audit. ⁊ qui vos ſpernit me ſpernit. Et cōuerſus ad diſcipulos ſuos dixit (Beati oculi qui vident) Lyra non ſoluꝫ humanitatem chriſti. ⁊ facta exteriora conſpiciendo. ſed virtutem diuinitatis latentem intelligendo (quę vos videtis) Gorra. viderunt em̄ apoſtoli gratioſam pręſentiam domini noſtri ieſu chriſti in aſſumpta humanitate. et crediderunt eum verum deum ⁊ hominem. ergo dicti ſunt beati Sed iudęi. pharizei. cayphas. herodes ⁊ pylatus. ſolum viderunt foris chriſti humanitatem. ſed non cognouerunt eius deitatem. ergo non ſunt dicti ſancti. Unde Hieronymus in omelia. Illorum oculos beatos dixit qui hominem videntes deum crediderunt. Ubi notandum ꝙ ſi beati fuerunt oculi qui viderunt chriſtum ⁊ crediderunt eum eſſe deum. multo beatiores ſunt qui non viderunt chriſtum in humanitate. ⁊ tamen crediderunt ipſum verum deum in ſacramento euchariſtię. Unde Joannis.xx. Quia vidiſti me thoma credidiſti. Beati qui non viderunt ⁊ crediderunt (dico em̄ vobis ꝙ multi ꝓphetę ⁊ reges voluerūt videre quę vos videtis) ſicut Eſaię.lxiiij. qui dixit Utinam diſrumperes cœlos ⁊ deſcenderes Item ſicut aggeus qui dixit Aggei.ij. Ueniat deſideratus cunctis gētibus. Item ſicut moyſes qui dixit. Mitte domine quem miſſurus es Item ⁊ propheta dauid pſ̄.cxliij. qui dixit. Inclina domine cœlos tuos ⁊ deſcende. ⁊ plures alij (et non viderunt) Gorra ſcꝫ eo modo quo vos videtis. viderunt em̄ ipm̄ ſpiritualiter. ſed iſti corporaliter ⁊ p̄ſentialiter habentes eum. ⁊ ab eo quę volebant interrogantes (⁊ ecce quidam legiſperitus) ſcꝫ peritia litterali non intelligentia ſpirituali. Unde Ambroſius ſuper Lucam. Quidam legiſperitus verba legis tenens ⁊ opera legis ignorans (ſurrexit) ſcꝫ vt melius audiretur (temptans illum dicens. magiſter) Gorra. magiſtrum vocabat cuius diſcipulus eſſe nolebat (quid faciendo vitam ęternam poſſidebo) Gorra. videtur em̄ quęrere humiliter cum dixit Magiſter Sapienter cum dixit. quid faciendo? Utiliter cum addit. vitam ęternam poſſidebo (At ille dixit ad eum in lege quid ſcriptum eſt?) ſcilicet in lege diuina quę lex legum eſt (quomodo legis?) id eſt quomodo doces diſcipulos tuos qui adhuc neſcis per quid ꝑueniatur ad vitam ęternam (At ille reſpondens dixit. Diliges dominuꝫ deum tuum ex toto corde tuo) Unde ſcd̄m ſanctum Bernardum. id eſt ſapienter (ex tota anima tua) id eſt dulciter (ex tota mente) id eſt fortiter.

Dn̄ica.xiij. poſt octauas penthecoſtes. Euangeliū ſcd̄m Lucā.x.

In illo tp̄e Dixit ieſus diſcipul' ſuis. Beati oculi qui vident q̄ vos videtis. Dico em̄ vobis ꝙ multi ꝓphetę ⁊ reges voluerūt videre q̄ vos videtis. ⁊ nō viderūt. ⁊ audire q̄ vos auditis ⁊ non audierūt. Et ecce quidā legiſperitus ſurrexit tēptās illū dicēs Magiſter quid faciendo vitam ęternam poſſidebo? At ille dixit ad eū. In lege quid ſcriptuꝫ eſt. quomodo legis?

(et proximū tuū ſicut teipm)id eſt ad quo teipm ſcz ad grām in pñti et ad glām in futuro. vel eo ordine quo teipm ſcz infra deū ⁊ ſup oīa tpalia(dixitq; illi)ſcz ieſus pharizeo ⁊ legiſpito(rcē rñdiſti)nō āt rcē feciſti. qꝛ vt dt Gloſa. chriſtus laudauit eius reſpōſum nō eius factū(hoc fac ⁊ viues)q̄ſi. d. hoc dicis ſed nō facis. iō ad vitā eternā nō vadis(ille aūt)id eſt phariſeus ⁊ legiſpitus volēs iuſtificare ſeipm)id ē demōſtrare iuſtuȝ(dixit ad ieſum. ⁊ qs eſt meus pximus?) Gor. forſitan putabat q chriſtus dixiſſet iu deus ē pximus tuus. ⁊ tūc rñderet oēm iudeū diligo. ⁊ ſic appareret iuſtus. (ſuſpiciēs ieſus dixit Hō qdā dñdebat ab hierl'm in hiericho)que diſtat a hierl'm ad vnā dietā(⁊ incidit in latrones q etiā ſpoliauerūt eū ⁊ plagis impoſitis. abierūt ſemiuiuo relicto)erat em̄ ad lrām inter hierl'm ⁊ hiericho ſolitudo vl' deſertū in quo ſpoliabātur aliqñ hoīes tranſeūtes a latronibus ⁊ occidebant in qua ſolitudīe captus fuit ſedechias rex fugiens de hierl'm a ſatellitibꝰ regis Babilonis. vt habet Hiere. vltimo. Ly. Moraliter tñ exponit de pctōre deſcēdente de ſtatu iuſticie in peccatū mortale q ſpoliat a demonibꝰ relinqtur ſemiuiuus qꝛ tollit ab eo vita grē remanēte vita nature. Myſtice etiaȝ per hoīem iuſtū ſcdm Gorram. intelligit adam. vl' oīe genus humanū. ergo dꝛ(Hō qdam)ſcilicȝ adam vl' genus humanū(deſcēdebat ab hieruſalē)id ē de padiſo et ſtatu immortalitatis (in hiericho)id ē in miſeriasꝛ defectus vite pñtis (et incidit in latrones) id eſt in demonum poteſtates(qui etiam ſpoliauerunt eum)ſcz indumēta grē immortalitatis ⁊ innocētie auferendo. vt patet Geñ. iij. Primi parentes poſt pctm̄ cognouerūt ſe eſſe nudos(⁊ plagis impoſitis)id ē naturalibus vulneratis ⁊ debilitatis p pctm̄(abierūt ſemiuiuo relicto)hō ſemiuiuus relinqtur. qñ remanente vita nature puat vita grē(Accidit aūt vt ſacerdos qdam deſcēderet eadē via. ⁊ viſo illo pterijt Silr ⁊ leuita)ſacerdos legē ſignificat q data eſt p Moyſen. Leuita pphas ſignificat dñderunt poſt moyſen Hi viderūt genus hūanū ſauciatū qꝛ p legem fuit cognitio pcti. ſed nō potuerūt ſanare genus humanū(ſamaritanus aūt qdam)ſcz qui cuſtos interptatur id ē chriſtus q ē cuſtos verus(iter faciēs)i. de coelo

Jlle reſpondens dixit. Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo. ex tota anima tua. ex omnibus viribus tuis. ex omni mente tua. ⁊ proximum tuum ſicut teipſum. Dixitq; illi. Recte reſpondiſti. hoc fac et viues Jlle autem volens ſeipſum iuſtificare dixit ad ieſum Et quis eſt meus proximus Suſpiciens autem ieſus dixit. Homo quidam deſcendebat ab hieruſalē in hiericho. et incidit in latrones. qui etiam deſpoliauerunt eum et plagis impoſitis abierunt ſemiuiuo relicto. Accidit autem vt ſacerdos quidam deſcenderet eadem via. et viſo illo preterijt Similiter ⁊ leuita cū eſſet ſecus locum ⁊ videret illum pertrāſijt. Samaritanus autē quidam iter faciens

deſcendens in hunc mundū ꝓpter noſtrā ſalutē(vidēs eum)ſcꝫ oculo miſe ricordię(miſericordia motus eſt)ſcꝫ ex eius cōpaſſione(⁊ appropians alli gauit vulnera eius)ſcꝫ in baptiſmo peccata eius remittendo)infundens o leum ⁊ vinum)Oleum infundit in vulnera cum ſpem penitentibꝫ tribuit Uinū infundit cum terrorem mortis ęternę ⁊ pœnarum inferni ⁊ diē iu dicij homi incutit(⁊ imponens illum in iumentum ſuum) Unñ Grego. Jumentū caro ipſius eſt in quo vulneratū poſuit qñ peccata nrā ipe portauit ſup lignū in corpore ſuo. vt patet Eſaię.liij. Uere languores nrōs ipſe portauit(duxit in ſtabulū)id eſt in p̄ſentē eccleſiam(⁊ curā eius egit) quia circa ęgrotum ſollicitus fuit ſicut bonus ⁊ fidelis medicus(Altera die)Prima dies fuit dies paſſionis altera dies reſurrectionis. ⁊ hęc eſt im mortalitatis(protulit duos denarios)id eſt duo teſtamenta(⁊ dedit ſtabu lario)id eſt ſummo pontifici.ſcꝫ petro ⁊ alijs apoſtolis quibꝫ aperuit ſen ſum vt intelligerent ſcripturas veteris ⁊ noui teſtamenti(⁊ ait curam il lius habe)ſcꝫ corꝑis ⁊ aię ergo dixit p̄mo ſtabulario ſcꝫ petro paſce oues meas(⁊ quodcū ꝗ ſupererogaueris)ſupple p̄ceptis meis.ſcꝫ cōſilia ſuper addendo ⁊ cū ſubditis ⁊ fidelibus laborando(ego cū rediero)ſcꝫ in iudicio

venit ſecus eū. Et videns eū miſcōdia motus eſt ⁊ appropians alligauit vul nera eius infundēs oleū ⁊ vinū Et im ponēs illum in iumentū ſuuꝫ duxit in ſtabulū ⁊ curā eius egit. Et altera die protulit duos denarios ⁊ dedit ſtabu lario ⁊ ait. Curam illius habe. Et qđ cunꝗ ſupererogaueris ego cum redie

extremo. vt patet Actuum primo. Sic veniet quēadmodum vidiſtis eum aſcendentē in cœ lum(reddam tibi) quia dñs ieſus reddet vnicui ꝗ iuxta oꝑa ſua(quis horū triū videtur tibi ꝓ ximus fuiſſe illi qui in cidit in latrones. At il le dixit q̄ fecit miſericor diam in illum) Ubi no tandū ꝙ opinio iudęoꝝ erat ꝙ nō q̄libet hō ꝓximus ē ſed tm̄ iudęus er go dicūt iudęū ꝓximū ſuū ⁊ oēm aliū hoiem alienū Ergo chriſtus oſtēdit in p̄nti euāgelio oēm hoiem eē ꝓximū omī hoī q̄ facit ei miam. Unñ Am bro. Cognatio nō facit ꝓximū ſꝫ mia. Unñ etiā Aug⁹. de doctrina chriſti ana ꝓpinq̄tas gñis nō facit ꝓximū ſꝫ opus mię impēſum Ex quo pꝫ ꝙ q̄li bet ē ꝓximus noſter q̄ hic viuitq; cuilibet p̄t a nob impēdi mia vł nobis impēdere(Ait illi ieſus Uade ⁊ tu fac ſił'r)ſcꝫ vt oēm hoiem eē amicū et proximū reputes ⁊ ei miam impēdas affectu ⁊ effectu ſicut ſamaritanus illi iudęo fecit ¶ Unñ circa p̄ns euāgeliū vbi dr̄ Btī oculi q̄ vidēt q̄rit in q̄ cōſiſtit btītudo: Rñdetꝰ ꝙ q̄dā poſuerūt btītudinē in bonis corꝑis vt epi curei q̄dā in bonis mūdi ſcꝫ diuitijs honore potētia ⁊cęt̄s. Quidā in ꝟtu tibꝫ moralibꝫ ⁊ cognitōe creaturaꝝ ⁊ maxie ſubſtātiaꝝ ſeꝑatarū. vt peri patetici. Chriſtus aūt veniēs in mundū q̄ ad hoc natus ē vt teſtimoniuꝫ perhiberet ꝟitati Oñdit ꝙ in oibꝫ ſupradictis ꝟa btītudo nō cōſiſtit ſed in viſione ⁊ cognitōe dei dicēs Btī oculi ⁊c. Itē q̄ritur hic btītudo cuius ſit ſcꝫ an aię vł corꝑis. Ad qđ rñdet Hugo de prato. ꝙ btītudo conſiſtit principał'r in cognoſcendo ⁊ amando ⁊ poſſidendo deum. Et beatitudo principaliter erit in aīa, quę deum ꝑ eſſentiam cognoſcet ⁊ non per aliquā.

ſimilitudinem ⁊ ipm̄ ꝑfecte poſſidebit in ſe tanq̄ ꝓprium ⁊ intrinſecū bonum. Corpus aūt habebit quattuoꝛ dotes ſuas que ſunt agilitas vt ſubito ferat̃ quocūq̄ aīa volet. Impaſſibilitas vt a nulla re poſſit ledi vł pati Subtilitas ita vt montes penetret. Et claritas ita vt ipſa claritate corporis claritas ⁊ gloria aīe cognoſcetur qꝛ anima magis beata clarius corpus habebit. Et oīa p̄dicta habebit corpus ex redundantia glẽ aīe in corpus Ecōtrario de coꝛꝑibus impioꝝ erit qꝛ erunt groſſa grauia paſſibilia et obſcura. Hec ille.

¶ Poſtilla

Cum iret ieſus in hieruſalem ⁊c̄. Lu.xvij. Hiſtoꝛia huius euangelij fcā̄ eſt anno chꝛiſti.xxxiij.ij.idus Martij.feria.ij.lu.iiij.indictōne.vi. Ante initiū illius euangelij ſcribit ſcūs Lucas ꝙ chꝛiſtus dixit diſcipulis ſuis Cū oīa feceritis q̄ p̄cepta ſunt vobis dicite ſerui inutiles ſumus qđ debuimus facere fecimus. Et factū eſt (dum iret ieſus in hieruſalē ſcꝫ ad locū ſue paſſionis in quo oſtēdit ſe ſpōte paſſurū (trāſibat ꝑ mediaꝫ ſamariā ⁊ galileā) ſamaria erat terra gentiliū.galilea iudeoꝝ ergo vtraſq̄ pertranſibat qui ad ſaluādos gētiles ⁊ iudeos venerat (⁊ cuꝫ ingrederetur quoddam caſtellum occurrerūt ei decē viri leproſi) Ly.qꝛ audierant famā de miraculis chꝛiſti (qui ſteterūt a longe) Ly. Cuꝫ ꝓpter chꝛiſti reuerentiā.tum qꝛ non debebāt appropinquare ſanis homib; ne eos inficerent (⁊ leuauerunt vocē ſuā) Lyra.ex magno deſiderio ſaītatis (dicentes Ieſu p̄ceptoꝛ miſerere nri) id eſt ſolo v̄bo potes nos curare (quos vt vidit dixit ite oſtēdite vos ſacerdotib;) hoc iuſſit chꝛiſtus ꝓpter legis impletōem Lex em̄ p̄cepit. Leui.xiiij. vt mundatus a lepra ſacerdotib; ſe offerret ⁊ hoc duplici de cauſa. Una cauſa q̄a ſacerdoteꝫ debebāt iudicare vtꝝ tał eēt v̄e curatus Scđa cā qꝛ ꝓ ſua emūdatōe tenebat̃ offerre ſacrificiū determiatū in lege. Itē vt daret nobis exemplū honoꝛādi ſacerdotes Itē vt ꝑ h̊ ſacramētū cōfeſſioīs exp̄meret Dicit em̄ chꝛiſtus oīb; pctōꝛib; Ite.q.d.nō expectetis vt cogami vrgēte infirmitate qn̄ opꝫ ſacerdotes ad ſe vocari ſed ite dū ſani eſtis oſtēdite nō palliate id eſt occultate vos nō alios qꝛ alie ꝑſone nō ſunt noīande in cōfeſſione ſacerdotib; q̄bus data eſt poteſtas a chꝛiſto ligādi ⁊ ſoluendi.vtꝫ Ioānis.xx. Accipite ſpm̄ ſcm̄ quoꝝ remiſeritis pctā remittunt̃ eis (⁊ fcm̄ eſt dū irēt mūdati ſunt) in hoc oſtēdit̃ ꝙ in vera cōtritōe pctā dimittunt̃ pctōꝛi a deo etiā añq̄ ꝑueniat ad cōfeſſionē. Un̄ in pš.xxxi. Dixit confitebor. ſupple in futuro ⁊ tu remiſiſti impietatē pcti mei c̄͞tuis poſtea teneat̃ cōfiteri ſacerdoti loco dei (vnus ergo ex illis vt vidit qꝛ mūdatus ē reuerſus eſt

ro reddam tibi Quis hoꝝ triū videt̃ tibi ꝓximus fuiſſe illi q̇ icidit in latrones At ille dixit q̇ fecit miam in illū Et ait ieſus illi. Uade ⁊ tu fac ſimiliter

¶ Dñica.xiiij.poſt octauas penthe.

Euangeliū ſcđm Lucā.xvij.

In il.t. Dū iret ihs in hierl'ꝫ trāſibat ꝑ mediā ſamariā ⁊ galileā Et cū igrederet̃ qđdā caſtellū occurrerūt ei decē viri leproſi q̇ ſteterūt a lōge et leuauerūt vocē ſuā dicentes Ieſu p̄ceptoꝛ miſerere nrī quos vt vidit dixit

cum magna voce magnificās deū) Gos. magnitudo vocis dat intelligere magnitudinem fidei ⁊ deuotōis (⁊ cecidit in faciem añ pedes eius) In quo notat̄ magna humilitas (gratias agens) est aūt deo acceptabilis gratiarū actio. Uñ Aug⁹. ad aurelianū. Quid melius aīo gerimus aut ore probamus aut calamo exp̄mimus? q̄ȝ vt deo grās agamus nec dici breuius nec agi fructuosius potest (et hic erat ſamaritanus) Ly. in hoc innuitur q̄ alij nouē erāt iudei nec reuersi ſunt ad grās agendum q: iudei ſp̄ erāt ingrati tam in veteri q̄ȝ in nouo testamēto de bñficijs dei (Respondens aūt iesus dixit. Nonne decem mūdati ſunt ⁊ nouem vbi ſunt?) q. d. Multi mūdantur ⁊ baptiſant̄. tñ pauci ſaluant̄. vt patet Mat. xx. Multi ſunt vocati pauci vero electi (Nō est inuentus qui rediret ⁊ daret glām deo niſi hic alienigena) Ly. In hoc figuratū fuit q̄ gentiles venturi erant deuote ad fidē christi iudeis remanētibus in ſuo errore (Et ait illi Surge ⁊ vade) Noluit em̄ ſurgere niſi iuſſus (q: fides tua te ſaluū fecit) In hoc innuitur q̄ magnum est meritum fidei q: per fidem pctōr mundatur. Item per fidem homo iuſtificat̄. Ad romanos. v. Iuſtificati igitur ex fide pacem habeamus ad deū p̄ dñm noſtrū Jesum christū Itē per fidem hō filius dei efficit̄. vt pȝ Joā. p̄mo. dedit eis poteſtatem filios dei fieri ⁊c̄. Item per fidem hō ſaluatur. Ergo hic christus dixit ſamaritano. fides tua te ſaluū fecit.

Ite oſtendite vos ſacerdotib⁹. Et factum eſt dū irent mūdati ſunt. Unus aūt ex illis vt vidit q: mūdatus eſt regreſſus eſt cū mḡna voce magnificās deū Et cecidit in faciē añ pedes eius grās agēs ⁊ hic erat ſamaritanus. Respodēs aūt iesus dixit. Nonne decem mūdati ſunt. ⁊ noueȝ vbi ſunt? Nō eſt

¶ Uñ circa p̄ſens euangeliū vbi dr̄ Ite oſtendite vos ſacerdotibus ⁊ cum irent mundati ſunt. Uñ hic q̄ritur ſi pctōr in ipſius cordis contritione abſoluit̄ anteq̄ȝ perueniat ad ſacerdotem. vt hic innuit̄ q: dum irēt mūdati ſunt Quid facit poſtmodum ſacerdos ⁊ a quo abſoluet eū? Respondeo q̄ ſolus deus abſoluit peccatorē a culpa in ipſa cordis contritione. vt patet Eſaie. xliij. Ego ſum qui deleo iniquitates tuas ꝓpter me. Sacerdotes aūt miniſterialiter ⁊ inſtrumētaliter peccatorem a peccato abſoluunt ⁊ ſolū oſtendūt abſolutuȝ. Eſt em̄ ſacerdos miniſter dei ⁊ eius inſtrumentū aīatum ⁊ hoc optime oſtēdit christus in Lazari reſuſcitatione p̄ quē pctōr rediēs ad dei grām deſignat̄ quē christus ſolus a mortuis reuocauit ſed aplis mandauit vt eum ſoluerent Sic patet q̄ fuit a christo reſuſcitatus ⁊ ab apoſtolis reſolutus. Simile eſt in iuſtificatione pctōris quē ſolus deus reſuſcitat a morte culpe reddens ei grām ſuā ſed ſacerdos ſoluit eū a cathenis pctōrum q̇bus pro talib⁹ culpis ligatus tenebat̄. Exēplum rex vel ptās in cōſilio abſoluit malefactorem q̇ tenet̄ in carcere cathenis ligatus ⁊ miniſtri regis vadunt ad carcerē ⁊ ex p̄te regis abſoluūt eū a carcere ⁊ cathenis. Et miniſtri regis vadūt ad dñm eius ⁊ reddunt ei oīa bona ſua ṗus perdita. Sic facit ſacerdos q̇ tanq̄ȝ miniſter dei abſoluit pctōrē a cathenis pctōꝝ reducit eum ad ecclām dei ⁊ reddit ei oīa bona ſua q̄ añ pctm̄ fecerat ⁊ facit eū p̄ticipem oīm bonoꝝ operuȝ que fiunt

in eccl'a dei ⁊ dat ei cibū vitę māducare,ſcʒ corp⁹ chriſti ⁊ docet quō debeat viuere ⁊ in via dei ambulare ⁊ non ſtare regredi eſt. Sic patet ꝙ ſacerdos habet magna fecere in iuſtificatione peccatoris ⁊ non ſolum eum oſtendere abſolutum. Unde hic iterum queritur quę ſit forma abſolutōnis a peccatis? Reſponſio ſm ſcm̄ Thomam de aquino.ꝙ de ſubſtantia formę ē. Ego abſoluo te a peccatis tuis. Sed p̄mittitꝰ oratio ſcʒ Miſereatur tui omnipotens deus ⁊c̄.ne effectus ſacramenti impediatur ex parte pœnitentis. Et cōmuniter apponitur in nomine patris ⁊ filij ⁊ ſpirituſſancti.
Item queritur an impoſitio manus ſuper caput confitentis requiratur? Reſpondetur ſm ſanctum Thomam de aquino ꝙ non.quia hoc ſacramentum non ordinatur ad conſequendā aliquā excellentiam gratię.ſed ad remiſſionem peccatorum. Magis autem in hoc ſacramento competit crucis ſignatio ꝙ̄ manus impoſitio.in ſignum ꝙ per ſanguinem crucis chriſti remittunt peccata ⁊ non eſt de neceſſitate ſacramenti ⁊c̄. Item Thomas dicit. ꝙ qui impetrat abſolutionem a papa vel legato caute facit. ſi facit ſe abſolui ab omnibus excommunicationibus et peccatis de quibus non recolit.quid ſi poſtea recolat de aliquibus non tenetur iterum abſolutionem petere ab excōmunicatione.licʒ de peccato ſi ſit mortale teneatur confiteri.

inuentus q̄ rediret ⁊ daret gl'aʒ deo niſi hic alienigena. Et ait illi. Surge et vade.qꝛ fides tua te ſaluū fecit.

Dn̄ica.xv.poſt octa.penthecoſtes Euāgeliū ſcđm Mattheū.vi.

In illo tempore Dixit ieſus diſcipulis ſuis. Nemo pōt duobus dominis ſeruire.aut eīm vnū odio habebit ⁊ alterū diliget:aut vnū ſuſtinebit ⁊ alterū contemnet. Non poteſtis deo ſeruire ⁊ māmonę. Ideo dico vobis:ne ſolliciti ſitis aīe veſtrę quid māducetis:neq̧ corpori veſtro quid induamini. Nonne anima plus eſt ꝙ̄ eſca.⁊ corpus plus ꝙ̄ veſtimentū? Reſpicite volatilia cęli.quoniam non ſerunt neq̧ metunt neq̧ congregent in horrea.⁊ pater veſter cęleſtis paſcit ea Nonne vos magis plures eſtis illis? Quis autem veſtrum cogitans po

Poſtilla

Nemo poteſt dnobus dominis ſeruire. Matthei ſexto. Lucę decimoſexto. Hęc verba euangelij locutus eſt ieſus. Anno eius. triceſimoprimo.ij.idus Iulij.feria quinta.luna decimaſexta.indictione quarta Ante initium pręſentis euangelij ſcribit ſanctus Mattheus in eodem capitulo.ꝙ Chriſtus dixit diſcipulis ſuis. Nolite theſaurizare vobis theſauros in terra vbi erugo vel tinea demolitur.⁊ vbi fures effodiunt et furantur Theſaurizate autem vobis thezauros in cœlo.vbi nec erugo nec tinea demolitur vbi fures non effodiunt nec furantur. Ubi enim eſt theſaurus tuus.ibi eſt ⁊ cor tuum. Tunc poſtmodum ſequitur euangelium hodiernum (Nemo poteſt duobꝫ dominis ſeruire) Hoc.cōtrarijs inter ſe

differẽtib⁹ ⁊ cõtraria ꝓcipiẽtib⁹. Et qlibet hoĩm hȝ vnũ illoꝝ duoꝝ. Hoc ſic ꝓbaẗ ꝙ oĩs hõ aut eſt in grã aut in pccõ mortali. Si ãt eſt in grã tunc habet ꝑ dño deũ. Si aũt eſt in pctõ mortali tũc hȝ diabolũ ꝑ dño (Aut vnũ odio habebit) Hoc. ſcȝ diabolũ (⁊ alteꝝ diliget) ſcȝ deũ (aut vnũ ſuſti/nebit) ſcȝ diabolũ quẽ hõ peccãdo patiẗ ſȝ nõ diligit (⁊ alteꝝ cõtemnet) ſcȝ deũ quẽ hõ mortaliter peccãdo cõtẽnit. Sȝ deũ nemo ꝓt odire qꝛ ſummũ et infinitũ bonũ eſt. Nec diabolũ q̃ſquã diligit ſed peccando ei ſe ſubiicit. (Nõ poteſtis deo ſeruire ⁊ mãmonę) id eſt diuitijs. Ly. nõ dixit chriſtus. non poteſtis habere ſed nõ poteſtis ſeruire. Licite eñ pñt haberi qñ bene diſpẽſantur ſicut ille q̃ in pijs opib⁹ diuitias expẽdit nõ ſeruit diuitijs ſed magis diuitię ſeruiũt ſibi qꝛ eis vtiẗ ſicut inſtrumentis ad oꝑa virtutum. Vñ Ambro. ſuꝑ Lucam. Sicut diuitię ſunt impedimẽta improbis ita probis ſunt adiumenta ꝟtutis ⁊ talis ſimul poteſt ſeruire deo ⁊ vti ipſis (ido dico vobis ne ſolliciti ſitis) ſcȝ ſollicitudĩe nimia. Notãdũ ꝙ chriſtus hic nõ ꝓhibet laborẽ qꝛ hõ ad laborẽ naſciẗ ſicut auis ad volandũ ſed ꝓhi

teſt adÿcere ad ſtaturam ſuam cubi/tum vnum. Et de veſtimẽtis quid ſol/liciti eſtis? conſiderate lilia agri quo/modo creſcunt non laborãt neq; nent. Dico autē vobis ꝙ neq; ſalomon in omni gloria ſua coopertus eſt ſicut v/num ex iſtis. Si eñ fenum agri quod hodie eſt ⁊ cras in clibanum mittitur deus ſic veſtit quãto magis vos mo/dicę fidei. Nolite ergo ſolliciti eſſe di/centes quid manducabimus aut q̃d bibemus aut quo operiemur. Hęc eñ omnia gentes inquirunt. Scit enim pater veſter quia his omnibus indi/

bet ſollicitudĩem ſuperfluam ⁊ inordĩatam ꝑ quã poſtponũtur bona ſpũalia ⁊ etiã eterna (aĩę veſtrę) i. aĩmali vitę q̃ cibo ſuſtẽtaẗ (q̃d mãducetis neq; corpi vrõ quid induamĩ nõne aĩa plus eſt q̃ȝ eſca?) q. d. lõge pl⁹ eſt (⁊ corpus plus q̃ȝ veſtimẽtum) q. d. ſi deus dedit vobis maiora ſcilicet corpus ⁊ aĩam cõſequẽter etiã dabit minora ſcȝ eſcã ⁊ veſtimẽtũ (reſpicite volatilia cœli qñ nõ ſerũt neq; metũt neq; ꝯgregãt in horrea et tñ pater veſter cœleſtis paſcit ea) Vñ Pſ. cxlvi. Qui dat iumẽtis eſcam ipſorum ⁊ pullis coruoꝝ. ⁊c̃. Multo fortius hoĩem ſufficienter paſcet. Vñ Raba. Quis rex militib⁹ deuotis debitam non procurat alimoniam? Quis dominus miniſtris ſuis non miniſtrat cibaria? Quis pater non dat filijs alimenta? ⁊c̃. (nonne vos magis pluris eſtis illis?) quaſi diceret multo maioris precij eſtis. Lyra. natura humana maioris ponderis eſt coram deo quia alię creaturę factę ſunt ꝓpter hominem. finis autem nobilior eſt his qui ſunt ad finem. Si ergo de illis curat multo fortius de vobis curam habet (quis autem veſtrũ cogitans poteſt adÿcere ad ſtaturam ſuam cubitum vnum?) quaſi diceret nullus. Ergo deus q̃ dat homĩ incrementũ ⁊ q̃ntitatem ſtaturę per conſeq̃ns etiam dabit nutrimentum conueniens ſtaturę prout videtur expedire (Et de veſtimentis quid ſolliciti eſtis? conſiderate lilia agri quõ creſcunt) ſcȝ

Pagina

tam ꝑcioſis coloribꝫ induta (nõ laborãt) ſcȝ ad ornandũ ſe (neq̃ nent) id ẽ ſilãt ad faciendũ ſibi veſtimentũ ⁊ tñ optĩe veſtiuntur. ſic ꝙ regalia veſtimẽta excedũt (dico aũt vobis ꝙ neq̃ ſalomon) q̃ fuit ditiſſimus ſapientiſſimus potẽtiſſimus inter alios reges (in omni gl'a ſua coopertus eſt) id eſt veſtitus ⁊ ornatus tã pulchre (ſicut vnũ ex iſtis) Gor. q2 in ſalomone fuerunt veſtes aliene in illis aũt ꝓprie. Item ille ab arte iſte a natura. Et ido oẽs tinctores pannorum nõ pñt facere colorẽ viridē ſicut natura in terre naſcentibꝫ. Vñ Hiero. Quid rubet vt roſa q̃d candet vt liliũ? (ſi eñ foenum agri q̃d hodie eſt) id ẽ in pñti (⁊ cras in clibanũ mittitᷣ) id eſt in futuro ponetur (deus ſic veſtit) id ẽ ſic pulchre ſic optĩe ſine ſollicitudĩe (quãto magis vos modice fidei) Ly. vocat aũt eos q̃ui nimis ſollicitanᷣ de tpalibus modice fidei q2 ex defectu fidei ꝓcedit talis ſollicitudo ſupflua (nolite ergo ſolliciti eſſe dicentes q̃d mũducabimus aut q̃d bibemus?) hoc pertinȝ ad alimentũ (aut quo operiemur?) hoc ptinet ad veſtimentum (hec eñ omnia gentes inquirunt) Gor. q2 infideles ſunt ⁊ de eternorum ꝓmiſſione nõ confidunt. Ly. gentiles diuinã prouidentiam circa actus humanos negant. (Scit eñ pater veſter coeleſtis q2 his omnibꝫ indigetis) Gor. non eſt pater pius q̃ non tribuit neceſſaria filijs quoꝝ nouit indigentiã. Sed deus ẽ pater veſter ergo ſeruientibꝫ ſibi tpalia ſufficiẽter miniſtrabit (Querite ergo ꝓmum) id ẽ ꝓcipue (regnũ dei) De quo dr Matthei. xxij. Fulgebũt iuſti ſicut ſol in regno pr̃is mei. Quis hoc regnũ nõ deſiderat vbi oẽs erunt reges ⁊ regine. Ergo feruenter ⁊ diligẽter hoc regnũ eſt q̃rendũ (⁊ iuſticiã eius) q2 iuſti in ꝑpetuũ viuẽt ⁊ apud dñm eſt merces eoꝝ. Sapieñ. v. (et hec oĩa) ſcȝ tpalia (adijcienᷣ vobis) vñ Ps. liiij. Iacta cogitatũ tuũ in dño et ipſe te enutriet. Itẽ ps. xxxvi. Nũq̃ vidi iuſtũ derelictũ.

getis. querite ergo primum regnum dei ⁊ iuſticiam eius. ⁊ hec omnia adijcientur vobis.

¶ Circa pñs euãgelium vbi dicitur. Primũ q̃rite regnum dei ⁊ iuſticiam eius Notandũ ꝙ pctõr q̃rit regnũ dei nõ ꝓmo ſed vltimo ſcȝ in morte qñ enim peccator nõ põt plus viuere vel qñ credit mortem ſibi imminere tunc q̃rit regnũ dei ⁊ accipit exemplũ a latrone in cruce ſed nõ a ioãne baptiſta q̃ a cunabulis q̃ſiuit regnũ dei. Silr ſcũs Nicolaus epũs q̃ quarta ⁊ ſexta feria ſemel ſugebat vbera. Silr Dominicus pater noſter qui a puericia ſua dño noſtro ſeruire ſtuduit ⁊ ſic de alijs pluribꝫ ſanctis. Cõtra quos nota exemplũ de q̃nq̃ ꝟginibꝫ fatuis q̃ petierũt oleũ in media nocte in vaſis ſuis id eſt in vicinitate mortis ⁊ nõ obtinuerunt. Sic lampades earuȝ ſunt extincte ⁊ ipſe excluſe ſunt a regno coelorũ. Vñ Auguſti. Legi ⁊ plegi ſacram ſcripturam ⁊ nõ inueni in q̃nq̃ millibus annoꝝ ſaluatuȝ in fine niſi ſolũ latronem. Vñ etiã Albertus magnus. Rarũ eſt ꝙ aliq̃s ex amore in fine vite ſue vere peniteat. Item peccator q̃rit regnũ dei ſed nõ iuſticiã eius. Omnis eñ homo vult eſſe btũs. q2 vt dicit Boetius de conſolatõe philoſophie. li. iij. Proſa. ij. Mentibꝫ hoĩm naturaliter ſummi boni cupido inſerta eſt. ſed opa beatitudinis non curat facere. Tota die pctõr fabricat ſibi domum in inferno ⁊ intẽdit poſt hanc vitam quieſcere ⁊ habitare in coelo ⁊c.

¶ Poſtilla

IBat ieſus in ciuitatē ⁊c̄. Lu.vij. Hoc miraculum fecit dñs ieſus
Anno eius.xxxi.xiij kal'.auguſti dñica.Ju.xxij.indic.iiij An h̄ mi
raculū ſanauit chriſtus ſeruū Centurionis q̄ acceſſit ad ieſum rogās eum
dicēs.Dñe puer meus iacet in domo paliticus ⁊ male torq̄tur.Et ait illi
ieſus.Ego veniam ⁊ curabo eū ⁊ rn̄dens Cēturio ait Dñe nō ſum dignus
vt intres ſub tectū meū ſ; tm̄ dic ꝟbo ⁊ ſanabiꝭ puer meus.⁊ dixit Jeſus
Centurioni.vade ⁊ ſicut credidiſti fiat tibi ⁊ ſanatus eſt puer eius in illa
hora.Et fcm̄ eſt deinceps(Jbat ieſus in ciuitatē q̄ vocaꝭ Naym) Naym
eſt ciuitas gua in galilea ꝓpe mōtem thabor q̄ diſtat a hierl'z ad duas die
tas(⁊ ibāt cū eo diſcipuli eius ⁊ turba copioſa) Ly.turba multa cu; dūo
turba multa cū vidua. Hoc fcm̄ eſt vt euidētius eēt miraculū corā mul/
tis fcm̄ vt viſo miraculo multi fierēt laudatores dei ⁊ teſtes(cū appropin/
quaret portę ciuitatis ecce defunctus efferebaꝭ) ſc; ad ſepeliendū(filius v/
nicus mris ſuę ⁊ hęc vidua erat) Ly.antiq̄tus loca ſepulturę erāt extra ci
uitates ne ex cadaueribꝰ inficerētur inhabitatores ciuitatis(quā cū vidiſ/

Dominica decimaſexta poſt octa/ uas penthecoſtes. Euangelium ſcd̄m Lucam.vij.

IN illo tp̄e. Jbat ieſus in ciuita
tem quę vocatur Naym ⁊ ibāt
cum eo diſcipuli eius ⁊ turba copioſa
Cum autem appropinquaret portę ci
uitatis ecce defunctus efferebatur fili
us vnicus matris ſuę ⁊ hęc vidua erat
et turba ciuitatis multa cū illa Quā;

ſet ieſus mia motus ſu
per eā) tum quia erat vi
dua tu; q: nō habebat
aliū filiū a quo poſſ; in
ſenectute ſuſtētari(dixit
illi Noli flere)q.di.cito
cōſolaberis(⁊ acceſſit et
tetigit loculū) Ly.id ē
feretꝝ. Ad hoc eīn teti/
git vt oſtender; corpus
ſuū deitati vnitū erat in
ſtrumentū deitatis etiā
in miraculis faciendis.
(Hi aūt q̄ portabāt ſte
terūt.⁊ ait Adoleſcēs ti
bi dico) Gor.id eſt ꝓpria ꝟtute impero(ſurge) ſc; a lecto mortis(⁊ reſedit q̄
erat mortuus) ſc; prius q: ſtatim redijt vita p chriſtū(⁊ cœpit loqui) Ly.
vt manifeſte appareret q̄ erat vere reſuſcitatus(⁊ dedit illū matri ſuę) pri
us eīn dederat in cōceptōe(accepit aūt oēs timor) Gor.ſc; admiratōis de
tam mirabili ſuſcitatione Legiꝭ in euangelijs dn̄m tres mortuos ſuſci/
taſſe ſc; puellā in domo.vt pz Mat.ix. Adoleſcentem in porta.vt ha/
betur in euāgelio hodierno. Lazarꝫ in ſepulchro vt habeꝭ Joā.xi.(⁊ ma/
gnificabāt deū) id ē magnū p̄dicabāt. Hoc eſt eīn magnificare deū de ip̄o
magna credere ⁊ dicere(dicētes q: ꝓpheta magnus ſurrexit in nobis) in le
ge ⁊ in ꝓphetis ꝓmiſſus(⁊ q: deus viſitauit plebē ſuā) Ly. Mittēdo eis
ſaluatorē ¶ Circa hoc euāgeliū vbi dr̄ Noli flere. Queritꝭ vtrū; de amici
morte aliq̄s licite poſſit lugere Rn̄deꝭ q̄ ſic ſed moderate Sic Martha
et Maria magdalena fleuerūt ſup lazarꝫ frēm ſuū defunctū quē poſtmo
dū chriſtus a morte ſuſcitauit. Scd̄o q̄ritur vtrū magis flendū ſit ꝓ mor
te aię q̄ȝ corpis. Rn̄detur q̄ ſic q: quanto aia eſt nobilior corpore tanto
magis eſt dolendum de morte aię q̄ȝ de morte corpis. Unde Auguſtinus
Maius eſt damnū de amiſſione vnius aię q̄ȝ mille corpoꝝ Uñ Bernar.

Pagina

Totus mundus precium vnius anime eſtimare non poteſt. ſed vt dicit Aug⁹. Mirabilis miſeria in hoībus apparet ꝙ cum moritur homo ſcꝫ corpus omnes amici conueniunt ⁊ plorant ſed cuꝫ moritur ſcḋm aīam nullus dolet nullus plorat. A corpore mortuo nō recedūt donec ſepulture tradatur. Aīe vero mortue nullus aſſiſtit nullus curat eam ad vitam reducere vtinam tot facerēt amici pro aīa reſuſcitanda quot facerent ſi poſſent amicum mortuū ad vitam reuocare. Tercio querit̄ q̄ debēt nos cōſolari ſuper morte puerorum ⁊ cōſanguineorum? Rn̄det̄ ꝙ ad hoc valēt quinqꝫ cōſiderationes quas fere omnes tangit btūs Hieronymus in quadā ep̄la Prima eſt cōſideratio diuine voluntatis cui debemus nos in oībus cōformare Vn̄ Seneca in ep̄la ad Lucillū. Placeat hoī quicq̄d deo placet. In ſignū huius quottidie oramus. Fiat volūtas tua ſicut in coelo ⁊ in terra. Nō credere debemus ꝙ deus in meliori ſtatu hoīeꝫ reuocat Si bonus ē ne malus fiat. Si malus ne peior efficiat̄. Scḋa cōſideratio ē diuine eq̄tatis. q: licitū eſt vnicuiqꝫ qḋ ſuū eſt repetere. deus em̄ hꝫ ius ⁊ ptātē repetēdi pueros et cōſanguineos tuos. q: ipſius ſunt. Vn̄ pſ. Ipe fecit nos ⁊ nō ipſi nos. Inſuper tenemur deo ſoluere debitū mortis. q: oēs ſumus ad mortē aſtricti. vtꝫ Geñ. ij. q̄cūqꝫ die comederitis ex eo morte moriemi. Vn̄ Heb. ix. Statutū ē hoīb⁹ ſemel mori Tercia cōſideratō eſt diuine diſpōnis q̄ nouit ꝙꝫ diu expediat hoī hic viuere ⁊ q̄n mori. vn̄ Aug⁹. in li. ſoliloquiorum de ſalute corporis mei ꝙꝫ diu mihi ſit vtile neſcio tibi dn̄e hoc committo. Sic etiā btūs Martinus fecit dicens. Dn̄e ſi adhuc populo tuo ſum neceſſarius nō recuſo laborē fiat volūtas tua O hō attēde diligēter quō totus mūdus plenus eſt tribulatōib⁹ ⁊ miſerijs hoc ptꝫ. q: nūc frigus. nunc eſtus. fames ⁊ ſitis. ſanus ⁊ infirmus. letus ⁊ triſtis. riſus ⁊ fletus. diues et pauper. viuus ⁊ mortuus. vt pꝫ Job. xiiij. Nūqꝫ in eodē ſtatu permanet Item Job. xiiij. Hō natus de muliere breui viuens tpe replet̄ multis miſerijs. vn̄ refert Solinus de barbaris. ꝙ q̄n pueri naſcūtur tūc magnum planctū faciūt. ⁊ q̄n moriūtur magnū feſtū. Et btūs Hieronymus refert de quadā terra vbi vxores cum maritis ſepeliūtur eligentes potius mori ꝙꝫ in miſeria viuere. Quarta cōſideratio eſt inutilitatis ⁊ damnificatōis q: luctus ⁊ triſticia damnificāt hoīem in corpe ⁊ in aīa. ſcḋm illud Eccī. xxx. Multos occidit triſticia ⁊ nō eſt vtilitas in ea. Vn̄ Prouerb. xxv. Sicut tinea veſtimento. vermis ligno. ita triſticia nocet corpori. Etiam nocet aīe defuncte. q: tales propter nimiam triſticiam erunt indeuoti ⁊ indiſpoſiti ad orandum ⁊ ſuffragandum aīabus. Et ſic aīe puerorum et conſanguineorū retardantur. Exemplum de hoc q̄re in promptuario exemplorum diſcipuli. xcvij. P. Quinta conſideratio eſt future reſurrectōis in qua lete ad vitā reducetur q̄ hic deplāgitur. Vn̄ p̄. ad Theſſal. iiij. No-

cum vidiſſet ieſus miſericordia motus ſuper eam dixit illi. Noli flere. Et acceſſit ⁊ tetigit loculū. Hi āt q̄ portabant ſteterunt. Et ait. Adoleſcens tibi dico ſurge. Et reſedit qui erat mortuus et cepit loqui ⁊ dedit illū matri ſue. Accepit autem omnis timor et magnificabant deum dicentes. Quia propheta

lumus vos ignorare de dormientibus vt nō contriſtemini ſicut ceteri q̄ ſpem non habent. Nam quilibet chriſtianus credere debet reſurrectioneʒ et ſi h charus ꝛ fidelis tibi fuit. milleſies tibi charioꝛ erit in cœlo. Et ſi hic tibi vtilis fuit. milleſies tibi vtilioꝛ erit in cœlo quia omnia merita tecuʒ condiuidet. Unde Anſelmus. Unuſquiſq̄ tm̄ gaudet de alterius merito quantum de ſuo proprio.

¶ Poſtilla.

Cum intraret ieſus in domum. ꝛc. Luce. xiiij. Matthei. xij. Hoc ſignum ꝛ hanc phariʒeorum increpationem fecit dominus Jeſus. Anno eius. xxxij. ſabbato. v. nonas octobris. luna. xiij. indictione. q̄nta. Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus Lucas in precedenti capitulo q̄ quidam dixit ad ieſum. Domine ſi pauci ſunt qui ſaluantur? Ipſe autem dixit ad illos. Contendite intrare per anguſtam portam qꝛ multi dico querent intrareʒ non poterunt. Cuʒ autem intrauerit paterfamilias ꝛ clauſerit oſtiū incipietis foris ſtare et pulſare ad oſtium dicentes. Domine aperi nobis. Et reſpondens dicet vobis. Neſcio vos vnde ſitis. Tunc incipietis dicere manducauimus coram te ꝛ bibimus ꝛ in plateis noſtris docuiſti ꝛ dicet vobis Neſcio vos vnde ſitis. diſcedite a me omnes operarij iniquitatis in ignem eternuʒ ibi erit fletus, ꝛ ſtridoꝛ dentium.

magnus ſurrexit in nobis ꝛ quia deus viſitauit plebem ſuam

¶ Dn̄ica. xvij. poſt octauas penthecoſtes. Euangeliū ſcd̄m Lucā. xiiij.

In illo tp̄e Cū intraret ieſus in domū cuiuſdā p̄ncipis phariʒeoꝝ ſabbato manducare panē Et ipi obſeruabāt eū. Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illū. ꝛ r̄ndens ieſus dixit ad legiſperitos ꝛ phariʒeos. Si licet ſabbato curare? At illi tacuerunt. Ipſe vero apprehenſum ſanauit eum ac dimiſit. Et reſpōdens dixit ad illos. Cuius veſtrum aſinus aut bos in puteū cadet ꝛ nō cōtinuo extrahet illum die ſabbati. ꝛ nō poterant ad hec

Et tunc poſtmodum ſequitur euangelium hodiernum (Cum intraret ieſus in domum cuiuſdam principis phariʒeorum) Gorra. in domo principis phariʒeorū ꝛ alioꝝ aduerſarioꝝ ſuoꝝ comedit chriſtus. ꝛ hoc ꝓpter eoꝝ edificatōem ꝛ ꝓpter ꝑfecte charitatis oſtēſionē que eſt diligere inimicos. vt pʒ Luce. vi. Diligite inimicos veſtros. ꝛc. (ſabbato manducare panem) Gorra. nomine panis. vite neceſſaria deſignātur. Intrauit autē ad comedendum nō fercula voluptatis ſed panem neceſſitatis. Lyra. Iſte princeps phariʒeorum inuitauit chriſtuʒ malicioſe. ꝛ nō ex deuotōe. Un̄ ſubdit (ꝛ ipi obſeruabant eum) Lyra. attendentes ſi inter epulas aliquid diceret aut faceret. vn̄ eum poſſent accuſare (et ecce homo quidam hydropicus) Lyra. hydropicus dicit̃ ab hydoꝛ quod ē aqua quia hydropicus habet aquam inter carneʒ ꝛ cutem ꝛ hoc eſt ꝓpriū hydropici q̄ quanto plus bibit tanto plus ſitit (erat ante illum) Cirillus dicit q̄ ille non petiuit a

chriſto ſanari timore phariſeorum ⁊ iudeorum. ſed ſoluꝫ ſe oſtendebat vt chriſtus videns eum eius miſereretur(⁊ reſpondens ieſus dixit ad legiſperitos ⁊ phariſeos) Lyra. non reſpondet ipſis ad verba qꝛ queſtio nõ ꝓponebat. ſed ad cogitatões eorum rñdit. Vñ Beda. Per hoc rñdit ſe eſſe verum deum qui ſolus nouit corda hominũ. dicens (ſi licet ſabbato curare?) Gor. id eſt ſi licet opera pietatis ⁊ miſericordie. facere ſine ſabbati violatione. cuiuſmodi opus eſt infirmum curare (at illi tacuerunt) vñ Beda. Merito tacent qui cõtra ſe dictũ quicquid dixerint videt. Si em̃ licet ſabbato curare cur ipm obſeruãt? Si nõ licet cur pecora curant (ipſe vero apprehenſum ſanauit eum) Ly. qꝛ ꝑ impõnem manuũ ipm curauit ⁊ poſtmodum manũ retraxit (ac dimiſit) ſcꝫ abire corꝑaliter ſanatũ (⁊ reſpõdẽs ad illos dixit cuius veſtrum aſinus aut bos in puteũ cadet ⁊ non cõtinuo extrahet illum die ſabbati?) Gor. quaſi diceret. Si ſabbatum non frangitis ſubueniendo pecoribus. q̃to minus frango ipm ſubueniendo hominibus (⁊ non poterant ad hec reſpondere illi) Ly. tanq̃ confuſi euidenti ratione. Sed notandum ꝙ magna fuit phariſeorum malicia. qꝛ plus curabant de animalibus q̃ de hominibus. Sic ⁊ multi plebani ⁊ prelati maiorem curam habent de rebus temporalibus q̃ de animabus. Vñ Chriſoſtomus. Cadit aſina et eſt qui ſubleuet. perit anima ⁊ non eſt qui recogitet (dicebat autem ad inuitatos parabolã) Lyra. confutando eos de ſuperbia ⁊ ambitione indebita honoris (intendens quomodo primos accubit⁹ eligerẽt) Gor. quomodo ꝰ ꝑmis accubitis obtinẽdis laborarent (dicẽs ad illos Cum inuitatus fueris ad nuptias) Cirillus ad nuptias cœleſtes de quibus dicitur Apocalipſis decimonono. Beati qui ad cœnam magni nuptiarum vocati ſunt (non diſcumbas in primo loco) ille in primo loco diſcumbit qui ſe in corde prefert alijs. Sicut phariſeus qui dixit. non ſum ſicut ceteri homines. Secundo dignitatem ſeu p̃laturam indebite ambiendo. ſicut Lucifer. Vnde Iſaie. xiiij. Ero ſimilis altiſſimo (ne forte honoratior te ſit inuitatus ab eo ⁊ veniens is qui te ⁊ illum inuitauit dicat tibi da huic locum Et tunc incipias cum rubore) id eſt cum confuſione (nouiſſimum locum tenere. ſed cum vocatus fueris ad nuptias vade ⁊ recumbe in nouiſſimo loco) ſcꝫ minorem te alijs reputando. Sicut apoſtolus fecit q̃ dixit. ego ſum minimus apoſtolorum (vt cũ venerit q̃ te ⁊ illũ inuitauit dicat tibi amice aſcende ſuperius) ſcꝫ in pñti ꝑ grãm ⁊ in futuro ꝑ gloriam (tunc erit tibi gloria corã ſimul diſcũbentib⁹) id eſt in eadem beatitudine q̃ieſcentibus (qꝛ omnis q̃

reſpondere illi Dicebat aũt ad inuitatos parabolam. intendens quomõ ꝑmos accubitus eligerent dicens ad illos. Cum inuitatus fueris ad nuptias non diſcumbas in primo loco Ne forte honoratior te ſit inuitatus ab eo et veniẽs is qui te ⁊ illũ vocauit. dicat tibi da huic locum. Et tunc incipias cũ rubore nouiſſimum locum tenere. Sed cuꝫ vocatus fueris. vade ⁊ recũbe in nouiſſimo loco. vt cũ venerit q̃ te et illũ inuitauit dicat tibi amice aſcen

ſe exaltat)ſcꝫ ſupbiēdo(humiliabiť)neccāriō hic vł in futuro Vn̄ Prouer. xxix. Supbū ſeqtur hūilitas(et qui ſe humiliat) volūtarie ex corde(exal/tabiť)hic vł in futuro ſicut oñt Gre. q̄druplici exēplo dicēs Pupilla oculi quāto ē nigrioꝛ tāto lucidioꝛ. cādela q̄̄to magis incliať tāto maioꝛi luce ꝑfundiť Arboꝛ q̄̄to ꝓfundi⁹ radicať tāto altius creſcit Aqua q̄̄to magis dñdit deoꝛſum. tāto magis aſcēdit ſurſum. Sic hō q̄̄to magis vileſcit ſi/bi ⁊ inclinať ꝑ hūilitatē tāto magis luie grē ⁊ glie repleť. Et q̄̄to magis deſcēdit humiliādo ſe. tāto magis aſcēdit ad deū. Vn̄ circa pn̄s euan. vbi dr̄ Et ipi obſeruabāt eū. Querit hic an chriſtus debuit tenere vitā ſolitariā aut ſocialē Rn̄deo cōſiderato fine ad quē venerat. tūc magis decuit eū tenere vitam ſocialē q̄̄ ſolitariā. Venerat em̄ p̄mo ad oñdendū ſe verum deū ⁊ hoīem qđ opoꝛtebat opib⁹ aꝓbare⁊ ſic vitā ſocialē tenere Scđo venerat ad nos informādum in moꝛib⁹ ⁊ exemplis q̄ nō potuiſſet ſolita/rie ſp ſtando. q̄re decuit eū vitā ſocialē tenere. Tercio venerat ad liberādum nos tam ab infirmitatib⁹ coꝛpalib⁹ q̄̄ ſpūalib⁹. q̄re decuit eū talē vitam tenere vt ſe domeſticū hoībus oſtēdendo eos attraheret ad bonū. verbo exēplo ⁊ cōſideratōe. ⁊ ſic eū feciſſe oſtendūt euāgeliſtę dicentes ꝙ ibat de ciuitate in ciuitatē ⁊ in caſtella ⁊ in villas ⁊ de iudęa in galileā. ⁊ econ/uerſo. Et multū laboꝛabat p̄dicādo. infirmos ſanādo. ⁊ miracula faciendo. vt daret poſteris intelligere ſe talē vitam elegiſſe q̄ eſſꝫ nobis magis vtilis ⁊ melioꝛ ⁊ vtilioꝛ ⁊ tutioꝛ. qꝛ frater q̄ iuuatur a frē eſt vt ciuitas minuta ⁊ firma. Et ve homī ſoli. qꝛ ſi ceciderit nō habet ſubleuan/tem ſe.

de ſupius. tūc erit tibi gloꝛia coꝛam ſimul diſcumbentibus. qꝛ omīs qui ſe exaltat humiliabitur. et qui ſe humiliat exaltabitur.

¶ Dn̄ica. xviiį. poſt octa. pēthe. Euangeliū ſcđm Mat. xxiį.

In illo tempoꝛe. Pharizei audientes ꝙ ieſus ſilentiuꝫ impoſuiſſet ſaducęis. conuenerunt in vnuꝫ et interrogauit eum vnus ex eis legiſ/doctoꝛ temptans eum. Magiſter qđ eſt mandatum magnum in lege? Ait

¶ Poſtilla.

Pharizei audien/tes ꝙ ieſus. ⁊c̄. Mat. xxiį. Marci. xiį Lucę. xx. Hanc diſputationem cum pharizeis fecit dn̄s ieſus. Anno eius. xxxiiį. xi. kaľ. apꝛilis feria. iiį. lu. xiį indictione. vi. Lyra. Pro intellectu illius euangeliį Notandum ꝙ inter iudęos quidam erant qui vocabantur ſaducei. qui reſpicie/bant tm̄ quinq̄ libꝛos moyſi. ⁊ dicebant animam hominis eſſe moꝛtalē. et ꝑ cōſequens negabant reſurrectionem coꝛpoꝝ. Et iſti ſaducęi acceſſerūt ad ieſum ⁊ interrogauerunt eū dicentes. Numeri. xxiį. Moyſes dixit. ſi quis moꝛtuus fuerit nō habēs filiū ducat frater vxoꝛem eius vt ſuſcitet ſemē fratris ſui. Erant aūt apud nos ſeptem fratres. ⁊ p̄mus vxoꝛe ducta defunctus eſt et non habēs ſemē reliquit vxoꝛem fratri ſuo. Siľr ſecun/dus ⁊ tercius vſq̄ ad ſeptimum. Nouiſſime aūt oīm mulier defuncta eſt. In reſurrectione ergo cuius erit de ſeptē vxoꝛ? oēs em̄ habuerūt eā Scriptum eſt Deutero. xxv. Qñ habitauerunt frēs ſimul ⁊ vnus ex eis abſq̄

Pagina

liberis mortuus fuerit vxor defuncti non nubet alteri. ſed accipiet eã fra/
ter eius ꝛ ſuſcitabit ſemẽ fratris ſui. Et primogenitum ex ea filiuꝫ nomĩe
illius appellabit. vt non deleatur nomen eius ex iſrael. Cum aũt nolue/
rit accipere vxorem fratris ſui quę ei lege debetur. perget mulier ad portã
ciuitatis. ꝛ interpellabit maiores natu diceteqꝫ. Non vult frater viri mei
ſuſcitare ſemen fratris ſui in iſrael. nec me in coniugem ſumere. Statim
qꝫ accerſiri eum facient ꝛ interrogabũt. ſi reſponderit nolo eam accipere
vxorem. accedat mulier ad eum coram ſenioribus ꝛ tollet calciamentum
de pede eius ſpuetqꝫ in faciem illius ꝛ dicet. Sic fiet homĩ qui non ędifi/
cat domum fratris ſui et vocabitur nomen illius in iſrael domus diſcal
ciati. Reſpondit aũt ieſus ait illis. Erratis neſcientes ſcripturam neqꝫ vir/
tutem dei. In reſurrectione eñ neqꝫ nubent. Lyra. id eſt viri non accipi/
ant vxores neqꝫ nubentur id eſt mulieres non accipientur a viris ſed erũt
ſicut angeli dei. ſcꝫ incorruptibiles immortales. Gorra. in hoc ſęculo mo
rimur. ergo naſcimur ſꝫ
in futura vita nullus
moritur. nullus naſcit̃.
Ideo poſt reſurrectio/
nem generalem homi/
nes non nubẽt neqꝫ nu
bentur. Et audiẽtes tur
bę mirabantur in doc/
trina eius ſcilicet ꝙ ita
prudenter reſponderet.
Tunc ſtatim ſequitur e
uangelium hodiernum
(Pharizei autem audiẽ
tes ꝙ ieſus ſilentiũ im/
poſuiſſet ſaduceis) Ly
ra. Licet enim pharizei
contrarij eſſent ſaduce/
is in opinione ď animę
immortalitate ꝛ etiã de
mortuorum reſurrectio
ne. tamẽ conueniebant
cum eis in chriſti perſe/
cutione. Et ideo audientes ꝙ ſilentium impoſuiſſet eis (conuenerunt in v
num) Lyra. ad inuadendum chriſtum ꝛ venerunt ad ipſuꝫ in magna mul
titudine ad magis eum terrendum (et interrogauit eum vnus ex eis legiſ/
doctor) Lyra. ideo vnus vt ſi confuſus eſſet ſolus videretur confundi. Si
autem vinceret omnes viderentur per ipſum viciſſe ſcd̃m quod dicit Chri
ſoſtomus. (temptans eum) ſcilicet capere in ſermone (Magiſter quod eſt
mandatum magnum in lege?) Unde Chriſoſtomus. Magiſtrum vocat
cuius non vult eſſe diſcipulus (Ait illi ieſus. Diliges dominum deum tu/
um ex toto corde tuo) Iſidorus. Ex toto corde vt omnes cogitationes in
deum reflectas (ꝛ in tota anima) vt omnes affectiones in deum conuer/
tas (et in tota mente tua) vt omnes quinqꝫ ſenſus chriſto vacent. Unde

illi ieſus. Diliges dominum deum tu
um ex toto corde tuo ꝛ in tota anima
tua ꝛ in tota mẽte tua. Hoc eſt maxi/
mũ ꝛ ꝓmum mãdatũ. Secundũ aũt
ſimile eſt huic. Diliges proximum tu
um ſicut teipſum. In his duobus mã
datis vniuerſa lex pendet ꝛ prophetę.
Congregatis aũt pharizeis. interro/
gauit eos ieſus dicens. Quid vobis
videtur de chriſto cuius filius eſt? di/
cunt ei Dauid. ait illis. Quomodo er/
go dauid in ſpiritu vocat euꝫ dominũ
dicens. Dixit dominus domino meo
ſede a dextris meis. Donec ponaꝫ ini/
micos tuos ſcabellũ pedũ tuorũ? Si
ergo dauid vocat eũ dominũ. quomo

Bernardus. Toto corde id eſt ſapienter. tota anima. id eſt dulciter tota
mente. id eſt fortiter(hoc eſt maximum ⁊ p̃mum mandatum)ſcʒ in digni/
tate quia charitas maior eſt ⁊ dignior omnibus ꝟtutibus(ſcdm aũt ſimile
eſt huic. Diliges proximum tuum ſicut teip̃m) Lyra. id eſt eandem beati
tudinem ad quã diligis te(in his duobus mandatis vniuerſa lex pendet ⁊
prophete) Lyra. Quia omnia p̃cepta ordinant ad dilectionem dei ⁊ pro
ximi quia tria p̃cepta p̃me tabule pertinent ad dilectionem dei. Et prece/
pta ſecũde tabule pertinent ad dilectionem proximi. Unde Chriſoſtomꝰ
Non poteſt hominem odire qui deum amat. nec poteſt deuʒ amare qui ho
minem odit. Magiſter in. ij. diſt. xxviij. Qui deum diligit non poteſt euʒ
contemnere quem deus p̃cepit diligi. ⁊ qui diligit proximum quid in eo di
ligit niſi deum igitur vera ⁊c̃. (Congregatis aũt pharizeis) Gorra. ſcʒ q̃
ad temptandum venerant(interrogauit eos ieſus dicens. quid vobis vi/
detur de chriſto)id eſt de meſſia in lege promiſſo(cuius filius eſt? dicunt ei
dauid)ſicut dr̃ in pſ̃. cxxxi. De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuã
(Ait illis quomodo ergo dauid in ſpiritu)id eſt in ſpiritu ſancto inſpira/
tus(vocat eum dñm dicens)in pſ̃. cix. (Dixit dominus domino meo)id ẽ
filio ſuo(ſede a dextris meis)id eſt in equalitate mea ſcdm q̃ deus vl' in po

do filius eius ẽ? Et nemo poterat ei rñ
dere verbũ nec auſus fuit q̃ſquã ex illa
die eum amplius interrogare

tioribꝫ bonis pre omni
bus creaturis(donec po
nam inimicos tuos ſca
bellum pedum tuoꝛuʒ)
Lyra. iſtud cõplebitur
in iudicio quãdo oĩa
perfecte ſubijciũtur homĩ chriſto(ſi ergo dauid vocat eum dominum quo
modo filius eius eſt?) Gorra. eſt eñ chriſtus filius dauid ⁊ etiam dñs da/
uid Filius dauid fuit ꝫm carnem. ⁊ dñs dauid ſcdm deitatem Et ſic reſtat
q̃ chriſtus ẽ deus ⁊ homo(⁊ nemo poterat ei reſpondere verbum) Nõ im/
merito cũ ſeruo chriſti ſcʒ ſancto Stephano diſputantibus iudeis ⁊ pha
rizeis non poterant reſiſtere nec contradicere ſpiritui qui in eo loquebatur
Multo minus chriſto qui eſt fons ſapientie ⁊ gratie(nec auſus fuit quiſ
quã ex illa die eum amplius interrogare)ꝓpter timorem ſimilis cõfutatõ
nis. Uñ Hiere. Cõfutati ſermonibꝫ vltra nõ interrogant ex his oſtendit
q̃ nõ ex deſiderio diſcẽdi ſed ex malicia tẽptãdi eũ interrogabãt ¶ Circa
p̃ns euãgeliũ vbi dr̃. Diliges proximũ tuũ ſicut teipſum. dicit Hugo de
prato. q̃ ordo charitatis eſt vt deus ſup omnia diligatur. Secũdo aĩa p/
pria. Tercio aĩa proximi ⁊ magis q̃ vita ꝓpria. Uñ hic q̃rit vtrũ mori
pro ſalute proximi ſit de neceſſitate ſalutis? Reſpõdet Hugo de prato q̃
mori pro p̃ximo eſt ꝑfecte charitatis q̃ nõ req̃ritur de neceſſitate ſalutis.
ſed ſolum eſt in viris ꝑfectis hoc multi doctores tenẽt. Uñ Hugo. Non
tenemur ita ꝑfectã habere charitatẽ ſicut chriſtus habuit nec conſilia que
chriſtus obſeruauit tenemur obſeruare. Sed hoc eſt maius ⁊ ꝑfectius q̃
vnus alteri poſſit facere ſcʒ mori p ipſo. Uñ Ioã. xv. Maiorẽ charitatẽ
nemo habet q̃ vt aĩam ſuam ponat quis pro amicis ſuis. Uñ Auguſti.
Perfecta aũt charitas eſt vt paratus ſit q̃s mori pro fratribꝫ ſuis.

¶ Poſtilla

ASCendens ieſus ⁊c̃. Mat. ix. Lu. v. Hoc ſignũ fecit dñs ieſus an

Pagina

no eius. xxxi. xij. kal'. Septembris. feria. v. luna. xxiiij. indictione quarta
Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus Mattheus ꝙ chriſto veni
ente in regionem geraſenorum occurrit ei homo habens multos ſpiritus
immundos qui ſepius compedibus ꝛ cathenis vinctus dirupit cathenas
et compedes cōminuit ꝛ nemo potuit eum domare. Et ſemꝑ noctu ac die
in monumentis ꝛ montibus erat clamans ꝛ concidens ſe lapidibus. Vi/
dens autem ieſum a longe cucurrit ꝛ adorauit eum ꝛ interrogabat eum ie
ſus dicens. Quod tibi nomen eſt? Et dixit ei legio mihi nomen eſt qꝛ mul
ti ſumus. Erat ibi circa montē grex porcoꝝ magnus paſcens in agris ꝛ de
precabantur eū ſpiritus dicētes. Si eijcis nos hinc mitte nos in porcos
vt introeamus in eos. Et conceſſit eis ieſus ſtatim ꝛ exeuntes ſpūs immū
di introierūt in porcos ꝛ magno impetu grex precipitatus eſt in mare ad
duo milia porcorum ꝛ ſuffocati ſunt in mari. Paſtores aūt fugierunt et
nunciauerunt in ciuitatem ꝛ in agros. Et egreſſi ſunt videre quid eſſet fa
cti. Et vident eum qui a demonio vexabatur ſedentem veſtitum ꝛ ſane mē
tis. Rogabant ieſum. vt tranſiret a finibus eoꝝ ꝛ (aſcendens ieſus in na/

Dominica decimanona poſt octa/uas penthecoſtes. Euangelium ſcd̄m Mattheum. nono

In illo tempore. Aſcendens ie/ſus in nauiculā tranſfretauit et venit in ciuitatē ſuam. Et ecce offere bāt ei ꝑaliticū iacentē in lecto. Vidēs aūt ieſus fidem illorū dixit paralitico. Confide fili remittuntur tibi peccata tua. Et ecce q̄dam de ſcribis dixerunt intra ſe. Hic blaſphemat ꝛ cū vidiſſet ieſus cogitatōes eorum dixit eis quid

niculā) Lyra. vt ꝑ naui
gium de terra geraſeno
rum rediret in galileam
vn̄ illuc venerat (trāſfre
tauit ꝛ venit in ciuitatē
ſuam) capharnaum que
fuit metropolis galilee
Et dꝛ ciuitas ſua qꝛ fre
quenter ibi habitabat.
Et in principio p̄dicatō
nis ſue multa miracula
ibi fecit. Sicut ꝛ beth/
leem fuit ſua qꝛ in ea na
ſci elegit. Et etiā naza/
reth ſua quia in ea nun
ciatus eſt ꝛ nutritus fu
it (ꝛ ecce offerebāt ei pa
raliticum) Modus autē offerendi deſcribitur Marci. ij. quia non poten
tes intrare ad chriſti p̄ſentiā ꝓpter turbā circūſtantē de tecto domus ſub/
miſerunt eū in lecto an̄ ieſum ꝛ hoc fuit magnū ſignū fidei ipoꝝ ꝓpter qḋ
ſeq̇tur (Vidēs aūt ieſus fidē illoꝝ) Ly. ſcꝫ ꝑalitici ꝛ offerentiū (dixit ꝑalí
tico. Cōfide fili) Ly. ad modū boni medici q̇ ꝑmo remouet cauſaꝫ morbi
et tūc poſtmodū intēdit curationi. Infirmitas aūt hec fuit inflicta ꝑali/
tico ꝓpter pctm̄. ꝛ iō chriſtus ꝑmo remouet cāꝫ dicēs (remittūtur tibi pec
cata tua) Ad maiorē p̄dictoꝝ intelligentiā ſciendū ꝙ infirmitas corꝑalis
infligiť alicui a deo multis de cauſis. Primo ꝓpter probatōem patientie
ſicut in Iob ꝛ Thobia excecato. Vn̄ Tho. ij. Hāc temptatōeꝫ iō ꝑmi
ſit deus euenire illi vt poſteris dareť exemplū patiēt. eius. Scd̄o ꝓpter hu
miliatōem alicuius ne in ſuꝑbiam eleueť ſic in Paulo apl'o. vt pꝫ. ij. Co
rin. xij. Ne magnitudo reuelationuꝫ extollat me datus eſt mihi ſtimulus
carnis mee angelus ſathane qui me colaphizet. Tercio ad gl'am dei ma

nifeſtandā ſicut de ceco nato dicit̃ Joan.ix. Neq̃ hic peccauit neq̃ paren tes eius ſcꝫ vt cecus naſceret̃ ſed vt manifeſtarent̃ opa dei in illo. Quarto infligit̃ ꝓpter pcti cōmiſſi purgatōem ſicut pꝫ in maria ſorore moyſi mur murāte ↄtra moyſen q̄ fuit fcā ꝓpter hoc ad tps leproſa ⁊ in paralitico iſto de quo fit mentio in euāgelio hodierno. Quinto ꝓpter punitōem pctōꝝ ſic ꝙ deus incipit pctōrem in hoc mūdo punire. vt in eternuꝫ puniat̃. ſicut patꝫ in Antiocho in veteri teſtamēto ⁊ etiā in herode in nouo teſtamēto quos ambos diuīa vltio tali morbo ꝑcuſſit vt putreſcerēt. ⁊ viſcera de ip ſis flueret̄ q̄ morte miſerabili mortui ſunt ⁊ in pn̄ti incepit eoꝝ infernus ⁊ durabit in ꝑpetuū. Hiere. xvij. Duplici cōtritōe cōtere eos dn̄e (Et ecce quidā de ſcribis) Gor. i. legiſpitis (dicebāt itra ſe) i. cogitabāt q̄ ỽbis hec exprimere nō audebāt ꝓpter ꝑplm (hic blaſphemat) .i. qđ dei ē ſibi vſurpat. Blaſphemare ē creature attribuere illud qđ eſt ꝓpriū dei. dimittere autē pctā ſoli deo cōuenit. Per hoc igit̃ ꝙ chriſto blaſphemiā imponebāt quia pctā dimittebat pꝫ q̄ negabāt chriſtū eē deū dicētes ipm eſſe puꝝ hoiem. (et cū vidiſſet ieſus cogitatōes eoꝝ) ſcꝫ iniq̄s q̄s habebāt cōtra eū impo nebāt ſibi blaſphemiā (dixit vt qđ cogitatis mala in cordibꝰ vr̄is) ⁊ in hoc oñdit chriſtus ſe eē deū. Vn̄ Chriſ. Solius dei ē cognoſcere cogitatōnes hoīm (qđ eſt facilius dicere dimittunt̃ tibi pctā tua) i. ſolo ỽbo efficere vt dimittūtur tibi pctā tua (an dicere ſurge ⁊ ambula) id ē in ỽbo efficere vt aliq̄s paraliticus ſurgat ſanus ⁊ ambulet (vt āt ſciatis) vos pharizei (q̄ filius hoīs) i. ỽgis (hꝫ ptātem dimittēdi pctā in terra) Ly. vt deus nō vt purus hō (tūc ait pa ralitico ſurge tolle lectuꝫ tuū ⁊ vade in domū tuā q̄ ſtatim ſurrexit) ad im periū ieſu chri (⁊ abijt ī domū ſuā) Ly. in ſignū perfecte curatōis (vidētes āt turbe) ſcꝫ miraculū fcm̄ in paralitico (timuerūt) Ly. imponere ſibi blaſphemiā (⁊ glificauerūt deū q̄ dedit ptātē talē) id ē chriſtū q̄ eſt ỽtus dei pr̄is (hoibꝰ) i. ſalutē hoīm

cogitatis mala in cordibus veſtris. Quid eſt facilius dicere dimittuntur tibi peccata tua an dicere ſurge ⁊ am bula. Vt autem ſciatis quoniā filius hominis habet ptātē in terra dimittē di pctā. Tūc ait paralitico. Surge tolle lectum tuum ⁊ vade in domū tuā. Et ſurrexit ⁊ abijt in domū ſuā. Vidētes

¶ Circa pn̄s euāgeliū vbi dicit̃ dimittūtur tibi pctā tua. Notandū ꝙ Hugo de prato dꝫ ꝙ deus mi ſericorditer recipit pctōres. de hoc habemus exemplū in multis. nā Petrꝰ cū iuramēto negauit chriſtū. ⁊ poſtea fleuit ⁊ chriſtus miſericorditer ſibi indulſit ⁊ in gradū priſtinū eū reſtituit. vt pꝫ Joā. xxi. Paſce oues meas Itē Maria magdalena cū multis fornicata eſt ⁊ poſtea acceſſit verecun da cū magna cōtritōe ⁊ fide ad chriſtū ⁊ ſanata eſt. vt pꝫ Lu. vij. Fides tua saluā te fecit. Itē Paulus aplˢ ꝑſecutus ē ecclˢiam dei ⁊ ſtephanū iu uit lapidare ⁊ poſtea dixit Dn̄e qđ me vis facere. Actu. ix. ⁊ poſtmodum factus eſt doctor gentiū ⁊ lumē eccle. Item latro in cruce antea multa la trocinia ⁊ ſcelera cōmiſit ⁊ poſtea dixit Memento mei dum veneris in re gnum tuum. Lu. xxiij. Et chriſtus plus ei dedit quā petiuit. Hodie inq̄t mecum eris in paradyſo. Chariſſimi imitemur iſtos ⁊ non ſimus ſicut

Judas q̃ de dei mĩa deſꝑauit ꝛ laq̃o ſe ſuſpẽdit. Mat. xxvij. In qua deũ grauius offendit q̃ꝫ ꝙ chriſtũ ꝑ .xxx. denarijs vẽdidit. Vñ de hoc dr̃ in decre. Judas magis peccauit deſꝑando q̃ꝫ chriſtũ tradẽdo. xxiij. q. iiij. Sed nõ licet Nõ etiã ſicut Cayn q̃ ait Maior ẽ iniq̃tas mea q̃ꝫ vt veniã merear. Gen̄. iiij. vñ Bern̄. Mentiris cayn Maior ẽ dei pietas q̃ꝫ q̃uis iniq̃tas. Sequit̃ in euãgelio. Quidã de ſcribis dixerũt itra ſe. hic blaſphemat Ubi notandũ ꝙ trib⁹ mõis blaſphemat̃ deus. Primo dum q̃d attribuit̃ deo vl̃ imputat̃ ei qđ ſibi nõ cõueit vt ꝙ ſit malus. iniuſtus maledictus ꝛc̃. Scđo cũ quis remouet a deo qđ ei cõuenit dicẽdo ꝙ nõ ſit oĩpotẽs miſericors ꝛ iuſtus. ꝛ cetera talia. Tercio cũ q̃s ſibiipſi attribuit qđ eſt ꝓprium dei ſcꝫ pctã dimittere ꝛ curare. Et iſto tercio modo dicebãt iſti ꝙ chriſtus blaſphemabat. q꜠ qđ erat ꝓpriũ dei ſcꝫ pctã dimittere. ſibi attribuebat dicens. Dimittunt̃ tibi peccata tua Hec ille ¶ Poſtilla.

Simile factũ eſt regnũ cœloꝝ ꝛc̃. Mat. xxij. Lu. xiiij. Hãc hiſtoriam dixit dñs anno eius. xxxiij. xi. kal. ap̃l. fer. iij. lu. xij. indictõe vi. Añ initiũ pñtis euã. ſcri. ſan. Mat. in p̃cedẽti ca. ꝙ chriſtus dixit p̃ncipib⁹ ſacerdotũ ꝛ ſeniorib⁹ iudeoꝝ. Quid vobis videt̃. Hõ q̃daꝫ habebat duos filios. ꝛ accedẽs ad p̃mũ dixit Fili vade hodie oꝑari in vineã meam Ille aũt r̃ñs ait. Nolo.

autem turbe timuerunt ꝛ glorificauerunt deum qui dedit poteſtatem taleꝫ hominibus.

¶ Dñica. xx. poſt octa. pẽthe. Euangeliũ ſcđm Mattheũ. xxij

In illo tempe. Loq̃bat̃ Jeſus cum diſcipulis ſuis in ꝑabolis dicens. Simile factum eſt regnum ce

Poſtea pœnitẽtia motus abijt. Accedẽs ãt ad alteꝝ dixit ſil̃r. ꝛ ille reſpõdẽs ait. Eo dñe ꝛ nõ iuit. q̃s ex duob⁹ fecit voluntatẽ p̃ris? Dicũt ei p̃mus. Dicit ill̃ iħs Amẽ dico vobis. q꜠ publicani et meretrices p̃cedent vos in regno dei Uenit eñ ad vos Joannes in via iuſticie ꝛ nõ credidiſtis ei. Publicani aũt ꝛ meretrices crediderunt ei. vos aũt vidẽtes nec p̃niam habuiſtis poſtea vt crederetis ei ꝛc̃. Tũc poſtmodũ ſeq̃tur euangelium hodiernũ (Siĺe factũ eſt regnũ cœloꝝ) i. id eſt ſtatus eccl̃e militãtis (hoĩ regi q̃ fecit nuptias filio ſuo) tũc eñ deus pater fecit nuptias filio ſuo qñ naturã humanã copulauit nature diuine in vno ſuppoſito. Que q̃dem nuptie celebrate ſunt in vtero v̾ginali. de quo chriſtus exijt tanq̃ꝫ ſpõſus procedẽs de thalamo ſuo (ꝛ miſit ſeruos ſuos) Glo. id eſt ꝓphetas p̃cedentes (vocare inuitatos) id ẽ iudeos (ad nuptias) id eſt ad fidem incarnationis chriſti promiſſam in patriarchis figuratiue in lege p̃dictã in ꝓphetis p̃nunciatã (ꝛ nolebant venire) i. ꝑa. credẽdo ſcripturis. q꜠ nolebãt v̾ba ꝓphaꝝ credere ꝛ obedire ill̃ (iteꝝ miſit alios ſeruos) i. ap̃los quos miſit in oẽm ciuitatẽ ꝛ locũ quo ipſe venturus erat. vt habet̃ Lu. x. (dicẽs. dicite inuitatis ecce prandiũ meũ paraui) i. videlꝫ ſacramẽta eccl̃e ꝛ doctrinã fideliũ ꝛ ſacre ſcp̃ture. ex q̃b⁹ reficit̃ aĩa ꝛ potiſſime in ſacro eucharíſtie in q̃ dat̃ nob̃ caro chriſti in cibuꝫ ꝛ ſanguis eius in potũ (thauri mei) Glo. i. p̃rẽs veteris teſtamẽti (ꝛ altilia mea) i. p̃rẽs noui teſtamẽti pinguedie charitatis ſaginati (occiſa ſunt. ꝛ oĩa parata) ſcꝫ

quicq̃d req̃rit ad salutē hoīm. locus cib⁹ ꝛ veſtes (veſte ad nuptias) credē-
do diligēdo opando (Illi āt neglexerūt) q꞉ nō timuerunt dn̄m. q̄ em̄ timet
deū nihil negligit. Vn̄ hic q̄rit. vtrū negligētia ſit pct̄m mortale? Rn̄deo
ſm Tho. q̄ negligētia ſi ꝑuenit ex quadā remiſſione volūtatis. vt nō ꝑ-
ficiātur ea que debent. Si obmittant ea que ſunt de neceſſitate ſalutis
ſiue ſit actus ſiue ſit circūſtātia erit pct̄m mortale. Vl'ſi volūtas ſit intm̄
remiſſa. vt totaliter a dei charitate deficiat talis etiā negligētia eſt pct̄m
mortale. ꝛ hoc p̄cipue qn̄ ſeq̃tur ex cōtēptu. obmiſſio ṽo circa ea q̄ nō ſunt
de nccitate ſalutis ob defectū feruoris nō eſt mortale. ſed veniale pct̄m (et
abierūt alius in villā ſuā) i. ad laborē ꝛ occupatōem corꝑalē circa terrena
rū rerꝫ acq̃ſitōem (alius ṽo ad negociatōem ſuā) ꝑ negociatōem intelligit
nimia occupatio mētalis circa tꝑalia impediēs diuia (reliq̄ ṽo tenuerunt
ſeruos eius ꝛ cōtumelia affectos occiderūt) ſcꝫ poſt aſcēſionē chriſti iudei

lorum homini regi qui fecit nuptias
filio ſuo. ꝛ miſit ſeruos ſuos vocare in
uitatos ad nuptias: ꝛ nolebant veni-
re. Iterum miſit alios ſeruos dicens.
Dicite inuitatis Ecce prandium me
um paraui Thauri mei ꝛ altilia mea
occiſa ſunt et omnia parata. venite ad
nuptias. Illi autem neglexerunt ꝛ ab
ierunt. alius in villam ſuam. alius ve
ro ad negociatōez ſuā. Reliq̄ ṽo tenue

flagellauerūt apl'os ſō-
nes ſimul. ꝛ poſtmodū
ſtephanuꝫ lapidauerūt
Actuum ſeptimo. ꝛ Ia
cobum fratrem Ioan-
nis occiderūt Actuum
xij (Rex aūt cū audiſſꝫ
iratus ē. ꝛ iuſſit exerciti
bus ſuis) Ly. ſcꝫ exerci
tu romanorꝫ ſub p̄ncipi
bus Tyto ꝛ Veſpaſia
no q̄ ex diuia ordinatō
ne venerūt cōtra hierl'ꝫ
xlij. āno poſt paſſionem
chriſti (ꝑdidit homici-
das illos) q꞉ ī vltionē ſanguinis chriſti ꝛ ſuorū diſcipulorꝫ ab exercitu ro
manorꝫ ſunt trucidati ꝛ captiuati de iudeis vſq꜄ ad decies centum millia.
vt dicit Ioſephus in li. de iudaico bello (ꝛ ciuitatē illorꝫ ſuccēdit) q꞉ tūc hie
ruſalē ſuccēſa eſt ꝛ templū in ea (tūc ait rex ſeruis ſuis) ꝛ ſequacib⁹ eorū ꝑ
diuinā reuelatōem (nuptie q̄dem parate ſunt) i. ſacramētū incarnatōis ꝑatū
eſt. vt natiuitas. p̄dicatio. paſſio chriſti ꝛ introitus regni aꝑtus eſt ꝑ paſ-
ſionē chriſti q̄ an̄ clauſus fuit (ſed q̄ inuitati fuerāt) ſcꝫ iudei (nō fuerūt di
gni) Ly. ꝓpter ſuā incredulitatē (ite ergo ad exitus viarꝫ) i. ad gētes q̄ non
erāt in via mādatorꝫ dei. ꝛ ſine lege viuētis ꝛ legē ignorātes. Ad illas em̄
gentes iuerūt apl'i iudeis nolētib⁹ fidē chriſtianā recipe. vt habet Actuū
xiij. dicētib⁹ Paulo ꝛ Barnaba ad iudeos. vobis oportebat p̄mū loq̄ ṽ-
bum dei ſed qm̄ repellitis illud ꝛ indignos vos iudicatis eterne vite. ecce
cōuertimur ad gētes. ſic em̄ p̄cepit nobis deus (ꝛ quoſcūq꜄ inueneritis vo
cate ad nuptias) q꞉ nullus volēs fidē catholicā recipe repellēdus ē (ꝛ egreſ
ſi ſerui eius) ſcꝫ de iudea (in vias) i. in terras gētiliū (cōgregauerūt oēs q̄ſcū
q꜄ inuenerūt bonos ꝛ malos) Ly. q꞉ in eccl'a militāte admixti ſunt boni
cū malis (ꝛ implete ſunt nuptie diſcūbētiū) Ly. q꞉ fides catholica diffuſa
eſt ꝑ orbē vniuerſum (intrauit āt rex vt videret diſcūbētes) Ly. intrat aūt
chriſtus dupl'r. Prio ſpeal'r in morte cuiuſlibet hoīs. Scdo gn̄al'r intra-

bit in iudicio futuro diſcernendo merita ⁊ demerita cuiuſlibet hom̃is (et
vidit ibi hoiem nõ veſtitum veſte nuptiali) id eſt habentẽ fidẽ ſine charita
te. nam veſtis nuptialis ẽ charitas q̃ diuidit inter filios regni ⁊ perditõis.
Ut dicit Auguſtinus (Et ait illi amice) Ly. vocatur aũt peccator ami/
cus propter naturam quã deus creauit quę bona eſt ⁊ quę ad imaginẽ dei
facta eſt (quomodo huc intraſti:) ideſt ſacramenta eccleſię ſuſcipiendo. fi/
dem eccleſię confitendo (non habens veſtem nuptialem) ſcʒ in charitate ꝑ
bona opera. vnde Hieronymus. Ueſtis nuptialis ſunt decem pręcepta q̃
includuntur in charitate dei ⁊ proximi (at ille obmutuit) Ly. quia in ex/
tremo iudicio ꝓpria arguente conſcientia homo peccator conuincitur et
mutus efficitur (Tunc dixit rex miniſtris) Lyra. id eſt angelis executori
bus diuinę iuſticię (ligatis manibus ⁊ pedibus) Ly. quia poſt mortem nõ
poteſt peccator bonum
operari. nec ad ſalutem
reuerti (mittite eũ in te/
nebras exteriores) Pec
cator in hac vita eſt in
tenebris interioribꝫ q̃a
adhuc eſt in ſpe venię.
In inferno autem erit
in tenebris exterioribꝫ.
qꝛ erit extra ambitum
diuinę miſericordię. ⁊ ſi
ne omni ſpe ęternę glię.
Uñ Beda. In inferno
nulla eſt redemptio. nec
dolorũ mitigatio (ibi e/
rit fletus) Hor. ex vehe
mentia ardoris (⁊ ſtri/
dor dentiuʒ) ex vehemẽ
tia frigoris. vñ Job. xx
iiij. Trãſibunt ab aq̃s
niuiũ in calorẽ nimium
(Multi em̃ ſunt voca
ti) Ly. ad fidem catholicam (pauci vero electi) ad gloriam ¶ Circa p̃ſens
euãgeliũ vbi dr̃. Simile eſt regnũ cœlorum. Hugo de prato dicit. id eſt ec
cleſia p̃ſens. qꝛ ſicut deus habitat in cœlis ꝑ glãm. ita habitat in p̃ſenti ec
cleſia in ſacramẽto euchariſtię. vt pʒ Mat. xxviij. Ecce ego vobiſcũ ſum
omibꝫ diebꝫ vſq; ad cõſummationem ſęculi. Itẽ ſicut in cœlo ſunt quędaʒ
corꝑa magis ⁊ minus clara. ⁊ vnũ illuminat aliud. Et ſic q̃dam ſunt illu/
minãtes. ⁊ q̃dam illumiati. ⁊ q̃dam magis lucẽt. ⁊ q̃dam minus. vt patet
Danie. xij. Qui aũt docti fuerint fulgebũt quaſi ſplẽdor firmamẽti Ecce
minus lucẽtes. ⁊ q̃ ad iuſticiã erudiũt multos q̃ſi ſtellę in ꝑpetuas ęternita
tes. ecce magis lucẽtes. Sequit᷑ (Homĩ regi) chriſtus em̃ eſt verus rex et
potens rex in omibus. ⁊ oẽs reges excedit. qꝛ regnat in cœlo. in mũdo. ⁊ in
inferno. Ad philip. ij. Donauit illi nomẽ qd̃ eſt ſuꝑ oĩe nomẽ. vt In no/
mini ieſu oĩe genu flectat᷑ cœleſtiũ terreſtriũ ⁊ infernoꝝ. In cœlo em̃ re/

rũt ſeruos eius. ⁊ cõtumelia affectos
occiderũt. Rex aũt cũ audiſſet iratus
eſt ⁊ miſſis exercitibꝫ ſuis perdidit ho
micidas illos. ⁊ ciuitatẽ illoruʒ ſuccẽ
dit. Tũc ait ſeruis ſuis. Nuptię qui/
dem paratę ſunt. ſed qui inuitati erãt nõ
fuerunt digni. Ite ergo ad exitus via/
rum. ⁊ quoſcunq; inueneritis vocate
ad nuptias. Et egreſſi ſerui eius in vi
as cõgregauerũt oẽs quos inuenerũt
bonos ⁊ malos. et implete ſunt nuptię
diſcumbentium. Intrauit autem rex
vt videret diſcumbentes. ⁊ vidit ibi
hominem non veſtitum veſte nuptia/
li. ⁊ ait illi. Amici quõ huc intraſti nõ
hñs veſtẽ nuptialẽ: At ille obmutuit.

gnat per totalem ⁊ vniuerſalem beatorum ſubiectionem. q2 ei omnes ſci et angeli ad nutum obediunt. ⁊ ei in omnibus ſubijciuntur. quod etiā q̄ti-die petimus in nobis fieri dicētes Fiat voluntas tua ſicut in cœlo et in terra. vt pꝫ Mat. vi. Regnat eñ in cœlo per ſuę glorię oſtenſionē ⁊ beatam viſionem. quia ibi eius maieſtas ⁊ gloria demōſtratur. vñ in pſ̄. Oſtē de nobis domine faciem tuam ⁊ ſalui erimus. Fulgentius. Dei faciem ſi omnes in carcere inferni incluſi viderent. nullam pœnam nullum dolorē nullamq; triſticiam ſentirent. Itē rex noſter ieſus chriſtus regnat in mūdo per patientiam ⁊ miſericordiam Nam in magna patientia ⁊ miſericordia regnat ſuper peccatores. Patienter eñ expectat eos vt conuertantur et miſericorditer recipit eos ſi conuertātur. ut pꝫ Eſa. xxxviij. Propterea expectat dñs vt miſereaṫ noſtri. Unde etiam Hiere. iij. Tu autem fornicata es cum amatoribus multis tamen reuertere ad me ⁊ ego ſuſcipiā te Sed multi miſeri peccatores pœnitentiam ⁊ miſericordiā eius cōtemnūt et eo ipſo magis peccant. Vñ Ecci. viij. Quia non cito proferṫ cōtra malos ſentētia. filij hoīm abſq; vllo timore ꝑpetrant mala. Itē ſup iuſtos regnat in magnificis gratijs ſpūal'r habitans in eis. ⁊ ipſos dirigens ⁊ protegēs et gubernās Ipſi eñ ſunt tēplum dei ſpirituale. et ſpūſſanctus habitat in eis. vt diciṫ ꝑ. Cor. iij. Templum dei ſctm̄ eſt qđ eſtis vos. Ipſi etiā ſunt regnū dei q̄ pro honore dei ⁊ ꝓpria ſalute quottidie certant cōtra diabolū mundū. ⁊ ꝓpriam carnē. Et de illis hoſtib9 triūphat. Vñ Mat. xi. Regnū cœloꝝ vim patiṫ ⁊ violēti. id eſt cū violētia ꝑliātes rapiūt illud Itē in inferno regnat per iuſticię executōem. q2 effectū iuſticię ſcꝫ punitōem ⁊ vindictam in damnatos. ibi exercet. vt pꝫ Deutero. xxxij. Reddā vltionem hoſtib9. Vñ ex hoc ſeq̄tur ꝙ in inferno cognoſcēt impij chriſtū eē regē omnipotentē q̄ in hoc mūdo noluerūt eū cognoſcere regē miſcdię. Seq̄tur hic (ligatis manibus ⁊ pedib9) Ubi notandū ꝙ pctōꝛ ſtrictius ligaṫ q̄ꝫ aīalia liganṫ. Nam ligaṫ memoria. ne recolat bñficia dei. ligaṫ voluntas ne deſideret ꝟba bona. ligaṫ coꝛ. ne pœnas inferni ⁊ morteꝫ cogitet ⁊ mala q̄ incurrit in ſtatu peccati manēs. Et ſil'e eſt de oib9 potētijs aīę interius ⁊ exterius q̄ omēs fortiter alligātur. ⁊ ſicut pctōꝛ fuit ligatus in culpa. ſic digne erit ligatus in pœna ⁊c.

Tūc dixit rex miniſtris ligatis manibus ⁊ pedib9 ei9 mittite eū in tenebras exteriores. ibi erit fletus ⁊ ſtridoꝛ dentium. Multi enim ſunt vocati. pauci vero electi.

¶ Dñica. xxi. poſt octa. penthe. Euangelium. ſcđm Joannē. iiij

IN illo tpe. Erat q̄daꝫ regulus cuius filius īfirmabaṫ capharnaum. Hic cum audiſſet q2 ieſus adueniret a iudea in galileā: abijt ad eū ⁊ rogabat eū vt deſcēderet ⁊ ſanarꝫ filiū

¶ Poſtilla.

ERat q̄dā regulus ⁊c. Joā. iiij. Mat. viij. Lu. vij. Miraculū hoc fecit chriſtus āno eius. xxxiij. vi. kal. nouēbris. fer. ij. lu. xix. indic. v. Añ inſtiū illius euā. ſcri ſan. Joā. in eodē ca. quō chriſtus ſedēs loq̄batur mu.

lieri. Poſtmodū exierūt ſamaritani de ciuitate ⁊ rogauerūt eū vt ibi maneret. ⁊ mãſit ibi per duos dies. ⁊ multi ex ſamaritanoꝝ ciuitate crediderūt in eum dicētes. Quia hic eſt ꝟe ſaluator mūdi. Et poſt duos dies exijt inde ⁊ abijt in galileā. Ipe em̄ ieſus teſtimoniuȝ ꝑhibuit q2 ꝓpha in ſua patria honorē nō haberet. Cū ergo veniſſet in galileā exceperūt eū Galilei cū oīa vidiſſent q̄ fecerat hieroſolymis in die feſto. venit ergo Jeſus iterū in chana galileę vbi fecit ex aqua vinū (Erat q̇dam regulus) Ly. non accipit̃ hic regulus pro ꝑuo rege vt videt̃ nomē ſonare q2 rhomani volentes frãgere iudęorū ſuꝑbiam abſtulerūt ab eis regiam dignitatē regnum iudeę in quattuor tetrarchias diuidentes ꝓcauere volentes eoruȝ rebellionem. Unde pro illo tp̃e nullus rex erat in iudęa. Dicit̃ ergo iſte regulus quia erat officialis imꝑatoris deputatus ad cuſtodiā galileę. ꝓpter qđ manebat in Capharnaum q̄ erat metropolis illius terrę. ⁊ diſtat tribus dietis a hieruſalem. Notandū ꝙ ſicut dicit Tho. iſte regulus interfuit miraculo facto in nuptijs quando chriſtus aquam in vinū mutauit quia tunc credidit ſed tamen chriſti diuinitatē nō perfecte agnouit. Et ad hoc innuendum euangeliſta illō miraculum rememorat dicens. Uenit iteruȝ ieſus in chana galileę vbi vinū ex aqua fecit (⁊ erat quidam regulus cuius filius infirmabatur capharnaum) Ly. ⁊ licet eſſet gentilis viſis ⁊ auditis miraculis chriſti ſperauit ab eo ſanitatem impetrare filio ſuo Ideo ſequitur (hic cum audiſſet) per famaȝ quę pręcurrebat aduentum eius in omnem regionē galileę (quia ieſus veniret a iudęa in galileā. abijt ad eum ⁊ rogabat eum) inſtanter ⁊ humiliter flexis genub9 ⁊ cõploſis manib9. profuſis lachrymis (vt deſcenderet) q2 capharnaum erat in valle ſita reſpectu chana galileę in qua erat chriſtus (⁊ ſanaret filiuȝ eius incipiebat em̄ mori) id eſt ſigna vicinę mortis in eo apparebant euidēter (Dixit ergo ieſus ad eū. Niſi ſigna ⁊ ꝓdigia videritis nō creditis) nō em̄ repꝛehendit eum de petitione ſalutis filij ſui ſed de defectu fidei ſuę q2 nō credidit plene ſed ſemiplene. Credidit em̄ in chriſto eſſe virtutem. ſcȝ ad ſanandum filiū ſed nō credidit in eo eſſe diuinitatem per quā eſt vbiq3. ⁊ vbiq3 poteſt ſanare. Unde fides fuit quãdo petijt ſaluteȝ ſed defectus fidei quãdo requirebat p̄ſentiam chriſti corporalem. Ex quo patet ꝙ nō credidit chriſtū eſſe verum deum. q2 ſi credidiſſet ꝙ deus vbiq3 pręſens eſſet per p̄ſentiam maieſtatis ſuę nō dixiſſet deſcende. ſed dixiſſȝ cum Centurione. Dic verbo ⁊ ſanabitur puer meus (Dixit autē ad eum regulus Domine deſcēde p̄uſquãmoriatur filius meus) Tho. manifeſtat

eius incipiebat em̄ mori Dixit ergo ieſus ad eum. Niſi ſigna ⁊ ꝓdigia videritis nō creditis. Dixit ad eum regulus Dñe deſcēde: priuſquã moriat̃ filius meus. dicit ei ieſus Uade filius tuus viuit Credidit hō ſermoni queȝ dixit ei ieſus. ⁊ ibat Jã aūt eo deſcendēte ſerui occurrerūt ei. ⁊ nūciauerūt dicētes. q2 filius eius viueret. Interrogabat aūt horã ab eis in qua melius habuerat. Et dixerunt ei. q2 heri hora ſeptima reliq̇t euȝ febris. Cognouit er-

ſgitur hic regulus incredulitatẽ ſuã. Rogat eñi vt deſcẽdat priuſquã fili
us eius moriatur q̃ſi chriſtus poſſʒ ſanare infirmũ. ſed nõ ſuſcitare defun
ctum. Ly. verũtamẽ qꝛ ex deuotõe repetit petitionẽ ſuã dicẽs. Dñe deſcen
de. ideo exaudit a chriſto. Vñ ſeq̃tur (Dicit ei ieſus. Vade) Tho. letus
in domũ tuã (qꝛ filius tuus viuit) Ly. id eſt ꝑfecte ſanitati reſtitutus ẽ de
ſanuis mortis qꝛ incipiebat mori. vñ Chriſ. Chriſtus ad domũ reguli ire
noluit. ſed abſens ſanauit filiũ eius. vt ꝑ hoc magis declararet diuinita-
tem ſuã. ⁊ ſic regulũ illumiaret ad verã fidẽ (credidit hõ ſermoni quẽ dixit
ei ieſus ⁊ ibat) Ly. qꝛ fides req̃ritur ad obtinendũ dei bñficia (iam aũt eo
deſcẽdente. ſerui occurrerũt ei ⁊ nũciauerũt dicentes. qꝛ filius eius viuerʒ)

go pater quia illa hora erat in qua di-
xit ei ieſus. filius tuus viuit. Et credi
dit ipſe ⁊ domus eius tota.

¶ Dominica viceſima ſcda poſt octa-
uas penthecoſtes Euangelium ſcdm
Mattheum. xviij.

In illo tempore. Dixit ieſus di
ſcipulis ſuis. Simile eſt regnũ
celoꝝ homĩ regi: qui voluit rationem
ponere cũ ſeruis ſuis. Et cum cepiſſet
rationem ponere. oblatus eſt ei vnus
qui debebat ei decem millia talenta.
Cum aũt non haberet vnde redderet.
iuſſit eum dominus eius venundari
et vxorem eius ⁊ filios. ⁊ oĩa que ha
bebat. ⁊ reddi. Procidens aũt ſeruus
ille rogabat eum dicens. Patientiam
habe in me ⁊ omnia reddã tibi Miſer

ſcʒ congaudendo ipi (in
terrogauit autẽ horam
ab eis in qua melius ha
buerat) hoc fecit ad cer-
tificatõem miraculi re-
ſpectu ſui. Et etiam vt
ſerui ⁊ aſtantes agnoſce
rent ꝟtutem chriſti (Et
dixerunt ei qꝛ heri hora
ſeptima reliquit eum fe
bris) Vñ Chriſ. Repẽ
te dimiſit eũ febris tota
liter. vt appareret nõ ẽẽ
naturalis cõualeſcẽtia.
Ex hoc etiã famulos ip
ſius reguli ſuſcitauit ad
fidem. qꝛ ſubito viderũt
eum ꝯualuiſſe quod na
tura facere non poteſt.
(Cognouit ergo patꝰ qꝛ
illa hora erat in q̃ dixit
ei Jeſus Filius tuus vi
uit) Referẽs ꝟbum ſuũ
ad ꝟbum chriſti. ⁊ horã
imꝑantis ad horam re

cepte ſanitatis (⁊ credidit ipſe ⁊ domus eius tota) Ly. ad hoc eñi factũ eſt
illud miraculũ. vt iſte regulus gentilis cuʒ familia ſua crederet in chriſtũ
Tho. Chriſtus non ſolum ſanauit filium reguli ab infirmitate. ſed ipſuʒ
regulum ⁊ totam eius familiam ab infidelitate. quia credidit ipſe ⁊ do-
mus eius tota.

¶ Poſtilla.

Simile eſt regnum cœlorum ⁊c. Matthei. xviij. Hiſtoria huius
euangelij facta eſt anno chriſti. xxxij. vi. kal. Septembris. lu. xij.
feria. v. indictione. v. Ante initium illius euangelij dixit Petrus ad ieſuʒ
Domine quotiens peccabit in me frater meus. ⁊ dimittam ei vſq3 ſepti-
es? Dixit illi Jeſus Non dico tibi vſq3 ſepties. ſed vſq3 ſeptuagies ſepties
ideo (aſſimilatum eſt regnum cœlorum) Lyra. id eſt ſtatus eccleſie militã
tis (homini regi) id eſt chriſto qui eſt verus homo ⁊ verus deus rex regum

et dñs dñan tiū(ꝙ voluit rōem ponere cū ſeruis ſuis)id ē rōnem exigere de factis hūanis(⁊ cū cœpiſſet rōem ponere oblatus ē ei vnus qui debebat ei decē millia talēta) Lyra.i.obligatus ad magnā pœnam ꝓpter multa pctā (cū aūt nō haberet vn̄ redderet) Gor.i.cū virib⁹ ſuis ſatiſfacere nō valeret hō em̄ ꝑ ſe pt̄ ruere.ſed nō ꝑ ſe reſurgere(iuſſit eū dñs venūdari) q̄tum ad aiām(⁊ vxorē) q̄tū ad corpus(⁊ filios) q̄tū ad opa(⁊ oīa q̄ habebat) q̄tū ad tpalia(⁊ reddi) Nā iſta oīa venūdant̄.i.ꝑ pctm̄ mortale auferūtur(pro cidēs aūt ſeruus ille rogabat eū dicēs.patiētiā habe in me)dādo locum ⁊ tps pnīe(⁊ oīa reddā tibi)ꝑ opa pœnitētie ſatiſfaciēdo iuxta poſſe(miſert⁹ aūt dñs ſerui illius)qꝛ miſericors ⁊ miſerator dñs(dimiſit illū) Gor.liberū a captiuitate culpe(⁊ debitū dimiſit ei) Vn̄ Chriſ. Vide miām dei pe tierat dilatōem ⁊ accipit oīm pctōꝝ remiſſionē(egreſſus aūt ſeruus ille)ſcꝫ a facie dñi ſui ꝑ recidiuū pcti(inuenit vnū de cōſeruis ſuis) Ly.id ē de hominibus q̄ ſunt ſerui dei cū ipſo(q̄ debebat ei cētuꝫ denarios)id eſt modicū eū offendebat.qꝛ offenſa in hoiem modica eſt reſpcū offenſe cōmiſſe in deū

tus aūt dñs ſerui illius dimiſit eum: et debitum dimiſit ei Egreſſus aūt ſeruus ille.inuenit vnū de cōſeruis ſuis. qui debebat ei centū denarios ⁊ tenēs ſuffocabat eū dicēs. Redde qđ debes et ꝓcidēs cōſeruus eius rogabat illū

(Et tenens ſuffocabat eū. Ly.id eſt ſtrangulabat(dicens. Redde qđ debes) Ly. In quo oſtēditur auſteritas in repetendo vindictā a ꝓximo (⁊ procidens conſeruus eius) Gor. ideo debuit miſereri qꝛ procidit.et qꝛ ſeruus eiuſdē dei fuit (rogauit eū dicens. Patientiā habe in me ⁊ oīa reddā tibi) Ly.q̄ſi dicerꝫ Paratus ſuꝫ ſcḋm poſſibilitatē meā ſatiſfacere tibi(ille aūt noluit ſꝫ abijt et miſit eū in carcerē donec redderet vniuerſum debitum) Ly.in quo notatur crudelitas in modo repetēdi vindictam(videntes autem conſerui eius) Glo interli.id eſt angeli q̄ referūt ad deū geſta hoim.vt pꝫ Apocal. xxii. cōſeruus tuus ⁊ fratrū tuoꝝ(que fiebāt)oia ei opa q̄ agimus ⁊ ſupplicia q̄ patimur vident(contriſtati ſunt valde) Glo.ꝓpter afflictionem chriſtiani Notandum ꝙ angeli cōtriſtant̄ ad culpā.⁊ letantur ad pœnitentiam. Ut patet Luce.xv. Gaudium eſt angelis dei ſuꝑ vno pctōre pœnitentiam ag̃ē (et venerunt ⁊ narrauerunt domino oīa q̄ facta fuerāt)ſcꝫ querimoniam de ꝑſecutorib⁹ ꝓponendam(tunc vocauit eum dñs ſuus) Ly.iſta vocatio fit in morte.vbi de oībus reddemus rationem ſtricte(⁊ ait ſerue neq̄ oē debitum dimiſi tibi) Lyra.id eſt magnam offenſam in me cōmiſſam(qm̄ rogaſti me. Nonne ergo oportuit ⁊ te miſereri conſerui tui?)paruꝰ remittendo(ſicut ⁊ ego tui miſertus ſum. Et iratus dominus eius tradidit eū tortorib⁹) Ly.i.demonib⁹ q̄ in hoc executores ſunt diuine iuſticie(donec redderet vniuerſum debitum) Gor.id eſt in ꝑpetuū.qꝛ ibi nō eſt locus redemptōis vel ſatiſfactōis.ſed condēnationis(ſic ⁊ pater meus cœleſtis faciet vobis ſi nō dimiſeritis vnuſquiſq; fratri ſuo) Vn̄ Hiero. Formidoloſa ſnīa ſi parua fratri non dimittimus magna nobis a deo nō dimittūtur. Vn̄ Grego. Cōſtat ex iam dictis ꝙ ſi hoc qđ in nos delinq̄tur ex corde nō dimittimus illud a nobis ꝑ pœnitentiam dimiſſum fuiſſe nō gau/

dēamus (ex cordibꝫ veſtris) qꝛ non ſufficit ore dimittere ſolū ſed ex corde
Vñ Hay. ſup Mattheū. Nihil prodeſt ore dimittere qui ſeruat iracun/
diam in mēte ¶ Vñ circa pñs euangeliū vbi dicit Miſertus aūt dñs ſer
ui illius dimiſit eum ꝛ debitum dimiſit ei. Queritur vtrū deus ſit magis
miſericors ꝙ̄ iuſtus vel ecōuerſo? Reſpōdet ꝙ deus ſicut eſt miſericors ſic
et iuſtus. ꝛ ecōuerſo. Tamē miſcdię effectus plus in nobis relucet ꝙ̄ iuſti
cię. ꝛ ideo qꝛ deus parcit in ſe peccantibꝫ. ꝛ miſcdia eius a progenie in pro
genies. ꝛ quia effectus miſericordię in nobis magis relucet ꝙ̄ iuſticię. idō
deus dr̄ nobis magis miſericors ꝙ̄ iuſtus ꝛc̄. Nec mirū ſi deus modo ſit
miſericors. Habet em̄ triplex forum. Vnū eſt in pñſenti vita totius miſe
ricordię. qꝛ modo miſcdia audit cauſas ꝛ iuſticia facit ferias. vñ Eſa. xvi.
Preparabitur in miſcdia ſoliū eius. Idō oīs cauſas iuſticia mittit ad thro
num grē. Vñ ad Hebre. iiij. Adeamus cum fiducia ad thronum gratię
eis vt miſericordiam conſequamur. Aliud forum erit in iudicio extremo

dicens. Patientiam habe in me ꝛ om
nia reddam tibi. Ille autem noluit ſed
abijt et miſit eum in carcerem donec
redderet vniuerſuz debitum. Viden/
tes autem conſerui eius quę fiebant
contriſtati ſunt valde. et venerunt et
narrauerunt domino ſuo omnia quę
facta fuerant. Tunc vocauit illum do
minus ſuus et ait illi. Serue nequaz
omne debitum dimiſi tibi quoniam

quod erit purę iuſticię.
vbi iuſticia audit cau/
ſas. ꝛ miſericordia facit
ferias. Et idō miſericor/
dia omnes cauſas dein/
ceps remittit ad ſolium
iuſticię. Vnde Eſa. ix.
Sup ſoliuz dauid. ꝛ ſu
per regnuz eius ſedebit
et confirmet illud ꝛ cor
roboret in iudicio. ꝛ iu/
ſticia amodo ꝛ vſqꝫ in
ſempiternum. Terciuz
forum erit in purgato/
rio qd̄ eſt forum mixtū. qꝛ
ibi erit iuſticia quę pœnam infliget. ꝛ miſericordiam ꝛ gloriam dabit. vñ
Pš lxxxviij. Miſericordia ꝛ veritas pręcedent faciem tuam. ꝛ ibi exñs
dicere poteſt illud. Pš. c. Miſericordiam ꝛ iudicium cantabo tibi domi
ne. ꝛ duo hęc audiui. qꝛ poteſtas dei eſt ꝛ tibi dñe miſcdia. qꝛ tu reddis v/
nicuiqꝫ iuxta opera ſua ꝛc̄. Seqtur Donec redderet vniuerſum debitum
Vnde notandū ꝙ dupl'r dicuntur peccata redire. Primo ꝙ nō redeāt quā
tum ad maculam vel reatum. ſed ꝙ̄tum ad ingratitudinem qui em̄ poſt
acceptam remiſſionem ad peccatum vadit grauius delinquit. quia ingra/
tus de tanto beneficio exiſtit. Et ita ingratitudo peccatum recidiuantis
aggrauat ꝙ pœnam peccatorum p̄teritorum videtur ſecum reducere Vn
de dicitur in decretis. Iteratio culpę inducit aggrauationem pœnę ij. q̄/
ſtione. viij. Hi qui Secundo dicuntur redire quātum ad pœnam ſubſtan
tialem ſicut em̄ in cœlo eſt vnus denarius. id eſt vna beatitudo ſubſtan/
tialis. licet vnus magis alteri participat. Vnde de hoc dicit Apoſtolus.
Sicut ſtella differt a ſtella in claritate. ꝛc̄. Vnde etiam magiſter ſenten/
tiarum li. iiij. diſt. xlix. dicit electus ab electo dr̄t in claritate mētis ꝛ cor
poris. Vnde etiam Ioannis. xiiij. In domo patris mei manſiones mul
tę ſunt ꝛ cętera. Sic in inferno eſt vna pœna ſubſtantialis per modum

damni ſcilicet carentia viſionis diuinę. Alia per modum ſenſus. ſcilicet vermis ꝛ ignis. Et vtraqꝫ pœna debetur pro quolibet peccato mortali ſci licet ſcđm plus vel minus. dicuntur ergo peccata redire. quia recidiuãti ea dem pœna debetur in genere quę prius licet ſit maior. ſicut dicit beatus Jacobus. ij. capitulo. qui in vno offendit factus eſt omnium reus.

¶ Poſtilla.

Abeuntes phariſei ꝛc̄. Matthei. xxij. Mar. xij. Lu. xx. Hanc hi ſtoriam dixit dominus Anno eius. xxxiij. xi. kal'. Aprilis. feria. iij luna. xij. indictione. vi. Ante initium illius euãgelij ſcribit ſanctus Mat theus in precedenti capitulo. ꝙ chriſtus loquebatur principibus iudeoꝝ et pharizeis parabolaꝫ iſtam dicẽs. Homo pa terfamilias plãtauit vi neam ꝛ locauit eam a gricolis. Cum autẽ tem pus fructuum appropi quaſſet miſit ſeruos ſu os ad agricolas vt acci perent fructus eius. Et agricolę apprehẽſis ſer uis eius aliuꝫ ceciderũt alium occiderunt. aliuꝫ vero lapidauerũt. Nouiſ ſime miſit ad eos filiuꝫ ſuum dicens. Verebun tur forſitan filium me um. Agricolę vero vidẽ tes apprehenſum eiece runt eum extra vineam et occiderunt. Et cuꝫ au diſſent principes ſacer dotum parabolam iſtã cognouerunt quia de ip ſis diceret. Et quęrẽtes eum tenere timuerunt turbas. quia ſicut pro phetam eum habebant et relicto eo (Abeuntes pharizei) Unde Chriſoſtomus ab ipſo chriſto. (conſilium inierunt vt caperent ieſum in ſermone) Lyra. quia non pote rant eum capere in malo opere. Et quia facilius capitur homo in verbis ꝙ̄ in factis (ꝛ mittunt ei diſcipulos ſuos) Lyra. quaſi homines ſibi inco gnitos ſcđm eſtimationem eorum vt coram ipſis audacius loqueretur. et laxaret linguam ad aliquid dicendum vnde poſſet capi in verbis (cum he rodianis) Lyra. Iſti herodiani erant milites herodis qui interfecit Jo annem baptiſtam. ꝛ venerat ad diem feſtum in hieruſalem. qꝛ iſta queſtio fuit facta feria tercia ante paſſionem chriſti. Et de herode legitur ꝙ ipſe e rat pro tunc in hieruſalem in die paſſionis chriſti. qꝛ venerat in hieruſa

rogaſti me. Nonne ergo oportuit ꝛ te miſereri conſerui tui ſicut ꝛ ego tui mi ſertus ſuꝫ. ꝛ iratus dominus eius tra didit eum tortoribus quoadusqꝫ red deret vniuerſum debitum. Sic et pa ter meus cęleſtis faciet vobis ſi non re miſeritis vnuſquiſqꝫ fratri ſuo de cor dibus veſtris.

¶ Dominica viceſimatercia poſt oc tauas penthecoſtes Euangelium ſe cundũ Mattheũ. xxij.

In illo tempore. Abeũtes pha rizei cõſiliũ inierũt vt caperent ieſum in ſermone. Et mittũt ei diſcipu los ſuos cũ herodianis dicẽtes. Ma giſter ſcimus qꝛ verax es ꝛ viam dei in veritate doces ꝛ non eſt tibi cura de a liquo. Nõ eñ reſpicis pſonam homi nũ. Dic ergo nobis quid tibi videtur licet cenſum dare cęſari an non. Cog

iem ꝓpter ſolemnitatẽ paſchalẽ ſic ergo milites herodis miſſi ſunt cuʒ diſcipulis pharizeorũ vt diſcipuli pharizeoꝝ poſſent cuʒ cape in ſermone et milites herodis ſtatim caperẽt eum vt puniretur in corpe. Sic ergo patet qualiter malicioſe agebant cõtra eũ verbo qꝛ pmo cõmendabant eũ verbis adulãdo vt facilius inducerẽt eũ ad dicendũ aliqd cõtra poteſtatem ceſaris (dicẽtes Magiſter ſcimus qꝛ verax es ⁊ viã dei in veritate doces) Ly. ra. ſcʒ in ſana doctrina (⁊ nõ eſt tibi cura de aliquo nõ em̃ reſpicis pſonaʒ hoĩm) quaſi diceret nõ dimittis timore cuiuſcũ homĩs etiaʒ impatoris dicere ṽitatẽ (dic ergo nobis qd tibi videt̃ licet cenſum dare ceſari an nõ?) Beda in omelia pñtis euãgelij diſſentio erat in pplo iudeoꝝ. Aliqui dicebant illicitum eſſe iudeis q recognoſcerent habere aliquẽ dñm in terris ſed solũ deũ qui eſt in coelis. Idcirco nõ eſſe licitũ cẽſum dare ceſari q̃ dãt decimas victimas ⁊ oblatões deo coeli. E cõtrario aũt alij aſſerabant qđ erat dare licitum tributũ rhomanis qꝛ pro defenſione patrie ⁊ terre militabant ⁊ ab hoſtib⁹ ⁊ latronib⁹ defendebant ⁊ pacem inter homines cõſeruabant ⁊ iuſticiam. Hãc aũt queſtionẽ malicioſe ꝓponebant chriſto. Cogitauerunt em̃ intra ſe aut reſpõdebit ꝑ nobis aut pro ceſare aut omĩno tacebit. Si reſpõdebit pro nobis qđ nõ debemus ſoluere tributũ tunc incurrit indignationem ceſaris ⁊ ſtati milites herodis capiẽt eũ vt puniat̃. Si reſpondebit pro ceſare q debem⁹ ceſari ſoluere tributum tũc incurrit indignationem populi. Si omĩno tacebit tunc dicerrus q veritatem timet dicere ꝓpter timorem hominũ vel humanũ (Cognita aũt iesus neqcia eorũ) Ly. q. d. nõ queritis veritatẽ addiſcere ſed me in verbis cape (oſtẽdite mihi nũmiſma cenſus) id eſt nũmum q̃ dat̃ pro cenſu annue impatori (At illi obtulerũt ei denariũ) Ly. qꝛ iſte nũmus q̃ debebat̃ pro annuo cenſu a quolibet capitaneo domus valebat decẽ nummos vſuales. Et ideo vocabat̃ denarius ⁊ erat argẽteus (⁊ ait illis iesus Cuius eſt imago hec ⁊ ſupſcriptio?) Ly. qꝛ imago ceſaris erat impſſa in illo denario et nomẽ eius in circuitu (dicũt ei ceſaris) Vñ Hiero. tyberij ſub quo paſſus eſt dñs (tũc ait illis. Reddite ergo q̃ ſunt ceſaris ceſari) Hor. ſicut tributũ et pecunias ꝑ quas cõfitemini vos vere ſubiectos eſſe illi (⁊ q̃ ſunt dei deo) id eſt decimas pmitias oblatões ⁊ victimas ſic fecit ipſe chriſtus. qui reddidit tributa ceſari pro ſe ⁊ pro petro ⁊ deo reddidit que dei pris ſunt faciens voluntatem eius ſemper.

nita aũt ieſus nequicia eorũ ait Quid me temptatis hypocrite? Oſtẽdite mihi nũmiſma cenſus. At illi obtulerũt ei denarium. Et ait illis ieſus. Cuius eſt imago hec ⁊ ſuperſcriptio? Dicunt ei Ceſaris. Tunc ait illis. Reddite ergo que ſunt ceſaris ceſari. et que ſunt dei deo.

¶ Dñica. xxiiij. poſt octauas pẽthecoſtes. Euãgeliũ ſcdm Mattheũ. ix.

¶ Poſtilla.

L Oquẽte ieſu ⁊c. Mat. ix. Mar. v. Lu. viij. Hiſto. huius euã. fcã eſt anno chriſti. xxxi. iiij. idus nouẽbris. fer. iij. lu. vij. indic. iiij. Aũ initiũ illius euã. ſcri. ſan. Mat. in eodẽ ca. q diſcipuli ioãnis baptiſte ac/

ceſſerũt ad ieſum dicẽtes. Quare nos ꝛ pharizei ieiunamus frequẽter di/
ſcipuli aũt tui nõ ieiunãt. Ait illis ieſus. Nũqd pñt filij ſpõſi q̄diu cũ ill'
eſt ſpõſus lugere veniẽt aũt dies cũ ab eis auferet' ſpõſus ꝛ tũc ieiunabũt.
Tũc ſeq̇tur euã. hodiernũ (Loquẽte ieſu ad turbas ecce pͥnceps vnus ac
ceſſit) Lr. qual' aũt fuerit pͥnceps iſte nõ exp̄mit' ſed habet' Mar. v. ꝛ Lu
ce. viij. vbi dr q erat pͥnceps ſynagoge noie Jayrus Judei em̄ habebant
tm̄ vnũ tẽplũ vbi poterãt offerre vl' immo lare ſcꝫ in hierl'ꝫ ſed in alijs ci
uitatib' ꝛ villis habebãt loca determiata in q̇b' cõueniebat ꝑpl's ad orã
dum ꝛ audiendũ ꝟbũ dei ꝛ tractandũ de his q̄ ꝑtinebãt ad cõem vtilitatẽ
ꝑpl'i. Et ille q̇ ꝑerat cuius autoritate cõgregatio fiebat dicebat' pͥnceps ſy
nagoge ꝛ tal' erat iſte q̇ acceſſit ad ieſum (ꝛ adorabat eũ) humiliter qꝛ ceci/
dit ad pedes eius ſcꝫ faciẽdo ſibi reuerẽtiã debitã (dicens dñe filia mea mõ
defuncta eſt ſed veni impone manũ tuã ſup eã ꝛ viuet) Mar. v. dr q di/
xit eã eſſe in extremis. Lu. viij. dr q moriebat' Et hoc eſt verꝫ qñ pater ab
ea receſſit ꝛ venit ad ieſum ſed añq̄ꝫ ieſus veniret ad domuꝫ pris eius filia
mortua ẽ ꝑpter qd nũcij venerũt de domo q̇ dixerũt. Noli vexare mgrm̄
qꝛ defuncta eſt filia tua. Credẽtes q chriſtus nõ poſſet ſuſcitare eã a mor/

In il. tpe. Loquẽte ieſu ad tur/
bas ecce pͥnceps vn' acceſſit ꝛ
adorabat eũ dicẽs. Dñe filia mea mõ
defuncta ẽ. ſꝫ veni ĩpone manũ tuã ſup
eã ꝛ viuet ꝛ ſurgẽs ihs ſeq̄bat' eũ ꝛ di
ſcipuli eiu' Et ecce mulier q̄ fluxũ ſan.

tuis licꝫ poſſet eã ſana/
re ab infirmitatibus (et
ſurgens ieſus ſeq̄batur
eũ ꝛ diſcipuli eius) Lr.
pergẽs ad domũ eius ꝓ
pter fidei ſue meritũ (et
ecce mulier q̇ ſanguinis
fluxũ patiebat' duodeci
annis) Lu. viij. dr q in
medicos erogauerat õ/
nem ſubſtãtiã ſuam nec ab vllo potuit curari (acceſſit retro) chriſtus em̄ e
rat in turba mgna q̄ eũ cõp̄mebat vt habet' Mar. v. ꝛ id̃ de facili nõ po
tuit habere acceſſuꝫ ad eũ (ꝛ tetigit fimbriã veſtimẽti eius) Gor. indignã
ſe reputabat tãgere pedes dñi vl' etiã plenitudinẽ veſtimẽti habebat em̄
chriſtus fimbrias iuxta cõſuetudines iudeoꝝ ſm̄ p̄ceptũ legis. vt ptꝫ Nu
me. xv (dicebat em̄ intra ſe) ſcꝫ firmiter credẽdo (ſi tetigero tm̄ veſtimẽtuꝫ
eius ſalua ero) ſcꝫ ab hac infirmitate Magna fides mulieris que credidit
tantã ꝟtutẽ eẽ in veſtimẽtis chriſti q a tactu ſanaret' q̄ ꝑ medicos ſanarĩ
nõ poterat ꝑ q̇b' tm̄ expendit q depauꝑata fuit. vt dr Lu. viij. (Et ieſus
cõuerſus vidẽs eã dixit. Cõfide filia fides tua te ſaluã fecit) Gor. nõ dixit
ego ſanaui te ſed fides tua te ſaluã fecit vt vitandã oſtentatõem doceat et
meritũ fidei extollat (ꝛ ſalua facta eſt mulier ex illa hora) Et Ambroſi'.
Videt' velle q hec mulier erat Martha ꝟgo ſoror btẽ marie magdalene
et ſcĩ lazari ¶ Notandũ q in via eũdo ad filiã pͥncipis archiſynagogi ſana
uit mulierẽ iſtã ꝑ tactũ veſtis ſue vt ſic pͥnceps ille in fide ſolidaret' (ꝛ cuꝫ
veniſſet ieſus in domũ pͥncipis ꝛ vidiſſet tibicines) ſcꝫ carmẽ lugubre ca/
nẽtes. Antiq̇tus em̄ tales ad exeq̇as vocabant' vt ſuo carmĩe alios ꝓuoca
rent ad luctũ (ꝛ turbã tumultuantẽ) i. lachrymãtẽ ꝛ eiulantẽ (dicebat rece
dite) nolite flere vt habet' Lu. viij. ꝑ hoc q dr nolite flere docꝫ nos q mor
tuos nrõs nõ debemus exceſſiue deflere p̄ſertim cũ fuerit boni hoies qꝛ li/

cet' moriātur mūdo. viuūt tñ deo ipos em̄ nō amittimus. ſed p̄mittimus vt dī Aug⁹. In veteri teſtamēto triſte fuit mori ⁊ terribile. qꝛ tūc oēs in infernū deſcēderūt. vñ Iob. xvij Infernus domus mea ē. ⁊ in tenebris ſtraui lectulū meū. vñ Iſidorus. li. xx. de ſummo bono. Illi plorandi ſunt in morte q̄s miſeros infernus recipit ex hac vita. nō quos cœleſtis aula letificās includit ⁊c̄. (Nō ē em̄ mortua puella. ſꝫ dormit) Ly. hoc dixerat quia poterat eā ita faciliter ſuſcitare a morte. ſicut hō pōt aliū hoīem a ſomno excitare (⁊ deridebāt eū) Ecce deridet dñs ieſus. nec iraſcitur ne carguit eos (⁊ cū eiecta eēt turba) lamētantiū tulmultuantiū ⁊ deridentiū. qꝛ ex q̄ erāt icreduli ⁊ deriſores chriſti nō erāt digni videre miraculū (itrauit) ſcꝫ locū vbi puella iacebat cū prē ⁊ mrē eius cuꝫ Petro Iacobo ⁊ Ioanne. vt habet Mar v. ad hoc vt eēnt teſtes miraculi (et tenuit manū eius ⁊ dixit) clamādo. vt habet Mar. v. Tabithacumi qd̄ interp̄tat puella tibi dico ſurge ſcꝫ de lecto mortis (⁊ cōfeſtim ſurrexit puella ⁊ ambulabat ⁊ iuſſit illi dare mādu care) Et hoc in ſignū ꝟe reſurrectōis. ⁊ ſtupuerūt parētes ei⁹

guinis patiebat duodecim annis acceſſit retro ⁊ tetigit fimbriā veſtimēti eius Dicebat aūt intra ſe. Si tetigero tantū veſtimentū eius ſalua ero. At ieſus conuerſus ⁊ vidēs eā dixit. Confide filia. fides tua ſaluā te fecit. Et ſalua facta eſt mulier ex illa hora. Et cuꝫ veniſſet ieſus in domum principis et vidiſſet tibicines ⁊ turbam tumultuantem dicebat. recedite. nō eſt em̄ mortua puella. ſed dormit. et deridebant eum. et cum eiecta eſſet turba intrauit

quib⁹ precepit ne alicui diceret qd̄ fcm̄ erat. Vt habet Lu. viij. ad inſinuandū hūilitatē (⁊ exijt fama hec) ſcꝫ tāte potētie (in vniuerſaꝫ terrā illā) ¶ Circa pñs euan. vbi dī Confide filia. fides ⁊c̄. Notandum qꝛ fides chriſtiana ē firma ⁊ ꝟa. Hoc p̄mo pꝫ ex miraculoꝝ factōe in nulla em̄ alia fide ſeu ſecta fiunt miracula niſi in noſtra fide. q̄ ab initio mūdi fiūt miracul' cōfirmata. vt pꝫ tp̄e ꝓphetaꝝ q̄ eā ꝓphetabāt ⁊ cōſcribebāt. Itē in nouo teſtamēto tp̄e chriſti ⁊ tp̄e ap̄loꝝ q̄ eā p̄dicabāt ⁊ in cordib⁹ hoīm plātabāt. Silr ⁊ ſci q̄ poſt ap̄los p̄dicauerūt fidē. vt pꝫ in legēdis ſcōꝝ. Itē etiā ſaraceni cōfitētur qꝛ Mamet nullū miraculū fecit. ⁊ hoc pꝫ ex tyrānoꝝ ꝑſecutōe. Oē em̄ regnū videtur cōſumptū qñꝗ ab inimicis ꝓpter eoꝝ potētiā. Exēplū de regno aſſyrioꝝ grecoꝝ ⁊ romanoꝝ. ⁊c̄ij. Fideles āt ꝓpter fidē chriſti quā tenebāt ⁊ defendebāt maxīas ⁊ gñales ꝑſecutōes multo tp̄e ab imꝑatorib⁹ a regib⁹ p̄ncipib⁹ a iudicib⁹ ⁊ potētib⁹ mūdi paſſi ſunt. vt dī Aug⁹. ⁊ nō potuerūt ipaꝫ fidē chriſtianā extirpare. ſꝫ quottidie creſcebat ⁊ augmētabat. Itē notādū hic qꝛ qñ hoī infundit fides tūc etiā infundūtur oēs alie ꝟtutes. ⁊ ideo opꝫ vt hō agat ſm̄ fidē ⁊ alias ꝟtutes q̄s recipit alias in eo fides ⁊ ꝟtutes eēnt fruſtra. ⁊ melius eēt fidē nō hr̄e q̄ꝫ eā mal' opib⁹ impugn̄re ⁊ negare. vñ Ap̄l's Cōfitētur ſe noſſe deū. fcis āt negāt Ubi notādū qꝛ mali chrīani peiores ſunt ſaracenis q̄ꝫtū ad q̄ttuor Prio qꝛ ſaraceni chrm̄ negāt ꝟboꝫ iſti fcō. Peius em̄ ē fcm̄ q̄ꝫ ꝟbū. Tales em̄ ſunt ſiles militib⁹ pylati qui

genua flectebāt corā ieſu dicētes. Aue rex iudeorū ꝛ ꝑcutiebant eum pal
mis. Tales etiā ſunt ſignificati per illam ficum habentē ſolum folia cui
chriſtus maledixit ꝗ ſtatim aruit. Scđo quia ſaraceni ex ignorantia chri
ſtum negant Nō em̄ credunt ipm̄ eē verū deum ꝛ dn̄m ſuum Si em̄ ſcirēt
multi eorum ſaluerētur ꝑ bona opera que faciunt. Chriſtiani autem ſci/
unt ꝛ firmiter credunt ieſum chriſtum eſſe dn̄m ſuum ꝛ tamen ei negāt de
bitum obſequium quod maius malum videtur eſſe. Exemplū ſi duo ho
mines negarent debitum obſequium regi ita ꝙ vnus diceret. Domine ne
ſcio ꝙ debeam vobis obſequium hoc exhibere ſi em̄ ſcirem libēter exhibe/
rem. Alter ꝟo diceret ſcio ꝙ hoc obſequū vobis debeo ſed nolo vobis ex/
hibere. Manifeſtū eſt ꝙ magis offenderet regem. Tercio qꝛ ſaraceni le
gem ſuā obſeruāt tales
autē nullius legis eē vi
dentur ꝗa nec ſaraceni
nec chriſtiani ſunt. Et
ideo tales ſine lege peri
bunt. Quarto qꝛ tales
videntꝰ eſſe apoſtote a fi
de quātum ad rem fidei
Videntꝰ etiam ꝑiuri eo
rum qui in baptiſmo ꝓ
miſerunt ſcꝫ renunciare
diabolo ꝛ pompis eius
Et ideo malo chriſtia/
no fides erit ipſi ad cu/
mulū damnatōis eius.
qꝛ grauius peccat chri/
ſtianus fornicādo ꝛ alia
que prohibentꝰ in lege ꝛ
euāgelio trāſgrediendo
ꝗ̄ paganus. Etiā plus
punietꝰ ꝛ ꝓfundius dam
natur. Vn̄ de hoc dꝛ in
decre. Fidelis malus pe
ior ē infideli ꝛ grauius
peccet ꝛ pœna grauior
ſibi debetur. i. q. i. Noui

et tenuit manum eius ꝛ dixit. Puella
ſurge ꝛ ſurrexit puella. Et exiuit fama
hec in vniuerſam terram.

¶ Dn̄ica. xxv. poſt octauas pentheco.

In illo tpe. Cū ſubleuaſſet ocu
los ieſus ꝛ vidiſſet qꝛ multitu
do maxima venit ad eum ꝛc̄. Et hoc
euangeliū. Reqre in medio quadrage
ſime ſcꝫ dn̄ica Letare Nā bis legitur
hoc Euangelium in anno

¶ In feſto dedicatōis templi Euan/
gelium Luce. xix.

In illo tēpore. Egreſſus ieſus
perambulabat hiericho. Et ec
ce vir noīe zacheus ꝛ hic erat pricepſ
publicanorum ꝛ ipſe diues et quere/
bat videre ieſum quis eſſet ꝛ nō pote/
rat pre turba quia ſtatura puſillus e/
rat ꝛ precurrēs aſcendit in arborem ſi
comorū vt videret illū quia inde erat

¶ Poſtilla

Egreſſus ieſus peram. Lu. xix. ꝛc̄. Hiſtoria huius euangelij facta
eſt Anno chriſti triceſimotercio. decimoſexto kalen. Aprilis. luna.
ſeptima. indictione ſexta. Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus
Lucas in precedenti capitulo ꝙ quidam adoleſcens interrogauit Jeſum
dicens. Magiſter quid faciendo vitam eternam poſſidebo? Dixit autem
ei ieſus. Si vis ad vitā ingredi ſerua mandata. Qui ait hec omnia cuſto
diui a iuuentute mea quid adhuc mihi deeſt? ait illi ieſus. Si vis ꝑfectus
eſſe vade ꝛ vende omnia que habes et da pauperibus et habebis thezau/
rum in cœlo ꝛ veni ſequere me. His ille auditis contriſtatus eſt quia di/

ues erat valde. Uidens illum ieſus triſtē fcm̄ dixit ꝙ̄ difficile ꝗ̄ pecuñas
hn̄t in regnū dei intrabūt. Ly. difficile dr̄ ⁊ nō ipoſſibile qꝛ difficile ē di
uitias poſſidere ⁊ nō teneri nimis amore earū. Facilius eſt eīm camelū ꝑ
foramen acus tranſire ꝙ̄ diuitem intrare in regnum dei. Ly. hoc nō in/
telligit̄ de quolibet diuite ſed de diuite cōſtituēte finē in diuitijs ⁊ totā cō
fidentiā ſuā Ergo Mar. x. dr̄ ꝙ difficile cōfidētes in pecunijs intrabūt
in regnū cœloꝝ. Ly. poſſeſſio diuitiaꝝ reddet hoīem difficilē ad ꝑfectōez
acq̄rendā nō tn̄ facit impoſſibilē. qꝛ abraham fuit diues valde ⁊ tn̄ fuit ꝑ
fectus. vt habet̄ Gen̄. xvij. Et iō dr̄ Ecci. xxxi. Btūs vir diues ꝗ̄ inuen/
tus ē ſine macula. Et ſeq̄tur Et q̄s eſt hic ⁊ laudabimus eū: q. d. vix ⁊ cū
difficultate inuenie t̄ ⁊ auditis his diſcipuli mirabant̄ valde di. Quis er
go poterit ſaluus fieri: ait ill' q̄cūq̄ impoſſibilia ſunt apud hoīes poſſibi
lia ſunt apud deū. qꝛ ſicut dicit Beda. Deus pt̄ hoīem a cupiditate terrē
noꝝ cōuertere ad cupiditatē ęternoꝝ. vt pȝ Sap. xiij. Potens es dn̄e ex
oībus ſaluare. vn̄ ꝗ̄ illud qđ ſupeſt pauꝑib' tribuūt ⁊ eos ſibi amicos cō
ſtituūt regnū cœloꝝ in
trare pn̄t. vt pȝ Lu. xvi
facite vobis amicos de
mām̄ona iniq̄tatis vt
cū defeceritis recipiant
vos in ęterna taberna/
cula. Silr̄ ꝗ̄ diuitijs ſu
is oꝑa mīę exercēt ſcȝ ci
bādo eſuriētem potādo
ſitiētē hoſpitādo ꝑegri
nū veſtiēdo nudū ⁊ cēt'.
Un̄ Mat. xxv. Eſuri
ui ⁊ dediſtis mihi man
⁊ cē. Uenite bn̄dicti pa/
tris mei poſſidete vobiſ
regnū paratū a cōſtitutōe mūdi. Tūc poſtmodū ſeq̄tur euā. hodiernum
(Egreſſus ieſus ꝑambulabat hiericho) q̄ ciuitas diſtat ad vnā dietam a
hierl'm (⁊ ecce vir noīe zacheus) Gor. noīat̄ expſſe tanꝙ̄ dignus nomīe qꝛ
in libro vitę erat ſcriptū nomē eius (⁊ hic erat pnceps publicanoꝝ) Ly.
In quo apparet maior mīa dei in eius vocatōe. vt vbi abūdauit delictū
ſuꝑabūdaret ⁊ grā (⁊ ipſe diues) Ly. qꝛ auarus fuit in acq̄rēdo (⁊ q̄rebat)
id eſt deſiderabat (videre ieſum q̄s eſſet) in ꝑſona ⁊ hoc ex deuotiōe (⁊ non
poterat prę turba) Ly. Ex quo pȝ deuotio ꝓpl'i ad chriſtū (qꝛ ſtatura pu/
ſillus erat) ſcȝ in ꝑſona corꝑis (⁊ pcurrēs) id eſt p̄ alijs currēs) aſcēdit in ar
borē ſycomoꝝ) Gor. id eſt qđ natura minus haberet aſcēſu arboris ſup/
pleret. Sycomorus eſt arbor moro ſilr̄is in folijs ſed altitudīe pſtās ⁊ in
terp̄tatur ficus fatua ⁊ ſignificat crucē chriſti q̄ gētibus ſtulticia eſt iudę
is vero ſcandalū chriſtianis aūt dulcedo ⁊ honor (vt videret illū quia īde
erat trāſiturus) ſcȝ ex iſta ꝑte qua erat ſycomorus Querit̄ quid mouit eū
ad hoc vt ſic deſiderabat videre ieſum: Rn̄det̄ ſm Aug'. qꝛ ipſe auditus
Audiuit eīm famā vndiq̄ circūuolantē de ieſu ꝙ ſolo ꝟbo infirmos cura
ret ergo deſiderabat ipm̄ videre (⁊ cū veniſſet) ſcȝ ieſus (ad locū ſuſpiciens

tranſiturus. Et cum veniſſet ad locuȝ
ſuſpiciens ieſus vidit illum ⁊ dixit ad
eum Zachee feſtinans deſcende, qꝛ ho
die in domo tua oportet me manere ⁊
feſtinans deſcendit. ⁊ excepit illū gau
dens ⁊ cum viderent omnes murmu
rabant dicentes ꝙ ad hoīem peccato
rem diuertiſſet. Stans autem zache/
us dixit ad dominum. Ecce dimidiū
bonorum meorum domine do pauꝑi

ſeſus vidit illum) nō tm̄ viſu corꝑis ſed etiā reſpectu pietatis ⁊ miſcd̄ie.
(et dixit ad illū) tanq̄ȝ iā dignū diuino eloq̄o (zachee feſtinās deſcēde) vo/
cat eū noīe ad oſtenſionē ſue infinite ſapiētie q̄ ⁊ nos oēs nouit ⁊ nomīat
Vñ pſ̄. cxlvi. Qui numerat multitudiem ſtellaꝝ ⁊ oībꝫ eis noīa vocās
(q2 hodie in domo tua opȝ me manere) Ly. id ē domo materiali ꝓpter re
fectōem chriſti ⁊ diſcipuloꝝ ſuorū. ⁊ in domo ſpūali cōſciētie ꝑ grē̄ infuſio
nem (at ille) ſcȝ zacheus (feſtinās) Gor. nō procraſtinās ſe excuſans (deſ/
cendit) nō tm̄ deſcēſu locali ſed ⁊ mētali ꝑ humilitatē (⁊ excepit illū) ſ. chri
ſtū (gaudēs) ſcȝ de tanti hoſpitis aduētu (⁊ cū viderent oēs) id ē pharizei ⁊
alij malignātes ſcȝ q̄ intrauit domū publicani (murmurabāt dicētes q̄
ad hoīem pctōrem diuertiſſet) Ly. ⁊ hoc irrōnabiliter fecerūt q2 nullus
rationabil'r pōt murmurare ſi medicus viſitet egrotū ad ipm̄ ſanandū In
ſuꝑ falſe iudicauerūt de zacheo q̄ iā pctōr nō erat ſȝ vere penitens (ſtans
aūt zacheus dixit ad dn̄m) quaſi ꝑatus ei obedire (ecce dimidiū bonorum
meoꝝ dn̄e do pauꝑibꝫ) nō dicit dabo in futuro. ſcȝ poſt mortē meā. ſed do
in p̄nti q2 vnus denarius in vita plus valet q̄ȝ mille poſt mortē (⁊ ſi q̄d
aliquē defraudaui red/
do quadruplum) ego in
quātūcunq̄ȝ modico In
hoc aūt q̄ ponit ſub du
bitatōe dicēs. Si quid
aliquē defraudaui. oſten
dit ſe nō multū defrau/
daſſe, reddo. nō dicit red
dā q2 tenet̃ hō ſtatim re
ſtituere res iniuſtas iu
xta oīe poſſe ſuū. Vñ
Auguſti. Nō dimittit̃
pctm̄ niſi ablatum reſti
tuatur quadruplū vti /
nā vſurarij ⁊ raptores

bus ⁊ ſi q̄d aliquē defraudaui reddo
quadruplū. Ait ieſus ad eū. q2 hodie
ſal9 domui huic fcā eſt eo q̄ ⁊ ipſe ſit fi
lius abrahe. Venit eī filius hoīs q̄rere
et ſaluū facere qd̄ perierat.

¶ Incipit poſtilla ſuꝑ euāgelia d̄ ſcīs
¶ In feſto ſancti Andree apl'i. Euāge
liū ſcd̄m Mattheū. iiij.
IN il. tpe Ambulās ieſus iuxta ma
re galilee, vidit duos frēs Symo

⁊c̄. redderēt ſimplū (ait āt ieſus q2 hodie huic domui ſalus facta eſt) Gor.
id eſt toti familie Et ſpēaliter cōſciētie zachei que facta ē domus dei ꝑ gra
tiā inhabitātis (eo q̄ ipſe ſit filius abrahe) Vñ Beda. zacheus filius a/
brahe d̄r. Nō q2 de ſtirpe eius genitus ſed q2 eſt fidē eius imitatus ⁊ ſicut
ille terrā domūq̄ȝ paternā deſeruit. Ita iſte zacheus dimidiā ꝑtem bono
rum ſuoꝝ pauperibꝫ diſtribuit ex his videt̃ q̄ nō fuit iudeus natione ſed
paganus q2 oēs iudei de ſtirpe abrahe deſcēderūt ⁊ idē videt̃ dicere Am/
bro. (venit em̄ filius hoīs) Gor. de coelo in mundū ꝑ hūanitatis aſſumptō
nē (q̄rere) ꝑ doctrinā ſuā (⁊ ſaluū facere) ꝑ grām̄ (qd̄ perierat) ꝑ culpā.

¶ Euāgelioꝝ dn̄icaliū poſtilla ꝑ circulū anni Finit feliciter.

¶ Poſtilla

AMbulās ieſus iuxta mare ⁊c̄. Mat. iiij. Mar. ꝑmo. Luce. v.
Hiſtoria huius euangelij facta eſt anno chriſti. xxxi. vi. idus Iu
nij dn̄ica. luna. iij. indictione. iiij. Ante initium illius euāgelij ſcribit ſan
ctus Mattheus in eodem capitulo. q̄ poſtq̄ȝ chriſtus ieiunauit quadra
ginta diebus ⁊ quadraginta noctibus in deſerto. Tunc poſtmodum ve/

nit ⁊ habitauit in capharnaum ⁊ in finibus zabulon ⁊ neptalim. ⁊ cœ/
pit pꝛedicare ⁊ dicere. Pœnitentiam agite aꝓpinquabit em̄ regnum
cœloꝛum (Ambulans ieſus iuxta mare galileę) Lyra. mare illud eſt qui
dam lacus habens centum ſtadia longitudinis. ⁊ quadraginta latitudi
nis per quem tranſit iordanis fluuius. vt dicit Hieronymus. Dicitur au
tem mare ſm̄ modum hebꝛaicum loquendo in quo magna congregatio
aquarum vocatur mare. ſm̄ illud Geneſis. pꝛimo. Congregationes aq̄/
rum appellauit maria. vocatur etiam aliquando ſtagnum genezareth. vt
patet Lucę quinto. Dicitur etiam mare galileę qꝛ eſt in regione illa. Et
etiam dicitur aliquando mare tyberiadis a ciuitate tyberia ſita ſuper ip
ſum mare (vidit duos fratres) Goꝛ. nõ tm̄ coꝛꝑaliter. ſed etiam ſpirituali
ter. Vñ Chriſ. ad coꝛda plus q̄ ad facies reſpiciens (ſymonem qui vocat̃
petrus. ⁊ Andꝛeam fratrē eius mittentes rethe in mare) Goꝛ. ad piſcan
dum ⁊ q̄rendum victum (erant em̄ piſcatoꝛes) Vñ Chriſoſtomus. Piſca
toꝛes illitterati mittuntur ad pꝛędicandum ne fides credẽtium nõ in vir/
tute dei ſed in eloquentia ſiue in doctrina hoĩm putaret̃ (⁊ ait illis Veni

[Sy]nem qui vocat̃ petrus. ⁊ Andꝛeã frẽꝫ
eius mittẽtes rhete in mare erãt em̄ pi
ſcatoꝛes. ⁊ ait ill̃. Venite poſt me ⁊ fa
ciã vos piſcatoꝛes hoĩꝫ. at illi ꝯtinuo
relictis rhetibꝰ ſecuti ſunt eum. ⁊ ꝓce
dẽs inde vidit duos alios frẽs Jaco/
bum zebedei ⁊ Joãnẽ frẽm eius in na
ui cũ zebedeo pr̃e eoꝝ reficiẽtes rhetia
ſua ⁊ vocauit eos. Illi aũt ſtatim reli
ctis rhetibꝰ ⁊ patre ſecuti ſunt eum

te poſt me ⁊ faciam vos
piſcatoꝛes hominuꝫ. at
illi cõtinuo relictis rhe
tibus ſecuti ſunt eum)
Vñ Chriſoſtomus In
hoc docuerunt nos apo
ſtoli q̄ nemo poteſt ter
rena poſſidere. ⁊ ꝑfecte
ad cœleſtia ꝑperare. Ner
inter cœlũ ⁊ terrã conſti
tutus oñdit q̄ inter cœ
leſtia ⁊ terrena nulla pt̃
eẽ coniũctio. cœleſtia qꝛ
ſpũalia ⁊ leuia ſunt ſur
ſum ducunt. terrena q̄
ponderoſa ⁊ grauia deoꝛſum deponunt. Lyra. Sciendum q̄ iſti apoſto
li leguntur ter vocati a chꝛiſto. Pꝛima vocatio fuit immediate poſt bap/
tiſmũ chꝛiſti. vt habet̃ Joã. pꝛimo. qñ duo diſcipuli ioãnis audierũt ipꝫ di
centẽ de chꝛiſto. Ecce agnus dei ecce q̄ tollit pctã mũdi. ibidẽ dꝛ q̄ andre
as frater ſymonis petri erat vnus ex duobꝰ q̄ ſecuti fuerãt ieſum. ⁊ ibi dꝛ
quõ andreas adduxit frẽm ſuũ ſymonẽ ad ieſum. Scda vocatio fuit in ca
ptura piſciũ quã deſcribit Lucas. v. caplo dicẽs. q̄ chꝛiſtꝰ ꝓpter turbas
irruẽtes aſcẽdit in naui petri ad p̄dicandũ pplo. Et finita p̄dicatõe iuſſit
relaxare rhete in capturã piſciũ. ⁊ viſa multitudie piſciũ captoꝝ ſciẽs pe/
trus q̄ nõ poterat eẽ ꝟtute hũana ꝓcidit ad genua ieſu dicens. Exi a me.
qꝛ hõ pctõꝛ ſum dñe ſed ille due vocatões nõ fuerũt ꝓpꝛie ad aplatũ ſꝫ ad
quãdã famil'i'aritatẽ. Tercia ãt vocatio fuit iſta de q̄ fit mẽtio in cuã. ho.
Vñ relictis rhetibꝰ ⁊ naui ſecuti ſunt ieſum. ãplius ad p̄pcã negocia nõ
reuerſuri ſꝫ intẽdẽtes doctrię chꝛi ergo dixit eis (faciã vos piſcatoꝛes hoĩꝫ
et ꝓcedẽs iñ) Goꝛ. i. a loco illo ad aliũ (vidit duos alios frẽs Jacobũ zebe
dei ⁊ ioãnẽ frẽs eius in naui cũ zebedeo pr̃e eoꝝ reficiẽtes rhetia ſua) Vñ

Chriſt. id ē reparātes qd maxīe eſt paupꝫtatis indiciū. vetera repabāt. q̄a noua vn̄ emerēt nō habebāt (ꝛ vocauit eos) Gor. duos vocat ꝛ deſtinat. vt pꝫ Lu. x. Primo ꝓpter duos ꝑplos cōuertēdos ſcꝫ iudeoꝝ ꝛ gētilium Scđo ꝓpter duplicē ſalutē ſcꝫ corpis ꝛ aīe. Tercio ꝓpter teſtimoniū ꝟitatē. vt pꝫ Deute. xix. In ore duoꝝ vl' triū ſtat oīe teſtimoniū (illi autē ſtatim relictis rhetibꝫ ꝛ prē ſecuti ſunt eū) ſed q̄rit hic quō iſti apl'i relictꝭ oībus ſecuti ſunt eū. Dōm ſm Lyrā q in chriſto erat ꝟtus diuitatis. et ideo ſicut poterat exterius vocare p vocē ita potuit interius attrahere p volūtate ſua p inſpiratōem. Itē notandū q chriſtus ſimplices pctōres potius cōſtituit apl'os ꝛ p̄dicatores euāgelij q̄ lrātos vt fides euangelij magis attribuerēt ſapientię diuinę q̄ hūanę.

¶ Poſtilla.

Dicebat ieſus turbis iudeorum. Mat. xxiij. Lu. xi. Hiſtoria huius euāgelij fcā ē anno chriſti. xxxiij. xi. kal. apriſ. feria. iij. luna. xij. indictōe. vi. Ante initium illius euangelij ſcribit ſcūs Mattheus in codeꝫ capl'o. q chriſtus maledixit ſcribis ꝛ pharizeis dicens Ve vobis ſcribę ꝛ pharizei ꝛ hypocritę qui clauditis regnū cœlorum ante hoīes vos eīm nō intratis nec introeuntes ſinitis intrare. Ve vobis ſcribę et pharizei ꝛ hypocritę qui decimatis mentam et anetum ꝛ ciminum. et relinquitis quę grauiora ſunt legis iudicium miſericordiam ꝛ fidem. Hęc oportuit facere et illa non omittere. Duces cęci excolantes culicem camelū aūt glutiētes. Ve vobis ſcribę ꝛ pharizei ꝛ hypocritę q̄ ſiles eſtis ſepulchris dealbatis q̄ a foris a ꝑarēt hoībꝫ ſpēoſa. Interius vero ſunt plena oſſibꝫ mortuoꝝ ꝛ omī ſpurcicia ſic vos a foris ſiquidē apparetis hoībꝫ iuſti intus aūt eſtis pleni hypocriſi ꝛ iniq̄tate. Tūc ſtatim ſeq̄tur euā. hodiernū (Dicebat aūt ieſus turbis iudeoꝝ ꝛ p̄ncipibꝫ ſacerdotū. Ecce ego mitto ad vos) Gor. inſtruēdos ꝛ reuocādos ad me (ꝓphas et ſapiētes ꝛ ſcribas) Ly. q in diſcipul' chriſti multi habuerūt ſpm̄ ꝓpheti/

¶ In die ſancti Nicolai.

In. i. t. D. i. d. ſ. Sint lumbi veſtri precincti ꝛ lucernę ardentes. ꝛc. Hoc euāgeliū q̄re infra in cōī ſcōꝝ.

¶ In feſto cōceptōis glorioſiſſimę ꝟgīs marię Euāgeliū Liber generatōis ieſu chriſti filij dauid ꝛc. Hoc euāgeliuꝫ legit' de natiuitate gl'oſę ꝟgīs. Vide in poſtilla Nicolai de lyra ibi habes expoſitionē triū venerabiliū doctoꝝ.

¶ In feſto ſancti Thomę apl'i.

In. i. t. Thomas vnꝰ ex duodecim qui dr̄ didimus nō erat cū eis q̄n venit ieſus ꝛc. Hoc euāgeliū cū ſua poſtilla q̄re dn̄ica in octa. paſchę in euangelio qđ dr̄ Cū ſero eſſet aū̄ medium

¶ In die ſcī Stephani ꝓthomartyris Euangeliū ſcđm Mat. xxiij.

In illo tempore. Dixit ieſus turbis iudeoꝝ ꝛ principibus ſacerdotū. Ecce ego mitto ad vos ꝓphetas ꝛ ſapientes ꝛ ſcribas ꝛ ex ill'occi/

eū. ſicut Joānes euāgeliſta. vt pʒ in Apocal'. Aliq̄ etiā fuerunt ſcribȩ ſicut q̄ttuor euāgeliſtȩ q̄ ſcripſerūt v̄ba ꝛ fcā chriſti. ꝛ etiā apl'i q̄ ſcp̄ſerunt epl'as ad inſtructōem ppl'i chriſtiani. Fuerūt etiā ſapiētes. q: de diuis et cœleſtib' a deo illuīati (ꝛ ex eis occidetis) q: iacob' frater ioānis ab eis occiſus eſt. vt pʒ. Act. xij. Et ſtephanus lapidatus. vt pʒ. Act. viij. ꝛ multi alij (ꝛ crucifigetis) vt Petꝝ ꝛ Andreā frēm eius ꝛ philippū apl'm ꝛ multos alios (ꝛ ex eis flagellabitis in ſynagogis v̄ris) hoc pʒ in Act. apl'orū vbi d̄r ꝙ oēs apl'i fuerūt ſil' flagellati a iudȩis ꝛ ꝓhibiti ne p̄dicarēt in noīe ieſu. Act. iiij. ꝛ petrus r̄ndit dicēs. Opʒ deo plus obedire q̄ꝫ homib' (et pſeq̄mini de ciuitate in ciuitatē) In ſignū huius chriſtus diſcipul' ſuis dixit Joā. xv. Si me pſecuti ſunt ꝛ vos pſequētur. nō eſt ſeruus maior dn̄o ſuo. Itē chriſtus dixit diſcipul' ſuis. Mat. x. Cū vos pſecuti fuerint in vna ciuitate fugite in aliā (vt veiat ſuper vos) i. in gn̄atōnem iſtā (oīs ſanguis iuſtus) id ē debita vltio ꝓ effuſiōe ſanguis iuſtoꝝ (q̄ effuſus ē ſuꝑ t̄rā a ſāguie abel iuſti) quē frat' ſu' cayn occidit. iō q: d̄s r̄ſpexit ad abel ꝛ ad mūera ei' ſʒ ad cayn ꝛ ad mūera ei' non reſpexit (vſqꝫ ad ſanguineʒ zacharię filij barachię quē occidiſtis) ꝓpterea q: arguebat ex iuſſu ꝛ inſpiratōe dei regem iſrl' cū populo ſuo. vt habetur. ij Paralo. xxiiij. Spiritus domī induit zachariā filium Joiadȩ ſacerdotis ꝛ ſtetit in cōſpcū ppl'i dicēs. Quare trāſgredimi p̄ceptū dn̄i ꝛ cōgregati aduerſus eū miſerūt lapides iuxta p̄ceptū regis ꝛ ipm̄ occiderūt (iter templū ꝛ altare) ſcʒ holocauſtoꝝ qđ erat extra templū id ē in atrio tēpli. Notandū ſm̄ Lyrā. ꝙ abel fuit ſimplex hō paſtor ouiū ꝛ illitteratus. zacharias fuit lr̄atus ꝛ legiſꝑitus. Per hos eī duos intelliguntᷣ oīs iuſti ab eis occiſi. ꝛ eſt ſenſus Ut veniat ſuꝑ vos oīs ſanguis iuſtus q̄ effuſus eſt a ſanguīe abel iuſti vſqꝫ ad ſanguinē zacharię filij barachię id eſt a ſanguine iuſti mīmi vſqꝫ ad ſanguīem maximi iuſti (amē) Ly. id ē fidel'r (dico vobis. veniēt hęc oīa ſuꝑ gn̄atōem iſtā) id ē ſuꝑ ppl'ʒ iudaicū. q̄ ꝓ crimib' iſtis punitus eſt multipl'r diuerſis tꝑib' (hierl'm hieruſalē) Hic ponitᷣ cōtinēs ꝓ cōtento q: frequēter d̄r ciuitas h̄ facere qđ ppl's in ea habitās facit (q̄ occidis ꝓphas) Ly. i. cōſueuiſti occidere (ꝛ lapidas eos q̄ ad te miſſi ſunt) i. ad inſtructōem tuā. ſicut pʒ in antiq̄s ꝓphetis (quotiēs volui cōgregare:) Ly. ſub cultu vnius dei ꝑ fidē ꝛ charitateʒ (filios tuos) i. iudȩos (quēadmodū ꝯgregat gallina pullos ſuos ſub alas)

detis ꝛ crucifigetis ꝛ ex eis flagellabitis in ſynagogis veſtris ꝛ pſequimini de ciuitate in ciuitatem: vt veniat ſuꝑ vos omnis ſanguis iuſtus. q̄ effuſus eſt ſuꝑ terrā a ſanguine abel iuſti vſqꝫ ad ſanguinem zacharię filij barachię quē occidiſtis inter templum ꝛ altare. Amē dico vobis veniēt hęc oīa ſuper generatōem iſtā. Hierl'm hierl'm q̄ occidis ꝓphetas ꝛ lapidas eos qui ad te miſſi ſunt. Quotiēs volui congregare filios tuos quēadmodū cōgregat gallina pullos ſuos ſub alas ꝛ noluiſti. Ecce relinquetur vobis dom' veſtra

Pouit hic exemplū de gallina ad oſtendendū affectū ſuū ad populū ſuū iudaicū. q2 inter alias aues gallina videt magis affici ad cōſeruatōem et nutritōem pulloꝝ. Vñ Ambro. Hec auis tā magnū affectū hȝ ad pullos. vt eoꝝ infirmitate affecta infirmetur. ⁊ eos alis ſuis ꝓtegēs contra miluū pugnet (⁊ noluiſti) Ly. q2 ꝓphetas ad eos miſſos cōtēpſerūt. ⁊ poſtea ſcm̄ Joānem baptiſtā. ⁊ vltimo dn̄m nr̄m ieſum chriſtū cū diſcipulis ſuis cōtempſerūt. ꝓpter qd̄ ſubdit hic pœna (ecce relinq̄tur vobis domus veſtra) Hor. id eſt templū ⁊ ciuitas (deſerta. ſcȝ ꝓpter deſtructōem ciuitatis ⁊ tēpli que fcā eſt ꝑ Tytū ⁊ Veſpaſianū in vindictā mortis chriſti. ⁊ ſuoꝝ ꝓphetarū ⁊ etiā apoſtoloꝝ (dico eñ vobis nō me videbitis amodo) Ly. i. tpe paſſiōis chriſti q̄ de ꝓximo imminebat futura qñ chriſt⁹ dixit illa v̄ba (donec dicatis bn̄dictus qui veīt in noīe dn̄i) Ly hoc erit qñ chriſtus veiet ad iudiciū. Tunc eñ iudei q̄ in fine mundi credituri ſunt in chriſtū qñ ɔgnoſcēt ſe ab antichriſto eē deceptos tūc tēpis laudabūt ⁊ cōfitebunt chriſtū.

deſerta: dico eñ vobis Non me videbitis amodo donec dicatis. benedict⁹ qui venit in nomine domini.

¶ In die ſancti Joannis euangeliſte.

Euangeliū ſcd̄m Joan. xxi.

In illo tēpe. Dixit ieſus petro. Seq̄re me. cōuerſus petrus vidit illū diſcipulū quē diligebat ieſus ſequentē q̄ ⁊ recubuit in cena ſup pectus eius ⁊ dixit Dn̄e q̄s ē q̄ te tradet? Hūc ergo cū vidiſſȝ petrus. dicit ieſu Dn̄e hic aūt q̄d? Dicit ei ieſus Sic eū volo manere donec veniā Quid ad te tu me ſeq̄re. Exiuit ergo ſermo iſte īter frēs. q2 diſcipulus ille nō moriť. ⁊ nō dixit ieſus q2 nō moriť ſȝ ſic eum volo manere donec veniā. q̄d ad te. Hic eſt diſcipulus ille q̄ teſtimoniū ꝑhibet de

¶ Poſtilla.

Dixit ieſus petro ⁊c. Joā. xxi. Hiſtoria huius euāgelij fcā ē anno chriſti. xxxiij. nonas aprił. feria. iij. lu. xxvi. indic. vi. Vñ initium illius euā. ſcri. ſan. Joā. in eodē ca. q̄ chriſt⁹ poſt reſurrectōem ſuā dixit petro. Amē amē dico tibi. cum eſſes iunior cingebas te. ⁊ ambulabas quo volebas. Cū aūt ſenueris extendes manus tuas. ⁊ alius te cinget ⁊ ducet quo tu nō vis. hoc aūt dixit. ſignificās qua morte clarificaturus eſſet deū. ⁊ hoc cū dixiſſet dicit ei (Seq̄re me) Tho. ſcȝ paſſionē volūtarie. q. d. Nō timeas mori ꝑ me. q2 ego ꝑus ꝑ te mortuus ſum (conuerſus petrus vidit illū diſcipulū quē diligebat ieſus ſequentem) Ly. q2 ceperat ire poſt chriſtū ſicut ⁊ petrus (qui ⁊ recubuit in cœna ſup pectus eius ⁊ dixit) id ē ſuadēte petro ſilēter interrogauit (Dn̄e q̄s ē qui te tradet? hūc ergo cū vidiſſet petrus dixit Dn̄e hic aūt q̄d?) diligebat aūt petrus ioannē ſpēali dilectōe. Et cū intellexiſſet ex v̄bis chriſti qñ dixit ei. Seq̄re me ſcȝ in eodē gn̄e mortis q̄ eſſet ꝑ chriſto crucifigēdus. ſollicitāter ⁊ q̄rit de fine ioānis dicēs (hic āt q̄d?) ſcȝ ſuſtinebit nūq̄d occidet? nunq̄d crucifiget ſicut ⁊ ego? Ly. q. d. Bonū eſſet vt iſte adiungeret mihi

ſocius (dicit ei ieſus. Sic eũ volo manere) Tho. i. ad ſeniũ venire (donec
veniã) Ly. ad vocandũ eũ ad glam cœleſtẽ de ſtatu huius mũdi. Habet
enĩ in legẽda ſci ioãnis ꝙ chriſtus apparuit ei circa finẽ vitę ſuę vocans eũ
ad glam (quid ad te?) Ly. qr ad petꝝ nõ ptinebat ſcire qd deus ordiabat
de ioãne in futuꝝ. Sicut dcm̃ eſt aplis Act. p. Non eſt veſtrũ noſſe tẽpa
vel momẽta q̃ pater poſuit in ſua ptãte. Sed tm̃ ptinebat ad ipm verbo
chriſti prompte ⁊ humiliter obed ire. iõ ſubdit (tu me ſeq̃re) q. d. ſcdm Au
guſtinũ. Nolo eũ ſeq̃ me p crucẽ ⁊ paſſionẽ. ſicut tu me ſeq̃ris. ſed manere
in carne donec veniã recepturus eũ in ęternaz beatitudiem (exiit ergo ſer/
mo iſte inter frẽs) Ly. i. aplos q̃ erãt vniti in charitate fraterna (ꝙ diſci/
pulus ille nõ moritur) Tho. putauerũt ꝙ dñs dixerit eũ ſic debere mane
re. id eſt ſp viuere ⁊ nõ eſſe morituꝝ donec veniret chriſtus ad iudiciũ. vñ
ꝙ nõ eẽt ſic intelligendũ ipſe ioãnes cõſequẽter declarat cũ dicit (⁊ non di
xit ieſus. qr non morit) Ly. qr ſm ṽitatẽ moriturus eſt p ſepatõem aię a
corpe qr q̃libet hõ debitor eſt mortis ex pmorũ parentum trãſgreſſione

his et ſcripſit hęc. et ſcimus quia verũ
eſt teſtimonium eius.

¶ In die Innocentum. Euangelium
ſcdm Mattheũ. ij.

In illo tpe. Ecce angelus domĩ
apparuit in ſomnis ioſeph di/
cẽs. Surge ⁊ accipe puerũ ⁊ matrem
eius ⁊ fuge in ęgyptum ⁊ eſto ibi vſq̃
duz dicã tibi. futuꝝ eſt enĩ vt herodes
quęrat puerũ ad pdẽdũ eũ. Qui cõſur

ſm qd dr ad Hebre. ix.
Statutũ eſt omibꝫ hoĩ
bus ſemel mori (ſz ſic eũ
volo manere) Ly. hoc ẽ
nõ p martyriuz me ſeq̃
tñ qr in eo fuit pmptitu
do ad tolerandũ marty
riũ qñ fuit proiectus in
feruẽtis olei doliũ. iõ il/
lud pro martyrio ab ec/
cleſia colit. q̃a ſm ꝙ dr
btũs Aug. li. de nupti
is ⁊ cõ cupiſcẽtia Nõ eſt
impar meritũ patientię
in ioãne q̃ paſſus nõ eſt
et in petro q̃ paſſionẽ ſuſtinuit (donec veniã) Ly. aſſumẽs animaz eius a
corpe abſq̃ tñ anguſtia ⁊ dolore. qr ioãnes dolorem mortis nõ ſenſit ex
ſpẽali ṕuilegio in ſignũ integritatis ṽginał (hic ẽ diſcipulus ille) Ly. ſcꝫ
ioannes (qui teſtimoniũ phibet de his) ſcꝫ q̃ vidit ⁊ audiuit (⁊ ſcripſit hęc)
Ly. modus enĩ antiquoꝝ fuit ꝙ illi ſcribebãt hiſtoriã q̃ vidiſſent. ⁊ ideo
dicit hiſtoria ab hiſtorin qd eſt videre. ⁊ iõ ioãnes q̃ vidit ⁊ audiuit ſcꝫ ṽ
ba ⁊ facta chriſti cõuenientiſſime potuit ſcribere (⁊ ſcimus qr veꝝ eſt teſti
moniũ eius) Tho. cui vtiq̃ credendũ eſt.

¶ Poſtilla.

Ecce angelus dñi. ⁊c. Matthei ij. Hiſtoria huius euãgelij fcã eſt
anno chriſti pmo vſuali. p die nonas februarij. ſabbato. luna. xiij.
indictõe iiij. Ante initiũ illius euãgelij ſcribit ſcũs Mat. in eodẽ ca. ꝙ
tres magi accepto rñſo in ſomnis ne redirẽt ad herodẽ p aliã viaz reuerſi
ſunt in regionẽ ſuã. qui cũ receſſiſſent (ecce angelus dñi apparuit ioſeph in
ſomnis dicẽs. Surge ⁊ accipe pueꝝ ⁊ matrẽ eius ⁊ fuge in ęgyptuz. ⁊ eſto
ibi vſq̃ dũ dicã tibi. futurum enĩ eſt vt herodes quęrat puerum ad perdẽ
dum eum) Lyra. deus puidens perſecutionem herodis per angelum am
monuit ioſeph vt puerũ in ęgyptũ portaret. Ad cuius intellectũ notãdũ

Pagina

ꝙ herodes credidit pͥmo magos fuiſſe deluſos ex apparitione ſtelle fantaſtice. Jdõ tũc nõ curauit de pueri inquiſitione. Sed poſtea oblato puero in templo in die purificationis. ꝛ a ſymeone iuſto p̄dicato ꝛ manifeſtato et etiam ab Anna ꝓphetiſſa coꝛam toto populo. vt pꝫ Luce. ij. Tunc fama pueri nati creſcente voluit herodes ipm̄ ꝑdere. Sed interim ieſus poꝛtatus eſt ꝑ Joſeph in egyptũ. Vñ ſequit᷑ (qui cõſurgens accepit pueruꝫ ꝛ matrem eius nocte) Lyra. ꝓpter timoꝛem herodis. vt negociũ fieret magis occultum (et ſeceſſit in egyptum. ꝛ erat ibi vſqꝫ ad obitũ herodis) ſcꝫ per ſeptem annos (vt adimpleret᷑ qđ dictũ eſt a dño per ꝓphetam) Oſee. xi. (dicentẽ. ex egypto vocaui filium meum. tunc herodes videns quoniaꝫ illuſus eſſet a magis.)

Gloꝛ. qꝛ nõ redierũt ad ipm̄ (iratus eſt valde) timens regnũ ſuum ꝑdere (ꝛ mittens occidit) id eſt occidere iuſſit (omnes pueros qui erãt in bethleem iuda ꝛ in om̄ibꝫ finibus eius) Gloꝛ vt chꝛiſtus non effugeret (a bimatu ꝛ infra) Gloꝛ. id ẽ biennio ꝛ minus ſcilicꝫ oẽs pueros maſculini ſexus qui habebant duos annos vel minus

¶ Notanduꝫ ꝙ occiſio pueroꝛuꝫ facta eſt poſt annum ꝛ quattuoꝛ dies a natiuitate chꝛiſti. qꝛ Herodes fuit impeditus ab executione huius facti. qꝛ fuit citatus ad curiã romanã ad petitiõem filioꝝ ſuoꝝ ipm̄ accuſantiũ. Poſtqꝫ aũt reuerſus fuit ꝛ in regno cõfirmatus. tunc impleuit de nece pueroꝝ qđ pͥus concepit (tunc adimpletum eſt qđ dcm̄ eſt per Hieremiã prophetã dicentem) xxxi (vox in rama) id eſt in excelſis (audita eſt ploꝛatus) Gloꝛ. qꝫtum ad fletum pueroꝛum (ꝛ vlulatus) qꝫtum ad fletum matrũ. ꝑuuli em̄ vnum patiebantur doloꝛem ſcꝫ ꝓpꝛiuꝫ. ſed matres duplicem ſcꝫ ꝓpꝛiũ ꝛ alienum (Rachel ploꝛans filios ſuos) Gloꝛ. per rachel intelligit᷑ bethleem. vt pꝫ Geñ. xxv. ꝛ ideo rõne ſepulture dicta ẽ mater ipſius bethleem habitãtium in ea (ꝛ noluit cõſolari qꝛ nõ ſunt) Lyra ſubintelligitur viuentes.

gens accepit puerũ ꝛ matrẽ eius nocte. ꝛ ſeceſſit in egyptum. ꝛ erat ibi vſqꝫ ad obituꝫ herodis: vt adimpleret᷑ qđ dictũ eſt a dño ꝑ ꝓphetam dicentẽ. Ex egypto vocaui filiũ meũ. Tunc herodes videns qm̄ illuſus eſſet a magis iratus eſt valde. Et mittẽs occidit omnes pueros ꝗ erãt ĩ bethleeꝫ iuda. ꝛ in oĩbus finibus eius a bimatu ꝛ infra ẜm tempus quod exq̇ſierat a magis. Tũc adimpletũ eſt quod dictũ eſt per Hieremiã ꝓphetã dicentẽ. Vox in rama audita eſt ploꝛatus ꝛ vlulatꝰ multus Rachel ploꝛãs filios ſuos ꝛ noluit cõſolari quia nõ ſunt.

¶ In feſto cõuerſionis ſcĩ Pauli Euãgeliũ ſcđm Mattheũ. xix.

In illo tp̄e. Dixit ſymõ petrus ad ieſum. Ecce nos reliq̇mus oĩa ꝛ ſecuti ſumꝰ te. quid ergo erit no

¶ Poſtilla

Ecce nos reliq̇mus ꝛc̄. Mat. xix. Hiſto. huius euã. fcã ẽ ãno chꝛiſti. xxxij. v. kal. octobꝛis. dñica lr. xiij. indic. v. Añ initiũ illius euãgelij

ſcribit ſcũs Mat in eodẽ ca. ꝙ chriſtus dixit diſcipulis ſuis. Amen dico vobis qꝛ diues difficile intrabit in regnũ celoꝝ. Et iteꝝ dico vobis Facilius eſt camelũ ꝑ foramẽ acus trãſire ꝙ̃ diuitẽ intrare in regnũ celorũ Auditis aũt his diſcipulis mirabanť valde dicentes q̇s ergo poterit ſaluus eẽ? Aſpiciẽs aũt ieſus ait ilľ apud hoĩes hoc impoſſibile ẽ apud deũ aũt omnia poſſibilia ſunt. Tũc rñdẽs petrus dixit ei (Ecce nos reliquimus oĩa) Gor. quõ aũt reliq̇t oĩa q̇ nõ oĩa immo valde pauca habuit (Reſpõdet oĩa reliq̇t q̇ nihil ſibi retinuit oĩa reliq̇t q̇ volũtatẽ habẽdi dimiſit que eſt capax oĩm volitaꝝ. Nemo eñ oĩa hrẽ pt velle aũt põt (ꝛ ſecuti ſumus te q̇d ergo erit nob:) Ly. in pmij retributõem ꝑ tali volũtaria paupertate. chriſtus rñdet (amẽ dico vobis ꝙ vos q̇ reliquiſtis om̃ia ꝛ ſecuti eſtis me in regñatõe) i. in iudicio tpe reſurrectõis mortuoꝝ (cũ ſederit filius hoĩs) Ly. qꝛ ſicut in forma hoĩs iudicatus ẽ corã pylato. ita in forma humana iudicabit. ſicut dr Act. p. Hic ieſus q̇ aſſumptus eſt a vobis in celũ ſic veniet ſcz ad iudiciũ qꝛ ſicut in hũanitate aſcẽdit ita in hũanitate deſcẽdet ad iudiciũ (in ſede maieſtatis ſue) Ly. in pmo ei aduentu ſedit

bis. Jeſus aũt dixit illis. Amen dico vobis ꝙ vos qui reliq̇ſtis oĩa ꝛ ſecuti eſtis me: in regeneratõe cũ ſederit filiꝰ hoĩs in ſede maieſtatis ſue ſedebitis ꝛ vos ſuꝑ ſedes duodecim iudicantes duodeciz tribꝰ iſrľ ꝛ om̃is qui reliquerit domum vel fratres vel ſorores aut prẽm aut matrẽ. aut vxorem aut filios aut agros ꝓpter nomẽ meum cẽtuplũ accipiet et vitam eternam poſſidebit.

in ſede humilitatis. Sz in ſcdo aduentu ſedebit in ſede maieſtatis ꝑ manifeſtã potẽciã (ſedebitis et vos ſuꝑ ſedes duodecim iudicãtes duodeciz tribꝰ iſrľ) Aduertenduz hic ſm Lyrã ꝙ iudicare accipiť tripľr. Uno mõ pncipaľr ſicut iudex qui ꝓfert ſñiam. ꝛ hoc mõ ſolus chriſtus iudicabit. Alio mõ ꝓ ſedere in loco eminẽti iuxta iudicẽ ſicut aſſeſſores iudicis. ꝛ hoc mõ apľi ꝛ aliĳ ꝑfecti cũ chriſto iudicabũt. Tercio mõ accipitur large ſcz pro ſñiam iudicis approbare. ꝛ hoc mõ om̃s electi iudicabũt qꝛ ſententiã iudicis approbabũt (ꝛ oĩs q̇ reliq̇rit domũ) Gor. ſcz ꝓpriaz (vel frẽs vľ ſorores) ꝙ̃tũ ad ꝓpinquos nob pares (aut prẽm aut mrẽm) ꝙ̃tum ad ſuꝑiores (aut vxorẽ) ꝙ̃tum ad collaterales (aut filios) ꝙ̃tum ad inferiores (aut agros) id ẽ ſubſtantiã (ꝓpter nomẽ meũ) inuocandũ pdicãdũ ꝛ defendendũ. Ũñ Act. xxi. dixit apľs Paulus. Ego nõ ſolũ alligari ſz mori ꝑatus ſum in hierľm ꝓpter nomẽ dñi ieſu chriſti ꝛc̃. (centuplũ accipiet) Ly. qui bona tp̃alia pro chriſto dimiſerit bona grẽ recipiet hic in pñti que ita excedũt bona tp̃alia ſicut centenarius numerus excedit vnitatez (et vitam eternam poſſidebit) ſcz in futuro

¶ Poſtilla.

Poſtꝙ̃ impleti ſunt dies pur. ꝛc̃. Lu. ij. Hiſto. huius euã fcã ẽ anno chriſti. p. iiij. nonas februarij. feria. v. lu. xi. indictõe. iiij. Añ initiũ illius euã. ſcri. ſan. Lu. illud euãgeliũ qd̃ lectũ eſt in die circũciſionis. Poſtꝙ̃ cõſummati ſunt dies octo vt circũcideretť puer vocatũ eſt nomen eius ieſus qd̃ vocatũ eſt ab angelo pu̇ſꝙ̃ in vtero cõciperetur. Et ſtatim ſe

ſequitur euangeliũ hodiernũ (Poſtq̄ impleti ſunt dies purgatõnis marię ſm legē moyſi) Notandũ ſm Gorrã q̄ lex purificatõis Leui. xij. ca. erat q̄ mulier quę ſuſcepto ſemine peperiſſet maſculum immunda eſſet ſeptez diebus ſepata a conſortio hoīm ⁊ die octaua circumcideref infantulus et poſt dies ſeptem maneret mulier xxxiij. diebus ſequentibus in purifica/tione ſanguinis ſui abſtinens non a cõſortio hoīm ſed ab ingreſſu templi et ſic die quadrageſima offerebaf infans in templo vel munera pro eo. Si aũt fœminam peperiſſet immunda eſſet. xiiij. diebus ⁊ in lxxx. die purifi/cabaf ſine oblatione ⁊c̄ (tulerũt ieſuz) quadrageſima die a natiuitate (in hieruſalem) ſcz in tēplũ parentes eius ſcz maria mater eius ⁊ ioſeph pa/ter eius putatiuus (vt ſiſterent euz) id eſt offerrent vel conſecrarent vt dicit Gloſa interlinia. (domino q̄z oīe maſculinum adaperiēs vuluã ſanctũ domino vocabi/tur) Ly. id eſt p̄mo na/ſcens cuiuſmodi erãt p̄mogeniti (⁊ vt darēt hoſtiã ſm q̄ dcm̄ eſt in le/ge domini) ſcz Leuitici xij. caplo (par turturuz aut duos pullos columbarum) Gor. Iſta erat oblatio pauperũ q̄ non poterant habere agnuz quę erat oblatio diuitũ verumtamē ipſa btã v̄go p̄cioſiorē agnum. ſcz illum qui tollit peccata mundi obtulit ¶ Sciē dum circa h̄ ſm ly. q̄ beata virgo nõ tenebatur ad iſta quę dicta ſunt de purgatione q̄z Leui. xij. ſcribitur. Mulier ſi ſuſcepto ſemine peperit maſculum im mũda erit ſeptē dieb⁊c̄. Et ideo lex illa ligabat tm̄ mulieres de virili ſemine cõcipiētes. Qð nõ habuit locũ in btã maria v̄gine verũ ſicut eius filius circũcidi voluit ⁊ alia legalia ſeruare ex ſua humilitate q̄uis nõ tenereſ. Sic btã v̄go quę fuit humillima voluit obſeruare (⁊ ecce hõ erat in hierl'm) quę eſt ciuitas ſcã (cui nomē ſy/meon) Ly. ex quo pz eius fama q̄z inter ſacerdotes erat famoſus ⁊ nominatus (iuſtus) recte ſe habēdo ad proximum (⁊ timoratus) quo ad deũ (expe/ctans cõſolatõem iſrael) Gor. id eſt in deſiderio boni promiſſi (⁊ ſp ũſlan/

¶ In feſto purificatõis Marię v̄gis Euange. ſcðm Lucã. ij.

In il. tē. Poſtq̄z īpleti ſunt dies purgatõis marię ſz legē moyſi tulerũt ih̄z in hierl'z vt ſiſterēt eũ dño ſicut ſcriptũ ē in lege dñi q̄z oē maſcu/linũ adapiēs vuluã ſcm̄ dño vocabiſ ⁊ vt darēt hoſtiã ſz qð dcm̄ ē i lege dñi par turtuꝝ aut duos pullus colũbaꝝ. Et ecce hõ erat in hierl'z. cui nomē ſy/meon. ⁊ hõ iſte iuſtus ⁊ timorat⁹ expectãs cõſolatõem iſrl' ⁊ ſpũſſcũs erat in eo ⁊ rñſum accepat a ſpũſcõ nõ viſuꝝ ſe mortē niſi p̄us viderz chriſtũ dñi. ⁊ veīt in ſpũ in tēplũ. ⁊ cũ inducerēt puerũ ieſum parētes ei⁹ vt facerēt ſm ꝯſuetudinē legis, p eo ⁊ ipe accepit eũ in vlnas ſuas ⁊ bñdixit deũ ⁊ dixit Nũc dimittis ſeruũ tuũ dñe ſz v̄bũ tuũ in pace Quia viderũt oculi mei ſalutare tuũ Qð paſti añ faciē oĩz pplõꝝ Lumē ad reuelatõez gētiũ ⁊ glãz plebis tuę iſrl'.

ctus erat in eo) Ly. qꝗ̄tū ad grē plenitudinē qꝛ habuit ſpūales illumīa‑
tiones ⁊ cōſolatōes diuinas (⁊ rn̄ſum accepit a ſpūſancto) Ly. in orōibꝫ
deuotis ad deū (nō viſurum ſe mortem) Gor. id eſt nō experiturum mortē
carnis (niſi prius videret chriſtū domini) id eſt verū meſſiā in lege promiſ
ſum (⁊ venit in ſpiritu in templū) Ly. id ē ꝑ reuelatōem ſpūſſancti. vt vi‑
deret chriſtū ſicut fuit ei ꝓmiſſum (⁊ cū induceret pueꝝ ieſum parētes eiꝰ)
Ly. ad faciendū ea q̄ ꝑdicta ſunt ſm legē (⁊ ipſe accepit eū in vlnas ſuas)
Ly. cū maximo cordis gaudio (⁊ bn̄dixit deū) grās agēdo de tāto bn̄ficio.
(et dixit Nūc dimittis ſeruū tuū dn̄e ſm ꝟbū tuū in pace) Ly. id eſt de ce‑
tero dimittis me de hac vita trāſire in cordis quietē (qꝛ viderūt oculi mei
ſalutare tuū) Gor. id eſt chriſtū ſaluatorē. Ly. lętāter eīm deſcēdere voluit ad limbū patrū. ex quo ſciebat ſaluatorē eē natū (qđ ꝑaſti añ facieꝫ oīm ꝑplōꝝ) Ly. id ē corā oībꝫ ꝑplis q̇bus myſteriū incarnatōnis ⁊ redemptōis ꝑdicatū eſt ꝑ aplōs. ſm qđ dr in Pſ xviij. In oēm terrā exiuit ſonus coꝝ ⁊c. (Lumē ad reuelatōem gentiū) Ly. quę ꝑus errore tenebant̄ (⁊ glīam plebꝭ tuę iſrl̄) magna eſt eniꝫ glīa iudęis ad chriſti fidē cōuerſis. qꝛ chriſtus ſm carnem natus eſt de ipſis.

¶ In feſto cathedrę ſcī Petri.

In il. tē. Veīt ieſus in ꝑtes ceſarię ⁊c. hoc euā. cū ſua poſtilla q̄re infra in feſto aplōꝝ Petri ⁊ Pauli.

¶ In feſto ſcī Mathię aplī Euāgeliū ſcđm Mattheū. xi.

In il. t. Rn̄s ihs dixit Cōfitebor tibi pr̄ dn̄e cęli ⁊ terrę. qꝛ abſcōdiſti hęc a ſapiētibꝫ ⁊ prudētibꝫ. ⁊ reuelaſti ea ꝑuul. ita pr̄ qm̄ ſic fuit placitū añ te. oīa mihi tradita ſūt a prē meo ⁊ nemo nouit filiū niſi pr̄. neqꝫ prēm q̇s nouit niſi filius. ⁊ cui voluerit filiꝰ reuelare. Veīte ad me oēs q̇ laboratis ⁊ onerati eſtis. ⁊ ego reficiā vos. Tollite iugū meū ſuꝑ vos. ⁊ diſcite a me qꝛ mitis ſū ⁊ hūil corde. ⁊ iueīetis reqē aīabꝫ vr̄is Jugū eī meū ſuaue ē. ⁊ onꝰ meū leue.

¶ Poſtilla

Confitebor tibi ⁊c. Mat. xi. Hiſtoria huius euangelij facta ē anno chriſti. xxxi. idus decembris. luna. x. indictōe. iiij. Añ initiū illius euāgelij ſcri. ſan. Mat. in eodē caplō. ꝙ chriſtus dixit phariȝeis ⁊ iudęis. Venit eīm ioānes. neqꝫ mādu cās neqꝫ bibens. ⁊ dicunt dęmoniū habet. Venit filius homīs mā ducans ⁊ bibens. ⁊ dicunt. Ecce homo vorax. ⁊ potator vini ⁊ publicano rum ⁊ pctōrum amicus. Tūc poſt hęc ꝟba ſeq̄tur euangelium hodiernū (Confitebor tibi pater) Ly. id eſt ad glām tuā declaro (qꝛ abſcōdiſti hęc) Ly. ſcꝫ myſteria fidei (a ſapientibꝫ ⁊ prudentibꝫ) ſcꝫ ſcribis ⁊ phariȝeis in ſua ſapiētia humana confidentibus. ⁊ iſti ſunt ſapientes in oculis ſuis. ſꝫ non ſimpliciter (et reuelaſti ea paruulis) Lyra. id eſt humilibus. Et ex h̄ patet ꝙ cauſa ex parte credentium fuit eorum humilitas quę ad veraꝫ ſapientiam diſponit. Prouerbioꝝ. xi. Vbi humilitas ibi ſapientia. Ex ꝑ ſe añt nō credentium fuit eorum ſuperbia quę eſt excęcatiua intellectus

(ita pater qm̃ ſic placitũ fuit ante te) Glo. ꝙ abſcondiſti ab illis ⁊ reuela
ſti iſtis (oĩa mihi tradita ſunt a prẽ meo) Glo. i. dominiuꝫ ſup̲ oĩa (nemo
nouit filiũ niſi pater) Glo. eſſentialr̃ plene ⁊ p̲fecte hoc dico ꝓpter hoĩes
qui cognoſcũt p̲ fidẽ (neqꝫ prẽm q̇s nouit niſi filius) Ly. qꝛ chriſtus ẽ me
diator dei ⁊ hoĩm. iõ noticia diuĩoꝝ ad nos deriuaꝛ p̲ ipm ⁊ iõ ſubdiꝛ (et
cui voluerit filius reuelare) Ly. qꝛ dei filius ẽ mediator dei ⁊ hoĩm idõ ſe
cure poſſumus accedere ad ip̲m. Vñ dr̃ (venite ad me oẽs q̇ laboratis ⁊ o
nerati eſtis ⁊ ego reficiã vos) Ly. in pñti p̲ grãm ⁊ in futuro p̲ glãm (tol
lite iugũ meũ ſup̲ vos) Ly. i. legẽ euãgelicaꝫ (⁊ diſcite a me qꝛ mitis ſum)
Ly. nullũ ledẽdo (⁊ humil' corde) neminẽ cõtennẽdo (⁊ inuenietis requieꝫ
aĩab⁹ vrĩs) ſcꝫ in pñti ⁊ in futuro. Vñ Aug⁹. in li. de cõfeſ. Inq̇etum eſt
cor meũ donec req̇eſcat in te. Que q̇deꝫ q̇es hic inchoaꝛ ſed in patria p̲fici
etur. vtꝫ Apoca. xiiij. Amodo iam dr̃ ſpũs vt req̇eſcãt a laborib⁹ ſuis (iu
gũ eñi meũ ſuaue ẽ ⁊ onus meũ leue) qꝛ ẜm qđ dr̃ p̲. Jo. v. Mãdata eius
grauia nõ ſunt qđ exponẽs Aug⁹ dr̃. ſcꝫ amãti. Vñ Raba. Quid chriſti
iugo ſuauius q̇d oneri leuius. ſcꝫ abſtinere a malo bonũ velle oẽs amare
eterna, ſeq̇ pñtib⁹ nõ capi nolle aliꝫs facere qđ nõ vis pati. ¶ Poſtilla

Miſſus ẽ angelus gabriel ⁊c. Lu. p̲. Hiſto. huius euã. fcã eſt Anno
christi p̲mo vſuali. viij. kal. ap̲lis. feria. vi lu. xv. indic. iij. Añ initi
um illius euã. ſcri. ſcũs
Lucas in eo. ca. q' ãge
lus gabriel app̲uit za
charie in templo dicens
Ne timeas zacharia q̇
niã exaudita ẽ dep̲catio
tua ⁊ vxor tua Eliza
beth pariet tibi filiũ et
vocab nomẽ eius ioan
nes. ⁊ erit magnus corã
dño vinũ ⁊ ſicerã nõ bibet ⁊ ſpũſcõ replebiꝛ adhuc ex vtero mrĩs ſue. ⁊c.

¶ In feſto annunciatõis btẽ Marie virginis Euangeliũ ſcđm Lucã. pri.

In illo tẽp̲e Miſſus ẽ angelus gabriel a deo in ciuitatẽ galilee cui nomẽ nazareth ad ỽginẽ deſpõſatã viro cui nomẽ erat ioſeph de domo

Et poſtmodũ cõcepit elizabeth vxor ipi⁹ ⁊ occultabat ſe mẽſib⁹. v. di. q̇a
ſic fecit mihi dñs in dieb⁹ quib⁹ reſpexit auferre obprobriũ meũ inter ho
mines. In menſe aũt ſexto ſcꝫ a cõceptu p̲curſoris (Miſſus eſt angelus)
Glo. i. nũcius vl' legatus (gabriel) vñ Beda. Gabriel fortitudo dr̃ qꝛ il
lũ nunciabat q̇ debellare diabolũ veniebat (in ciuitatẽ galilee) Glo. in ci
uitate cõcipi voluit qꝛ oẽs hoĩes ad vnitatẽ ſup̲ne ciuitatis vocare venit
et inhabitare fecit (cui nomẽ nazareth) vt adimpleretur illud ꝓpheticum.
Mat. ij. Qm̃ nazarenus vocabiꝛ (ad ỽginẽ deſpõſatã viro) Ly. hoc di
uina ordinatõe fcm̃ eſt vt deſpõſareꝛ añꝙ impg̃nareꝛ. Primo ex p̲te pue
ri ne ab infidelib⁹ tanꝙ illegitime natus diceretur. vñ dr̃ Ambro. ſup̲ Lu.
quid herodi: q̇d iudeis poſſet aſſcribi ſi natũ ex adulterio viderenꝛ p̲ſequi.
Itẽ vt puer natus a ioſeph nutrireꝛ. Vñ dr̃ pater eius qꝛ nutricius eius
fuit. Scđo ex p̲te mrĩs. vt ẜm Ambro. p̲ hoc ab infamia liberareꝛ Item
ẜm Hiero. vt ỽgini a ioſeph exhibereꝛ miniſteriũ (cui nomen erat ioſeph
de domo dauid) ad oſtẽdendũ ꝙ chriſtus dñ dit de ſemie dauid ſicut fuerat
per ꝓphetas p̲dictũ. Nã maria ⁊ ioſeph cui deſpõſata fuit erãt de eadẽ tri
bu ſcꝫ ipſius dauid. Iũgebãtur eñi vt frequẽtius mulieres viris de trib⁹

ſua(ꝛ nomẽ virgĩs maria) Ly. ꝙ aũt hic ponũt̃ tot noĩa ꝓpria ſcꝫ ange/
li miſſi. ꝟgis ad quã miſſus fuit ſpõſi ſui ꝛ loci hoc fuit ad oſtẽdendũ cer/
titudinẽ hiſtorię(ꝛ ingreſſus angelus ad eã) Gor. ex hoc pꝫ qḋ nõ erat fo
ris in publico. Vñ Ber. ſuꝑ miſſus eſt dr̃. ꝙ ingreſſus in ſecreto cubicu/
lo vbi clauſo ſuꝑ ſe oſtio orabat prẽm in abſcõdito. Si em̃ cõceptio prę/
curſoris fuit denũciata prĩ occupato in ſacro officio. vt habet̃ Lu. ꝑmo.
Multo ꝓbabilius eſt ꝙ cõceptio ſaluatoris denũciata fuit ꝟgini in de/
uotõe ꝛ orõe actualr̃ exiſtẽti. immo aliq̃ doctores volũt ꝙ btã ꝟgo illud
ꝓpheticũ actu legit. qḋ habet̃ Eſa. l. Ecce ꝟgo cõcipiet ꝛ pariet filiuꝫ. qñ
angelus ad eã intrauit dicẽs(Aue grã plena) Qḋ exponit Hiero. in ſer
mone de aſſumptõe. Et bñ plena. qꝛ cęteris ꝑtes ꝓſtatur grã. Marię ve
ro tota ſe ſimul infudit plenitudo grẽ. Itẽ iſta grã nõ ſolũ impleuit eius
mentẽ. ſed etiã ventrẽ in ꝗ̃tum ſingulari grã dei fcm̃ eſt vt cõciperet ſalua/

dauid ꝛ nomẽ ꝟginis maria. ꝛ ingreſ
ſus angelus ad eam dixit Aue grã ple
na dñs tecũ. Benedcã tu in mulieribꝫ
Que cũ audiſſet turbata eſt in ſermo//
ne eius. Et cogitabat qualis eſſet iſta
ſalutatio Et ait angelus ei. Ne time//
as maria inueniſti em̃ grãm apud deuz
Ecce cõcipies in vtero ꝛ paries filiũ
et vocabis nomẽ eius ieſum. Hic erit
magnus ꝛ filius altiſſimi vocabit̃ Et
dabit illi dominus deꝰ ſedẽ dauid pa//
tris eius ꝛ regnabit in domo iacob in
ęternũ. ꝛ regni eius nõ erit finis. Dixit
aũt maria ad angeluz. Quõ fiet iſtud
qm̃ virũ nõ cognoſco. Et reſpõdẽs an
gelus dixit ei. Spũſſcũs ſuꝑueniet in

torẽ(dñs tecũ) Ly. non
tm̃ per eẽntiã. potentiã
et pñtiam qualiter ẽ in
oĩbꝫ rebꝫ. Nec ſolũ ꝑ
grãm. eo mõ quo eſt in
ſcĩs hoĩbꝫ. ſꝫ etiã per
carnis aſſumptõem qꝛ
corpus deitati vnitũ fu
it, formatuꝫ de btẽ ꝟgis
puriſſimis guttis ſang
uineis. ꝛ intra virginis
viſcera latuit nouẽ mẽ/
ſibus(bñdicta tu in mu
lieribꝫ) Ly. id eſt prę oĩ
bus. nam ꝛ mulieres be
nedicẽtur in te ſicut viri
in filio. Gor. Sunt em̃
aliq̃ mulieres benedctę
qꝛ ꝟgines. ſꝫ nõ fecundę
Aliq̃ fecũdę. ſꝫ non ꝟgi
nes. ſed hęc ſimul ꝟgo ꝛ
fecũda(quę cum audiſſꝫ
turbata eſt) Ly. Btã ꝟgo ſolita erat videre angelos iõ de apparitõe an
geli nõ fuit admirata vl̃ turbata ſed de ſalutatõe inſolita. qꝛ nihil mira/
bilius eſt vere humili ꝗ̃ ſua exaltatio. ꝛ ideo cũ btã ꝟgo eſſet humilliĩa
audiens ſalutatõem tãtę excellẽtię turbata fuit nõ turbatõe incredulita
tis. ſicut zacharias pater ioãnis baptiſtę. vt dr̃ Lu. ꝑ. ſed turbata fuit
turbatione admirationis. vnde ſequitur(in ſermone eius) ſcilicꝫ angeli.
nõ aũt in viſione(ꝛ cogitabat qualis eſſet iſta ſalutatio(Ly. qḋ in em̃ tur
bata fuit ꝟginalẽ verecundiã humilr̃ oſtendit. ꝙ aũt cogitauit de ſaluta/
tione declarat prudentiã maximã marię. ꝛ ideo angelus eã cõſolabatur
dicẽs(ne timeas maria) Ly. de ſalutatõe inſolita(inueniſti em̃ gratiam
apud deũ(nõ ſolũ pro te. ſed pro toto genere humano(Ecce cõcipies in v
tero) Ly. hęc cõceptio fcã eſt ꝑ ꝟtutẽ ſpũſſcĩ intra vterũ virginis corpus

Pagina

filij formātis (⁊ paries filiū) Ly. ꝟgo ꝑmanēs in partu ſicut ⁊ in cōceptu (⁊ vocabis nomē eius ieſum) Ly. nō dicit impones. q2 hoc nomē impoſitū fuit a deo prē. ſm qđ fuerat ꝑdictū a deo prē. vt habeť Eſaie. lxij. vocabitur tibi nomē nouū. qđ os dñi nomiauit. Sed illud nomē fuit diuulgatū ꝑ angelū ipſi marie ⁊ ioſeph. Jeſus aūt interptať ſaluator. Vñ de hoc habeť Mat. p. vocabis nomē eius ieſum Ipſe em̄ ſaluū faciet populū ſuum a peccatis eorum (hic erit magnus) q2 magnus dñs. Vñ Ps xlvij. Magnus dñs ⁊ laudabilis nimis. ⁊ magnitudīs eius nō eſt finis. (⁊ filius altiſſimi vocabiť) Ly. id ē ipſius dei q̄ ſolus eſt altiſſimus. hō ei altus eſt inter creaturas corpales. Sed angelus altior Deus autē ſolus altiſſimus. Vñ in pſ. lxij. Tu ſolus altiſſimus in omi terra (⁊ dabit illi dñs deus ſedem dauid pris ei⁹ ⁊ regnabit in domo iacob) Gorra. id eſt in oībus electis quorū vniuerſitas intelligiť per domū iacob id eſt familiā iacob que tota recepta eſt in ꝑplm dei (in eternū) q2 ⁊ hic per grām ⁊ in futuro ꝑ gloriā (⁊ regni eius nō erit finis) Ly. chriſtus em̄ nō ſolū inq̄tum deus. ſed etiā inq̄tum hō regnabit in eternū nō ſolū ſuꝑ homies. ſed etiā ſuper angelos (dixit aūt maria ad angelum. quō fiet iſtud q̄m virū nō cognoſco?) Ly. id eſt cognoſcere nō ꝓpono ſm illud qđ dicunt doctores catholici. Beata virgo anteq̄ deſpōſaretur ioſeph habuit obſeruantiam caſtitatis ꝟginalis in deſiderio. nō tamē vouit expreſſe. Sed cū poſtea deo ordināte eēt deſponſata Joſeph q̄ erat in ſimili ꝓpoſito ſimul emiſerūt votū (⁊ rñdens angelus dixit ei. Spūſſanctus ſuꝑueniet in te) Ly. i. nō cōcipies mō humano ſed diuīo. q2 nō ꝟtute ſemis viril' ſed ꝟtute ſpūſſancti (⁊ ꝟtus altiſſimi obumbrabit tibi) q2 in btā ꝟgine ſub vmbra carnis latuit ꝟtus deitatis (ideoq3 ⁊ qđ naſceť ex te) Gor. id ē ex tua vera natura (ſcm̄) q2 de ſcō nō naſceť niſi ſcm̄ (vocabiť filius dei) Ly. non adoptiuus ſicut alij. ſ3 naturalis (⁊ ecce elizabeth cognata tua ⁊ ipſa concepit filiū in ſenectute ſua. ⁊ hic mēſis ē ſextus illi q̄ vocať ſterilis) Lyra. eius em̄ ſterilitas a tāto tpe iā erat nota ꝙ ſic vocabať (q2 nō erit impoſſibile apud deū oē ꝟbū) i. fcm̄ q2 dicere dei ē facere. Vñ pſ. cxlviij. Dixit et fcā ſunt. ipſe mādauit ⁊ creata ſunt (dixit aūt maria. Ecce ancilla dñi) Vñ Ber. Que ē hec tā ſublimis hūilitas? q̄ cedere nō nouit honorib⁹. inſoleſcere gl'a neſcit mr̄ dei eligiť ⁊ ācillā ſe noiat (Fiat mihi ſm ꝟbū tuum) Ly. qđ ſtatim fcm̄ ē. q2 ꝟtute diuīa cōcepit filiū

te. ⁊ virtus altiſſimi obūbrabit tibi. Jdeoq3 ⁊ qđ naſceť ex te ſcm̄ vocabiť filius dei. ⁊ ecce elizabeth cognata tua et ipſa cōcepit filiū in ſenectute ſua et hic menſis eſt ſextus illi que vocať ſterilis. q2 nō erit impoſſibile apud deu3 omē ꝟbū. Dixit aūt maria. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſcđm ꝟbum tuū.

¶ Poſtilla.

NOn turbeť cor vrm̄ ⁊c. Joā. xiiij. Hiſto. huius euā. dixit ieſus anno eius. xxxiij. ix. kal'. apł'. fe. v. lu. iiij. indic. vi. Añ initiū illius euāge. ſcri ſan. Joā. ꝙ petrus dixit ad ieſum poſt cœnā fcām. Dñe quo vadis? Rñdit ieſus. quo ego vado nō potes me mō ſequi. ſeq̄ris aūt poſtea. Dicit ei petrus. q̄re nō poſſum te ſequi modo aīam meam pro te ponam

Reſpondet ieſus animam tuam pro me pones. Amē amē dico tibi non cantabit gallus donec me ter neges. ⁊ ait diſcipulis ſuis (Non turbet̄ cor veſtrum) Ly. chriſtus p̄dixerat diſcipulis ſuis iude proditionem. petri negationem. ⁊ ſuam paſſionem ⁊ mortem. que omnia erant diſcipulis turbationis materia. Jdō dicit (Nō turbetur cor veſtrū) quaſi puſillanimes effecti ꝓpter illa iam p̄dicta (creditis in deū ⁊ in me credite) Lyra. in quo oſtendit ſuā deitatē (in domo p̄ris mei mā̄ſiones multe ſunt) Tho. dom⁹ patris hic vocatur gl'a cœleſtis in qua ſunt multi gradus ⁊ diuerſa p̄mia meritorum. q꞉ alia eſt claritas ſolis. alia lune. alia ſtellarū. q꞉ vnuſquiſqꝫ q̄n̄to plus deū hic diligit tāto clarius ibi deū videbit (ſi quo minus dixiſſē

In feſto ſcōꝝ Philippi ⁊ Jacobi apoſtoloꝝ. Euāgeliū ſcđm Joā. xiiij

In illo tp̄e. Dixit ieſus diſcipul' ſuis. Nō turbet̄ cor veſtrū: credit is in deū. ⁊ in me credite. Jn domo p̄ris mei māſioēs multe ſunt. Si quo minus dixiſſem vobis. q꞉ vado parare vobis locū. ⁊ ſi abiero ⁊ p̄parauero vobis locū. iterū venio ⁊ accipiā vos ad meip̄m vt vbi ego ſum ⁊ vos ſitis. et quo ego vado vos ſcitis ⁊ viā ſcitis. Dicit ei thomas. Dn̄e neſcimus quo vadis ⁊ quomō poſſumus viā ſcire. Dicit ei ieſus. Ego ſum via veritas et vita. Nemo venit ad p̄rēm niſi ꝑ me. Si cognouiſſetis me ⁊ patrem meū vtiqꝫ cognouiſſetis. ⁊ amodo cognoſcetis eum ⁊ vidiſtis eū. dicit ei philippus. dn̄e oſtēde nobis patrē ⁊ ſufficit nobis. Dicit ei ieſus. Tāto tp̄e vobiſcū

vobis) Ly. q. d. ſi in cœleſti b̄titudine eſſet aliquid minus ⁊ defectuoſum dicerē vobis (q꞉ vado pare vobis locū) Nā in paſſione ſua aperuit nobis ianuā regni cœleſtis (⁊ ſi abiero ⁊ p̄parauero vobis locū iterum venio) Tho. hoc fit in morte cuiuſlibet electi. et vltimo ad iudiciū extremū (⁊ accipiā vos ad meip̄m) Tho. id eſt introducā in locum paratum ⁊ in manſiones cœleſtes (vt vbi ego ſum) Tho. qui ſum caput veſtrum (et vos ſitis) qui eſtis mēbra mea. id eſt vna mecū gl'iam habeatis (⁊ quo ego vado ſcitis) ſcz ad p̄rēm (⁊ viam ſcitis) Lyra. viā ꝑ quā chriſtus iuit q̄ fuit paſſio ⁊ mors ipſius (dr̄ ei thomas. dn̄e neſcim⁹ q̄ vadis. ⁊ quō poſſum⁹ viā ſcire: dr̄ ei ieſus. Ego ſum via) Ly. in q̄n̄tū hō. q꞉ oīa q̄ geſſi in hūanitate ſunt via ꝑducēs vos ad gl'am (veritas ⁊ vita) in quātū deus. q꞉ veritas illuīat intellectū ⁊ vita q̄etat ⁊ ſatiat deſideriū. vel ſic ſcđm Thomā. Ego ſum via ducēs. veritas lucēs. vita paſcēs. vel ſic Ego ſum via nō errans. veritas nō fallēs. vita nō mortificās. Vn̄ Ambroſius Jngrediamur hāc viā teneam⁹ veritatē. ſeq̄mur vitā (Nemo venit ad p̄rē niſi ꝑ me) Lyra. in me credēdo ⁊ me ope imitando (ſi cognouiſſetis me) Ly. ꝑfecte q̄n̄tum ad deitatē (⁊ p̄rēm meū vtiqꝫ cognouiſſetis) q꞉ pater et filius ſunt vnū in deitate (⁊ cognoſcetis eū amodo) q꞉ poſt reſurrectionē ſuā apuit ill' ſenſū vt itelligerēt ſcp̄turas. vt habet̄ Lu. xxiiij Et ex hoc

diſcipuli chriſti habuerūt pleniorē cognitōem de myſterio trinitatis (et vidiſtis eū) Ly qꝛ vidēdo chriſtū viderūt ſuppoſitū filij in quo ē natura diuina q̄ eſt idē qđ pater. ⁊ ſic in filio quodāmō prēm viderūt (đt ei philippus. dn̄e oſtēde nob prēȝ ⁊ ſufficit nobis) Ly. q. d. credo ꝟbis tuis. ſȝ prēȝ videre deſidero. Credidit em̄ philippus ꝙ pr̄ poſſit videri ocul' corꝑalib⁹ ſicut ⁊ filius (đt ei ieſus) Ly. oñdendo ꝙ pater nō videꝛ ocul' corꝑalibus in hac mortali vita iō ſeq̄tur (Tāto tꝑe vobiſcū ſum ⁊ nō ꝯgnouiſtȝ me?) Ly. q. d. magna ruditas ē ꝙ tā diu doctrinā meā audiſtis. ⁊ adhuc ita parū me cognoſcitis ſ͛m deitatē (philippe q̇ videt me) Ly. ſ͛m deitatē (videt et prēm meū) Sicut em̄ nō videꝛ niſi cū btitudine. ſic nec filius in ſua deitate. qꝛ illa viſio eſt merces ſcōꝝ (quō tu dicis oñde nobis prēm) Ly. q̇a oculis corꝑalib⁹ nō eſt viſibil' (nō credis qꝛ ego in prē ⁊ pater in me ē) Ly. q. d. iſtud debes credere ⁊ ſufficit tibi ad ſalutē (ꝟba q̄ ego loquor vobis a meipſo nō loquor) i. ab hūanitate tm̄. ſȝ a deitate (pr̄ aūt in me manēs ipe facit oꝑa) Ly. filius em̄ ⁊ pater ſunt vnū in ꝟtute oꝑatiua ex qua fiebāt oꝑa miraculoſa (nō creditis qꝛ ego in prē ⁊ pater in me eſt?) Thomas per idēptitatē eēntię. ⁊ tamē diſtinctus ꝑſonaliter (alioq̇n ꝓpter oꝑa ipſa credite) Ly. q. d. ſi verba nō inducūt vos ad credendū. oꝑa miraculoꝝ totaȝ naturę virtutem tranſcendētia debent vos ad hoc inducere (Amen amen dico vobis qui credit in me opera quę ego facio et ipſe faciet) Thomas. i. ſimilia in gn̄e qꝛ ſicut ego curaui infirmos ⁊ ſuſcitaui mortuos. ſic ⁊ ip̄e ſuſcitabit ⁊cij̄s. (⁊ maiora hoꝝ faciet) Ly. hoc pȝ ꝑmo in doctrina qꝛ plures cōuerſi ſunt ad fidē per p̄dicatōem aplo'ꝝ q̄ꝫ ꝑ p̄dicatōem chriſti. qꝛ ꝑ eos cōuerſa eſt multitudo gentiū. ꝑ p̄dicatōem aūt chriſti pauci iudeoꝝ. Itē qꝛ apl'i p̄dicabāt oībus linguis. vt habeꝛ Act. ij. Chriſtus aūt p̄dicabat in vna ſola lingua. ſcȝ hebraica. Scđo pȝ in miraculis. qꝛ apoſtoli maiora miracula fecerūt Magnū em̄ reputatū fuit ꝙ infirmi ſanabanꝛ ad tactū fimbrię veſtimētoꝝ chriſti. vt habeꝛ Mar. vi. Sed maius videꝛ qđ ad tactū vmbrę petri ſanabanꝛ infirmi. vt pȝ Act. v. Itē chriſtus tres mortuos ſuſcitauit ſed andreas ſil' ⁊ ſel' q̄draginta viros ſubmerſos ſuſcitauit. vt habeꝛ in legēda ſua (qꝛ ego ad prēm vado) Tho. vt aſſiſtā vultui dei ꝑ vobis (⁊ ſi qđ petieritis prēm in noīe meo) Tho. ꝑtinēs ad ſalutē. Nā nomē eius eſt ieſus qđ ſaluator interp̄taꝛ (hoc faciā) Tho. in quo oñdit ꝙ hȝ eandē ꝑtātē cū prē (hoc faciā) Ly. ſcȝ eadē ꝟtute qua ⁊ pater

ſum ⁊ non cognouiſtis me philippe q̇ videt me videt ⁊ prēm meū. quō tu dicis oñde nobis prēȝ: nō credis qꝛ ego in patre ⁊ pater in me ē ꝟba q̄ ego loq̄r vobis: a me ip̄o nō loq̄r. Pater aūt in me manēs ipſe facit oꝑa. Nō creditis qꝛ ego in prē ⁊ pr̄ in me ē: alioq̇n ꝓpter oꝑa ip̄a credite. Amē amē dico vobis Qui credit in me oꝑa q̄ ego facio ⁊ ipſe faciet ⁊ maiora hoꝝ faciet qꝛ ego ad patrē vado. Et qđcunqꝫ petieritis patrem in nomīe meo hoc faciam

¶ Poſtilla.

Elizabeth impletū. ⁊c. Hiſtoria huius euāgelij fcā eſt āno chriſti

pꝛimo vſuali.viij kal iulij.feria.vi.lr.xvij.indictõe.iij. Añ initiū illius euāgelij ſcribit ſcūs Lucas in eodē capl̃o.ꝙ poſtꝗ̄ maria cōcepit ieſum chꝛiſtū. Exurgēs maria abijt in mōtana.⁊ intrauit domū zacharię.⁊ ſalutauit Elizabeth ⁊ māſit cū ea quaſi trib⁹ mēſibus. Nā in mēſe ſexto a conceptõe ioānis venerat maria ad elizabeth.⁊ in mēſe nono natus eſt ioannes.vñ hic dr(Elizabeth impletū eſt tꝑs pariēdi) Ly.ſcꝫ nouē mēſiuꝫ (et pepit filiū)ſicut ꝑ angelū fuerat ꝓdcm̄(⁊ audierūt vicini) Ly. i.illi q̄ erāt ei cohabitātes(⁊ cognati eius)q̄ erāt ex eius cōſanguitate ⁊ affinitate(qꝛ magnificauit dn̄s miam ſuā cū illa) Ly.id eſt magnā miſericoꝛdiā fecit ei auferēdo ſterilitatis obpꝛobꝛiū ⁊ dando ei tm̄ ⁊ talē filiū ſic annūciatū mirabiliter ⁊ cōceptū ſupnaturaliter(⁊ cōgratulabantur ei) ſm qḋ dixerat angelus zacharię Multi in natiuitate eius gaudebūt)⁊ factū eſt in die octauo)ſcꝫ a natiuitate pcurſoꝛis(venerūt circūcidere pueruꝫ)ſicut

In feſto inuentõis ſcē crucis

In il.t. Erat hō ex pharizeis nycodemus noīe.hoc euā.cuꝫ ſua poſtilla q̄re añ in feſto trinitatis.

In feſto ſci Joānis añ poꝛtā latinā

In il.t.dixit ieſus petro Seq̄re me ⁊c̄. Hoc euangeliū cū ſua poſtilla q̄re añ in feſto Joannis euangeliſtę

In feſto ſci Joā.bapti.ſm Lu.pmo

In il.t. Elizabeth impletū eſt tꝑs pariēdi ⁊ pepit filiū Et audierunt vicini ⁊ cognati eius.qꝛ manificauit dn̄s miam ſuā cū illa :⁊ cōgratulabātur ei. Et fcm̄ eſt in die octauo venerūt circūcidere pueꝝ.⁊ vocabāt eū nomie pꝛis ſui zachariā Et rn̄dens mater ei⁹ dixit Nequaꝗ̄.ſed vocabit ioānes Et dixerūt ad illā qꝛ nemo eſt in ꝯgnatõe

pꝛęcipit Gen.xvij.et q̄a in circūciſione imponebatur tūc nomē puero. ſicut mō imponit i baptiſmo. Ideo ſubdit (et vocabāt eū noīe patris ſui zachariā) Ly.quia iſtud fuit ātiq̄tus ſatis cōiter obſeruatū.⁊ adhuc obſeruat frequēter maxime in magnis ꝑſonis.qḋ filius pmogenitus noiatur noie pꝛis. (Et rn̄dens mater eius dixit Nequaꝗ̄)ſcꝫ vocabit zacharias (ſed vocabitur ioannes) Ly.hoc em̄ ſibi a deo fuit reuelatū.qꝛ a marito nō didicit cū factus eſſet mutus anteꝗ̄ rediret ad eā de templo(⁊ dixerūt ad illā.qꝛ nemo eſt in cognatõne tua q̄ vocet hoc noīe)ſcꝫ ioānes. Lyra.

Cognatio hic ꝓpinq̄tas generis vocat.de qua nullus ſic fuerat vocatus. ſcꝫ de cognatõe elizabeth vel mariti eius(Innuebāt aūt patri eius queꝫ vellet vocari eum)ſcꝫ ꝑ ſigna viſibilia. Ex quo pꝫ ꝙ zacharias nō tm̄ fuit mutus.ſed etiā ſurdus. Si em̄ potuiſſet intelligere verba quę melius et bꝛeuius exṗmunt mentis cōceptum.queſiuiſſent ab eo ꝑ verba ⁊ non per talia ſigna(Et poſtulans pugillarem)id eſt tabulā ad ſcribendū(ſcripſit dicēs Joānes eſt nomē eius. Et mirati ſunt vniuerſi) Goꝛ.de cōuenientia inter pr̄em ⁊ matrē ꝗ̄tum ad pueri noiatõem(Aptum eſt aūt ilico os eius) Goꝛ.nō ꝑ moꝛam qꝛ neſcit tarda molimina ſpūſſancti grā. Vñ

Ambroſius. Soluit fides linguam quã incredulitas ligauerat(ꝛ factus eſt timoꝛ magnus ſuper omnes vicinos eoꝛum) Lyra .id eſt admiratio magna vel timoꝛ dei qui ſic mirabiliter punierat zachariam ꝛ liberaue/rat(ꝛ ſuper oĩa montana iudeę diuulgabantur omnia verba hęc) Ly. quia facta inſolita ꝛ mirabilia libentius narrantur(ꝛ poſuerunt omnes qui audierant in coꝛde ſuo) Ly.quia talia magis memoꝛię commendantur(dicentes.quiſputas puer iſte erit?)quaſi diceret valde magnus erit. (etem̃ manus domini erat cum illo) Ly.id eſt virtus dei opatiua miraculoꝛum in eius annunciatione.conceptione.ꝛ natiuitate oſtenſoꝛum ex q̃/bus rationabiliter concludebatur magnitudo pueri futura coꝛam deo.ſicut p̃dictum eſt ab an/gelo zacharię patri ei᷒. Erit em̃ magnus coꝛã domino(ꝛ zacharias pater eius repletus eſt ſpiritu ſancto.ꝛ ꝓphetauit dicens.Benedictus dominus deus iſrael quia viſitauit)Boꝛra.domi/nus ieſus genus humanum in ſua incarnatio/ne viſitauit(ꝛ fecit redē/ptionem)in ſua paſſio/ne.vñ pſ.cxxxi. Copioſa apud eum redemptio (plębis ſuę iſrael)

¶ Poſtilla

Venit ieſus in partes ꝛc. Mat.xvi Hiſtoꝛia huius euan/gelij facta eſt anno chꝛiſti.xxxij.iiij.kal. Au/guſti.feria quarta.luna xij.indictione quinta. Ante initium huius euangelij ſcribit ſanctus Mat.in eodem caplo. ꝙ chꝛiſtus dixit diſcipulis ſuis.Cauete a fermento pharizeoꝛum ꝛ ſadu/ceoꝛum.at illi cogitabant inter ſe dicentes.quia panes non accepimus ſciens autẽ ieſus dixit quid cogitatis inter vos modicę fidei.quia panes non habetis Nõdum intelligitis.neq͡ʒ recoꝛdamini quinq͡ʒ panum ꝛ q̃nq͡ʒ millia hoĩm.ꝛ q̃t cophinos ſumpſiſtis.neq͡ʒ ſeptẽ panum in quattuoꝛ millia hoĩm ꝛ quot ſpoꝛtas ſumpſiſtis.quare nõ intelligitis ꝙ nõ de pane dixi vobis.Cauete a fermẽto pharizeoꝝ ꝛ ſaduceoꝝ.Tũc intellexerũt ꝙ nõ dixerat cauendum a fermento panum.ſed a doctrina pharizeoꝝ et ſaduceoꝝ.Tũc ſtatim ſequitur euangelium hodiernum(Venit ieſus in partes cęſarię philippi) Ly.cęſaria philippi eſt ciuitas in terminis iudeę

tua q̃ vocetur hoc noĩe.Innuebãt aũt pr̃i eius quẽ vellet vocari eũ ꝛ poſtu/lãs pugillarẽ ſcripſit dicẽs. Joãnes ẽ nomẽ ei᷒ ꝛ mirati ſunt vniuerſi. Aptũ eſt aũt ilico os ei᷒ ꝛ lingua ei᷒ ꝛ loq̃batur bñdicẽs deũ. Et fact᷒ ẽ timoꝛ ſup oẽs vicinos eoꝝ ꝛ ſup oĩa montana iudeę diuulgabant̃ oĩa ṽba hęc. Et poſuerũt oẽs qui audierant in coꝛde ſuo dicentes. Quiſputas puer iſte erit? etem̃ manus domini erat cũ illo.zacharias pater eius repletus eſt ſpũſancto et ꝓ/phetauit dicẽs. Benedictus domin᷒ deus iſrael.quia viſitauit ꝛ fecit redẽptionem plębis ſuę

¶ In feſto ſci Petri ꝛ Pauli aplõꝛum Euangeliũ ſcd̃m Mat.xvi.

In illo tp̃e Venit ieſus in p̃tes cęſarię philippi ꝛ interrogabat diſcipulos ſuos dicẽs. Quem dicunt

quã philippus filius herodis innouauit ꝛ reedificauit. que antiquitus dicta eſt lachis. ſed poſtmodum nomiauit eam ceſariam in honorem tyberij ceſaris qui dedit ei quartam partem regni. vt dicit Joſephus. Dicitur etiam ceſaria philippi ad differentiam alterius ciuitatis que diciur ceſaria paleſtine. vbi Cornelius centurio manſit. vt patet Actuum decimo. (et interrogabat diſcipulos ſuos) Lyra. non interrogabat ignorans qd crederent vel quid reſponderent. ſed vt eorum fideli confeſſione conuenientius ſolidarentur in fide (dicens quem dicunt homines eſſe filium hominis?) Lyra. id eſt turbe vulgares. quia de ipſo erant varie opiniones in populo (At illi dixerunt alij ioannem baptiſtam) cuius opinionis fuit herodes ꝛ ſui ſequaces. vt patet Matthei xiiij. Audiuit herodes famam ieſu. et ait pueris ſuis. hic eſt ioannes baptiſta ipſe ſurrexit a mortuis. et

homines eſſe filiũ homĩs. At illi dixerũt. Alij ioãnem baptiſtã. alij aũt helyã. alij vo hieremiã. aut vnuz ex ꝓphetis. Dicit illis ieſus. Uos aũt quẽ me eſſe dicitis? Rñdẽs ſymõ petrus dixit Tu es chriſtꝰ filius dei viui. Rñdẽs aũt ieſus dixit ei. Btũs es ſymõ bariona qꝛ caro ꝛ ſanguis nõ reuelauit tibi. ſed pater meꝰ q̃ in celis ẽ. ꝛ ego dico tibi qꝛ tu es petrus ꝛ ſup hãc petrã edificabo eccleſiam meam. ꝛ porte inferi nõ ꝑualebũt aduerſus eã. Et tibi dabo claues regni celorũ. ꝛ quodcũqꝫ ligaueris ſup terrã erit ligatum ꝛ in celis. et quodcunqꝫ ſolueris ſup terram erit ſolutum ꝛ in celis

ideo virtutes operant in eo (alij autem helyã) propter zelum veritatis (alij uero hieremiaz) propter patientiam in aduerſis (aut vnum ex prophetis) ſcilicet helizeum propter excellentiam ſapientie (dicit illis ieſus. Uos autem quez me eſſe dicitis?) Lyra. quaſi diceret. Si alij errant opinando falſa. vos tamen non debetis errare. qui tam diu mecum fuiſtis. ꝛ meam doctrinam frequenter audiuiſtis ꝛ miracula tanta vidiſtis (reſpondens ſymõ petrus dixit) Ly. petrus tanq̃ principalis inter alios pro ſe et pro alijs dedit reſpõſuz (tu es chriſtus) Ly. qd interp̃tatur vnctus. ꝛ ſic cõfitetur eius humanitatem (filius dei) ſcꝫ naturalis ꝛ nõ adoptiuus ſicut alij. ꝛ ꝑ conſequẽs eiuſdem nature cum deo p̃re ꝛ ſic cõfitet veritatem diuine nature ꝛ humane in eodem ſuppoſito (viui) hoc addit ad differentiam illorum q̃ colebãtur tanq̃ dij a gentibꝫ. vt hercules ꝛ iuppiter. ꝛc̃. (reſpõdens aũt ieſus dixit ei. Btũs es ſymon bariona) id eſt filius ioannis. Uñ Hiero. dicit ꝙ deberet dicere barioanna. Bar em̃ idẽ eſt ꝙ filius. ꝛ ioãna quaſi filius ioãnis. ſm illud Joã. xxi. Symon ioãnis diligis me plus his. ſed ſcriptorum vicio deprauatum eſt. dr̃ aũt hic (Btũs es ſymon bariona) qꝛ ſcꝫ confeſſio vere fidei ducit ad beatitudinem (quia caro et ſanguis nõ reuelauit tibi) Ly. id eſt homo mortalis nõ docuit te iſtã veritatẽ (ſed pater meus) ꝛ ꝑ cõſequẽs tota trinitas. qꝛ indiuiſa ſunt opa trinitatis (ꝛ ego dico tibi qꝛ tu es petrꝰ) Ly. i. ꝯfeſſor vere petre q̃ẽ chriſtus

Pagina

(et ſuper hanc petrā) quā confeſſus es. id eſt ſuper chriſtum (edificabo ec/
cleſiam meā. ⁊ portę inferi) id eſt ꝑſecutiones tyrānorū ⁊ inſultus ⁊ tētati
ones ſpūum immūdoꝝ (non ꝑualebunt aduerſus eam) a vera fide ſubuer
tendo (⁊ tibi dabo claues regni cœlorum) Lyra. iſtę claues non ſunt ma/
teriales. ſed poteſtas ſpiritualis quę dupl'r eſt Una eſt poteſtas ſpiritua
lis diſcernendi peccatū a non peccato ſicut in veteri lege ſacerdotes iudica
bant inter lepram ⁊ non lepram. Alia clauis eſt poteſtas admittendi ad
regnum vel excludendi ſcḿ verū iudicium ꝑhabitum. quia debent indig/
ni excludi ⁊ digni recipi (⁊ quodcūqꝫ ligaueris) Gor. claue nō errante (ſuꝑ
terram) Lyra. ſcꝫ cum debito vſu clauiū (erit ligatū ⁊ in cœlis. ⁊ quodcū
qꝫ ſolueris ſuꝑ terram
erit ſolutum ⁊ in cœlis)
id eſt deus illud appro
bat in cœlis.

¶ In feſto viſitatōis marię. ſcꝫ lucā. ꝑ

IN i. t. Exurgēs āt maria abijt ī
mōtana cū feſtinatōe in ciuita/
tē iuda ⁊ intrauit domū zacharię ⁊ ſa/
lutauit elizabeth Et fcm̄ ē vt audiuit
ſalutatōeꝫ marię elizabet exultauit in
fans in vtero eiꝰ. ⁊ repleta ē ſpūſcō eli
zabeth ⁊ exclamauit voce mḡna ⁊ dix
it. Bn̄dcā tu īter mulieres ⁊ bn̄dcūs
fructꝰ vētris tui. ⁊ vn̄ hoc mihi vt ve
at mr̄ dn̄i mei ad me. ecce ei vt fcā ē vox
ſalutatōnis tuę in aurib9 meis. exulta
uit infans in vtero meo Et btā q̄ credi
diſti qm̄ ꝑficient̄ in te q̄ dcā ſunt tibi a
dn̄o Et ait maria. Mḡnificat aīa mea
dn̄m Et exultauit ſpūs meus in deo ſa
lutari meo. Quia reſpexit humilitateꝫ
ancillę ſuę: ecce em̄ ex hoc btām me di
cent om̄s generatōes. Quia fecit mi/
hi magna qui potēs eſt ⁊ ſanctum no/
mē eius Et miſericordia eius a proge
nie in progenies timentibus eum. Fe

¶ Poſtilla

Exurgēs maria
abijt in mōtana
⁊c. Lucę ꝑmo. Hiſto/
ria huius euangelij fcā
eſt anno chriſti vſuali. ij
nonas aplis. feria ſcđa
luna ꝑma. indictōe. iij.
Et reuerſa eſt in domuꝫ
ſuam anno chriſti vbi
ſupra. iij. nonas Iulij.
ſabbato. luna. iiij. indic
tione. iij. Ante initiuꝫ
illius euangelij ſcribit
ſanctus Lucas quādo
angelus in annunciatio
ne domini dixit ad ma/
riam matrem chriſti. et
ecce elizabeth cognata
tua ⁊ ipſa concepit filiū
in ſenectute ſua. ⁊ hic ē
menſis ſextus illi quę vo
catur ſterilis. qꝛ nō erit
apud deum impoſſibile
omne verbum. Dixit āt
maria. Ecce ancilla do/
mini fiat mihi ſcđm verbum tuum. ⁊ diſceſſit ab ea angelus. Et ſtatim
ſequitur euangelium hodiernum (Exurgens maria) ſcilicꝫ de loco in quo
erat quando angelus ad eam venit (abijt in montana) Lyra. quia locus
vbi habitabat zocharias erat altior q̄ꝫ galilea a qua receſſit maria (cum
feſtinatione) Lyra. vt oſtenderet ꝙ virgo non debet morari in loco pu/
blico nec ibi contrahere colloquia (in ciuitatem iuda) id eſt Hieruſalem.
(Et ſalutauit Elizabeth) Nicolaus de Lyra. Tunc quia erat humili/

ma tum q̃ erat iunior ideo prius eā ſalutauit ⁊ q̃ ad eius obſequiū vene/rat(⁊ fcm̄ eſt vt audiuit ſalutatōem marię elizabeth exultauit infans in vtero eius) Glo. ſicut ille aduentū Marię ſic iſte aduentū dn̄i ſenſit Gor. Ecce q̄ magnę virtutis ē btē virginis ſalutatio q̃ cōfert gaudium cōfert et ſpm̄ ſcm̄ cōfert ⁊ reuelatōem ſecretorꝫ diuinorꝫ cōfert ⁊ pphetię actū. Et idō certe libēter ſalutāda eſt ppter reuelatōis lucrū. Bn̄ ergo maria potuit ore ſalutare q̄ ſalutē habebat in ventre ⁊ in corde(⁊ repleta ē ſpū ſcō eliza beth exclamauit voce magna) Ly. iſta magnitudo vocis magis intelligē da eſt rōe deuotōis q̄ ſoni exterioris(⁊ dixit Bn̄dcā tu inter mulieres) id eſt ſup oēs mulieres. ⁊ bn̄dictus fructus ventris tui) vn̄ in pſ. cxvij. Bn̄ dictus q̄ venit in noīe dn̄i deus dn̄s ⁊ illuxit nobis(⁊ vn̄ hoc mihi vt veiat mater dn̄i mei ad me) Ly. iſta ei nō poterat ſcire elizabeth niſi p re/uelatōem ſpūſſci(ecce eñ vt fcā eſt vox ſalutationis tuę in aurib⁹ meis exultauit in gaudio in/fans in vtero meo) Ly. Ipa em̄ elizabeth p ſpiritūſcm̄ cognouit q̄ illa exultatio fuit ppter pręſentiā dn̄i in vtero vgi/nali(⁊ btā q̄ credidiſti) Ly. q̃ p aſcenſum fidei cōcepit(qm̄ pficiētur in te q̄ dcā ſunt tibi a dn̄o) Ly. p angelū annūciātem(⁊ ait maria Magnificat aīa mea) Ly. nō tm̄ labia mea(dn̄m) cui debet laus ⁊ honor(⁊ exultauit ſpiritus meus) Gor. nō pigritauit. vtꝫ Abacuc. iij. Exultabo in deo ieſu meo(in deo) nō in mūdo. Vn̄. pſ. lxxvi. Rennuit cōſolari aīa mea memor fuit dei et delectatus ſum(ſalutari meo) qui eſt meus pprius filius p gn̄atōem ⁊ ſaluator oīm p ſuam paſſionem

cit potentiā in brachio ſuo diſpſit ſup bos mēte cordis ſui. Depoſuit potentes de ſede ⁊ exaltauit hūiles. Eſurientes ipleuit bonis ⁊ diuites dimiſit inanes Suſcepit iſrl̄ puerꝫ ſuū recordat⁹ mię ſuę. Sicut locut⁹ ē ad prēs nr̄os abrahā ⁊ ſemī ei⁹ in ſcl'a. Māſit āt maria cū illa quaſi mēſib⁹ trib⁹ ⁊ reuerſa eſt in domum ſuam.

¶ In feſto ſanctę Margarethę.

In. i. t. d. i. d. ſ. parabolā hāc; Sile eſt regnū celorꝫ thezauro abſcō. ⁊c̄. Hoc euāgeliū cū ſua poſtilla q̄re infra in cōi ſcōꝝ de virginib⁹.

In fe. ſcē marię mag. euā. ſm Lu. vij.

In. i. t. Rogabat ieſum q̄dam phariẓeus vt mādu caret cū illo. Et ingreſſus domū pharizei diſcubuit. Et

¶ Poſtilla

Rogabat ieſum q̄dā phari. ⁊c̄. Lu. vij. Mat. xxvi. Mat. xiiij. Joan. xij. Hiſtoria huius euan. fcā eſt anno chriſti. xxxi. ij. idus decē bris. fe. vi. luna. xiiij. indic. iiij. An̄ initiū illius euan. ſcri. ſan. Lu. in eodē cap'lo. q̄ chriſtus dixit pharizeis ⁊ ſcribis. Venit em̄ ioānes baptiſta nec̄ manducās panē nec̄ bibēs vinū ⁊ dicitis demoniū h₃ veit filius hoīs manducās ⁊ bibēs ⁊ dicitis ecce hō vorator ⁊ bibēs vinū amicus publi/canorꝫ ⁊ pctōꝝ. Et tūc ſeq̄tur euā. hodier. (Rogabat ieſum q̄dam pharizeus vt mādu caret cū illo ⁊ ingreſſus domū pharizei diſcubuit) Ly. legi

-uit añt chriſtum mãducaſſe cũ pctõribus vt eos ad pœnitentiã induceret
vt habetur Mat.ix. Itẽ cum amicis ⁊ familiaribꝫ vt eoꝝ deuotionem
augmẽtaret. Ut dicit Ioã.xi. de martha ⁊ maria magdalena. Item cuꝫ
cognatis paupibus vt eorũ inopiã ſuppleret. vt habet Ioã.ij. de nuptijs
vbi deficiente vino christus aquam cõuertit in vinum. Item cũ pharize-
is ſupbientibus. vt eorũ ſupbiã cõfutaret. put hic habetur vt etiã videbi-
tur in proſequendo (⁊ ecce mulier) Gor. ſcꝫ maria magdalena ſed non no-
minatur hic q2 adhuc erat in ſtatu culpę ſcđm opinionẽ hoĩꝫ (quę erat in
ciuitate) Ly. vbi multi ſunt homĩes ex quo cõuincitur ꝙ multos attra-
xerat ad pctm̃ (peccatrix) Ly. ſed iã de peccatis ſuis plene ⁊ pfecte cõtrita
(vt cognouit ꝙ ieſus) id
eſt ſaluator (accubuit in
domo pharizei attulit)
ſcꝫ ſtatim (alabaſtꝝ vn-
genti) id ẽ vas alabaſtꝝ
vngẽto plenũ (⁊ ſtãs re-
tro) Ly. q2 pręvere cun-
dia ſui pcti nõ audebat
ſe anteponere (lachrym̃
cepit rigare pedes eius)
Ly. ex quibꝫ pꝫ magni-
tudo cõtritõnis ex quo
tm̃ fleuit ꝙ potuit laua-
re pedes vnius hoĩs nu-
dis pedibus incedentis
(et capillis capitis ſui
tergebat) Ly. quibꝫ añ
ad cõpoſitõem vultus
eius abuſa fuerat (⁊ oſ-
culabat pedes eius) vt
totũ deo ſeruiret in pœ-
nitentia q̇cquid ex ſe de-
um cõtẽpſerat in culpa
ſm̃ qđ dicit Grego. (et
vngento vngebat) Ly.
ad refrigeriũ caloris et
mitigationem doloris
ex labore itineris. Unñ Grego. Ungentũ quod ſibi turpiter exhibuerat
hoc iam deo laudabiliter offerebat (vidẽs aũt pharizeus q̇ vocauerat eũ)
Gor. p̃dictam mulierẽ plorantẽ nec cõpatiẽs (ait intra ſe) ſcꝫ occulte con-
tra hoſpitẽ ſuũ murmurando (dicẽs hic ſi pꝓpheta eſſet) verus ſciẽs occul-
ta (ſciret vtiqꝫ q̃ ⁊ q̃lis eſt mulier quę tangit eum) Gor. quę eſt in pſona et
qualis in vita (q2 peccatrix eſt) ⁊ p cõſequẽs nõ deberet ſe tãgi permittere
ab ea (⁊ rñdens ieſus) Gor. ſcꝫ cogitatõi eius q̃ ſoli deo nota ẽ in quo oñ-
dit ſe plus q̃ꝫ pꝓphãm. Unñ pſ̃ xciij. Dñs ſcit cogitatõẽs hoĩm (ſymon ha-
beo tibi aliq̇d dicere. at ille ait magiſter dic. Duo debitores erãt cuidam
fœneratori) Gor. ſenſus lrãlis planus ẽ myſtice fœnerator iſte deũ ſignifi-

ecce mulier q̃ erat in ciuitat: peccatrix
vt cognouit ꝙ ieſus accubuit ĩ domo
pharizei attulit alabaſtꝝ vngẽti ⁊ ſtãs
retro ſecus pedes eius lachrymis cę-
pit rigare pedes eius ⁊ capillis ſuis
tergebat ⁊ oſculabatur pedes eius et
vnguẽto vngebat. Uidẽs ãt pharizeꝰ
qui vocauerat eũ ait ĩtra ſe dicẽs hic ſi
eſſet pꝓpheta ſciret vtiqꝫ q̃ ⁊ q̃lis ẽ muli-
er q̃ tãgit eũ q2 peccatrix ẽ. Et rñdes ie-
ſus dixit ad illũ. Simõ habeo tibi ali-
q̇d dicere. at ille ait Mgr̃. dic duo de-
bitores erãt cuidã feneratori vnꝰ debe-
bat denarios q̇ngẽtos ⁊ aliꝰ q̇nquagi-
ta nõ hñtibꝫ illis vñ redderẽt donauit
vtriſqꝫ q̇s ergo eũ plꝰ diligit: Rñdens
ſimõ dixit eſtimo q2 is cui plus dona-
uit. at ille dixit ei recte iudicaſti ⁊ ꝯuer-
ſus ad mulierẽ dixit ſimoni vides hãc
mulierẽ: intraui domũ tuã aquam pe

eat qui pro culpa momētanea pœnā ęternā exigit ⁊ pro bonis exigit me/
ritū bonoꝝ opeꝝ(Duo debitores)Hor.duo ſtatus pctōꝝ(erāt cuidā foe
neratori)id ē deo(vnus debebat denarios q̄ngentos ⁊ alius q̄nquaginta)
ſcȝ q: plus peccauerat(nō habētib⁹ illis vn̄ redderēt)q: nullus pctōꝝ a
debitis pōt abſolui ꝓprijs virib⁹ abſq; grā.vt pȝ Joan.xv.ſine me nihil
poteſtis facere(donauit vtriſq;)i.cōdonauit(q̄s ḡ eū pl⁹ diligit:rn̄s ſymō
dixit eſtio q: is cui pl⁹ donauit)i.cōdonauit relaxādo(at ille dixit ei.rcē iu
dicaſti)q: ſicut dr̄ Gre.Cū creſcūt dona creſcūt ⁊ rōes donoꝝ(⁊ cōuerſus
ad mulierē)Hor.p miaȝ.ds eīn a pctōrib⁹ auertit faciē ſuā.ſȝ illō Deu.
xxxij.abſcōdā faciē meā ab eis.ſȝ ad peitētes ſe ꝯuertit.vtȝ zacha.p.Cō
uertimī ad me ⁊ ego ꝯuertar ad vos(⁊ dixit ſymoni.vides hāc mulierē?
intraui in domū tuā aquā pedib⁹ meis nō dediſti)Ly.q̄ tn̄ erāt feſſi ⁊ do
lētes ex labore itineris ⁊ lutoſi ſeu puluerīſati eo ꝙ ſine calciamētis ince
debat(hęc āt lachrymis rigauit pedes meos ⁊ capill' ſuis terſit.oſculum
mihi nō dediſti)Ly. qd̄ eſt amicicię ſignū(hęc aūt ex q̄ intraui nō ceſſa/
uit oſculari pedes meos)q.d.nō ſolū vnū oſculū dedit mihi ſȝ multiplex.
(oleo caput meū nō vnxiſti)Hor.qd̄ ſolet fieri in ſignū leticię ⁊ charitatis

dib⁹ meis nō dediſti.hęc āt lachrymis
rigauit pedes meos ⁊ capill' ſuis terſit
oſculū mihi nō dediſti.Hęc āt ex q̄ itra
ui nō ceſſauit oſculari pedes meos.o/
leo caput meū n̄ vnxiſti.hęc āt vngēto
vnxit peds meos ꝓpter qd̄ dico tibi re
mittunt̄ ei pctā multa q̄m dilexit mul
tū.Cui āt min⁹ dimittit̄.minus diligit
Dixit āt ad illā.remittūt̄ tibi pctā tua
⁊ cepeīt q̄ ſil' accūbebāt dicere intra ſe.
q̄s ē h̄ q̄ etiā pctā dimittit?Dixit āt ad
mulierē.fides tua te ſaluā fecit vade in
pace. ¶ In fe.ſci Jacobi ſȝ mat.xx.

I Ail.t.Acceſſit ad ih̄m mat' filioꝝ

ſm illō pſ.xliiij.vnxit
te de⁹ ds tu⁹ oleo ⁊c.ꝓpt
qd̄ dico tibi remittūt̄ ei
pctā multa)ſcȝ mulieri
penitēti(q̄m dilexit mt
tū)p.Pe.iij.Charitas
operit multitudīeȝ pec
catoꝝ.⁊ Prouer.x.vni
uerſa delicta opit:chari
tas(cui āt min⁹ dimittit̄
min⁹ diligit)Ly.remiſ
ſio eīn culpę.aut nulla
eſt.aut total' ſit.Sȝ re
miſſio pœnę fit p ꝑtes ⁊
nō tota ſil' de cōi curſu.
ſed aliq̄n fiat tota ſil' p
pter feruorē penitētis ⁊
ex liberalitate dei ⁊ hoc
fuit in ꝓpoſito i hac mu
liere.iō ſequit̄(remittūt̄
tibi pctā tua)Ly.nō ſolū q̄tū ad culpā ſȝ etiā q̄tū ad pœnā ex vehemē
ti amore dei ⁊ horrore pctī p̄teriti.Hor.⁊ ponit̄ hic pn̄s p p̄terito/remit/
tunt̄)i.remiſſa ſunt(⁊ cœperūt q̄ ſil' accūbebāt dicere intra ſe.q̄s eſt hic q̄
etiā pctā dimittit?)Ly.hoc dicebāt q: videbāt tm̄ humanitatē exterius
a ꝑparentē.ſed ignorabant deitatē interius latentē q̄ pctā pōt dimittere
(dixit aūt ad mulierē fides tua)Hor.id eſt fides tibi a deo infuſa (ſaluā te
fecit)Vn̄ Beda.fides te ſaluā fecit q: qd̄ petijt poſſe ſe accipe nō dubita
uit(vade in pace)Hor.id eſt in quiete ⁊ ceſſatione a vitijs.vt pȝ Roma.
quinto.Juſtificati ex fide pacē habeamus ¶ Poſtilla.

A Cceſſit ad ieſum mater filioꝝ zebedei ⁊c.Mat.xx.Marci.decīo

Pagina

Luce.xxij. Hiſtoria huius euã.fcã eſt anno chriſti.xxxiij.xvij.kal.apl.
feria.iiij.lu.vi.indic.vi. Añ initiũ illius euãgelij.ſcri.ſan. Mat.in eodẽ
ca. Aſcendens ieſus hieroſolymã aſſumpſit duodecĩ diſcipulos ſuos ſecre
to ꝛ ait ill. Ecce aſcẽdimus hieroſolymã ꝛ filius hoĩs tradet pncipibꝫ ſa
cerdotũ ꝛ ſcrib ꝛ cõdemnabũt eũ morte ꝛ tradẽt illũ gẽtibꝫ ad illudenduꝫ
et flagellandũ ꝛ crucifigendũ ꝛ tercia die reſurget Tũc ſtatim ſeqtur euã
geliũ hodier.(Acceſſit ad ieſum) Ly.iudei eſtimabãt chriſtũ ꝑ ꝓphetas
promiſſuꝫ regnaturꝫ tꝑaliter in hierlm qꝛ ſcripturas de regno chriſti cor
poraliter intelligebãt ꝛ iõ regnũ ablatũ a iudeis ꝑ romanos credebant ſi
bi reſtituendũ ꝑ chriſtũ ꝓpter qð dicebãt chriſto. Act.p. Dñe ſi in tẽpo-
re hoc reſtitues regnũ iſrl:ꝛc.et hoc mõ Jacobꝫ ꝛ Joãnes filij zebedei ꝛ
mater eoꝝ audiẽtes chriſtum poſt mortem tercia die reſurrecturum cre
diderũt ipꝫ immediate
poſt reſurrectõeꝫ regna
turꝫ in hierlm tꝑaliter.
et ideo cupientes ei eſſe
collaterales p̄ ceteris qꝛ
erant eius ꝯgnati infor
mauerũt matrẽ ſuaꝫ de
petitõe ſequẽti.ꝛ hoc ẽ
qð hic dr.tũc audita re
ſurrectõe chriſti futura
(acceſſit ad ieſum mater
filioꝝ zebedei.cuꝫ filijs
ſuis adorans ꝛ petens
aliqð ab eo) Ly.nõ eñ
primo petijt in ſpẽali ꝛ
determiate.ſed tñ in ge
nerali.vt cõceſſione fcã
in gñali pmo poſtea nõ
poſſet ſibi denegari in
ſpẽali(qui dixit ei quid
vis?) Ly.nõ q̃rit vt in-
ſcius ſed vt petitio ſua
cõueniẽtius oñdat irrõnabilis(ait illi.dic vt ſedeãt hi duo filij mei vnus
ad dexterã ꝛ alius ad ſiniſtrã in regno tuo) Ly.i.ſint tibi collaterales et
maiores in regno tuo poſt te qð q̃dem regnũ credebãt tꝑale vt dcm̃ ẽ Nõ
eſt mirꝫ ſi talia apli credebãt ꝛ appetebãt q̇ adhuc carnales erãt ꝛ nõdũ
illumiati ꝑfecte nec cõfirmati ꝑ grãm ſpũſſancti(Reſpõdẽs auteꝫ ieſus
dixit neſcitis q̇d petatis) Ly.rñdit filijs ꝛ nõ mri qꝛ ſciebat eã miſſam
a filijs ꝛ informatã de petitõe faciẽda ꝑ eis(Poteſtis bibere calicẽ quem
ego bibiturus ſum?) Ly.id eſt ſuſtinere mortẽ ignominioſam ꝛ crudelẽ
quã ego paſſurus ſum ꝛ ꝑ quã debeo venire nõ ad regnũ tꝑale vt credit;
ſed eternũ(dicũt ei poſſumus) Ly.loquuntur ſicut inexꝑti ꝓprie fragili-
tatis qð patuit ꝑ effectũ qꝛ in paſſione chriſti fugierũt p̄ timore mortis.
(Ait illis calicem quidem meum bibetis)id eſt paſſiones pro me ſuſti-

zebedei cũ filijs ſuis adorãs ꝛ petẽs a
liq̇d ab eo Qui dixit ei q̇d vis? Ait illi.
dic vt ſedeãt hi duo filij mei vnꝰ ad de
xterã tuã ꝛ aliꝰ ad ſiniſtrã tuã in regno
tuo Rñdens aũt ieſus dixit. Neſcitis
q̇d petatis poteſtis bibere calicẽ queꝫ
ego bibiturꝰ ſuꝫ? Dicũt ei poſſumus.
Ait ill calicẽ q̇dẽ meũ bibetis Sedere
aũt ad dexterã meã vl ſiniſtrã nõ ẽ meũ
dare vob ſed q̇bꝫ ꝑatũ ẽ a prẽ meo.

¶ Ad vincula petri.
In.il.t. Veñit ihs in ꝑtes ceſarie ꝛc
hoc Euãgeliũ cuꝫ ſua poſtilla q̃re
añ in feſto Petri ꝛ Pauli aplorũ.

¶ In inuentõe ſci Stephani Euãge
liũ ſcðm Mattheũ.v.

nebitis. Ly. qꝛ Jacobꝰ ꝓpter chꝛiſtū ab herode occiſus eſt. vt habet Ac
tuū. xij. Joānes in doliuȝ feruētis olei ꝓpter chꝛiſtū miſſus eſt inſuꝑ fuit
etiā miſſus in exiliū ꝓpter chꝛiſtū. ⁊ ſic patuit ꝙ habuit promptā volun/
tatem moriēdi ꝓpter chꝛiſtū (ſedere aūt ad dexterā meā vel ſiniſtrā nō eſt
meū dare vobis) Ly. in illo ſtatu in quo eſtis. i. nōdum humilitatis ⁊ car
nalibꝰ (ſed qbꝰ ꝑatū ē a prē meo) Ly. vere humilibꝰ ⁊ ſpiritualia ſapienti
bus.

¶ Poſtilla.

Vos eſtis ſal terrę. Mat. v. Marci. ix. Lu. xiiij. Hiſtoria huius
euāgelij fcā eſt anno chriſti xxxi. idus Julij. feria. v. luna. xvi. indic
tione. iiij. Añ initiū illius euā. ſcri. ſan. Mat. in codeȝ caplo. ꝙ chꝛiſtus
dixit diſcipulis ſuis Beati eſtis cū vobis maledixerint hoīes. ⁊ ꝑſecuti
vos fuerint ⁊ dixerint oīe malū aduerſus vos mentiētes ꝓpter me. gau
dete ⁊ exultate qm̄ mer
ces veſtra copioſa eſt in
cœlis. Tūc ſeqtur euan
geliū hodiernum (Vos
eſtis ſal terrę) Ly. ſicut
eīm ſale cōdiūtur oīa ci
baria ita diſcretione ꝑ/
latoꝝ debēt dirigi ⁊ or/
dinari oīa facta ſubdito
rū (ꝙ ſi ſal euanuerit) id
eſt ſi diſcretio in ꝑlatis
defecerit (in quo ſalietᷣ)
Ly. q. d. in nulla opera
ſubditoꝝ cōdientur ſeu
dirigentur (ad nihilum
valet vltra. niſi vt mit
tatur foras ⁊ conculcet
ab hoībꝰ) Ly. qꝛ talis
debet expelli a ꝑlatione
ne officiū ꝑlatoꝝ in con
ſpectu hoīm reddat vile
(Vos eſtis lux mūdi)

In il. t. d. i. d. ſ. Vos eſtis ſal ter
rę ꝙ ſi ſal euanuerit in quo ſalie
tur ad nihilū valȝ vltra. niſi vt mittat
foras ⁊ cōculcet ab hoībus Vos eſtis
lux mūdi. Nō pt ciuitas abſcōdi ſuꝑ
montē poſita. neqȝ accendūt lucernaȝ
et ponūt eā ſub modio. ſed ſuꝑ cande/
labꝛū vt luceat oībus q̇ in domo ſunt.
Sic luceat lux veſtra coraȝ hoībꝰ: vt
videāt oꝑa veſtra bona ⁊ glorificēt pa
trē veſtꝝ q̇ in cęlis ē. Nolite putare q̇/
niam veni ſoluere legem aut ꝓphetas.
nō veni ſoluere ſed adimplere. Amen
quippe dico vobis donec trāſeat cęluȝ
et terra. iota vnū aut vnus apex nō ꝑ/
teribit a lege donec omnia fiant. Qui

Ly. ſicut eīm lux ē manifeſtatiua oīm coloꝝ. ſic ꝑlati ꝑ intelligentiā ſa/
crę ſcripturę dūt ex officio notificare oīa oꝑa ꝟtutū (nō pt ciuitas abſcō/
di ſupra montē poſita) Ly. qꝛ bonus ꝑlatus in ꝑſecutōe non debet ſe ab
ſcōdere ſed ad defenſionē gregis ſe manifeſte oſtēdere (neqȝ accendūt) Boꝛ
lumīe ſciētię (lucernā) id ē ꝑlatū. Vn̄ pš. cxviij. Paraui lucernaȝ chꝛiſto
meo (⁊ ponunt eā ſub modio) Goꝛ. vt celetur lux ꝟitatis timore ꝑſecu/
tionis imminētis vel puſillanimitate cordis (ſed ſupra cādelabꝝ vt luce/
at oībus q̇ in domo ſunt) id ē in mūdo ſunt gn̄aliter (ſic luceat lux veſtra
corā hoībꝰ. vt videāt oꝑa vrā bona ⁊ glorificēt prēm veſtꝝ q̇ in cœlis eſt)
Ly. qꝛ nō debetis de hoc ꝓpriā glām q̄rere. ſed glām dei ⁊ ędificationem
populi (Nolitę putare qm̄ veni ſoluere legē aut ꝓphetas non veni ſoluere
ſed adimplere) Boꝛ. totā cōtinentiā veteris teſtamēti chꝛiſtus hic compꝛ/
hendit in duobꝰ ſcȝ in lege ⁊ ꝓphetia. Lex eīm erat in declinādo malum.

Pagina

prophetia in faciēdo bonū⁊ illa duo chriſtus pleniſſime impleuit(Amē quippe dico vobis donec trāſeat cœlū ⁊ terra) Gloſ.id eſt mutātur elimenta ab hac mutabili forma in immutabilē ſcꝫ an̄ꝙ finiat iſte mūdus (iota vnū) Iota ē mīma lrā inter alias ⁊ vno ductu fit(aut vnus apex) Apex eſt ꝑticula lrē q̄ ponit in ſummitate lrē ad diſtinctōem.Et ſm hoc exponit Augꝰ.ꝙ nec mīmū p̄ceptū nec mīmi p̄cepti ꝑticula(nō p̄teribit a lege donec oīa fiant) Gloſ.id ē nō remanebit qn impleat ſuo tp̄e(q̄ ergo ſoluerit vnū de mādatis iſtis mīmis) Gloſ.i.de mādatis decalogi q̄ dicūtur mīma qꝛ ad vitā incipientiū ꝑtinētia(⁊ docuerit ſic hoīes) Gloſ.ſic ſoluere hoīes ſicut ipſe ſoluit(minimus vocabit) Gloſ.i.viliſſimus reputabit ab his q̄ ſunt(in regno cœlorū q̄ āt fecerit ⁊ docuerit hic magnus vocabit in regno cœlorū) Gloſ.ꝑ adeptōeꝫ aureolę.

¶ Poſtilla

Intrauit ieſus ⁊c̄. Lu.x. Hiſto.huius euā.fcā ē anno chriſti.xxxi.iiij.nonas decēbris.fe.iij.lu.ix.indict.iiij. Añ initiū illiꝰ euā.ſcri.ſan.Lu.in eodē ca.ꝙ ſeptuagintaduo diſcipuli quos chriſtꝰ miſit ad p̄dicādū reuerſi ſunt ad chriſtū cū gaudio dicētes.Dñe etiā demoīa ſubijciūtur nobis in noīe tuo.Et ait illis.Ecce dedi vobis ptātē calcandi ſuper ſerpentes ⁊ ſcorpiones ⁊ ſuper omnem virtutem inimici et nihil nocebit vobis.

ergo ſoluerit vnū de mādatis iſtis minimis.⁊ docuerit ſic homīes minimꝰ vocabitur in regno cęlorum.qui autē fecerit ⁊ docuerit hic magnus vocabitur in regno cęlorum

¶ In feſto ſancti Laurentij

Nil.t.d.i.d.ſ. Amē amē dico vobis niſi granū frumēti ca.⁊c̄. Hoc euangeliū cū ſua poſtilla quęre infra in cōi ſanctorū de vno martyre

¶ In feſto aſſumptōis marię v̄ginis Euangeliū ſcd̄m Lucā.x.

In illo tē. Intrauit ieſus in quodā caſtellū. Et mulier q̄dā martha noīe excepit illū in domū ſuam Et huic erat ſoror noīe maria q̄ etiā ſedēs ſecus pedes dñi audiebat v̄bum illius. Martha āt ſatagebat circa freq̄ns

verūtamē in hoc nolite gaudere qꝛ ſpūs vobis ſubijciūtur gaudete aūt ꝙ noīa vrā ſcripta ſunt in cœlis. Tūc poſtmodū ſeq̄tur euan.hodiernum.(Intrauit ieſus in quoddam caſtellum) Ly.i.bethaniā(⁊ mulier q̄dam Martha noīe excepit illū in domū ſuā) Ly.ad illā eni domum chriſtus frequenter diuertebat ⁊ ſecure.tum ꝓpter deuotionē ibi habitantiū.tum qꝛ plura bñficia eis cōtulerat qꝛ ipſam marthā a profluuio ſanguinis ſanauerat ſm Ambroſiū.⁊ mariā a demonijs liberauerat ⁊ ei oīa peccata dimiſerat(⁊ huic erat ſoror nomīe maria q̄ etiā ſedēs ſecus pedes dñi audiebat v̄bū illius) Ly.intēta opibꝫ vitę cōtēplatiuę(martha aūt ſatagebat circa frequēs miſteriū)ſcꝫ occupata in opibꝫ vitę actiuę(q̄ ſtetit) Ly.qꝛ feſſa labore miniſterij diſcurrēdo ꝑ domuꝫ.vt chriſtus ⁊ eius diſcipuli eſſent cōuenienter recepti ⁊ refecti(⁊ ait Dñe nō eſt tibi curę ꝙ ſoror mea

reliquit me ſolā miniſtrare?) Ly. cōquerēs de ocioſitate ſororis ſue et de chriſti negligentia hoc ꝑmittentis (Et reſpondens dixit illi dn̄s) excuſan‑do mariam Inuenit aūt maria ſc̄m Lyrā accuſata tripl'r. Primo a pharizeo de p̄ſumptione ſeu temeritate. eo ꝙ chriſtū tetigit recumbentez. vt patet Lu. vij. Scd̄o a ſorore pro ocioſitate. vt habet hic. Tercio a iuda de prodigalitate eo ꝙ p̄cioſum vngentum effudit ⁊ pedes ieſu vnxit. vt habet Ioānis. xij. ⁊ vbiqꝫ maria patienter tacuit. ⁊ ſp̄ eam chriſtus excuſauit. Primo oſtendens pharizeo ꝙ factū marie nō erat temeritatis ſed contritionis ⁊ deuotōis. Scd̄o oſtendit ſorori ꝙ ſeſſio marie nō erat ocioſa ſed melioribꝫ actibꝫ applicata. Tercio oſtendens iude ⁊ alijs diſcipulis ꝙ illa effuſio vngēti nō erat prodigalitatis ſed pietatis dicens Sinite illam. bonum em̄ opus operata eſt in me (martha martha ſollicita es) Glo. repetitio ſignum ē dilectionis vl' mouende intentōis. ſcꝫ vt audiret attētius (⁊ turbaris erga plurima) Ly. qꝛ opa vite actiue ſollicitudiez ingerūt (Porro vnū eſt neceſſariū) Ly. ipſe deus qui vnus ē ⁊ pre omnibus q̄rendus eſt (maria optimam partem elegit) Glo. non rep̄hen‑ditur pars marthe ⁊ ipſa bona eſt ſed laudatur pars marie. quia optia (que non auferetur ab ea) Gorra. vita contemplatiua incipit hic ⁊ in futuro perficietur quia ignis amoris qui hic ardere incipit. cum ipſum quem amat viderit amplius igneſcit in amore Actiua vero cuz corpe deficit quia in coeleſti patria nemo eſurienti panem porriget. nec cetera opera miſericordie aget. qꝛ ibi nō erunt neceſſaria Unde Apocal'. xix. Nō eſurient neqꝫ ſitient amplius ⁊c. ¶ Hic q̄ritur quare hoc Euangiliū legitur in iſto feſto beate virginis. cum in nullo ſpectare videatur ad ipam? Ad hoc reſpondet Gor. ꝙ ⁊ ſi non hiſtorece tamen allegorice cōuenit beate virgini Ipſa em̄ fuit caſtellum quod intrauit filius dei. vbi manebāt due ſorores. ſcꝫ vita actiua ⁊ contemplatiua. Item queritur quare poti‑

miniſteriū que ſtetit ⁊ ait Dn̄e nō eſt tibi cure ꝙ ſoror mea reliq̄t me ſolā miniſtrare: dic ergo illi vt me adiuuet Et rn̄dēs dixit illi dn̄s Martha martha ſollicita es ⁊ turbaris erga plurima. Porro vnū eſt neceſſariū. Maria optimā ꝑtem elegit q̄ nō auferet ab ea

¶ In feſto ſci bartholomei apl'i

In il. t. d. i. d. ſ. Hoc eſt p̄ceptū meum ⁊c. hoc euā. cū ſua poſtilla q̄re infra in cōmuni apl'orum

¶ In feſto natiuitatis gl'ioſe virginis marie Euangeliū. Liber gn̄atōis Ieſu chriſti ⁊c. Hoc euangeliū nō habemr hic expoſitū. ſꝫ recurre ad Nicolaum de lyra circa initiū noui teſtamēti ibi inuenies a multis doctoribꝫ notabiliter poſtillatū cū pulcherrīa diſputatione triū venerabiliū doctoꝝ.

¶ In feſto Exaltatōnis ſancte crucis Euangeliū ſc̄m Ioānē. xij

In il. t. d. i. turbis iudeoꝝ Nūciu‑

us legit̃ in aſſumptione ꝙ̃ in alio feſto. cũ de aſſumptõe nõ facit mentio nẽ? Ad hoc dõm ꝙ alia feſta btẽ ꝟginis ſpẽalia hñt euãgelia ꝓpter ſpẽa/ les rõcs. Iſtõ ãt feſtũ nullũ ſpẽale hꝫ euãgeliũ. ⁊ iõ ſortitũ eſt iſtud. Vel etiã ꝓpter vltimã ꝑticulã euãgelij q̃ marię ꝑcipue cõuenit. iõ legit̃ de eius aſſumptõe ſcꝫ Maria optimã ꝑtem elegit ¶ Poſtilla

Dixit ieſus turbis ⁊c. Ioã. xij. Hiſtoriã huius euã. dixit dñs ieſus anno eius. xxxiij. xij. kal. aplis. feria. iiij. lu. xi. indictõe. vi. Añ initium illius euã. ſcri. ſan. Ioã. in eodẽ capl̃o. ꝙ q̇dã gẽtiles aſcẽderũt in hieruſalẽ vt adorarẽt in die feſto ſcꝫ paſchę. Hi acceſſerũt ad philippũ q̇ erat a bethſaida galileę ⁊ rogabãt eũ dicẽtes Dñe volumus ieſum videre Venit philippus ⁊ dixit andreę. Andreas rurſum ⁊ philippus dixerunt ieſu Ieſus aũt rñdit eis dicẽs. Venit hora vt clarificet̃ filius hoĩs. Tũc poſt modũ ſeq̃tur euangeliũ hodiernũ (Dixit ieſus turbis iudeoꝝ. Nũc iudicium eſt mũdi) Gor. ſcꝫ in paſſione qñ chriſtus a pylato iudicatus eſt (nũc ꝑnceps huius mũdi eijciet̃ foras) Ly. diabolus eñ hic dr̃ ꝑnceps hu⁹ mũdi nõ ꝙ ſit ꝑnceps ⁊ dñs ſubſtãtię mũdi. ſed hoĩm mũdial'r viuẽtiũ inq̃ꝫtũ ſe ei ſubijciunt ꝑ pctm̃. Dicit̃ aũt eiectus diabolus ꝑ paſſionem chriſti ꝑ quã apta ẽ porta glĩę cœleſtis. Et ſic diabolus nũc nõ ꝑt impedire facto a cõſecutione glĩę ſicut faciebat ante paſſionẽ chriſti. tñ per/ mittit̃ tẽptare hoĩes ad exercitiũ ⁊ meritũ elec/ toꝝ (⁊ ego ſi exaltatus fuero a t̃ra) Gor. ꝑ paſ ſionẽ crucis (oĩa trahã ad meipm) ſcꝫ ꝑ fidem ⁊ dilectõem (hoc aũt dixit ſignificãs qua morte eẽt moriturus) Gor. qm̃ morte crucis q̃ erat viliſſima. vt pꝫ Sap. ij. Morte turpiſſima cõdemnemus eũ (Rñdit ei turba. Nos audiuimus ex lege qꝛ chriſtus manet in ęternũ) Tho. credebãt eñ ꝙ meſſias purus hõ eſſet ſed immortalis. vñ Micheę. v. Egreſſus eius ab initio a dieb⁊ ęternita/ tis. Itẽ Daniel. vij. Ptãs eius poteſtas ęterna (⁊ quõ tu dicis. oportet exaltari filiũ hoĩs) id eſt mori in cruce. q̃ſi dicãt. qꝛ ſi loq̃ris de teipſo. ſequitur ꝙ tu nõ es chriſtus q̇ manet in ęternũ. ſi aũt loq̃ris de alio. dic no/ bis quis eſt iſte filius hoĩs (dixit ergo eis ieſus) Tho. licet iam multa di/ xerĩ ⁊ multa miracula fecerim corã vobis (adhuc modicũ lumẽ in vobis eſt) Gor. qꝛ creditis chriſtũ manere in ęternũ. ſed nõ creditis eũ moriturũ ſm̃ humanitatẽ (ambulate) Ly. in cognitõe chriſti ꝑficite (dum lucẽ habetis) Ly. i. me pñtialiter q̇ ſum lux illuminãs ꝑ ꝟitatẽ doctrinę ⁊ lumẽ gratię (vt nõ vos tenebrę cõprehendãt) ſcꝫ ignorãtię ⁊ culpę (⁊ qui ambu/ lat in tenebris neſcit quo vadat) Ly. qꝛ declinauit a rectitudine vię (dũ lu

diciũ eſt mũdi. nũc ꝑnceps hui⁹ mũdi eijciet̃ foras Et ego ſi exaltat⁹ fuero a terra oĩa trahã ad meipm Hoc ãt di/ cebat ſignificãs q̃ morte eẽt moritur⁹ Rñdit ei turba. Nos audiuim⁹ ex le/ ge qꝛ chriſt⁹ manet in ęternũ. ⁊ quõ tu dicis. opꝫ exaltari filiũ hoĩs. q̇s ẽ iſte filius hoĩs? Dixit ergo eis ieſus Adhuc modicum lumen in vobis eſt. Ambulate dum lucem habetis vt nõ vos te/ nebrę cõpҕhendant. Et q̇ ambulat in tenebris neſcit quo vadat. dũ lucẽ ha/

cem haberis credite in lucē). Tho. p verā fidē (vt filij lucis) i. ipſius dei q̄ ē vera ꝛ ſempiterna lux. vtȝ ad Ephe. Et filij lucis ābulate ¶ Poſtilla

Vidit ieſus hoīem ꝛc̄. Mat. ix. Lu. v. Mar. ij. Hiſto. huius euā. fcā eſt anno chriſti. xxxi. idus Junij. fe. ij. lu. x. indic. iiij. Añ initiū illius euā. ſcri. ſan. Mat. in eodē caplo. q' chriſtus ſanauit paliticū q̄ fuit portatus in lecto añ ipſum in cōſpcū totius pplī cui chriſtus ait. Surge tolle lectū tuū ꝛ vade in domū tuā. Videntes aūt turbe timuerūt ꝛ glorificauerūt deū dicētes. qꝛ vidimus mirabilia hodie (Et cū tranſiret) inde de galilea (vidit hoīem) Gor. tam intuitu corporis q̄ȝ mētis (ſedentē in teloneo) Ly. eſt locus in quo ſolebāt campſores ſedere qđ quidē negociū vix aut nunq̄ȝ exerceri p̄t ſine pctō. Vñ dt Grego. vl' ſm Gor. eſt locus in q̄ ſoluebantur publica vectigalia (mattheū noīe) Glo. ceteri euāgeliſte ꝓpt verecūdiam nō appellāt eū noīe vulgato ſȝ leui Binomius em̄ fuit ipſe mattheus ꝟo ſe noīat ꝓpter humilitatē (Ait illi ſeq̄re me) Ly. Mattheum talibꝫ occupatū vocauit. vt de grā dei nullus deſperet q̄ȝtumcūq̄ȝ fuerit in vilibꝫ occupatus (ꝛ ſurgēs ſecutus eſt eū) ſine aliq̄ dilatōne. qꝛ ſicut

betis credite in lucē vt filij lucis ſitis.

¶ In feſto Matthei aplī ꝛ euāgeliſte
Euāgeliū ſm Mattheū. ix.

In il. t. Cū trāſiret ihs vidit hoīez ſedentē in teloneo mattheū noīe. ꝛ ait illi. ſeq̄re me. ꝛ ſurgēs ſecutꝰ ē eū. et fcm̄ ē diſcūbēte eo in domo ecce multi publicani ꝛ pctōres veniētes diſcūbebant cū ieſu ꝛ diſcipul' eius ꝛ vidētes pharizei dicebāt diſcipul' eius q̄re cū

poterat mouere aurem exterius verbo. ita etiā interius mentē inſpirādo ſicut em̄ paſſioni ꝓpinquus illos q̄ ad ipm̄ capiendū venerant ſolo verbo pſtrauit dicens. Ego ſum. vt habet̄ Joan. xviij. ita ſolo verbo poterat quoſcūq̄ȝ ad ſe trahere. ꝛ in hoc apparebat ꝟtus diuitatis i eo (Et fcm̄ eſt diſcumbēte eo in domo) prout Lu. v. dr. ꝛ fecit ei cōuiuiuȝ magnū leui in domo ſua (ꝛ ecce multi publicani ꝛ pctōres veniētes diſcūbebāt cū ieſu) Ly. fuerūt em̄ ſocij matthei. ꝛ idō recedēs ab eis ꝛ volēs ſeq̄ chriſtū fecit eis cōuiuiū (ꝛ vidētes pharizei) Ly. pharizei in pplo iudeoꝝ reputabātur religioſi. Vñ etiā in habitu quodāmodo erāt diſtincti ab alijs. vidētes igit̄ chriſtū cū publicanis ꝛ pctōribꝫ manducantē indigne ferebāt ꝛ murmurabāt (dicebāt diſcipul' eius) Gorr. cōſuetudo detractorū eſt loqui de alio nō in facie eius. vñ qñ diſcipuli eius videbātur eis peccare alloq̄bant̄ mgrm̄. vt pȝ Mat. xij. Abijt ieſus ſabbato p ſata diſcipuli aūt eius eſuriētes ceperūt vellere ſpicas ꝛ manducare. pharizei autē videntes dixerūt ei. Ecce diſcipuli tui faciūt qđ nō licet eis facere ſabbatis Quādo ꝟo videbat̄ eis magiſter peccare alloq̄bant̄ diſcipulos vt hic (q̄re cū puplicanis ꝛ pctōribꝫ mādūcat magiſter veſter? At ieſus audiens) ſcȝ ꝟba pharizeoꝝ (ait) pro ſe ꝛ diſcipulis (nō eſt opus) id eſt neceſſarium. (valentibus) id eſt ſanis (medicus ſed male habētibus) Ly. videmus eniȝ q' medicus familiarius ſe habet ad infirmū qui eo indiget q̄ȝ ad ſanum. Cum igitur chriſtus ſit verus medicus aīarum. vt dicit̄ in pſ. cvi. Miſit

verbum ſuum ⁊ ſanauit eos. Ideo familiariter ſe debuit habere ad peccatores qui fuerunt infirmi ſpirituali infirmitate. Secundo reſpondet eis per autoritatem que habetur Ozee ſexto (Euntes diſcite quid eſt miſericordiam volo ⁊ non ſacrificium) Lyra. quaſi diceret ſi hanc ſcripturam conſideretis inuenietis me facere ſm ipſam. Gorra. Miſericordiam volo per peccatorum dimiſſionem. ⁊ non ſacrificium per holocauſtorum oblationem. Prouerbiorum duodecimo. Facere miſericordiam ⁊ iudiciuz magis placet deo q̄ victima (Non em̄ veni vocare iuſtos) Gorra. ſcilicet ad penitentiam (ſed peccatores) ſupple veni vocare ad penitentiam. vt corrigantur.

publicanis ⁊ pctõꝛib' mãducat magiſter veſter At ieſus audiēs ait. Nõ eſt opus valentib' medicus. ſed male habentib' Eũtes aũt diſcite q̄d eſt. miſericordiã volo ⁊ nõ ſacrificiũ Non em̄ veni vocare iuſtos ſed peccatores

In feſto ſci Michaelis archangeli Euãgeliũ ſcd̄m Mat. xviij.

IN il. tē. Acceſſerũt diſcipuli ad ieſum dicētes Quiſputas maioꝛ eſt in regno celoꝝ ⁊ aduocãs ih̄s puuluz ſtatuit eũ in medio eoꝝ ⁊ dixit Amē dico vob' Niſi ꝯuerſi fueritis ⁊ efficiamĩ ſicut puuli nõ ĩtrabitis ĩ regnũ celorũ. Quicũq3 em̄ hũiliauerit ſe ſicut puulus iſte hic maioꝛ ē ĩ regno celoꝝ. Et q̄ ſuſcepit vnũ puulũ talez in noĩe meo: me ſuſcepit. Qui aũt ſcandalizauerit

Poſtilla.

Acceſſerunt diſcipuli ad ieſuz ⁊c̄ Matthei. xviij. Marci. ix. Luce. ix. Hiſtoria huius euangelij facta eſt anno chriſti. xxxij vi. kal'. ſeptēbꝛis. feria quinta. luna. xij. indictione. v. Ante initiũ huius euangelij ſcribit ſanctus Mattheus in precedenti caplo. q̄ acceſſerunt qui didrachmaz accipiebant ad Petrum et dixerunt ei. Magiſter veſter non ſoluit didrachmam. Ait etiam. Et cũ intraſſet domum preuenit eum ieſus dicens Quid tibi videtur ſymon? Reges terre ⁊ a quib' accipiũt tributuz vel cenſum a filijs ſuis an ab alienis. Et ille dixit ab alienis. Dixit illi ieſus. ergo liberi ſunt filij. vt aũt nõ ſcãdalizemus eos. Vade ad mare et mitte hamũ. ⁊ eũ piſcē q̄ p̄mus aſcēderit tolle. ⁊ apto oꝛe eius inuenies ſtaterem illũ ſumēs da eis ꝑ me ⁊ te. Et tũc ſequit̃ euãgeliũ hodiernum. (Acceſſerũt diſcipuli ad ieſum dicētes. Quiſputas maioꝛ ē in regno celorũ? Et aduocãs ieſus puulũ) Ly. ſcm̄ Martialē q̄ poſtea a btõ Petro miſſus in galileã. ibidē lemonicenſib' fidē catholicã p̄dicauit (ſtatuit euz in in medio coꝝ) Ly. vt ab om̄ib' videret̃. ⁊ attēte cõſideraret̃ (⁊ dixit amen dico vobis. niſi cõuerſi fueritis) Ly. ab elatõe vrã ſcz ſupbie ⁊ ambitione maioritatis. q2 Lu. ix. habet̃ q̄ intrauit in eos cogitatio q̄s eoꝝ eēt maioꝛ. ergo chriſtus dixit eis (niſi cõuerſi fueritis ⁊ efficiamini ſicut puuli) id eſt humiles ⁊ puuli in veſtra reputatõe (nõ intrabitis in regnum

coelo℞) Ly. de quo demonia abiecta ſunt ꝑ ſuperbiā. Et ideo oportꝫ homines illuc venire per viam cōtrariam ſcꝫ ꝑ humilitatē. ergo ſubdit chriſtus (Quicūꝗ humiliauerit ſe ſicut ꝑuulus iſte hic maior eſt in regno coelorum) Ly. q. d. ille qui erit hic humilior erit maior in regno coelorūꝫ. vt patet Lu. xiiij. Qui ſe humiliat exaltabit᷑ (⁊ qui ſuſcepit vnū paruulum talem in noīe meo) Gor. id eſt ꝓpter meū amorem (me ſuſcepit) Ly. nam qui recipit proximum ꝓpter chriſtū dicit᷑ chriſtum recipe. Exemplum huius habemus in legenda ſancti Martini vbi dr̄ ꝙ chriſtus ſe veſtitū oſtēdit illa parte chlamidis quā beatus Martinus dederat pauperi ꝓpter chriſtum (Qui aūt ſcādalizauerit vnū de puſillis iſtis) Ly. ſcandalizare aliquem eſt facere eum ruere in peccatum mortale ex dicto vel facto malo. Et hoc eſt ꝓprie inferre ei nocumentum ex ꝑte animę qḋ eſt recte cōtra charitatem proximi. Et iō talis faciēs aliū ſic ruere ſi facit ex intentione ſiue aduertentia. ſemꝑ peccat mortaliter. Etiam ſi dictū vł factuꝫ ex quo alius ruit nō eſſet de gn̄e peccati mortalis. ſicut dicens mendaciū ioco ſuꝫ

vnū de puſillis iſtis qui in me credūt expedit ei vt ſuſpēdat᷑ mola aſinaria in collo ei⁹: ⁊ demergat᷑ in profundū maris. Ve mūdo ab ſcādalis. Neceſſe eſt em̄ vt veniāt ſcandala. Verūtamē ve homī illi per quē ſcandalū venit. Si aūt manus tua vel pes tuus ſcandalizat te. abſcinde eū ⁊ ꝓijce abs te. bonū eſt tibi ad vitā ingredi debileꝫ vł claudum ꝗ̄ duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem ęternum Et ſi oculus tuus ſcādalizat te erue eūꝫ et proijce abs te. bonuꝫ eſt tibi vnū oculum habentem in vitam intrare ꝗ̄ duos oculos hn̄tē mitti in gehēnā ignis. videte ne cōtemnatis vnū ex his puſil

mulieri intentione ꝑtrahendi eam ad adulteriuꝫ. eſt pctm̄ mortale ex intentione finis ergo dicit (Qui ſcādalizauerit vnum) Gor. multo magis qui plures (de puſill' iſtis) id eſt infirmis. Vn̄ Hiero. Qui ſcādalizat᷑ recte puſillus dr̄. qꝛ qui magnus eſt id eſt robuſtus in fide ⁊ charitate moueri nō poteſt. vt pꝫ Prouerbiorū. xij. Non cōtriſtabit iuſtum quicquid ei acciderit (qui in me credunt) Borra. magis eſt vitandum ſcādalū fideliū ꝗ̄ infidelium (expedit ei vt ſuſpendat᷑ mola aſinaria in collo eius) Ly. euāgeliſta loquitur ibi ad modum terrę paleſtinorum in qua condemnati ad mortem ligato ſaxo ad collum pręcipitabantur in mare. Senſus eſt ergo (expedit ei) Lyra. id eſt melius eſſet homini mori corporaliter ꝗ̄ ex malo ſuo exemplo facere alium ruere in peccatū mortale. quia ex hoc meretur mortem ęternam quę grauior eſt morte corporali (Ve mundo ab ſcandalis.) id eſt mundanis hominibus qui non curant ſcandalizare proximos. Vt patet primo Corinthiorum octauo. Si eſca mea ſcandalizat proximū meum. non manducabo carnes in ęternum (Neceſſe eſt enim vt veniant ſcandala) Nicolaus de Lyra. non eſt neceſſitas abſoluta. ſed tantum ex ſuppoſitione. Si enim homines volūt viuere mūdane vel carnal'r. id eſt

in omnib⁹ volūtatē suā adimplere. necessario seq̄tur ad hoc scādalū alio/rū qꝛ nō formidāt proximos suos scādalizare (Verūtamē ve hoī illi ꝑ quē scandalū veit) scꝫ actiue ꝓximū scādalizādo (Si autē manus tua vel pes tuus scādalizat te) Lr. i. tibi esset occasio ruinę in pctm̄ ꝑ tactū inhone/stū vel ꝑ gressum dissolutū. vl' ꝑ v̄ba inutilia ⁊ inhonesta (abscinde euꝫ ⁊ proijce abs te. Bonū est tibi ad vitā ingredi debilē vl' claudum q̄ȝ duas manus vl' duos pedes habentē mitti in ignē ęternū. ⁊ si oculus tuus scan dalizat te erue eū ⁊ ꝓijce abs te. Bonū ē tibi vnū oculū habentē in vitaꝫ intrare q̄ȝ duos oculos habentē mitti in gehennā ignis) Lr. nō q̄ aliq̄d mēbrū sit amputandū ad vitanduꝫ pctm̄. Mēbra em̄ corꝑis sunt a deo data ⁊ iō nō est in pote state alicuius ꝑsonę ab scindere sibi membrū. si cut nec seip̄m occidere. Tuꝫ qꝛ ꝑ hoc nō exclu dit cōcupiscētia īterior in qua viget pctm̄. Tū qꝛ ꝑ aliā viā potest me/lius obuiare pctō ꝑ rō/nem scꝫ ⁊ ꝑ liberuꝫ arbi triū cohibēdo mēbruꝫ a pcti exercitio. ⁊ sic dicit manus abscindi inq̄ȝtū ipsa ꝓhibet ab illicito tactu. ⁊ pes qn̄ prohibe tur ab illicito gressu o/culus ab illicito visu. Et ista abscisio est meri toria ⁊ laudabil' nō aūt illa q̄ esset ꝑ mēbroruꝫ priuatōem (videte ne cō tēnatis vnū ex pusillis istis) Lr. qꝛ q̄ȝtūcunq̄ȝ hō sit ꝑuus in hoc mun do. tamē hꝫ angelū sibi assignatuꝫ a deo ad' sui custodiā. ⁊ iō si homies mīmi sic a deo honoran tur. multo fortius sunt a nobis honorādi. adeo subdit christus (dico em̄ vob̄. qꝛ āgeli eoꝝ) scꝫ assignati ip̄is (in coel' semꝑ vidēt faciē p̄ris mei) Lr. qꝛ q̄ȝtūcūq̄ȝ mittant ad tpaliū reꝝ admīstratio nem. tn̄ sꝑ deo adherēt ꝑ aptā visionē (quę in coelis est) Lr. licet em̄ deus sit vbiq̄ȝ ꝑ ēentiam p̄ntiam ⁊ potētiā. tn̄ spēal'r d̄r esse in coelis vbi adest cum beatis per apertā visionem.

lis. dico em̄ vobis. qꝛ āgeli eoꝝ in cęlis sꝑ vidēt faciē p̄ris mei q̄ in cęlis est.

¶ In festo sc̄i Lucę euāgelistę.

I
A il. t. D. i. d. s. Hęc mādo vobis vt diligatis. ⁊c̄. Hoc euan. cū sua postilla q̄re in cōi scōꝝ de ap̄lis

¶ In festo scōꝝ Symo. ⁊ iudę aplōꝝ

I
A il. t. Vidēs ih̄s turbas ascēdit in mōtē. ⁊ cū sedissꝫ. ⁊c̄. H̄ euā. cuꝫ sua postil. q̄re in cōi scōꝝ de martyrib⁹

¶ In festo omniū sanctorum

I
A il. t. Vidēs iesus turbas ascen dit in montē. H̄ euā. cū sua postilla quere infra de pluribꝫ martyrib⁹.

¶ In festo sancti martini ep̄i

I
A il. t. d. i. d. s. Sit lūbi ⁊c̄. H̄ euā. cū sua postil. q̄re in cōi scōꝝ de cō/fessorib⁹

¶ De scā Katherina

I
A il. t. d. i. d. s. ꝑabolā hāc Sil'e est regnū cęloꝝ thezauro abscondito. Hoc euangeliū cū sua postilla q̄re in cōi sanctoꝝ de virginibus.

¶ Cetera de sanctis euāgelia cū ip̄oꝝ postilla. vide in cōmuni sanctorum.

¶ Sequit' cōmune sanctorum

Hoc eſt p̄ceptū meū ⁊c. Joā. xv Hoc euāgeliū dixit ieſus āno eius xxxiij. ix. kal. april. feria. v. cœne dñi. luna. xiiij. indictōe. vi. Añ ini tiū illius euangelij ſcribit ſcūs Joānes in eodē caplo. ꝙ chriſtus di xit diſcipulis ſuis. Ego ſum vitis vera. ⁊ vos palmites. q̄ manet in me et ego in eo. hic fert fructū multū. quia ſine me nihil poteſtis facere. Tunc ſeq̄tur euangeliū hodiernū (Hoc eſt p̄ceptum meū vt diligatis inuicem) Gor. nō verbo vl lingua tm̄. ſed ope ⁊ ꝟitate (ſicut ego dilexi vos) ꝙ ipſe ope dilexit nos monſtrat cum dicit (maiorem charitatem nemo habet q̄ꝫ vt aīam ſuam ponat quis pro amicis ſuis) Gor. q. d. nihil plus poteſt fa/ cere q̄ꝫ vitam dare que omibus eſt charior. vt patz ad Ephe. v. Chriſtus dilexit nos ⁊ tradidit ſemetipm pro nobis. Item Hieremie. xij. Reliq domum meam dimiſi hereditatem meam in manus inimicorū eius (vos amici mei eſtis. ſi feceritis que ego p̄cipio vobis) Gorra. ex amore vt ami ci. non ex timore vt ſer ui (Jam non dicaz vos ſeruos) Ly. timore ſer/ uili ſubiectos eſſe (q2 ſer uus neſcit q̄d faciat dñs eius) Ly. hoc videmus in humanis. Secreta eñ reuelant filijs cuius modi erāt apoſtoli qui chriſto erant ſubiecti a/ more filiali. iō ſubditur (vos autē dixi amicos. q2 omnia quecūqꝫ audi ui a patre meo nota feci vobis) Ly. hoc non eſt intelligendum de omni bus ſimpliciter et abſo lute. quia apoſtoli non habuerunt tantam ple nitudinem ſcientie ſi/ cut chriſtus. Sed eſt in telligendum de omni/ bus pertinentibus ad eorum ſtatum ſcꝫ que pertinent ad eorum ſalutem et fidei ⁊ morum predicationem. ⁊ eccleſie gubernationem (Non vos me elegiſtis ſed ego elegi vos) ſcꝫ ad apoſtolatum (⁊ poſui vos vt eatis) Tho mas. circumeundo per mundum (⁊ fructum afferatis) in gentium conuer ſione (⁊ fructus veſter maneat) Lyra. quia fides eccleſie manebit vſqꝫ ad finem mūdi. quantumcūqꝫ tribulationibus impellatur (Et quodcunqꝫ petieritis patrem in nomine meo) Gorra. quod ſit ad veram ſalutem (det vobis) Thomas nomen eñ ipſius eſt ieſus. id eſt ſaluator. Unde in no/ mine eius petit qui petit aliquid. vt dirigens ⁊ promouens ad ſalutem vl ipſam ſalutem in ſe. vt patet Matthei ſexto. Primum querite regnum dei. ⁊c.

¶ Incipit poſtilla de cōi ſcōꝝ ⁊ p̄mū de aplis Euā. ſm Joannē. xv.

In illo tp̄e. d. i. d. ſ. Hoc eſt p̄ce/ ptū meū vt diligatis inuicē ſi/ cut dilexi vos. Maiorē aūt dilectōem nemo habet. quā vt aīam ſuam ponat quis ꝓ amicis ſuis. Uos amici mei eſtis. ſi feceritis q̄ ego precipio vobis. Jam nō dicam vos ſeruos q2 ſeruus neſcit q̄d faciat dñs eius Uos autem dixi amicos q2 oīa quecūqꝫ audiui a prē meo nota feci vobis Non vos me elegiſtis ſed ego elegi vos ⁊ poſui vos vt eatis. ⁊ fructū afferatis ⁊ fructꝯ ve/ ſter maneat. Et quodcunqꝫ petieritis prēm in nomine meo det vobis

¶ Aliud euangelium de apoſtolis.

Pagina

Hec mando vobis ꝛc̃. Joã. xv. Hec verba ſacri euãgelij locutus eſt dñs ieſus anno eius. xxxiij. ix. kal. aplis. feria. v. ſcz cœne dñi. luna xiiij. indictione. vi. Añ initiũ illius euan. ſcri. ſan. Joã. in eodez caplo. q chriſtus dixit diſcipulis ſuis. Ego elegi vos ꝛ poſui vos vt eatis ꝛ fructũ afferatis ꝛ fructus veſter maneat. Tũc ſeqtur euãgeliũ hodiernuz (Hec mando vobis vt diligatis inuicem) Tho. id eſt mutua dilectione. eſt em̃ illud qđ ego p̄ ceteris cõmendo ꝛ p̄cipio (Si mũdus vos odit) Ly. hic acipit̃ ſi p q. q. d. q futuꝝ eſt vt mũdus vos odeat (ſcitote) Ly. ad cõſolatione vẽſtrã (q me priorẽ vobis odio habuit. Si de mũdo fuiſſetis). Tho. id eſt de numero hoim mũdanoꝝ ꝛ amatorũ mũdi (mundus quod ſuum erat diligeret) Tho. id eſt amatores mundi vos tanq̃ ſibi cõformes diligerẽt. Similitudo em̃ ꝛ cõuenictia ẽ cã amoris Ecci. xiij. Om̃e aĩal diligit ſibi ſimile (q vero đ mũdo nõ eſtis) id ẽ reb mũdi p amorẽ adherentes (ſed ego elegi vos de mũdo ꝓpterea odit vos mũdus) Tho. id eſt mali hoies vos odiũt ꝛ pſequũtur velut cõtemptores coꝝ q̃ ipſi amant. Ly. diſſimilitudo em̃ ẽ cauſa odij. Apli autez diſſimiles erant hominibus mundanis. ꝛ ideo nõ debebãt admirari ſi eos odio habuerũt. (memẽtote ſmois mei quẽ ego dixi vob. nõ ẽ ſeru⁹ maior dño ſuo. ſi me pſecuti ſunt. ꝛ vos perſequentur) Thomas Si caput perſecuti ſunt. perſequentur ꝛ mẽbra. Chriſtus aũt eſt caput apoſtoloꝝ ꝛ ideo exemplo chriſti debebãt patienter tolerare tribulatões pſequentiũ (ſi ſermonem meum ſeruauerint ꝛ veſtrũ ſeruabũt) Tho. q. d. ſicut cõtempſerũt ꝛ nõ impleuerũt meos ſermones ſic etiã non implebunt veſtros (ſed hec oĩa faciẽt vobis ꝓpter nomen meum) Tho. id eſt ꝓpter amorẽ nois mei (q neſciũt eum qui miſit me) Ly. ſcz deũ prẽm. licet cognoſcerẽt deũ in q̃ntum eſt pater oim p creatõez nõ tamẽ cognouerũt deum inq̃ntum miſit filium ſuũ ad ſalutẽ credentiũ Iſta aũt ignorãtia non excuſabat eos in pſecutione chriſti ꝛ aploꝝ q̃a procedebat ex odio ꝛ inuidia (Si nõ veniſſem) carnem aſſumẽdo (ꝛ locutus eis fuiſſem) docẽdo verbis ꝛ exemplis (pctm̃ nõ haberẽt) ſcz pctm̃ in

In illo t. d. i. d. ſ. Hec mãdo vobis vt diligatis inuicẽ Si mũdus vos odit ſcitote q me priorez vobis odio habuit Si đ mũdo fuiſſetis mũdus qđ ſuũ erat diligeret q vo de mũdo nõ eſtis. ſz ego elegi vos de mundo ꝓpterea odit vos mũdus. Memẽtote ſermonis mei quẽ ego dixi vobis nõ ẽ ſeruus maior dño ſuo. Si me pſecuti ſunt ꝛ vos pſequent̃. Si ſermonẽ meum ſeruauerint. ꝛ veſtꝝ ſeruabũt Sz hec oĩa faciẽt vobis ꝓpter nomẽ meuz q neſciũt eũ q̃ me miſit. Si nõ veniſſem ꝛ locut⁹ eis fuiſſem pctm̃ nõ haberẽt nũc aũt excuſatõem nõ habẽt de pctõ ſuo Qui me odit. ꝛ patrem meuz odit Si opa nõ feciſſez in eis q̃ nemo alius fecit. peccatum nõ haberẽt Nũc

ſidelitatis(nunc antē excuſatōem nō habēt de pctō ſuo) Tho. qꝛ veni et locutus ſum eis veritatē(qui me odit ⁊ prēm meū odit) Tho. quoꝝ vna eſt maieſtas vnus honoꝛ. vnus amoꝛ ⁊ vnū odiū(ſi opa nō feciſſez. in eis que alius nemo fecit) Tho. vt ambulare ſup aquas. paſcere qnqꝫ millia hoim de qnqꝫ panibꝫ ⁊ duobꝫ piſcibꝫ. Joā. v. Siľr pꝫ in illumiatōe ceci nati. Joā. ix. ⁊ in ſuſcitatōe Lazari quatriduani. Joā. xi. (pctm̄ nō haberēt) Tho. tam grande(nunc aūt viderūt) Tho. opa mirabilia q̄ operatus ſum in eis(⁊ oderūt me ⁊ prēm meū) Ly. qꝛ ex odio ad chriſtū ipi opera chriſti attribuerūt Beelzebub pncipe demonioꝝ. vt habet Mat. xij (ſed vt impleat ſermo q̄ in lege eoꝝ ſcriptus eſt) vtꝫ in pſ. xxxiiij. (qꝛ odio habuerūt me gratis). i. ſine cauſa. immo ecōtrario habebāt cauſaz amandi eū ex bñficijs eis impēſis in docēdo eos ⁊ ſanādo eoꝝ infirmos

aūt ⁊ viderūt ⁊ oderūt me ⁊ prēm meum. ſed ⁊ vt impleat ſermo: q̄ ī lege eorū ſcriptꝰ ē qꝛ odio habuerūt me ḡtis.

¶ Aliud euangelium de apoſtolis ſecundū Joannem. xv.

IN illo tpe. d. i. d. ſ. Ego ſum vitis vera. ⁊ pater meus agricola eſt. Omnem palmitem in me non ferētem fructum tollet eum ⁊ omnem qui fert fructū purgabit eū vt fructū plus afferat. Jā vos mūdi eſtis ꝑpt ſermonē quē locutꝰ ſuz vobis manete in me et

¶ Poſtilla

EGo ſum vitis vera ⁊c. Joā. xv. Hoc ſacrū euāgeliū locutus ē dñs ieſus chriſtus anno eius. xxxiij. ix. kal. aplis. feria. v. cœne dñi. lu. xiiij. indictōe. vi. Ante initiū illius euā. ſcribit ſcūs Joānes in pceden ti caplo. q chriſtus dixit diſcipulis ſuis Qui habet mādata mea ⁊ ſeruat ea. ille eſt q̄ diligit me. q̄ aūt diligit me diligetur a prē meo. Tunc poſtmodū ſeqtur euangeliū hodier. (Ego ſum vitis vͣa) Ly. ſicut em̄ vitis materialꝭ habet lignū vile ⁊ deſpectū ⁊ q̄ſi inutile videt. cū tamē fructos optimos habeat ita chriſtus in humana natura videbat abiectus. vilis ⁊ deſpectus. tñ p eius humilitatē ſecutus eſt fructus gl̄oſus. Unius em̄ nature ſunt vitis ⁊ palmes. ⁊ iō chriſtus dꝛ vitis rōne humanitatis in qua natura eſt fidelibꝫ homībꝫ ſiľis(et pater meus agricola eſt) Tho. ſicut em̄ agricola colit vineā vľ agruz vt fructificet. ſic deus aīam(oēm palmitē in me nō ferentē fructū) Ly. id eſt eos q̄ ſola fide ſunt adherētes chriſto. ſꝫ nō p charitatez opantem (tollet eum) qꝛ talꝭ infructuoſus ⁊ ocioſus hō abſcindet p cōdemnatōis ſentētiā ſcꝫ in morte ⁊ mittet in ignē eternū. vt pꝫ Mat. vij. Oīs arboꝛ q̄ nō facit fructū bonū excidet ⁊ in ignē mittet(⁊ oēm q̄ fert fructū purgabit eū) Ly. p mūdi tribulatōes q̄ ſunt q̄dam medicine ⁊ purgatōes(vt fructum plus afferat) Ly ſicut em̄ in vite materiali aliq̄ palmites etiā fructuoſi abſcindūtur ne humoꝛ nimis diſpgat ⁊ ſicut vͥtus vnita fortificat ⁊ magis fructificat ſic p tribulatōes iocūditatē vite pñtis a fidelibꝫ reſcindentes corda eoꝝ retrahunt ab amore mūdialiū ⁊ ſic in toto collcā feruētius ferūt ī deū ⁊ faciūt maiorē frcm̄ bonoꝝ opeꝝ(iā vos mūdi eſtis ꝑpt ſmōez

quem locutus ſum vobis) Boꝛ. iſte fuit sermo fidei qui purificat credentes. vt patet Actuū. xij. Fide purificans coꝛda eoꝛum (manete in me ⁊ ego in vobis) Lyra per fidem ⁊ charitatem foꝛmatā ꝑ quā homo ē in deo et deus in homine (ſicut palmes non poteſt ferre fructum a ſemetipſo niſi māſerit in vite) Ly. hoc ſenſibiliter videmus in vite materiali. quia ferre fructum non poteſt niſi particeps ſit humoꝛis ⁊ pinguedinis ipſius ſtipitis (ſic nec vos) Thomas fructum aliquem poteſtis facere id eſt opus aliquod quod ſit meritoꝛium vitę ęternę (niſi in me manſeritis) per fidem ⁊ amoꝛem (Ego ſum vitis ⁊ vos palmites) Lyra. quaſi diceret ſi vultis fructificare manete in me) Boꝛra. credendo ⁊ obediendo (⁊ ego in eo) illuminando ſubueniendo ⁊ perſeuerantiam dando (hic fert fructum multum) ſcilicet bonoꝛum operum (quia ſine me nihil poteſtis facere) Thomas. nec parum nec multum. immo nec cogitare aliquid boni. Unde apoſtolus. ij. Coꝛinthioꝛū. iij. Non ſumus ſufficiētes aliquid cogitare a nob. (ſi quis in me non manſerit mittetur foꝛas) ſcꝫ per abſciſionem in moꝛte (ſicut palmes) Boꝛra ſicut palmes ſeꝑatus a vite extra vineam pꝛoijcitur. ſic infidelis per ſeparationem ab vnitate eccleſię. vt patet Apocalipſis vltimo. Foꝛis canes ⁊ venefici ⁊ impudici (⁊ areſcet) per amiſſionem humoꝛis gratię (et colligent eum) ſcꝫ angeli executoꝛes diuinę iuſticię (⁊ in ignē mittēt) ſcꝫ infernalem (⁊ ardet) ſcilicet ſine fine in perpetuitate pœnę (ſi manſeritis in me) per dilectō nem (et ꝟba mea in vobis manſerint) quod fit vt dicitur in Gloſa. quando facimus quod chꝛiſtus pꝛęcepit ⁊ diligimus quę pꝛomittit (quodcunqꝫ volueritis) Thomas. deſiderio ⁊ affectione (petetis) in oꝛatione diſcrete ⁊ perſeueranter (⁊ fiet vobis) Lyra. de pertinentibus ad ſalutem veſtram

ego in vobis. Sicut palmes non poteſt ferre fructū a ſemetipō niſi māſerit in vite ſic nec vos niſi in me māſeritis ego ſum vitis ⁊ vos palmites q̄ manꝫ in me ⁊ ego in eo hic fert fructū multū q₂ ſine me nihil poteſtis facere Si q̄s in me non manſerit. mittet̄ foꝛas ſicut palmes ⁊ areſcet ⁊ colligent eū. ⁊ in ignē mittēt ⁊ ardet ſi māſeritis in me et verba mea in vobis māſerint qđcūqꝫ volueritis petetis ⁊ fiet vobis

Incipit cōe de martyꝛibus ⁊ ꝓmo de vno martyꝛe Euā. ſc̄m Mat. xvi.

In il. tē. D. i. d. ſ. Si quis vult poſt me venire abneget ſemetipſum ⁊ tollat crucē ſuā ⁊ ſequatur me qui eīm voluerit aīam ſuā ſaluā facere perdet eam qui aūt ꝑdiderit animam

Poſtilla.

Si quis vult poſt me venire ⁊c̄. Matthei. xvi. Lucę. ix. Hanc hiſtoꝛiam huius euangelij locutus ē dominus Ieſus chꝛiſtus. Anno eius. xxxij. iij kal'. Auguſti. feria. v. luna. xiiij. indictione. v. Ante initiū illius euangelij ſcribit ſanctus Mattheus in eodem capl'o. q᷑ cœpit Ie-

ſus oſtendere diſcipulis ſuis.qꝛ oportet eum ire in hieroſolymam ꝛ mul ta pati a ſenioꝛibꝰ ꝛ ſcribis ꝛ pͥncipibꝰ ſacerdotū ꝛ occidi ꝛ tercia die reſur gere. Et aſſumens eū petrus cœpit increpare illū dicēs. Abſit a te dñe.nō erit tibi hoc.q̄ cōuerſus dixit petro. Uade poſt me ſathanas .ſcandalum mihi es. Ly.id eſt q̄ʒtum eſt in te vis me a ſalute mūdi impedire qꝛ nō ſa pis que dei ſunt.ſed ea que hoīm. Ly. Petrus dixit iſta ꝟba ieſu chꝛiſto. motus ex affectu humano. Tunc dixit ieſus diſcipulis ſuis. Si q̄s vult poſt me venire. Ly.meam doctrinā ꝛ facta ſequendo abneget ſemetipm̄ Goꝛ.i.ꝓpꝛium ſenſum ꝛ ꝓpꝛiam volūtatem(ꝛ tollet crucē ſuā)id ē carnis caſtigationem(ꝛ ſequat̄ me) Goꝛ.ꝑ facta ſcʒ ꝟtutum imitatōe. Uñ Ber. O q̄ʒ pauci volūt poſt te ire dñe ꝛ ad te ꝑuenire nemo eſt q̄ nō velit con regnare cupiūt ſed nō compati(q̄ em voluerit aīam ſuā ſaluā facere) Ly. quātum ad meritū vite eterne(perdet eam)id eſt deſtruet coꝛpus laboꝛibꝰ et paſſionibꝰ exponēdo.ex q̄bus ſeq̄tur ſeꝑatio aīe a coꝛꝑe.ꝛ hoc eſt aīam perdere ſm̄ eſtimatōem falſam hoīm carnaliū.licet ſit ſaluare ſm̄ ꝟitatē

ſuā propter me inueniet eam q̄d enim prodeſt homini ſi vniuerſum mundū lucretur. anime vero ſue detrimentū patiatur: aut quā dabit homo cōmu tationem pro anima ſua: Filius enim homīs venturus eſt in gloꝛia patris ſui cū angelis ſuis. Et tunc reddet vni cuiq̄ʒ ſcd̄m opera ſua

¶ Aliud euangelium de vno martyꝛe ſecundū Joannem.xij.

In illo t.d.i.d.ſ. Amē amē dico vobis. Niſi granū frumenti ca

(qui aūt ꝑdiderit aīam ſuam ꝓpter me) Ly.ſcʒ propter deū moꝛtem ſu ſtinēdo(inueniet eaʒ)in futura gl̄a(q̄d em̄ ꝓdeſt homī ſi vniuerſum mū dum lucret̄) Goꝛra.de quo nihil ſecū moꝛiens poterit poꝛtare niſi pec catū.immo q̄ʒto pl⁹ acq̄ ſiuit de mūdo . tāto pl⁹ acq̄ſiuit de inferno Uñ Apoca.xviij. Quātum gloꝛificauit ſe ꝛ in deli cijs fuit tm̄ date illi toꝛ mētū ꝛ luctū(aīe āt ſue detrimētū patiat̄)goꝛ.ſ. amittēdo gl̄aʒ ꝛ incurrēdo pœnā eternā ꝛ ꝑdēdo humanā ſubſtātiā.q.d. totū inutile fit. Uñ Ambꝛo. Nihil ꝓdeſt lucrificare tꝑalia ſi ꝑdant̄ eterna Exponit̄ aūt hoc de illis q̄ lucrant̄ aīas alioꝝ ꝛ ſuas ꝓpꝛias negligunt. (aut quā dabit hō cōmutationē) Goꝛ.id eſt redemptōem(pro aīa ſua)ſcʒ damnata quaſi dicat ſi daret̄ ꝑ ea mūdus nō liberaret̄ qꝛ ſm̄ Bedam.in inferno nulla eſt redemptio nec doloꝝ mitigatio(filius em̄ hoīs)id ē chꝛi ſtus qui eſt verus hō(venturus eſt)ſcʒ ad iudiciū(in gl̄a pr̄is ſui) Ly. q̄a in foꝛma gl̄oſa iudicabit(ꝛ tūc reddet vnicuiq̄ʒ ſm̄ oꝑa ſua) Lyra .iuſtis gloꝛiā coꝛꝑis ꝛ aīe malis aūt pœnā coꝛꝑis ꝛ aīe. Uñ apoca.xiiij. Opera em̄ illoꝝ ſequuntur illos.

¶ Poſtilla

Niſi granū frumēti ꝛc. Joā.xij. Hoc euan.factum eſt anno chꝛiſti xxxiij.kal̄.ap̄lis.feria.iiij.luna.xi.indictōe.vi. Añ initium illius euangelij ſcribit ſanctus Joan.in codē cap̄l'o.q̄ chꝛiſtus dixit Uenit ho ra vt clarificetur filius homīs. Ly. Chꝛiſtus ſua paſſione clarificatus eſt per ſigna oſtēſa in ſolis offuſcatione in terremotu ꝛ ſepulcroꝝ aꝑtione et

in veli templi ſciſſione fuit etiā clarificatus in ſua reſurrectōe ⁊ aſcēſione in cœlū. Sȝ qꝛ gl'am p̄cedit humilitas ideo in p̄nti euāgelio agit de humilitate ſuę paſſionis dicens (Amen amen dico vobis niſi granū frumenti cadens in terrā mortuū fuerit ip̄m ſolū manet. Si aūt mortuū fuerit fructū multū affert) Tho. granum frumēti eſt chriſtus Sicut em̄ granū frumenti melius eſt alijs granis ſic chriſtus ieſus melior eſt om̄ib᷒. Hoc granū ſeminatū eſt in incarnatōe germīauit in natiuitate ⁊ mortificatuȝ eſt in paſſione. Multū fructū attulit in gentiū cōuerſione qꝛ paſſio chriſti maxime fuit cauſa cōuerſionis gentiū. vt ptȝ Ioan. xij. Si exaltatus fuero a terra om̄ia trahā ad meip̄m (qui amat aīam ſuam) Ly. id eſt volendo ſibi delectabilia huius mūdi ⁊ carnis (ꝑdet eaȝ) ſcȝ in futuro qꝛ ad ęternā perditōem eam deducet ſic amabat aīam ſuā ille diues q̄ dicebat. vt dꝛ Lu. xij. O aīa mea habes multa bona poſita in annos plurimos requieſce comede ⁊ bibe. vn̄ ꝑdidit eam qꝛ ſtatim dictū eſt ei. Stulte hac nocte repetēt. ſcȝ diaboli aīam tuā a te ⁊ quę cōgregaſti cuius erūt? (⁊ qui odit aīam ſuam in hoc mundo) Tho. ſcȝ dando eaȝ pro chriſto (in vitam ęternā cuſtodit eā) vt pȝ Mat. vi. Qui voluerit aīam ſuā ſaluam facere. perdet eā (ſi quis mihi miniſtrat) Tho. id eſt vult eſſe meus verus miſter ⁊ ſeruus (me ſequat̄) Ly. q. d. rōnabile eſt ꝙ miſter ſequat̄ dominū (⁊ vbi ego ſum illic ⁊ miſter meus erit) Tho. nulla p̄t eē maior ꝓmiſſio qꝛ eē vbi chr̄s ē includit oīa bona quia chriſtus in q̄ꝫtū deus eſſentialiter ipſa beatitudo De qua dꝛ in ps̄. lxxxix. Qm̄ mille anni an̄ oculos tuos tanq̄ꝫ dies heſterna q̄ preterijt) ſi q̇s mihi miniſtrauerit) Ly. obediendo mādatis meis (honorificabit eum pater meus) Glo. vt ſit filius dei pr̄is ꝑ adoptōeȝ. Et ille eſt maximus honor de ſeruo adoptari in filium dei. vt pȝ ad Rho. viij. Si filij ⁊ heredes ⁊c̄

dens in terrā mortuū fuerit ip̄m ſolū manet. Si aūt mortuū fuerit fructuȝ multū affert. Qui amat aīam ſuā perdet eam. ⁊ qui odit aīaȝ ſuā in hoc mūdo in vitā ęternā cuſtodit eā. Si quis mihi miniſtrat me ſequatur ⁊ vbi ego ſum illic ⁊ miſter meus erit. Si quis mihi miniſtrauerit honorificabit euȝ pater meus. qui in cęlis eſt.

¶ Sequūtur nūc euāgelia de pluribus martyrib᷒ Euā. ſm̄ Mat. v.

In illo tē. Vidēs ieſus turbas

¶ Poſtilla.

Videns ieſus turbas ⁊c̄. Mat. v. Mar. ij. Lu. vi. Hiſtoriaȝ huius euangelij locutus eſt dn̄s ieſus anno eius. xxxi. ij. idus Iulij. feria. ij. lu. xvi indictōe. iiij An̄ initiū illius euan. ſcri. ſan. Mat. iiij. ca. ꝙ ieſus circuibat totam galileā docēs in ſynagogis coꝝ ⁊ p̄dicās euāgelium regni ⁊ ſanās oēm languorem ⁊ oēm infirmitatem in ꝑp̄lo ⁊ abijt fama eius in totā ſyriam ⁊ obtulerūt ei oēs male habētes varijs languoribus ⁊ q̄ demonia habebāt ⁊ lunaticos ⁊ paliticos ⁊ curauit eos ⁊ ſecutę ſunt eū turbę multę de galilea ⁊ decapoli ⁊ de hieroſolymis ⁊ iudea et de tranſiordane (vidēs ieſus turbas) Glo. interli. vitare volēs multitudineȝ

populi ut ſolus diſcipulis loq̄ret(aſcendit in montem) Bor.ſcʒ thabor q̄ eſt in galilea(⁊ cū ſediſſet) Bor.tanq̄ magiſter autēticus tanq̄ humilis prelatus. Ex hoc loco teneť ꝙ qn̄ fit ſermo ſecularib' ſtat ꝑdicator inui/tans ad pugnā ⁊ oꝑatōem. Quādo ꝟo religioſis ⁊ cōtemplatiuis ſedet ⁊ inuitās ad q̄etem(acceſſerūt ad eū diſcipuli eius) Bor.tanq̄ magis deuo/ti.tanq̄ familiarius dilecti.tāq̄ ſpēaliter vocati(⁊ aꝑiens os ſuum do/cebat eos) Ly.ſcʒ octo beatitudīes dicēs Btī pauꝑes ſpū) Ly.ſcʒ volū/tarie pauꝑes vt deo liberius vacent(qm̄ ipſoꝝ eſt regnū cœloꝝ) Ly.In regno intelligiť omnimoda ſufficiētia ⁊ excellentia q̄ bn̄ repromittiť eis in cœlis q̄ tꝑalia cōtempſerūt in terris(btī mites(Bor.mitis eſt q̄ alium non offendit māſuetus aūt q̄ ſe offendētes tolerat(qm̄ ipſi poſſidebūt ter ram)ſuꝑple viuētiū.de qua dr̄ in pſ̄.cxli. Portio mea dn̄e in terra viuen/tium(beati qui lugēt)ſcʒ in pn̄ti ꝑmo ꝓ pctis ꝓꝑrijs.ſcd̄o ꝓ pctis alienis Et miſerijs proximoꝝ. Tercio ꝓ dilatōe glē. Unde Dauid in pſ̄.cxix. Heu mihi q2 incolatus meus prolōgatus eſt ⁊c. Itē pſ̄.xli. Fuerūt mi

aſcendit in montē. Et cū ſediſſet acceſ/ſerūt ad eū diſcipuli eius ⁊ aꝑiens os ſuū docebat eos dicens. Btī pauꝑes ſpū qm̄ ipoꝝ eſt regnū celoꝝ. Btī mi/tes qm̄ ipſi poſſidebūt terrā. Btī qui lugēt.qm̄ ipſi cōſolabunť. Btī q̄ eſuri unt ⁊ ſitiunt iuſticiā.qm̄ ipi ſaturabū tur. Btī miſericordes.qm̄ ipſi miſeri/cordiā cōſequētur. Btī mundo corde quoniam ipſi deum videbunt. Beati pacifici.qm̄ filij dei vocabunť. Beati qui ꝑſecutionē patiunť ꝓpter iuſticiaʒ

hi lachrymę meę panes die ac nocte dum dr̄ mi hi quottidie vbi eſt de/us(qm̄ ipi ꝯſolabūtur) Ly.cōueniens aūt eſt vt illi q̄ in pn̄ti vita pro chriſto volūtario luctu occupātur cū deo ⁊ an/gelis ęternal'r cōſolētur (Beati qui eſuriunt et ſitiunt iuſticiā) Bor.et hęc iuſticia tribuit vni/cuiq̄ qd̄ ſuum eſt deo ⁊ proximo.⁊ ſibijpſi.deo tria ſcʒ honoreʒ creato ri amorē redemptori ti/morem iudici Proximo tria.obedientiā ſuꝑiori concordiā pari bn̄ficentiam inferiori. Sibi tria mūdiciā cordi.cuſtodiā ori diſciplinā corpori. Uere ergo(beati qui eſuri unt ⁊ ſitiunt iuſticiā)nō pecuniā terrenā ſicut cupidi nō voluptatem car nalem ſicut voluptuoſi nō potentiā ſecularē ſicut ſuꝑbi. Iſti em̄ nō ſunt beati ſed miſeri q2 ſemꝑ eſurient ⁊ nunq̄ ſatiabunť Ut patet Eſaię.lxv. Ecce ſerui mei comedent ⁊ vos eſurietis ſed(beati qui eſuriunt ⁊ ſitiūt iu ſticiam qm̄ ipſi ſaturabuntur) Ly.et iſta eſt ſatietas glorię celeſtis.de q̄ diciť in pſ̄.xvi. Satiabor cum aꝑparuerit gloria tua(btī miſericordes) ſcʒ pauꝑibus tribuēdo elemoſynas.vt pʒ Daniel'.iiij. Pctā tua elemoſy nis redime. Et prouerbioꝝ.xiiij. Qui miſeretur pauꝑi btūs erit. Ergo diciť hic(Beati miſericordes qm̄ ipſi miſericordiam cōſequētur) Ly.In celeſti em̄ patria quiuis miſericordiam cōſequetur quia vltra condignuʒ ſibi retribuitur.ſm̄ illud quod dr̄ ad Rhoma.viij. Non ſunt condignę paſſiones huius temporis ad futuram gloriaʒ quę reuelabitur in nobis contra quod dicitur Jaco.ij. Judicium fit ei ſine miſericordia qui non fa

Pagina

ele miſericordiam (Beati mundo corde) Vñ Hieronymus. Beati mũdo corde quos non arguit conſcientia peccatorum. Et hoc petiuit Dauid in pſ̄.l. dicens. Cor mundum crea in me deus (quoniam ipſi deum videbunt) Unde dicitur in pſ̄. xxiiij. Quis aſcendet in montem domini aut quis ſtabit in loco ſancto eius? Innocens manibus ⁊ mundo corde. Unde etiam apoſtolus prima Corinthiorum. xiij. Uidemus nunc per ſpeculum in enigmate. tunc autem facie ad faciem (Beati pacifici) Gorra. qui paci faciende reformande ⁊ conſeruande ſiue in ſe ſiue in alijs inuigilant (quoniam filij dei vocabuntur) ⁊ conſequentur hereditates. vt patet ad Rhomanos. viij. ſi filij ⁊ heredes (Beati qui perſecutionem patiunt) non tm̄ beati qui bene operantur. ſed etiam beati qui perſecutionem patiuntur non propter ſcelera vt malefici latrones ⁊ heretici. vt patet pͥma Petri. qͥrto. Nemo veſtrum patiatur quaſi homicida aut fur aut maleficus. ſed (propter iuſticiam) Gor. defendendam ⁊ conſeruandam. Sic ſancti martyres qui quanto acerbioribus tormentis cruciabantur. tãto magis in domino letabantur (quoniam ipſorum eſt regnum cœlorum) et merito debetur patientie regnum. quia ſm Apoſtolum. ſcd̄o. ad Thimotheũ ſcd̄o. Si ſuſtinebimus ⁊ conregnabimus (Beati eſtis) Gorra. nunc in ſpe ſed tandẽ in re (cum maledixerint vobis homines) ſcilicet carnales ⁊ infideles qui ex odio vobis in faciem cõtumelias dixerint (et perſecuti vos fuerint) ſ. vim vobis inferendo (et dixerint omne malum aduerſum vos mentientes propter me) id eſt propter nomen meum (gaudete) Gorra. interius in corde (et exultate) exterius in corpore (quoniam merces veſtra copioſa eſt in cœlis) vt patet Geneſis decimoquinto. Ego ſum merces veſtra magna nimis. Unde etiam Apoſtolus p̄. ad Corin. ſcd̄o. Nec oculus vidit nec auris audiuit. nec in cor hominis aſcendit que preparaſti diligentibus te.

quoniam ipſorũ eſt regnum celorum. Beati eſtis cũ maledixerint vobis homines ⁊ pſecuti vos fuerit ⁊ dixerint om̃e malũ aduerſum vos mẽtiẽtes propter me gaudete ⁊ exultate qm̃ merces veſtra copioſa eſt in celis

¶ Aliud euangeliũ de martyribꝫ ſcd̄z Lucam ſexto.

In illo tp̄e. Deſcẽdens ieſus de monte ſtetit in loco campeſtri. ⁊ turba diſcipulorũ eius ⁊ multitudo copioſa plebis ab om̃i iudea ⁊ hieru-

¶ Poſtilla

Deſcendens ieſus de monte ⁊c̃. Luce. vi. Hec verba euangelij locutus eſt dñs ieſus anno eius. xxxij. iij. idus Iulij. fe. ſcd̄a lu. xvi. indictõe. iiij. Vñ initium huius euan. habetur Luce. vi. in eodem capitulo. Factũ eſt aũt in illis diebus ſcilicet in quibꝫ chriſtus predicauit ⁊ miracula fecit. Exijt ieſus in montem orare ⁊ erat pernoctans in oratione et cum dies factus eſſet vocauit diſcipulos ſuos ⁊ elegit duodecim ex ipſis quos apoſtolos nominauit. Symonem quem cognominauit petrũ et andream fratrem eius. iacobum ⁊ ioannem. philippũ ⁊ bartholomeũ

mattheum ⁊ thomam. iacobum alphei id eſt filium alphei. ⁊ ſymonem q̄ vocatur zelotes. iudam iacobi. id eſt fratrem iacobi. ⁊ iudam ſcharioth q̄ fuit proditor (⁊ deſcendens de monte cum illis) ſcꝫ apl'is (ſtetit in loco cā-peſtri ⁊ turba diſcipulorum eius) Gor. ſteterūt circa eū. Ex hoc pꝫ q̄ multos habebat diſcipulos. qꝛ non ſolum .xij. apl'os ſꝫ etiaꝫ .lxxij. diſcipulos et forte plures multos em̄ [illegible]erat (⁊ multitudo copioſa plebis) ſedit circa eū ſicut ſolet fieri in ſermonibus) ab omni iudea ⁊ hierl'm ⁊ maritima) Gor. maritima dr̄ hic regio iuxta mare germanū ſita nō iuxta mare galilee (⁊ tyri ⁊ ſidonis) q̄ fuerūt ciuitates gentiliū (qui venerant vt audirēt eū et ſanarentur a languoribus ſuis ⁊ q̄ vexabant̄ a ſpiritibꝫ immūdis curabantur) Gor. ⁊ eſt notabile q̄ ante chriſti aduentū multi erant demoniaci. mō aūt pauci. nec mirū. Tūc em̄ erat diabolus p̄nceps huius mundi Sed nūc p̄nceps huius mundi eiectus ē foras. vt patet Joā. xij. (⁊ omnis turba q̄rebat eū tangere) Gor. nec mirꝫ qꝛ tactus eius ⁊ ſanat corpa ⁊ ſanctificat aīas (qꝛ virtus de illo exibat) id eſt v̄tuoſe actionis effectus (et ſa-

ſalez ⁊ maritima ⁊ tyri ⁊ ſidonis q̄ venerant vt audirēt eū ⁊ ſanarent̄ a languoribꝫ ſuis. ⁊ q̄ vexabātur a ſpiritibꝫ immūdis curabant̄. Et oīs turba q̄rebat eū tangere. qꝛ v̄tus de illo exibat ⁊ ſanabat oēs Et ipe eleuatis oculis in diſcipulos ſuos dicebat. beati pauperes qꝛ veſtꝝ eſt regnū dei. btī qui eſuritis. qꝛ ſaturabimini. Beati qui nunc fletis. quia ridebitis. Btī eritis cum vos oderint homines ⁊ cū ſeꝑauerint vos ⁊ exprobrauerint ⁊ eijcerint nomē

nabat oēs) Gor. ipe em̄ optimus ē medicus cui nullus eſt incurabilis morbus. Unde in Ps̄. Qui ſanat om̄es infirmitates tuas (⁊ ipſe eleuatis oculis in diſcipulos ſuos dicebat. Btī pauꝑes) ly. ⁊ accipit̄ h̄ pauꝑtas volūtaria per quā aliq̄s cōtēnit ⁊ abijcit a ſe bona tp̄alia. inq̄tuꝫ poteſt fieri bono modo vt homo liberius vacet operibus vite contemplatiue (Quia veſtruꝫ eſt regnū dei) Ly. hic in ſpe ⁊ poſtea erit veſtrum in re (Beati qui nunc eſuritis) Ly. abſtinētes a cibis delectabilibus ⁊ ſuperfluis. vt ſic redigatur caro in ſeruitutem anime (quia ſaturabimini) Ly. inchoatiue in p̄nti vita. ſed ꝑfecte in patria. ſm̄ qd̄ dr̄ in ps̄. xvi. Satiabor cum apparuerit gloria tua (Beati qui nunc fletis) ſꝫ in p̄ſenti mūdo q̄ eſt vallis lachrymaruꝫ (qꝛ ridebitis) in futura vita. Gor. fœlix mutatio ab oppoſito in oppoſitū ſcꝫ a fletu in gaudiū. ſcꝫ a fletu trāſitorio in gaudiū eternum (Btī eritis cuꝫ vos oderint hoīes) Gor. ſcꝫ malū vobis optādo (⁊ cū ſeꝑauerint vos) ſcꝫ a ſua cōgregatione expellēdo. ſm̄ illud Joā. xi. Jam cōſpirauerant iudei vt ſi q̄s eum confiteretur extra ſynagogā fieret (⁊ exprobrauerint) Gor. conuicia et improperia vobis dicēdo (⁊ eiecerint nomē veſtrū) ſcꝫ nomē chriſtianū (tanq̄ꝫ malū) cum ſit optimū (ꝓpter filiū homīs) Gor. ecce cauſa optima ⁊ debita patiēdi. ſcꝫ ꝓpter filium homīs. nemo em̄ debet pati tanq̄ꝫ homicida aut fur. ſed tanq̄ꝫ chriſtianus (gaudete in illa die) Gor. ſcꝫ gaudio interiori. qd̄ fecerūt apoſtoli. vt habet̄ Actuū. v. Ibant gaudentes apl'i a

conſpectu concilij quoniam digni habiti ſunt pro nomine ieſu cōtumeliā pati(et exultate)Hor.ſcʒ gaudio exteriori Quod fecit btūs andreas di/ cens.Securus em̄ ⁊ gaudens venio ad te.o bona crux ⁊ ſic beatus Vin centius hoc eſt inquit quod ſemꝑ optaui.⁊ votis omnibꝫ exquiſiui. Sic et beatus Laurentius dixit gaudeo plene quia hoſtia chriſti effici me/ rui.Sic ⁊ beata Agatha letiſſime ⁊ gaudēter ibat ad carcerem(ecce em̄ merces veſtra multa eſt in cœlis)Hor.tam multa ꝙ nō poteſt numerari tam magna ꝙ non poteſt eſtimari.tam p̄cioſa ꝙ non poteſt compari.taʒ diuturna ꝙ non poteſt terminari in cœlo.quaſi di.in loco ſecuro.ergo de amiſſione non timeatis.qꝛ ibi nec fur ꝓpinquat.nec erugo nec tinea demo litur.vt patet Matthei.ſexto.

Postilla.

Cum audieritis prelia ⁊ ſeditiones ⁊c̄. Lu.xxi Hāc hiſtoriam hu ius euange.locutus eſt dn̄s ieſus chriſtus anno eius.xxxiij.xiij.ka len.april.dn̄ica.ſcʒ palmaꝝ.lu.x.indictōe.vi.Añ initiū illius euangelij ſcribit ſctūs Lucas in ꝑncipio illius capituli. Reſpiciēs aūt ieſus vi dit eos q̄ mittebāt mu nera ſua in gazophilari um diuites.vidit ⁊ quā dam viduam pauꝑculā mittēte ęra minuta duo et dixit vere dico vobis qꝛ vidua iſta pauꝑ plus q̄ oēs miſit.Nā oēs hi ex abundanti ſibi mi/ ſerūt in munera dei.hec autem ex eo quod deeſt illi omnem victum quē habuit miſit Et quibuſ dam dicentibus de tem plo ꝙ lapidibus bonis ⁊ donis ornatum eſſet dixit.hec que videtis.ve/ nient dies in quibus non relinquetur lapis ſuper lapidem qui non de/ ſtruatur ⁊ interrogauerūt illum dicentes p̄ceptor qn̄ hec erunt ⁊ quod ſi gnum cum fieri incipiant?qui dixit(Cū audieritis p̄lia ⁊ ſeditōes)Hor.p̄ lia q̄ſtum ad hoſtes extraneos ⁊ ſeditōnes q̄ſtum ad domeſticos.Unde Grego.Bella ad hoſtes ꝑtinēt ſeditōes ad ciues.Naʒ ioſephus in libro antiq̄tatum dicit ꝙ poſt paſſionē chriſti añ deſtructōem ciuitatis hierl̄m multe ſeditōes ⁊ p̄lia erāt apud iudeos qꝛ ſamaritani q̄ ꝑtum tenebant ri tum gentiliū inſurgebāt cōtra iudeos.⁊ ecōuerſo Item in ꝑplo iudeorum erāt plurimi qui incitabant ꝑpl̄m ad rebellandū contra rhomanos.alij aūt ad cōtrariū ⁊c̄.(Nolite terreri oportet ꝑmuʒ hec fieri) Ly.qꝛ ſunt a deo p̄ordinata(ſed nōdum ſtatim finis) Ly.qꝛ poſt auditōem taliū ſtetit adhuc ciuitas hierl̄m ꝑ tp̄s longū ſcʒ quadragintaduobꝫ annis poſt paſ/ ſionem chriſti.Hor.voluit aūt dn̄s differre.ne territi apl̄i hierl̄m ⁊ iude am deſererēt.⁊ vt interim p̄dicantibꝫ apl̄is electi cōuerterētur.⁊ reprobi

veſtrum tanq̄ malum propter filium hoīs gaudete in illa die ⁊ exultate. Ec ce em̄ merces vrā multa eſt in celis

Aliud euā.de marty.ſ̄m Lu.xxi

In illo tp̄e.Dixit ieſus diſcipu lis ſuis.Cū audieritis p̄lia ⁊ ſe ditiones.nolite terreri oportet ꝑmum hec fieri.ſed nōdum ſtatim finis. Tūc dicebat illis.Surget gēs cōtra gentē et regnū aduerſus regnuʒ ⁊ terremotꝰ magni erūt ꝑ loca ⁊ peſtilētie ⁊ fames terroreſq̄ de celo ⁊ ſigna magna erunt

ſinexcuſabiles efficerentur. Tūc poſtmodū ſcʒ dixit ꝙ nō ſtatim eſſet fi-
nis(dicebat illis. ſurget gens contra gentem) Gor. id eſt populus contra
populum ſiue vna tribus contra aliam(⁊ regnū aduerſus regnum) Ly.
q꞉ regnum iudeorum cōtra regnum rhomanorū rebellauit(⁊ terremotus
magni erunt ꝑ loca) Gor. ad innuendū ſꝙ multi terremotus particulares
erant futuri. Uniuerſalis eñ terremotus nō fuit niſi in paſſione chriſti
de quo dicit̄ Matthei. xxvij. Et terremotus factus ē magnus. petre ſciſ-
ſe ſunt(⁊ peſtilentie) q̄a peſtilentia fuit in obſidione ciuitatis hierl'm ex
corruptione aeris. ⁊ ex cadaueribꝫ mortuorū (⁊ fames) Gor. ecce penu-
ria victualiū. facta eſt eñ fames generalis ſub claudio imꝑatore quā pre
dixerat Agabus ꝓpheta(terroreſq꞉ de coelo ⁊ ſigna magna erunt) Dicit
eñ Joſephus in libro de iudaico bello ꝙ ante deſtructionē ciuitatis hie
ruſalē ſidus ſtetit ſuper ciuitatem hieruſalē per annū ſimile gladio. quā
apparitionem quidam dicebant ſignificare auxilium ſibi affuturum con
tra inimicos. Alij econtrario dicebant ſignificare vindictam dei contra
mala inhabitantiuʒ in ciuitate. Et ꝓpter hoc erāt diverſe opiones de
prelijs inter eos(ſed añ hec oīa) Gor. ſuꝑple ſigna iam dicta(inijciēt vo
bis man⁹ ſuas ⁊ ꝑſeq̄nt̄ de loco ad locū) vtʒ Jo. xij. Si me ꝑſecuti ſūt et
vos ꝑſeq̄nt̄(tradētes in ſynagogas) Gor. i. i pu-
blicos ꝯuēt⁹ ad magis cōfundēdū ⁊ flagellādū. Sicuti fcm̄ eſt qñ ceſis
apl'is denūciauerūt ne ap̄li⁹ loq̄rent̄ i noīe ieſu vtʒ Act. v.(⁊ cuſtodias)

Sed añ hec oīa inijciēt vobis man⁹ ſuas ⁊ ꝑſequētur tradētes in ſynagogas: ⁊ cuſtodias trahentes ad reges ⁊ preſides ꝓpter nomē meū. Continget autem vobis in teſtimonium. Ponite ergo in cordibus veſtris non premeditati quemadmodum reſpondeatis. Ego eñ dabo vobis os ⁊ ſapientiaʒ cui nō poterunt reſiſtere nec contradicere omnes aduerſarij veſtri. Trademini autem a parētibus ⁊ fratribꝫ ⁊ cognatis ⁊ amicis ⁊ morte afficiēt ex vobis

ſcʒ ad incarcerandum. vt factum eſt quando poſuerunt eos in cuſtodia
publica. vt patet Actuum quinto.(trahentes ad reges et preſides(Gor-
ra. ad reſpondendum eis(propter nomen meum) id eſt propter confeſſio-
nem nominis mei (Continget autem vobis in teſtimonium) Lyra. id ē
euangelice veritatis ibidem conſtanter profitende(ponite ergo in cordi-
bus veſtris non premeditati quemadmodum reſpondeatis. ego eñ dabo
vobis os) Gor. id eſt eloquentiam ad loquendum(⁊ ſapientiaʒ) ad cogno
ſcendum(cui non poterūt reſiſtere nec contradicere omnes aduerſarij ve-
ſtri) Gor. ſcʒ nec iudei. nec heretici. nec pagani(trademini autem a paren
tibus ⁊ fratribus ⁊ cognatis ⁊ amicis ⁊ morte afficient ex vobis) Gorra
qui deberent vos iuuare ⁊ liberare(⁊ eritis odio omnibus hominibus)
Gorra. Humum amantibus ⁊ terrena ſapientibus(propter nomen me
um) id eſt propter confeſſionem nominis mei(et capillus de capite veſtro
non peribit) Lyra. hoc addit ſaluator ad declarandum veritatem future
reſurrectionis ꝑ quā reſurgent in electis. nō ſolū illa q̄ ſunt de neceſſitate

Pagina

humanę nature. ſed etiam ea q̄ ſunt ad decorem cuiuſmodi ſunt capilli qꝛ meditatio huius reſurrectionis multū facit ad tolerantiam martyrij. de quo ſaluator loq̄batur (in patientia veſtra) Glo. q. d. in p̄dictis maxime neceſſaria eſt patientia qꝛ in ipſa (poſſidebitis animas veſtras) id eſt cu/ſtodietis.

¶ Poſtilla.

Attendite a fermento pharizeorū. ꝛc̄. Lu. xij. Hiſtoria huius euā/gelij dicta eſt a dn̄o ieſu chriſto Anno eius. xxxi. ij. idus Iulij. feria q̄nta. lu xvj. indictōe. iiij. Ante initium illius euangelij ſcribit ſcūs Lucas. qđ multis turbis circūſtantibꝫ ita vt ſe inuicē cōculcarēt. cœpit ieſus dicere ad diſcipulos ſuos (Attendite a fermēto pharizeoꝝ qđ eſt hypocriſis) Ly. ſcꝫ ne ꝑ eoꝝ hypocriſim auertimi a fi/dei v̄itate (nihil aūt oꝑtum quod nō reueletur neqꝫ abſconditū qđ nō ſciat̃ (Glo. oꝑtum pertinet ad opera mala quę occultantur ex īduſtria Abſconditū ad cogitationes q̄ occultātur ex ꝓpria natura Sed vtrūqꝫ in futuro iudicio ſcietur (qm̄ quę in tenebris dixiſtis) Glo. ra. id eſt in preſſuris ꝛ in carceribꝫ locuti eſtis (in lumine dicentur) id eſt in aperto. quando ſcꝫ ea quę paſſi eſtis in carceribus legūtur per orbem ad gloriam veſtrā (ꝛ qđ in aure locuti eſtis in cubilibꝫ) id eſt in priuato. priua/tum autem efficitur v̄/bum vel ex modo. quia ſubmiſſe in aure vel in loco. qꝛ in cubiculo (p̄dicabitur in tectis) Ly. domus ergo in illa terra habēt tecta plana vbi cō/gregantur homīes ad ſpaciandum ꝛ cōfabulandum. ꝛ ideo illa q̄ dicūtur ibi publice dicūtur. ꝛ hoc modo exponit Theophilus (dico aūt vobis a/micis meis ne terreamini ab his q̄ occidunt corpus) Vñ Criſoſto. Oīa mala opatur timor mortis oīa bona tp̄s mortis (ꝛ poſt hęc) id eſt poſt oc/ciſionem corporis (non habeant amplius quid faciant. oſtendam aūt vobis quem timeatis. Timete eum qui poſtq̄ occiderit) ſcꝫ corpus (habet poteſtatē mittere in gehennā) Glo. ſcꝫ ipſam aīam ꝛ etiā ipſum corpus (ita dico vobis hunc timete) ꝛ nō aliū (Nōne q̄nqꝫ paſſeres veneūt) id eſt vendūtur (dipondio) Glo. Dipondius eſt pōdus monetę ex duobꝫ aſſi/

Et eritis odio omnibꝫ hominibꝫ propter nomē meū ꝛ capillꝰ de capite veſtro nō peribit. In patiētia veſtra poſſidebitis animas veſtras

¶ Aliud Euāgelium de martyribus ſecundū Lucam. xij

In illo tp̄e Dixit ieſus diſcipulis ſuis Attēdite a fermēto phari/zeoꝝ qđ ē hypocriſis. Nihil aūt oꝑtū qđ nō reueletur. neqꝫ abſcōditū qđ nō ſciet̃ qm̄ quę in tenebris dixiſtis in lu/mine dicentur. ꝛ quod in aure loquu/ti eſtis in cubilibus. prędicabitur in tectis. Dico autem vobis amicis meis ne terreamini ab his qui occidunt corpus ꝛ poſt hęc non habēt amplius q̄d faciant. Oſtendam aūt vobis quem timeatis. Timete eum qui poſtq̄ oc/ciderit habet poteſtatem mittere in gehēnā ita dico vobis hūc timete. Nōne

bus compoſitum. Ad euidentiã illius ſm lyram. Sciendũ q paſſeres a/
bũdabant in terra pmiſſionis. Et ideo de ipis fiebat oblatio pauperũ qui
non poterãt alia hrẽ. vnde erãt pauci valoris qꝛ duo habebant pro aſſe (ꝛ
vnus ex illis) ſcꝫ q̃uis ſit parui valoris (nõ eſt in obliuione corã deo) id ẽ
non morieť ſine prouidentia dei pris. ꝛ per ꝯñs ſupple necꝫ vos moriemi

quicꝫ paſſeres veneunt dipondio. et
vnus ex illis nõ ẽ in obliuiõe corã deo.
ſꝫ ꝛ capilli capitis vri oẽs nũerati ſunt
nolite ergo timere mltis paſſeribꝫ plis
eſtis vos. Dico ãt vobis. ois q̃cũcꝫ cõ
feſſus fuerit me corã hoibꝫ ꝛ filiꝰ hois
ꝯfitebiť illũ corã angelis dei.

¶ Sequũť nũc euãgelia de ꝯfeſſoribꝫ
ſcdm Lucam xij

In illo tpe d. i. d. ſ. Sit lũbi vri pcincti
ꝛ lucerne ardẽtes in manibus vris. Et
vos ſiles hoibꝫ expectãtibꝫ dominum
ſuũ qñ reuertať a nuptijs vt cũ pulſa/
uerit confeſtim aperiant ei. Beati ſerui
illi quos cum venerit dñs inuenerit vi
gilantes. Amen dico vobis q pcinget
ſe ꝛ faciet illos diſcumbere ꝛ trã[illegible]
miſtrabit illis. Et ſi venerit in ſec[illegible]
vigilia et ſi in tercia vigilia venerit ꝛ
ita inuenerit: btĩ ſunt ſerui illi. hoc aũt

quin deꝰ ordiet de mor/
te veſtra (ſed ꝛ capilli ca
pitis veſtri omnes nũe
rati ſunt) Ly. i. iam in
di preſentia (nolite ergo
timere multis paſſeribꝫ
pluris eſtis vos) Lyra
id eſt maioris reputati
onis apud deum. quia
ad imaginem dei creati
(dico ãt vobis ois qui/
cuncꝫ me confeſſus fue
rit coram hoibꝫ) Hor.
id eſt non tm crediderit
corde ſed confeſſus fue/
rit ſimul ore (ꝛ filius ho
minis confitebitur illũ
coram angelis dei)

¶ Poſtilla

Sint lũbi vri pcinc/
ti ꝛc. Lu. xij. Hiſ/
toriã huiꝰ euã. locutꝰ eſt
dñs ieſus ãno ciꝰ. xxxi.
ij. idus iulij. feria qnta
luna. xvi. indictõe. iiij.
Ante initiũ illius euã.
ſcribit ſanctus Lucas
in eodẽ caplo. q xps dix

it diſ. ſuis. Nolite timere puſillus grex. quia complacuit pri vrõ dare vo
bis regnũ. Tũc ſequiť euan. hodiernũ (Sint lumbi vri pręcincti) Lyra.
lumbi mentis ſunt voluntas ꝛ intellectus ex quibꝫ pcedunt cogitatiões
male. lumbi vero carnis ſunt in quibꝫ viget motus luxurie. Et vtricꝫ lũ/
bi ſunt pcingendi. i. coartandi ab illicitis cogitatõibꝫ ꝛ opibus (et lucerne
ardentes) Ly. i. doctrina clara procedẽs ex claritate (in maĩbꝫ veſtris) im
plendo ope (ꝛ vos ſiles hoibꝫ expectãtibꝫ dñm ſuũ). Ly. i. ſitis diſcreti de
vrã cuſtodia expectãdo dñm venturꝫ ad iudiciũ. Sicut antiqui prẽs ex/
pectabant eum venturꝫ in carnẽ (qñ reuertať a nuptiis) Glo. ordi. ad nup
tias dñs iuit. cũ poſt reſurrectõem nouus hõ angelorꝫ multitudinẽ ſibi co
pulauit a quibꝫ nuptijs reuertiť cũ nobis p iudiciũ manifeſtať vt ptꝫ Ac
tuum pri. Sic veniet quemadmodũ vidiſtis eũ euntem in cœlum (ꝛ pul/
ſauerit) per egritudinẽ. mortẽ ppinquã deſignãdo (cõfeſtim aperiant) leti
eum ſuſcipiendo (Beati ſerui illi quos cum venerit dominus). Ly. in eo

rum morte(inuenerit vigilantes)id eſt in ſtatu grẽ ⁊ non in pctīs dormiẽ teſq; talis p̄ſentabitur in iudicio qualis inuenit̃ in morte q̃ſtum ad grãm vel ad culpam(Amen dico vobis q̄ p̄cinget ſe)Gloſa id eſt p̄parans ſe ad retributionem(⁊ faciet illos diſcũbere)Glo.oꝛ in regno cęleſti quieſcere(⁊ tranſiens miniſtrabit illis)Glo.tranſiens miniſtrabit cum de iudicio ad regnũ rediens ſua clari tate fideles ſaciabit(⁊ ſi venerit in ſecũda vigili a.⁊ ſi ī tercia vigilia ve nerit beati ſunt ſerui il li)Vñ gregorius Pri/ ma vigilia eſt ſtat⁹ pue ricię.maxime cum inci pit vſus rōis in pueris Scd̄a vigilia eſt ſtatus iuuentutis Tercia vi/ gilia eſt ſtatus virilis. Quarta vigilia eſt ſta tus ſenectutis. quia in quolibet ſtatu fideles dn̄t eſſe pati p̄ iuſticiã ad recipiendam mortẽ (Hoc aũt ſcitote quo/ niã ſi ſciret p̄ſfamilias qua hora fur veniret vi gilaret vtiq; ⁊ nõ ſine/ ret perfodi domum ſu/ am)Goꝛ.hic dn̄s ieſus monet nos vigilare cõ tra mortis incertitudi/ nem quamuis nihil ſit certius morte.nihil tñ incertius hora mortis(⁊ vos eſtote pati q̄ꝛ qua ho ra non putatis filius hominis veniet)Glo.oꝛ.vltimã horam ſp̄ voluit do minus vt ſp̄ ſit ſuſpecta ⁊ vt ad eandem ſp̄ pręparuremur.

ſcitote qm̄ ſi ſciret paterfamilias qua hora fur veniret vigilaret vtiq; ⁊ nõ ſi neret perfodi domũ ſuã Et vos eſtote parati.q̄ꝛ qua hora non putatis filius hominis veniet.

¶ Aliud euangeliũ de ꝯfeſſoribꝫ.ſcḋm Lucam xi

In illo tp̄e dixit ie.diſcipulis ſuis. Nemo accendit lucernam ⁊ in ab ſcondito ponit neq; ſub modio ſed ſu/ per candelebrum vt qui ingrediuntur lumen videant. lucerna corporis tui eſt oculus tuus. Si oculus tuus fu/ erit ſimplex.totum corpus tuum lu/ cidum erit. Si autem nequam fuerit. etiam corpus tuum tenebroſum erit vide ergo ne lumẽ qđ in te eſt tenebrę ſint ſi ergo corpus tuũ lucidũ fuerit n̄ habens aliq; partem tenebrarum erit

¶ Poſtilla

Nemo accẽdit lucer.⁊c̄.Lu.xi.Hoc huius euan.p̄dicma locutus ẽ dominus ieſus chriſtus anno eius.xxxi.ij.idus Iulij.feria.v.luna. xvi.indictione.iiij.Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus Lucas in eodem ca.q̄ quędam mulier extollens vocem de turba dixit.Beatus venter qui te portauit ⁊ vbera quę ſuxiſti.Tunc ſequitur euangeliũ hodi ernũ(Nemo accendit lucernam)Lyra lucerna hic accipitur pro intentio ne recta quia includit lumen fidei ⁊ ardorem charitatis ad modum lucer nę ardentis(⁊ in abſcondito ponit.neq; ſub modio ſed ſup̄ candelabrum) Ly.quia intentio recta dirigit ad ſuperna(vt qui ingrediuntur lumẽ vi/ deant)Ly.ſicut.eñ lucerna in alto poſita illumiat ea q̄ ſunt in domo ma teriali ſic intẽtio recta ea q̄ fiunt ⁊ diſponũt̃ in domo ecclę ⁊ etiã in domo ꝯſciẽ(lucerna corp̄is tui eſt oculus tuus) Lyra.quia ſicut oculus dirigit

mẽbra corpis ad opandum.vt pedẽ ad ambulãdum.manũ ad ſcribẽdum ſic intẽtio recta dirigit nrãs opatiões in finẽ debitũ.iõ ſubdit (ſi oculus tu⁹ fuerit ſimplex) Ly.i.intẽtio rcã(totũ corp⁹ tuũ.i.ↄgeries opationum tuaꝝ(lucidũ erit).i.meritoriũ vitę ęterne(ſi aũt neqꝫ fuerit).i.intẽtio per uerſa(etiã corpus tuũ tenebroſuꝫ erit) Ly.i.ↄgeries opationũ tuaꝝ ma la erit.qꝛ opus bonũ malũ efficitur pverſa intentõe.ſicut cũ aliqs dat e/ lemoſynã paupculę mulieri intentõe trahẽdi eã ad pctm̃ luxurię(vide er/ go ne lumẽ qd in te eſt tenebrę ſint). Ly.i.diligẽter attẽde ne intẽtio tua q̃ lumẽ aię eſt ſit pverſa.qꝛ p hoc corrũperent̃ oĩa bona opa(ſi ḡ corp⁹ tuũ lucidũ fuerit nõ hñs aliquã ptez tñbraꝝ) Ly.tum ex bõitate intentiõis.

lucidũ totũ.⁊ ſicut lucerna fulgoris il luminabit te.

¶Aliud euã.de ↄfeſſo.ſm Lucã xix.

In illo tpe d.i.d.ſ.pabolam hanc. Hõ quidã nobilis abijt in regio/ nem longinquam accipe regnũ et re/ uerti Vocatis aũt decẽ ſeruis ſuis de dit illis decẽ mnas. Et ait ad illos ne/ gociamĩ dũ venio. Ciues ãt ei⁹ oderãt illũ ⁊ miſerũt legationẽ poſt illũ dicen tes. Nolumus hũc regnare ſup nos: ⁊ factũ eſt vt rediret accepto regno. et iuſſit vocari ſeruos ſuos.quibus de/ dit pecuniam.vt ſciret quantũ quiſqꝫ

tum ex bõitate opis (e rit lucidũ totũ) .qꝛ oĩa cadẽt ad vitę ęterne me ritũ(⁊ ſicut lucerna ful goris illumiabit te) ly. in pñti p grãm.⁊ in fu/ turo p gloriam.

Homo qdam nobil̃ abijt.⁊c. An initiũ illi⁹ euã.ſcri.ſcũs Lu.in eo.ca.ꝙ chrũs dixit ve/ nit fili⁹ hoĩs q̃rere ⁊ ſal uũ facere qd pierat.tũc poſtmodũ ſeqr̃ euã.ho. (Hõ qdã nobil̃) Ly.i. ieſus xps hõ natus ſm carnem de ſemie dauid regis(abijt in regioneꝫ lõginquã)ly.i.ad cœluꝫ empireũ p ſuaꝫ aſcẽſio nẽ(accipe ſibi regnũ)ſup ordines angeloꝝ(et reuerti)ſcꝫ in fine mũdi ad iu dicium. Tunc eñ omnibus manifeſtabitur regnum ipſius(vocatis autẽ decem ſeruis ſuis)id eſt fidelibus vniuerſis(dedit illis decẽ mnas) Ly.vni uerſitatem bonornm ſuoꝝ.diuerſimode tamẽ.quia dedit vnicuiqꝫ plus vl̃ minus ſcđm propriam virtutem(⁊ ait ad illos negociamini dum venio) Lyra quia tempus meriti currit vſqꝫ in diem iudicij in quo tempore de us dat dona ſua ad hoc ꝙ multiplicẽtur per fructus bonoꝝ opm(ciues ãt eius oderant illum) Lyra ciues aũt illi ſunt iudęi qui pro maiori parte ĩ odium chriſti ſunt firmati(⁊ miſerunt legationem poſt illum dicentes. Nolumus hunc regnare ſup nos) Lyra.quia poſt aſcenſionem chriſti ad cœlos iudęi conati ſunt deſtruere fidem catholicã in qua incipit regnum chriſti qd.cõplebitur ⁊ manifeſtabitur in fine mundi ⁊ factum eſt vt redi ret)ſcꝫ ad gñale iudiciũ(iuſſit vocari ſeruos ſuos qbus dedit pecuniam vt ſciret q̃tum qſqꝫ eſſet negociat⁹) Ly.qꝛ oportebit oẽs apparere añ iudicẽ ad reddendũ de oĩb⁊ acceptis ab eo rõem Rho.xiiij.(venit aũt pmus di/ cẽs.Dñe mna tua decem mnas acquiſiuit) Ly.quia tũc electi de ſuis me ritis ſecuri parati erunt aſtare iudici(⁊ ait illi. Euge ſerue bone. quia in

modico fuiſti fidelis) Ly. quia bona temporalia ⁊ etiam ſpiritualia que habentur in preſenti vita modica ſunt reſpectu bonorum celeſtium . que expectantur in futura vita (eris poteſtatem habens ſuper decē ciuitates) Lyra id eſt gaudebis de fidelitate omnium qui per doctrinam tuam vel exemplum vite tue conuerſi ſunt ad bonum (⁊ alter venit dicens Domine mna tua) Gorra . id eſt grā tua (fecit quinqꝫ mnas ⁊ huic ait . ⁊ tu eſto ſuper quinqꝫ ciuitates) Gorra id eſt ſup illos q̄s tua predicatione vel exemplo tuo conuertiſti (ſed tercius venit) Lyra . qꝛ licet mali reformident venire ad cōſpectū iudicis . tn̄ oportebit eos ibi dē repn̄tari (dicēs . Dn̄e ecce mna tua quam habui repoſitā in ſudorio) Lyra . mna repoſita in ſudario ſignificat donū dei a bonis operibꝫ ocioſum (timui em̄ te) Lyra . iſte timor nō eſt niſi puſillanimitas bene agendi (qꝛ hō auſterꝰ es) Ly . licet em̄ modo ſit tempus miſericordie in iudicio tamen erit tempus rigoris et iuſticie . (tollis quod nō poſuiſti metis quod non ſeminaſti) Ly . qꝛ a prelatis eccleſie nō ſolū req̄runt bona in ꝓpria ꝑſona . ſ; etiā in ſubditis eoꝝ q̄s tenētur inducere ad bonum (Dicit ei . de ore tuo iudico te ſerue nequā) Gorra ſtulticia magna eſt pctm̄ excuſare (ſciebas quia ego homo auſterus ſum) Gloſa . ſi me durum noueras quare ꝯmendatum tibi timorem nō incuſſit vt ſcires me diligentiꝰ queſituꝝ (tollens qđ nō poſui . ⁊ metens quod non ſeminaui) Gorra . requirit em̄ deus bona opa etiam ab eis quibus non dedit grām operandi . nec tn̄ deus hoc faciendo iniuſte agit . qꝛ et ſi illi non recipiunt . ipſe tamen paratus fuit dare gratiam (et quare non dediſti pecuniam meam) id eſt dona mea (ad menſam) . id eſt lucrum . (Et ego veniens) . ſcilicet ad iudicium particulare . id eſt ad mortem hominis (cum vſuris exegiſſem iam) . id eſt cum magno lucro (et aſtantibus dixit) . Gorra . id eſt angelis qui deo iudicante ſemper aſſiſtunt (auferte ab eo mnam) id eſt gratiam et date illi qui decem mnas habet) . Gloſa . augetur em̄ gratia in eo qui in ea

negociatus eſſet. Venit autē primus dicens. Dn̄e mna tua decē mnas acquiſiuit. Et ait illi Euge ſerue bone. qꝛ in modico fuiſti fidel'. eris ptātem habēs ſup decē ciuitates Et alter veīt dicens Dn̄e mna tua fecit quiqꝫ mnas. ⁊ huic ait Et tu eſto ſup quiqꝫ ciuitates Et alter veīt dicēs Dn̄e ecce mna tua quā habui repoſitam ī ſudario Timui em̄ te quia homo auſterus es tollis quod non poſuiſti et metis quod non ſeminaſti Dicit ei. de ore tuo te iudico ſerue nequam Sciebas quia ego homo auſterus ſum tollens quod non poſui et metens quod non ſeminaui Et quare nō dediſti pecunia; meam ad menſam et ego veniens cum vſuris vtiqꝫ exegiſſem illam Et aſtantibus dixit aufer te ab illo mnam ⁊ date illi qui decē mnas habet. ⁊ dixerunt illi. Domine decem

laborat. Autor cōpendij theo. veri lib. iij. ca. vij. ſic di. Ne aūt aliqd boni ꝑeat illa bona opa q̄ qs peccādo mortificat alijs ſaluādis dabūt. Sicut qn̄ corꝑali morte qs morit̄ frēs ⁊ ꝓpinq̄ in bonis ſuccedūt. vn̄ Job. xxvij ca. Si cōportauerit quaſi terrā argentū. ⁊ ſicut lutum p̄parauerit veſti/menta. p̄parabit quidē. ſ3 iuſtus veſtiet̄ illis ⁊ argentū innocēs diuidet (⁊ dixerūt ei) ſc3 angeli (dn̄e h3 decē mnas) q. d. ſatis h3 (dico aūt vobis qꝛ oī hn̄ti) Gor. ⁊ illo bn̄ vtēti (dabit̄) ſc3 incrementū ei⁹ qd h3 (⁊ abūdabit) .ſ. in

mnas habet. Dico aūt vobis qꝛ omni hn̄ti dabit̄ ⁊ abūdabit. ab eo āt qui nō h3. ⁊ qd h3 auferet̄ ab eo.

¶ Aliud euangeliū de ꝯfeſſoribꝫ ſcd̄m Matheum. xxv.

In illo tp̄e dixit ieſus diſcipul̄ ſuis ꝑabolam hanc. Hō quidam peregre proficiſcēs vocauit ſeruos ſuos. ⁊ tradidit illis bona ſua. Et vni dedit qn̄qꝫ talenta. Alij autem duo. Alij vero vnum. vnicuiqꝫ ſm ꝓpriam virtutē. Et profectus eſt ſtatim. Abijt āt qui quinqꝫ talenta acceꝑat ⁊ operatus eſt in eis et lucratus eſt alia quinqꝫ. Similiter qui duo acceperat lucratus eſt alia duo. qui aūt vnum acceꝑat abijt et fodit in terram ⁊ abſconnit pecuniā domi/ni ſui. poſt multū vero tp̄is venit do/minus illoꝝ ſeruoꝝ ⁊ poſuit rationem cum eis. Et accedens qui quinqꝫ talē/ta acceperat obtulit alia quinqꝫ talen/ta dicens. Domine quinqꝫ talenta tradidiſti mihi. ecce alia quinqꝫ ſuperlu/

futuro. qꝛ ſcd̄m ap̄l'um. Oculus non vidit. nec auris audiuit nec in cor hoīs aſcendit q̄ p̄parauit deus diligentibꝫ ſe. (ab eo aūt qui nō h3) ſc3 v/ſum doni collati. ſicut ille piger ſeruus fuit (et quod h3). i. ip̄m donum (auferet̄ ab eo) Gor. dare hn̄ti fuit miſericordię. auferre n̄ hn̄ti iuſticię.

Homo qdam ꝑegre ꝓficiſ. ⁊c. Ma. xxv. Hiſtoriā hui⁹ euā. Locutus ē dn̄s ieſus chr̄s āno eius. xxxiij. xi kal. ap̄lis. feria. iij. luna. xij indictione. vi. ¶ Ante initium illius euāgelij ſcri. ſcūs Mat. in eodē ca. q xp̄s dixit diſ. ſuis Vigilate qꝛ neſcitis diem neqꝫ horā. Tūc ſtatim ſeq̄tur euange. ho. (homo quidam ꝑegre ꝓficiſcēs) Ly. hō ille eſt ieſus chriſt⁹ qui q̄uis ſm diuinitatem nō poſſet proficiſci de loco ad locum. quia ſic eſt vbi/qꝫ ſed tamen ſm humanam naturam ꝑegre profectus eſt. quando aſcēdit in cœlū (vocauit ſeruos ſuos) Gor. reducendo eos in eſſe naturę (⁊ tradidit illis bona ſua) Ly. ſc3 bona naturę. bona grē. bona ꝯſcientię ⁊ ſapientię bona potentię. bona opulentię. Et dicunt̄ talenta. qꝛ per bonum vſum ta/lium p̄t quilibet ſibi accipere cęleſte p̄mium (vni dedit quinqꝫ talenta. a/lij duo. alij vero vnum. vnicuiqꝫ ſm propriā virtutem. ⁊ ꝓfectus ē ſtatim) qꝛ chr̄s ſm humanitatē mutauit locū cœlū aſcendēs (abijt aūt q̄ quinqꝫ talenta acceꝑat ⁊ opat⁹ eſt in eis ⁊ lucrat⁹ eſt alia qnqꝫ) Ly. qꝛ iſta talēta mltiplicauit bn̄ vtendo p̄dictis donis ad ſui perfectōem ⁊ proximi ędifi/

cationem' ſil'r qui duo talẽta acceperat).i.aliq̃ ex p̃dcis donis (lucrat⁹ eſt alia duo) Hoꝛ.ꝛ attẽdit illd lucꝝ in merito quo ad ſe.ꝛ in edificatõe q̃ ad proximũ.ꝛ ſic duplicabit bonũ acceptũ (q̃ ãt vnum accepat abijt ꝛ fodit in terrã.ꝛ abſcõdit pecuniã dñi ſui) L y.ille abſcõdit in terra q̃ p̃dcis donis vtit ad mũdi gl'am ꝛ tp̱ale lucꝝ ſeu queſtũ (poſt multũ vo tp̱is) L y. q꞉ lõguʒ tp̱s eſt ab aſcẽſione xp̄i ad cœlũ vſqꝫ ad aduentũ e⁹ ad iudiciũ (venit dñs). Hoꝛ.p̱ ſeip̄m nõ p̱ vicariũ (ſeruoꝝ illoꝝ) q̃bus bona ſua cõmiſit (et poſuit rõem cũ eis)

cratus ſum.ait illi dñs eius Euge ſerue bone ꝛ fidelis quia ſuper pauca fuiſti fidelis.ſuper multa te ꝯſtituã: intra in gaudium dñi tui. Acceſſit auteʒ ꝛ q̃ duo talẽta accepat. Et ait dñe.duo talenta tradidiſti mihi.ecce alia duo lucratus ſum.ait illi dñs eius Euge ſerue bone ꝛ fidelis quia ſupꝛa pauca fuiſti fidelis.ſupꝛa multa te conſtituam intra in gaudiũ domini tui.

Aliud euangeliũ de ꝯfeſſoꝛib⁹ ſcd̃m Matheum.xxiiij.

In illo tp̱e Dixit ieſus diſcipulis ſuis Uigilate. quia neſcitis qua hoꝛa dominus veſter vẽturus ſit Illd ãt ſcitote qm̃ ſi ſciret paterfamilias q̃

vt pʒ Lu. xvi. Redde rõem villicatõis tuę. l y ra q꞉ tũc diſtricte exigʒ rõem de bõis ab eo collatis (Et accedẽs q̃ qnqꝫ talenta accepat obtulit alia qnqꝫ talenta dicens.dñe qnqꝫ talẽta tradidiſti mihi.ꝛ ecce alia qnqꝫ ſuperlucratus ſum) Hoꝛ.i.ml'tiplicata ſunt merita ex gratia tua ꝛ vſu liberi arbitrij (Euge ſerue bõe ꝛ fidelis) querẽs in ſuis actibus dñi gloꝛiã et non ꝓpꝛiam laudem (q꞉ ſup̱ pauca fuiſti fidelis) l y. oĩa bõa in hac vita hoĩ collata pauca ſunt reſpcũ bonoꝝ gl'ę (ſupꝛa multa te ꝯſtituã) q꞉ ſin cœlo confert hoĩ bonuʒ infinitum (intra in gaudium dñi tui) Hoꝛra vt ſit ex omni p̱te gaudium. Surſum ex viſione dei Deoꝛſum ex conſideratione inferni.interi⁹ ex gloria ꝯſcientię exterius ex decoꝛe oĩs creaturę (Acceſſit aũt et qui duo talẽta accepat ꝛ ait dñe duo talẽta tradidiſti mihi.ecce alia duo lucrat⁹ ſum) Hoꝛra duplicando bona ſcʒ bonum ſapientię a me diffundendo in proximum p̱ verbum p̃dicationis Bonum operationis a me diffundendo in proximũ per exemplum ędificationis (ait illi dñs eius Euge ſerue bone ꝛ fidelis.q꞉ ſuper pauca fuiſti fidelis ſupꝛa multã te ꝯſtituam intra in gaudiũ dñi tui) De quo dr̃ Bern̄.in li.de ꝯſideratõe. Qualis putas tũc erit ſplẽdoꝛ aĩaꝝ qñ ſolis ſplendoꝛẽ hẽbit lux coꝛpoꝝ Nulla em̃ ibi triſticia nulla anguſtia.nullus doloꝛ.nullus timoꝛ.nullus ibi laboꝛ.nulla moꝛs. ſed perpetua ſanitas ſemper perſeuerabit.

Uigilate quia neſcitis qua hoꝛa ꝛc̃. Mat.xxiiij. Hęc v̄ba ſcĩ euãgelij locut⁹ eſt dñs ieſus chꝛũs anno eius.xxxiiij.xi.kal' aplis.feria.iij.luna.xij.indictõe.vi. Ante initiũ i lli⁹ euan.ſcri.ſcũs Mat.in eo.ca. Cœlũ et terra tranſibũt. Tunc ſeq̃tur euangeliũ hodiernum Uigilate quia ne

ſcitis qua hora dominus veſter venturus ſit) Hor. ſcꝫ ad mortē cuiuſlibet hoīs vt pꝫ Eccl'i. x. Neſcit homo finē ſuū ⁊c. (hoc aūt ſcitote qm̄ ſi ſciret paterfamilias qua hora fur veniret) Hor. id eſt mors que fur dr̄ ꝓpter improuiſum aduētum vt pꝫ Apoca. iij. Veniā tibi tanq̄ fur (vigilaret vtiq̄) ne in pctō mortali moreret̄ qr mors pctōꝝ peſſima (⁊ non ſineret pfodi domum ſuam) Hor. id eſt cū violentia aīam a corpe extrahi. ſed ſponte exire. vn̄. Criſ. q̄ñ aīe peccatrices in corpe quaſi in ꝓprio domicilio delectantur veniens cum ſententia mortis dei angelus perfodit corpus ⁊ animam violenter auellit. Anime aūt iuſte que quaſi in exilio ibi ſunt veniente ſnīa non perfodiuntur. ſed reuertunt̄ gaudētes (ideoq̄ ⁊ vos eſtote parati) ſcilꝫ ſine macula cordis (q̄a qua hora non putatis filius hoīs venturus eſt) Hor. ſcꝫ ad iudicium particulare in mortem (q̄ſputas eſt fidelis ſeruus et prudens quem conſtituet dn̄s ſup familiam ſuam) ſcꝫ in officij ſui ſuſceptione (vt det illis cibum in tempore) Hor. triplicem cibum verbi exempli ⁊ tpalis ſubſidij Vel ſm Lyram. vt det illis cibum in tpe id eſt auxilium ad quod quilibet tenetur. Unde Eccl'i. xxvii. Cuilibet mandauit deus de proximo ſuo (beatus ſeruus quem cum venerit dominus eius) Lyra in actibus charitatis ſe exercentem. quia per talia meretur eternam beatitudinem. (Amen dico vobis. ſuper omnia bona ſua conſtituet eum) quia beatitudo eſt ſtatus omnium bonorum aggregatione perfectus. vt dicitur in libro de conſolatione philoſophie. Horra Bona pn̄tia. ſunt particularia ⁊ imperfecta. ſed bona celeſtia ſunt bona communia ⁊ perfecta. Nunc enim ex parte cognoſcimus. ⁊ ex parte diligimus. ſed tunc ſcꝫ in futuro perfecte. et cetera.

hora fur venturus eſſet vigilaret vtiq̄ ⁊ nō ſineret pfodi domū ſuam ideo et vos eſtote parati. qr neſcitis qua hora filius hoīs venturus eſt Quiſputas eſt fidelis ſeruus ⁊ prudēs quē conſtituet dn̄s ſup familiā ſuam vt det illis cibū in tpe: beatus ille ſeruus quē cū venerit dn̄s eius. inuenerit ſic facientē Am̄ dico vobis ſup oīa bona ſua conſtituet eum.

¶ Incipiūt euangelia de ꝟginib⁹ ſcd̄ꝫ Matheum. xiij.

In illo tpe Dixit ie. d. ſ. parabolam hanc Simile eſt regnū celoꝝ theſauro abſcondito in agro. quē qui inuenit hō abſcōdit ⁊ p̄ gaudio illius vadit

¶ Poſtilla.

Simile eſt regnum cœlorum. ⁊c. Mathei. duodecimo. Hiſtoria huius Euangelij facta eſt in aprili. anno chriſti. xxxiii. indictione ſexta. Ante initium illius euangelij ſcribit ſanctus Matheus in eodem capitulo quod chriſtus dixit Iuſti fulgebunt ſicut ſol in regno patris eorum Tunc poſtmodum loquitur euangelium hodiernum. (Simile eſt regnum cœlorum theſauro abſcondito in agro) Hor. Ad laudem virginum exponitur parabola iſta Sicut thezaur⁹ in agro eſt ꝟginitas in carne.

Coꝝ.iiij.habemus thesauꝝ istum in vasis fictilibus.vñ Aug⁹ facite qđ poteſtis ne virginitatis bonum a vobus pereat cui facere non poteſtis vt redeat.vel ſm Gregoriū.Thezaurus eſt cęleſtis regni deſiderium (quem qui inuenit homo abſcondit ⁊ pre gaudio illius vadit) .Gorra.pedibus mentis ipſum affectando(⁊ vendit vniuerſa que habet) ſcilicet temporali a contemnendo.vt patet Mat.xix.Si vis perfectus eſſe vadeꝫ vende ō nia q̄ habes ⁊ da paupib⁹(⁊ emit agꝝ illū) Gorra total'r cęleſtib⁹ inhian/ do (Iteꝝ ſil'e eſt regnum cœloꝝ homini negociatori querenti bonas mar garitas.i.dulcedinē vi tę celeſtis(inuēta aūt v/ na p̄cioſa margarita) Gor.i.xp̄um ⁊ ſm hoc xp̄s d͛r margarita.Si/ cut eī naſcit̄ margarita ex rore cęleſti cōcha ma ris ſe aperiēte Sic chri ſtus virtute ſpirituſſan cti in mari conſcientię. Eſa.xlv.Rorate cęli đ ſuper ⁊ nubes pluāt iu ſtū.apiatur terra ⁊ ger minet ſaluatorē(abijt ⁊ vendidit oīa q̄ habuit) Gor.ꝑ contemptū terrę noꝝ.ad Philipꝑeñ.iij. Oia arbitror vt ſterco ra vt chriſtum lucrifra/ ciā(⁊ emit eā)ꝑ conatū et deſideriū ęternorum. vt patet ad Phil'.prio. deſideriū hn̄s diſſolui et eſſe cū chriſto(Iterū ſimile eſt regnū celoꝝ) Ly.i.ſtatus eccl'ę militātis((sagenę miſſę in mare) Gor.i.doctrinę diuulgat in mundū;(⁊ ex oī gn̄e piſcium) Gor.i.hominū (cōgreganti) ſcꝫ bonoꝝ ⁊ maloꝝ paupeꝝ ⁊ diuitum ⁊ iuuenū ⁊ ſenū (quā cum impleta eſſet) Gor.qđ erit in fine ſęculi qñ implebit̄ nūerus electoꝝ (educētes ⁊ ſecus littus ſedētes.elegerūt bonos in vaſa ſua.malos auteꝫ foras miſerūt.ſic erit in ꝯſummatōe ſęculi) Ly.ſicut em̄ nō diſtinguunt̄ boni piſces a malis q̄ꝺdiu ſagena eſt intra aquā.ſic in eccl'a pn̄ti admixti ſunt mali cū bonis.ſꝫ in fine mūdi ſagena trahet̄ ad litius ꝑ aptū iudiciū qꝛ tunc erūt maīfeſta abſcondita cordiū.⁊ tūc ſcꝫ in iudicio(exibūt angeli et ſepabūt malos de medio iuſtoꝝ ⁊ mittūt eos in caminū ignis.ibi erit fletus ⁊ ſtridor dentiū) fletus ſcꝫ ꝓpter ardorē.⁊ ſtridor dentiū ꝓpter frig⁹ (intellexiſtis hęc oīa?) Ly.q.d.ad vos ꝑtinet ītelligere q̇ alios debetis do cere viā ſalutis(dicūe ei etiā ait illis.iđ oīs ſcriba) vñ Aug⁹ Apl'i ſūt ſcri bę ⁊ notarij chriſti ꝟbū dei ſignantes in tabul' cordis(doctus).i.lrātus ⁊ a deo inſpiratus(in regno cœloꝝ).i.in eccl'a militante(ſil'is eſt homini pa

et vendit vniuerſa quę habet et emit agrum illū. Iterum ſimile eſt regnum cęlorum homini negociatori querenti bonas margaritas. inuenta aūt vna pręcioſa margarita abijt ⁊ vendidit v niuerſa quę habuit ⁊ emit eam. Iterū ſil'e eſt regnū cęloꝝ ſagenę miſſę in ma/ re.⁊ ex omni genere piſcium congregā ti.quam cum impleta eſſet educentes et ſecus littus ſedentes elegerunt bo/ nos in vaſa ſua. malos autem foras miſerunt.ſic erit in conſummatione ſe culi. Exibunt angeli ⁊ ſepabunt ma/ los de medio iuſtorum et mittent eos in caminum ignis. Ibi erit fletus et ſtridor dentium Intellexiſtis hęc ōnia? dicunt ei. Etiam Ait illis.ideo omnis

trifamilias) Lyra. qꝛ ſicut paterfamilias habet paſcere filios pane corpa
li. ſic iſte puulos fidei pane ſpūali (qui pfert de thezauro ſuo) Lyra. id ē de
ſcientia in corde abſcondita (noua ⁊ vetera) id eſt autoritates ⁊ pceſſus ve
teris ⁊ noui teſtamenti

¶ Poſtilla.

Simile eſt regnū cœlorū decem ⁊c. Mat. xxv. Hiſtoria huius euā
gelij facta eſt anno chriſti. xxxiij. kal. aplis feria. iij. luna. xij. indicti
one. vi. Añ initiū illius euangelij ſcribit ſcūs Mat. in xx capl'o. Si
eñ malus ſeruus dixerit in corde ſuo moram facit dñs meus venire. ⁊ coe

ſcirba doctus in regno cęlorum ſimi
lis eſt homini patriſfamilias q̄ pfert
de theſauro ſuo noua ⁊ vetera.

¶ Aliud euangelium de virginibus
ſcd̄m Mattheum. xxv.

In illo tpe Dixit ieſus diſcipulis
ſuis pabolā hanc. Simile eſt reg
num cęlorum decem virginibus quę
accipientes lampades ſuas exierunt
obuiam ſponſo ⁊ ſponſę. quinq̧ autē
ex eis erant fatuę. ⁊ quinq̧ prudentes
Sed quinq̧ fatuę acceptis lampadi
bus non ſumpſerunt oleum ſecum.
Prudentes vero acceperunt oleum
in vaſis ſuis cum lampadibus. Mo
ram autem faciente ſponſo dormita
uerunt omnes et dormierunt. Media
autem nocte clamor factus eſt. Ecce
ſponſus venit exite obuiam ei. Tunc

perit pcutere cōſeruos
ſuos mādu cet aūt ⁊ bi
bat cū ebrijs. venit dñs
ſerui illius i qua nō ſpe
rat ⁊ hora qua ignorat
et diuidet eū. ſcʒ ſepan
do aīmam a corpore in
morte ipſius. ptemq̧ e
ius ponet cū hypocritis
id eſt cū falſis chriſtiāis
ſeparando eū a beatis ⁊
cōiungendo ipm cū dā
natis. Ibi erit fletus et
ſtridor dentium. Tunc
ſtatim ſeq̄tur euangeliū
hodiernum (Simile eſt
regnum cœloꝝ decē vir
ginibus) Lyra id eſt ec
cleſia militans q̄tū ad
ſtatum cōtemplatiuuʒ.
(decem virginib9) id eſt cō
templatiuis. Lyra. vir
ginitas enim ſignificat
vitam cōtemplatiuā. qꝛ
ſicut caſtitas eleuat mē
tem a carnalibus ⁊ diſ
ponit intellectum ad contemplatōem veritatis. ſic ecōtrario luxuria de
primit mentem ⁊ cauſat hebetudīem intellectus. ⁊ ſic reddit hominem q̄
ſi beſtialem. ꝓpter qd̄ dicitur. pmo. Et hic. Uita voluptuoſa vocatur vi
ta pecudum (quę accipientes lampades ſuas) Gorra. Acceptio lampadū
eſt oſtenſio operum vt ſint alijs in exemplum (exierunt obuiam ſponſo) id
eſt chriſto (⁊ ſponſe) id eſt eccleſię (quinq̧ autem ex eis erant fatuę. ⁊ quin
q̧ prudentes) Lyra. Uirgines eñ prudentes ſunt contemplatiui ſeu re
ligioſi quę opera ſua bona ad finem debitum ordinant ſcʒ pncipaliter ad
gloriam dei ⁊ ad ſalutem ꝓpriam ⁊ ad edificationem proximi. E contrario
fatuę virgines dicuntur qui propriam gloriam ⁊ fauorem hominum quę
runt in ſuis bonis operibus. Et merito dicuntur fatuę virgines quia bo
na opera ſua perdunt ꝓpter defectuʒ intentionis rectę (ſed quinq̧ fatuę ac
ceptis lampadibus) Gorra. id eſt ogibus de genere bonoꝝ (nō ſumpſerūt

oleū ſecū)in quo ſignaꝛ charitas. Sicut em̄ oleū natat ſupꝫ oēs liquores ſic charitas ſupꝫ oēs ꝟtutes(prudētes ꝟo ſumpſerūt oleū ſecū in vaſis ſu/is)id ē charitatē(cū lampadibꝰ)i.cū opꝫibus ſuis.q.d.ex charitate ꝑfecerūꝛ opera ſua bona(morā aūt faciēte ſpōſo dormitauerūt oēs ⁊ dormierūt) Mora iſta eſt decurſus tpꝫis ab aſcēſione dn̄i vſqꝫ ad diem iudicij. quod tpꝫs ꝓpter lōgitudinē vocaꝛ mora. Jā em̄ durauit ꝑ mille q̄dringentos et xv.annos. Et reſiduū eſt nobis incertū In hoc aūt tpꝫis interuallo moriunꝛ oēs hoīes tam boni q̄ꝫ mali q̄ quidē mors deſignaꝛ hic ꝑ dormitōem qȝ ita faciliter excitabūtur a morte ꝑ chriſtū ad iudiciū venientē ſicut hō excitat aliū hoīem dormientē(media aūt nocte) Ly.nō intelligiꝛ ꝑ hoc ꝙ iudiciū extremū ſit celebrandū de nocte ſed de die.ſicut dicit Apl'us.i.ad Coꝝ.iij.Dies dn̄i declarabit ⁊c. Sed qȝ tpꝫs iudicij eſt nobis occultū.idō

ſurrexerunt omnes virgines ille ⁊ or/nauerunt lampades ſuas Fatuę autē ſapientibus dixerunt.date nobis de oleo veſtro quia lampades noſtrę extinguuntur. Reſponderūt prudentes dicentes. Ne forte non ſufficiat nobis et vobis.ite potius ad vēdētes. ⁊ emite vobis. Dum autem irent emere venit ſpōſus ⁊ quę paratę erant intrauerūt cum eo ad nuptias ⁊ clauſa eſt ianua Nouiſſime veniunt ⁊ reliquę virgīes dicentes. Domīe domine aperi nobis

ſignaꝛ ꝑ mediā noctem qȝ illa q̄ fiūt media nocte ſunt hoībus occulta (clamor factus eſt) Ly.id eſt vox chriſti vl' āgeloꝝ ad vocandū mortuos ad iudiciū(tūc ſurrexerūt oēs ꝟgines illę) Ly.qȝ oēs reſurgēt boni ⁊ mali vt appareant in iudicio chriſti(⁊ ornauerūt lampades ſuas) Gor.i.apud ſe cogitauerunt opꝫa ſua ꝓ quibꝰ remuneratōnem expectabāt.vn̄ Grego. Ornāt lampades qȝ apud ſe opera ſua numerant ꝓ quibꝰ ęternā btītudinē habere ſperāt(fatuę aūt).ſ.ꝟgines(ſapiētibꝰ dixerūt.date nobis de oleo veſtro qȝ lāpades nrē extinguūtur) Ly.Jſta petitio vana ⁊ rn̄ſio negatiua ſignāt ꝙ nullus poterit ad alium q̄ꝫtumcūqꝫ iuſtū recurrere ꝓ auxilio nec aliqs q̄ꝫtumcūqꝫ iuſtus poterit aliū iuuare ſed ſoli ſufficiet iuſticia ſua.vn̄ Hiero.Jn futuro vnuſqſqꝫ ꝓ opꝫibus ſuis mercedē accipiet nec pn̄t in die iudicij alioꝝ ꝟtutes alioꝝ pctā ſubleuare.⁊ hoc eſt qđ ſubdiꝛ(ne forte nō ſufficiat nobis ⁊ vobis. ite potius ad vendētes ⁊ emite vobis) Vn̄ Ambro. Vendūt oleū q̄ adulando aīas in errorē mittūt.de quo dȝ in pſ̄.cix. Oleum aūt pctōris non impinguet caput meū ⁊c.(Dū aūt irent emere venit ſpōſus) Ly.Chriſtꝰ ad remuneratōem bonoꝝ(et q̄ paratę erāt) Ly. Per bona opꝫa in charitate fcā(intrauerūt cū eo ad nuptias)id ē ad cęleſtē glīaȝ(et clauſa ē ianua) Gor.Janua inq̄t miſcdię ad indulgendū q̄ mō oibus apiꝛ ianua glię ad intrandū quę mō omnibꝰ penitentibꝰ reſeratur(nouiſſime)id ē nimis tarde(veniūt ⁊ reliq̄ virgines dicētes.dn̄e dn̄e api nobis) Ly. Per hoc quod vocant eum dn̄m ſignaꝛ ꝙ crediderūt in chriſtum. Sed qđ prodeſt ore inuocare ſi opere neges(At ille reſpondēs ait.Amē amen dico vobis neſcio vos) Ly.ſcȝ noticia approbatōis qua ſoli electi a deo cognoſcunꝛ(vigila/

re itaqꝫ) Horta. ſcꝫ antequā̄ veniat ſpōſus (quia neſcitis diem neqꝫ horaꝫ) ſcilicet mortę veſtrę.

¶ Poſtilla.

Ego ſum panis viuus. Joā. vi. Hęc vba ſcī euāgelij de ſeipſo locutus eſt dn̄s ieſus chriſtus anno eius. xxxij. xvi. kal' maij. feria. iij. lu. xxiiij indictōe. v. Añ initiū illius euāgelij ſcribit ſcūs Joānes in eodē capitulo ꝙ iudęi murmurabāt de illo qḋ chriſtus dixit. Ego ſum panis qui de cœlo

At ille rñdens ait. Amē amē dico vobis neſcio vos Vigilate itaqꝫ quia neſcitis diem neqꝫ horam

¶ In feſto corporis chriſti Euāgeliū ſcd'm Joannem. ſexto

In illo tempore Dixit ieſus turbis iudeorum. Ego ſum panis viuus qui de celo deſcendi. Si quis manducauerit ex hoc pane viuet in ęternum. ⁊ panis quem ego dabo caro mea eſt pro mundi vita. Litigabant ergo iudęi ad inuicem dicentes. Quomodo poteſt hic dare nobis carnem ſuā ad manducandū. Dixit ergo eis ieſus. Amē amen dico vobis niſi manducaueritis carnē filij homīs. et biberitis ſanguīeꝫ eius nō habebitis vitam in vobis. Qui vero manducat

deſcendi. Et dicebāt Nōne hic eſt ieſus filius ioſeph cuius nos nouim⁹ patrem ⁊ matrē quō ergo dicit hic ꝙ de cœlo deſcendi. Reſpondit eis ieſus Nolite murmurare inuicem nemo poteſt venire ad me niſi pater qui miſit me traxerit illum. Tunc poſtmoduꝫ ſequit' euangeliū hodiernum (Ego ſuꝫ panis viuus) Thomas. Viuificans comedentem Iſte enī cibus ſine panis in manducantem non conuertitur ſed eū in ſe conuertit ſicut dictum ē ſcō Auguſtino. Nec tu me mutabis ī te ſicut cibū carnis tuę ſꝫ tu mutaberis in me (qui de cœlo deſcendi) Thomas vt eſſem panis hominum qui erā panis angelorꝫ. Vñ in pſ̄. lxxvij. Panē angelorꝫ māducauit hō (ſi q̇s māducauerit ex hoc pane viuet in ęternū) in p̄ſenti ꝑ grām ⁊ in futuro per glām (⁊ panis quem ego dabo caro mea eſt ꝓ mūdi vita) Tho. Bñ dicit pro mundi vita. quia vtilitas huius ſacramenti eſt non ſoluꝫ ipſius ſumentis ⁊ celebrantis. ſed cōmunis totius eccl'ę quod nō cōtingit in aliis ſacramētis. nā baptiſmus ſolū prodeſt ſuſcipienti. Eucharittia ṽo non ſolū celebrāti. ſed etiā ꝓ oībus pro q̇bus orat ⁊ q̇ ſunt de corpe ecclię ſiue ſint viui ſiue defuncti. ⁊ rō eſt ꝙ in alijs ſacramētis cōtinet' virtus ⁊ efficacia verbi incarnati. hic aūt cōtinet' ipſe chriſtus fons ⁊ plenitudo ſanctitatis. ⁊ ideo plus extēdit ſe ṽtus eius (litigabāt ergo iudęi ad inuicē dicētes. quō hic poteſt nobis dare carnē ſuā ad manducandū) Tho. Litigatio erat de hoc ꝙ carnē ſuā panē dixerat intelligebāt enī ꝙ caro ſit dentib⁹ lacerāda. ⁊ iō reputabāt hoc īpoſſibile ⁊ incōueniēs (dixit ergo eis ieſus. Amē amē dico vobis niſi māducaueritis carnē filij hoīs) Ly. Sicut enī in vita corꝑali cibus eſt neceſſarius ad vitā cōſeruandaꝫ ita in vita ſpūali hoc ſacramentum eſt neceſſarium ꝙ eſt vitę ſpūalis cōſeruatiuū. ꝙ ſicut

baptiſmus eſt quedam regeneratio ſpūalis. ita eucharīſtia eſt quedā ſpiri tualis nutritio (ꝛ biberitis ſanguinē eius nō habebitis vitam in vobis) Lyra. Nō eſt intelligendū ꝙ hoc ſacramentū ſub vtraqꝫ ſpē fidelibus ſit exhibēdū. ſed tm̄ hoc modo a ſacerdotibus eſt ſumendum. licꝫ em̄ in p̄mi tiua eccleſia populus ſub vtraqꝫ ſpē cōmunicaret. tamen poſtmodū proui de ordinatū eſt vt populus nō cōmunicet ſub ſpē vini ꝓpter periculū effuſi onis. Et etiā qꝛ ſcd̄m beatū Thomā de aquino. in iiij. diſtin. x. ꝓpter na/ turalem concomitantiam ſub vtraqꝫ ſpecie ſcꝫ panis ꝛ vini eſt totus chri ſtus. Ergo qui cōmuni/ cat corpori cōicat ꝛ ſan guini. cū ſub vtraqꝫ ſpe cie totus chriſtus conti netur. ſcꝫ ſcd̄m corpus aīam ꝛ deitatem (q̄ mā ducat carnem meam et bibit meum ſanguinē) ſupple digne (habet vi/ tam eternam) Lyra. qꝛ habet deum inhabitan tem qui eſt vita eterna. (et ego reſuſcitabo euꝫ in nouiſſimo die) Tho. quantum ad glorīā cor poris

meam carnem ꝛ bibit meū ſanguinēꝫ habet vitam eternam. Et ego reſuſci/ tabo eum in nouiſſimo die

¶ Sequitur euāgeliū pro defunctis qd̄ legit̄ p̄nte funere. aut depoſitione defunctorum. ſcd̄m Joan. xi.

In illo tp̄e Dixit martha ad ieſuꝫ Dn̄e ſi fuiſſes hic frater meus nō fuiſſet mortu⁹. Sed ꝛ nūc ſcio quia quecunqꝫ popoſceris a deo dabit tibi deus. Dicit ei ieſus. reſurget frater tu us. Dicit ei martha. ſcio quia reſurgꝫ in reſurrectione in nouiſſimo die. Di/ cit ei ieſus. Ego ſum reſurrectio et vi/ ta qui credit in me etiā ſi mortuus fue rit viuet. Et oīs qui viuit ꝛ credit in me non morietur in eternū. Credis hoc

¶ Poſtilla

Dixit martha ad ie/ ſum dn̄e ſi ꝛc. Joā. xi. Hiſtoria huius euā gelij facta eſt anno chri ſti xxxiij. v. idus marcij feria vi. luna. p̄. indictio ne vi. Ante initiū illius euangelij. ſcribit ſanct⁹ Joannes in eodem ca. ꝙ chriſtus dixit diſcipul' ſuis Lazar⁹ mortu⁹ ē. ꝛ gaudeo ꝓpter vos vt cre datis. qꝛ nō erā ibi. ſꝫ eam⁹ ad eū veīt itaqꝫ ieſus. ꝛ inueīt eū q̄ttuor dies ī monumēto hn̄tē ꝛc. ¶ Tūc ſeq̄tur euange. illud (Dixit martha ad ieſum. Dn̄e ſi fuiſſes hic frater me⁹ nō fuiſſꝫ mortu⁹) Tho. q. d. Tu es fons vite ergo mors nō habuiſſet locū in p̄ntia tua (ſed ꝛ nūc ſcio) licet frater meus ſit mortuus ꝛ ſepultus fide certa teneo (quia quecūqꝫ popoſceris a deo da bit tibi deus) quaſi diceret. poteras repellendo mortem vitam conſeruare potes ꝛ vitam perditam reſtaurare. Unde Auguſtinus. Non dixit. ro/ go te vt reſuſcites fratrem meum. Non em̄ ſciebat ſi reſurgere fratri ſuo vtile erat (Dixit ei ieſus reſurget frater tuus) Lyra. Sed illa intellexit hoc de reſurrectione futura in fine mundi. Jdeo ſequitur. (Dicit ei mar/ tha. ſcio quia reſurget in reſurrectione in nouiſſimo die) Thomas. quaſi diceret. ſcio reſurrectionem generalem omnium hominum futuram. et ne ſcio vtruꝫ de illa gn̄ali loqueris vel ſpeciali fr̄is mei reſurrectōe ſciebat aūt

de doctrina chꝛiſti.qꝛ ſm Criſoſtomū a Chꝛiſto de illa generali reſurre
ctione audiuit.vel etiā qꝛ ex ſcripturis legis ⁊ ꝓphetarū de illa generali re
ſurrectione edocta fuerat(dicit ei ieſus.ego ſum reſurrectio ⁊ vita)id ē cau
ſa reſurrectionis quātum ad coꝛpus.⁊ vita quātum ad aīam(qui credit in me
qui ſum vita(etiā ſi moꝛtuus fuerit)ſcꝫ ꝑ peccatū in aīa(viuet)ſcꝫ vita grē
in pñti(⁊ omnis qui viuit ⁊ credit in me nō moꝛief in ęternum) Tho .et
ſi moꝛiatur moꝛte coꝛpis quę eſt moꝛs naturę.nō tamen moꝛte ęterna q̄
eſt moꝛs gehennę(credis hoc)Auguſtinus.Chꝛiſtus ſciens fidē ipſius cō
feſſionem eius requirit.⁊ hoc ad meritum ſalutis.Rhoma.x.Coꝛde credi
tur ad iuſticiam.oꝛe aūt cōfeſſio fit ad ſalutem(Ait illi vtiqꝫ dñe)ſupple
omnia credo(ego credidi.quia tu es chꝛiſtus filius dei viui)Lyra.ſcꝫ na/
turalis(qui in hūc mun
dum veniſti)ſcꝫ per car
nis aſſumptionem.

Ait illi.vtiqꝫ dñe.ego credidi.qꝛ tu es
chꝛiſtus filius dei viui qui in hūc mū
dum veniſti.

¶Aliud euangelium pꝛo defunctis
ſecundum Joannem.v.

In illo tpe Dixit ieſus diſcipulis
ſuis.Amē amē dico vob qꝛ venit
hoꝛa ⁊ nūc ē qñ moꝛtui audiēt vocē fi
lij dei ⁊ qui audierint viuent.Sicut
em̄ pater habet vitaꝫ in ſemetipſo.ſic
dedit ⁊ filio vitam habere in ſemetip/
ſo.Et poteſtatem dedit ei iudicium fa

¶Poſtilla

Amen amē dico vo
bis ⁊c.Joā.v.Hęc
ſequentia euangelia iu
xta hiſtoꝛias ſuas dicta
ſunt a dño ieſu chꝛiſto.
anno eius.xxxij.xviij.
kalendas maij.feria.iij
luna.xxiiij.indictōe.v.
Ante initiū illius euan
gelij ſcribit ſcūs Joan.
in eodē caplo.quod ipſe
pater diligit filiū ⁊ om/
nia demonſtrat ei q̄ ipſe
facit ⁊ maioꝛa his demonſtrabit ei opera.⁊ vos miramini pꝛę magnitudi
ne.quaſi diceret vos miramini quod ſanaui paraliticum qui habuit trigī
taocto annos in infirmitate ſua ſed maioꝛa faciam quia ſuſcitabo moꝛ/
tuos.Tunc poſtmodum ſequitur euangelium hodiernum(Amen amen
dico vobis.quia venit hoꝛa)ſcꝫ in fine mundi(⁊ nunc eſt)ſcꝫ etiam in pꝛę
ſenti(quando moꝛtui audient vocem filij dei)Lyra.quia ad vocem filij a
liqui in pñti ſunt reſuſcitati.vt filius viduę.vt patet Lucę.vij.Et filia
archiſynagogi.vt patet Matthei ix.Et etiam lazarus.vt patet Joā.xi
Sed in futuro ⁊ in fine mundi omnes reſurgent ⁊ tranſibunt de moꝛte
ad vitam.Unde Apoſtolus ṗmo ad Coꝛin.xv.Omnes quidem reſurge
mus(ſicut em̄ pater habet vitam in ſemetipſo)Hoꝛra.ſcꝫ per eſſentiaꝫ ſic
dedit ⁊ filio vitam habere in ſemetipſo per eſſentiā.⁊ in hoc chꝛiſtus oſtē/
dit qualitatem ſui cum patre(et poteſtatem dedit ei iudicium facere)ſcꝫ in
quantum homo(quia filius hominis eſt)Lyra.ſcꝫ ab omnibus viſibilis
in iudicio bonis ⁊ malis(nolite mirari hoc quia venit hoꝛa in qua om/
nes qui in monumentis ſunt audient vocem eius)hoc fiet in generali re/
ſurrectione omnium hominum quando omnes reſurgent ad vocem eius.
id eſt ad impꝛium eius.Uñ pſ.lxvij.Dabit em̄ voci ſuę vocem virtutis
(et pꝛocedēt qui bona fecerunt in reſurrectioneꝫ vitę)Ly.hoc addit ad de

notandū ꝙ fides ſine opibus nō ſufficit ad ſalutē(qui vero mala egerūt) Tho. id eſt mala opera per penitētiā nō emendauerūt(in reſurrectionez iudicij) id eſt in eternam damnatōem. vt patet Mat. xxv. Ibūt hi in ſupplicium eternū. iuſti aūt in vitam eternā

¶ Poſtilla

Sicut em̄ pater ſuſcitat mortuos ⁊c̄. Ioā. v. Añ initiū illius euāgelij ſcribit ſcūs Ioānes in eodē caplo. ꝙ ieſus ſanauit quēdam infirmum qui habuit xxxviij. annos in infirmitate ſua. ꝓpterea ꝑſequebant iudei ieſum. q2 hec faciebat. Ieſus aūt rn̄dit. Pater meus vſqȝ mō opatur ⁊ ego operor ꝓpterea. ergo magis querebant eum iudei interficere. q2 non ſolum ſoluebat ſabbatum. ſed et prēm ſuū dicebat deum. equalem ſe faciens deo. Tūc poſtmodum ſeqtur euāgelium illud (Sicut em̄ pater ſuſcitat mortuos ⁊ viuificat) Ly. quod eſt diuine virtutis(ſic ⁊ filius q̊s vult viuificat) ſcz ꝑ potentiā ei equalem. vn̄ ꝑmo Regū. ij. Dn̄s mortificat ⁊ viuificat. ⁊c̄. Item Deutero. xxxij. Ego occidā ⁊ ego viuere faciā(neqȝ em̄ pr̄ iudicat quenqȝ) Ly. ſcz ſeorſum a filio cū ſit eorum vna opatio(ſed oīme iudiciū dedit filio) vt patz Actuū. x. Ipſe eſt q̇ cōſtitutus eſt a deo iudex viuorū ⁊ mortuorū(vt oēs honorificent filium ſicut honorificant prēz Tho. Sicut em̄ pater et filius ſunt equales in autoritate ⁊ poteſtate. ſic debent eē equales in gloria ⁊ honore(qui nō honorificat filiū nō honorificat prēm qui miſit illuz) Gorra. Ratio quare pater vult filium honorari. quia honor filij eſt honor patris. ⁊ ecōuerſo(Amen amen dico vobis quia qui verbum meū audit. ⁊ credit ei qui me miſit) Lyra. ſcz cauſaliter quia habet gratiam que facit eum dignum vita eterne(⁊ in iudicium non venit) ſcilicet condemnationis(ſed tranſit a morte) Gor. id eſt de preſenti vita que mors eſt(in vitam) Lyra. quia oportet ſoluere debitum nature antequam veniat ad vitam glorie.

cere quia filius hoīs eſt. Nolite mirari hoc. q2 venit hora in qua oēs qui in monumentis ſunt audiēt vocem eius Et ꝓcedent qui bona fecerūt in reſurrectōem vite. qui vero mala egerūt in reſurrectōem iudicij.

¶ Aliud euangelium pro defunctis. ſecundum Ioannem. quinto.

In illo tpe Dixit ieſus diſcipulis ſuis ⁊ turbis iudeoꝝ. Sicut em̄ pr̄ ſuſcitat mortuos ⁊ viuifica. ſic ⁊ filius q̊s vult viuificat Neqȝ ei pr̄ iudicat quēqȝ. ſ3 oē iudiciū dedit filio vt oēs honorificent filiū ſicut honorificāt patrem qui miſit illum. Amen amen dico vobis. quia qui verbum meum audit ⁊ credit ei qui me miſit habet vitā eternam. ⁊ in iudicium nō venit. ſ3 trāſit a morte in vitam

¶ Poſtilla

Omne quod dat mihi pater ⁊c̄. Ioā. vi. Añ initium illius euāgelij dixit ieſus diſcipulis ſuis. Ego ſum panis vite q̇ venit ad me non eſuriet. ⁊ qui credit in me nō ſitiet vnqȝ. Tūc ſeqtur euangeliū illud(Om

ne quod dat mihi pater ad me veniet) per fidem formatā. Nā fides eſt fun-
damentū oīm meritorū (ꝛ eū qui venit ad me) Tho. id ē ad fidem ꝑ grām
meriti (nō eijciam foras) id eſt nūꝗ̄ ſubtraham ei grām nec amiciciā meā
ab ipſo diuidam. dummō ipſe ꝑ peccatum gratiam meā nō expellat (quia
deſcendi de cœlo) id eſt naturam humanā aſſumpſi (non vt faciam volun-

¶ Aliud euangelium pro defunctis.
Joannis ſexto.

IN illo tpe D. i. d. ſuis. Omne qđ
dat mihi pater ad me veniet ꝛ euꝫ
qui venit ad me nō eijciā foras. qꝛ de-
ſcēdi de cęlo nō vt faciā voluntatē me-
am. ſed volūtatē eius q̇ miſit me. Hęc
eſt em̄ volūtas eius qui miſit me pris
vt oē qđ dedit mihi nō ꝑdam ex eo. ſꝫ
reſuſcitē illud in nouiſſimo die. Hęc ē
āt volūtas pris mei q̇ me miſit. vt om-
nis q̇ videt filiū ꝛ credit in eum habe-
at vitam ęternam. et ego reſuſcitabo
eum in nouiſſimo die.

tatem meam. ſed volun-
tatē eius qui miſit me)
Thomas. Ecce ꝑ om-
nia voluntatē humanā
ſubiecit volūtati diuinę
Mat. xxvi. Non mea
voluntas. ſed tua fiat.
(Hęc eſt aūt volūtas ei⁹
qui miſit me pris. vt oē
qđ dedit mihi nō ꝑdam
ex eo) Ly. qꝛ ꝛ ſi talis
prędeſtinatus aliquādo
cadit in peccatū morta-
le. finaliter tamē reſur-
get. vn̄ Ambroſius. cer-
tus ſum q᷑ deus nulluꝫ
electorū ſuorū cadere ꝑ-
mitteret ſi eū meliorem
a caſu ſuo reſurrectu-
rum non ſenſiſſet (ſed re-
reſuſcitem illud in nouiſſimo die) Thomas. ſcꝫ de morte ad glˀoſam vitā.
(Hęc eſt aūt volūtas patris mei qui me miſit. vt omnis qui videt filiuꝫ)
Tho. ſcꝫ paſſibilem ꝛ mortalē. ꝛ cū hoc miracula facientem (ꝛ credit in
eum) id eſt adhęret ei ſicut vni vero deo ꝑ miracula ductus ad fidem (ha-
beat vitam ęternam) Lyra. ſi pſeueret quod eſt infallibiliter verum in prę-
deſtinatis. de quibus chriſtus hic loquit᷑ (et ego reſuſcitabo eū in nouiſſi-
mo die) quo ad corpus vt ſimul gaudeat in corpe ꝛ aīa. AMEN.

¶ Poſtilla Guillerini pariſien̄. ſacrę theologię
profeſſoris eximij ſuꝑ epl̄as ꝛ euāgelia ꝑ toti⁹ an-
ni circulū ad ſenſum lrālem ſtudioſiſſime collcā
bn̄ emēdata ꝛ correcta finit. Impſſa Dauētrię ꝑ
me Jacobū de Breda. Anno dn̄i M. cccc. xcviij.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Cum sanctificatus fuero
in uobis. congregabo uos
de uniuersis terris. et effun
dam sup̄ uos aquā mun
dam. et mundabimini ab
om̄ibȝ inquinamentis uestris.
et dabo uobis sp̄m nouū.
ps̄ Benedicā dn̄m in om̄i
tempe semp laus eius in

De sca cruce.
Nos autē glori
ari oportet in
cruce domini nr̄i ihū xpi
in quo est salus vita et
resurrectio nr̄a. p quem
saluati et liberati sum?
tpe resurr alla alla. ps
Deus misereat nr̄i et be

[illegible] altauit illu. et
donauit illi nomen
quod est sup omne no-
men. ut in noie ihu
omne genu flectatur
celestium [illegible] et
infernorum. et ois lin-
gua [illegible]
[illegible] q̄ [illegible]

[illegible] hom
[illegible] hominibus. [illegible]
[illegible] audate dnm
omes gentes et collaudate
eu oes pli. Quoniam
cofirmata est sup nos mi-
sericordia eius et veritas
domini manet in eternum
[illegible]

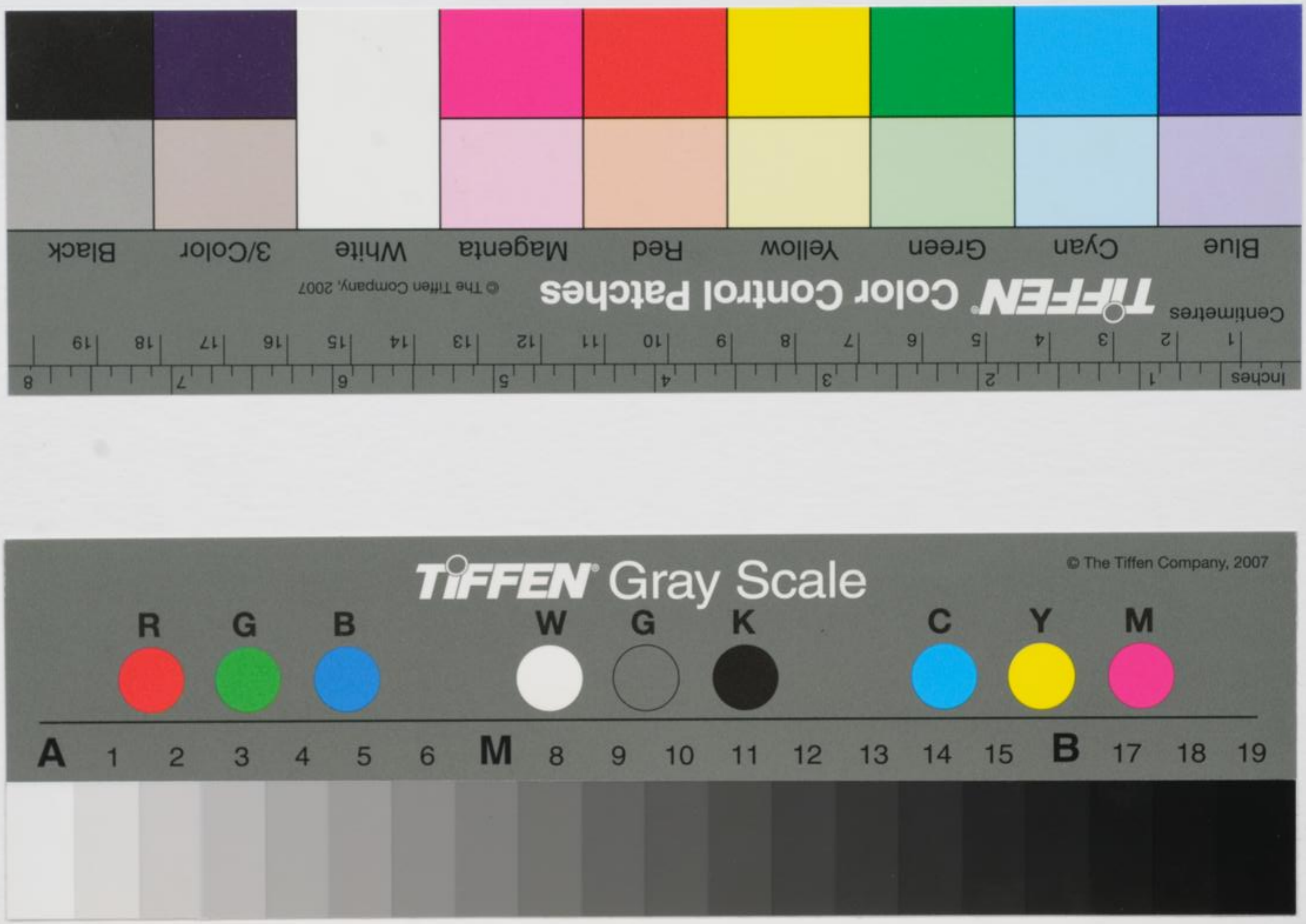
TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
R G B W G K C Y M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
Centimetres
Inches